B 449865

CIIL Intensive Course Series 3

AN INTENSIVE COURSE IN ASSAMESE

P. N. DUTTA BARUAH

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
MYSORE-570006, INDIA

Digitized by Google

AN INTENSIVE COURSE
IN ASSAMESE

Digitized by Google

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
INTENSIVE COURSE SERIES 3

GENERAL EDITOR
M. S. THIRUMALAI

Digitized by Google

CIIL Intensive Course Series 3

AN INTENSIVE COURSE IN ASSAMESE

Dialogues, Drills, Exercises,
Vocabulary, and Grammar

P. N. DUTTA BARUAH

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
MYSORE-570006, INDIA

Digitized by Google

Digitized by Google

First Published : October 1980
Kartika 1902

© Central Institute of Indian Languages.

Price : Rs. 45

Published at the Central Institute of Indian Languages, Manasagangotri, Mysore 570006 by D. P. Pattanayak, Director, and Printed at M/S Alok Prabha Printers, Cuttack 753008, Orissa.

Contents

FORWA D	v
EDITOR'S NOTE	vii
ACKNOWLEDGEMENT	viii
INTRODUCTION	ix
REFERENCES	xxvi
ABBREVIATIONS	xxvii
ASSAMESE ALPHABET	xxviii

UNIT	LESSON	
1	1. Teacher-student introduction	1
	2. About the new teacher	10
	3. Revised Lesson	24
	4. Test Lesson	33
2	5. The teacher and the student meet on the way	41
	6. In a market place	52
	7. Buying vegetable	66
	8. Revised Lesson	83
	9. Test Lesson	94
3	10. In the family	101
	11. Calling on a friend	120
	12. Naughty Bubul	139
	13. Dipak's family history	156
	14. Revised Lesson	174
	15. Grand mother with the servant	185
4	16. Uncle comes	193
	17. In Mysore	212

Digitized by Google

18. In the kitchen 224
19. Father brings books 252
20. Telegram peon in the village 273
21. Revised Lesson 292
22 On the telephone 312

5
23. About some purchases 318
24. In the cinema hall[1] 341
25 Nandan Kanan zoo 364
26. Revised Lesson 382
27. In the eve of Bihu 406

6
28 Remote past days 415
29. Hazarika had been to cloth-store 436
30 A stormy weather 459
31. Revised Lesson 459
32. Sri Sankardev 502
33. An accident 510

7
34. Old Bhubaneswar 524
35. Abinash was in love with Joya 539
36. Revised Lesson 557
37. Ram killed Ravan 568

8
38. Hazarika's proposed visit to Puri 574
39. Bubul Minu's reaction 592
40. The father has to deliver a lecture 607
41. Revised Lesson 621
42. Prime Minister's visit 633

9
43. To visit the temple of Lord Jagannatha 639
44. The Kamakhya temple 652

Digitized by Google

	45. An ex-trainee meets Mr. Hazarika	666
	46. Mr. Hazarika's proposed Assam tour	681
	47. Revised Lesson	695
	48. River Brahmaputra	704
10	49. How do the children spend offtime	709
	50. The grandfather came	726
	51. About Minu's uncle	743
	52. Revised Lesson	756
	53 A folk tale	770
11	54. Assam	776
	55. How to go to Gauhati and Kamakhya	793
	56. Fire Brigade	809
	57. Revised Lesson	823
	58. Chilika	835
12	59. Having returned from Kashmir	839
	60. Assam flood	852
	61. With the children in the evening	865
	62. Revised Lesson	877
	63. About the sports	886
13	64. If Prasanta also had been to Assam	892
	65. Picnic	906
	66. The servant escaped	921
	67. Revised Lesson	934
	68. Magic	948
14	69. Bubul's reaction on Assam visit	954
	70. In Rangpur, the ancient capital of Assam	967
	71 Mr. Hazarika with his students	977

Digitized by Google

72. Travelling in Darjeeling 989
73. A circus 1001
15 74. In search of a servant 1008
75. Servant's daily work 1021
76. A gold-chain lost 1028
77. Asking for a loan 1041
78. Kamal Kumar 1058

Digitized by Google

Foreword

The Central Institute of Indian Languages was set up on the 17th July, 1969 with a view to assisting and co-ordinating the development of Indian languages. The Institute was charged with the responsibility of serving as a nucleus to bring together all the research and literary out-put from the various linguistic streams to a common head and narrowing the gap between basic research and developmental research in the fields of languages and linguistics in India.

The Institute and its five Regional Language Centres are thus engaged in research and teaching, which lead to the publication of a wide-ranging variety of materials. Preparation of materials designed for teaching/learning at different levels and suited to specific needs is one of the major areas of interest of the Institute. Basic research relating to the acquisition of language and study of language in its manifold psycho-social relations constitute another broad range of its interest. The publications will include materials produced by the members of the staff of the Central Institute of Indian Languages and its Regional Language Centres and associated scholars from Universities and Institutions, both Indian and foreign.

The Central Institute of Indian languages has initiated a Basic Course Series in major Indian languages to provide suitable and comprehensive material for learning and teaching the language concerned for Indians. In a language teaching situation, the teacher is expected to combine the roles of a psycho-linguist, socio-linguist, linguist, language pedagogue, a creator of materials, a literary critic and a testing and evaluation expert. Most of his competences are naturally reflected in the materials, which simultaneously are graded from simple to complex, known to the unknown and contrived to the natural. This is a very difficult task. After research and experimentation we have come out with more questions than answers at each stage of the material. For example, how basic is basic? What is grading? In what

Digitized by Google

way can linguistic and cultural matter be graded? Is question, with which most learning begins, simpler than statement? How does one move from a purely language based competence to creating literary sensibilities? How does one build into the material conceptual prose? How are lessons to be presented? Should the translated discourse structure be made to look similar to the original discourse structure? Questions such as these have been answered differently by different teachers and researchers. This seareh is a continuing phenomenon. Therefore, these materials represent our unfinished education in this area.

The format for the basic course is the result of a consensus arrived at by the lecturers and Principals of the five Regional Centres of the Institute engaged in the teaching of major Indian languages. This is the product of almost eight years of teaching and research. This format is flexible and has left much scope for individual authors to innovate. If these courses help the desirous to learn and stimulate those interested in applied linguistics, with special reference to the teaching of Indian languages as second/foreign languages, then the Institute would feel rewarded.

I congratulate the teachers, the trainees, the supervisors and the press and publication people who have brought out the publication in a creditable manner.

Debi Prasanna Pattanayak
DIRECTOR

Digitized by Google

Editor's Note

The Intensive Course Series aims at imparting mainly a proficiency in the listening and speaking skills of the language learnt. The learning materials are presented in the script of the language throughout. In the beginning several lessons are presented in Devanagari as a prop. The books under this series do not provide the learners with an introduction to the script of the language. However, the traditional alphabetic chart of the concerned language is given at the beginning of the book. In addition, the learners are expected to master the script of the language before they actually use the lessons of the Intensive Course. For this they are advised to use Script Books and Copy Books published by the Central Institute of Indian Languages in its CIIL-KVS Series.

Language teaching, in some sense is an artificial activity. It requires breaking the global language into, at times, even arbitrary units. The books in this series are no exception to this inevitable consequence of the model followed. This was, however, borne in mind all through to keep the artificial element under control.

Each Language learning manual in the Intensive Course Series covers the 'basic" structures of that language used for certain identified topics of common interest. Lessons are generally presented in the form of conversations. These lessons are grouped under various units.

The variables for the choice of dialect through which the materials are presented, the methods for the administration of exercises and drills in the class, and other tips for both the teacher and the learner would be found in the series. It should be emphasized here that the Intensive Course Series is an integral part of the scheme of language teaching of the Regional Language Centres of the Central Institute of Indian Languages. Books in the Intermediate Course Series and the Advanced Course Series are an extension of the books published under the Intensive Course Series.

M. S. THIRUMALAI

Digitized by Google

Acknowledgement

An Intensive Course in Assamese is intended for teaching Assamese as a second/foreign language.

I am highly indebted to Dr. D. P. Pattanayak for his constant encouragement and valuable suggestions. I am also indebted to Dr M. S. Thirumalai who guided me in preparing the manuscript in its earlier form and who later took the pain of editing the same.

I am thankful to my colleagues Mr. T. K Goswami and Miss Bhamati Devi for offering constructive criticism and valuable suggestions at different stages.

Of many people who have helped me determine the content and organisation of the book I would like to express my thanks to several batches of students in Assamese in Eastern Regional Language Centre on whom the materials were tested and who have been responsible for many modifications.

Finally, I would like to express my thanks to Sri Munindra Dutta Baruah for expert typing, the proprietor and staff of Alok Prabha Printers, Cuttack for excellent printing, and the Deputy Director and the Staff of the publication Unit of CIIL for co-ordinating printing and publication.

P. N. DUTTA BARUAH

Digitized by Google

Introduction

Language learning is a very complex activity. Its success is largely determined by the method, medium, material and the motivation of the learner. The highly organised curriculum and planning show the way to achieve the educational goal with ease and rapidity.

The present *Intensive Course* emphasises the listening and speaking profeciency of the learners of the Standard Colloquial Assamese in the basic course stage of the Regional Language Training Programme of Central Institute of Indian Languages. This is a companion to other volumes such as the *Phonetic Reader*, the *Script Book*, the *Hindi Assamese Common Vocabulary* and several other reading and writing materials envisaged by the Central Institute of Indian Languages.

The Assamese language training programme of Central Institute of Indian Languages is of the duration of 10 months which comprises of 1100 clock hours. The Basic Course has about 450 clock hours of instruction with primary emphasis on the spoken language. The present *Intensive Course* covers 300 hours of intensive instruction in the basic course stage. While preparing this, a sequence ot four basic steps, namely presentation, explanation, repetition and transfer has been followed, and the following main and sub-objectives as set out by Central Institute of Indian Languages for the basic courses in different Indian Languages have been kept in view.

Objectives :

1. To perceive and reproduce the sounds and their meaningful sequence.

   Sub-objectives :

   (a) to identify the sounds in their meaningful sequence,
   (b) to discriminate the sounds in their meaningful sequence, and
   (c) to orally reproduce the sounds in meaningful sequence.

2. To be able to form sentence orally from given patterns and lexical items.

Digitized by Google

3. To be able to converse with the teacher and with fellow trainees on specified topics under controlled situations.
4. To be able to narrate specified events and topics orally.
5. To be able to read simple and graded passages.

Sub-objectives :

(a) to be able to recognise the letters of the alphabet in isolation and in sequence,

(b) to be able to comprehend passage containing simple sentences.

6. To be able to write simple sentences and guided compositions on specified topics.

Sub-objectives :

(a) to be able to write letters, words and simple sentences,

(b) to be able to write guided compositions on specified topics

Of the above objectives, the present *Intensive Course* is based on the objectives 2 to 5. Other objectives have also been partly covered as there can't be any water-tight separation between these. This book covers 300 clock hours of the basic course and the rest of the instructional hours are devoted for such items as script teaching, practice in language laboratory, reading etc. The teachable items have been carefully graded considering the various factors like proceeding from the simple to the complex, from the known to the unknown and presenting only the content relevant to the user etc. This book can be very profitably used also as a text book for any generalised second language Assamese course, and with some care, even as a semi-instructional material.

There are atleast 3 principles which characterise an Intensive Course. These are (i) complete concentration on one purpose, (ii) high degree of curriculum organisation and planning, and (iii) the seperation of the functions of teaching and drilling. The first principle entails upon the learner that

Digitized by Google

he concentrates on the learning task, and on the teacher and the material producer that they present the learning material in a systematic and consistent manner taking one step at a time and concentrating, wherever possible, on one structure at a time. The second principle advocates a high degree of organisation and meticulous planning. As the allocated time is precious and valuable the careful planning of what is required by the student is indespensible. The selection and gradation of the linguistic patterns and the presentation adopted in this volume will certainly facilitare the learner to acquire the language rapidly. With regard to the third principle, there is a strong belief that the teacher who is responsible for introducing patterns, alone can perform the function of drilling better. But some scholars feel that it is inadvisable to have the same teacher for both the functions. They hold the opinion that to ensure the optimum fulfilment of teaching and drilling there should be a seperation of responsibilities. Although this principle has no direct relevance to the preparation of inst uctional material as such, the teachable patterns in this volume covered in the body of the lesson, whereas the drills and exercises are presented seperately after the body of the les on.

A few books have been written and published for teaching and learning Assamese as a second language or as a foreign language. They are *Assamese Tutor* by Paresh Chandra Deva Sarma, 1967, *A guide to Assamese* by Nirmaleswar Sarma, 1963, *Assamese Self Taught* by Bidhu Bhusan Dasgupta, and *Assamese for All* by Dr. Mukunda Madhab Sarma. In addition to these, AIR, Gauhati also used to broadcast Assamese lessons for some time. The present work takes into account the merits of the above and differs from these in terms of selection, gradation and presentation. It is not possible to teach the whole of the language in any course or to cover the structures of the whole of the language in any single book. A material producer, therefore, has to carefully arrive at decisions as regards

Digitized by Google

(i) which dialect has to be taught,

(ii) which register (generally the language variety used by various professional groups) has to be focused,

(iii) to what extent the standard colloquial has to be taught, and

(iv) how much familiarity with the written language is to be established.

Above all, he should decide as to

(v) What are the linguistic items to be taught, and

(vi) what shall the vocabulary load be.

As language is a social activity, the utterances learned and produced should be 'acceptable' and 'appropriate' to the behaviour patterns of the community in which it is spoken. The criterion of 'appropriateness' in most of the materials has not been adequately considered. Over-reliance on the dectionary usages and traditional grammer makes the materials artificial. Secondly, gradation is another important criterion that has been ignored in the existing materials. Most of the available materials do not pay adequate attention to gradation. After selection, the linguistic items should be carefully graded. Related items should go together. Simple matters precede and difficult matters follow. Vocabulary load also has to be accordingly distributed : known/familiar words earlier and unknown words later. There shall be planned repetition of the previously introduced items and vocabulary before new items and vocabulary are introduced in the new lesson. The present work attempts to follow the principle of gradation to a great extent. Thirdly, presentation is the most improtant factor about which the present work is very much concerned. The linguistic items and the required vocabulary have been built in into dialogues in each lesson in such a way that the situation itself makes the meaning clear. The learners

Digitized by Google

can rightly apply their guesswork and infer the meaning, and in some cases, however, the teacher will be required to help the learners by demonstration and explanation.

The present work gives due weightage to pattern practice and drills. Various kinds of drills, such as repetition drill, build-up drill, substitution drill, variation drill, transformation drill, expansion drill, contraction drill are presented after every dialogue. Drills would give additional practice to establish the patterns introduced through the dialogues of the lesson as habit. Research conducted shows that any item repeated several times is easily memorised.

Pattern practice and dialogue alone will not be sufficient to meet the needs of the learners in communication. "Activities such as pattern practice, dialogues, questions, answers are 'pretend' language learning activities." (Jakobvits, 1972). This does not mean that these 'pretend' activities would not have any impact on the process of language learning. It depends upon how far these conversational transactions are 'real' and 'authentic'. It is obvious that the class-room can't be a real conversational setting for all purposes. Hence it is quite imperative on the part of the material producer to provide the learners with conversational rules or the communicative rules of the speech community whose language is being learnt The present work tries to overcome this problem by providing the learners with many different types of conversations in natural setting and also by giving various kinds of drills.

With regard to the teaching method adopted, the Central Institute of Indian Languages is highly convinced by theory and experience that no single method can explain and guide second language learning as a developmental process. The complexity of language teaching can be met only with flexible and manysided procedures and techniques. Therefore, an integration of many procedures into a method is highly appreciated. In this way our approach is *eclectic* which is open to all valuable suggestions from different methods.

Digitized by Google

Unlike other instructional materials the present book uses Assamese Script for the presentation of the lessons from the beginning to the end. Roman transcription has not been given. However, Devanagari transliteration has been given up to lesson 10. This will help the learners to read the materials till they become conversant with the Assamese alphabet as there is almost one to one correspondance between the Assamese and Devanagari alphabet. In many cases, there are variations between the pronunciation of words and their spelling in Assamese script, and, therefore, the presence of a teacher or some help from a tutor who would model the pronunciation for the learners is essential. The use of Assamese script in a composite course like this will enable the learners to read the written materials fluently at a later stage. Our experience shows that mastery of the script can be achieved within 10 clock-hours. After having learnt the script in 10 clock hours in 10 days the learners are able to read the material in Assamese script without Devanagari transliteration. No effort has been made in this book to establish the phoneme-grapheme correspondences as there is a separate *Phonetic Reader* for this purpose. However, the general pronunciation rules have to be given by the teacher wherever necessary.

The equivalent English translation of each sentence in the dialogue is also given. This English might sound strange at places as it is designed mainly to represent the Assamese structure without destroying the meaning of the dialogue.

This Intensive Course consists of 15 Units which are further sub-divided into 78 lessons. A Unit is designed in such a way that it covers a group of related grammatical patterns of a major grammatical structure. This is further divided into several teachable patterns spread over the component lessons of that Unit. Each lesson covers at least one of the structural patterns of a major grammatical structure focused in that Unit. In other words, while each lesson focuses on a structural pattern, the Unit focuses on a group of

Digitized by Google

related structural patterns that form a simple major grammatical structure. Each lesson, in turn, has five components, namely (i) Dialogue/Narration (only a few lessons are in the form of narration), (ii) Drills, (iii) Exercises, (iv) Vocabulary and (v) Grammatical Notes. A few lessons contain the sixth component namely (vi) Cultural Notes. Each dialogue presents a meaningful situation with the introduction of two or three teachable patterns. As the number of lesson increases the patterns are reinforced in the subsequent lessons However, other following components such as drills, exercises, grammatical notes etc. focus only on those specific new patterns that are introduced in each lesson. Depending on the need of the class the teacher may carry on drilling the previously introduced patterns. The drills are immediately followed by different kinds of exercises. This is a selected learning activity that is guided by clear and adequate instructions. The exercises in *Intensive Course* are carefully organised to develop the learner's repertoire of performance strategies. Since each exercise presupposes a certain amount of knowledge of linguistic rules, the exercises immediately follow the structural drills where the linguistic rules are practised and consolidated. Each lesson has a number of exercises that are intimately connected with the structure introduced.

The vocabulary items of each lesson are listed separately according to their order of occurrence in the dialogue. This includes only the items that occur for the first time. The English equivalent is given against each item. This meaning is confined to the context of reference in the dialogue. That is, the shades of meaning and other relevant informations of the use of an item are not given in the present work. However, the teacher has the liberty of bringing the various uses of a vocabulary wherever felt necessary. The selection of the vocabulary items is largely determined by the choice of wide variety of situations in which the learners are likely to participate. In order to have an equitable distribution, the *Recall Vocabulary* (semantically classified) which is likely to be

Digitized by Google

published by CIIL has been kept in view. Besides, the *Hindi-Assamese Common Vocabulary* (under publication) may also be referred to. It is inevitable that the similarity and difference in terms of form and meaning of the vocabulary of the target language and the mother tongue of the learner are likely to help or hamper acquiring the vocabulary of the target language. The approximate number of vocabulary covered in this Intensive Course is 2500.

The grammatical explanations presented in this book are structural in nature. The aim is to cater the needs of the teacher. The explanations shall also be of help to the learners in understanding the structures after prolonged absence or interruption. In case, the grammatical behaviour of a particular structure is spread over more than one lesson, necessary references have been made in the grammatical notes.

Conscious efforts have been made to familiarise the learners with the cultural background of the people who speak the language. The ancient heritage of Assamese, important personalities like Sri Sankardeva, holy places like the Kamakhya temple, natural beauty of Assam, geographical characteristics like the river Brahmaputra, the way of living of the common peopl etc. have well been illustrated. Besides, the beauty and peculiarity of places like Kashmir and Mysore are also given due importance. Therefore, some lessons contain cultural notes, which, however, have been attempted to be made brief. The teacher may explain them in the target language within the limited structure taking resort to other relevant sources also.

The following instructions will be found useful by the teacher.

1. The teacher should always bear in mind that a good method is comprehensive and eclectic. The valuable suggestions from different methods may be used whenever the situation demands.

Digitized by Google

2. Acquisition of good pronunciation forms an important part of language learning. The teacher should make the learner to acquire the capacity to recognize the various speech sounds and produce them in isolation as well as in sequence. The phonetic drills in the *Assamese Phonetic Reader* may be used for developing effective pronunciation. The meaning of the words may be ignored at this stage.

3. The problem sounds may be described. That is, the articulatory description of a problem sound is a powerful prop. Facial diagrams can also be used The contrasting pairs of the problem sounds should be administered for drills.

4. The script should be taught simultaneously with patterns. To get a mastery over the orthography, the teacher should develop automatic association between written forms and speech sounds. Devanagari script may be used for reading until the learners master the Assamese script.

5. The learners may be given some explanation in regard to the diacritic marks and special symbols used in Devanagari version.

6. It is assumed that there will be a concurrent script teaching class everyday. Hence the teacher may illustrate the letters introduced in the script class with words and phrases taken from the structures introduced.

7. The dialogues in this course are highly situation centred. Before presenting the dialogue the teacher should prepare the students to understand the patterns to be introduced. This can be done with the revision of the earlier lessons. As the dialogues are mostly related to each other this ground work can be done easily and successfully.

Digitized by Google

8. In introducing the pattern, the teacher should pronounce each sentence first, followed by either a choral or individual repetition of the same.

9. The teacher may bring many more contexts to teach the structures involved Thus, a communicative operation of the language in use may be brought to the class room.

10. Discourage the students from the habit of over-relying on translation for comprehension. Make the students to think in Assamese as soon as possible. In the class room make a minimum use of a language other than Assamese.

11. When new words are introduced special attention should be paid by the teacher to their correct pronunciation before they are used in the patterns.

12. A brief explanation on the similarities and differences of the patterns introduced in the lesson with reference to the learner's mother tongue may be given by the teacher, provided he has a complete mastery over the learner's mother tongue.

13. In administering the drill the teacher should not slow down his natural speed.

14. The intonation pattern of each sentence as found in coversation should be maintained when it is given in isolation for drilling.

15. The teacher should not mimic the learner's misprounciation.

16. Many of the exercises may also be administered orally. The teacher should always remember that the exercises should be used for written task, only after the oral administration is over.

Digitized by Google

17. The grammar teaching is necessary to impart the knowledge of the basic structural principles. The structures must be described as non-technically as possible.

18 In teaching grammar, the learner must be taught the terminology which will act as a convenient system of reference for the explantion. Being an adult and already educated, the learner may not have much difficulty in learning certain technical terms and understanding the matalanguage we use.

19. The learner need not be compelled to memorize the grammatical rules. He learns many things by analogy and analysis Moreover, the drills and exercises are organised in such a way as to impose a particular grammatical rule indirectly.

20. The internal and external sandhi should be explained adequately. This may be represented in the form of rules as the learner is likely to be familiar with sandhi rules of his mother tongue.

21. The teacher should supply the learners with additional cultural notes wherever found necessary.

22. Testing is an essential ingredient in any teaching situation. The teacher should undertake the preparation of skill-wise tests. The testing techniques such as translation, dictation, composition, multiple choice items, short answer items, etc. should be used in the classroom. Careful analysis on the part of the teacher is highly expected in preparing and scoring test items.

23. The teacher should use audio-visual aids wherever necessary These have to be prepared by the teacher following the materials to be presented in the class. These may include picture cards, wall pictures, flannel

Digitized by Google

board and cut outs, puppets, film strips, tapes, records, films, television and so on.

24. Each lesson is potential enough for the teacher to prepare supplementary materials.

For the sake of ready-reference, the structures presented in this Intensive Course are appended below :

Unit	Lesson	Structure	Illustration
I	1	N + (determiner) + N	মই এজন শিক্ষক।
	2	N (poss.) + N + N (loc.)	মোৰ ঘৰ অশোকনগৰত।
	3	(Repeat 1, 2)	
	4	—	
II	5	N (nom. 1 P, hon. & n-hon. of 2 P. + Adv.) + V (Pres. Simple)	আপুনি কেনে আছে?
	6	N (acc. 1P, hon. & n-hon. of 2P) + N + V (pres. Simp.)	আপোনাক কি লাগে?
	7	N (pl. poss) + N + N (interrogat ve)	আলুবোৰৰ দাম কিমান?
		N (acc.) + N (nun.) + N + V(imperative)	মোক তিনি কিলো আলু দিয়া।
	8	(Blending of 5, 6, 7)	
	9	—	
III	10	N (poss. n-hon. of 2&3P) + N + V (imp.)	তইতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি।
	11	N (voc.) + N(nom. n-hon. of 2P + V(imp.)	মীনু, তই নাবাবি।

Digitized by Google

Unit	Lesson	Structure	Illustration
III	12	N+(Adv.)+N+V (negative of Pres. simp.)	বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।
	13	N(poss.)+N (kinship)+ N+V (interro. neg.)	তাৰ দেউতাকে প্ৰবন্ধ নিলিখে নে ?
	14	(Blending of 10, 11, 12 & 13)	
	15	—	
IV	16	(N)+N (dat.) +D+N +V (Pres perfect)	(মই) তালৈ এখন চাইকেল আনিছোঁ।
	17	N (nom.)+N (poss.) N+V (Pres. perfect.)	বিক্টিয়ে চন্দনৰ হাতী কিনিছে।
	18	N+N+V (neg. of Pres. perfect.)	মই মাছ অনা নাই।
	19	N+N (intr. Pron.) V (Pres. cont.)	তইঁতে কি কৰি আছ ?
	20	(N)+N (loc.)+Adv.+V (imp. in Pres.)	এইপিনে পোনে পোনে গৈ থাকক।
	21	(Blending of 16-20)	
	22	—	
V	23	(Adv.)+N+N (pl.)+V (Past. Simp.)	কালি আপুনি চকীমেজবোৰ আনিলে নে ?
	24	N+N (num.)+V (intran. in Past simple)	সেইখন এবাৰ সপ্তাহ চলিল।
	25	N (poss.)+N (kinship)+ V (neg of Past simple)	তোমাৰ বাইদেৱেৰাক কিয় নামিলা ?
	26	(Blending of 23-25)	
	27	—	
VI	28	N·(loc.)+N+V (past pft.)	তাত বহুত বাঘ আছিল।

Digitized by Google

Unit	Lesson	Structure	Illustration
	29	N (Poss) + N (kinship) + N + V (-অ ending roots in Past perfect)	মীনুৰ পেহীয়েকে তুঘোৰ কাপোৰ বৈছিল।
	30	N + Adv. + V roots with -অ in penultimate in Past perfect)	বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।
	31	(Blending of 28-30)	
	32	—	
VII	33	N + (Adv.) + N (dat.) + V (Past continuous)	আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।
	34	N (dat.) + (Adv.) + N + V (neg. of Past perfect)	মন্দিৰলৈ সেই সময়ত বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।
	35	N + (Adv.) + N + V (Interr. and neg. of Past cont.)	তেওঁ তেনেকৈ চিঠিপত্ৰ দি থকা নাছিল।
	36	(Blending of 33-35)	
	37	—	
VIII	38	(Adv.) + N + (dat.) + Verb Future. (interro.)	কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম।
	39	N (2P non-hon.) + Adv. + N(dat.) + V (Future), V (Pres.)	তই আজি স্কুললৈ যাবি নে নাযাব?
	40	N + N (loc.)/Adv + N + V (Future compulsion)	তেখেতে তাত এটা বক্তৃতা দিব লাগিব।
	41	(Blending of 38-40)	
	42	—	
IX	43	N + N + V (infinitive) -V (Present perfect)	আমি প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈ আহিছোঁ।
	44	N + N + V (infinitive) -V (Past)	নবকান্তৰে দেৱীক বিয়া কৰাব খুজিছিল।

Digitized by Google

Unit	Lesson	Structure	Illustration
IX	45	N+N+V (infinitive) -V (Present, Past and negative	তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিলে।
	46	(Adv.)+N+N+V (inf.) -V (Future)	অহা মাহত আমি অসম চাবলৈ যাম।
	47	(Repeat 43,44,45,46)	
	48	—	
X	49	N+N (Accusative)+ Adv.+V (causative in pass.)	মই ল'ৰা ছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।
	50	N+N (Accu.)+Verbal noun -Verb	কোনোবাই তোমাক মতা যেন পাইছিলোঁ।
		N+N+V (Causative in Past, Future and interrogative, negative)	মই মাছ বিচৰাম।
	51	N(d)+N(d) (comparison) +Adj/Adv.	এইবোৰ মীনুৰবোৰতকৈ সস্তা।
	52	(Repeat 49,50,51)	
	53	—	
XI	54	N (loc.)+N+V (Passive)	হাবিবোৰত অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা যায়।
	55	N (Abl.)+N+V (Idiomatic Passive)	বেলৰ পৰা ভুয়ো কাষৰ দৃশ্য দেখি।
	56	Verbal Noun+V (compulsion)	পানী অনা আদি কৰিব লাগে।
	57	(Repeat 54,55,56)	
	58	—	
XII	59	N+N(Verbal Noun)+ V (conjunctive-i)+N+V	আমি খোৱা-লোৱা কৰি বেলত উঠিলোঁ।

Digitized by Google

Unit	Lesson	Structure	Illustration
XII	60	N+N+V (conjunctive -ওঁতে +N+V)	আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।
	61	N+V (conjunctive-(ই)লত +N+N+V	সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ।
	62	(Repeat 59,60,61)	
	63	—	
XIII	64	N+V conditional) N+V (Past conditional)	তুমি যোৱাহলে বৰ ভাল হ'লহঁতেন।
	65	N+V conjunctive -(ই লে) +N+V (negative of Past conditional)	তইঁতে কলে হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন।
	66.	N+N+V (finite) N+N +V (Past conditional)	মই যদি আপোনাক কলোঁ-হেঁতেন আপুনি কি কৰিলে-হেঁতেন ?
	67	(Repeat 64,65,66)	
	68	—	
XIV	69	N+N+V+Embedded sentence (direct speech)	মই এদিন বুবুলক সুধিলোঁ, "অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?"
	70	N+N+V+Embedded Sentence (Indirect Speech)	মাকে মীনুক সুধিছিল বোলে অসমখন তাইৰ কেনে লাগিছিল ?
	71	N+N+V (finite)+N +N+V (Present, Future)	আপুনি যদি বেয়া নাপায় (মই) কথা এটা সোধোঁ।
	72	(Repeat 69,70,71)	
	73	—	
XV	74	(N)+N+V+V (conjunct -(ই)লে+(N)+N+ V (Passive)	মোক চাকৰ এটা বিচাৰি দিলে মোৰ বৰ উপকাৰ কৰা হব।

Digitized by Google

Unit	Lesson	Structure	Illustration
	75	N+(Adv.) +N+V-V (finate)+conjurct.+ (Adv.) (N)+N+V	ডেকাই সোনকালে এটা চাকৰ বিচাৰি আনিলে আৰু হাজৰিকাক চমজাই দিলে।
	76	N+V (finite) N+ Verbal noun+N+ N+V	মাকে কয়, তাক এনেকৈ এৰি দিয়াটো ঠিক হোৱা নাই।
	77	N loc. +N(gen.)+N +V-V (idiomatic)	ভাগৱত মোৰ প্ৰাণ যাওঁ যাওঁ।
	78	—	

Digitized by Google

References

Chitnis, Bijaya (1979) *An Intensive Course in Marathi*. Published by CIIL, Mysore

Dutta Baruah, P. N. (in press) *Assamese Phonetic Reader*.

Pattanayak, D. P. (1972) *Conversational Oriya*, Published by Mrs. S. Pattanayak, Mysore.

(1969) *Intensive Hindi, Course* (Drills) Published by American Institute of Indian Studies.

Rajaram S. (1979) *An Intensive Course in Tamil*, Published by CIIL, Mysore.

Sarma, Mukunda Madhav *Assamese for All*.

Sarma Nirmaleswar (1963) *A Guide to Assamese*.

Digitized by Google

Abbreviations

Abl.	Ablative case
Acc.	Accusative case
Adj.	Adjective
Adv.	Adverb
Cau.	Causative
Conj.	Conjunctives
d	Determiner
dat.	Dative
fem.	feminine gender
fut.	future
gen.	Genitive case
hon.	honorific
hum.	human
Inf.	Infinitives
Inst.	Instrumental case
Intr.	Interrogative
loc.	Locative
masc.	masculine gender
mor. hon.	more-honorific
N	Number
neg.	negative
ns.	noun stem
P	person
pass.	passive
pl.	plural
poss.	possessive
Pr.	present
sg.	singular
V	Verb
vs.	verbstem
cs.	causative verbstem

Digitized by Google

Assamese Alphabet

Vowels

অ	আ	ই	ঈ
উ	ঊ	ঋ	
এ	ঐ	ও	ঔ

Consonants

ক	খ	গ	ঘ	ঙ
চ	ছ	জ	ঝ	ঞ
ট	ঠ	ড	ঢ	ণ
ত	থ	দ	ধ	ন
প	ফ	ব	ভ	ম
য	ৰ	ল	ৱ	
শ	ষ	স	হ	ক্ষ
ড়	ঢ়	য়		
ৎ	ং	ঃ		

Digitized by Google

Unit I : Lesson – I

Teacher-Student Introduction

ছাত্ৰ :	নমস্কাৰ মহাশয় ।	Student :	Namaskar, Sir.
छात्र :	नमस्कार महाशय ।		
শিক্ষক :	নমস্কাৰ । মই এজন শিক্ষক । মোৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা । তুমি কোন ?	Teacher :	Namaskar. I (am) a teacher My name (is) Sri Pradip Hazarika Who (are) you ?
शिक्षक :	नमस्कार । मइ एजन शिक्षक । मोर नाम श्री प्रदीप हाजरिका । तुमि कोन ?		
ছাত্ৰ :	মই এজন ছাত্ৰ । মোৰ নাম প্ৰবীণ চৌধুৰী । মই উড়িয়া ছাত্ৰ ।	Student :	I (am) a student. My name (is) Prabin Choudhuri. I (am) Oriya student.
छात्र :	मइ एजन छात्र । मोर नाम प्रबीण चौधुरी । मइ उड़िया छात्र ।		
শিক্ষক :	(অন্য এজনক) আপুনি কোন ?	Teacher :	(to another person) Who (are) you (more-hon.) ?
शिक्षक :	(अन्य एजनक) आपुनि कोन ?		

Digitized by Google

শ্ৰীমতী দাস : মই এজনী কেৰাণী। Smt. Das : I (am) a clerk.

श्रीमती दास : मइ एजनी केराणी ।

মোৰ নাম শ্ৰীমতী My name (is' Smt.

मोर नाम श्रीमती

দীপিকা দাস। Dipika Das.

दीपिका दास ।

... ...

Repetition Drill

১। নমস্কাৰ মহাশয়।

... ...

নমস্কাৰ মহাশয়।

২। মই এজন শিক্ষক।

... ...

মই এজন শিক্ষক।

৩। মোৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

... ...

মোৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

৪। মই অসমীয়া শিক্ষক।

... ...

মই অসমীয়া শিক্ষক।

৫। তুমি কোন ?

... ...

তুমি কোন ?

৬। মই এজন ছাত্ৰ।

... ...

মই এজন ছাত্ৰ।

Digitized by Google

৭। মোৰ নাম প্ৰৱীণ চৌধুৰী।

... ...

মোৰ নাম প্ৰৱীণ চৌধুৰী।

৮। মই উড়িয়া ছাত্ৰ।

... ...

মই উড়িয়া ছাত্ৰ।

৯। আপুনি কোন?

... ...

আপুনি কোন?

১০। মই এজনী কেৰাণী।

... ...

মই এজনী কেৰাণী।

১১। মোৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস।

... ...

মোৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস।

Build-up Drill

১। নমস্কাৰ

নমস্কাৰ মহাশয়।

২। শিক্ষক

মই এজন শিক্ষক।

৩। শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা

মোৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

৪। অসমীয়া শিক্ষক

মই অসমীয়া শিক্ষক।

৫। কোন

তুমি কোন?

Digitized by Google

৬। ছাত্ৰ

মই এজন ছাত্ৰ।

৭। প্ৰবীণ চৌধুৰী

মোৰ নাম প্ৰবীণ চৌধুৰী।

৮। উড়িয়া ছাত্ৰ

মই উড়িয়া ছাত্ৰ।

৯। কোন

আপুনি কোন?

১০। কেৰাণী

মই এজন কেৰাণী।

১১। শ্ৰীমতী দীপিকা দাস

মোৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস।

Variation Drill

১। মই এজনী কেৰাণী।

... ...

মই এজনী কেৰাণী।

... ...

মই এজনী কেৰাণী।

২। আপুনি এজন কেৰাণী।

... ...

আপুনি এজনী কেৰাণী।

... ...

আপুনি এজনী কেৰাণী।

Substitution Drill

১। নমস্কাৰ মহাশয়।

হাজৰিকা

Digitized by Google

নমস্কাৰ হাজৰিকা।
চৌধুৰী
নমস্কাৰ চৌধুৰী।
দাস
নমস্কাৰ দাস।

২। (ক) মই এজন শিক্ষক।
ছাত্ৰ
মই এজন ছাত্ৰ।
কেৰাণী
মই এজন কেৰাণী।

(খ) মই এজন শিক্ষক।
হাজৰিকা
হাজৰিকা এজন শিক্ষক।
চৌধুৰী
চৌধুৰী এজন শিক্ষক।

৩। মোৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।
শ্ৰী প্ৰবীণ চৌধুৰী
মোৰ নাম শ্ৰী প্ৰবীণ চৌধুৰী।
শ্ৰীমতী দীপিকা দাস
মোৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস।

৪। (ক) মই অসমীয়া শিক্ষক।
উড়িয়া
মই উড়িয়া শিক্ষক।

(খ) মই অসমীয়া ছাত্ৰ।
তুমি
তুমি অসমীয়া ছাত্ৰ।

Digitized by Google

আপুনি

আপুনি অসমীয়া ছাত্ৰ।

(গ) মই অসমীয়া শিক্ষক ।

হাজৰিকা

হাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক।

চৌধুৰী

চৌধুৰী অসমীয়া শিক্ষক।

প্ৰবীণ

প্ৰবীণ অসমীয়া শিক্ষক।

৫ । তুমি কোন ?

আপুনি

আপুনি কোন ?

Integration Drill

১। মই এজন শিক্ষক। মই অসমীয়া ।

... ...

মই এজন অসমীয়া শিক্ষক।

২। তুমি এজন ছাত্ৰ তুমি উড়িয়া।

... ...

তুমি এজন উড়িয়া ছাত্ৰ ।

৩। আপুনি এজন শিক্ষক। আপুনি অসমীয়া

... ...

আপুনি এজন অসমীয়া শিক্ষক।

Question-Response Drill

১। আপুনি কোন ? মই এজন শিক্ষক।

... ...

আপুনি কোন ? মই এজন শিক্ষক।

Digitized by Google

২। তুমি কোন ? মই এজন ছাত্ৰ।

... ...

তুমি কোন ? মই এজন ছাত্ৰ।

৩। আপোনাৰ নাম কি ? মোৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস।

... ...

আপোনাৰ নাম কি ? মোৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস।

৪। তোমাৰ নাম কি ? মোৰ নাম শ্ৰী প্ৰবীণ চৌধুৰী।

... ...

তোমাৰ নাম কি ? মোৰ নাম শ্ৰী প্ৰবীণ চৌধুৰী।

৫। মই কোন ? আপুনি এজন শিক্ষক।

... ...

মই কোন ? আপুনি এজন শিক্ষক।

EXERCISES

1. Fill in the blanks.

(ক) মই... ... ... শিক্ষক।

(খ তুমি... ... ... ?

(গ) ... ... কোন ?

(ঘ আপোনাৰ নাম ... ... ।

2. Substitute the underlined words by the words given in brackets.

(ক) মই <u>অসমীয়া</u> শিক্ষক। (উড়িয়া)

(খ) তুমি এজন ছাত্ৰ। (শিক্ষক, কেৰাণী)

(গ) <u>আপুনি</u> কোন ? (তুমি, মই)

Digitized by Google

(ঘ আপুনি কোন ? (এজন শিক্ষক, এজন ছাত্ৰ, এজন কেৰাণী)

(ঙ) মোৰ নাম প্ৰবীণ চৌধুৰী। (তোমাৰ, আপোনাৰ)

Vocabulary

১। নমস্কাৰ	'salutation'	
২। মহাশয়	'sir'	
৩। মই	'I'	মোৰ—'my'
৪। শিক্ষক	'teacher'	
৫। নাম	'name'	
৬। অসমীয়া	'Assamese'	
৭। তুমি	'you' (less hon.)'	
৮। কোন	'who'	
৯। ছাত্ৰ	'student'	
১০। উড়িয়া	'Oriya'	
১১। আপুনি	'you' (more hon.)	
১২। কেৰাণী	'clerk'	

Notes on grammatical & Cultural points

নমস্কাৰ : a term of formal greeting.

মই : first person singular personal pronoun. Its genitive form is [mor] মোৰ।

তুমি : second person less honorific personal pronoun, used to address youngers by olders. Its genitive form is [tomar] তোমাৰ।

Digitized by Google

আপুনি : second person more honorific personal pronoun, used to address olders by youngers, superiors by juniors. Its genitive form is [aponar] আপোনাৰ।

এজন : এ<এক, meaning 'one'+জন, a definitive used after human masculine nouns. এজন may occur either before or after a human noun. This usage will be illustrated in later lessons.

There are some other definitives in Assamese. Their uses are morphologically conditioned, as such, their uses should be observed carefully. The use of these definitives will be illustrated later.

অসমীয়া : It means the Assamese language as well as the Assamese people.

উড়িয়া : It also means the Oriya language as well as the Oriya people.

Digitized by Google

Unit-I : Lesson—2

About the new Teacher

দীপা : হেৰ প্ৰৱীণ, তেখেত কোন অ' ? दीपा : हेर प्रवीण, तेखेत कोन अ' ?	Dipa :	Hallo Prabin, who (is) he (hon.) ?
প্ৰৱীণ : তেখেত আমাৰ শিক্ষক। प्रवीण : तेखेत आमार शिक्षक।	Prabin :	He (is) our teacher.
দীপা : কিহৰ শিক্ষক ? दीपा : किहर शिक्षक ?	Dipa :	What (subject)'s teacher ?
প্ৰৱীণ : তেখেঁত অসমীয়া(ৰ) শিক্ষক। प्रवीण : तेखेत असमीया (र) शिक्षक। তেখেতৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ तेखेतर नाम श्री प्रदीप। হাজৰিকা। हाजरिका।	Prabin :	He (is) Assamese teacher. His name (is) Sri Pradip Hazarika.
দীপা : তেখেত ক'ৰ মানুহ ? दीपा : तेखेत क'र मानुह ?	Dipa :	He (is a) man of which place ?
প্ৰৱীণ : তেখেত অসমৰ মানুহ। प्रवीण : तेखेत असमर मानुह। ঘৰ অসমৰ গুৱাহাটীত। घर असमर गुवाहाटीत। তেখেতৰ বহা আমাৰ तेखेतर बहा आमार	Prabin :	He (is a) man of Assam. (His) home (is) at Gauhati. His residence (is) near ours.

Digitized by Google

ওচৰতে । আমাৰ ঘৰ
ओचरते । आमार घर
সত্যনগৰত । তোৰ ক'ত ?
सत्यनगरत । तोर क'त ?

Our home (is) at Satyanagar
Where (is) yours (non-hon) ?

দীপা : মোৰ ঘৰ অশোক নগৰত ।
दीपा : मोर घर अशोकनगरत ।

Dipa : My home (is) at Ashoknagar.

Repetition Drill

১ । হেৰ প্ৰবীণ ।

... ...

হেৰ প্ৰবীণ ।

২ । তেখেত কোন অ' ?

... ...

তেখেত কোন অ' ?

৩ । তেখেত আমাৰ শিক্ষক ।

... .

তেখেত আমাৰ শিক্ষক ।

৪ । কিহৰ শিক্ষক ?

... ...

কিহৰ শিক্ষক ?

৫ । তেখেত অসমীয়া শিক্ষক ।

... ...

তেখেত অসমীয়া শিক্ষক ।

Digitized by Google

৬। তেখেতৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

... ...

তেখেতৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

৭। তেখেত ক'ৰ মানুহ ?

... ...

তেখেত ক'ৰ মানুহ ?

৮। তেখেত অসমৰ মানুহ।

... ...

তেখেত অসমৰ মানুহ।

৯। ঘৰ অসমৰ গুৱাহাটীত।

... ...

ঘৰ অসমৰ গুৱাহাটীত।

১০। তেখেতৰ বহা আমাৰ ওচৰতে।

... ...

তেখেতৰ বহা আমাৰ ওচৰতে।

১১। আমাৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

... ...

আমাৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

১২। তোৰ ঘৰ ক'ত ?

... ...

তোৰ ঘৰ ক'ত ?

১৩। মোৰ ঘৰ অশোক নগৰত।

... ...

মোৰ ঘৰ অশোক নগৰত।

Digitized by Google

Build-up Drill

১। কোন অ' ?

তেখেত কোন অ' ?

হেৰ প্ৰৱীণ, তেখেত কোন অ' ?

২। শিক্ষক

আমাৰ শিক্ষক

তেখেত আমাৰ শিক্ষক।

৩। শিক্ষক

কিহৰ শিক্ষক ?

৪। শিক্ষক

অসমীয়া শিক্ষক

তেখেত অসমীয়া শিক্ষক।

৫। শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা

নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

তেখেতৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

৬। মানুহ

ক'ৰ মানুহ

তেখেত ক'ৰ মানুহ ?

৭। গুৱাহাটীত

অসমৰ গুৱাহাটীত।

ঘৰ অসমৰ গুৱাহাটীত।

৮। ওচৰতে

বহা ওচৰতে

বহা আমাৰ ওচৰতে।

তেখেতৰ বহা আমাৰ ওচৰতে।

Digitized by Google

৯। সত্য নগৰত

ঘৰ সত্য নগৰত।

আমাৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

১০। ক'ত ?

ঘৰ ক'ত ?

তোৰ ঘৰ ক'ত ?

১১। অশোক নগৰত।

ঘৰ অশোক নগৰত।

মোৰ ঘৰ অশোক নগৰত।

Substitution Drill

১। হেৰ' প্ৰবীণ, তেখেত কোনঅ' ?

দীপা

হেৰ' দীপা তেখেত কোনঅ' ?

২। (ক) তেখেত আমাৰ শিক্ষক।

মোৰ

তেখেত মোৰ শিক্ষক।

(খ) তেখেত আমাৰ শিক্ষক।

শ্ৰী হাজৰিকা

শ্ৰী হাজৰিকা আমাৰ শিক্ষক।

৩। কিহৰ শিক্ষক ?

ছাত্ৰ

কিহৰ ছাত্ৰ ?

৪। তেখেত অসমীয়া শিক্ষক।

শ্ৰী হাজৰিকা

Digitized by Google

শ্ৰী হাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক।

৫। তেখেতৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

শিক্ষক জনৰ

শিক্ষক জনৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

৬। (ক) তেখেত ক'ৰ মানুহ ?

শ্ৰী হাজৰিকা

শ্ৰী হাজৰিকা ক'ৰ মানুহ ?

শিক্ষক জন

শিক্ষক জন ক'ৰ মানুহ ?

(খ) তেখেত ক'ৰ মানুহ ?

শিক্ষক

তেখেত ক'ৰ শিক্ষক ?

কেৰাণী

তেখেত ক'ৰ কেৰাণী ?

৭। তেখেত অসমৰ মানুহ।

গুৱাহাটী

তেখেত গুৱাহাটীৰ মানুহ।

সত্য নগৰ

তেখেত সত্য নগৰৰ মানুহ।

৮। ঘৰ গুৱাহাটীত।

অসম

ঘৰ অসমত।

সত্য নগৰ

ঘৰ সত্য নগৰত।

৯। (ক) তেখেতৰ বহা আমাৰ ওচৰতে।

ঘৰ

তেখেতৰ ঘৰ আমাৰ ওচৰতে।

Digitized by Google

(খ) তেখেতৰ বহা আমাৰ ওচৰতে।

সত্য নগৰ

তেখেতৰ ঘৰ সত্য নগৰৰ ওচৰতে।

গুৱাহাটী

তেখেতৰ বহা গুৱাহাটী ওচৰতে।

১০। (ক) মোৰ ঘৰ অশোক নগৰত।

তোৰ

তোৰ ঘৰ অশোক নগৰত।

(খ) মোৰ ঘৰ অশোক নগৰত।

সত্য নগৰ

মোৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

গুৱাহাটী

মোৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

ওচৰ

মোৰ ঘৰ ওচৰত।

Expansion Drill

১। কিহৰ শিক্ষক ?

তেখেত কিহৰ শিক্ষক ?

২। তেখেত অসমীয়াৰ শিক্ষক।

তেখেত আমাৰ অসমীয়াৰ শিক্ষক।

৩। তেখেত ক'ৰ মানুহ ?

তেখেত অসমৰ ক'ৰ মানুহ

৪। তোৰ ঘৰ ক'ত ?

তোৰ ঘৰ অসমৰ ক'ত ?

Digitized by Google

Contraction Drill

১। তেখেত আমাৰ শিক্ষক।
তেখেত শিক্ষক।

২। তেখেত অসমীয়াৰ শিক্ষক।
(ক) তেখেত অসমীয়া।
(খ) তেখেত শিক্ষক।

৩। তেখেত অসমৰ মানুহ।
তেখেত অসমৰ।

৪। আমাৰ ঘৰ সত্য নগৰত।
ঘৰ সত্য নগৰত।

Integration Drill

১। তেখেত অসমীয়াৰ শিক্ষক। তেখেতৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।
... ...
তেখেত শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা অসমীয়াৰ শিক্ষক।

২। তেখেত অসমৰ মানুহ। ঘৰ অসমৰ গুৱাহাটীত।
... ...
তেখেত অসমৰ গুৱাহাটীৰ মানুহ।

৩। তেখেতৰ বহা আমাৰ ওচৰতে; আমাৰ ঘৰ সত্য নগৰত।
... ...
তেখেতৰ বহা সত্য নগৰত।

Question Response Drill

প্ৰশ্ন— তেখেত কোন অ'?
... ...
তেখেত কোন অ'?

Digitized by Google

উত্তৰ— তেখেত আমাৰ শিক্ষক।

... ...

তেখেত আমাৰ শিক্ষক।

প্ৰশ্ন— আমাৰ শিক্ষক কোন অ' ?

... ...

আমাৰ শিক্ষক কোন অ' ?

উত্তৰ— আমাৰ শিক্ষক শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

... ...

আমাৰ শিক্ষক শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

প্ৰশ্ন— তেখেত কিহৰ শিক্ষক ?

... ...

তেখেত কিহৰ শিক্ষক ?

উত্তৰ— তেখেত অসমীয়াৰ শিক্ষক।

... ...

তেখেত অসমীয়াৰ শিক্ষক।

প্ৰশ্ন— অসমীয়া শিক্ষক কোন ?

... ...

অসমীয়া শিক্ষক কোন ?

উত্তৰ— অসমীয়া শিক্ষক শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

... ...

অসমীয়া শিক্ষক শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

প্ৰশ্ন— শ্ৰীহাজৰিকা ক'ৰ মানুহ ?

... ...

শ্ৰীহাজৰিকা ক'ৰ মানুহ ?

উত্তৰ— শ্ৰীহাজৰিকা অসমৰ মানুহ।

... ...

শ্ৰীহাজৰিকা অসমৰ মানুহ।

Digitized by Google

প্রশ্ন— শ্রীহাজৰিকাৰ ঘৰ ক'ত ?

... ...

শ্রীহাজৰিকাৰ ঘৰ ক'ত ?

উত্তৰ— শ্রীহাজৰিকাৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

... ...

শ্রীহাজৰিকাৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

প্রশ্ন— শ্রীহাজৰিকাৰ বহা ক'ত ?

... ...

শ্রীহাজৰিকাৰ বহা ক'ত ?

উত্তৰ— শ্রীহাজৰিকাৰ বহা সত্য নগৰত।

... ...

শ্রীহাজৰিকাৰ বহা সত্য নগৰত।

প্রশ্ন— প্রৱীণৰ ঘৰ ক'ত ?

... ...

প্রৱীণৰ ঘৰ ক'ত ?

উত্তৰ— প্রৱীণৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

... ...

প্রৱীণৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

Variation Drill

১। তেখেত অসমীয়াৰ শিক্ষক।

... ...

তেখেত অসমীয়া শিক্ষক।

... ...

তেখেত অসমীয়া শিক্ষক।

২। মই উড়িয়াৰ ছাত্ৰ।

... ...

Digitized by Google

মই উড়িয়া ছাত্র ।

... ...

মই উড়িয়া ছাত্ৰ।

৩। তুমি অসমীয়াৰ শিক্ষক।

... ...

তুমি অসমীয়া শিক্ষক ।

... ...

তুমি অসমীয়া শিক্ষক।

EXERCISES

1. Fill up the blanks.

১। শ্ৰী ... ... আমাৰ শিক্ষক।

২। অসমীয়া শিক্ষক ... ... ।

৩। ... ... ঘৰ গুৱাহাটীত ।

৪। শ্ৰীহাজৰিকাৰ ... ...ক'ত ?

৫। তেখেত ... ... গুৱাহাটীৰ মানুহ।

2. Give short replies.

১। শ্ৰীহাজৰিকা কোন ?

২। অসমৰ মানুহ কোন ?

৩। প্ৰৱীণৰ ঘৰ ক'ত ?

৪। দীপাৰ ঘৰ ক'ত ?

৫। সত্য নগৰত কাৰ ঘৰ ?

Digitized by Google

3. Substitute the underlined words by the appropriate form of the words given in the parenthesis.

১। শ্ৰীহাজৰিকা আমাৰ শিক্ষক। (ছাত্ৰ, কেৰাণী)

২। শ্ৰীহাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক। (উড়িয়া, আমাৰ)

৩। তেখেতৰ নাম শ্ৰীহাজৰিকা। (তেখেত, আমাৰ শিক্ষক)

৪। তোৰ ঘৰ ক'ত ? (অশোক নগৰ, সত্য নগৰ, গুৱাহাটী)

৫। তেখেতৰ বহা আমাৰ ওচৰত। (ঘৰ)

Vocabulary

প্ৰবীণ	'prabeen, a proper name'
তেখেত	'he (more hon.)'
আমাৰ	'our'
কিহৰ	'of what'
ক'ৰ	'of which place' ?
মানুহ	'man'
অসম, গুৱাহাটী, অশোক নগৰ, সত্য নগৰ	Assam, Gauhati, Asoknagar, Satyanagar.
ঘৰ	'home, house'
বহা	'residence'
ওচৰ	'near'
তই	'you'
ক'ত	'wherein'

Digitized by Google

Notes on Grammatical & Cultural points

হেৰ : a vocative term, used to address youngers in non-honorific sense. The corresoponding less-honorific and more-honorific forms are হেৰা and হেৰি।

অ’ : This is used expletively after an interrogative pronoun in an intimate sense. This is also used in making positive response, meaning ‘yes’.

তেখেত : Third person singular more-honorific personal pronoun. It corresponds to the 2nd personal pronoun আপুনি। Its genitive form is তেখেতৰ।

কিহৰ : Genitive form of কিহ-, a pronoun (non-human) meaning ‘what thing’. কিহ-has no independent use.

ক’ৰ : Genitive form of ক-’, a pronoun meaning ‘of which place’. ক-’ has no independent use.

ক’ত : The locative form of ক’-।

অসমৰ : Genitive form of অসম; অসম- + genitive suffix -অৰ।

ওচৰতে : ওচৰ- + locative suffix-অত + emphasis marker-এ। ওচৰত, without the emphatic-এ, is a perfectly correct form.

আমাৰ : Genitive form of the 1st personal plural pronoun আমি, meaning ‘we’. আমি-takes the oblique form in আমা-before genitive suffix—অৰ is added to. Thus আমাৰ is constructed.

Digitized by Google

2. It is a general feature in Assamese that the initial অ-of all case-suffixes is lost when added to stems ending in vowel.

গুৱাহাটী + অত > গুৱাহাটীত, কিন্তু, ওচৰ + অত > ওচৰত ।
বহা + অত > বহাত, কিন্তু, ঘৰ + অত > ঘৰত ।

3. Assamese manifests 3 ranks in the 2nd person ; আপুন is used in more-honorific, তুমি in honorific and তই in non-honorific sense to address the hearer. This distinction is important in social context.

Digitized by Google

Unit I : Lesson—3

Revised Lesson

১। মই এজন শিক্ষক।	I (am) a teacher.
मइ एजन शिक्षक ।	
মই শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।	I (am) Sri Pradip Hazarika.
मइ श्रीप्रदीप ह् जरिका	
মই অসমীয়া শিক্ষক।	I (am) Assamese teacher.
मइ असमीया शिक्षक ।	
মই উড়িয়া ছাত্ৰ।	I (am) Oriya student.
मइ उड़िया छात्र ।	
মই এজনী কেৰাণী।	I (am) a clerk.
मइ एजनी केराणी ।	
২। তুমি কোন?	Who (are) you (hon.) ?
तुमि कोन ?	
আপুনি কোন ?	Who (are) you (more-hon)?
आपुनि कोन ?	
তেখেত কোন ?	Who (is) he (more-hon.)?
तेखेत कोन ?	
মই কোন ?	Who (am) I ?
मइ कोन ?	
আমি কোন ?	Who (are) we ?
आमि कोन ?	
৩। মোৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।	My name (is) Sri Pradip Hazarika.
मोर नाम श्रीप्रदीप हाजरिका ।	

Digitized by Google

তোমাৰ নাম প্ৰবীণ চৌধুৰী। तोमार नाम प्रबीण चौधुरी।	Your (hon.) name (is) Prabin Choudhury.
তেখেতৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা। तेखेतर नाम श्रीप्रदीप हाजरिका।	His (more-hon.) name (is) Sri Pradip Hazarika.
আপোনাৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস। आपोनार नाम श्रीमती दीपिका दास।	Your (more-hon.) name (is) Srimati Dipika Das.
৪। তেখেত আমাৰ শিক্ষক। तेखेत आमार शिक्षक।	He (more-hon.) (is) our teacher.
তেখেত অসমৰ মানুহ। तेखेत असमर मानुह।	He (is a) man of Assam.
হাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক। हाजरिका असमीया शिक्षक।	Hazarike (is) Assamese teacher.
তেখেত ক'ৰ মানুহ ? तेखेत क'र मानुह ?	He (is a) man of which place ?
তুমি ক'ৰ মানুহ ? तुमि क'र मानुह ?	You (hon.) (are a) man of which place ?
৫। আমাৰ ঘৰ সত্য নগৰত। आमार घर सत्य नगरत।	Our home (is) at Satya-nagar.
তেখেতৰ ঘৰ গুৱাহাটীত। तेखेतर घर गुवाहाटीत।	His (more-hon.) home (is) at Gauhati.
তেখেতৰ বহা ওচৰতে। तेखेतर बहा ओचरते।	His (more-hon.) residence (is) nearby.

Digitized by Google

তোৰ ঘৰ ক'ত ?	Where (is) your(non-hon.)
তোৰ ঘৰ ক'ত ?	home ?
তোমাৰ ঘৰ ক'ত ?	Where (is) your (hon)
তোমাৰ ঘৰ ক'ত ?	home ?

Repetition Drill

১। মই এজন শিক্ষক।

... ...

মই এজন শিক্ষক।

২। মই শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

... ...

মই শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

৩। মই অসমীয়া শিক্ষক।

... ...

মই অসমীয়া শিক্ষক।

৪। মই উড়িয়া ছাত্ৰ।

... ...

মই উড়িয়া ছাত্ৰ।

৫। মই এজনী কেৰাণী।

... ...

মই এজনী কেৰাণী।

৬। তুমি কোন ?

... ...

তুমি কোন ?

Digitized by Google

In Assamese

৭। আপুনি কোন ?

... ...

আপুনি কোন ?

৮। তেখেত কোন ?

... ...

তেখেত কোন ?

৯। মই কোন ?

... ...

মই কোন ?

১০। আমি কোন ?

... ...

আমি কোন ?

১১। মোৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

... ...

মোৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

১২। তোমাৰ নাম প্ৰৱীণ চৌধুৰী।

... ...

তোমাৰ নাম প্ৰৱীণ চৌধুৰী।

১৩। তেখেতৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

... ...

তেখেতৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

১৪। আপোনাৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস।

... ...

আপোনাৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস।

১৫। তেখেত আমাৰ শিক্ষক।

... ...

তেখেত আমাৰ শিক্ষক।

Digitized by Google

১৬ তেখেত অসমৰ মানুহ।

... ...

তেখেত অসমৰ মানুহ।

১৭। শ্ৰী হাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক।

... ...

শ্ৰী হাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক।

১৮। তেখেত ক'ৰ মানুহ?

... ...

তেখেত ক'ৰ মানুহ?

১৯। তুমি ক'ৰ মানুহ?

... ...

তুমি ক'ৰ মানুহ?

২০। আমাৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

... ...

আমাৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

২১। তেখেতৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

... ...

তেখেতৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

২২। তেখেতৰ বহা ওচৰতে।

... ...

তেখেতৰ বহা ওচৰতে।

২৩। তোৰ ঘৰ ক'ত?

... ...

তোৰ ঘৰ ক'ত?

২৪। তোমাৰ ঘৰ ক'ত?

... ...

তোমাৰ ঘৰ ক'ত?

Digitized by Google

Subs.itution Drill

১। (ক) মই এজন ছাত্র।
তুমি
তুমি এজন ছাত্র।
(খ) তুমি এজন ছাত্র।
ছাত্ৰী
তুমি এজনী ছাত্ৰী।

২। মই এজন শিক্ষক।
আপুনি
আপুনি এজন শিক্ষক।
তেখেত
তেখেত এজন শিক্ষক।
শ্ৰী হাজৰিকা
শ্ৰী হাজৰিকা এজন শিক্ষক।

৩। তুমি কোন ?
আপুনি
আপুনি কোন ?
মই
মই কোন ?
আমি
আমি কোন ?
তেখেত
তেখেত কোন ?

৪। মোৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।
তোমাৰ
তোমাৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

Digitized by Google

আপোনাৰ
আপোনাৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।
তেখেতৰ
তেখেতৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।
শ্ৰীমতী দীপিকা দাস
তেখেতৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস।

৫। (ক) তেখেত আমাৰ শিক্ষক।
প্ৰবীণৰ
তেখেত প্ৰবীণৰ শিক্ষক।
দীপা
তেখেত দীপাৰ শিক্ষক।
মোৰ
তেখেত মোৰ শিক্ষক।
অসমীয়াৰ
তেখেত অসমীয়াৰ শিক্ষক।

(খ) তেখেত আমাৰ শিক্ষক।
আপুনি
আপুনি আমাৰ শিক্ষক।
শ্ৰী হাজৰিকা
শ্ৰী হাজৰিকা আমাৰ শিক্ষক।
শ্ৰী চৌধুৰী
শ্ৰী চৌধুৰী আমাৰ শিক্ষক।

৬। তেখেত ক'ৰ মানুহ ?
তুমি
তুমি ক'ৰ মানুহ ?
আমি
আমি ক'ৰ মানুহ ?

Digitized by Google

আপুনি

আপুনি ক'ৰ মানুহ ?

শ্ৰী চৌধুৰী

শ্ৰী চৌধুৰী ক'ৰ মানুহ ?

মই

মই ক'ৰ মানুহ ?

৭. (ক) তেখেতৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

তোমাৰ

তোমাৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

আমাৰ

আমাৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

শ্ৰী চৌধুৰীৰ

শ্ৰী চৌধুৰীৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

(খ) তেখেতৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

সত্য নগৰ

তেখেতৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

কটকত

তেখেতৰ ঘৰ কটকত।

ওচৰত

তেখেতৰ ঘৰ ওচৰত।

ক'ত

তেখেতৰ ঘৰ ক'ত ?

Integration Drill

১। তেখেত অসমৰ মানুহ। তেখেত গুৱাহাটীৰ।

... ...

Digitized by Google

তেখেত অসমৰ গুৱাহাটীৰ মানুহ।

... ...

তখেত অসমৰ গুৱাহাটীৰ মানুহ।

২। তুমি ভুবনেশ্বৰৰ ছাত্ৰ। ঘৰ সত্য নগৰত।

... ...

তোমাৰ ঘৰ ভুবনেশ্বৰৰ সত্য নগৰত।

... ...

তোমাৰ ঘৰ ভুবনেশ্বৰৰ সত্য নগৰত।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— তুমি কোন ?

... ...

তুমি কোন ?

উত্তৰ— মই এজন ছাত্ৰ।

... ...

মই এজন ছাত্ৰ।

প্ৰশ্ন— মই কোন ?

... ...

মই কোন ?

উত্তৰ— আপুনি এজন শিক্ষক।

... ...

আপুনি এজন শিক্ষক।

প্ৰশ্ন— অসমীয়া শিক্ষক কোন ?

... ...

অসমীয়া শিক্ষক কোন ?

Digitized by Google

উত্তৰ— শ্ৰী হাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক

... ...

শ্ৰী হাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক।

প্ৰশ্ন — অসমীয়া শিক্ষকৰ নাম কি ?

... ...

অসমীয়া শিক্ষকৰ নাম কি ?

উত্তৰ— অসমীয়া শিক্ষকৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

... ...

অসমীয়া শিক্ষকৰ নাম শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা।

প্ৰশ্ন— দীপাৰ ঘৰ ক'ত ?

... ...

দীপাৰ ঘৰ ক ত ?

উত্তৰ— দীপাৰ ঘৰ অশোক নগৰত।

... ...

দীপাৰ ঘৰ অশোক নগৰত।

প্ৰশ্ন — প্ৰবীণৰ ঘৰ ক'ত ?

... ...

প্ৰবীণৰ ঘৰ ক'ত ?

উত্তৰ— প্ৰবীণৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

....

প্ৰবীণৰ ঘৰ সত্য নগৰত।

প্ৰশ্ন— শ্ৰী হাজৰিকাৰ ঘৰ ক'ত ?

... .../

শ্ৰী হাজৰিকাৰ ঘৰ ক'ত ?

Digitized by Google

উত্তৰ— শ্ৰী হাজৰিকাৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

... ...

শ্ৰী হাজৰিকাৰ ঘৰ গুৱাহাটীত।

প্ৰশ্ন— শ্ৰী হাজৰিকাৰ বহা ক'ত ?

... ...

শ্ৰী হাজৰিকাৰ বহা ক'ত ?

উত্তৰ— শ্ৰী হাজৰিকাৰ বহা সত্য নগৰত।

... ...

শ্ৰী হাজৰিকাৰ বহা সত্য নগৰত।

প্ৰশ্ন— শ্ৰী হাজৰিকা কিহৰ শিক্ষক ?

... ...

শ্ৰী হাজৰিকা কিহৰ শিক্ষক ?

উত্তৰ— শ্ৰী হাজৰিকা অসমীয়াৰ শিক্ষক।

... .

শ্ৰী হাজৰিকা অসমীয়াৰ শিক্ষক।

প্ৰশ্ন — তেখেত ক'ৰ মানুহ ?

... ...

তেখেত ক'ৰ মানুহ ?

উত্তৰ— তেখেত অসমৰ মানুহ।

... ...

তেখেত অসমৰ মানুহ।

Vocabulary

আমি	'we'
কটক	'a place name'

Digitized by Google

In Assamese

Unit-I : Lesson—4

Test Lesson

শ্ৰী প্ৰদীপ হাজৰিকা	Sri Pradip Hazarika
श्री प्रदीप हाजरिका	
অসমীয়া শিক্ষক। তেখেত	(is) Assamese teacher. He
असमीया शिक्षक। तेखेत	
অসমৰ মানুহ। তেখেতৰ	(is a) man of Assam. His
असमर मानुह। तेखेतर	
ঘৰ অসমৰ গুৱাহাটীত।	home (is) at Gauhati in Assam.
घर असमर गुवाहाटीत।	
তেখেতৰ মাতৃভাষা অসমীয়া।	His mother tongue (is)
तेखेतर मातृभाषा असमीया।	Assamese.
তৃপ্তি হিন্দী টাইপিষ্ট।	Tripti (is) Hindi typist.
तृप्ति हिन्दी टाइपिष्ट।	
তাইৰ মাতৃভাষা উড়িয়া।	Her mother tongue (is) Oriya.
ताइर मातृभाषा उड़िया।	
তাইৰ ঘৰ ভুবনেশ্বৰৰ শ্বহীদ নগৰত।	Her home (is) at Swahidnagar
ताइर घर भुबनेश्वरर श्वहीद नगरत।	in Bhubaneswar.
তাইৰ অফিচ লক্ষ্মীসাগৰত।	Her office (is) at Laxmisagar.
ताइर अफिच लक्ष्मीसागरत।	
মোৰ বহা সত্য নগৰত।	My residence (is) at Satyanagar.
मोर बहा सत्य नगरत।	
তোমাৰ বহা ক'ত?	Where (is) your residence ?
तोमार बहा क'त?	

Digitized by Google

মোৰ কলম মেজৰ ওপৰত।	My pen (is) on (the) table.
मोर कलम मेजर ओपरत।	
তোৰ কলম ক'ত ?	Where (is) your (non-hon.) pen ?
तोर कलम क'त ?	
মোৰ নাম বিশ্বজিত।	My name (is) Biswajit.
मोर नाम बिश्वजित।	
তোমাৰ নাম কি ?	What (is) your (hon.) name ?
तोमार नाम कि ?	
মোৰ ছাতি দুৱাৰৰ ওচৰত।	My umbrella (is) near (the) door.
मोर छाति दुवारर ओचरत।	
তোমাৰ ছাতি ক'ত ?	Where (is) your umbrella ?
तोमार छाति क'त ?	

1. Fill in the blanks using the cues given in the parenthesis as in the model given below :

Model : শ্ৰী হাজৰিকা — — শিক্ষক। (Assamese)
শ্ৰী হাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক।

(ক) তেখেত অসমৰ — —। (man)
(খ) তেখেতৰ — — গুৱাহাটীত। (home)
(গ) — — অফিচ লক্ষ্মীসাগৰত। (her)
(ঘ) মোৰ — — মেজৰ ওপৰত। (pen)
(ঙ) তোৰ ঘৰ — — ? (wherein)
(চ) মোৰ — — বিশ্বজিত। (name)
(ছ) মোৰ ছাতি দুৱাৰৰ — —। (near)

Digitized by Google

2. Fill in the blanks by the appropriate form of the given pronouns :

(ক) — — বহা সত্য নগৰত। মই)

(খ) — — বহা ক'ত ? (তুমি)

(গ) — — নাম কি ? (আপুনি)

(ঘ) — — মাতৃভাষা অসমীয়া। (তেখেত)

(ঙ) — — ঘৰ ভুবনেশ্বৰত। (তাই)

3. Fill in the blanks by using the possessive forms of the nouns given :

(ক) তেখেতৰ ঘৰ — — গুৱাহাটী। (অসম)

(খ) মোৰ বহা — — শহীদনগৰত। (ভুবনেশ্বৰ)

(গ) কলম — — ওপৰত। (মেজ)

(ঘ) ছাতি — — ওচৰত। (দুৱাৰ)

(ঙ) তৃপ্তি — — টাইপিষ্ট। (হিন্দী)

4. Replace the underlined words by the appropriate forms of the new words given :

(ক) তেখেতৰ ঘৰ গুৱাহাটীত। (অসম)

(খ) তৃপ্তি হিন্দী টাইপিষ্ট। (অসমীয়া)

(গ) তাইৰ ঘৰ শহীদনগৰত। ভুবনেশ্বৰ)

(ঘ) মোৰ কলম মেজৰ ওপৰত। (ওচৰ)

(ঙ) তোৰ ছাতি মেজৰ ওপৰত। (দুৱাৰ)

Digitized by Google

5. Combine the words from Col. B with the possessive forms of the words from Col. A.

Col. A.	Col. B.
মই	নাম
ভাই	কলম
তুমি	ঘৰ
দুৱাৰ	ওপৰ
মেজ	ওচৰ
ভুবনেশ্বৰ	শ্বহীদনগৰ
অসম	গুৱাহাটী
তেখেত	মাতৃভাষা
তৃপ্তি	অফিচ
তেখেত	কলম

6. Transform the following statements into questions by using **who,** or **wherein** in place of some words. The words/phrases underlined shall be the key words/phrases in the answers.

(ক) তেখেতৰ নাম শ্ৰীপ্ৰদীপ হাজৰিকা।

(খ) তাইৰ নাম শ্ৰীমতী দাস।

(গ) আপোনাৰ মাতৃভাষা হিন্দী।

(ঘ) তোমাৰ ঘৰ শ্বহীদ নগৰত।

(ঙ) তোৰ কলম মেজৰ ওপৰত।

(চ) মোৰ নাম প্ৰবীণ।

Digitized by Google

(ছ) তাইৰ নাম গীতা ।

(জ) শ্ৰী হাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক ।

(ঝ তুমি ছাত্ৰ ।

(ঞ) হিন্দী টাইপিষ্টৰ নাম তৃপ্তি ।

7. Answer the questions.

(ক) অসমীয়া শিক্ষক কোন ?

(খ) শ্ৰী হাজৰিকা ক'ৰ মানুহ ?

(গ) আপুনি ক'ৰ মানুহ ?

(ঘ) তাইৰ ঘৰ ভুবনেশ্বৰৰ ক'ত ?

(ঙ তৃপ্তিৰ অফিচ ক'ত ?

(চ) শ্ৰী হাজৰিকাৰ বহা ক'ত ?

(ছ) তোৰ কলম ক'ত ?

(জ) মোৰ ছাতি ক'ত ?

(ঝ) মোৰ নাম কি ?

(ঞ) হিন্দী টাইপিষ্টৰ নাম কি ?

(ট) কেৰাণীৰ নাম কি ?

(ঠ) তোমাৰ ঘৰ ক'ত ?

Vocabulary

কি	'what'
ছাতি	'umbrella'

Digitized by Google

শ্বহীদনগৰ	'a place name'
কলম	'pen'
মেজ	'table'
ওপৰ	'upside, on'
অফিচ	'office'
লক্ষ্মীসাগৰ	'a place name'
মাতৃভাষা	'mother tongue'
তাই	'she'
টাইপিষ্ট	'typist'
তৃপ্তি	'a proper name'

Digitized by Google

Unit II : Lesson—5

The Teacher and Student Meet on the Way

ছাত্ৰ : নমস্কাৰ মহাশয়। छात्र : नमस्कार महाशय।	Student : Namaskar Sir.
শিক্ষক : নমস্কাৰ। शिक्षक : नमस्कार।	Teacher : Namaskar.
ছাত্ৰ : আপুনি কেনে আছে ? छात्र : आपुनि केने आछे ?	Student : How are you ?
শিক্ষক : মই ভালে আছোঁ। शिक्षक : मइ भाले आछों।	Teacher : I am well.
তুমি কেনে আছা ? तुमि केने आछा ?	How are you ?
ছাত্ৰ : ময়ো ভালে আছোঁ। छात्र : मयो भाले आछों।	Student : I am also well.
আপুনি কলৈ যায় ? आपुनि कलै याय ?	Where (are) you go(ing) ?
শিক্ষক : মই বজাৰলৈ যাওঁ। शिक्षक : मइ बजारलै याओं।	Teacher : I (am) go(ing) to market.
তুমি কলৈ যোৱা ? तुमि कलै योवा ?	Where (are) you go (ing) ?
ছাত্ৰ : মই ষ্টেচনলৈ যাওঁ। छात्र : मइ ष्टेचनलै याओं।	Student : I (am) go(ing) to station.

Digitized by Google

শিক্ষক : (বাৰু কোৱা চোন) বজাৰলৈ পোনবাট কোনটো ?

शिक्षक : (बारू कोवा चौन) बजारलै पोनबाट कौनटौ ?

Teacher : (Well tell please) which (is) short-cut to market.

ছাত্ৰ : পোনবাট সৌটো ।

छात्र : पोनबाट सौटौ ।

সৌখন বজাৰ ।

सौखन बजार ।

Student : Short-cut road (is) that.

That is market.

Repetition Drill

১ । আপুনি কেনে আছে ?

... ...

আপুনি কেনে আছে ?

২ । মই ভালে আছোঁ ।

... ...

মই ভালে আছোঁ ।

৩ । তুমি কেনে আছা ?

... ...

তুমি কেনে আছা ?

৪ । ময়ো ভালে আছোঁ ।

... ...

ময়ো ভালে আছোঁ ।

৫ । আপুনি কলৈ যায় ?

... ...

আপুনি কলৈ যায় ?

Digitized by Google

৬। মই বজাৰলৈ যাওঁ।

... ...

মই বজাৰলৈ যাওঁ।

৭। তুমি কলৈ যোৱা ?

... ...

তুমি কলৈ যোৱা ?

৮। মই ষ্টেচনলৈ যাওঁ।

... ...

মই ষ্টেচনলৈ যাওঁ।

৯। বজাৰলৈ পোনবাট কোনটো ?

... ...

বজাৰলৈ পোনবাট কোনটো ?

১০। পোনবাট সোঁটো। সোঁখন বজাৰ।

... ...

পোনবাট সোঁটো সোঁখন বজাৰ।

Build-up Drill

১। নমস্কাৰ।

নমস্কাৰ মহাশয়।

২। আছে ?

কেনে আছে ?

আপুনি কেনে আছে ?

৩। আছোঁ

ভালে আছোঁ।

Digitized by Google

মই ভালে আছোঁ।
ময়ো ভালে আছোঁ।

৪। আছা?
কেনে আছা?

৫। যায়?
কলৈ যায়?
আপুনি কলৈ যায়?

৬। যাওঁ।
বজাৰলৈ যাওঁ।
মই বজাৰলৈ যাওঁ।

৭। যোৱা?
কলৈ যোৱা?
তুমি কলৈ যোৱা?

৮। কোনটো?
পোনবাট কোনটো?
বজাৰলৈ পোনবাট কোনটো?

৯। সোঁটো।
পোনবাট সোঁটো।

১০। বজাৰ।
সোঁফালে বজাৰ।

Substitution Drill

১। আপুনি কেনে আছে?
তুমি
তুমি কেনে আছা?

Digitized by Google

২ ।　মই ভালে আছোঁ ।
ময়ো
ময়ো ভালে আছোঁ ।

৩ । (ক) আপুনি কলৈ যায় ?
তুমি
তুমি কলৈ যোৱা ?

(খ) আপুনি কলৈ যায় ?
বজাৰলৈ
আপুনি বজাৰলৈ যায় ?

৪ ।　মই বজাৰলৈ যাওঁ ।
ষ্টেচনলৈ
মই ষ্টেচনলৈ যাওঁ ।

৫　(ক) পোনবাট কোনটো ?
সৌটো
পোনবাট সৌটো ।

(খ) পোনবাট কোনটো ?
বজাৰ
বজাৰ কোনখন ?

Variation Drill

১ ।　আপুনি কেনে আছে ?
... ...
আপোনাৰ কেনে ?
... ...
আপোনাৰ কেনে ?

Digitized by Google

২। তুমি কেনে আছা ?

... ...

তোমাৰ কেনে ?

... ...

তোমাৰ কেনে ?

৩। মই ভালে আছোঁ।

... ...

মোৰ ভাল।

... ...

মোৰ ভাল।

৪। চাৰৰ কেনে ?

... ...

চাৰ কেনে আছে ?

... ...

চাৰ কেনে আছে ?

Question Response Drill

প্ৰশ্ন— আপুনি কেনে আছে

... ...

আপুনি কেনে আছে ?

উত্তৰ— মই ভালে আছোঁ।

... ...

মই ভালে আছোঁ।

প্ৰশ্ন— তুমি কেনে আছা ?

... .

তুমি কেনে আছা ?

Digitized by Google

উত্তৰ— ময়ো ভালে আছোঁ।

... ...

ময়ো ভালে আছোঁ।

প্ৰশ্ন— আপুনি কলৈ যায় ?

... ...

আপুনি কলৈ যায় ?

উত্তৰ— মই বজাৰলৈ যাওঁ।

... ...

মই বজাৰলৈ যাওঁ।

প্ৰশ্ন— তুমি কলৈ যোৱা ?

... ...

তুমি কলৈ যোৱা ?

উত্তৰ— মই ষ্টেচনলৈ যাওঁ।

... ...

মই ষ্টেচনলৈ যাওঁ।

প্ৰশ্ন— বজাৰলৈ পোনবাট কোনটো ?

... ...

বজাৰলৈ পোনবাট কোনটো ?

উত্তৰ— বজাৰলৈ পোনবাট সোঁটো।

... ...

বজাৰলৈ পোনবাট সোঁটো।

প্ৰশ্ন— কোনখন বজাৰ ?

... ...

কোনখন বজাৰ ?

Digitized by Google

উত্তৰ— সৌখন বজাৰ।

... ...

সৌখন বজাৰ।

প্ৰশ্ন— আপোনাৰ কেনে?

... — ... ...

আপোনাৰ কেনে?

উত্তৰ— মোৰ ভাল।

... ...

মোৰ ভাল।

প্ৰশ্ন— মি: হাজৰিকাৰ কেনে?

... ...

মি: হাজৰিকাৰ কেনে?

উত্তৰ – মি: হাজৰিকাৰ ভাল।

... ...

মি: হাজৰিকাৰ ভাল।

EXERCISES

1. Fill up the blanks.

(ক) আপুনি কেনে — —?

(খ) তুমি কেনে — —?

(গ) — — ভালে আছোঁ।

(ঘ) তুমি ভালে — —?

(ঙ) আপুনি — —?

Digitized by Google

2. Substitute the underlined words by the ones given in the parenthesis

(ক) আপুনি কলৈ যায় ? (বজাৰলৈ, ষ্টেচনলৈ)

(খ) তুমি কেনে আছা ? (ভালে)

(গ) সৌখন বজাৰ। (বাট, ষ্টেচন)

(ঘ) বজাৰলৈ পোনবাট কোনটো ? (ষ্টেচন, ঘৰ)

3. Attach the correct forms from the column B to the forms from column A.

Col. A	Col. B
বজাৰ	টো
বাট	খন

4. Complete the following piece of conversation.

(ক) মই বজাৰলৈ যাওঁ। তুমি কলৈ যোৱা ?

(খ) — — বজাৰলৈ যাওঁ

(ক) বজাৰলৈ পোনবাট সৌটো। ষ্টেচনলৈ পোনবাট কোনটো ?

(খ) — —পোনবাট সৌটো।

Vocabulary

বজাৰ	'market'
ষ্টেচন	'station'
বাট	'way, path, road'
সৌ	'that'

Digitized by Google

পোন	'straight, short-cut'
আছোঁ	'I am'
আছা	'you (hon.) are'
আছে	'you (more-hon.) are'
যোৱা	'you (hon.) go'
যায়	'you (more-hon.) go'
কেনে	'how'
ভালে	'well'

Notes on Grammatical & Cultural points

1. The veibs in this lesson are in the present indefinite. When two persons meet on the way and one asks where the other is going, generally the present indefinite, not the present continuous, is used in Assamese.

2. The personal suffixes used in this tense are :

1st P. (sg.+pl.)	-ওঁ
	non-hon. -অ
2nd P. (sg.+pl.)	hon. -আ
	more-hon. -এ
3rd P. (sg. + pl.)	-এ

3. Verb stems ending in -অ or -আ take oblique forms ending in -ও when personal suffix -আ is added; ৱ occurs as a glide in between -ও and -আ eg : যা+আ>যোৱা; খা+আ>খোৱা।

Digitized by Google

4. -টো and -খন are definitives. When some noun or pronoun is required to the mentioned definitely, such definitives are added. Some nouns (and the pronouns referring to nouns) take টো; some other nouns (also pronouns) take -খন। The following examples may be seen ;

কলমটো	'the pen'	কিতাপখন	'the book'
ঘৰটো	'the house'	মেজখন	'the table'
চোলাটো	'the shirt'	বেৰখন	'the wall'
দিনটো	'the day'	দুৱাৰখন	'the door'
মনটো	'the mind'	শাৰীখন	'the saree'
কবিতাটো	'the poem'	উপন্যাসখন	'the novel'
গীতটো	'the scng'	চিঠিখন	'the letter'

Demonstrative Pronouns referring to the nouns would take -টো or -খন depending upon the choice of the nouns. eg :

সৌটো কলম, সৌখন কিতাপ,
পোনবাট সেইটো, সেইখন বজাৰ।

5. The sentence in the parenthesis does not confirm to the pattern introduced in this lesson. Since the context demands, this sentence is introduced here.

No effort should be made to explain the sentence here. The students have to wait till lesson no. 11.

Digitized by Google

Unit II : Lesson—6

In a Market Place

মিঃ হাজৰিকা :	হেৰি ডাঙৰীয়া, এইখন ৰাধাবজাৰ হয়নে ?	Mr. Hazarika :	Hallow Sir, is it Radhabazar ?
मि: हाजरिका :	हेरि डाङरीया, एइखन राधाबजार हयने ?		
বিক্ৰেতা :	হয়, এইখনেই ৰাধা- বজাৰ।	Salesman :	Yes, it is the Radhabazar.
बिक्रेता :	हय, एइखनेइ राधा- बजार।		
	আপোনাক কি লাগে ?		What (do) you want ?
	आपोनाक कि लागे ?		
মিঃ হাজৰিকা :	মোক দুখনমান কাপোৰ লাগে। কাপোৰৰ দোকান বোৰ কোনফালে ?	Mr. Hazarika :	I want some pieces of clothes. On which direction (are) the cloth-stores ?
मि: हाजरिका :	मोक दुखनमान कापोर लागे । कापोरर दोकान बोर कोनफाले ?		
বিক্ৰেতা :	আপুনি কেনে দোকান বিচাৰে ?	Salesman :	What type of cloth-store you (are) look(ing) for ?
बिक्रेता :	आपुनि केने दोकान बिचारे ?		
মিঃ হাজৰিকা :	মই গৰম কাপোৰৰ	Mr. Hazarika :	I (am) look-(ing) for warm
मि: हाजरिका :	मइ गरम कापोरर		

Digitized by Google

	দোকান বিচাৰোঁ। दौकान बिचारों।		cloth's store.
বিক্ৰেতা बिक्रेता	: ছেইখন গৰম কাপোৰৰ দোকান। : सेइखन गरम कापोरर दौकान।	Salesman	: This is the warm cloth's store.
মি: হাজৰিকা मि: हाजरिका	: তাত ৰেডিমেড পোচাক আছে নে ? : तात रेडिमेड पोचाक आछे ने ?	Mr. Hazarika	: Are (there) ready-made garments available ?
বিক্ৰেতা बिक्रेता	: হয়, আছে। : हय, आछे।	Salesman	: Yes, (there) are

Repetition Drill

১। হেৰি ডাঙৰীয়া, এইখন বাধাবজাৰ হয়নে ?

... ...

হেৰি ডাঙৰীয়া, এইখন বাধাবজাৰ হয়নে ?

২। হয়, এইখনেই বাধাবজাৰ। আপোনাক কি লাগে ?

... ...

হয়, এইখনেই বাধাবজাৰ। আপোনাক কি লাগে ?

Digitized by Google

৩। মোক চুৰনমান কাপোৰ লাগে।

... ...

মোক চুৰনমান কাপোৰ লাগে।

৪। কাপোৰৰ দোকানবোৰ কোনফালে?

... ...

কাপোৰৰ দোকানবোৰ কোনফালে?

৫। আপুনি কেনে দোকান বিচাৰে?

... ...

আপুনি কেনে দোকান বিচাৰে?

৬। মই গৰম কাপোৰৰ দোকান বিচাৰোঁ।

... ...

মই গৰম কাপোৰৰ দোকান বিচাৰোঁ।

৭। সেইখন গৰম কাপোৰৰ দোকান।

... ...

সেইখন গৰম কাপোৰৰ দোকান।

৮। তাত ৰেডিমেড পোচাক আছেনে?

... ...

তাত ৰেডিমেড পোচাক আছেনে?

৯। হয়, আছে।

... ...

হয়, আছে।

Digitized by Google

Substitution Drill

১। হেৰি ডাঙৰীয়া !

মহাশয়

হেৰি মহাশয় !

২। এইখন ৰাধা বজাৰ হয় নে ?

সত্য নগৰ বজাৰ

এইখন সত্য নগৰ বজাৰ হয়নে ?

কাপোৰৰ দোকান

এইখন কাপোৰৰ দোকান হয়নে ?

৩। আপোনাক কি লাগে ?

তোমাক

তোমাক কি লাগে ?

তেখেতক

তেখেতক কি লাগে ?

মি: হাজৰিকাক

মি: হাজৰিকাক কি লাগে ?

প্ৰবীণ

প্ৰবীণক কি লাগে ?

৪। (ক) মোক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

কিতাপ

মোক দুখনমান কিতাপ লাগে।

শাৰী

মোক দুখনমান শাৰী লাগে।

Digitized by Google

কলম

মোক দুটামান কলম লাগে।

(খ) মোক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

বিচাৰোঁ

মই দুখনমান কাপোৰ বিচাৰোঁ ।

৫। (ক) আপুনি কেনে দোকান বিচাৰে?

ঘৰ

আপুনি কেনে ঘৰ বিচাৰে ?

চোলা

আপুনি কেনে চোলা বিচাৰে ?

(খ) আপুনি কেনে দোকান বিচাৰে?

আপোনাক

আপোনাক কেনে দোকান লাগে ?

শ্ৰীহাজৰিকা

শ্ৰী হাজৰিকাক কেনে দোকান লাগে ?

৬। মই গৰম কাপোৰৰ দোকান বিচাৰোঁ ।

চোলা

মই গৰম কাপোৰৰ চোলা বিচাৰোঁ

৭। সেইখন গৰম কাপোৰৰ দোকান।

সৌখন

সৌখন গৰম কাপোৰৰ দোকান।

৮। কাপোৰৰ দোকানবোৰ কোনফালে?

ক'ত

কাপোৰৰ দোকানবোৰ ক'ত ?

Digitized by Google

Expansion Drill

১। মোক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

... ...

মোক দুখনমান গৰম কাপোৰ লাগে।

... ...

মোক দুখনমান গৰম কাপোৰ লাগে।

২। কাপোৰৰ দোকানবোৰ কোনফালে ?

... ...

গৰম কাপোৰৰ দোকানবোৰ কোনফালে ?

... ...

গৰম কাপোৰৰ দোকানবোৰ কোনফালে ?

৩। তাত ৰেডিমেড পোচাক আছে নে ?

... ...

তাত ৰেডিমেড গৰম পোচাক আছে নে ?

... ...

তাত ৰেডিমেড গৰম পোচাক আছে নে ?

৪। হয়, আছে।

... ...

হয়, তাত ৰেডিমেড পোচাক আছে।

... .

হয়, তাত ৰেডিমেড পোচাক আছে।

... .

হয়, তাত ৰেডিমেড পোচাক আছে।

Digitized by Google

Contraction Drill

১।   হয়, এইখনেই ৰাধাবজাৰ।

... ...

হয়, এইখন ৰাধাবজাৰ।

... ...

হয়, এইখন ৰাধাবজাৰ।

২।   মোক দুখনমান গৰম কাপোৰ লাগে।

... ...

মোক দুখন গৰম কাপোৰ লাগে।

... ...

মোক দুখন গৰম কাপোৰ লাগে।

৩।   কাপোৰৰ দোকানবোৰ কোনফালে?

... ...

(ক) দোকানবোৰ কোনফালে?

... ...

দোকানবোৰ কোনফালে?

(খ) কাপোৰৰ দোকান কোনফালে?

... ...

কাপোৰৰ দোকান কোনফালে?

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— আপোনাক কি লাগে?

... ...

আপোনাক কি লাগে?

Digitized by Google

উত্তৰ— মোক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

... ...

মোক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

প্ৰশ্ন— আপোনাক কাপোৰ লাগে ?

... ...

আপোনাক কাপোৰ লাগে ?

উত্তৰ— হয়, মোক কাপোৰ লাগে।

... ...

হয়, মোক কাপোৰ লাগে।

প্ৰশ্ন — আপোনাক কেনে কাপোৰ লাগে ?

... ...

আপোনাক কেনে কাপোৰ লাগে ?

উত্তৰ— মোক গৰম কাপোৰ লাগে।

... ...

মোক গৰম কাপোৰ লাগে।

প্ৰশ্ন— কাপোৰৰ দোকানবোৰ কোনফালে ?

... ...

কাপোৰৰ দোকানবোৰ কোনফালে ?

উত্তৰ— কাপোৰৰ দোকানবোৰ সোঁফালে।

... ...

কাপোৰৰ দোকানবোৰ সোঁফালে।

প্ৰশ্ন— কাপোৰৰ দোকান কোনখন ?

... ...

কাপোৰৰ দোকান কোনখন ?

Digitized by Google

উত্তৰ— কাপোৰৰ দোকান খোলিব।

... ...

কাপোৰৰ দোকান খোলিব।

প্ৰশ্ন— এইখন কি বজাৰ?

... ...

এইখন কি বজাৰ?

উত্তৰ— এইখন বৰ বজাৰ

... ...

এইখন বৰ বজাৰ।

প্ৰশ্ন— এইখন বাৰবজাৰ হয়নে?

... ...

এইখন বাৰবজাৰ হয়নে?

উত্তৰ — হয়, এইখনেই বাৰবজাৰ।

... ...

হয়, এইখনেই বাৰবজাৰ।

প্ৰশ্ন— মিঃ হাজৰিকাক কি লাগে?

... ...

মিঃ হাজৰিকাক কি লাগে?

উত্তৰ — মিঃ হাজৰিকাক কাপোৰ লাগে।

... ...

মিঃ হাজৰিকাক কাপোৰ লাগে।

প্ৰশ্ন — মিঃ হাজৰিকাক কেইখন কাপোৰ লাগে?

... ...

মিঃ হাজৰিকাক কেইখন কাপোৰ লাগে?

Digitized by Google

উত্তৰ— মি: হাজৰিকাক দুখন কাপোৰ লাগে।

... ...

মি: হাজৰিকাক দুখন কাপোৰ লাগে।

প্ৰশ্ন— মি: হাজৰিকাই কেনে দোকান বিচাৰে

... ...

মি হাজৰিকাই কেনে দোকান বিচাৰে ?

উত্তৰ— মি: হাজৰিকাই গৰম কাপোৰৰ দোকান বিচাৰে।

... ...

মি: হাজৰিকাই গৰম কাপোৰৰ দোকান বিচাৰে।

প্ৰশ্ন— সেই বজাৰখনৰ নাম কি ?

... ...

সেই বজাৰখনৰ নাম কি ?

উত্তৰ— সেই বজাৰখনৰ নাম ৰাধাবজাৰ।

... .

সেই বজাৰখনৰ নাম ৰাধাবজাৰ।

EXERCISES

1. Fill up the blanks.

(ক আপোনাক— — লাগে ?

(খ) মোক দু — — কলম লাগে।

(গ) প্ৰবীণক দুখন — — কিতাপ লাগে।

(ঘ) তোমাক কি — — ?

(ঙ) হাজৰিকাক গৰম কাপোৰ — —।

Digitized by Google

2. Substitute the underlined words in the given sentence by the words in the bracket. Make necessary changes.

(ক) সৌখন গৰম কাপোৰৰ দোকান। (সেই, এই)

(খ) সৌখন কাপোৰৰ দোকান। (কলম, কিতাপ, শাৰী, চোলা)

(গ) কাপোৰৰ দোকানবোৰ কোনফালে ? (ক'ত, কেনে)

(ঘ) তাত ৰেডিমেড পোচাক আছে নে ? (চোলা, কাপোৰ)

(ঙ) মোক দুখন কিতাপ লাগে। (কিনিবো)

3. Complete the following conversation.

১। প্ৰশ্ন— এইখন সত্যনগৰ হয়নে ?

উত্তৰ— ... ...

২। প্ৰশ্ন— তাত শাৰী আছে। তাত ৰেডিমেড পোচাক আছে নে ?

উত্তৰ— ... ...

৩। প্ৰশ্ন— কাপোৰৰ দোকানবোৰ সেইফালে নে ?

উত্তৰ— ... ...

Vocabulary

ডাঙৰীয়া	'sir, gentleman'
এই, সেই	'this'
ফাঁসীবজাৰ	'a name of a market'
হয়	'yes, is'
আপোনাক (<আপুনি)	'you (hon.) in accusative'
লাগে	'need'

Digitized by Google

মোক (<মই	'me'
গৰম	'warm'
কাপোৰ	'cloth, garment'
কোনফালে	'on which side ?'
বিচাৰোঁ	'I search for'
বিচাৰে	'you (more-hon.) search for'
ৰেডিমেড	'Ready-made'
ভাল বাৰু	'well then'
ধন্যবাদ	'thanks'

Notes on Grammatical and Cultural points

১। হেৰি— It is a term of address, used in more honorific sense. It is also used to make pauses by the native speakers when the next sentence does not come to the mind readily.

২। এই, সেই—Both are demonstrative pronouns, meaning 'this'. এই is proximate and সেই is obviative. এই is used to refer to things or articles in front of the speaker and সেই to refer to remote ones. এই is also used as a 3rd personal (feminine) pronoun.

These always take definitives-টো, -খন etc. depending upon the requirement of nouns, as shown in the notes in Lesson No. 3.

Digitized by Google

৩। Numerals also take such definitives depending upon the requirement of the nouns reffered to. But এক>এ-and দুই>দু- when definitives are added to. eg: এখন, এটা, দুখন, দুটা ।

৪। লাগ— meaning 'need' is an irregular verb root. Its inflection is restricted to 3rd person in all the tenses. It does not take a personal pronoun or a noun as the nominative. eg:

মোক লাগে... ... ...'I need'

কাপোৰ লাগে... ... ... 'need cloth'

মোক কাপোৰ লাগে... ... ... 'I need cloth'

5. **Accusative case-suffix :**

The case-suffix for the accusative in Assamese -ক or-অক । -ক is added to the vowel ending nouns whereas -অক is added to both consonant ending nouns and personal pronouns.

The following personal pronouns ending in vowel take oblique shapes in -ও before the accusative case suffix is added.

মই>মো-ক=মোক ।

তই>তো-ক=তোক ।

তুমি>তো-মা-ক=তোমাক

আপুনি>আ-পো-না-ক=আপোনাক ।

সি>তা-ক=তাক ।

Digitized by Google

৬। **Plural suffix-হঁত :**

This plural suffix is added to nouns and demonstratives in non-honorific sense This can also be added to all kinship nouns in both hon. and non-hon. senses.

৭। **Use of the verb 'হয়' 'be' :**

This is the 3rd person present tense verbal form of the verbroot 'be'. It is used as a copula. While turning such sentences into interrogative or negative, the verb 'হয়' appears. e g:

তেওঁ শিক্ষক → তেওঁ শিক্ষক হয় নে ?

৮ : -মান : This is an approximation marker. It is added to the combination of numeral + definitive, or to interrogative + definitive

Digitized by Google

Unit II : Lesson—7

Buying Vegetables

বিক্ৰেতা : আহক, আহক, সস্তা বজাৰ। সস্তা দৰত লাউ, বেঙেনা, আলু কোমোৰা।

বিক্কে'তা : আহ্ক, আহ্ক, সস্তা বজাৰ। সস্তা দৰে লাউ, বেক্কেনা, আলু কোমো।।

Salesman : Come on ! cheap sales. Gourd, brinjal. potato and pumpkin at cheap rate.

মি: হাজৰিকা : হেৰা, আলুৰ কেজি কিমান ?

মি: হাজৰিকা : হেৰা, আলুৰ কেজি কিমান ?

Mr. Hazarika : Hallow, how much potato per kg. ?

বিক্ৰেতা : এইবোৰৰ কেজি এটকা বিশ। সেইবোৰৰ এটকা ত্ৰিশ।

বিক্কে'তা : এইবোৰৰ কেজি এটকা বিশ। সেইবোৰৰ এটকা ত্ৰিশ।

Salesman : (The cost of) these are Rs. 1-20 per k g. (The cost of) those Rs 1-30.

মি: হাজৰিকা : লাউ বেঙেনাবোৰৰ

মি: হাজৰিকা : লাউ বেক্কেনাবোৰৰ

Mr. Hazarika : What about

Digitized by Google

	আকৌ ? আকৌ ?		the gourd and brinjals ?
বিক্রেতা বিক্রেতা	: লাউৰ কেজি আশী পইচা, বেঙেনাৰ পঞ্চাশ । নাৰিকল লওক চাৰ, যোৰা চাৰে তিনিটকা । : লাউর কেজি আশী পইচা, বেঙেনার পঞ্চাশ। নারিকল লওক চার, যোরা চারে তিনিটকা ।	Salesman	: (The cost of) gourd is 0 50 per k g. Take coconut Sir, Rs. 3-50 per pair
মি: হাজৰিকা মিঃ হাজরিকা	: আলু পাঁচকিলো, লাউ একিলো, বেঙনা তিনি কিলো আৰু নাৰিকল চাৰিটা দিয়া। দাম অলপ কমকৈ ধৰা । : আলু পাঁচ কিলো লাউ এ.কিলো । বেঙনা তিনি কিলো আরু নারিকল চারিটা দিয়া । দাম অলপ কমকৈ ধরা ।	Mr. Hazarika	: Give me 5 k g. potato 1 k.g. gourd, 3 k g. brinjal and 4 coconut Reduce (the) price a little.

Repetition Drill

১। আহক, আহক, সস্তা বজাৰ ।

... ...

আহক, আহক, সস্তা বজাৰ ।

Digitized by Google

২। সস্তা দৰত লাউ, বেঙেনা, আলু, কোমোৰা।

... ...

সস্তা দৰত লাউ, বেঙেনা, আলু, কোমোৰা।

৩। হেৰা, আলুৰ কেজি কিমান ?

... ...

হেৰা, আলুৰ কেজি কিমান ?

৪। এইবোৰৰ কেজি এটকা বিশ।

... ...

এইবোৰৰ কেজি এটকা বিশ।

৫। সেইবোৰৰ এটকা ত্ৰিশ।

... ...

সেইবোৰৰ এটকা ত্ৰিশ।

৬। লাউ, বেঙেনাবোৰৰ আকৌ ?

... ...

লাউ, বেঙেনাবোৰৰ আকৌ ?

৭। লাউৰ কেজি আশী পইছা, বেঙেনাৰ পঞ্চাশ।

... ...

লাউৰ কেজি আশী পইচা, বেঙেনাৰ পঞ্চাশ।

৮। আলু পাঁচকিলো, লাউ একিলো, বেঙেনা তিনিকিলো আৰু নাৰিকল চাৰিটা দিয়া।

... ...

আলু পাঁচকিলো, লাউ একিলো, বেঙেনা তিনিকিলো আৰু নাৰিকল চাৰিটা দিয়া।

৯। দাম অলপ কমকৈ ধৰা।

... ...

দাম অলপ কমকৈ ধৰা।

Digitized by Google

Substitution Drill

১। সস্তা দৰত আলু, বেঙেনা, লাউ, কোমোৰা।

কলম কাগজ

সস্তা দৰত কলম-কাগজ।

কাপোৰ

সস্তা দৰত কাপোৰ।

চোলা

সস্তা দৰত চোলা।

২। হেৰা, আলুৰ কেজি কিমান ?

বেঙেনা

হেৰা, বেঙেনাৰ কেজি কিমান ?

লাউ

হেৰা, লাউৰ কেজি কিমান ?

কোমোৰা

হেৰা, কোমোৰাৰ কেজি কিমান ?

৩। (ক) এইবোৰৰ কেজি এটকা বিশ।

সেই

সেইবোৰৰ কেজি এটকা বিশ।

সৌ

সৌবোৰৰ কেজি এটকা বিশ।

(খ) এইবোৰৰ কেজি এটকা বিশ।

চাৰিটকা বিশ

এইবোৰৰ কেজি চাৰিটকা বিশ।

পাঁচটকা বিশ

এইবোৰৰ কেজি পাঁচটকা বিশ।

Digitized by Google

(গ) এইবোৰৰ কেজি এটকা বিশ।
দাম
এইবোৰৰ দাম এটকা বিশ।

৪। লাউ বেঙেনাবোৰৰ আকৌ ?
লাউ কোমোৰা
লাউ কোমোৰাবোৰৰ আকৌ ?

৫। (ক) লাউৰ কেজি আশী পইচা।
বেঙেনা
বেঙেনাৰ কেজি আশী পইচা।
কোমোৰা
কোমোৰাৰ কেজি আশী পইচা।

(খ) লাউৰ কেজি আশী পইচা।
পঞ্চাশ
লাউৰ কেজি পঞ্চাশ পইচা।
বিশ
লাউৰ কেজি বিশ পইচা।

৬। (ক) নাৰিকল লওক চাৰ।
কোমোৰা
কোমোৰা লওক চাৰ।
আলু
আলু লওক চাৰ।

(খ) নাৰিকল লওক চাৰ।
দিয়ক
নাৰিকল দিয়ক চাৰ।

৭। যোৱা চাবে তিনিটকা।

Digitized by Google

চাৰে চাৰি

যোৱা চাৰে চাৰি টকা।

চাৰে পাঁচ

যোৱা চাৰে পাঁচ টকা।

চাৰে বিশ

যোৱা চাৰে বিশ টকা।

৮। (ক) লাউ একিলো দিয়া।

কোমোৰা

কোমোৰা একিলো দিয়া।

আলু

আলু একিলো দিয়া।

বেঙেনা

বেঙেনা একিলো দিয়া।

(খ) লাউ একিলো দিয়া।

এটা

লাউ এটা দিয়া।

৯। দাম অলপ কমকৈ ধৰা।

লোৱা

দাম অলপ কমকৈ লোৱা।

দিয়া

দাম অলপ কমকৈ দিয়া।

Expansion Drill

১। (ক) হেৰা, আলুৰ কেজি কিমান?

... ...

Digitized by Google

হেৰা, এইবোৰ আলুৰ কেজি কিমান ?

... ...

হেৰা, এইবোৰ আলুৰ কেজি কিমান ?

(খ) হেৰা, বজাৰত আলুৰ কেজি কিমান ?

... ...

হেৰা, বজাৰত এইবোৰ আলুৰ কেজি কিমান ?

... ...

হেৰা, বজাৰত এইবোৰ আলুৰ কেজি কিমান ?

২। সেইবোৰৰ এটকা বিশ।

... ...

সেইবোৰ আলুৰ এটকা বিশ।

... ...

সেইবোৰ আলুৰ এটকা বিশ।

৩। লাউ বেঙেনাবোৰৰ আকৌ ?

....

লাউ বেঙেনাবোৰৰ আকৌ কেজি কিমান ?

... ...

লাউ বেঙেনাবোৰৰ আকৌ কেজি কিমান ?

৪। বেঙেনাৰ পঞ্চাশ।

... ...

বেঙেনাৰ কেজি পঞ্চাশ।

... ...

বেঙেনাৰ কেজি পঞ্চাশ।

৫। যোবা চাবে তিনিটকা।

... ...

Digitized by Google

নাৰিকলৰ যোৰা চাৰে তিনিটকা।

... ...

নাৰিকলৰ যোৰা চাৰে তিনিটকা।

৬। দাম অলপ কমকৈ ধৰা।

... ...

নাৰিকলৰ দাম অলপ কমকৈ ধৰা।

... ...

নাৰিকলৰ দাম অলপ কমকৈ ধৰা।

৭। বেঙেনাবোৰৰ আকৌ ?

... ...

সৌ বেঙেনাবোৰৰ আকৌ ?

... ...

সৌ বেঙেনাবোৰৰ আকৌ ?

Contraction Drill

১। সস্তা দৰত লাউ বেঙেনা আলু কোমোৰা।

... ...

সস্তা দৰত লাউ বেঙেনা।

... ...

সস্তা দৰত লাউ বেঙেনা।

২। হেৰা, আলুৰ কেজি কিমান ?

... ...

আলুৰ কেজি কিমান ?

... ...

আলুৰ কেজি কিমান ?

Digitized by Google

৩। লাউ বেঙেনাবোৰৰ আকৌ ?

... ...

(ক) লাউবোৰৰ আকৌ ?

... ...

লাউবোৰৰ আকৌ ?

(খ) বেঙেনাবোৰৰ আকৌ ?

... ...

বেঙেনাবোৰৰ আকৌ ?

৪। লাউৰ কেজি আশী পইচা।

... ...

লাউৰ আশী পইচা।

... ...

লাউৰ আশী পইচা।

৫। পাঁচকিলো আলু, লাউ একিলো, বেঙেনা তিনিকিলো দিয়া।

... ...

(ক) পাঁচকিলো আলু দিয়া।

... ...

পাঁচকিলো আলু দিয়া।

(খ) লাউ একিলো দিয়া।

... ...

লাউ একিলো দিয়া।

৬। দাম অলপ কমকৈ ধৰা।

... ...

দাম কমকৈ ধৰা।

Digitized by Google

In Assamese

Word-order Changing Drill

১। আহক, আহক, সস্তা বজাৰ।

... ...

সস্তা বজাৰ, আহক, আহক।

... .

সস্তা বজাৰ, আহক, আহক।

২। এইবোৰ আলুৰ দাম কিমান ?

... ...

এই আলুবোৰৰ দাম কিমান ?

... ...

এই আলুবোৰৰ দাম কিমান ?

... ...

৩। নাৰিকল লওক চাৰ।

... .

চাৰ, নাৰিকল লওক।

... ...

চাৰ, নাৰিকল লওক।

৪। নাৰিকলৰ যোৰা চাৰে তিনিটকা।

... ...

নাৰিকলৰ চাৰে তিনিটকা যোৰা।

... ...

নাৰিকলৰ চাৰে তিনিটকা যোৰা।

৫ লাউ একিলো, নাৰিকল চাৰিটা দিয়া।

... ...

Digitized by Google

এৰিকলো লাউ, চাৰিটা নাৰিকল দিয়া ।

... ...

এৰিকলো লাউ, চাৰিটা নাৰিকল দিয়া ।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন — আলুৰ কেজি কিমান ?

... ...

আলুৰ কেজি কিমান ?

উত্তৰ— আলুৰ কেজি এটকা বিশ ।

... ...

আলুৰ কেজি এটকা বিশ ।

প্ৰশ্ন — বেঙেনাৰ কেজি কিমান ?

... ...

বেঙেনাৰ কেজি কিমান ?

উত্তৰ— বেঙেনাৰ কেজি পঞ্চাশ পইচা ।

... ...

বেঙেনাৰ কেজি পঞ্চাশ পইচা ।

প্ৰশ্ন— লাউৰ কেজি কিমান ?

... ...

লাউৰ কেজি কেজি কিমান ?

উত্তৰ— লাউৰ কেজি আশী পইচা ।

... ...

লাউৰ কেজি আশী পইচা ।

Digitized by Google

In Assamese

প্ৰশ্ন— নাৰিকলৰ যোৰা কিমান ?

... ...

নাৰিকলৰ যোৰা কিমান ?

উত্তৰ— নাৰিকলৰ যোৰা চাৰে তিনি টকা।

... ...

নাৰিকলৰ যোৰা চাৰে তিনি টকা।

প্ৰশ্ন— কিহৰ কেজি এটকা বিশ ?

... ...

কিহৰ কেজি এটকা বিশ ?

উত্তৰ— আলুৰ কেজি এটকা বিশ।

... ...

আলুৰ কেজি এটকা বিশ।

প্ৰশ্ন— কিহৰ কেজি পঞ্চাশ পইচা ?

... ...

কিহৰ কেজি পঞ্চাশ পইচা ?

উত্তৰ— বেঙেনাৰ কেজি পঞ্চাশ পইচা।

... ...

বেঙেনাৰ কেজি পঞ্চাশ পইচা।

প্ৰশ্ন— কিহৰ কেজি আশী পইচা ?

... ...

কিহৰ কেজি আশী পইচা ?

Digitized by Google

উত্তৰ— লাউৰ কেজি আশী পইচা।

... ...

লাউৰ কেজি আশী পইচা।

প্ৰশ্ন— কিহৰ যোৰা চাৰে তিনি টকা ?

.. ..

কিহৰ যোৰা চাৰে তিনি টকা ?

উত্তৰ— নাৰিকলৰ যোৰা চাৰে তিনি টকা।

... ...

নাৰিকলৰ যোৰা চাৰে তিনি টকা।

প্ৰশ্ন— বেঙেনা দুকেজিত কিমান ?

... ...

বেঙেনা দুকেজিত কিমান ?

উত্তৰ— বেঙেনা দুকেজিত এটকা।

... ...

বেঙেনা দুকেজিত এটকা।

প্ৰশ্ন— শ্ৰীহাজৰিকাক আলু বেঙেনা কিমান লাগে ?

... ...

শ্ৰীহাজৰিকাক আলু বেঙেনা কিমান লাগে ?

উত্তৰ— শ্ৰীহাজৰিকাক আলু পাঁচকেজি, বেঙেনা তিনিকেজি লাগে।

... ...

শ্ৰীহাজৰিকাক আলু পাঁচকেজি, বেঙেনা তিনিকেজি লাগে।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— শ্ৰীহাজৰিকাক কেইটা নাৰিকল লাগে ?

... ...

শ্ৰীহাজৰিকাক কেইটা নাৰিকল লাগে ?

উত্তৰ— শ্ৰীহাজৰিকাক চাৰিটা নাৰিকল লাগে।

... ...

শ্ৰীহাজৰিকাক চাৰিটা নাৰিকল লাগে।

EXERCISES

1. Fill up the blanks :

(ক) লাউ পাঁচ কেজিত — —।

(খ) নাৰিকলৰ — — চ'ৰে তিনি টকা।

(গ) লুওক — — সস্তা দৰত আলু বেঙেনা।

(ঘ) বেঙেনাৰ — — পঞ্চাশ পইচা।

(ঙ) দাম অলপ — — ধৰা।

(চ) — — কোমোৰা একিলো দিয়া।

2. Substitute the underlined words by the words given in brackets :

(ক) এইবোৰৰ <u>কেজি</u> এটকা বিশ। (কিলো, দাম)

(খ) সেইবোৰৰ কেজি <u>এটকা</u> বিশ। (দুই, তিনি, চাৰি, পাঁচ, ছয়, সাত, আঠ, ন)

(গ) <u>লাউ বেঙেনা</u>বোৰৰ আকৌ ? (নাৰিকল, কোমোৰা, আলু, কিতাপ, কলম, কাগজ)

Digitized by Google

(ঘ) নাৰিকল লওক চাৰ। (মহাশয় ড'ঙৰীয়া)

(ঙ) নাৰিকল চাৰিটা দিয়া। (কলম, কিতাপ, চোলা, কাপোৰ, শাৰী, মেজ)

(চ) দাম অলপ কমকৈ ধৰা। (লোৱা, দিয়া)

3. Give short answer—

(ক) আলুৰ কেজি এটকা বিশ, লাউৰ আশী। আলু সস্তা নে লাউ সস্তা ?

(খ) লাউৰ কেজি আশী, বেঙেনাৰ পঞ্চাশ। আলু সস্তা নে বেঙেনা সস্তা ?

(গ) হাজৰিকাক লাউ কেই কেজি লাগে ?

(ঘ) দুটা নাৰিকলৰ দাম কিমান ?

(ঙ) ১½ কেজি লাউৰ দাম কিমান ?

Vocabulary

আহক	'you (more hon.) come'
লওক	'you (-do-) take'
দিয়া	'you (hon.) give'
ধৰা	'you (-do-) take, catch, hold on'
সস্তা	'cheap'
দৰ	'rate'
লাউ	'gourd'
বেঙেনা	'brinjal'
আলু	'potato'

Digitized by Google

কোমোৰা	'pumpkin'
নাৰিকল	'coconut'
কেজি (কিলো)	'kilogram'
তিনি	'three'
চাৰি	'four'
পাঁচ	'five'
বিশ	'twenty'
ত্ৰিশ	'thirty'
পঞ্চাশ	'fifty'
আশী	'eighty'
চাৰে তিনি	'3½ (three and half)'
টকা	'rupee'
চাৰ	'sir'
কম	'less'
অলপ	'little'

Grammatical Notes

আহক : আহ- 'come'+2nd person (imperative)-অক।

লওক : ল- 'receive'+2nd person (imperative)-অক> -ওক। In case of verb stems ending in vowel -অ or -আ,

-অক> -ওক। ল -অক>লওক
খা -অক>খাওক
দি -অক>দিয়ক
ধৰ -অক >ধৰক

Digitized by Google

2 The genitive (as well as the other case suffixes) are the terminal suffixes in the word formation in Assamese. The suffixes for marking number, gender etc. would be first added to the noun stems (including pronouns) and then the genitive suffix and other case suffixes would be added eg:

এই-বোৰ + ৰ = এইবোৰৰ

সৌ-বোৰ + ৰ = সৌবোৰৰ

কিতাপ-বোৰ + ৰ = কিতাপবোৰৰ

মানুহ-জনী + ৰ = মানুহজনীৰ

3. যোৰ or যোৰা means 'pair'. This is used to mean the articles or objects which are usually referred to, counted or sold in terms of pairs—

যোৰ is also used as definitive.

নাৰিকল-যোৰ = নাৰিকলযোৰ	'the pair of cocoanuts'
চকু-যোৰ = চকুযোৰ	'the pair of eyes'
চচমা-যোৰ = চচমাযোৰ	'the spectacles'

Digitized by Google

Unit II : Lesson—8

Revised Lesson

১। মই ভালে আছোঁ । মই ষ্টেচনলৈ যাওঁ । মই গৰম কাপোৰৰ দোকান বিচাৰোঁ ।

২। আপুনি কেনে আছে ? আপুনি কলৈ যায় ? আপুনি কেনে দোকান বিচাৰে ?

৩। তুমি কেনে আছা ? তুমি কলৈ যোৱা ?

৪। পোনবাট সোঁটো । সোঁখন বজাৰ । এইখনেই ৰাধাবজাৰ । সেইখন গৰম কাপোৰৰ দোকান ।

৫। তাত ৰেডিমেড পোচাক আছে । তাত লাউ, বেঙেনা, কোমোৰা আৰু নাৰিকল আছে ।

৬। মোক দুখনমান কাপোৰ লাগে । হাজৰিকাক দুখনমান কাপোৰ লাগে । তেখেতক কি লাগে ?

৭। আলুৰ, লাউৰ, কোমোৰাৰ, বেঙেনাৰ কেজি কিমান ?

৮। এইবোৰৰ কেজি এটকা পঞ্চাশ ।

৯। দাম অলপ কমকৈ ধৰা । পাচঁকিলো আলু, লাউ একিলো আৰু নাৰিকল চাৰিটা দিয়া । নাৰিকল লওক চাৰ ।

Digitized by Google

Repetition Drill

১। মই আলে তাছোঁ ।

... ...

মই ভালে আছোঁ ।

২। মই স্টেচনলৈ যাওঁ ।

... ...

মই ষ্টেচনলৈ যাওঁ ।

৩। মই গৰম কাপোৰৰ দোকান বিচাৰোঁ ।

... ...

মই গৰম কাপোৰৰ দোকান বিচাৰোঁ ।

৪। আপুনি কেনে আছে ?

... ...

আপুনি কেনে আছে ?

৫। আপুনি কলৈ যায় ?

... ...

আপুনি কলৈ যায় ?

৬। আপুনি কেনে দোকান বিচাৰে ?

... ...

আপুনি কেনে দোকান বিচাৰে ?

৭। তুমি কেনে আছা ?

... ...

তুমি কেনে আছা ?

Digitized by Google

৮। তুমি কলৈ যোৱা ?

... ...

তুমি কলৈ যোৱা ?

৯। পোনবাট সোঁটো।

... ...

পোনবাট সোঁটো।

১০। সৌখন বজাৰ

... .

সৌখন বজাৰ।

১১। এইখন ৰাধাবজাৰ।

... ...

এইখন ৰাধাবজাৰ।

১২। সেইখন গৰম কাপোৰৰ দোকান।

... ...

সেইখন গৰম কাপোৰৰ দোকান।

১৩। তাত ৰেডিমেড পোচাক আছে।

... ...

তাত ৰেডিমেড পোচাক আছে।

১৪। তাত লাউ, বেঙেনা, কোমোৰা আছে।

... ...

তাত লাউ, বেঙেনা, কোমোৰা আছে।

১৫। মোক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

... ...

মোক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

Digitized by Google

১৬। হাজৰিকাক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

... ...

হাজৰিকাক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

১৭। আলুৰ, লাউৰ, কোমোৰাৰ কেজি কিমান?

... ...

আলুৰ, লাউৰ, কোমোৰাৰ কেজি কিমান?

১৮। এইবোৰৰ কেজি এটকা পঞ্চাশ।

... ...

এইবোৰৰ কেজি এটকা পঞ্চাশ।

১৯। তেখেতক কি লাগে?

... ...

তেখেতক কি লাগে?

২০। দাম অলপ কমকৈ ধৰা।

... ...

দাম অলপ কমকৈ ধৰা।

২১। আলু পাঁচকিলো, লাউ একিলো আৰু নাৰিকল চাৰিটা দিয়া।

... ...

আলু পাঁচকিলো, লাউ একিলো আৰু নাৰিকল চাৰিটা দিয়া।

২২। নাৰিকল লওক চাৰ।

... ...

নাৰিকল লওক চাৰ।

Substitution Drill

১। মই ভালে আছোঁ।

তুমি ...

তুমি ভালে আছা?

Digitized by Google

আপুনি

আপুনি ভালে আছে ?

কেনে

আপুনি কেনে আছে ?

আছ

তই কেনে আছ ?

২। মই ষ্টেচনলৈ যাওঁ।

ঘৰ

মই ঘৰলৈ যাওঁ।

আমি

আমি ঘৰলৈ যাওঁ।

যায়

তেখেত ঘৰলৈ যায়।

৩। মই গৰম কাপোৰৰ দোকান বিচাৰোঁ।

তেখেতে

তেখেতে গৰম কাপোৰৰ দোকান বিচাৰে।

নতুন

তেখেতে নতুন কাপোৰৰ দোকান বিচাৰে।

ভাল

তেখেতে ভাল কাপোৰৰ দোকান বিচাৰে।

চাহৰ

তেখেতে ভাল চাহৰ দোকান বিচাৰে।

৪। আপুনি কেনে আছে ?

তুমি

তুমি কেনে আছা ?

Digitized by Google

আছ

তই কেনে আছ?

৫। আপুনি কলৈ যায় ?

তুমি

তুমি কলৈ যোৱা ?

তই

তই কলৈ যাব ?

যাওঁ

মই কলৈ যাওঁ?

৬। পোনবাট সোঁটো।

বজাৰ

বজাৰ সোঁখন।

স্কুল

স্কুল সোঁখন।

ৰাধাবজাৰ

ৰাধাবজাৰ সোঁখন।

৭। সেইখন কাপোৰৰ দোকান।

এইখন

এইখন কাপোৰৰ দোকান।

বজাৰ

এইখন কাপোৰৰ বজাৰ।

লাউ কোমোৰাৰ

এইখন লাউ কোমোৰাৰ বজাৰ।

Digitized by Google

৮। মোক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

হাজৰিকা

হাজৰিকাক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

চৌধুৰী

চৌধুৰীক দুখনমান কাপোৰ লাগে।

লাউ

চৌধুৰীক দুটামান লাউ লাগে।

কোমোৰা

চৌধুৰীক দুটামান কোমোৰা লাগে।

বিচাৰে

চৌধুৰীয়ে দুটামান কোমোৰা বিচাৰে।

৯। কোমোৰাৰ কেজি কিমান?

লাউ

লাউৰ কেজি কিমান?

বেঙেনা

বেঙেনাৰ কেজি কিমান?

দাম

বেঙেনাৰ দাম কিমান?

১০। দাম অলপ কমকৈ ধৰা।

লোৱা

দাম অলপ কমকৈ লোৱা।

দিয়া

দাম অলপ কমকৈ দিয়া।

Digitized by Google

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— শ্ৰীহাজৰিকা কোন ?

... ...

শ্ৰীহাজৰিকা কোন ?

উত্তৰ— শ্ৰীহাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক ।

... ...

শ্ৰীহাজৰিকা অসমীয়া শিক্ষক ।

প্ৰশ্ন— প্ৰবীণ চৌধুৰী কোন ?

... ...

প্ৰবীণ চৌধুৰী কোন ?

উত্তৰ— প্ৰবীণ চৌধুৰী উড়িয়া ছাত্ৰ ।

... ...

প্ৰবীণ চৌধুৰী উড়িয়া ছাত্ৰ ।

প্ৰশ্ন— কেৰাণীজনীৰ নাম কি ?

... ...

কেৰাণীজনীৰ নাম কি ?

উত্তৰ— কেৰাণীজনীৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস ।

... ...

কেৰাণীজনীৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস ।

প্ৰশ্ন— শ্ৰীহাজৰিকা ক'ৰ মানুহ ?

... ...

শ্ৰীহাজৰিকা ক'ৰ মানুহ ?

Digitized by Google

উত্তৰ— শ্ৰীহাজৰিকা অসমৰ মানুহ।

... ...

শ্ৰীহাজৰিকা অসমৰ মানুহ।

প্ৰশ্ন— শ্ৰীহাজৰিকাৰ ঘৰ ক'ত? তেখেতৰ বহা ক'ত?

... ...

শ্ৰীহাজৰিকাৰ ঘৰ ক'ত? তেখেতৰ বহা ক'ত?

উত্তৰ— শ্ৰীহাজৰিকাৰ ঘৰ অসমত। তেখেতৰ বহা সত্য নগৰত।

... ...

শ্ৰীহাজৰিকাৰ ঘৰ অসমত। তেখেতৰ বহা সত্য নগৰত।

প্ৰশ্ন— প্ৰবীণৰ ঘৰ ক'ত?

....

প্ৰবীণৰ ঘৰ ক'ত?

উত্তৰ— প্ৰবীণৰ ঘৰ অশোক নগৰত।

... ...

প্ৰবীণৰ ঘৰ অশোক নগৰত।

প্ৰশ্ন— শ্ৰীহাজৰিকা কেনে আছে?

... ...

শ্ৰীহাজৰিকা কেনে আছে?

উত্তৰ— শ্ৰীহাজৰিকা ভালে আছে।

... ...

শ্ৰীহাজৰিকা ভালে আছে।

প্ৰশ্ন— শ্ৰীহাজৰিকা কলৈ যায়?

... ...

শ্ৰীহাজৰিকা কলৈ যায়?

Digitized by Google

উত্তৰ— শ্ৰীহাজৰিকা বজাৰলৈ যায়।

... ...

শ্ৰীহাজৰিকা বজাৰলৈ যায়।

প্ৰশ্ন— তেখেত কোন বজাৰলৈ যায় ?

... ...

তেখেত কোন বজাৰলৈ যায় ?

উত্তৰ— তেখেত ৰাধাবজাৰলৈ যায়।

... ...

তেখেত ৰাধাবজাৰলৈ যায়।

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাক কি লাগে ?

... ...

হাজৰিকাক কি লাগে ?

উত্তৰ— হাজৰিকাক গৰম কাপোৰ লাগে।

... ...

হাজৰিকাক গৰম কাপোৰ লাগে।

প্ৰশ্ন— দোকানত কেনে পোচাক আছে ?

... ...

দোকানত কেনে পোচাক আছে ?

উত্তৰ— দোকানত ৰেডিমেড পোচাক আছে।

... ...

দোকানত ৰেডিমেড পোচাক আছে।

প্ৰশ্ন— বজাৰত লাউ বেঙেনাৰ দৰ কেনে ?

... ...

বজাৰত লাউ বেঙেনাৰ দৰ কেনে ?

Digitized by Google

উত্তৰ— বজাৰত লাউ বেঙেনা সস্তা।

... ...

বজাৰত লাউ বেঙেনা সস্তা ।

প্ৰশ্ন— বজাৰত আলুৰ কেজি কিমান ?

... ...

বজাৰত আলুৰ কেজি কিমান ?

উত্তৰ— বজাৰত আলুৰ কেজি এটকা বিশ ।

... ...

বজাৰত আলুৰ কেজি এটকা বিশ।

প্ৰশ্ন— নাৰিকলৰ যোৰা কিমান ?

... ...

নাৰিকলৰ যোৰা কিমান ?

উত্তৰ— নাৰিকলৰ যোৰা চাৰে তিনিটকা।

... ...

নাৰিকলৰ যোৰা চাৰে তিনিটকা।

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাক কিমান আলু লাগে ?

... .

হাজৰিকাক কিমান আলু লাগে ?

উত্তৰ— হাজৰিকাক পাঁচ কেজি আলু লাগে ।

... ...

হাজৰিকাক পাঁচ কেজি আলু লাগে।

Digitized by Google

Unit II : Lesson —9

Test Lesson

সৌটো এটা সৰু ল'ৰা। सौटो एटा सरु ल'रा।	That is a small boy.
ল'ৰাটো দহ বজাত ल'र … जात	The boy goes to school at
স্কুললৈ যায়। তাৰ লগত स्कुललै याय। तार लगत	10 O'clock. No body is with
কোনো নাই। তাক ছটা कोनो नाइ। ताक छटा	him. He needs six post cards,
পোষ্টকার্ড, সাতটা ইনলেণ্ড पोष्टकार्ड, सातटा इनलेण्ड	seven inland letters and nine
আৰু নটা খাম লাগে। आरु नटा खाम लागे।	envelopes.
সি এটা ডাকঘৰত সোমায়। তাত সেইবোৰ सि एटा डाकघरत सोमाय। तात सेइबोर	He enters into a post-office.
কিনে। দুখন চিঠি লিখে। किने। दुखन चिठि लिखे।	… re (he) buys these hings).
লগে লগে চিঠি পোষ্ট কৰে। लगे लगे चिठि पोष्ट करे।	(He) writes two letters. Soon
তাৰ বৰ পিয়াহ লাগে। तार बर पियाह लागे।	he posts letters. He gets thirsty.
সি এখন চাহ দোকানত সোমায়। सि एखन चाह दोकानत सोमाय।	He enters into a tea-stall.

Digitized by Google

In Assamese

পানী খায়। কিন্তু চাহ নাখায়।
पानी खाय । किन्तु चाह् नाखाय ।
কাৰণ তাৰ হাতত পইচা নাই।
कारण तार हातत पइचा नाइ ।
এইবাৰ সি ৰাস্তাত ৰীণাক লগ পায়।
एइबार सि रास्तात रीणाक लग पाय ।
দুয়ো অষ্টম শ্ৰেণীত পঢ়ে।
दुयो अष्टम श्रेणीत पढ़े ।
সি সদায় শ্ৰেণীত প্ৰথম হয়। ৰীণা দ্বিতীয়
सि सदाय श्रेणीत प्रथम हय । रीणा द्वितीय
হয়। সিহঁতে চাৰে দহ বজাত স্কুল পায়।
हय । सिहँते चारे दह बजात स्कुल पाय ।
বাইদেৱে সিহঁতক মৰম কৰে।
बाइदेवे सिहँतक मरम करे ।
তেওঁ সিহঁতৰ ইংৰাজী শিক্ষয়িত্ৰী।
तेओँ सिहँतर इंराजी शिक्षयित्री ।
তেওঁ বৰ মৰমিয়াল।
तेओँ बर मरमियाल ।

(He) drinks water. But he (does) not take tea. For he (does) not have money in hand. Now, on the way he meets Rina. Both read in class 8th. He always stands first in the class. Rina stands 2nd. They reach school at 10 O'clock. (The) mistress loves them. She is their English mistress.

She is very affectionate.

EXERCISES

1. Change into questions :

(ক) সৌখন বজাৰ। (খ) তাত লাউ, বেঙেনা, কোমোৰা আছে। (গ) হাজৰিকাক কলম লাগে। (ঘ) বজাৰত নাৰিকল সস্তা। (ঙ) আপুনি বজাৰলৈ যায়। (চ) তাত ৰেডিমেড পোচাক নাই।

Digitized by Google

2. Change into negative :

(ক) তাৰ লগত বাঁতা আছে। (খ) ল'ৰাটোৰ হাতত পইচা আছে। (গ) সি চাহ খায়। (ঘ) সিহঁত দহ বজাত স্কুল পায়। (ঙ) বাঁতাই ৰাস্তাত তাক লগ পায়। (চ) মোৰ লগত কলম আছে।

3. Give the accusitive form of the following pronouns :

(ক) আপুনি, (খ) মই, (গ) সি, (ঘ) তাই, (ঙ) তেখেত, (চ) আমি, (ছ) তুমি, (জ) তই, (ঝ) সিহঁত।

4. Select appropriate forms from both the columns to ob ι correct phrases ;

Col. I	Col.II
ৰাস্তা	খন
বজাৰ	টো
দোকান	খন
নাৰিকল	জন
শিক্ষক	যোৰ
কিতাপ	টো
কাপোৰ	খন
ঘৰ	খন
কাপোৰ	একিলো
লাউ	খন
স্কুল	টো

5. Give the plural forms of the following :

কিতাপ, এই, দোকান, আলু, কোমোৰা, বেঙেনা, পোচাক, ঘৰ, স্কুল, ল'ৰা।

Digitized by Google

6. Fill up the blanks with appropriate forms of the words in parenthesis :

১। এইখন — — কিতাপ। (মই)

২। তেখেত — — শিক্ষক। (আমি)

৩। — — ঘৰ ক'ত ? (তই)

৪। — — বহা ক'ত ? (তেখেত)

৫। — — কেজি কিমান ? (লাউ)

7. Strike out the inapplicable words :

১। তেখেত এটা / এজন শিক্ষক।

২। শিক্ষক : তুমি / আপুনি কিহৰ ছাত্ৰ ?

৩। মোৰ / আমাৰ নাম শ্ৰীমতী দীপিকা দাস।

৪। আপুনি নাৰিকল লওক / লোৱা।

৫। তেখেতক / তেখেতৰ কাপোৰ লাগে।

8. Frame thirty sentences from the table given below. Make necessary changes in the form of the words/stems :

মই	কি	লাগ-
তুমি	চাহ	খা-
তেখেত	ডাকঘৰ	লাগ-
ভাই	পিয়াহ	সোমা-
সি	একিলো আলু	দি-

Digitized by Google

9. Below are a few questions on the left. There are a few answers on the right Tick out the right answers :

(ক) ল'ৰাটো কেনে ? (১) সৰু (২) ডাঙৰ

(খ) তাৰ লগত কোন আছে ? (১) বীণা আছে (২) কোনো নাই।

(গ) সি কি কিনে ? (১) পোষ্টকাৰ্ড (২) চিঠি

(ঘ) সি কি পোষ্ট কৰে ? (১) চিঠি ২) পোষ্টকাৰ্ড

(ঙ) কাৰ বৰ পিয়াহ লাগে ? (১) ল'ৰাটোৰ (২) বীণাৰ

(চ) চাহ দোকানত সি কি খায় ? (১) চাহ (২) পানী

(ছ) সিহঁতক কোনে মৰম কৰে ? (১) বীণাই (২) বাইদেৱে

(জ) কোন বৰ মৰমিয়াল ? (১) শিক্ষয়িত্ৰী (২) ল'ৰাটো।

10. Give short replies on the basis of the information in the above lesson.

(ক) ল'ৰাটো কেইবজাত স্কুললৈ যায় ?

(খ) তাক কি কি লাগে ?

(গ) তাক ঘৰত সি কি কি কৰে ?

(ঘ) চাহ দোকানত সি কি কৰে ?

(ঙ) ৰাস্তাত সি কাক লগ পায় ?

(চ) তাৰ হাতত পইচা আছে নে ?

(ছ) বীণা কোন শ্ৰেণীত পঢ়ে ?

(জ) শ্ৰেণীত কোন প্ৰথম হয় ?

(ঝ) সিহঁতে কেইবজাত স্কুল পায় ?

(ঞ) সিহঁতৰ ইংৰাজী শিক্ষয়িত্ৰী কোন ?

(ট) তেওঁ কেনে ?

Digitized by Google

Vocabulary

সৰু	'small'
বজা	'O'cloek'
স্কুল	'school'
লগত	'with'
ছ	'six'
কোনো	'none'
পোষ্টকার্ড	'post card'
সাত	'seven'
ইনলেণ্ড	'Inland card'
ন	'nine'
ডাকঘৰ	'post office'
সোমায়	'enters'
চিঠি	'letter'
লিখে	'writes'
লগে লগে	'soon, at the same time'
পোষ্ট কৰে	'posts'
বৰ	'much'
পিয়াহ	'thirst
চাহ দোকান	'tea-stall'
পানী	'water'
কাৰণ	'for, because'
হাত	'hand'
পইচা	'paisa, money'
এইবাৰ	'this time'

Digitized by Google

ৰাস্তা	'road'
অষ্টম	'8th'
শ্ৰেণী	'class'
প্ৰথম	'first'
দ্বিতীয়	'second'
পায়	'reaches'
বাইদেউ	'elder sister, mistress'
মৰম কৰে	'loves'
সিহঁতৰ	'their'
ইংৰাজী	'English'
শিক্ষয়িত্ৰী	'mistress'
মৰমিয়াল	'affectionate'

Digitized by Google

Unit III : Lesson—10

In The Family

মি: হাজৰিকা मि: हाजरिका	: হেৰা, নিয়াচোন, পাচলিখিনি থোৱা। : हेरा, नियाचोन, पाचलिखिनि थोवा।	Mr. Hazarika	: Hallow, please take and keep the vegetables.
মিচেচ হাজৰিকা मिचेच हाजरिका	: কি কি আছে ? : कि कि आछे ?	Mrs. Hazarika	: What (things) are (there) ?
মি: হাজৰিকা मि: हाजरिका	: আলু, বেঙেনা, কোমল ভেণ্ডি আৰু পকা অমিতা। : आलु, बेङेना, कोमल भेण्डि आरु पका अमिता।	Mr. Hazarika	: Potato, brinjal, tender ladies-finger and ripe papaya.
মিচেচ হাজৰিকা मिचेच हाजरिका	: চাউল নাই ? : चाउल नाइ ?	Mrs. Hazarika	: No rice ?
মি: হাজৰিকা मि: हाजरिका	: নাই, আজি চাউলৰ বৰ দাম। আৰু শুনা, ল'ৰাইতক মাতা। : नाइ, आजि चाउलर बर दाम। अरु शुना, ल'राइँतक माता ।	Mr. Hazarika	: No, today price of rice is much. And listen. Call on the boys. Let them see

Digitized by Google

	সিহঁতৰ চোলাপেণ্ট सिहँतर चोलापेण्ट কেইযোৰ চাওক । केइयोर चाओक ।		the pairs of their shirts and pants.
মিচেচ হাজৰিকা : मिचेच हाजरिका :	মীনু, এইফালে আহ । मीनु, एइफाले आह । তহঁতৰ কাপোৰ तहँतर कापोर কেইযোৰ চাহি । केइयोर चाहि ।	Mrs. Hazarika :	Minu, come this side. Look at your pairs of clo-thes.
মীনু मीनु	: দেউতা দিয়া, চাওঁ । : देउता दिया, चाओँ ।	Minu	: Papa, give (me) I (will)see.
মি: হাজৰিকা मि: हाजरिका	: হো, নে, থ । আৰু : हो, ने, थ । आरु শুন । মোৰ কাৰণে शुन । मोर कारणे একাপ গাখীৰ আন । एकाप गाखीर आन ।	Mr. Hazarika :	Well take and keep. And listen. Fetch a cup of milk for me.

Repetition Drill

১। হেৰা, নিয়াচোন, পাচলিখিনি থোৱা ।

... ...

হেৰা, নিয়াচোন, পাচলিখিনি থোৱা ।

Digitized by Google

In Assamese

২। কি কি আছে?

... ...

কি কি আছে ?

৩। আলু বেঙেনা, কোমল ভেণ্ডি আৰু পকা অমিতা।

... ...

আলু, বেঙেনা, কোমল ভেণ্ডি আৰু পকা অমিতা।

৪। চাউল নাই ?

... ...

চাউল নাই ?

৫। নাই, আজি চাউলৰ বৰ দাম।

... .

নাই, আজি চাউলৰ বৰ দাম।

৬। আৰু শুনা।

... ...

আৰু শুনা।

৭। ল'বাহঁতক মাতা।

... ...

ল'বাহঁতক মাতা।

৮। সিহঁতৰ চোলা পেণ্ট কেইযোৰ চাওক।

... ...

সিহঁতৰ চোলা পেণ্ট কেইযোৰ চাওক।

৯। মীনু, এইফালে আহ।

... ...

মীনু, এইফালে আহ।

Digitized by Google

১০। তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি।

... ...

তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি।

১১। দেউতা দিয়া, চাওঁ।

... ...

দেউতা দিয়া, চাওঁ।

১২। হো, নে, থ।

... ...

হো, নে, থ।

১৩। আৰু শুন, মোৰ কাৰণে একাপ গাখীৰ আন।

... ...

আৰু শুন, মোৰ কাৰণে একাপ গাখীৰ আন।

Build-up Drill

১। নিয়া চোন।

হেৰা নিয়া চোন।

থোৱা

পাচলিখিনি থোৱা।

হেৰা, নিয়াচোন পাচলিখিনি থোৱা।

২। আছে?

কি আছে?

কি কি আছে?

Digitized by Google

৩।　কোমল ভেণ্ডি আৰু পকা অমিতা।

বেঙেনা, কোমল ভেণ্ডি আৰু পকা অমিতা।

আলু, বেঙেনা, কোমল ভেণ্ডি আৰু পকা অমিতা।

৪।　নাই ?

চাউল নাই ?

৫।　দাম

বৰ দাম।

চাউলৰ বৰ দাম।

আজি চাউলৰ বৰ দাম।

৬।　শুনা।

আৰু শুনা।

৭।　যাওঁ।

ল'ৰাহঁতক যাওঁ

৮।　চাওক।

চোলাপেণ্ট কেইযোৰ চাওঁক।

সিহঁতৰ চোলাপেণ্ট কেইযোৰ চাওক।

৯।　আহ।

এইফালে আহ।

মীনু, এইফালে আহ।

১০।　চাহি।

কাপোৰ কেইখন চাহি।

তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি।

Digitized by Google

১১। চাওঁ।

দিয়া চাওঁ।

দেউতা দিয়া, চাওঁ।

১২। হো, নে।

হো, নে, থ।

১৩। আন।

গাখীৰ আন।

একাপ গাখীৰ আন।

মোৰ কাৰণে একাপ গাখীৰ আন।

Substitution Drill

১। (ক) হেৰা, নিয়া চোন, পাচলিখিনি থোৱা।

শুনা

হেৰা, শুনাচোন, পাচলিখিনি থোৱা।

চোৱা

হেৰা, চোৱাচোন, পাচলিখিনি থোৱা।

(খ) হেৰা, নিয়া চোন, পাচলিখিনি থোৱা।

নিয়কচোন

হেৰি, নিয়কচোন, পাচলিখিনি থওক।

নেচোন

হেৰ, নেচোন, পাচলিখিনি থ।

(গ) হেৰা পাচলিখিনি থোৱা।

Digitized by Google

আনা

হেৰা, পাচলিখিনি আনা।

দিয়া

হেৰা, পাচলিখিনি দিয়া।

২। (ক) কি কি আছে ?

নাই

কি কি নাই ?

(খ) কি কি আছে ?

কিমান কিমান

কিমান কিমান আছে ?

৩। চাউল নাই ?

পাচলি

পাচলি নাই ?

লাউ

লাউ নাই ?

বেঙেনা

বেঙেনা নাই ?

৪। আজি চাউলৰ বৰ দাম।

পাচলি

আজি পাচলিৰ বৰ দাম।

কোমোৰা

আজি কোমোৰাৰ বৰ দাম।

নাৰিকল

আজি নাৰিকলৰ বৰ দাম।

Digitized by Google

৫। ল'ৰাহঁতক মাতা।

মীনু

মীনুহঁতক মাতা।

প্ৰদীপ

প্ৰদীপহঁতক মাতা।

৬। (ক) সিহঁতৰ চোলাপেণ্ট কেইযোৰ চাওক।

ল'ৰাহঁতৰ

ল'ৰাহঁতৰ চোলাপেণ্ট কেইযোৰ চাওক।

প্ৰদীপহঁতৰ

প্ৰদীপহঁতৰ চোলাপেণ্ট কেইযোৰ চাওক।

(খ) সিহঁতৰ চোলাপেণ্ট কেইযোৰ চাওক।

থওক

সিহঁতৰ চোলাপেণ্ট কেইযোৰ থওক।

নিয়ক

সিহঁতৰ চোলাপেণ্ট কেইযোৰ নিয়ক।

আনক

সিহঁতৰ চোলাপেণ্ট কেইযোৰ আনক।

৭। (ক) মীনু, এইফালে আহ।

প্ৰদীপ

প্ৰদীপ, এইফালে আহ।

প্ৰবীণ

প্ৰবীণ, এইফালে আহ।

(খ) মীনু, এইফালে আহ।

Digitized by Google

যা

মীনু, এইকালে যা।

সেইকালে

মীনু, সেইকালে যা।

৮। তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি।

নেহি

তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন নেহি।

থহি

তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন থহি।

দেহি

তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন দেহি।

৯। দেউতা দিয়া, চাওঁ।

থওঁ

দেউতা দিয়া, থওঁ।

আনোঁ

দেউতা দিয়া, আনোঁ।

নিওঁ

দেউতা দিয়া, নিওঁ।

১০। (ক) হো, নে, খ।

চা

হো, নে চা।

দে

হো, দে, দে।

(খ) হো, নে, খ।

Digitized by Google

মীনু

মীনু, নে, থ।

প্ৰবীণ

প্ৰবীণ, নে, থ।

১১। (ক) আৰু শুন।

চা

আৰু চা।

নে

আৰু নে।

আন

আৰু আন।

(খ) আৰু শুন।

শুনা

আৰু শুনা।

শুনক

আৰু শুনক।

১২। (ক) মোৰ কাৰণে একাপ গাখীৰ আন।

দেউতা

দেউতাৰ কাৰণে একাপ গাখীৰ আন।

শ্ৰীহাজৰিকা

শ্ৰীহাজৰিকাৰ কাৰণে একাপ গাখীৰ আন।

প্ৰবীণ

প্ৰবীণৰ কাৰণে একাপ গাখীৰ আন।

(খ) মোৰ কাৰণে একাপ গাখীৰ আন।

Digitized by Google

দে

মোৰ কাৰণে একাপ গাখীৰ দে।

Expansion Drill

১। (ক) কি কি আছে ?

... ...

পাচলি কি কি আছে ?

....

পাচলি কি কি আছে ?

(খ) কি কি আছে ?

... ...

ভাত কি কি আছে।

... ...

ভাত কি কি আছে ?

২। চাউল নাই ?

... ...

(ক) ভাত চাউল নাই ?

... .

ভাত চাউল নাই ?

(খ) দোকানত চাউল নাই ?

... ...

দোকানত চাউল নাই ?

৩। আজি চাউলৰ বৰ দাম।

... ...

Digitized by Google

বজাৰত আজি চাউলৰ বৰ দাম।

... ...

বজাৰত আজি চাউলৰ বৰ দাম।

৪। সিহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাওক।

... ... — ... ...

সিহঁতৰ গৰম কাপোৰ কেইখন চাওক।

... ...

সিহঁতৰ গৰম কাপোৰ কেইখন চাওক।

৫। ল'ৰাহঁতক মাতা।

... ...

ল'ৰাহঁতক এইফালে মাতা।

... ...

ল'ৰাহঁতক এইফালে মাতা।

৬। মীনু, এইফালে আহ।

... ...

মীনু, তই এইফালে আহ।

... ...

মীনু, তই এইফালে আহ।

৭। দেউতা দিয়া, চাওঁ।

... — ... ...

দেউতা দিয়া, মই চাওঁ।

... ...

দেউতা দিয়া, মই চাওঁ।

৮। হো, নে।

... ...

Digitized by Google

হো, নেচোম ।

... ...

হো, নেচোন ।

২ । মোৰ কাৰণে একাপ গাখীৰ আন ।

... ...

মোৰ কাৰণে একাপ গৰম গাখীৰ আন ।

... ...

মোৰ কাৰণে একাপ গৰম গাখীৰ আন ।

Contraction Drill

১ । ভাত কি কি আছে ?

ভাত কি আছে ?

কি আছে ?

২ । আজি চাউলৰ বৰ দাম।

চাউলৰ বৰ দাম ।

৩ । ল'ৰাইঁতক মাতা ।

ল'ৰাক মাতা ।

৪ । সিহঁতৰ চোলাপেণ্ট কেইযোৰ চাওক ।

(ক) সিহঁতৰ চোলাপেণ্ট চাওক ।

(খ) চোলাপেণ্ট কেইযোৰ চাওক ।

৫ । মীনু এইফালে আহ ।

মীনু আহ ।

৬ । তইঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি।

Digitized by Google

(ক) কাপোৰ কেইখন চাহি।

(খ) তইঁতৰ কাপোৰ চাহি।

৭। দেউতা দিয়া. চাওঁ।

৮। হো, নে, থ।

(ক) হো, নে।

৯। মোৰ কাৰণে একাপ চাহ আন।

মোৰ কাৰণে চাহ আন।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— পাচলি কি কি আছে ?

... ...

পাচলি কি কি আছে ?

উত্তৰ— আলু, বেঙেনা, লাউ আছে।

... ...

আলু, বেঙেনা, লাউ আছে।

প্ৰশ্ন— চাউল নাই নেকি ?

... ...

চাউল নাই নেকি ?

উত্তৰ— (ক) নাই, চাউল নাই।

... ...

নাই, চাউল নাই।

(খ) আছে, চাউল আছে।

... ...

আছে, চাউল আছে।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— কাপোৰ কেইখন কাৰ ?

... ...

কাপোৰ কেইখন কাৰ ?

উত্তৰ— কাপোৰ কেইখন মীনুহঁতৰ।

... ...

কাপোৰ কেইখন মীনুহঁতৰ।

প্ৰশ্ন— চাহ কাক লাগে ?

... ...

চাহ কাক লাগে ?

উত্তৰ— চাহ মিঃ হাজৰিকাক লাগে।

... ...

চাহ মিঃ হাজৰিকাক লাগে।

প্ৰশ্ন— মিঃ হাজৰিকাক কেই কাপ গাখীৰ লাগে ?

... ...

মিঃ হাজৰিকাক কেই কাপ গাখীৰ লাগে ?

উত্তৰ— মিঃ হাজৰিকাক একাপ গাখীৰ লাগে।

... ...

মিঃ হাজৰিকাক একাপ গাখীৰ লাগে।

EXERCISES

1. Fill up the blanks by choosing the appropriate words given in the brackets :

(ক) — — পাচলিখিনি খোৱা। (তুমি, আপুনি, সিহঁতে)

Digitized by Google

(খ) — — চাউল নাই। (অলপ, ভাত, বৰ)

(গ) — — সিহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাওক। (ল'ৰাহঁতে, তহঁতে, তুমি)

(ঘ) — — তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি। (তুমি, আপুনি, তই)

(ঙ) — — দিয়া, — — চাওঁ। (আপুনি, তুমি, তই, মই, সিহঁতে)

(চ) — — নে, থ। (হেৰা, তুমি, তই, মীনু)

(ছ) — — মোৰ কাৰণে একাপ চাহ আন (আপুনি, হেৰা, তই)

2. Substitute the underlined words by the words given in brackets :

(ক) নিয়া চোন, পাচলিখিনি থোৱা। (নে, নিয়ক)

(খ) সিহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাওঁক। (চোৱা, চা, দিয়ক)

(গ) তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি। (তাৰ, তোমাৰ)

(ঘ) এইফালে আহ। (যা, চা, নে)

(ঙ) মোৰ কাৰণে একাপ চাহ আন। কিতাপ, কলম, নাৰিকল)

3. Change the underlined words to give opposite sense :

(ক) কি কি আছে ?

(খ) চাউল নাই।

(গ) আজি চাউলৰ বৰ দাম।

(ঘ) মীনু, এইফালে আহ।

(ঙ) মীনু নে।

Digitized by Google

Vocabulary

নিয়া চোন	'please (you, hon take'
পাচলিখিনি	'the vegetables'
থোৱা	'(you, hon.) keep'
কি কি	'what (things)'
চাউল	'rice'
নাই	'is not, has not'
আজি	'today'
বৰ	'much, high, very'
আৰু	'and'
শুন	'you (non-hon.) listen'
শুনা	'you (hon.) listen'
ল'ৰাহঁত	'boys, sons'
মাতা	'you (call)'
সিহঁতক	'them (non-hon.)'
চোলাপেণ্ট	'shirt and pant'
চাওক	'let (them) look, you (more-hon.) look'
আহ	'you (non-hon.) come'
তহঁতৰ	'your (non-hon.)'
চাহি	'come and see'
চাওঁ	'I see'
নে	'you (non-hon) take'
থ	'you (non-hon.) keep'

Digitized by Google

আন	'you (non-hon.) bring'
একাপ	'a cup of'
গাখীৰ	'milk'
কোমল	'tender'
ভেণ্ডি	'ladies finger'
পকা	'ripe'
অমিতা	'papay'

Grammatical Notes

1. To express the imperative (2nd p. non-honorific) the bare nounestems are used in Assamese, e g. আহ, নে, থ, শুন।

2 -চোন : Added to the verbal forms in 2nd person impeiative, it adds politeness or softness to the request or command made.

3. কি কি : কি alone means 'what'. When reduplicated, it gives plural sense to what is referred to by 'what'. Thus other interrogaive pronouns may also be used reduplicated to give plural sense.

4 নাই : It is an irregular verb; it remains unchanged for all persons.

5. হঁত : This plural suffix is used- (i) after kinship terms including (ল'ৰা) 'boy' and (ছোৱালী) 'girl', (ii) other

Digitized by Google

human nouns and pronouns in non-hon. sense and (iii) class nouns (animals and birds) used to refer to human in abusive terms.

ল'ৰাহঁত here is used in approximate plural sense It does not mean a number of sons or boys but son(s +daughter(s). or boy(s) +girl(s).

6. চাহি : চা+হি<আহি 'coming', taken together চাহি means 'come and see', thus দেহি means 'come and give', নেহি means 'come and take'. This -হি again is added to verb যা- "go" to give যাহি।

7. একাপ : এ<এক+কাপ। Thus other nouns used as unit of measurment may take এ- of এক, দু- of দুই and তিনি, চাৰি etc to denote the number of units.

8 কাপোৰকেইখন : It is the corresponding plural form of কাপোৰখন। Thus, other nouns, followed by definitives, may be pluralised by inserting -কেই- in between the nounstem and the definitive.

Digitized by Google

Unit III : Lesson – II

Calling on a Friend

মিঃ হাজৰিকা :	বুবুল, শুনচোন।	Mr. Hazarika :	Bubul, listen please.
বুবুল :	কি দেউতা ?	Bubul :	What papa ?
মিঃ হাজৰিকা :	ফুকন খুৰাৰ ঘৰটো চিন নে ?	Mr. Hazarika :	Phukan uncle's house you know ?
বুবুল :	চিনোঁদেউতা, গছজোপাৰ সিফালে, তৃতীয়টো।	Bubul :	(I) know papa. On (the) other side of the tree, the 3rd one.
মিঃ হাজৰিকা .	যাচোন বুবুল, খুৰাক মাতি আনগৈ ।	Mr. Hazarika :	Go please, Bubul. Call on (your) uncle.
মীনু :	বুবুল ৰ, ময়ো তোৰ লগত যাওঁ।	Mina :	Wait Bubul. I (am) also go(ing) with you.

Digitized by Google

In Assamese

মি: হাজৰিকা :	মীনু নাযাবি । তই পঢ় । আৰু বুবুল, শুন । তই পলম নকৰিবি । বাটত ক'তো নোসোমাবি ।	Mr. Hazarika :	Minu, don't go. You read. And Bubul, listen. You don't make delay. Don't enter any-where on (the way.
বুবুল	: নোসোমাওঁ দেউতা । বাইদেউ, মোক পদুলিৰ পৰা চাই থাকা । কলৈকো নাযাবা ।	Bubul	: (I) won't enter papa. Sister, keep see(ing) me from the gate-way. Don't go anywhere.

Repetition Drill

১। বুবুল শুনচোম ।

... ...

বুবুল শুনচোন ।

২। কি দেউতা ?

... ...

কি দেউতা ?

Digitized by Google

৩। ফুকন খুৰাৰৰ ঘৰটো চিন নে ?

... ...

ফুকন খুৰাৰৰ ঘৰটো চিন নে ?

৪। চিনোঁ দেউতা, গছজোপাৰ সিফালে, তৃতীয়টো।

... ...

চিনোঁ দেউতা, গছজোপাৰ সিফালে তৃতীয়টো ।

৫। যাচোন বুবুল, খুৰাৰক মাতি আনগৈ।

... ...

যাচোন বুবুল, খুৰাৰক মাতি আনগৈ।

৬। বুবুল ৰ, ময়ো যাওঁ।

... ...

বুবুল ৰ, ময়ো যাওঁ।

৭। মীনু নাযাবি। তই পঢ়। আৰু বুবুল, শুন।

... ...

মীনু নাযাবি। তই পঢ়। আৰু বুবুল, শুন।

৮। তই পলম নকৰিবি। বাটত ক'তো নোসোমাবি।

... ...

তই পলম নকৰিবি। বাটত ক'তো নোসোমাবি।

৯। নোসোমাওঁ দেউতা। বাইদেউ মোক পঢ়ুলিৰ পৰা চাই থাকা।

... ...

নোসোমাওঁ দেউতা। বাইদেউ মোক পঢ়ুলিৰ পৰা চাই থাকা।

১০। কলৈকো নাযাবা।

... ...

কলৈকো নাযাবা।

Digitized by Google

Build-up Drill

১। শুনচোন।

বুবুল, শুনচোন।

২। দেউতা

কি দেউতা ?

৩। চিন নে ?

ঘৰটো চিন নে ?

খুৰাৰ ঘৰটো চিন নে ?

ফুকন খুৰাৰ ঘৰটো চিন নে ?

৪। চিনোঁ

চিনোঁ দেউতা।

৫। তৃতীয়টো

সিফালে তৃতীয়টো।

গছজোপাৰ সিফালে তৃতীয়টো।

৬। আনগৈ

মাতি আনগৈ।

খুৰাক মাতি আনগৈ।

ফুকন খুৰাক মাতি আনগৈ।

যাচোন, ফুকন খুৰাক মাতি আনগৈ।

৭। ব

বুবুল ৰ।

বুবুল ৰ, যাওঁ।

বুবুল ৰ, ময়ো যাওঁ।

Digitized by Google

৮। নাযাৰি।

মীনু নাযাৰি।

৯। পঢ়

তই পঢ়।

১০। শুন

বুবুল, শুন।

আৰু বুবুল, শুন।

Substitution Drill

১। (ক) বুবুল, শুনচোন।

মীনু

মীনু, শুনচোন।

প্ৰবীণ

প্ৰবীণ, শুনচোন।

(খ) বুবুল, শুনচোন।

যাচোন

বুবুল, যাচোন।

আনচোন

বুবুল, আনচোন।

ৰচোন

বুবুল, ৰচোন।

কৰচোন

বুবুল, কৰচোন।

Digitized by Google

২। কি দেউতা ?

খুৰা

কি খুৰা ?

বাইদেউ

কি বাইদেউ ?

৩। (ক) ফুকন খুৰাৰৰ ঘৰটো চিন নে ?

ডাঙৰীয়া

ফুকন ডাঙৰীয়াৰ ঘৰটো চিন নে ?

চাৰ

ফুকন চাৰৰ ঘৰটো চিন নে ?

(খ) ফুকন খুৰাৰৰ ঘৰটো চিন নে ?

বহাটো

ফুকন খুৰাৰৰ বহাটো চিন নে ?

কলমটো

ফুকন খুৰাৰৰ কলমটো চিন নে ?

৪। চিনোঁ দেউতা।

যাওঁ

যাওঁ দেউতা।

নোসোমাওঁ

নোসোমাওঁ দেউতা।

মাতোঁ

মাতোঁ দেউতা।

৫। গছজোপাৰ সিফালে তৃতীয়টো।

Digitized by Google

২য়টো

গছজোপাৰ সিফালে ২য়টো ।

১মটো

গছজোপাৰ সিফালে ১মটো ।

৬। (ক) যাচোন বুবুল, খুৰাৰক মাতি আনগৈ ।

মীনু

যাচোন মীনু, খুৰাৰক মাতি আনগৈ ।

প্ৰবীণ

যাচোন প্ৰবীণ, খুৰাৰক মাতি আনগৈ ।

(খ) যাচোন বুবুল, খুৰাৰক মাতি আনগৈ ।

দেউতা

যাচোন বুবুল, দেউতাৰক মাতি আনগৈ ।

বাইদেউ

যাচোন বুবুল, বাইদেৱেৰক মাতি আনগৈ ।

শ্ৰীহাজৰিকা

যাচোন বুবুল, শ্ৰীহাজৰিকাক মাতি আনগৈ ।

৭। ময়ো যাওঁ ।

তই

তয়ো যা ।

আপুনি

আপুনিও যাওক ।

তুমি

তুমিও যোৱা ।

Digitized by Google

বুবুল

বুবুল যাওক।

৮। মীনু, তই নাযাবি।

পঢ়

মীনু, তই নপঢ়িবি।

আহ

মীনু, তই নাহিবি।

নে

মীনু, তই নি'নিবি।

খ

মীনু তই নখবি।

সোমা

মীনু. তই নোসোমাবি।

কৰ

মীনু, তই নকৰিবি।

৯। নোসোমাওঁ দেউতা।

কৰ

নকৰোঁ দেউতা।

খ

নখওঁ দেউতা।

যা

নাযাওঁ দেউতা।

চা

নাচাওঁ দেউতা।

Digitized by Google

১০। (ক) বাইদেউ মোক পদুলিৰ পৰা চাই থাকা।

খুৰা

খুৰা মোক পদুলিৰ পৰা চাই থাকা।

দেউতা

দেউতা মোক পদুলিৰ পৰা চাই থাকা।

(খ) বাইদেউ মোক পদুলিৰ পৰা চাই থাকা।

বুবুল

বাইদেউ বুবুলক পদুলিৰ পৰা চাই থাকা।

প্ৰবীণ

বাইদেউ, প্ৰবীণক পদুলিৰ পৰা চাই থাকা।

১১। (ক) বাইদেউ, কলৈকো নাযাবা।

নাযাবি

বাইদেউ কলৈকো নাযাবি।

(খ) বাইদেউ, নাযাবা।

পঢ়

বাইদেউ, নপঢ়িবা।

আহ

বাইদেউ, নাহিবা।

নে

বাইদেউ, নিনিবা।

থ

বাইদেউ, নথবা।

Digitized by Google

Expansion Drill

১। ফুকন খুৰাৰৰ ঘৰটো চিন নে ?

... ...

তোৰ/তহঁতৰ ফুকন খুৰাৰৰ ঘৰটো চিন নে ?

... ...

তোৰ/তহঁতৰ ফুকন খুৰাৰৰ ঘৰটো চিন নে ?

২। চিনোঁ দেউতা ।

... ...

ফুকন খুৰাৰ ঘৰটো চিনোঁ দেউতা ।

... ...

ফুকন খুৰাৰ ঘৰটো চিনোঁ দেউতা ।

৩। মীনু নাযাবি ।

... ...

মীনু তই নাযাবি ।

... ...

মীনু তই নাযাবি ।

৪। তই পলম নকৰিবি ।

... ...

তই বাটত পলম নকৰিবি ।

... ...

তই বাটত পলম নকৰিবি ।

৫। বাটত ক'তো নোসোমাবি ।

... ...

তই বাটত ক'তো নোসোমাবি ।

... ...

তই বাটত ক'তো নোসোমাবি ।

Digitized by Google

৬। নোসোমাওঁ দেউতা।

... ...

বাটত ক'তো নোসোমাওঁ দেউতা।

... ...

বাটত ক'তো নোসোমাওঁ দেউতা।

৭। বাইদেউ মোক চাই থাকা।

... ...

বাইদেউ তুমি মোক চাই থাকা।

... ...

বাইদেউ তুমি মোক চাই থাকা।

৮। বাইদেউ, কলৈকো নাযাবা।

... ...

বাইদেউ, তুমি কলৈকো নাযাবা।

... ...

বাইদেউ, তুমি কলৈকো নাযাবা।

Contraction Drill

১। ফুকন খুৰাৰ ঘৰটো চিন নে?

... ...

খুৰাৰ ঘৰটো চিন নে?

... ...

খুৰাৰ ঘৰটো চিন নে?

২। যাচোন বুবুল, খুৰাৰক মাতি আনগৈ।

... ...

Digitized by Google

(ক) যাচোন খুৰাৰক মাতি আনগৈ।

... ...

যাচোন, খুৰাৰক মাতি আনগৈ।

(খ) খুৰাৰক মাতি আনগৈ।

... ...

খুৰাৰক মাতি আনগৈ।

৩। তই পলম নকৰিবি।

... ...

পলম নকৰিবি।

... ...

পলম নকৰিবি।

৪। বাটত ক'তো নোসোমাবি।

... ...

ক'তো নোসোমাবি।

... ...

ক তো নোসোমাবি।

Variation Drill

১। (তোৰ) খুৰাৰৰ ঘৰটো চিন নে?

(মোৰ) খুৰাৰ ঘৰটো চিন মে?

২। (মোৰ) দেউতাৰ কলমটো চিন নে?

(তোৰ) দেউতাৰৰ কলমটো চিন নে?

৩। (মোৰ) বাইদেউৰ শাৰী কোনখন?

(তোৰ) বাইদেৱেৰৰ শাৰী কোনখন?

Digitized by Google

Transformation Drill from Negative to Affirmative

১। মীনু নাযাবি।

মীনু যা।

২। মীনু পলম নকৰিবি।

মীনু পলম কৰ।

৩। বাটত নোসোমাবি।

বাটত সোমা।

৪। নোসোমাওঁ দেউতা

সোমাওঁ দেউতা।

৫। বাইদেউ নাযাবা।

বাইদেউ যোৱা।

Transformation Drill from Affirmative to Negative

১। বুবুল, শুন।

বুবুল, নুশুনিবি।

২। বুবুল, খুৰাৰ ঘৰটো চিন নে?

বুবুল, খুৰাৰ ঘৰটো চিন নে?

৩। চিনোঁ দেউতা।

নিচিনোঁ দেউতা।

৪। মযো যাওঁ।

মযো নাযাওঁ।

Digitized by Google

৫। তই পঢ়।
তই নপঢ়িবি।

৬। বাইদেউ মোক চাই থাকা।
বাইদেউ মোক চাই নাথাকিবা।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— বুবুলে ফুকনৰ ঘৰ চিনে নে ?
... ...
বুবুলে ফুকনৰ ঘৰ চিনে নে ?

উত্তৰ - হয়, বুবুলে ফুকনৰ ঘৰ চিনে।
... ...
হয়, বুবুলে ফুকনৰ ঘৰ চিনে।

প্ৰশ্ন— বুবুলে ফুকনক মাতি আনে নে ?
... ...
বুবুলে ফুকনক মাতি আনে নে ?

উত্তৰ (ক) হয়, বুবুলে ফুকনক মাতি আনে।
... ...
হয়, বুবুলে ফুকনক মাতি আনে।

(খ) নহয়, বুবুলে ফুকনক মাতি নানে।
... ...
নহয়, বুবুলে ফুকনক মাতি নানে।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— বুবুল বাটত সোমায় নে ?

... ...

বুবুল বাটত সোমায় নে ?

উত্তৰ— বুবুল বাটত নোসোমায়।

... ...

বুবুল বাটত নোসোমায়।

প্ৰশ্ন— মীনুৱে চাই থাকে নে ?

... ...

মীনুৱে চাই থাকে নে ?

উত্তৰ— হয়, মীনুৱে চাই থাকে।

... ...

হয়, মীনুৱে চাই থাকে।

প্ৰশ্ন— মীনু যায় নে ?

... ...

মীনু যায় নে ?

উত্তৰ— মীনু নাযায়।

... ...

মীনু নাযায়।

EXERCISES

1. Fill up the blanks :—

(ক) বুবুল — — শুনচোন।

(খ) — — যাওঁ দেউতা।

Digitized by Google

(গ) খুৰাৰক মাতি আন — —।

(ঘ) বুবুল ৰ, তোৰ লগত— — যাওঁ।

(ঙ) বাটত — — নোসোমাওঁ দেউতা।

2. Substitute the underlined words by the words in the brackets :—

(ক) খুৰাৰ ঘৰটো চিন নে ? (দেউতা, বাইদেউ, চাৰ)

(খ) যাচোন বুবুল। (আহ, কৰ, চা, দে)

(গ) বুবুল ৰ। (থাক, পঢ়, যা)

(ঘ) বাইদেউ, মোক চাই থাকা। (খুৰা, দেউতা)

(ঙ) তই পঢ়গৈ। (হি)

3. Give reply :—

(ক) ফুকন বুবুলৰ কোন ?

(খ) হাজৰিকা বুবুলৰ কোন ?

(গ) মীনু বুবুলৰ কোন ?

(ঘ) মীনু বুবুলৰ লগত যায় নে ?

(ঙ) বুবুলে পলম কৰে নে ?

(চ) বুবুল বাটত সোমায় নে ?

(ছ) বুবুলক কোনে চাই থাকে ?

4. Turn into negative :—

(ক) মই যাওঁ দেউতা।

(খ) মীনুৱে খায়।

(ঘ) পলম কৰ।

Digitized by Google

(ঙ) ঘৰত সোমা।

(চ) তই যা।

5. Turn into asserative :

(ক) তই নকৰিবি।

(খ) বাইদেউ নপঢ়িবা।

(গ) সি ঘৰটো নিচিনে।

(ঘ) বাইদেৱে মৰম নকৰে।

(ঙ) মই চাহ নাখাওঁ।

Vocabulary

খুৰাৰ	'(your, non-hon.) uncle'
চিন	'(you, non-hon.) know'
চিনোঁ	'I know'
যাচোন	'please (you, non-hon.) go'
মাতিআন	'(you, non-hon.) call on'
ৰ	'(you, non-hon.) wait'
যাবা	'(you, hon.) will go'
নাযাবি	'do not go'
তই	'you (non-hon.)'
পঢ়	'(you, non-hon.) read'
শুন	'(you, non-hon.) listen'
পলম	'late'
নকৰিবি	'do not make (you, non-hon)'
নোসোমাবি	'do not enter (you, non-hon.)'
নোসোমাওঁ	'I won't enter'

Digitized by Google

বাইদেউ	'elder sister'
চাইথাকা	'(you, hon.) keep seeing'
কলৈকো	'nowhere'

Grammatical Notes

খুৰাৰৰ : খুৰা 'uncle' +ৰ, a marker to show kinship relation with 2nd person honorific তুমি + genetive -ৰ।

Inflection of the kinship terms for persons (allocation) is a peculiarity in Assamese. The bare kinship noun is used in vocative and it shows its relation with 1st person. To show relations with different persons the following markers are added :

2nd person { non-honorific -ৰ্ / -এৰ্ ।
less honorific -ৰা / -এৰা ।
more honorific -ক্ / -এক্ ।

3rd person -ক / -এক ।

ৰ্, -ৰা, -ক্ occur after -আ ending kinship nouns, -এৰ্, -এৰা -এক্ elsewhere.

খুৰাৰক : খুৰা-ৰ +accusative -অক ।

মাতি আনগৈ : মাতিআন is a compound verb, meaning 'call on'. গৈ meaning 'going' is added to it expletively. Taken together, the whole formation means 'go and call on'. গৈ may also be added to the verb যা 'go' e.g. যাগৈ 'go'

Digitized by Google

নাযাবি : It is a negative form of the imperative verb form যা। To form the negative of the verb form (present simple, past simple & future simple) in Assamese ন is prefixed of which the syllable nucleus -অ is assimilated with the vowel of the initial syllable of the verb.

The negative forms of the imperative verbal formations in Assamese end in-(ই)ব্, (which is a Future tense marker) to which personal suffixes of the Future tense are added.

Thus :

মাযাবা = ন-যা-ব্-আ ।

নোসোমাবি = ন-সোমা-ব্-ই ।

নকৰিবি = ন-কৰ-ইব্ ই ।

নোসোমাওঁ = ন-সোমা-ওঁ ।

For details of future tense formation and their negative construction please refer to Lesson 38 to 42.

6. চাইথাকা : চা-ই-থাক-আ। To express the continuity of action -ই is added to the main verbstem and the auxiliary থাক্ occurs as the second component. The tense and person markers are added to the second component.

7. কলৈকো : কলৈ whereto + কো। কলৈকো occurs only in negative constructions, and where the related verbstem is যা-'go' আহ- 'come' or, পঠা- 'send'.

8. ক'তো : ক'ত wherein + ও। This also occurs in the negative constructions only as কলৈকো ।

Digitized by Google

Unit III : Lesson —12

Naughty Bubul

মি: হাজৰিকা	: বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়। তাৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে। সেইবাবে মই তাক একো নকওঁ। (বৰং শুই থাকিবলৈ কওঁ।) কিন্তু সি কথা নুশুনে।	Mr. Hazarika	: Bubul does not go to School at times. His physique, in most of the times, does not keep well. So I donot tell him anything. (Rather (I ask him to sleep.) But he does not listen.
মি: ফুকন	: তোমালোকে তাক একো নোকোৱা। কেতিয়াও নবকা। সেয়ে সি ইমান দুষ্ট হৈছে।	Mr. Phukan	: You do not say him anything. (You) never scold. So, he becomes so much naughty.

Digitized by Google

মি: হাজৰিকা : এৰা। সি এতিয়া বৰ দুষ্ট হৈছে । ভালবেয়া একো নাজানে।

Mr. Hazarika . Yes. He now becomes very naughty. (He) does not know anything (of what is) good (and what is) bad.

Repetition Drill

১। বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

... ...

বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

২। তাৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে ।

... ...

তাৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

৩। সেইবাবে মই তাক একো নকওঁ।

... ...

সেইবাবে মই তাক একো নকওঁ ।

৪। বৰং শুই থাকিবলৈ কওঁ।

... ...

বৰং শুই থাকিবলৈ কওঁ।

৫। কিন্তু সি কথা নুশুনে।

... ...

কিন্তু সি কথা নুশুনে।

Digitized by Google

৬। তোমালোকে তাক একো নোকোৱা।

... ...

তোমালোকে তাক একো নোকোৱা।

৭। কেতিয়াও নবকা।

... ...

কেতিয়াও নবকা।

৮। সেয়ে সি ইমান দুষ্ট হৈছে।

... ...

সেয়ে সি ইমান দুষ্ট হৈছে।

৯। এৰা, সি এতিয়া বৰ দুষ্ট হৈছে।

... ...

এৰা, সি এতিয়া বৰ দুষ্ট হৈছে।

১০। ভাল বেয়া একো নাজানে।

... ...

ভাল বেয়া একো নাজানে।

Build up Drill

১। নাযায়।

বুবুল নাযায়।

বুবুল স্কুললৈ নাযায়।

বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

২। নাথাকে।

ভালে নাথাকে।

Digitized by Google

তাৰ গা ভালে নাথাকে।

তাৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

৩। নকওঁ।

মই নকওঁ।

মই একো নকওঁ।

মই তাক একো নকওঁ।

সেইবাবে মই তাক একো নকওঁ।

৪। কওঁ।

থাকিবলৈ কওঁ।

শুই থাকিবলৈ কওঁ।

বৰং শুই থাকিবলৈ কওঁ।

৫। নুশুনে।

সি নুশুনে।

সি কথা নুশুনে।

কিন্তু সি কথা নুশুনে।

৬। নোকোৰা।

তোমালোকে নোকোৰা।

তোমালোকে একো নোকোৰা।

৭। হৈছে।

দুষ্ট হৈছে।

সি দুষ্ট হৈছে।

সি ইমান দুষ্ট হৈছে।

সেয়ে সি ইমান দুষ্ট হৈছে।

Digitized by Google

৮। নবকা।

কেতিয়াও নবকা।

৯। দুষ্ট হৈছে।

সি দুষ্ট হৈছে।

সি বৰ দুষ্ট হৈছে।

এৰা, সি বৰ দুষ্ট হৈছে!

এৰা, সি এতিয়া বৰ দুষ্ট হৈছে।

১০। নাজানে।

সি নাজানে

সি একো নাজানে।

সি ভাল বেয়া একো নাজানে।

Substitution Drill

১। (ক) বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

মীনু

মীনু মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

সি

সি মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

প্ৰবীণ

প্ৰবীণ মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

তেখেত

তেখেত মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

Digitized by Google

(খ) বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

নাহে

বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাহে।

২। তাৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

মোৰ

মোৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

বুবুলৰ

বুবুলৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

মীনুৰ

মীনুৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

৩। সেইবাবে মই একো নকওঁ।

সেইকাৰণে

সেইকাৰণে মই একো নকওঁ।

তাৰ কাৰণে

তাৰ কাৰণে মই একো নকওঁ।

তাৰ বাবে

তাৰ বাবে মই একো নকওঁ।

৪। (ক) কিন্তু সি কথা নুশুনে।

তেওঁলোকে

কিন্তু তেওঁলোকে কথা নুশুনে।

বুবুলে

কিন্তু বুবুলে কথা নুশুনে।

মীনুৱে

কিন্তু মীনুৱে কথা নুশুনে।

Digitized by Google

(খ) কিন্তু সি কথা নুশুনে।

একো

কিন্তু সি একো নুশুনে।

৫। (ক) তোমালোকে ত'ক একো নোকোৰা।

তুমি

তুমি তাক একো নোকোৰা।

(খ) তোমালোকে তাক একো নোকোৰা।

বুবুলক

তোমালোকে বুবুলক একো নোকোৰা।

মীন্নু

তোমালোকে মীন্নুক একো নোকোৰা।

(গ) তোমালোকে একো নোকোৰা।

নুশুনা

তোমালোকে একো নুশুনা।

নুবুজা

তোমালোকে একো নুবুজা।

নিচিনা

তোমালোকে একো নিচিনা।

৬। কেতিয়াও নবকা।

নোকোৰা

কেতিয়াও নোকোৰা।

নুশুনা

কেতিয়াও নুশুনা।

Digitized by Google

৭। এৰা, সি বৰ দুষ্ট হৈছে।

বুবুল

এৰা, বুবুল বৰ দুষ্ট হৈছে।

মীনু

এৰা, মীনু বৰ দুষ্ট হৈছে।

Word-Order Changing Drill

১। বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

... ...

মাজে মাজে বুবুল স্কুললৈ নাযায়।

... ...

মাজে মাজে বুবুল স্কুললৈ নাযায়।

২। তাৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

... ...

প্ৰায়ে তাৰ গা ভালে নাথাকে।

....

প্ৰায়ে তাৰ গা ভালে নাথাকে।

৩। সেইবাবে মই তাক একো নকওঁ।

... ...

মই সেইবাবে তাক একো নকওঁ।

... ...

মই সেইবাবে তাক একো নকওঁ।

৪। কিন্তু সি কথা নুশুনে।

... ...

Digitized by Google

সি কিন্তু কথা নুশুনে।

... ...

সি কিন্তু কথা নুশুনে।

৫। তোমালোকে তাক একো নোকোৰা।

... ...

তাক তোমালোকে একো নোকোৰা।

... ...

তাক তোমালোকে একো নোকোৰা।

Contraction Drill

১। বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

... ...

বুবুল স্কুললৈ নাযায়।

... ...

বুবুল স্কুললৈ নাযায়।

২। তাৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

... ...

তাৰ গা ভালে নাথাকে।

... ...

তাৰ গা ভালে নাথাকে।

৩। সেইবাবে মই তাক একো নকওঁ।

... ...

সেইবাবে মই একো নকওঁ।

... ...

সেইবাবে মই একো নকওঁ।

Digitized by Google

৪। কিন্তু সি কথা নুশুনে।

... ...

কিন্তু সি নুশুনে।

... ...

কিন্তু সি নুশুনে।

৫। তোমালোকে তাক একো নোকোৱা।

... ...

তোমালোকে তাক নোকোৱা।

... ...

তোমালোকে তাক নোকোৱা।

৬। (কেতিয়াও) নবকা

... ...

(কেতিয়াবা) বকা।

... ...

(কেতিয়াবা) বকা।

৭। সি ভাল বেয়া (একো) নিচিনে।

... ...

সি ভাল বেয়া (সকলো) চিনে।

... .

সি ভাল বেয়া (সকলো) চিনে।

Affirmative to Negative

১। বুবুলে খুৰাকৰ ঘৰটো চিনে।

... ...

Digitized by Google

বুবুলে খুৰাকৰ ঘৰটো নিচিনে।

... ...

বুবুলে খুৰাকৰ ঘৰটো নিচিনে।

২। মীনুৱে বুবুলক চাই থাকে।

... ...

মীনুৱে বুবুলক চাই নাথাকে।

... ...

মীনুৱে বুবুলক চাই নাথাকে।

৩। বুবুলে কিতাপ পঢ়ে।

... ...

বুবুলে কিতাপ নপঢ়ে।

... ...

বুবুলে কিতাপ নপঢ়ে।

৪। এইখন ৰাধাবজাৰ।

... ...

এইখন ৰাধাবজাৰ নহয়।

... ...

এইখন ৰাধাবজাৰ নহয়।

৫। মই স্কুললৈ যাওঁ।

... ...

মই স্কুললৈ নাযাওঁ।

... ...

মই স্কুললৈ নাযাওঁ।

Digitized by Google

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— বুবুলৰ গা কেনে আছে ?

... ...

বুবুলৰ গা কেনে আছে ?

উত্তৰ— বুবুলৰ গা ভাল নহয়।

....

বুবুলৰ গা ভাল নহয়।

প্ৰশ্ন— বুবুলৰ গা আজিকালি ভালে থাকেনে ?

... ...

বুবুলৰ গা আজিকালি ভালে থাকে নে।

উত্তৰ— নাই, বুবুলৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

... ...

নাই, বুবুলৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

প্ৰশ্ন— সি কথা শুনে নে ?

... ...

সি কথা শুনে নে ?

উত্তৰ— সি কথা নুশুনে।

... ...

সি কথা নুশুনে।

প্ৰশ্ন— বুবুল কেনে হৈছে ?

... ...

বুবুল কেনে হৈছে ?

Digitized by Google

উত্তৰ— বুবুল বৰ দুষ্ট হৈছে।

... ...

বুবুল বৰ দুষ্ট হৈছে।

প্ৰশ্ন— বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায় নেকি ?

... ...

বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায় নেকি ?

উত্তৰ— এৰা / হয়, বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

... ...

এৰা / হয়, বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

প্ৰশ্ন— বুবুলে কথা শুনে নে ?

... ...

বুবুলে কথা শুনে নে ?

উত্তৰ— হয় / এৰা, বুবুলে কথা শুনে।

... ...

হয় / এৰা, বুবুলে কথা শুনে।

প্ৰশ্ন— বুবুলে ভাল বেয়া চিনে নে ?

... ...

বুবুলে ভাল বেয়া চিনে নে ?

উত্তৰ— বুবুলে ভাল বেয়া একো নিচিনে।

... ...

বুবুলে ভাল বেয়া একো নিচিনে।

Digitized by Google

EXERCISES

1. Fill up the blanks with appropriate words from the brackets :

(ক) — — নধকে। (বুবুলে, বুবুল, বুবুলক)

(খ) — — মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়। (বুবুলে. বুবুল, বুবুলক)

(গ) — — ভাল বেয়া একো নিচিনে। (সিয়ে, সি, সিই)

(ঘ) — — কথা নুশুনে। (সিয়ে, সি, সিই)

(ঙ) তাৰ — — প্ৰায়ে ভালে নাথাকে। (গা, গায়ে, গাই)

2 Transform the following sentences (as indicated) :

(ক) তোমালোকে তাক একো নোকোৱা। (অনুজ্ঞালৈ)

(খ) কেতিয়াও নধকা। (অনুজ্ঞালৈ)

(গ) বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়। ইতিবাচক)

(ঘ) মই তাক নকওঁ। (ইতিবাচক)

(ঙ) বুবুলে কথা নুশুনে। (ইতিবাচক)

3. Give replies (as indicated) to the following questions :

(ক) তুমি কেতিয়াবা মৰুভূমি দেখিছানে ? (নেতিবাচক উত্তৰ)

(খ) দেউতাকে বুবুলক কেতিয়াবা বকে নে ? (নেতিবাচক উত্তৰ)

(গ) বুবুল সদায় স্কুললৈ যায়নে ? (ইতিবাচক উত্তৰ)

(ঘ) মাকে বুবুলক কিবা কয়নে ? (নেতিবাচক উত্তৰ)

(ঙ) মীনুৱে দেউতাকৰ কথা শুনে নে ? (ইতিবাচক উত্তৰ)

4. Use the pairs of words in sentences :

(ক) কেতিয়াবা : কেতিয়াও, (খ) একো : কিবা,
(গ) মাজে মাজে : প্ৰায়ে, (ঘ) তোমালোকে : তোমালোক,
(ঙ) বৰং : সেয়ে।

Digitized by Google

Vocabulary

গা	'body/physique'
কথা	'word/speech'
স্কুল	'school'
একো	'nothing'
সি	'he (non-hon.)'
তাৰ	'his (non-hon)'
তাক	'him (non-hon.)'
তোমালোক	'you (honorific : plural)'
দুষ্ট	'naughty'
ভাল	'good'
বেয়া	'bad, unfair'
এতিয়া	'now'
মাজে মাজে	'sometimes'
প্ৰায়ে	'very often'
কেতিয়াও	'never'
ইমান	'so much'
ভালে	'well'
বৰ	'very'
সেয়ে	'so'
সেইবাবে	'so'
কিন্তু	'but'

Digitized by Google

Verbs

নাযায়	'does not go'
নাথাকে	'does not remain'
মকওঁ	'(I) donot say'
নুশুনে	'does not listen'
ঘূৰি ফুৰে	'moves around'
নে'কোৱা	'you (equ) do not say'
নবকা	'you (equ.)do not scold'
হৈছে	'has become'
নাজানে	'does not know'

Verbal forms, less the initial syllable, have been introduced earlier. Here, the negative formations are introduced.

Notes on Grammatical and Cultural Points

1. Further illustrations of negative formations are given in this lesson. Verbs are in present tense, indefinite aspect and indicative mood.

2. /tumi/becomes /tomalok-/ in the plural. Likewise/apuni/ be̍comes/aponalok-/ The /-e/ in /tomaloke/ is the nominative suffix, used only when the verb is transitive. Its use may further be illustrated like this :

   (i) Nouns and pronouns ending in conconant take the nominative suffix -এ; বুবুলে নাখায়। তোমালোকে নোকোৱা।

Digitized by Google

(ii) In case of nouns ending in -অ or -আ the nominative suffix takes the form -ই। যেনে : মিশ্ৰই খায়, লতাই পঢ়ে।

(iii) In case of -ই ending nouns, the nominative suffix takes the form -য়ে। যেনে : হৰিয়ে খায়. মণিয়ে পঢ়ে।

(iv) In case of -উ ending nouns, the nominative suffix takes the form -ৱে। যেনে : যদুৱে খায়। মধুৱে পঢ়ে।

(v) Pronouns ending in vowels do not take any suffix in the nominative.

3. ঘূৰিফুৰে is a verb-compound. It is formed following the principle illustrated below :

-ই is added to the principal verbstem; the auxiliary occurs as the 2nd component, to which the personal suffixes are added to.

Digitized by Google

Unit III : Lesson—13

Dipak's Family History

দীপক : এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয় নে ?	Dipak : Is not it Deka Pharmacy ?
ডাক্তৰ : নাই, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয়। এইখন ডেকা ক্লিনিক। তুমি দীপক নহয় নে ? তুমি এতিয়া ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ় নে ? ককায়েৰে ওকালতি নকৰে নে ?	Doctor : No, it is not Deka Pharmacy. It is Deka Clinic. Are you not Dipak ? (Do n't you do Engineering now ? (Does your) elder-brother not practice (law) ?
দীপক : হয়। আপুনি ককাইদেউক জানে নেকি ? মোক কেনেকৈ চিনে ?	Dipak : Yes. Do you know elder brother ? How (do) you know me ?
ডাক্তৰ : মই দেউতাৰ বন্ধু। তেওঁ মোৰ কথা নকয় নে ? তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে নেকি ?	Doctor : I (am your) father's friend. Does he not talk about me ? (Does) he not write article now a days ?
দীপক : নাই, নিলিখে। দেউতাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে।	Dipak : No, (he does) not write. Father does

Digitized by Google

কাণেৰেও নুশুনে । তেওঁ এতিয়া ববকৈ বাহিৰলৈ নোলায় । তেওঁৰ কাৰণে মোক এটা ঔষধ লাগে ।

not see by eyes now a days. (He does) not hear by ears too. He now a days (does) not come out (of house) much. I need a medicine for him.

Repetition Drill

১। এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয় নে ?

... ...

এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয় নে ?

২। নাই, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয় ।

... ...

নাই, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয় ।

৩। এইখন ডেকা ক্লিনিক ।

... ...

এইখন ডেকা ক্লিনিক ।

৪। তই দীপক নহব নে ?

... ...

তই দীপক নহব নে ?

৫। তই এতিয়া ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ় নে ?

... ...

তই এতিয়া ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ় নে ?

Digitized by Google

৬। ককায়েৰে ওকালতি নকৰে নে ?

... ...

ককায়েৰে ওকালতি নকৰে নে ?

৭। হয়, আপুনি ককাইদেউক জানে নেকি ?

... ...

হয়, আপুনি ককাইদেউক জানে নেকি ?

৮। মোক কেনেকৈ চিনে ?

... ...

মোক কেনেকৈ চিনে ?

৯। মই দেউতাৰৰ বন্ধু।

....

মই দেউতাৰৰ বন্ধু।

১০। তেওঁ মোৰ কথা নকয় নে ?

... ...

তেওঁ মোৰ কথা নকয় নে ?

১১। তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে নে ?

... ...

তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে নে ?

১২। নাই, নিলিখে। দেউতাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে।

... ...

নাই, নিলিখে। দেউতাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে।

১৩। কাণেৰেও নুশুনে।

. ...

কাণেৰেও নুশুনে।

Digitized by Google

১৪। তেওঁ এতিয়া বৰকৈ বাহিৰলৈ নোলায়।

... ...

তেওঁ এতিয়া বৰকৈ বাহিৰলৈ নোলায়।

১৫। তেওঁৰ কাৰণে মোক এটা ঔষধ লাগে।

— ....

তেওঁৰ কাৰণে মোক এটা ঔষধ লাগে।

Substitution Drill

১। এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয় নে?

সৌখন

সৌখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয় নে?

চৌধুৰী

সৌখন চৌধুৰী ফাৰ্মাচী নহয় নে?

হাজৰিকা

সৌখন হাজৰিকা ফাৰ্মাচী নহয় নে?

ক্লিনিক

সৌখন হাজৰিকা ক্লিনিক নহয় নে?

২। নাই, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয়।

নহয়

নহয়, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয়।

এৰা

এৰা, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী।

হয়

হয়, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী।

Digitized by Google

৩।　তই দীপক নহব নে ?

দীপা

তই দীপা নহব নে ?

প্রদীপ

তই প্রদীপ নহব নে ?

অধ্যাপক

তই অধ্যাপক নহব নে ?

তইঁত

তইঁত অধ্যাপক নহব নে ?

নহয়

তইঁত অধ্যাপক নহয় নে ?

৪। (ক) তই এতিয়া ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ় নে ?

তইঁত

তইঁতে এতিয়া ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ় নে ?

(খ) তই এতিয়া নপঢ় নে ?

নিলিখ

তই এতিয়া নিলিখ নে ?

নাখাব

তই এতিয়া নাখাব নে ?

নেখেল

তই এতিয়া নেখেল নে ?

৫।　ককাইয়েৰে ওকালতি নকৰে নে ?

খুৰাৰ

খুৰাবে ওকালতি নকৰে নে ?

Digitized by Google

তেখেতে

তেখেত ওকালতি নকৰে নে ?

শিক্ষকতা

তেখেতে শিক্ষকতা নকৰে নে ?

কাম

তেখেতে কাম নকৰে নে ?

৬। (ক) আপুনি ককাইদেউক জানে নেকি ?

তেখেতে

তেখেতে ককাইদেউক জানে নেকি ?

চাৰ

চাৰে ককাইদেউক জানে নেকি ?

চৌধুৰী

চৌধুৰীয়ে ককাইদেউক জানে নেকি ?

(খ) আপুনি ককাইদেউক জানে নেকি?

বাইদেউক

আপুনি বাইদেউক জানে নেকি ?

খুৰাদেউ

আপুনি খুৰাদেউক জানে নেকি ?

৭। মোক কেনেকৈ চিনে ?

দেউতা

দেউতাক কেনেকৈ চিনে ?

বাইদেউ

বাইদেউক কেনেকৈ চিনে ?

আমি

আমাক কেনেকৈ চিনে ?

Digitized by Google

৮ মই দেউতাৰৰ বন্ধু।

বাইদেউ

মই বাইদেৰেৰ বন্ধু।

খুৰা

মই খুৰাৰৰ বন্ধু।

তেওঁ

মই তেওঁৰ বন্ধু।

৯। তেওঁ মোৰ কথা নকয় নে?

দেউতাৰে

দেউতাৰে মোৰ কথা নকয় নে?

খুৰা

খুৰাৰে মোৰ কথা নকয় নে?

বাইদেউ

বাইদেৰেৰে মোৰ কথা নকয় নে?

১০। তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে নেকি?

তেখেত

তেখেতে আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে নেকি?

এতিয়া

তেখেতে এতিয়া প্ৰবন্ধ নিলিখে নেকি?

কবিতা

তেখেতে এতিয়া কবিতা নিলিখে নেকি?

উপন্যাস

তেখেতে এতিয়া উপন্যাস নিলিখে নেকি?

১১। নাই, নিলিখে।

নাখায়

নাই, নাখায়।

Digitized by Google

নপঢ়ে

নাই, নপঢ়ে।

নুশুনে

নাই, নুশুনে।

নেদেখে

নাই, নেদেখে।

১২। দেউতাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে।

তেখেত

তেখেতে আজিকালি চকুৰে নেদেখে।

বাইদেউ

বাইদেৱে আজিকালি চকুৰে নেদেখে।

খুৰা

খুৰাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে।

তাই

তাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে।

১৩। তেওঁ ৰবকৈ বাহিৰলৈ নোলায়।

নাযায়

তেওঁ ৰবকৈ বাহিৰলৈ নাযায়।

নাহে

তেওঁ ৰবকৈ বাহিৰলৈ নাহে।

১৪। তেওঁৰ কাৰণে মোক এটা ঔষধ লাগে।

দেউতা

দেউতাৰ কাৰণে মোক এটা ঔষধ লাগে।

Digitized by Google

বাবে

দেউতাৰ বাবে মোক এটা ঔষধ লাগে।

কিতাপ

দেউতাৰ বাবে মোক এখন কিতাপ লাগে।

চোলা

দেউতাৰ বাবে মোক এটা চোলা লাগে।

Transformation Drill

(a) To Affirmative Interrogative :

১। এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয় নে ?

... ...

এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী হয় নে ?

... ...

এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী হয় নে ?

২। তই দীপক নহয় নে ?

... ...

তই দীপক নে ?

... ...

তই দীপক নে ?

৩। তই এতিয়া ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ় নে ?

... ...

তই এতিয়া ইঞ্জিনিয়াৰিং পঢ় নে ?

... ...

তই এতিয়া ইঞ্জিনিয়াৰিং পঢ় নে ?

Digitized by Google

৪। ককায়েৰে ওকালতি নকৰে নে ?

... ...

ককায়েৰে ওকালতি কৰে নে ?

... ...

ককায়েৰে ওকালতি কৰে নে ?

৫। তেওঁ মোৰ কথা নকয় নে ?

... ...

তেওঁ মোৰ কথা কয় নে ?

... ...

তেওঁ মোৰ কথা কয় নে ?

৬। নাই, নিলিখে।

... ...

হয়, লিখে।

... ...

হয়, লিখে।

৭। দেউতাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে।

... ...

দেউতাই আজিকালি চকুৰে দেখে।

... ...

দেউতাই আজিকালি চকুৰে দেখে।

৮। তেওঁ কাণেৰে নুশুনে।

... ...

তেওঁ কাণেৰে শুনে।

... ...

তেওঁ কাণেৰে শুনে।

Digitized by Google

৯। তেওঁ বৰকৈ বাহিৰলৈ নোলায়।

... ...

তেওঁ বৰকৈ বাহিৰলৈ ওলায়।

... ...

তেওঁ বৰকৈ বাহিৰলৈ ওলায়।

(b) To Negative Assertive :

১। এইখন ডেকা কাৰ্যাচী নহয় নে ?

... ...

এইখন ডেকা কাৰ্যাচী নহয়।

... ...

এইখন ডেকা কাৰ্যাচী নহয়।

২। তই দীপক নহব নে ?

....

তই দীপক নহব।

... .

তই দীপক নহব।

৩। ককায়েৰে ওকালতি নকৰে নে ?

... ...

ককায়েৰে ওকালতি নকৰে।

... ...

ককায়েৰে ওকালতি নকৰে।

৪। তেওঁ মোৰ কথা নকয় নে ?

... ...

Digitized by Google

তেওঁ মোৰ কথা নকয়।

... ...

তেওঁ মোৰ কথা নকয়।

৫। তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে নেকি ?

... ...

তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে।

... ...

তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী হয় নে ?

... ...

এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী হয় নে ?

উত্তৰ— (ক) হয়, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী।

... ...

হয়, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী।

(খ) নহয়, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয়।

... ...

নহয়, এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয়।

প্ৰশ্ন — তই ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ় নে ?

... ...

তই ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ় নে ?

Digitized by Google

উত্তৰ— (ক) হয়, মই ইঞ্জিনিয়াৰিং পঢ়োঁ।

... ...

হয়, মই ইঞ্জিনিয়াৰিং পঢ়োঁ

(খ) নাই, মই ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ়োঁ।

... ...

নাই, মই ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ়োঁ।

প্ৰশ্ন— ককায়েৰে ওকালতি নকৰে নে?

... ...

ককায়েৰে ওকালতি নকৰে নে?

উত্তৰ— (ক) হয়, ককাইদেৱে ওকালতি কৰে।

... ...

হয়, ককাইদেৱে ওকালতি কৰে।

(খ) নাই, ককাইদেৱে ওকালতি নকৰে।

... ...

নাই, ককাইদেৱে ওকালতি নকৰে।

প্ৰশ্ন— আপুনি কাকাইদেউক জানে নেকি?

... ...

আপুনি ককাইদেউক জানে নেকি?

উত্তৰ— (ক) হয়, মই ককায়েৰক জানোঁ।

... ...

হয়, মই ককায়েৰক জানোঁ।

(খ) নাই, মই ককায়েৰক নাজানোঁ।

... ...

নাই, মই ককায়েৰক নাজানোঁ।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে নেকি ?

... ...

তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে নেকি

উত্তৰ— (ক) হয়, তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ লিখে।

... ...

হয়, তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ লিখে।

(খ) নাই, তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে।

... ...

নাই, তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে।

প্ৰশ্ন— দেউতাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে নেকি ?

... ...

দেউতাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে নেকি ?

উত্তৰ— (ক) নাই, দেউতাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে।

... ...

নাই, দেউতাই আজিকালি চকুৰে নেদেখে।

(খ) নাই, দেউতাই আজিকালি চকুৰে দেখে।

... ...

নাই, দেউতাই আজিকালি চকুৰে দেখে।

Expansion Drill

১। নাই নিলিখে।

নাই, দেউতাই নিলিখে।

নাই, দেউতাই আজিকালি নিলিখে।

Digitized by Google

২। তেখেতে নুশুনে।

তেখেতে কাণেৰে নুশুনে।

তেখেতে আজিকালি কাণেৰে নুশুনে।

৩। তেওঁ বাহিৰলৈ নোলায়।

তেওঁ ৰবকৈ বাহিৰলৈ নোলায়।

তেওঁ আজিকালি ৰবকৈ বাহিৰলৈ নোলায়।

৪। মই দেউতাৰৰ বন্ধু।

মই তোৰ দেউতাৰৰ বন্ধু।

EXERCISES

1. Replace the underlined words by the correct form of the new words given in the parenthesis :

(ক) এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয় নে ? (পোনবাট, ক্লিনিক)

(খ) তই দীপক নহব নে ? (তুমি, সি)

(গ) ককায়েৰই ওকালতি নকৰে নে ? (শিক্ষকতা)

(ঘ) আপুনি কাকাইদেউক চিনে নেকি ? (মীনু, খুৰা)

(ঙ) তেওঁৰ কাৰণে মোক এটা ঔষধ লাগে। (দীপা, সি)

2. Turn into negative :

(ক) মই দেউতাৰৰ বন্ধু।

(খ) মোক ঔষধ লাগে।

Digitized by Google

(গ) আপুনি দেউতাক জানে নেকি ?

(ঘ) নাই, এইখন ডেকা ক্লিনিক।

(ঙ) দেউতাই উপন্যাস পঢ়ে।

3. Turn into negative question using interrogative marker নে or নেকি :

(ক) তই সদায় উপন্যাস পঢ়।

(খ) দেউতাই প্ৰবন্ধ লিখে।

(গ) হাজৰিকাই শিক্ষকতা কৰে।

(ঘ) তইঁত ছাত্ৰ।

(ঙ) আপুনি দীপাক চিনে।

(চ) মই ডেকা ফাৰ্মাচী চিনোঁ।

4. Give negative reply :

(ক) দেউতাক ঔষধ লাগে নে ?

(খ আপুনি প্ৰবন্ধ লিখে নে ?

(গ) তই অসমীয়া পঢ় নে ?

(ঘ) মই ওকালতি কৰোঁ নে ?

(ঙ) খুৰাই চকুৰে দেখে নে ?

5 Give affirmative reply :

(ক) দেউতাৰই কাণেৰে শুনে নে ?

(খ) বাইদেৱেৰ স্কুললৈ যায় নে ?

(গ) তেওঁ আজিকালি বাহিৰলৈ ওলায় নে ?

(ঘ) আপুনি কথা কয় নে ?

(ঙ) মই অসমীয়া শিক্ষক হয় নে ?

Digitized by Google

6. Add the correct forms from the right to the forms in the left to obtain correct phrase :

Col. A	Col. B
ঔষধ	এইখন
ফাৰ্মাচী	এটা
প্ৰবন্ধ	খন
কাণ	জোপা
গছ	টো
চকু	যোৰ
ক্লিনিক	এযোৰ
চোলাপেণ্ট	খন

Vocabulary

ডেকা	'a surname'
ফাৰ্মাচী	'pharmacy'
ক্লিনিক	'clinic'
ইঞ্জিনিয়াৰিং	'Engineering'
ককায়েৰ	'(your) elder brother'
ওকালতি	'legal practice'
জানে	'you (hon.) know'
কেনেকৈ	'how'
দেউতাৰ	'(your) father)'
বন্ধু	'friend'
আজিকালি	'now a days'

Digitized by Google

In Assamese

প্ৰবন্ধ	article'
চকুৰে	'with eyes'
কাণেৰে	'with ears'
বাহিৰলৈ	'outside'
বৰকৈ	'too much'
নোলায়	'does not come out'
ঔষধ	'medicine'

Digitized by Google

Unit III : Lesson — 14

Revised Lesson

১। হেৰা, নিয়াচোন পাচলিখিনি ধোৱা।
আৰু শুনা। ল'ৰাইঁতক (বা, মীনুক, বুবুলক)
মাতা। দেউতা দিয়া। মোক চাইথাকা।

২। মীনু, এইফালে আহ। তইঁতৰ
কাপোৰ কেইখন চাহি।
হো, নে, থ। মীনু শুন।
মোৰ কাৰণে একাপ চাহ আনে।
বুবুল, শুনচোন। বুবুল, মীনু,
যাচোন, খুৰাৰক মাতি অ'নগৈ
বুবুল, ৰ। মীনু নাযাবি পঢ়।
তই পলম নকৰিবি। বাটত
ক'তো নোসোমাবি।

৩। কি কি আছে? চাউল নাই।
চাউলৰ বৰ দাম।

৪। (সিহঁতে) সিহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাওক।

৫। চিনোঁ দেউতা। ময়ো যাওঁ। নোসোমাওঁ দেউতা।
সেইবাবে মই একো নকওঁ।

৬। বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

Digitized by Google

তাৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।
কিন্তু সি কথা নুশুনে সেয়ে সি
ইমান দুষ্ট হৈছে। সি ভাল বেয়া
একো নাজানে। দেউতাই আজিকালি
চকুৰে নেদেখে। তেওঁ এতিয়া বৰকৈ
বাহিৰলৈ নোলায়।

৭। তোমালোকে তাক একো নোকোৱা। কেতিয়াও নবকা।

৮। তেওঁ মোৰ কথা নকয় নে? তেওঁ আজিকালি প্ৰবন্ধ নিলিখে নে?
ককায়েৰই ওকালতি নকৰে নে? এইখন ডেকা ফাৰ্মাচী নহয় নে?
আপুনি তেখেতক জানে নেকি?

৯। তই দীপক নহয় নে? তই ইঞ্জিনিয়াৰিং নপঢ় নে?

Repetition Drill

১। হেৰা, নিয়া, পাচলিখিনি থোৱা।
... ...
হেৰা, নিয়া, পাচলিখিনি থোৱা।

২। আৰু শুনা, ল'ৰাহঁতক মাতা।
....
আৰু শুনা, ল'ৰাহঁতক মাতা।

৩। দেউতা দিয়া, চাওঁ।
....
দেউতা দিয়া, চাওঁ।

Digitized by Google

৪। বাইদেউ, মোক চাইঁথাকা।

... ...

বাইদেউ, মোক চাই থাকা।

৫। কলৈকো নাযাবা।

... ...

কলৈকো নাযাবা।

৬। মীনু, এইফালে আহ।

... ...

মীনু, এইফালে আহ।

৭। তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি।

... ...

তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি।

৮। হো, নে, থ।

... .

হো, নে, থ।

৯। মীনু শুন, মোৰ কাৰণে একাপ চাহ আন।

... ...

মীনু শুন, মোৰ কাৰণে একাপ চাহ আন।

১০। বুবুল, শুনচোন।

... ...

বুবুল, শুনচোন।

১১। বুবুল মীনু, যাচোন।

... ...

বুবুল মীনু, যাচোন।

Digitized by Google

১২। খুৰাবক মাতি আনগৈ।

... ...

খুৰাবক মাতি আনগৈ।

১৩। বুবুল, ব।

... ...

বুবুল, ব।

১৪। মীনু, নাযাবি, তই পঢ়।

... ...

মীনু, নাযাবি, তই পঢ়।

১৫। তই পলম নকৰিবি।

... ...

তই পলম নকৰিবি।

১৬। বাটত ক'তো নোসোমাবি।

... ...

বাটত ক'তো নোসোমাবি।

১৭। কি কি আছে?

....

কি কি আছে?

১৮। চাউল নাই।

... ...

চাউল নাই।

১৯। চাউলৰ বৰ দাম।

... ...

চাউলৰ বৰ দাম।

Digitized by Google

২০। সিহঁতে সিহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাওক।

... ...

সিহঁতে সিহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাওক।

২১। চিনেঁা দেউতা।

... ...

চিনেঁা দেউতা।

২২। নোসোমাওঁ দেউতা।

... ...

নোসোমাওঁ দেউতা।

২৩। ময়ো যাওঁ।

... ...

ময়ো যাওঁ।

২৪। সেইবাবে মই নকওঁ।

... ...

সেইবাবে মই নকওঁ।

২৫। বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

... ...

বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

২৬। তাৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

... ...

তাৰ গা প্ৰায়ে ভালে নাথাকে।

২৭। কিন্তু সি কথা নুশুনে।

... .

কিন্তু সি কথা নুশুনে।

Digitized by Google

২৮। সেয়ে সি ইমান তুষ্ট হৈছে।

... .

সেয়ে সি ইমান তুষ্ট হৈছে।

২৯। সি ভালবেয়া একো নাজানে।

....

সি ভালবেয়া একো নাজানে।

৩০। তোমালোকে তাক একো নোকোৱা।

....

তোমালোকে তাক একো নোকোৱা।

৩১। কেতিয়াও নবকা।

... ...

কেতিয়াও নবকা।

Substitution Drill

১। হেৰা, পাচলিখিনি নিয়া।

হেৰি

হেৰি, পাচলিখিনি নিয়ক।

হেৰ

হেৰ, পাচলিখিনি নে।

কাপোৰ

হেৰ, কাপোৰখিনি নে।

কেইখন

হেৰ কাপোৰ কেইখন নে।

Digitized by Google

কিতাপ

হেৰ, কিত'প কেইখন নে।

বোৰ

হেৰ, কিতাপবোৰ নে।

২। ল'ৰাইঁতক মাতা।

ছোৱালী

ছোৱালীইঁতক মাতা।

ল'ৰা-ছোৱালী

ল'ৰা-ছোৱালীইঁতক মাতা।

কোৱা

ল'ৰা-ছোৱালীইঁতক কোৱা।

চে ৱা

ল'ৰা-ছোৱালীইঁতক চোৱা।

দিয়া

ল'ৰা-ছোৱালীইঁতক দিয়া।

৩। বাইদেউ, তুমি কলৈকো নাযাবা।

খুৰাদেউ

খুৰাদেউ, তুমি কলৈকো নাযাবা।

আপুনি

খুৰাদেউ, আপুনি কলৈকো নাযাবা।

নাযাওঁ

খুৰাদেউ, মই কলৈকো নাযাওঁ।

স্কুল

খুৰাদেউ, মই স্কুললৈ নাযাও।

Digitized by Google

৪। মীনু, এইফ'লে আহ।

বুবুল

বুবুল, এইফালে আহ।

সেইফালে

বুবুল, সেইফালে যা।

থাক

বুবুল, সেইফালে থাক।

চা

বুবুল, সেইফালে চা।

৫। তহঁতৰ কাপোৰ কেইথন চাহি।

কিতাপ

তহঁতৰ কিতাপ কেইখন চাহি।

তোমাৰ

তোমাৰ কিতাপ কেইখন চোৱাহি।

থ

তোমাৰ কিতাপ কেইখন থোৱাহি।

৬। মীনু, শুন, মোৰ কাৰণে একাপ চাহ আন।

যা

মীনু, যা, মোৰ কাৰণে একাপ চাহ আন।

দেউতাৰ কাৰণে

মীনু, যা, দেউতাৰ কাৰণে একাপ চাহ আন।

নে

মীনু, যা, দেউতাৰ কাৰণে একাপ চাহ নে।

Digitized by Google

৭। বুবুল, যাচোন, খুৰাৰক মাতি আনগৈ।

শুনচোন

বুবুল, শুনচোন, খুৰাৰক মাতি আনগৈ।

দেউতাৰক

বুবুল, শুনচোন, দেউতাৰক মাতি আনগৈ।

বাইদেৱেৰক

বুবুল, শুনচোন, বাইদেৱেৰক মাতি আনগৈ।

মাৰক

বুবুল শুনচোন, মাৰক মাতি আনগৈ।

৮। তই পলম নকৰিবি।

তুমি

তুমি পলম নকৰিবা।

আপুনি

আপুনি পলম নকৰিবা।

৯। সিহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাওক।

কাপোৰবোৰ

সিহঁতৰ কাপোৰবোৰ চাওক।

আনক

সিহঁতৰ কাপোৰবোৰ আনক।

১০। মই চিনোঁ দেউতা।

আমি

আমি চিনোঁ দেউতা।

যাওঁ

আমি যাওঁ দেউতা।

Digitized by Google

নকওঁ

আমি নকওঁ দেউতা।

আমি নোসোমাওঁ দেউতা।

মা

আমি নোসোমাওঁ মা।

১১। বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়।

প্ৰায়ে

বুবুল প্ৰায়ে স্কুললৈ নাযায়।

মীনু

মীনু প্ৰায়ে স্কুললৈ নাযায়।

নাহে

মীনু প্ৰায়ে স্কুললৈ নাহে।

১২। সি বৰ দুষ্ট হৈছে।

ইমান

সি ইমান দুষ্ট হৈছে।

বুবুল

বুবুল ইমান দুষ্ট হৈছে।

১৩। ভাল বেয়া একো নাজানে।

বুবুল

বুবুলে ভাল বেয়া একো নাজানে।

কথা নুশুনে

বুবুলে কথা নুশুনে।

ঘূৰি ফুৰে

বুবুলে ঘূৰি ফুৰে।

Digitized by Google

১৪ । তোমালোকে তাক একো নোকোৱা ।

বুবুলক

তোমালোকে বুবুলক একো নোকোৱা ।

আপুনি

আপুনি বুবুলক একো নকয় ।

মই

মই বুবুলক একো নকওঁ ।

১৫ । তুমি কেতিয়াও নবকা ।

আপুনি

আপুনি কেতিয়াও নবকে ।

তই

তই কেতিয়াও নবক ।

Digitized by Google

Unit III : Lesson—15

Grand Mother with Test Lesson the Servant and Grand Children

আইতা : হেৰ’ কুঁহিৰাম ! এইপিনে আহচোন । সাঁজ-বাচনবিলাক বাথৰুমত আছে । সেইবোৰ ধোগৈ । তাৰ আগতে মইনা-হঁতক কগৈ । সিহঁতে ইয়াতে পঢ়কহি । সিহঁতে ভৰি-হাত ধোৱক । আৰু ধৰ । গিলাচটো নে । একেলগে ধো ।	Grand Mother : Hallow Kuhiram ! Come this side. (The) utensils are in the bathroom. Go and wash (=clean) these. Before that, call on the children. Let them study (=read) here. Let them wash their feet and hands. And hold on. Take the glasstumbler. Clean together.
কুঁহিৰাম : ঠিক আছে আইতা । মই সিহঁতক কওঁগৈ । আপুনি চকীখনত বহক । মোৰ এটা কথা আছে আইতা ।	Kuhiram : All right grandmother. I (am) going (to) tell them. You sit on the chair. I have something (to tell).
আইতা : কি কথা।	Grand Mother : What is that ?

Digitized by Google

কুঁহিৰাম : মোৰ ঘৈণীৰ অসুখ। একো নাখায়, নলয়। মই আজি আবেলিলৈ ঘৰলৈ যাওঁ আইতা।

Kuhiram : My wife (is) ill. (Does) not eat or take anything. I (am) go(ing) home in (the) after-noon today grand mother.

আইতা : বাৰু যাগৈ। আগতে দেউতা-ৰক কগৈ। কামখিনি সোনকালে কৰগৈ।

G. M. : well, go (then). Before (that), tell father (= house head). Do the work soon.

বুবুল : মই আজি নিলিখোঁ আইতা। মই এতিয়া সাধুকথা পঢ়োঁ।

Bubul : I won't write today grand mother. I now read holy-tales.

আইতা : বাৰু পঢ়। দুষ্ট নকৰিবি। ডাঙৰকৈ নিচিঞৰিবি।

G. M. : Well, read. Don't do nuisance Don't shout loudly.

মীনু : মই এতিয়া নপঢ়োঁ আইতা। মই এখন ৰচনা লিখোঁ। তুমি এতিয়া পুথি নোচোৱা নে ?

Minu : I won't read now, grand mother. I write an essay. Don't you read epics ?

আইতা : অ' মই এতিয়া পুথি চাওঁ। তহঁতে লিখা পঢ়া কৰ।

G. M. : Yes, I now read epics. You do writ(ing) and read(ing).

Digitized by Google

Test Items

1. Give short replies :

(ক) কুঁহিৰামে কি কৰে ?

(খ) কুঁহিৰামৰ ঘৈণীয়েকৰ কেনে ?

(গ) বুনুলে আইতাকৰ ওচৰত কি কৰে ?

(ঘ) মীনুৱে আইতাকৰ ওচৰত কি কৰে ?

(ঙ) আইতাকে কি কৰে ?

(চ) সাজবাচন বিলাক ক'ত আছে ?

2. Strike out the inapplicable phrase :

(ক) সাজবাচনবোৰ ধোগৈ / যাগৈ / কৰগৈ।

(খ) আগতে মইনাহঁতক ধোগৈ / কগৈ / পঢ়গৈ।

(গ) তই ঘৰলৈ থগৈ / কৰহি / যাগৈ।

(ঘ) তই গিলাচটো আছে / নে / লিখোঁ ।

(ঙ) ডাঙৰকৈ নকৰিবি / নিচিএৰিবি / নাখায়।

3 Fill in the gaps :

(ক) তাৰ— — মইনাহঁতক কগৈ।

(খ) মই এতিয়া — — পঢ়োঁ ।

(গ) — — নিচিএৰিবি।

(ঘ) মই — — ৰচনা লিখোঁ।

(ঙ) — — এতিয়া পুথি নোচোৱা নে ?

(চ) তহঁতে লিখা পঢ়া — — ।

4 Turn into negative :

(ক) সাজবাচনবিলাক বাপকমত আছে।

Digitized by Google

(খ) মোৰ ঘৈণীৰ অসুখ।

(গ) কামখিনি সোনকালে কৰ।

(ঘ) মই এখন ৰচনা লিখোঁ।

(ঙ) গিলাচটো ধৰ।

5. Turn into affirmative :

(ক) ঘৈণীয়ে ভাত নাখায়।

(খ) ডাঙৰকৈ নিচিঞৰিবি।

(গ) তুমি এতিয়া পুথি নোচোৱা নে ?

(ঘ) তই দুষ্ট নকৰিবি।

6. Add -গৈ to the verbs in the sentences :

(ক) মইনাহঁতক ক।

(খ) সিহঁতে ভৰিহাত ধোৱক।

(গ) গিলাচটো নে।

(ঘ) মই কথাটো কওঁ।

(ঙ) বাৰু, তই পঢ়।

(চ) তহঁতে লিখা পঢ়া কৰ।

7. Provide the subject pronoun in the blanks :

(ক) হেৰা — — নিয়াচোন, চোৱা।

(খ) আৰু — — শুনা।

(গ) দেউতা দিয়া — — চাওঁ।

(ঘ) — — তহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাহি।

(ঙ) তই কাপোৰ — — খন ধ।

Digitized by Google

(চ) — — সিহঁতৰ কাপোৰ কেইখন চাওক।

(ছ) — — নোসোমাওঁ দেউতা।

(জ) — — কথা নুশুনে।

(ঝ — — কেতিয়াও নবকা।

(ঞ) ডাঙৰকৈ — —।

(ট) তহঁতে দুষ্ট — —।

8. Make the following imperative sentences more polite by adding appropriate particles :

(ক) হেৰি শুনক, ল'ৰাহঁতক মাতক।

(খ) বাইদেউ মোক চাইথাকা।

(গ) হো, নে।

ঘ) খুৰাৰক মাতি আনগৈ।

(ঙ) কলৈকো নাযাবা।

(চ) আপুনি চকীত বহক ।

(ছ) আপুনি ভাবিহাত ধোৱক।

(জ) ডাঙৰকৈ নিচিঞৰিবি।

9. Transform the following sentences into negative :

(ক) ল'ৰাহঁতক মাতা।

(খ) দেউতা দিয়া।

(গ) মীনু, এইফালে আহ।

(ঘ) থ।

(ঙ) তুমি মাৰাক দিয়া।

(চ) মোৰ কাৰণে চাহ আন।

(ছ) সি বুজে।

Digitized by Google

10. Turn the following sentences into affirmative :

(ক) বাইদেউ, নাযাবা।

(খ) তই পলম নকৰিবি।

(গ) বাটত ক'তো নোসোমাবি।

(ঘ) মীনু নাযাবি।

(ঙ) তোমালোকে নোকোৰা।

(চ) কেতিয়াও নবকা।

(ছ) মই তাক নকওঁ।

(জ) সি ভাল বেয়া নাজানে।

(ঝ) বুবুল স্কুললৈ নাযায়।

(ঞ) তাৰ গা ভালে নাথাকে।

11. Complete the following derivations in the model of the first two :

(ক) লৰাটো : ল'ৰা কেইটা।

(খ) কাপোৰখন : কাপোৰ কেইখন।

(গ) মানুহজন :

(ঘ) কিতাপখন :

(ঙ) নাৰিকলটো :

(চ) লাউকেজি :

(ছ) বাস্তাটো :

(জ) বজাৰখন :

(ঝ) দোকানখন :

(ঞ) ঘৰটো :

Digitized by Google

12 Reproduce the sentences by rep!acing the appropiate words by those given in the brackets:

(ক) দেউতা দিয়া মই চাওঁ। (বুবুল, দিয়ক, সিহঁতে, চাওক)

(খ) বাটত ক'তো নোসোমাবি। বাস্তা, কেতিয়াও, নববি)

(গ) বাইদেউ মোক চাই থাকা। (বুবুল, তাই, দি. থাক, থাকক)

(ঘ) বুবুল মাজে মাজে স্কুললৈ নাযায়। (ঘৰ, আহে, কেতিয়াও, মৌসু)

(ঙ) সেয়ে সি ইমান দুষ্ট হৈছে। (বুবুল, সেইবাবে বৰ, এতিয়া)

(চ) চাউলৰ বৰ দাম। (কাপোৰ, শাক, পাচলি, নাৰিকল)

13. Choose the appropriate one out of the three choices given:

(ক) তোৰ খুৰাৰক / খুৰাৰৰ / খুৰাক মাত।

(খ) তোৰ বাইদেউ / বাইদেৱেৰক / বাইদেউক মাত।

(গ) দেউতাৰ / দেউতাক / দেউতাকৰ নাম কি ?

(ঘ) মাক / মাৰ / মাৰক মাতগৈ।

Vocabulary

কুঁহিৰাম	'a proper name'
এইপিনে	'this side'
সাজবাচন	'utensils'
বাথৰুম	'bathroom'
ধোগৈ	'go and wash/clean'
আগতে	'previously, before'
মইনা	'children'
ইয়াত	'here'

Digitized by Google

ভৰিহাত	'hand and feet'
আইতা	'grand mother'
কওঁগৈ	'(I) go and tell'
বহক	'you (hon.) sit'
অসুখ	'illness'
আবেলি	'afternoon'
সোনকালে	'soon'
সাধুকথা	'fairy tales, holy tales'
দুষ্ট	'nuisance'
ডাঙৰকৈ	'loudly'
নিচিঞৰিবি	'don't shout'
ৰচনা	'essay'
পুথি	'book in general, epics with reference to old people'
লিখা পঢ়া	'writing and reading'

Digitized by Google

Unit IV : Lesson — 16

Uncle Comes

বিপুল (মীনুহঁতৰ মোমায়েক) : বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ?	Bipul (Minu's uncle) : Elder sister, where has Minu gone ?
মিচেচ হাজৰিকা : তাই শুইছে।	Mrs. Hazarika : She has slept.
বিপুল : মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ। চোৱাচোন, তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?	Bipul : I have brought a cycle for her. Look at it please, (if it) is up to your choice ?
মিচেচ হাজৰিকা : এৰা, বৰ ধুনীয়া চাইকেল। দাম কিমান নিছে ?	Mrs. Hazarika : Yes, very fine cycle. How much cost has (he) taken ?
বিপুল : এশ সাতানব্বৈ টকা।	Bipul : One hundred ninety seven rupees.
মিচেচ হাজৰিকা : বুবুললৈ কি আনিছ ?	Mrs. Hazarika : What have (you) brought for Bubul ?
বিপুল : তালৈ এখন বেবিকাৰ আনিছোঁ। সি কি কৰিছে ?	Bipul : (I) have brought a baby car for him. What has he done ?

Digitized by Google

মিচেচ হাজৰিকা :	চিও শুইছে । ৰাতি বহুত হৈছে নহয় ।	Mrs. Hazarika : He also has slept. It is late night indeed.
বিপুল	: এৰা, এতিয়া ৰাতি বহুত হৈছে । ভিন-দেৱে কি কৰিছে ? তেখেত বাহিৰলৈ গৈছে নেকি ?	Bipul : Yes. It is late night indeed. What has brother-in-law done ? Has he gone outside „
মিচেচ হাজৰিকা :	এৰা, ভিনদেৱেৰে এখন কলেজৰ নাইট চিফটত পাৰ্ট টাইম কাম পাইছে ।	Mrs. Hazarika : Yes, (your) brother-in-law has got a part-time work in the night shift of a college.

Repetition Drill

১ । বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ?

... ...

বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ?

২ । ভাই শুইছে ।

... ...

ভাই শুইছে ।

৩ । মই ভাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ ।

... ...

মই ভাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ ।

Digitized by Google

৪। চোৱাচোন, তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

... ...

চোৱাচোন, তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

৫। এৰা, বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

... ...

এৰা, বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

৬। দাম কিমান নিছে ?

... ...

দাম কিমান নিছে ?

৭। বুবুললৈ কি আনিছ ?

... ...

বুবুললৈ কি আনিছ ?

৮। তালৈ এখন বেবিকাৰ আনিছোঁ।

... ...

তালৈ এখন বেবিকাৰ আনিছোঁ।

৯। সি কি কৰিছে ?

... ...

সি কি কৰিছে ?

১০। ৰাতি বহুত হৈছে নহয়।

... ...

ৰাতি বহুত হৈছে নহয়।

১১। এৰা, ৰাতি বহুত হৈছে।

... .

এৰা, ৰাতি বহুত হৈছে।

Digitized by Google

১২। ভিনদেৱে কি কৰিছে ?

... ...

ভিনদেৱে কি কৰিছে ?

১৩। তেখেত বাহিৰলৈ গৈছে নেকি ?

... ...

তেখেত বাহিৰলৈ গৈছে নেকি ?

১৪। এৰা, ভিনদেৱেৰে এখন কলেজৰ নাইট চিফ্টত কাম কৰে।

... ...

এৰা, ভিনদেৱেৰে এখন কলেজৰ নাইট চিফ্টত কাম কৰে।

Build up Drill

১। গৈছে।

মীনু গৈছে।

মীনু কলৈ গৈছে ?

বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ?

২। শুইছে।

(ক) তাই শুইছে।

(খ) সিও শুইছে।

৩। আনিছোঁ।

মই আনিছোঁ।

মই চাইকেল আনিছোঁ।

মই এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

Digitized by Google

৪। হৈছে নে ?

পচন্দ হৈছে নে ?

তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

এইখন তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

৫। চাইকেল।

ধুনীয়া চাইলে।

বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

এৰা, বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

৬। আনিছে।

কি আনিছে ?

বুবুললৈ কি আনিছে ?

৭। আনিছোঁ।

বেবিকাৰ আনিছোঁ।

এইখন বেবিকাৰ আনিছোঁ।

তালৈ এইখন বেবিকাৰ আনিছোঁ।

৮। কৰিছে।

কি কৰিছে ?

সি কি কৰিছে ?

৯। নহয়।

হৈছে নহয়।

ৰাতি হৈছে নহয়।

ৰাতি বহুত হৈছে নহয়।

Digitized by Google

১০। ৰাতি হৈছে।
ৰাতি ভালেখিনি হৈছে।
এতিয়া ৰাতি ভালেখিনি হৈছে।
এৰা, এতিয়া ৰাতি ভালেখিনি হৈছে।

১১। কৰিছে।
কি কৰিছে ?
ভিনদেৱে কি কৰিছে ?

১২। পাইছে।
কাম পাইছে।
নাইট চিফ্‌টত কাম পাইছে।
এখন কলেজৰ নাইট চিফ্‌টত কাম পাইছে।
ভিনদেৱেৰে এখন কলেজৰ নাইট চিফ্‌টত কাম পাইছে।

Substitution Drill

১। মীনু কলৈ গৈছে ?
তাই
তাই কলৈ গৈছে ?
বুবুল
বুবুল কলৈ গৈছে ?
দেউতা
দেউতা কলৈ গৈছে ?
খুৰা
খুৰা কলৈ গৈছে ?

Digitized by Google

২। (ক) তাই শুইছে।

গৈছে

তাই গৈছে।

ফুৰিছে

তাই ফুৰিছে।

আনিছে

তাই আনিছে।

খৈছে

তাই খৈছে।

(খ) তাই শুইছে।

মীনু

মীনু শুইছে।

বুবুল

বুবুল শুইছে।

খুৰা

খুৰা শুইছে।

দেউতা

দেউতা শুইছে।

৩। (ক) মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

বেবিকাৰ

মই তাইলৈ এইখন বেবিকাৰ আনিছোঁ।

কিতাপ

মই তাইলৈ এইখন কিতাপ আনিছোঁ।

চকি

মই তাইলৈ এইখন চকি আনিছোঁ।

Digitized by Google

মেজ্জ

মই তাইলৈ এইখন মেজ্জ আনিছোঁ।

(খ) মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

এখন

মই তাইলৈ এখন চাইকেল আনিছোঁ।

দুখন

মই তাইলৈ দুখন চাইকেল আনিছোঁ।

তিনিখন

মই তাইলৈ তিনিখন চাইকেল আনিছোঁ।

(গ) মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

মীনুলৈ

মই মীনুলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

বুবুললৈ

মই বুবুললৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

৪। (ক) চোৰাচোন, এইখন তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

লোৰাচোন

লোৰাচোন, এইখন তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

নিয়াচোন

নিয়াচোন, এইখন তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

কোৰাচোন

কোৰাচোন, এইখন তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

(খ) চোৱাচোন, এইখন তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

চাওকচোন

চাওকচোন, এইখন আপোনাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

Digitized by Google

চাচোৰ

চাচোৰ, এইখন তোৰ পচন্দ হৈছে নে ?

৫। (ক বুবুললৈ কি আনিছ ?

তালৈ

তালৈ কি আনিছ ?

তাৰ কাৰণে

তাৰ কাৰণে কি আনিছ ?

(খ) বুবুললৈ কি আনিছ ?

কিমান

বুবুললৈ কিমান আনিছ ?

কি কি

বুবুললৈ কি কি আনিছ ?

(গ) বুবুললৈ কি আনিছ ?

থৈ

বুবুললৈ কি থৈছ ?

লৈ

বুবুললৈ কি লৈছ ?

৬। সি কি কৰিছে ?

বুবুলে

বুবুলে কি কৰিছে ?

মীনুৱে

মীনুৱে কি কৰিছে ?

৭। এতিয়া বাতি বহুত হৈছে নহয়।

Digitized by Google

ভালেখিনি

এতিয়া বাতি ভালেখিনি হৈছে নহয়।

৮। ভিনদেৰেৰে এখন কলেজৰ নাইট চিফ্‌টত কাম পাইছে।

স্কুল

ভিনদেৰেৰে এখন স্কুলৰ নাইট চিফ্‌টত কাম পাইছে।

Word-Order Changing Drill

১। বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ?

মীনু কলৈ গৈছে, বাইদেউ ?

২। মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

তাইলৈ মই এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

৩। বুবুললৈ কি আনিছ ?

কি আনিছ, বুবুলৈ ?

৪। বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

চাইকেল বৰ ধুনীয়া।

৫। ভিনদেৰেৰ এখন স্কুলৰ নাইট চিফ্‌টত কাম পাইছে।

এখন স্কুলৰ নাইট চিফ্‌টত কাম পাইছে।

Expansion Drill

১। বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ?

বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে নো ?

২। চোৱাচোন, তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

চোৱাচোন, চাইকেলখন তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

Digitized by Google

৩। দাম কিমান ?

চাইকেলখনৰ দাম কিমান ?

এই চাইকেলখনৰ দাম কিমান ?

৪। এশ সাতাবৈৰ টকা।

এই চাইকেলখনৰ দাম এশ সাতাবৈৰেৰ টকা।

৫। বুবুললৈ কি আনিছ ?

বুবুললৈ তই কি আনিছনো ?

৬। সিও শুইছে।

মীনু আৰু বুবুল দুয়ো শুইছে।

৭। বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

এবা, বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

Contraction Drill

১। বাইদেউ মীনু কলৈ গৈছে ?

... ...

(ক) বাইদেউ কলৈ গৈছে ?

... ...

বাইদেউ কলৈ গৈছে ?

(খ) মীনু কলৈ গৈছে ?

... ...

মীনু কলৈ গৈছে ?

২। মই ভাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

... ...

Digitized by Google

মই এইখন চাইকেল আনিছোঁ ।

... ...

মই এইখন চাইকেল আনিছোঁ ।

৩। চোৰাচোন, তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

... ...

তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

... ...

তোমাৰ পচন্দ হৈছে নে ?

৪। এশ সাত্তানৈৰে টকা ।

... ...

সাত্তানৈৰে টকা ।

... ...

সাত্তানৈৰে টকা ।

৫। তালৈ এখন বেবিকাৰ আনিছোঁ ।

... ...

এখন বেবীকাৰ আনিছোঁ ।

... ...

এখন বেবিকাৰ আনিছোঁ

৬। ৰাতি বহুত হৈছে নহয়।

. ...

(ক) ৰাতি হৈছে নহয়।

... ...

ৰাতি হৈছে নহয়।

Digitized by Google

(খ) ৰাতি বহুত হৈছে।

... ...

ৰাতি বহুত হৈছে ।

৭। ভিনদেৱেৰে এখন কলেজৰ নাইট চিফট্‌ত কাম পাইছে ।

... ...

ভিনদেৱেৰে এখন কলেজত কাম পাইছে ।

... .

ভিনদেৱেৰে এখন কলেজত কাম পাইছে ।

Conjunction Drill

১। মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ। তালৈ এখন বেবিকাৰ আনিছোঁ।

... ...

মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আৰু তালৈ এখন বেবিকাৰ আনিছোঁ ।

... ...

মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আৰু তালৈ এখন বেবিকাৰ আনিছোঁ ।

২। তাই শুইছে। সিও শুইছে।

... ...

তাই আৰু সি শুইছে।

... ...

তাই আৰু সি শুইছে।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— বুবুললৈ কি আনিছ ?

... ...

বুবুললৈ কি আনিছ ?

Digitized by Google

উত্তৰ— বুবুললৈ এখন বেবীকাৰ আনিছোঁ।

... ...

বুবুললৈ এখন বেবীকাৰ আনিছোঁ।

প্ৰশ্ন— মীনুলৈ কি আনিছ ?

... ...

মীনুলৈ কি আনিছ ?

উত্তৰ— মীনুলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

... ...

মীনুলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

প্ৰশ্ন— মোমায়েকে বুবুললৈ কি আনিছে ?

... ...

মোমায়েকে বুবুললৈ কি আনিছে ?

উত্তৰ— মোমায়েকে বুবুললৈ এখন বেবীকাৰ আনিছে।

... ...

মোমায়েকে বুবুললৈ এখন বেবীকাৰ আনিছে।

প্ৰশ্ন— মোমায়েকে মীনুলৈ কি আনিছে ?

... ...

মোমায়েকে মীনুলৈ কি আনিছে ?

উত্তৰ— মোমায়েকে মীনুলৈ এখন চাইকেল আনিছে।

... ...

মোমায়েকে মীনুলৈ এখন চাইকেল আনিছে।

প্ৰশ্ন— দেউতাকে বুবুললৈ কি আনিছে ?

... ...

দেউতাকে বুবুললৈ কি আনিছে ?

Digitized by Google

In Assamese

উত্তৰ— দেউতাকে বুবুললৈ এটা পেণ্ট আনিছে।

... ... — ... ...

দেউতাকে বুবুললৈ এটা পেন্ট আনিছে।

প্ৰশ্ন— দেউতাকে মীনুলৈ কি আনিছে?

... ...

দেউতাকে মীনুলৈ কি আনিছে?

উত্তৰ— দেউতাকে মীনুলৈ এটা চুৱেটাৰ আনিছে।

... ...

দেউতাকে মীনুলৈ এটা চুৱেটাৰ আনিছে।

প্ৰশ্ন— চাইকেলখন শ্ৰীমতী হাজৰিকাৰ পচন্দ হৈছে নে?

... ...

চাইকেলখন শ্ৰীমতী হাজৰিকাৰ পচন্দ হৈছে নে?

উত্তৰ - এৰা, চাইকেলখন শ্ৰীমতী হাজৰিকাৰ পচন্দ হৈছে।

... ...

এৰা, চাইকেলখন শ্ৰীমতী হাজৰিকাৰ পচন্দ হৈছে।

প্ৰশ্ন— বেৰীকাৰখন শ্ৰীমতী হাজৰিকাৰ পচন্দ হৈছে নে?

... ...

বেৰীকাৰখন শ্ৰীমতী হাজৰিকাৰ পচন্দ হৈছে নে?

উত্তৰ— এৰা, বেৰীকাৰখন শ্ৰীমতী হাজৰিকাৰ পচন্দ হৈছে।

... ...

এৰা, বেৰীকাৰখন শ্ৰীমতী হাজৰিকাৰ পচন্দ হৈছে।

Digitized by Google

EXERCISES

1. Fill in the blanks with the appropriate forms (in present perfect) of the verb roots given in the brackets :

১। তাই— — । খা-)

২। দাম কিমা'নং — — ? (ল-)

৩। মীনু ঘৰলৈ — — । (আহ-'

৪। মই এইখন চাইকেল— — । (কিন-)

৫। বুবুললৈ কি — — । (কিন-)

2. Provide the appropriate pronominal subject to the sentences below :

১। কলৈ গৈছে ?

২। তাইলৈ এখন চা঻কেল আনিছোঁ ।

৩। দাম কিমান আনিছে ?

৪। বুবুললৈ কি আনিছ ?

3. Sudstitute the underlined words by the words given :

১। বাইদেউ, <u>মীনু</u> কলৈ গৈছে ? (দেউতা, খুৰা)

২। তাই শুইছে । (সি, মীনু, বুবুল, দেউতা, খুৰা)

৩। মই তাইলৈ এইখন <u>চাইকেল</u> আনিছোঁ (কিতাপ, কলম, চুৰেটাৰ, পেন্ট)

৪। <u>সি</u> কি কৰিছে ? (বুবুল, মীনু. দেউতা, খুৰা, মহাশয়)

Digitized by Google

4. Give the present indefinite tense forms of the verbs underlined :

১। বাইদেউ কলৈ গৈছে ?

২। ভাই শুইছে।

৩। মই এইখন চাইকেল আনিছোঁ ।

৪। সি কি কৰিছে ?

৫। দাম কিমান দিছে ?

5. Turn the following sentence into interrogative :

১। ভাই শুইছে।

২। চাইকেলখন ধুনীয়া ।

৩। ৰাতি হৈছে।

৪। তেওঁৰ পচন্দ হৈছে।

Vocabulary

চাইকেল	'cycle'
পচন্দ	'choice'
বেবীকাৰ	'baby car'
ৰাতি	'night'
গৈছে	'(he) has gone'
শুইছে	'(he) has slept'
আনিছোঁ	'(I) have brought'

Digitized by Google

চোৱাচোন	'please see, look'
তাইলৈ	'for her'
তালৈ	'for him'
সিও	'he also'
কলৈ	'whereto'
ধুনীয়া	'fine, beautiful'
বহুত	'many'
এতিয়া	'now'
ভিনদেউ	'elder sister's husband'
কলেজ	'college'
নাইট চিফ্ট	'night-shift'
পাৰ্ট টাইম	'part-time'

Grammatical Notes

1 The formation of the present perfect verbs is introduced here. The rule of formation is as follows :

Verbroot + ইছ্ + the personal suffix used in the present indefinite

আন্ + ইছ্ + ওঁ > আনিছোঁ

অ.ন্ + ইছ্ + অ > আনিছ

আন্ + ইছ্ + আ > আনিছা

আন্ + ইছ্ + এ > আনিছে

Digitized by Google

2. As a rule, the verbstem ending in -ও and -এ > -উ and ই respectively :

শো + ইছ্ + এ > শুইছে
নে + ইছ্ + এ > নিছে

3. 'নহয়' here is confirmative, not negative. It confirms a positive statement.

4. লৈ is the destinational dative case-suffix. Its use has been illustrated before. Students should note that a sentence like আমালৈ বহুত কৰিছে is not a natural one. The normal sentence shall be আমাৰ কাৰণে বহুত কৰিছে।

Digitized by Google

Unit IV : Lesson—17

In Mysore

যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে। ৰাতুল ৰিন্টি মাক বাপেকৰ লগত মহীশুৰলৈ আহিছে। আটায়ে অ'ত ত'ত ফুৰিছে। এদিন চামুণ্ডী মন্দিৰলৈ গৈছে। ৰিন্টিয়ে চন্দনৰ হাতী কিনিছে। ৰাতুলে ফটো তুলিছে। আন এদিন বৃন্দাবনলৈ গৈছে। বৃন্দাবনৰ কাষেৰে কাবেৰী বৈ গৈছে। তালৈ অসংখ্য মানুহ আহিছে। বাগিছাত খট্‌খটি আছে. কিছুমান তললৈ নামিছে। কিছুমান ওপৰলৈ উঠিছে। বাগিছাত বহুত পুখুৰী আছে। নানা তৰহৰ গছ আছে। ৰং বিৰঙৰ ফুল ফুলিছে। পানীত ফোৱাৰা আছে। সকলোতে ৰঙীন লাইট জ্বলিছে। পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে। ৰাতুলৰিন্টিৰ বৰ আনন্দ লাগিছে।

From last week, summer vacation has begun. Ratul Rinti have come to Mysore with (their) mother and father. All have roamed here and there. One day they have gone to Chamundi temple. Rinti has bought a sandal-elephant. Ratul has taken photographs Another day (they) have gone to Brindaban garden. Kavery has flown near Brindaban. Many people have come there. Staircases are (there) in the garden. Various type of thees are there. Varied coloured flowers are blooming. Springs are (there) in water. Everywhere light is burning. The environment has become lively. Ratul Rinti have felt very happy.

Repetition Drill

১। যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে।

... ...

যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে।

Digitized by Google

২। ৰাতুলে বিল্টিমাক বাপেকৰ লগত মহীশুৰলৈ আনিছে।

... ...

ৰাতুলে বিল্টিমাক বাপেকৰ লগত মহীশুৰলৈ আহিছে।

৩। আটায়ে অ'ত ত'ত ফুৰিছে।

... ...

আটায়ে অ'ত ত'ত ফুৰিছে।

৪। এদিন চামুণ্ডী মন্দিৰলৈ গৈছে।

... ...

এদিন চামুণ্ডী মন্দিৰলৈ গৈছে।

৫। বিল্টিয়ে চন্দনৰ হাতী কিনিছে।

....

বিল্টিয়ে চন্দনৰ হাতী কিনিছে।

৬। ৰাতুলে ফটো তুলিছে।

... ...

ৰাতুলে ফটো তুলিছে।

৭। আন এদিন বৃন্দাবনলৈ গৈছে।

... ...

আন এদিন বৃন্দাবনলৈ গৈছে।

৮। তালৈ অসংখ্য মানুহ আহিছে।

... ...

তালৈ অসংখ্য মানুহ আনিছে।

৯। বাগিচাত খটখটি আছে।

... ...

বাগিচাত খটখটি আছে।

Digitized by Google

১০। কিছুমান তললৈ নামিছে।

... ...

কিছুমান তললৈ নামিছে।

১১। কিছুমান ওপৰলৈ উঠিছে।

... ...

কিছুমান ওপৰলৈ উঠিছে।

১২। বাগিছাত বহুত পুখুৰী আছে।

... ...

বাগিছাত বহুত পুখুৰী আছে।

১৩। নানা তৰহৰ গছ আছে।

... ...

নানা তৰহৰ গছ আছে।

১৪। ৰং বিৰঙৰ ফুল ফুলিছে।

... ...

ৰং বিৰঙৰ ফুল ফুলিছে।

১৫। পানীত ফোৱাৰা আছে।

... ...

পানীত ফোৱাৰা আছে।

১৬। সকলোতে ৰঙীন লাইট জ্বলিছে।

... ...

সকলোতে ৰঙীন লাইট জ্বলিছে।

১৭। পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে।

... ...

পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে।

Digitized by Google

১৮। বাতুল বিন্টিব আনন্দ ল f ছে।

... ...

বাতুল বিন্টিব আনন্দ লাগিছে।

Substitution Drill

১। যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে।

হৈছে

যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ হৈছে।

২। বাতুল মাক বাপেকৰ লগত মহীশুৰলৈ আহিছে।

বিন্টি

বিন্টি মাক বাপেকৰ লগত মহীশুৰলৈ আহিছে।

সিহঁত

সিহঁত মাক বাপেকৰ লগত মহীশুৰলৈ আহিছে।

সৈতে

সিহঁত মাক বাপেকৰ সৈতে মহীশুৰলৈ আহিছে।

কেৰেলা

সিহঁত মাক বাপেকৰ সৈতে কেৰেলালৈ আহিছে।

গৈছে

সিহঁত মাক বাপেকৰ সৈতে কেৰেলালৈ গৈছে।

৩। আটায়ে অ'ত ত'ত ফুৰিছে।

সকলোৱে

সকলোৱে অ'ত ত'ত ফুৰিছে।

ইফালে সিফালে

সকলোৱে ইফালে সিফালে ফুৰিছে।

Digitized by Google

বাগিছাত

সকলোৰে বাগিছাত ফুৰিছে ।

৪ । এদিন চামুণ্ডী মন্দিৰলৈ গৈছে ।

আন এদিন

আন এদিন চামুণ্ডী মন্দিৰলৈ গৈছে ।

বৃন্দাবন বাগিছা

আন এদিত বৃন্দাবন বাগিছালৈ গৈছে ।

কাবেৰী নৈ

আন এদিন কাবেৰী নৈলৈ গৈছে ।

আনিছে

আন এদিন কাবেৰী নৈলৈ আনিছে ।

৫ । বাতুলে ফটো তুলিছে ।

বিন্টি

বিন্টিয়ে ফটো তুলিছে ।

কিনিছে

বিন্টিয়ে ফটো কিনিছে ।

আনিছে

বিন্টিয়ে ফটো আনিছে ।

চন্দনৰ হাতী

বিন্টিয়ে চন্দনৰ হাতী আনিছে ।

৬ । বৃন্দাবনৰ কাষেৰে কাবেৰী বৈ গৈছে ।

কটক মহানদী

কটকৰ কাষেৰে মহানদী বৈ গৈছে ।

Digitized by Google

গুৱাহাটী ব্ৰহ্মপুত্ৰ

গুৱাহাটীৰ কাষেৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ বৈ গৈছে।

৭। বাগিচাত খট্‌খটি আছে।

পুখুৰী

বাগিচাত পুখুৰী আছে।

নানা তৰহৰ গছ।

বাগিচাত নানা তৰহৰ গছ আছে।

ৰং বিৰঙৰ ফুল

বাগিচাত ৰং বিৰঙৰ ফুল আছে।

লাইট

বাগিচাত লাইট আছে।

ফোৱাৰা

বাগিচাত ফোৱাৰা আছে।

৮। সকলোতে ৰঙীন লাইট জ্বলিছে।

বাহিৰত

বাহিৰত ৰঙীন লাইট জ্বলিছে।

বাগিচাত

বাগিচাত ৰঙীন লাইট জ্বলিছে।

আছে

বাগিচাত ৰঙীন আছে।

৯। বাতুল বিল্টিৰ বৰ আনন্দ লাগিছে।

ভাল

বাতুল বিল্টিৰ বৰ ভাল লাগিছে।

Digitized by Google

বেয়া

ৰাতুল বিন্টিৰ বৰ বেয়া লাগিছে।

সিহঁত

সিহঁতৰ বৰ বেয়া লাগিছে ।

গৰম

সিহঁতৰ বৰ গৰম লাগিছে।

Transformation Drill (To Interrogative)

১। যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে।

... ...

যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে নে ?

... ...

যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে নে ?

... ...

যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে নে ?

২। ৰাতুল বিন্টি মাক বাপেকৰ লগত আহিছে।

... ...

ৰাতুল বিন্টি মাক বাপেকৰ লগত আহিছে নে ?

... ...

ৰাতুল বিন্টি মাক বাপেকৰ লগত আহিছে নে ?

৩। আটায়ে অ'ত ত'ত ফুৰিছে ।

... ...

আটায়ে অ'ত ত'ত ফুৰিছে নে ?

... ...

আটায়ে ত'ত ত'ত ফুৰিছে নে ?

Digitized by Google

৪। বিশ্চিয়ে চন্দনৰ হাতী কিনিছে।

... ...

বিন্টিয়ে চন্দনৰ হাতী কিনিছে নে ?

... ...

বিশ্চিয়ে চন্দনৰ হাতী কিনিছে নে ?

৫। বাতুলে ফটো তুলিছে।

... ...

বাতুলে ফটো তুলিছে নে ?

... ...

বাতুলে ফটো তুলিছে নে ?

৬। বৃন্দাবনৰ কাষেৰে কাবেৰী বৈ গৈছে।

... ...

বৃন্দাবনৰ কাষেৰে কাবেৰী বৈ গৈছে নে ?

... ...

বৃন্দাবনৰ কাষেৰে কাবেৰী বৈ গৈছে নে ?

৭। বাগিছাত খট্খটি / পুখুৰী আছে।

... ...

বাগিছাত খট্খাটি / পুখুৰী আছে নে ?

... ...

বাগিছাত খট্খটি / পুখুৰী আছে নে ?

৮। বং বিৰঙৰ ফুল ফুলিছে।

... ...

বং বিৰঙৰ ফুল ফুলিছে নে ?

... ...

বং বিৰঙৰ ফুল ফুলিছে নে ?

Digitized by Google

৮। পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে।

... ...

পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে নে ?

... ...

পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে নে ?

৯। পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে।

... ...

পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে নে ?

... ...

পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে নে ?

১০। ৰাতুল বিন্টিৰ বৰ আনন্দ লাগিছে।

... ...

ৰাতুল বিন্টিৰ বৰ আনন্দ লাগিছে নে ?

... ...

ৰাতুল বিন্টিৰ বৰ আনন্দ লাগিছে নে ?

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— কেতিয়াৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে ?

... ...

কেতিয়াৰ পৰা গৰম গৰম বন্ধ দিছে ?

উত্তৰ— যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে।

... ...

যোৱা সপ্তাহৰ পৰা গৰম বন্ধ দিছে।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— বাতুল বিন্টি কাৰ লগত আহিছে ?

... ...

বাতুল বিন্টি কাৰ লগত আহিছে ?

উত্তৰ— বাতুল বিন্টি মাক বাপেকৰ লগত আহিছে।

... ...

বাতুল বিন্টি মাক বাপেকৰ লগত আহিছে।

প্ৰশ্ন— তেওঁলোক কলৈ কলৈ গৈছে ?

... ...

তেওঁলোক কলৈ কলৈ গৈছে ?

উত্তৰ — তেওঁলোক চামুণ্ডীলৈ আৰু বৃন্দাবনলৈ গৈছে।

... ...

তেওঁলোক চামুণ্ডীলৈ আৰু বৃন্দাবনলৈ গৈছে।

প্ৰশ্ন— বিন্টিয়ে কি কি আনিছে ?

... ...

বিন্টিয়ে কি কি আনিছে ?

উত্তৰ— বিন্টিয়ে চন্দনৰ হাতী আনিছে।

... ...

বিন্টীয়ে চন্দনৰ হাতী আনিছে।

প্ৰশ্ন— বৃন্দাবনত কি কি আছে ?

... ...

বৃন্দাবনত কি কি আছে ?

উত্তৰ— বৃন্দাবনত বাগিচা, পুখুৰী, গছ, ফোৰাৰা আছে।

... ...

বৃন্দাবনত বাগিচা, পুখুৰী, গছ, ফোৰাৰা আছে।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— বৃন্দাবনৰ পৰিবেশ কেনেকুৱা ?

... ...

বৃন্দাবনৰ পৰিবেশ কেনেকুৱা ?

উত্তৰ— বৃন্দাবনৰ পৰিবেশ মনোমোহা ।

... ...

বৃন্দাবনৰ পৰিবেশ মনোমোহা ।

প্ৰশ্ন— বাতুল বিন্টিৰ কেনে লাগিছে ?

... ...

বাতুল বিন্টিৰ কেনে লাগিছে ?

উত্তৰ— বাতুল বিন্টিৰ আনন্দ লাগিছে ।

... ...

বাতুল বিন্টিৰ আনন্দ লাগিছে ।

প্ৰশ্ন— কাবেৰী কোনপিনে বৈ গৈছে ?

... ...

কাবেৰী কোনপিনে বৈ গৈছে ?

উত্তৰ – কাবেৰী বৃন্দাবনৰ কাষেৰে বৈ গৈছে ।

... ...

কাবেৰী বৃন্দাবনৰ কাষেৰে বৈ গৈছে ।

Integration Drill

১। তেওঁলোক এদিন চামুণ্ডীলৈ গৈছে। তেওঁলোক আন এদিন বৃন্দাবনলৈ গৈছে।

... ...

Digitized by Google

তেওঁলোক এদিন চামুণ্ডীলৈ আৰু আন এদিন বৃন্দাবনলৈ গৈছে।

... ...

তেওঁলোক এদিন চামুণ্ডীলৈ আৰু আন এদিন বৃন্দাবনলৈ গৈছে।

২। বিল্টিয়ে চন্দনৰ হাতী কিনিছে। বাতুলে ফটো কিনিছে।

... ...

বিল্টিয়ে চন্দনৰ হাতী আৰু বাতুলে ফটো কিনিছে।

... ...

বিল্টিয়ে চন্দনৰ হাতী আৰু বাতুলে ফটো কিনিছে।

৩। বাগিছাত পুখুৰী আছে। বাগিছাত গছ আছে। বাগিছাত ফোৰাৰা আছে।

... ...

বাগিছাত পুখুৰী, গছ আৰু ফোৰাৰা আছে।

... ...

বাগিছাত পুখুৰী, গছ আৰু ফোৰাৰা আছে।

EXERCISES

1. Transform into questions by using question word কোন, কি ক'ত, কলৈ, কেনে in place of the underlined words :

(ক) বাতুল বিল্টি মাকৰ লগত আহিছে।

(খ) আটায়ে অ'ত ত'ত ফুৰিছে।

(গ) এদিন চামুণ্ডী মন্দিৰলৈ গৈছে।

(ঘ) বৃন্দাবনৰ কাষেৰে কাবেৰী বৈ গৈছে।

Digitized by Google

(ঙ) বাগিছাত খটখটি আছে।

(চ) পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে ।

(ছ) ৰতুল বিন্টিৰ আনন্দ লাগিছে ।

2 Substitute the underlined words by the appropriate forms of the new words given the right.

(ক) ৰাতুলৰ আনন্দ লাগিছে। (মই দেউতা, সি)

(খ) পৰিবেশ মনোমোহা হৈছে। (বাগিছা, ফটো)

(গ) ৰাতুলে ফটো তুলিছে। (ফুল)

(ঘ) তালৈ অসংখ্য মানুহ আহিছে। ল'ৰা-ছোৱালী, ছাত্ৰ ছাত্ৰী)

(ঙ) বিন্টি বাপেকৰ লগত আহিছে (আইতা, বাইদেউ)

3. Fill up the blanks :—

(ক) যোৱা সপ্তাহৰ পৰা — — দিছে।

(খ) কিছুমান খটখটিৰে — — নামিছে।

(গ) কিছুমান খটখটিৰে — —।

(ঘ) নানা — — গছ আছে।

(ঙ) ৰং — — ফুল ফুলিছে।

(চ) পানীত — — আছে।

(ছ) ৰঙীন লাইট — —।

(জ) — — মনমোহা হৈছে।

(ঝ) — — আনন্দ লাগিছে।

Digitized by Google

4. Combine form both the columns and obtain the correct phrase :

Col. A	Col. B
বং বিৰঙৰ	ফোৱাৰা
নানা তৰহৰ	ফুল
সৰু ডাঙৰ	পৰিবেশ
মনোমোহা	গছ
চ নৰ	লগত
মাক-বাপেকৰ	হাতী

5. Change the verb into present indefinite.

(ক) মাক বাপেকৰ লগত আহিছে।

(খ) এদিন চামুণ্ডী মন্দিৰলৈ গৈছে।

(গ) ৰাতুলে ফটো তুলিছে।

(ঘ) তালৈ অসংখ্য মানুহ আহিছে।

(ঙ) ৰঙীন লাইট জ্বলিছে।

(চ) মোৰ বৰ ভাল লাগিছে।

(ছ) সিহঁত ওপৰলৈ উঠিছে।

(জ) ল'ৰাহঁত তললৈ নামিছে।

6. Change the verbs into present perfect.

(ক) আটায়ে অ'ত ত'ত ফুৰে।

(খ) হাজৰিকাই কাপোৰ কিনে।

(গ) ৰাতুলে বিল্টিৰ ফটো তোলে।

(ঘ) মহানদী বৈ যায়।

Digitized by Google

(ঙ) পৰিবেশ মনোমোহা হয়।

(চ) বাঁতুল খট্‌খটিৰে তললৈ নামে।

Grammatical Notes

1. The use of present perfect verb forms in ইছ্‌ + personal markers is reinforced in this lesson. Although the verb form in -ইছ্‌ + personal marker generally expresses "completive" or "perfective" aspect, at times, it expresses the "progressive" or "imperfective" aspect of the verb. Note the following :

তললৈ নামিছে	also	means	তললৈ নামি আছে	"coming down"
ওপৰলৈ উঠিছে	,,	,,	ওপৰলৈ উঠি আছে	"going up"
লাইট জ্বলিছে	,,	,,	লাইট জ্বলি আছে	"light is burning"
আনন্দ লাগিছে	,,	,,	আনন্দ লাগি আছে	"feeling happy"

2 ৰঙীন<ৰং "colour" + ইন। It is an adjective. It means colourful.

3. আটায়ে<আটাই + -এ ; so সকলোৱে<সকলো + -এ।
Both the words আটাই and সকল্‌ take -এ in the nominative whether the verb is transitive or not. When inflected for other cases, this -এ is added to the case-suffix.

সকলো + acc. -ক + -এ>সকলোকে।

,, + loc. -ত + -এ>সকলোতে।

,, + gen -ৰ + -এ>সকলোৰে।

Digitized by Google

Cultural Notes

1. চামুণ্ডী : Just a few kilometres away from Mysore city there is a hill. On the top of the hill there is a temple named Chamundi (=Kali). This is a place of tourists' attraction People can go there by road.

2. বৃন্দাবন : Just about 12 kms. away from Mysore city there is a garden ɾalled Brindaban garden. From a dam on the river Kavery limited quantum of water has been channalised to a different tanks in lower level. There is a foot bridge over the main tank. A garden has been developed in different levels of the tank. Water has been being sprinkled through pipe-springs The flower plants, trees, the water tanks and the springs have been illuminanated. Thousands of vi itors come to the garden in the ɛvening.

3. চন্দনৰ হাতী . My·ore is famous for sandal handicraft. চন্দনৰ হাতী means an elephant made of sandal wood.

Vocabulary

সপ্তাহ	'week'
গৰম বন্ধ	'summer vacation'
বাপেক	'(one's) father'
মহীশুৰ	'city of Mysore'
আটায়ে	'all'
অ'ত ত'ত	'here and there'

Digitized by Google

চন্দনৰ হাতী	'sandal elephant'
ফটো	'photograph'
তুলিছে	'has taken'
কাষেৰে	'by the side of'
বাগিছা	'garden'
আহিছে	'(has) come'
খট্‌খটি	'stairs'
কিছুমান	'some'
নামিছে	'has come down'
উঠিছে	'has grown up'
পুখুৰী	'tank'
নানা তৰহৰ	'of various types'
ৰং বিৰঙৰ	'multi coloured'
ফুলিছে	'has bloomed'
ফোৱাৰা	'pipe-springs
ৰঙীন	'colourful'
জ্বলিছে	'has burned'
পৰিৱেশ	'environment'
মনোমোহা	'attractive'
আনন্দ	'happiness'

Digitized by Google

Unit IV : Lesson—18

In The Kitchen

মি: হাজৰিকা : হেৰা, বিপুল কলৈ গৈছে ?	Mr. Hazarika : Where has Bipul gone ?
মিচেচ হাজৰিকা : সি কলৈকো যোৱা নাই। সি শুইছে। আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে ?	Mrs. Hazarika : He has not gone anywhere. He has slept. Have (you) brought something (like) fish etc.
মি: হাজৰিকা : মাছ অনা নাই, অলপ মাংসহে আনিছোঁ। ভাত হৈছে নেকি ?	Mr. Hazarika : (I) have not brought fish, but a little meat. Is rice ready ?
মিচেচ হাজৰিকা : কেৱল দালি আৰু ভাত হৈছে। তৰকাৰী বহাইছোঁ। মাংস কিমান আনিছে ?	Mrs Hazarika : Only rice and Dal are ready. (I) have put the curry (on pan). How much meat (you) have brought ?
মি: হাজৰিকা : বেছি অনা নাই। মাত্ৰ একিলো আনিছো।	Mr. Hazarika : (I) have not brought much. (I) have brought only one k g.
মিচেচ হাজৰিকা : বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?	Mrs. Hazarika : Have (you) given the message to Bipul's friend ?

Digitized by Google

মি: হাজৰিকা	: ওহোঁ, নাই দিগা। (ৰাতিপুৱা বুবুলক পঠাই দিম) বুবুল শুইছে নেকি ?	Mr. Hazarika : Oh, no. (I shall send Bubul in mcrning). Has Bubul slept ?
মিচেচ হাজৰিকা	: বুবুলে পঢ়ি আছে, বুবুল শোৱা নাই।	Mrs. Hazarika : Bubul is reading. Bubul has not slept.
মি: হাজৰিকা	: বুবুলে ভাত খাইছে নেকি ?	Mr. Hazarika : Has Bubul eaten rice ?
মিচেচ হাজৰিকা	: বুবুলেও খোৱা নাই, মীনুৱেও খোৱা নাই।	Mrs. Hazarika : Bubul also has not eaten, Minu also has not eaten.

Repetition Drill

১। হেৰা, বিপুল কলৈ গৈছে ?

... ...

হেৰা, বিপুল কলৈ গৈছে ?

২। সি কলৈকো যোৱা নাই।

.. . .

সি কলৈকো যোৱা নাই।

৩। আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে ?

... ...

আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে ?

Digitized by Google

৪। মাছ অনা নাই, অলপ মাংসহে আনিছোঁ।

... ...

মাছ অনা নাই, অলপ মাংসহে আনিছোঁ।

৫। ভাত হৈছে নেকি ?

... ...

ভাত হৈছে নেকি ?

৬। কেৱল দালি আৰু ভাত হৈছে।

... ...

কেৱল দালি আৰু ভাত হৈছে।

৭। তৰকাৰী বহাইছোঁ।

... ...

তৰকাৰী বহাইছোঁ।

৮। কিমান আনিছে ?

... .

কিমান আনিছে ?

৯। বেছি অনা নাই, মাত্র একিলো আনিছোঁ।

... ...

বেছি অনা নাই, মাত্র একিলো আনিছোঁ।

১০। বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?

... ...

বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?

১১। ওহোঁ, নাই দিয়া।

... ...

ওহোঁ, নাই দিয়া।

Digitized by Google

১২। বুবুলে পড়ি আছে, শোৱা নাই।

... .

বুবুলে পড়ি আছে, শোৱা নাই।

১৩। বুবুলে ভাত খোৱা নাই।

... ...

বুবুলে ভাত খোৱা নাই।

Build-up Drill

১। গৈছে

কলৈ গৈছে ?

বিপুল কলৈ গৈছে ?

২। যোৱা নাই।

সি যোৱা নাই।

সি কলৈকো যোৱা নাই।

৩। শুইছে

সি শুইছে।

৪। আনিছে নে ?

কিবা আনিছে নে ?

মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে ?

৫। অনা নাই

মাছ অনা নাই।

Digitized by Google

In Assamese

৬। আনিছোঁ

অলপ মাংসহে আনিছোঁ।

মাছ অনা নাই, অলপ মাংসহে আনিছো।

৭। আনিছে

কিমান আনিছে ?

৮। অনা নাই

বেছি অনা নাই।

৯। আনিছোঁ

একিলো আনিছোঁ।

মাত্র একিলো আনিছোঁ।

১০। হৈছে

ভাত হৈছে।

দালি আৰু ভাত হৈছে।

কেৱল দালি আৰু ভাত হৈছে।

১১। বহাইছোঁ

তৰকাৰী বহাইছোঁ।

১২। দিছে নে ?

খবৰটো দিছে নে ?

বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?

বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?

১৩। নাই দিয়া

ওহোঁ, নাই দিয়া।

Digitized by Google

১৪। শুইছে নেকি ?

বুবুল শুইছে নেকি ?

১৫ পঢ়ি আছে

বুবুলে পঢ়ি আছে।

১৬। শোৱা নাই।

বুবুল শোৱা নাই ।

১৭। খাইছে নে ?

বুবুলে খাইছে নে ?

বুবুলে ভাত খাইছে নে ?

১৮। খোৱা নাই

বুবুলেও খোৱা নাই।

মীনুৱেও খোৱা নাই।

বুবুলেও খোৱা নাই, মীনুৱেও খোৱা নাই।

Substitution Drill

১। (ক) হেৰা, বিপুল কলৈ গৈছে ?

হেৰি

হেৰি, বিপুল কলৈ গৈছে ?

হেৰ

হেৰ, বিপুল কলৈ গৈছে ?

(খ) হেৰা, বিপুল কলৈ গৈছে ?

মীনু

হেৰা, মীনু কলৈ গৈছে ?

Digitized by Google

তেখেত

হেৰা, তেখেত কলৈ গৈছে ?

তেওঁ

হেৰা, তেওঁ কলৈ গৈছে ?

সি

হেৰা, সি কলৈ গৈছে ?

তাই

হেৰা, তাই কলৈ গৈছে ?

২। (ক) সি কলৈকো যোৱা নাই।

তেখেত

তেখেত কলৈকো যোৱা নাই।

তেওঁ

তেওঁ কলৈকো যোৱা নাই।

বুবুল

বুবুল কলৈকো যোৱা নাই।

মীনু

মীনু কলৈকো যোৱা নাই।

(খ) সি কলৈকো যোৱা নাই।

ঘৰলৈ

সি ঘৰলৈ যোৱা নাই।

বজাৰলৈ

সি বজাৰলৈ যোৱা নাই।

৩। (ক) সি শুইছে।

বুবুল

বুবুল শুইছে।

Digitized by Google

মীনু

মীনু শুইছে।

বুবুল আৰু মীনু

বুবুল আৰু মীনু শুইছে।

ভাই

ভাই শুইছে।

সিও

সিও শুইছে।

তাৰো

তাৰো শুইছে।

(খ) সি শুইছে।

পঢ়িছে

সি পঢ়িছে।

খাইছে

সি খাইছে।

আহিছে

সি আহিছে।

৪। (ক) আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে ?

কিতাপ কাগজ

আজি কিতাপ কাগজ কিবা আনিছে নে ?

পেন্ট চুৰেটাৰ

আজি পেন্ট চুৰেটাৰ কিবা আনিছে নে ?

মাছ মাংস

আজি মাছ মাংস কিবা আনিছে নে ?

Digitized by Google

(খ) আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে ?

কিনিছে

আজি মাছ পুঠি কিবা কিনিছে নে ?

খাইছে

আজি মাছ পুঠি কিবা খাইছে নে ?

৫। মাছ অনা নাই, অলপ মাংসহে আনিছোঁ।

পেন্ট-চুৰেটাৰ

পেন্ট অনা নাই, এটা চুৰেটাৰহে আনিছোঁ।

কিতাপ-কাগজ

কিতাপ অনা নাই, অলপ কাগজহে আনিছোঁ।

চাহ-কফি

চাহ অনা নাই, অলপ কফিহে আনিছোঁ।

৬। কেৱল দালি আৰু ভাত হৈছে।

তৰকাৰী

কেৱল দালি আৰু তৰকাৰী হৈছে।

মাংস

কেৱল দালি আৰু মাংস হৈছে।

৭। তৰকাৰী বহাইছোঁ।

মাংস

মাংস বহাইছোঁ।

ভাত

ভাত বহাইছোঁ।

দালি

দালি বহাইছোঁ।

Digitized by Google

৮। কিমান আনিছে ?

কি

কি আনিছে ?

৯। বেছি অনা নাই, মাত্র এবিকলো আনিছোঁ।

দুকিলো

বেছি অনা নাই, মাত্র দুকিলো আনিছোঁ।

তিনিকিলো

বেছি অনা নাই, মাত্র তিনিকিলো আনিছোঁ।

১০। ওহোঁ, নাই দিয়া।

নাই অনা

ওহোঁ, নাই অনা।

নাই কৰা

ওহোঁ, নাই কৰা।

নাই পঢ়া

ওহোঁ, নাই পঢ়া।

১১। বুবুলে পঢ়ি আছে, শোৱা নাই।

মীনুৰে

মীনুৰে পঢ়ি আছে, শোৱা নাই।

খুৰাই

খুৰাই পঢ়ি আছে, শোৱা নাই।

দেউতাই

দেউতাই পঢ়ি আছে, শোৱা নাই।

Digitized by Google

১২। (ক) বুবুলে ভাত খাইছে নে।

চাহ

বুবুলে চাহ খাইছে নে ?

কফি

বুবুলে কফি খাইছে নে ?

(খ) বুবুলে ভাত খাইছে নে ?

মীনুৱে

মীনুৱে ভাত খাইছে নে ?

খুৰাই

খুৰাই ভাত খাইছে নে ?

দেউতাই

দেউতাই ভাত খাইছে নে ?

বাইদেউ

বাইদেৱে ভাত খাইছে নে ?

১৩। (ক) বুবুলেও খোৱা নাই, মীনুৱেও খোৱা নাই।

অনা নাই

বুবুলেও অনা নাই, মীনুৱেও অনা নাই।

লোৱা নাই

বুবুলেও লোৱা নাই, মীনুৱেও লোৱা নাই।

দিয়া নাই

বুবুলেও দিয়া নাই, মীনুৱেও দিয়া নাই।

(খ) বুবুলেও খোৱা নাই, মীনুৱেও খোৱা নাই।

কোনেও

কোনেও খোৱা নাই।

Digitized by Google

Word-Order Changing Drill

১। সি কলৈকো যোৱা নাই।

... ...

সি কলৈকো নাই যোৱা।

... ...

সি কলৈকো নাই যোৱা।

২। আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে ?

....

মাছ পুঠি আজি কিবা আনিছে নে ?

... ...

মাছ পুঠি আজি কিবা আনিছে নে ?

৩। মাছ অনা নাই।

... ...

মাছ নাই অনা।

... ...

মাছ নাই অনা ।

৪। অলপ মাংসহে আনিছোঁ ।

... ...

মাংসহে অলপ আনিছোঁ ।

... ...

মাংসহে অলপ আনিছোঁ ।

৫। মাছ অনা নাই, অলপ মাংসহে আনিছোঁ

... ...

অলপ মাংসহে আনিছোঁ , মাছ অনা নাই

....

অলপ মাংসহে আনিছোঁ , মাছ অনা নাই

Digitized by Google

৬। বেছি অনা নাই, মাত্ৰ একিলো আনিছোঁ।

... ...

মাত্ৰ একিলো আনিছোঁ, বেছি অনা নাই।

... ...

মাত্ৰ একিলো আনিছোঁ, বেছি অনা নাই।

৭। বুবুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?

... ...

খবৰটো বুবুলৰ বন্ধুজনক দিছে নে ?

... ...

খবৰটো বুবুলৰ বন্ধুজনক দিছে নে ?

৮। ওহোঁ, নাই দিয়া।

... ...

ওহোঁ দিয়া নাই।

... ...

ওহোঁ, দিয়া নাই।

৯। বুবুলেও খোৱা নাই, মীনুৱেও খোৱা নাই।

... ...

মীনুৱেও খোৱা নাই, বুবুলেও খোৱা নাই।

... ...

মীনুৱেও খোৱা নাই, বুবুলেও খোৱা নাই।

Expansion Drill

১। হেৰা, বিপুল কলৈ গৈছে ?

... ...

Digitized by Google

হেৰা, বিপুল এইবাতি কলৈ গৈছে ?

... ...

হেৰা, বিপুল এইবাতি কলৈ গৈছে ?

২। মাছ অনা নাই।

... ...

(ক) মই মাছ অনা নাই।

... .

মই মাছ অনা নাই।

(খ) মই মাছ পুঠি একো অনা নাই।

....

মই মাছ পুঠি একো অনা নাই।

(গ) মই আজি মাছ পুঠি একো অনা নাই।

... ...

মই আজি মাছ পুঠি একো অনা নাই।

৩। অলপ মাংসহে আনিছোঁ।

... ...

আজি অলপ মাংসহে আনিছোঁ।

... ...

আজি অলপ মাংসহে আনিছোঁ।

৪। কিমান আনিছে ?

... ...

(ক) মাংস কিমান আনিছে ?

... ...

মাংস কিমান আনিছে ?

Digitized by Google

(খ) আজি মাংস কিমান আনিছে ?

... ...

আজি মাংস কিমান আনিছে ?

৫। বেছি অনা নাই।

... ...

মাংস বেছি অনা নাই।

... ...

মাংস বেছি অনা নাই।

৬। ওহোঁ, নাই দিয়া।

... ...

ওহোঁ, খবৰটো নাই দিয়া।

... ...

ওহোঁ খবৰটো নাই দিয়া।

৭। বুবুলেও খোৱা নাই।

... ...

(ক) বুবুলেও ভাত খোৱা নাই।

... ...

বুবুলেও ভাত খোৱা নাই।

(খ) আজি বুবুলেও ভাত খোৱা নাই।

... ...

আজি বুবুলেও ভাত খোৱা নাই।

Contraction Drill

১। হেৰা, বুবুল কলৈ গৈছে ?

বুবুল কলৈ গৈছে ?

Digitized by Google

২। সি কলৈকো যোৱা নাই।

সি যোৱা নাই।

৩। আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে?

মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে?

আজি কিবা আনিছে নে?

৪। বুবুলেও খোৱা নাই।

বুবুলে খোৱা নাই।

Negative to Affirmative

১। সি কলৈকো যোৱা নাই।

বুবুল কৰবালৈ গৈছে।

২। তালৈ একো অনা নাই।

তালৈ কিবা আনিছোঁ।

৩। বেছি অনা নাই।

বেছি আনিছোঁ।

৪। বুবুলেও খোৱা নাই।

বুবুলেও খাইছে।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— বিপুল কলৈ গৈছে?

... ...

বিপুল কলৈ গৈছে?

Digitized by Google

উত্তৰ— বিপুল কলৈকো যোৱা নাই

... ...

বিপুল কলৈকো যোৱা নাই

প্ৰশ্ন— মীনু কলৈ গৈছে ?

....

মীনু কলৈ গৈছে ?

উত্তৰ— মীনু বজাৰলৈ গৈছে।

... ...

মীনু বজাৰলৈ গৈছে।

প্ৰশ্ন— বুবুল শুইছে নেকি ?

... ...

বুবুল শুইছে নেকি ?

উত্তৰ— নাই, বুবুল শোৱা নাই।

... ...

নাই, বুবুল শোৱা নাই

প্ৰশ্ন— আজি মাংস আনিছে নে ?

... ...

আজি মাংস আনিছে নে ?

উত্তৰ— এৰা, মাংস অলপ আনিছোঁ।

... ...

এৰা, মাংস অলপ আনিছো।

প্ৰশ্ন— মাছ অনা নাই নেকি ?

... ...

মাছ অনা নাই নেকি ?

Digitized by Google

উত্তৰ— নাই, মাছ অনা নাই।

... ...

নাই, মাছ অনা নাই।

প্ৰশ্ন— কাপোৰ অনা নাই নেকি ?

... ...

কাপোৰ অনা নাই নেকি ?

উত্তৰ— নাই, কাপোৰ অনা নাই।

... .

নাই, কাপোৰ অনা নাই।

প্ৰশ্ন— কিতাপ অনা নাই নেকি ?

... ...

কিতাপ অনা নাই নেকি ?

উত্তৰ—নাই, কিতাপ অনা নাই।

... ...

নাই, কিতাপ অনা নাই।

প্ৰশ্ন— বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?

... ...

বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?

উত্তৰ— নাই, বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিয়া নাই।

... ...

নাই, বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিয়া নাই।

প্ৰশ্ন— বুবুলৰ বন্ধুজনক কলমটো দিছে নে ?

... ...

বুবুলৰ বন্ধুজনক কলমটো দিছে নে ?

Digitized by Google

উত্তৰ— নাই, বুবুলৰ বন্ধুজনক কলমটো দিয়া নাই।

... ...

নাই, বুবুলৰ বন্ধুজনক কলমটো দিয়া নাই।

EXERCISES

1. Fill up the blanks :—

(ক) আজি মাছ পুঠি — — আনিছে নে ?

(খ) বেঙেনা অনা নাই, অলপ লাউ — — আনিছোঁ।

(গ) বুবুলে লিখি আছে, পঢ়া — —।

(ঘ) মাংস — — অনা নাই।

(ঙ) মীনুৱে খোৱা নাই, বুবুলে — — খোৱা নাই।

2 Substitute the underlined words by the words in the brackets :—

(ক) সি কলৈকো যোৱা নাই। (স্কুল, ঘৰ, বজাৰ)

(খ) সি কলৈকো যোৱা নাই। (ভাই, বুবুল, দীপক, মীনু)

(গ) বুবুলে ভাত খোৱা নাই। (মই, মীনু, প্ৰবীণ, তুমি)

(ঘ) বুবুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ? (দেউতা, খুৰা, মা, বাইদেউ)

(ঙ) হেৰা, বিপুল কলৈ গৈছে ? (হেৰি, হেৰ, মিঃ হাজৰিকা)

3. Turn into negative :—

(ক) সি ষ্টেচনলৈ গৈছে।

Digitized by Google

(খ) বুবুল শুইছে।

(গ) বিপুল কালি আহিছে।

(ঘ) মাছ আনিছা ?

(ঙ) মই ভাত খাইছোঁ।

(চ) তেখেত চিনমা চাইছে।

4. Give answer in full sentence :—

(ক) হাজৰিকাই কি আনিছে ?

(খ) হাজৰিকাই মাংস কিমান আনিছে ?

(গ) হাজৰিকাই খবৰটো দিছে নে ?

(ঘ) মীনুৱে ভাত খাইছে নে ?

(ঙ) বুবুলে কি কৰি আছে ?

(চ) মিঃ হাজৰিকা ক'ৰ পৰা আহিছে ?

5. Use the following pairs of words in sentences :—

কলৈ : কলৈকো ; সি : সিও ; খাইছে : খাই আছে ;

নে : নাই ; তই : তাই ; চালে : দেখিলে ; কি : কিমান ;

Vocabulary Study

যোৱা নাই	'has not gone'
কলৈকো	'nowhere'
আজি	'tcday'
মাছ পুঠি	'fish etc.'
কিবা	'anything, something'
অনা নাই	'have/has not brought'

Digitized by Google

এ্কিলো	'one kilogram'
বন্ধু	'friend'
খবৰ	'news'
দিছে	'has given'
পঢ়ি আছে	'is reading'
শোৱা নাই	'has not slept'
ভাত	'rice'
খাইচে	'has/have eaten'
খোৱা নাই	'has/have not eaten'
দালি	'dal'
তৰকাৰী	'curry'
বহাইছোঁ	'(I) have put on the pan'

Grammatical Notes

1. **কলৈকো** : কলৈ+কো; this occurs only in negative construction. The use of কে after place-name standing in ralation of destination to the verb is common, eg: সি তালৈকে নাযায় "He does not go there". The further addition of -ও to কে gives negative force resulting in the loss of -এ of কে ; That is কে+ও=কো ।

2. **অনা নাই** : আন+আ নাই । In the formation of negative of -ইছ্ ending verbs, -আ is added to the verbstem (in which case the -আ of the preceding syllable of

Digitized by Google

the verbstem changes to অ and is followed by the negative particle নাই। Verbstem+আ+নাই construction holds good for all the 3 persons.

3. নাই দিয়া : Although generally the negative particle নাই follows the principal verb as in দিয়া নাই in colloquial speech, of course, the reverse order (নাই দিয়া) is very frequent and common.

4. মাংসহে : হে is the restrictive emphasis marker. When added to any words in the sentence, it restricts the involvement of the action of the verb to that particular word and a sense of excluding other similar things is automatically expressed. মাংসহে আনিছোঁ means 'I have brought meat only, (not anything of the like.)'

5. মাংস আনিছোঁহে : means 'I have brought only meat, (not cooked, nor done anything of this sort.)' Here the restriction is on the verb.

6. বন্ধু : Tatsama words like বন্ধু, স্বামী, স্ত্ৰী, etc. donot change while showing relations with different persons.

মোৰ বন্ধু / স্বামী / স্ত্ৰী।
তোৰ বন্ধু / স্বামী / স্ত্ৰী।
তোমাৰ বন্ধু / স্বামী / স্ত্ৰী।
আপোনাৰ বন্ধু / স্বামী / স্ত্ৰী।

7. পঢ়ি আছে : পঢ়+ই আছে। To express the continuity of the action -ই is added to the main verbstem and is

Digitized by Google

followed by the inflected forms of veibstem আছ্ for person and tense Thus we get :

খা-ই আছ্-ওঁ : I am eating
লিখ-ই আছ্-ওঁ : I am writing
ক্-ই>কৈ আছ্-ওঁ : I am saying

It is to be noted that unless the action is continuing at the time of saying or reffering to, such formations are not used.

Previously খাইছোঁ was considered as the combination of খাই+আছোঁ। Currently, formations in -ইছ্ express that (i) the work is just completed, (ii) the work is continuing. But the formation in -ই+আছ্ exclusively expresses that the work is continuing. The-ই+আছ্ type is highly frequent to express continuity than -ইছ্ type e g. :

খাইছোঁ : I have eaten (sometime I am eating)
খাই আছোঁ : I am eating

8. Nouns and pronouns other than মই, আমি, তই. তুমি, আপুনি, সি, তাই, এওঁ তেওঁ take -এ in the nominative when the verb is transitive. This এ>ই after nouns ending in এ or আ।

Digitized by Google

Unit IV : Lesson—19

Father Brings Books

মি: হাজৰিকা : বুবুল মীনু, তহঁতে কি কৰি আছ ?	Mr. Hazarika : Bubul, Minu, what are you doing ?
দুয়ো : আমি খেলি আছোঁ দেউতা।	Both : We are playing papa.
মি: হাজৰিকা : মই তহঁতৰ কাৰণে নতুন কিতাপ আনিছোঁ।	Mr. Hazarika : I have brought new books for you.
দুয়ো : ক'তা দেউতা ?	Both : Where papa ?
মি: হাজৰিকা : এয়া নে। এইখন তোৰ সাহিত্য পাঠ । এইখন মীনুৰ গণিত । তহঁতে ভৰি হাত ধো । সাজু হ। তহঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।	Mr. Hazarika : Here, take (them). This is your Sahitya path This is Minu's arithmetics. You wash your hands and feet. Be ready. Your teacher is coming.
বুবুল : মই আজি নপঢ়োঁ দেউতা মোৰ আজি জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।	Bubul : I won't read today. I am feeling feverish.
মীনু : সি আজি দিনতো পঢ়া নাই দেউতা। সি	Minu : He has not read in the day also, papa. He

Digitized by Google

খেলি আছে। তাৰ জ্বৰ উঠা নাই। সি মিছা কৈছে।	is playing. He bas not got temperature. He has told lie.
মি: হাজৰিকা : হেৰা, ভিতৰত কি কৰি আছা ?	Mr. Hazarika : Hallow, what are you doing inside ?
মিচেচ হাজৰিকা : গৈছোঁ (ৰ-ৰ)।	Mrs. Hazarika : (I) am going. (wait).
মি: হাজৰিকা : বুবুলে আজি দিনত পঢ়া নাই নেকি...? স্কুললৈও যোৱা নাই। ঘৰত সি দিনৰ দিনটো কি কৰি আছে ?	Mr. Hazarika : Has not Bubul read in the day time ? (He) has not gone to school too. What is he doing at home for the whole of the day ?

Repetition Drill

১। বুবুল, মীনু, তহঁতে কি কৰি আছে ?

... ...

বুবুল, মীনু, তহঁতে কি কৰি আছ ?

২। আমি খেলি আছোঁ দেউতা।

... ...

আমি খেলি আছোঁ দেউতা।

৩। মই তহঁতৰ কাৰণে নতুন কিতাপ আনিছোঁ।

... ...

মই তহঁতৰ কাৰণে নতুন কিতাপ আনিছোঁ।

Digitized by Google

৪। ক'তা দেউতা ?

... ...

ক'তা দেউতা ?

৫। এয়া নে, এইখন তোৰ সাহিত্য পাঠ।

... ...

এয়া নে, এইখন তোৰ সাহিত্য পাঠ।

৬। এইখন মীনুৰ গণিত।

— ... ...

এইখন মীনুৰ গণিত।

৭। তইঁতে ভৰি হাত ধোঁ। সাজু হ।

... ...

তইঁতে ভাৰি হাত ধোঁ। সাজু হ।

৮। তইঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।

.. ..

তইঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।

৯। মই আজি নপঢ়োঁ দেউতা।

... .

মই আজি নপঢ়োঁ দেউতা।

১০। মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

....

মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

১১। সি আজি দিনতো পঢ়া নাই দেউতা।

... ...

সি আজি দিনতো পঢ়া নাই দেউতা।

Digitized by Google

১২। সি খেলি আছে।

....

সি খেলি আছে।

১৩। তাৰ জ্বৰ উঠা নাই দেউতা।

... ...

তাৰ জ্বৰ উঠা নাই দেউতা।

১৪। সি মিছা কৈছে।

....

সি মিছা কৈছে।

১৫। হেৰা, ভিতৰত কি কৰি আছা ?

... ...

হেৰা, ভিতৰত কি কৰি আছা

১৬। ঘৰত সি দিনৰ দিনটো কি কৰি আছে ?

... ...

ঘৰত সি দিনৰ দিনটো কি কৰি আছে ?

Build-up Drill

১। কৰি আছ ?

কি কৰি আছ ?

তহঁতে কি কৰি আছ ?

বুবুল, মীনু তহঁতে কি কৰি আছ ?

২। খেলি আছোঁ।

আমি খেলি আছোঁ।

Digitized by Google

আমি খেলি আছোঁ দেউতা ।

৩। আনিছোঁ।

মই আনিছোঁ।

মই কিতাপ আনিছোঁ।

মই নতুন কিতাপ আনিছোঁ।

মই তইঁতৰ কাৰণে নতুন কিতাপ আনিছোঁ।

৪। ক'তা ?

ক'তা দেউতা ?

৫। নে।

এইয়া নে।

৬। ধো।

তইঁতে ধো।

তইঁতে ভাবি হাত ধো।

৭। হ

(তইঁত) হ।

(তইঁত সাজু হ।

৮। আহি আছে।

শিক্ষক আহি আছে।

তইঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।

৯। নপঢ়োঁ।

মই নপঢ়োঁ।

মই আজি নপঢ়োঁ।

মই আজি নপঢ়োঁ।

Digitized by Google

১০। লাগিছে।

জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

১১। পঢ়া নাই।

সি পঢ়া নাই।

সি আজি দিনতো পঢ়া নাই।

১২। কৰি আছে।

কি কৰি আছে?

সি কি কৰি আছে?

সি দিনৰ দিনটো কি কৰি আছে?

সি আজি দিনৰ দিনটো কি কৰি আছে?

Substitution Drill

১। বুবুল, মীনু তহঁতে কি কৰি আছ?

ল'ৰাহঁত

ল'ৰাহঁত, তহঁতে কি কৰি আছ?

ছোৱালীহঁত

ছোৱালীহঁত, তহঁতে কি কৰি আছ?

২। আমি খেলি আছোঁ দেউতা।

বুবুলে আৰু মই

বুবুলে আৰু মই খেলি আছোঁ দেউতা।

মীনুৰে আৰু মই

মীনুৰে আৰু মই খেলি আছোঁ দেউতা।

Digitized by Google

বাইদেৱে আৰু মই

বাইদেৱে, আৰু মই খেলি আছোঁ দেউতা।

৩। মই তইঁতৰ কাৰণে নতুন কিতাপ আনিছোঁ।

তোৰ

মই তোৰ কাৰণে নতুন কিতাপ আনিছোঁ।

তাৰ

মই তাৰ কাৰণে নতুন কিতাপ আনিছোঁ।

তাইৰ

মই তাইৰ কাৰণে নতুন কিতাপ আনিছোঁ।

বুবুলৰ

মই বুবুলৰ কাৰণে নতুন কিতাপ আনিছোঁ।

৪। ক'তা দেউতা ?

ক'ত

ক'ত দেউতা ?

৫। এয়া নে।

এইবোৰ

এইবোৰ নে।

সেইবোৰ

সেইবোৰ নে।

সেয়া

সেয়া নে।

৬। (ক) এইখন তোৰ সাহিত্য পাঠ।

সেইখন

সেইখন তোৰ সাহিত্য পাঠ।

Digitized by Google

সৌখন

সৌখন তোৰ সাহিত্য পাঠ।

(খ) এইখন তোৰ সাহিত্য পাঠ।

তহঁতৰ

এইখন তহঁতৰ সাহিত্য পাঠ।

তোমাৰ

এইখন তোমাৰ সাহিত্য পাঠ।

তোমালোকৰ

এইখন তোমালোকৰ সাহিত্য পাঠ।

৭। তইঁতে ভৰি হাত ধো।

মীনুৱে আৰু তই

মীনুৱে আৰু তই ভৰি হাত ধো।

বুবুলে আৰু তই

বুবুলে আৰু তই ভৰি হাত ধো।

৮। তহঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।

বহি আছে

তহঁতৰ শিক্ষক বহি আছে।

শুই আছে।

তহঁতৰ শিক্ষক শুই আছে।

বৈ আছে

তহঁতৰ শিক্ষক বৈ আছে।

পঢ়ি আছে

তহঁতৰ শিক্ষকে পঢ়ি আছে।

লিখি আছে

তহঁতৰ শিক্ষকে লিখি আছে।

Digitized by Google

৯। মই আজি নপঢ়োঁ।
নিলিখোঁ
মই আজি নিলিখোঁ।
নাযাওঁ
মই আজি নাযাওঁ।
নাখাওঁ
মই আজি নাখাওঁ।
নেখেলোঁ
মই আজি নেখেলোঁ।

১০। মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।
গৰম গৰম
মোৰ গৰম গৰম লাগিছে।
বেয়া
মোৰ বেয়া লাগিছে।
ভাল
মোৰ ভাল লাগিছে।

১১। (ক) সি খেলি আছে।
বুবুলে
বুবুলে খেলি আছে।
মীনুৱে
মীনুৱে খেলি আছে।
সিহঁতে
সিহঁতে খেলি আছে।

(খ) সি খেলি আছে।
লিখি

Digitized by Google

সি লিখি আছে।

পঢ়ি

সি পঢ়ি আছে।

১২। তাৰ জ্বৰ উঠা নাই।

মই

মোৰ জ্বৰ উঠা নাই।

দীপা

দীপাৰ জ্বৰ উঠা নাই।

উঠিছে

দীপাৰ জ্বৰ উঠিছে।

১৩। সি মিছা কৈছে।

তাই

তাই মিছা কৈছে।

বুবুল

বুবুলে মিছা কৈছে।

দীপা

দীপাই মিছা কৈছে।

১৪। (ক) ভিতৰত কি কৰি আছা?

আছ

ভিতৰত কি কৰি আছ?

আছে

ভিতৰত কি কৰি আছে?

(খ) ভিতৰত কি কৰি আছা?

Digitized by Google

ঘৰত

ঘৰত কি কৰি আছা ?

স্কুলত

স্কুলত কি কৰি আছা ?

তাত

তাত কি কৰি আছা ?

Tranformation Drill

(a) Affirmative to Negative :

১। মই তইঁতৰ কাৰণে কিতাপ আনিছোঁ।

মই তইঁতৰ কাৰণে কিতাপ অনা নাই।

২। তইঁতৰ শিক্ষক আহিছে।

তইঁতৰ শিক্ষক অহা নাই।

৩। মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লগা নাই।

৪। মোৰ ভাল লাগিছে।

মোৰ ভাল লগা নাই।

৬। এইখন তোৰ গণিত।

এইখন তোৰ গণিত নহয়।

(b) Negative to Positive :

১। মই আজি নপঢ়োঁ।

মই আজি পঢ়িম।

Digitized by Google

২।　সি দিনতো পঢ়া নাই।
সি দিনতো পঢ়িছে।

৩।　বুবুল স্কুললৈ যোৱা নাই।
বুবুল স্কুললৈ গৈছে।

৪।　তাৰ জ্বৰ উঠা নাই।
তাৰ জ্বৰ উঠিছে।

(c) Affirmative to Interrogative :

১।　সিহঁতে খেলি আছে।
সিহঁতে খেলি আছে নেকি ?

২।　শিক্ষক আহি আছে।
শিক্ষক আহি আছে নেকি ?

৩।　সি স্কুললৈ যোৱা নাই।
সি স্কুললৈ যোৱা নাই নেকি ?

৪।　সি খেলি আছে।
সি খেলি আছে নেকি ?

(d) Present Continuous to Present Perfect :

১।　তহঁতে কি কৰি আছ ?
তহঁতে কি কৰিছ ?

২।　আমি খেলি আছোঁ দেউতা।
আমি খেলিছোঁ দেউতা।

৩।　তহঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।
তহঁতৰ শিক্ষক আহিছে।

Digitized by Google

৪। ভিতৰত কি কৰি আছা ?
ভিতৰত কি কৰিছা ?

৫। সি কি কৰি আছে ?
সি কি কৰিছে ?

(e) Present Perfect to Present Continuous :

১। মই পঢ়িছোঁ।
মই পঢ়ি আছোঁ।

২। মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।
মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগি আছে।

৩। ভিনদেউ আহিছে।
ভিনদেউ আহি আছে।

Expansion Drill

১। ক'তা দেউতা ?
মোৰ কিতাপ ক'তা দেউতা ?
মোৰ নতুন কিতাপ ক'তা দেউতা ?

২। আমি খেলি আছোঁ দেউতা।
আমি ভিতৰত খেলি আছোঁ দেউতা।

৩। সাজু হ।
তইও সাজু হ।

৪। মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।
মোৰ আজি জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

Digitized by Google

৫। গৈছোঁ ৰব।
মই গৈছোঁ ৰব ।
মই ভিতৰলৈ গৈছোঁ ৰব।

৬। সি স্কুললৈ যোৱা নাই।
সি আজি স্কুললৈও যোৱা নাই ।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— বুবুল মীনুৱে কি কৰি আছে ?
... ...
বুবুল মীনুৱে কি কৰি আছে ?

উত্তৰ— বুবুল মীনুৱে খেলি আছে।
... ...
বুবুল মীনুৱে খেলি আছে।

প্ৰশ্ন— দেউতাকে সিহঁতলৈ কি আনিছে ?
... ...
দেউতাকে সিহঁতলৈ কি আনিছে ?

উত্তৰ— দেউতাকে সিহঁতলৈ কিতাপ আনিছে ।
... ...
দেউতাকে সিহঁতলৈ কিতাপ আনিছে।

প্ৰশ্ন— দেউতাকে মীনুৰ কাৰণে কি আনিছে ?
....
দেউতাকে মীনুৰ কাৰণে কি আনিছে ?

Digitized by Google

উত্তৰ— দেউতাকে মীনুৰ কাৰণে গণিত আনিছে।

... ...

দেউতাকে মীনুৰ কাৰণে গণিত আনিছে।

প্ৰশ্ন— বুবুলৰ কেনে লাগিছে ?

... ...

বুবুলৰ কেনে লাগিছে ?

উত্তৰ— বুবুলৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

... ...

বুবুলৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

প্ৰশ্ন— বুবুলে মিছা কৈছে নেকি ?

... ...

বুবুলে মিছা কৈছে নেকি ?

উত্তৰ— এৰা, বুবুলে মিছা কৈছে।

... ...

এৰা, বুবুলে মিছা কৈছে।

প্ৰশ্ন— কোনে দিনতো পঢ়া নাই ?

... ...

কোনে দিনতো পঢ়া নাই ?

উত্তৰ— বুবুলে দিনতো পঢ়া নাই।

....

বুবুলে দিনতো পঢ়া নাই।

প্ৰশ্ন— বুবুলে দিনত পঢ়া নাই নেকি ?

....

বুবুলে দিনত পঢ়া নাই নেকি ?

Digitized by Google

উত্তৰ— হয়, বুবুলে দিনত পঢ়া নাই।
... ...
হয়, বুবুলে দিনত পঢ়া নাই।

প্ৰশ্ন— বুবুল স্কুললৈ যোৱা নাই নেকি ?
... ...
বুবুল স্কুললৈ যোৱা নাই নেকি ?

উত্তৰ— নাই, বুবুল স্কুললৈ যোৱা নাই।
... ...
নাই, বুবুল স্কুললৈ যোৱা নাই।

Variation Drill

১। মোক কাপোৰ লাগে।
... ...
মোৰ ভাল লাগে।
... ...
মোৰ ভাল লাগে।

২। মোৰ বেয়া লাগে।
... ...
মোক চাহ লাগে।
... ...
মোক চাহ লাগে।

৩। প্ৰবীণক এখন কিতাপ লাগে।
... ...
প্ৰবীণৰ গা বেয়া লাগে।
... ...
প্ৰবীণৰ গা বেয়া লাগে।

Digitized by Google

৪। বুবুলৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

... ...

বুবুলক কলম লাগে।

... ...

বুবুলক কলম লাগে।

EXERCISES

1. Add এতিয়া to the following sentences at the appropriate places.

(ক) তইঁতে কি কৰি আছ?

(খ) আমি খেলি আছোঁ দেউতা।

(গ) তইঁতে ভৰি হাত ধো।

(ঘ) সাজু হ।

(ঙ) মই নপঢ়োঁ দেউতা।

2. Make one sentence out of each pair of sentence:

(ক) দেউতাকে মীনুৰ কাৰণে কিতাপ আনিছে।
দেউতাকে বুবুলৰ কাৰণে কিতাপ আনিছে।

(খ) দেউতাকে মীনুৰ কাৰণে কিতাপ আনিছে।
দেউতাকে বুবুলৰ কাৰণে সাহিত্য পাঠ আনিছে।

(গ) বুবুলে দিনত পঢ়া নাই।
মীনুৱে দিনত পঢ়া নাই।

(ঘ) বুবুল, তই কি কৰি আছ?
মীনু, তই কি কৰি আছ?

Digitized by Google

3. Interchange the verb forms in the following sentences as shown in the model :

Model } তইঁতে কি কৰি আছ ? >তইঁতে কি কৰিছ ?
মই কিতাপ পঢ়িছোঁ । >মই কিতাপ পঢ়ি আছোঁ ।

(ক) বুবুলহঁতে খেলি আছে ।

(খ) ভিতৰত কি কৰি আছা ?

(গ) শিক্ষক আহি আছে ।

(ঘ) মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে ।

4. Frame questions from the following statements by adding some Interrogative markers :

(ক) মীনুহঁতে খেলি আছে ।

(খ) হাজৰিকাই কিতাপ আনিছে ।

(গ) এইখন তোৰ সাহিত্য পাঠ ।

(ঘ) বুবুল স্কুললৈও যোৱা নাই ।

(ঙ) মীনুৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে ।

5 Substitute the underlined words by the words in the brackets and produce correct sentenses :—

(ক) <u>তইঁতে</u> কি কৰি আছ ? (তই, তোমালোক, আপুনি, সি, বুবুল)

(খ) <u>আমি</u> খেলি আছোঁ । (মই, তুমি, তইঁত, সিহঁত, তাই, মীনু)

(গ) <u>তইঁত</u> সাজু হ । (তই, তুমি, আপুনি, মীনু, বুবুল)

(ঘ) তইঁতৰ <u>শিক্ষক</u> আহি আছে · (খুৰা, দেউতা, মা, বাইদেউ)

(ঙ) <u>বুবুল</u> স্কুললৈও যোৱা নাই । (মই, তোমালোক, তইঁত, সিহঁত)

Digitized by Google

6. Expand the following sentences by choosing the appropriate words from the right :

(ক) ক'তা দেউতা ?	তহঁতৰ গণিত
(খ) এয়া নে ।	মই
(গ) সি খেলি আছে।	মোৰ কিতাপ
(ঘ) গৈছোঁ, ৰব ।	দিনৰ দিনটো
(ঙ) সাজু হ ।	তহঁত এতিয়া

Vocabulary

কৰি আছ	'(you, n-hon) are doing'
কৰি আছে	'(he) is doing'
খেলি আছোঁ	'(we) are playing'
খেলি আছে	'(he) is playing'
কাৰণে	'for'
নতুন	'new'
ক'তা	'where is it'
এয়া	'here is it'
সাহিত্য পাঠ	'literature-text'
গণিত	'arithmetics'
ভৰি	'f ot'
হাত	'hand'
ধো	'you (n-hon) wash'
সাজু	'ready'
আহি আছে	'is coming'

Digitized by Google

আজি	'to-day'
জ্বৰ	'fever'
দিন	'day'
ভিতৰত	'in/inside'
গৈছোঁ	'have gone/am going'
দিনৰ দিনটো	'the whole day'

Grammatical Notes

1. Use of the continuous aspect of the present tense is again illustrated here. This formation is used only when the action of the verb is actually continuing (see. gramm. note of the preceding lesson). Its construction is as follows :

Verbstem +ই followed by auxiliary vs. আছ+personal suffixes. eg:

1st	খেল +ই +আছ্+ওঁ> খেলি আছোঁ
2nd	খেল + ই + আছ্ + অ> খেলি আছ
	খেল + ই + আছ্+ আ> খেলি আছা
	খেল + ই+ আছ্+এ> খেলি আছে
3rd	খেল + ই + আছ্ +এ > খেলি আছে

2. In the genitive formations, which is marked by -অৰ্, the pronouns take some oblique shapes as follows :

মই > মো- +ৰ >মোৰ

আমি > আমা- +ৰ>আমাৰ

Digitized by Google

তই > তো-+ৰ >তোৰ

তুমি > তোমা-+ৰ >তোমাৰ

আপুনি > আপোনা-+ৰ>আপোনাৰ

সি > তা-+ৰ>তাৰ

3. ক'তা : It is an extended form of ক'ত। It is used in intimate reference in the sense "where is it".

4. এয়া : It is the extended form of এই. It is used in intimate reference in the sense "here it is".

Thus সেই> সেয়া, সৌ> সৌৱা ।

5. গৈছোঁ (ৰব): This perfect formation literally means that 'the going is complete' But, in usage, it is used to respond even before 'the going starts' in the sense that 'going' may be considercd as if completed,

---

Digitized by Google

Unit IV : Lesson—20

Telegram Peon in the Village

পিয়ন	: হেৰ ভাইটি ! পুতলী ডেকাৰ ঘৰ কোন-পিনে ?	Peon :	Hallow brother ! Which side is the Putali Deka's house ?
ল'ৰা	: কোন পুতলী ডেকা ? মাধৱ গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক ?	Boy :	Which Putali Deka ? Madhab, the village-head's sister ?
পিয়ন	: এৰা, মধুপুৰ গাওঁৰ পুতুলী ?	Peon :	Yes, Putali Deka of Madhupur village.
ল'ৰা	: এইপিনে গৈ থাকক। সোঁ কেঁকুৰীটোৰ সোঁপিনে চতুৰ্থটো।	Boy :	Go on by this way. On the right side of this turning, the forth one.
পিয়ন	: গাওঁবুঢ়া ঘৰত আছে নে ?	Peon :	Is the village-head in home ?
এজনী তিৰোতা	: নাই। তেখেতে বাৰী চুৰ্কি আছে।	A woman :	No, he is cleaning (the grasses in) the compound.
পিয়ন	: পুতলী ডেকা ঘৰত নাইনে ?	Peon :	Is not Putali Deka in home ?

Digitized by Google

তিৰোতা জনী	: নাই । তায়ো পিছ-কালে জাকৈ বাই আছে। (খবৰ পঠাবলৈ) চাকৰটোও নাই। সিওঁ পথাৰত হাল বাই আছে।	The woman : No, she is also in the back side catching fish. (To send message) the servant is also not here. He is also ploughing in field.
পিয়ন	: আপুনি তাঁত বৈ আছে হবলা। অকণমান মাত দিয়ক। তাঁৰ এখন আছে, ৰাখক।	Peon : You are probably weaving ? Just for a while, please come. (There) is a telegram. Take (it).
তিৰোতা জনী	: মই তাঁত বৈ থকা নাই। মই পাগত সোমাইছোঁ। লব নোৱাৰো। চ'ৰা ঘৰত অলপপৰ বহি থাকক। মই খবৰ পঠাওঁ।	The woman : I have not been being weaving. I have entered into the kitchen. I can't receive. (Please) keep sitting in the drawing room. I am sending message.

Repetition Drill

১। হেৰা ভাইটি ! পুতলী ডেকাৰ ঘৰ কোনপিনে ?

... .

হেৰা ভাইটি ! পুতলী ডেকাৰ ঘৰ কোনপিনে ?

২। কোন পুতলী ডেকা ?

... .

কোন পুতলী ডেকা ?

Digitized by Google

৩। মাধৱ গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক ?

... ...

মাধৱ গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক ?

৪। এৰা, মধুপুৰ গাওঁৰ পুতলী ডেকা।

... ...

এৰা, মধুপুৰ গাওঁৰ পুতলী ডেকা।

৫। এইপিনে গৈ থাকক।

.. ..

এইপিনে গৈ থাকক।

৬। সৌ কেকুঁৰিটোৰ সিফালে চতুৰ্থটো।

....

সৌ কেকুঁৰিটোৰ সিফালে চতুৰ্থটো।

৭। গাওঁবুঢ়া ঘৰত আছে নে ?

... ...

গাওঁবুঢ়া ঘৰত আছে নে ?

৮। নাই, তেখেতে বাৰী চুকি আছে।

... ...

নাই, তেখেতে বাৰী চুকি আছে।

৯। পুতলী ডেকা ঘৰত নাই নে ?

... ...

পুতলী ডেকা ঘৰত নাই নে ?

১০। নাই, তায়ো পিছফালে জাকৈ বাই আছে।

... ...

নাই, তায়ো পিছফালে জাকৈ বাই আছে।

Digitized by Google

১১। সিও পথাৰত হাল বাই আছে।

... ...

সিও পথাৰত হাল বাই আছে।

১২। আপুনি তাঁত বুই আছে হবলা!

....

আপুনি তাঁত বুই আছে হবলা!

১৩। অকণমান মাত দিয়ক।

... ...

অকণমান মাত দিয়ক।

১৪। এখন তাঁৰ আছে, বাধক।

... .

এখন তাঁৰ আছে, বাধক।

১৫। মই লব নোৱাৰোঁ।

... .

মই লব নোৱাৰোঁ।

১৬। মই তাঁত বুই থকা নাই।

... ...

মই তাঁত বুই থকা নাই।

১৭। মই পাগত সোমাইছোঁ।

... ...

মই পাগত সোমাইছোঁ।

১৮। চ'ৰা ঘৰত বহি থাকক।

... ...

চ'ৰা ঘৰত বহি থাকক।

Digitized by Google

১৯। মই খবৰ পঠাওঁ।

... .

মই খবৰ পঠাওঁ।

Substitution Drill

১। হেৰা ভাইটি, পুতলী ডেকাৰ ঘৰ কোনপিনে ?

বীণা চৌধুৰীৰ

হেৰা ভাইটি, বীণা চৌধুৰীৰ ঘৰ কোনপিনে ?

কোনফালে

হেৰা ভাইটি, বীণা চৌধুৰীৰ ঘৰ কোনফালে ?

২। কোন পুতলী ডেকা ?

বীণা

কোন বীণা ডেকা ?

চৌধুৰী

কোন বীণা চৌধুৰী ?

৩। মাধৱ গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক।

মাষ্টৰ

মাধৱ মাষ্টৰৰ ভনীয়েক।

ঘৈণী

মাধৱ মাষ্টৰৰ ঘৈণীয়েক।

বাইদেউ

মাধৱ মাষ্টৰৰ বাইদেৱেক।

৪। এইপিনে গৈ থাকক।

Digitized by Google

সৌপিনে

সৌপিনে গৈ থাকক ।

সেইপিনে

সেইপিনে গৈ থাকক ।

এইফালে

এইফালে গৈ থাকক ।

আহি

এইফালে আহি থাকক ।

৫ । সৌ কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে চতুৰ্থটো ।

প্ৰথমটো

সৌ কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে প্ৰথমটো ।

দ্বিতীয়টো

সৌ কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে দ্বিতীয়টো ।

৬ । তেখেতে বাৰী চুকৰি আছে ।

হালবাই

তেখেতে হালবাই আছে ।

তাঁত বুই

তেখেতে তাঁত বুই আছে ।

জাকৈ বাই

তেখেতে জাকৈ বাই আছে ।

কাম কৰি

তেখেতে কাম কৰি আছে ।

পঢ়ি

তেখেতে পঢ়ি আছে ।

Digitized by Google

৭। তায়ো পিছফালে জাকৈ বাই আছে।

আগফালে

তায়ো আগফালে জাকৈ বাই আছে।

পুখুৰীত

তায়ো পুখুৰীত জাকৈ বাই আছে।

৮। আপুনি তাঁত বুই আছে হবলা।

তুমি

তুমি তাঁত বুই আছা হবলা।

তই

তই তাঁত বুই আছ হবলা।

৯। অকণমান মাত দিয়ক।

অলপমান

অলপমান মাত দিয়ক্।

১০। চ'ৰা ঘৰত অলপৰ বহি থাকক।

তাত

তাত অলপৰ বহি থাকক।

ৰৈ

তাত অলপৰ ৰৈ থাকক।

১১। এখন তাঁৰ আছে, ৰাখক।

চিঠি

এখন চিঠি আছে, ৰাখক।

কিতাপ

এখন কিতাপ আছে, ৰাখক।

Digitized by Google

লওক

এখন কিতাপ আছে, লওক।

১২। মই খবৰ পঠাওঁ।

আমি

আমি খবৰ পঠাওঁ।

দিওঁ

আমি খবৰ দিওঁ।

লওঁ

আমি খবৰ লওঁ।

১৩। মই তাঁত বুই থকা নাই।

আমি

আমি তাঁত বুই থকা নাই।

Addition Drill

(a) Add—চোন।

১। এইপিনে গৈ থাকক।

... ...

এইপিনে গৈ থাকক চোন।

... .

এইপিনে গৈ থাকক চোন।

২। অকণমান মাত দিয়ক।

... ...

Digitized by Google

অৰুণমান মাত দিয়ক চোৰ।

... ...

অৰুণমান মাত দিয়ক চোন।

৩। চ'ৰা ঘৰত অলপমান বহি থাকক।

... ...

চ'ৰা ঘৰত অলপমান বহি থাকক চোন।

... .

চ'ৰা ঘৰত অল্পমান বহি থাকক চোন।

(b) Add—হবলা।

১। আপুনি তাঁত বুই আছে।

... ...

আপুনি তাঁত বুই আছে হবলা!

....

আপুনি তাঁত বুই আছে হবলা!

২। সি পথাৰত হাল বাই আছে।

... ...

সি পথাৰত হালবাই আছে হবলা।

... ...

সি পথাৰত হাল্ বাই আছে হবলা।

৩। তাই জাকৈ বাই আছে।

... ...

তাই জাকৈ বাই আছে হবলা!

... ...

তাই জাকৈ বাই আছে হবলা!

৪। ভেখেতে বাৰী চুককি আছে।

... ...

Digitized by Google

তেখেতে বাৰী চুৰুকি আছে হবলা।

... .

তেখেতে বাৰী চুৰুকি আছে হবলা!

৫। কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে চতুৰ্থটো।

... ...

কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে চতুৰ্থটো হবলা!

... ...

কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে চতুৰ্থটো হবলা!

৬। মাধৱ গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক।

... ...

মাধৱ গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক হবলা!

... ...

মাধৱ গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক হবলা!

৭। মধুপুৰ গাওঁৰ পুতলী।

... ...

মধুপুৰ গাওঁৰ পুতলী।

... ...

মধুপুৰ গাওঁৰ পুতলী।

Transformation Drill

(a) Negative

১। মই পাগত সোমাইছোঁ।

... ...

Digitized by Google

মই পাগত সোমাৱা নাই।

... ...

মই পাগত সোমোৱা নাই।

২। মই খবৰ পঠাওঁ।

... ...

মই খবৰ নপঠাওঁ।

... ...

মই খবৰ নপঠাওঁ।

৩। গাওঁবুঢ়া ঘৰত আছেনে ?

... ...

গাওঁবুঢ়া ঘৰত নাইনে ?

....

গাওঁবুঢ়া ঘৰত নাইনে ?

৪। কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে।

....

কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে নহয়।

... ...

কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে নহয়।

(b) Interrogative

১। মই খবৰ পঠাওঁ।

... ...

মই খবৰ পঠাওঁ নে ?

... ...

মই খবৰ পঠাওঁ নে ?

২। মাধৱ গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক।

... ...

Digitized by Google

মাধৱ গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক নেকি ?

... ... — ...

মাধৱ গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক নেকি ?

৩। কেকুঁবিটোৰ সোঁপিনে ৪ৰ্থটো।

....

কেকুঁবিটোৰ সোঁপিনে ৪ৰ্থটো নেকি ?

... .

কেকুঁবিটোৰ সোঁপিনে ৪ৰ্থটো নেকি ?

৪। তেখেতে বাৰী চুককি আছে।

... ...

তেখেতে বাৰী চুককি আছে নেকি ?

... ...

তেখেতে বাৰী চুককি আছে নেকি ?

৫। এখন তাঁৰ আছে।

... ...

এখন তাঁৰ আছে নেকি ?

... ...

এখন তাঁৰ আছে নেকি ?

(c) Affirmative

১। মই লব মোৱাবোঁ।

... ...

মই লব পাবোঁ।

... ...

মই লব পাবোঁ।

২। পুতলী ডেকা ঘৰত নাই নেকি ?

... ...

Digitized by Google

পুতলী ডেকা ঘৰত আছে নেকি ?

....

পুতলী ডেকা ঘৰত আছে নেকি ?

Question-Response Drill

১। পুতলী ডেকাৰ ঘৰ কোন গাওঁত ?

... ...

পুতলী ডেকাৰ ঘৰ মধুপুৰ গাওঁত ।

... .

পুতলী ডেকাৰ ঘৰ মধুপুৰ গাওঁত ।

২। পুতলী মাধৱৰ কোন ?

... ...

পুতলী মাধৱৰ ভনীয়েক ।

....

পুতলী মাধৱৰ ভনীয়েক ।

৩। সিহঁতৰ ঘৰ কোনটো ?

... .

সিহঁতৰ ঘৰ কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে ৪ৰ্থটো ।

... ...

সিহঁতৰ ঘৰ কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে ৪ৰ্থটো ।

৪। গাওঁবুঢ়াই কি কৰি আছে ?

... ...

গাওঁবুঢ়াই বাৰী চুককি আছে ।

... ...

গাওঁবুঢ়াই বাৰী চুককি আছে ।

Digitized by Google

৫। পুতলীয়ে কি কৰি আছে ?

... ...

পুতলীয়ে জাকৈ বাই আছে।

... ...

পুতলীয়ে জাকৈ বাই আছে।

৬। চাকৰটোৱে কি কৰি আছে ?

... ...

চাকৰটোৱে পথাৰত হালবাই আছে।

... ...

চাকৰটোৱে পথাৰত হালবাই আছে।

৭। তিৰোতাজনীয়ে তাঁত বুই আছে নেকি ?

... ...

নাই, তিৰোতাজনীয়ে তাঁত বুই থকা নাই।

... ...

নাই, তিৰোতাজনীয়ে তাঁত বুই থকা নাই।

৮। তেওঁ কি কৰিছে ?

... ...

তেওঁ পাগত সোমাইছে।

... ...

তেওঁ পাগত সোমাইছে।

EXERCISES

1. Fill in the blanks :—

(ক) হেৰা— —, পুতলীহঁতৰ ঘৰ কোনফালে ?

Digitized by Google

(খ) পুতলী মাধবৰ — —।

(গ) সৌ কেকুঁৰিটোৰ — —।

(ঘ) তেখেতে বাৰী — — আছে।

(ঙ) তায়ো পিছফালে জাকৈ — — আছে।

(চ) সি পথাৰত হাল — — আছে।

(ছ) আপুনি তাঁত — — আছে হবলা।

(ছ) অলপ পৰ — — থাকক।

2. Replace the underlined word by the correct form of the new words given in parenthesis.

(ক) পুতলীৰ ঘৰ কোনপিনে ? (কোনফালে. ক'ত)

(খ) তায়ো জাকৈ বাই আছে ।(মীনু, অঞ্জনা, অনি)

(গ) সি হালবাই আছে। (চাকৰটো, ভাইটি, গাওঁবুঢ়া)

(ঘ) আপুনি অকণমান মাত দিয়ক। (তুমি, তইত)

(ঙ) আপুনি অলপপৰ বহি থাকক। (তুমি ,তই, তাই)

3. Replace the underlined verb phrase by one-word verb. Don't change the tense :

(ক) তেখেতে বাৰী চুৰ্কি আছে ।

(খ) ডিবোতা জনীয়ে তাঁত বুই আছে।

(গ) চাকৰটোৱে হাল বাই আছে ।

(ঘ) পিয়নজন গাওঁলৈ গৈ আছে ।

Digitized by Google

(ঙ) মই পাগত সোমাই আছোঁ।

(চ) এইপিনে গৈ থাকক।

(চ) তাত বহি থাকক।

4. Form verbs from the following verbstems in the model given below and use in sentences.

Model : { Verb root + ই + auxiliary আছ + personal suffix
বা- -ই—আছ—এ > বাই আছে।

(ক) খা- (চ) চুকক-

(খ) পঢ়- (ছ) ৰ-

(গ) লিখ- (জ) বহ-

(ঘ) শুন- (ঝ) শো-

(ঙ) যা- (ঞ) দে-

5. Combine the words from both the columns and obtain the correct phrase.

গাওঁবুঢ়া	ভনী
মই	ভনী
মাধৱ	ভাই
পুতলী	দেউতা
মাধৱ	আইতা
চাকৰ	ঘৈণী
সি	খুৰা
ভই	বাইদেউ

Digitized by Google

তইত ভনী
তই ভাই

6. Give short reply :

(ক) তাঁৰ কালৈ আহিছে ?

(খ) গাওঁবুঢ়া ঘৰত আছে নে ?

(গ) তিৰোতাজনীয়ে তাঁত বুই আছে নে ?

(ঘ) তেওঁ তাঁৰখন ৰাখিছে নে ?

(ঙ) চাকৰটোৱে কি কৰি আছে ?

Grammatical Notes

1. The present continuous aspect of the verb is reinforced here. At the same time, Present continuous in Imperrative mood is also introduced here. Rule of the formation of the present continuous is as follows :

Verbroot + -ই + auxiliary আছ্ + Personal suffix for present indefinite. As noted earlier verbstems in -ও and -এ > -উ and -ই respectively; (this -ই again is lost by haplology when conjunctive -ই is added to.)

খা - ই আছ্ -ওঁ > খাই আছোঁ।

চুকক্ - ই আছ্-ওঁ > চুককি আছোঁ।

শো> শু-ই আছ্-এ> শুই আছে।

দে> দি - ই আছ্-এ> দি আছে।

বো> বু-ই আছ্-এ> বুই আছে।

Digitized by Google

2. In the formation of present continuous in Imperative mood, থাক্ occurs in lieu of আছ্ to which imperative personal suffixes are add to.

Example : যা > গ'-ই থাক্-অক্ > গৈ থাকক।
বহ্-ই থাক্-অক্ > বহি থাকক।
শো > শু-ই থাক্-অক্ > শুই থাকক।

3. হবলা : Its addition to the asserative sentences adds the sense of 'probablity.'

4. Words referring to direction take -এ in the locative.
Examples : সোঁপিন-এ > সোঁপিনে।
সোঁফাল-এ > সোঁফালে।
এইপিন-এ > এইপিনে।

Cultural Notes

তাঁত : It refers to loom. In Assam, almost every family possesses at least one handloom. Every woman, as a matter of practice, has to weave domestic clothes in these looms. They even weave mosquito-net, dhoti, bed-sheet, blanket etc. . Some families possess power-loom which they use for mass production or commercial purpose.

জাকৈ : A kind of fishing trap made of bamboo. In village areas, even college-going girls catch fish by using this trap.

Vocabulary

ভাইটি 'Hallow brother, used to address young ones'

Digitized by Google

পুতলী ডেকা	'a name'
গাওঁবুঢ়া	'Village-head'
মধুপুৰ	'name of a village'
কেকুঁৰি	'turning'
সোঁ	'right side'
৪র্থ	'4th'
বাৰী	'compound of the house'
পিছফালে	'backside'
জাকৈ বাই	'catching fish by using a bamboo trap'
হাল	'plough'
চুককি	'cleaning ground by spade'
তাঁত	'loom'
বুই	'weaving'
অকণমান	'little, a while'
মাত	'voice'
তাঁৰ	'telegram'
ৰাখক	'you (hon.) keep'
পাগ	'kitchen'
চ'ৰা ঘৰ	'sitting house'
অলপপৰ	'a while'
খবৰ	'news'

Digitized by Google

Unit IV : Lesson—21

REVISED LESSON

১। বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ? তাই শুইছে। সি কি কৰিছে ? এতিয়া ৰাতি বহুত হৈছে নহয়। দাম কিমান নিছে? আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে? বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ? পুতলী ঘৰত আছে নে ?

২। মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ। তালৈ এখন বেৰীকাৰ আনিছোঁ। মাংস মাত্র একিলো আনিছোঁ। মই পাগত সোমাইছোঁ।

৩। এৰা বৰ ধুনীয়া চাইকেল। দাম এশ সাতানৈৰে টকা। মধুপুৰ গাওঁৰ পুতলী ডেকা। সৌ কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে চতুৰ্থটো।

৪। সি কলৈকো যোৱা নাই। মাছ অনা নাই। মাংস বেছি অনা নাই। বুবুল শোৱা নাই। বুবুলে ভাত খোৱা নাই। খবৰটো দিয়া নাই। বুবুলে আজি দিনটো পঢ়া নাই। বুবুল স্কুললৈও যোৱা নাই।

৫। তহঁতে কি কৰি আছ ?

৬। আমি খেলি আছোঁ দেউতা।

৭। ভিতৰত কি কৰি আছা ?

৮। সি খেলি আছে। তহঁতৰ শিক্ষক আহি আছে। সি কি কৰি আছে ? বুবুলে পঢ়ি আছে। তেখেতে বাৰী চুকৰি আছে। তায়ো জাকৈ বাই আছে। সি হালবাই আছে। আপুনি তাঁত বুই আছে নেকি ?

৯। তহঁতে ভৰি হাত ধো। তহঁত সাজুহ।

১০। মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

১১। এইপিনে গৈ থাকক। চ'ৰা ঘৰত অলপপৰ বহি থাকক।

Digitized by Google

Repetition Drill

১। বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ?

... ...

বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ?

২। তাই শুইছে।

... ...

তাই শুইছে।

৩। সি কি কৰিছে ?

... ...

সি কি কৰিছে ?

৪। ৰাতি বহুত হৈছে নহয় !

... .

ৰাতি বহুত হৈছে নহয় !

৫। দাম কিমান নিছে ?

... ...

দাম কিমান নিছে ?

৬। আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে ?

... ...

আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে ?

৭। বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?

... ...

বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?

৮। বুবুলে পঢ়ি আছে।

... ...

বুবুলে পঢ়ি আছে।

Digitized by Google

৯। মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

... ...

মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

১০। তালৈ এখন বেবীকাৰ আনিছোঁ।

... ...

তালৈ এখন বেবীকাৰ আনিছোঁ।

১১। মাংস মাত্র একিলো আনিছোঁ।

... ...

মাংস মাত্র একিলো আনিছোঁ।

১২। এবা, বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

... ...

এবা, বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

১৩। দাম এশ সাতানব্বৈ টকা।

... ...

দাম এশ সাতানব্বৈ টকা।

১৪। সি কলৈকো যোৱা নাই।

... ...

সি কলৈকো যোৱা নাই।

১৫। মাছ অনা নাই।

... ...

মাছ অনা নাই।

১৬। মাংস বেছি অনা নাই।

....

মাংস বেছি অনা নাই।

Digitized by Google

In Assamese

১৭। বুবুল শোৱা নাই।

....

বুবুল শোৱা নাই।

১৮। বুবুলে ভাত খোৱা নাই।

... ...

বুবুলে ভাত খোৱা নাই।

১৯। খবৰটো দিয়া নাই।

... .

খবৰটো দিয়া নাই।

২০। বুবুলে আজি দিনতো পঢ়া নাই।

... ...

বুবুলে আজি দিনতো পঢ়া নাই।

২১। বুবুল স্কুললৈ যোৱা নাই।

... ...

বুবুল স্কুললৈ যোৱা নাই।

২২। তইঁতে কি কৰি আছ?

....

তইঁতে কি কৰি আছ?

২৩। আমি খেলি আছোঁ দেউতা।

... ...

আমি খেলি আছোঁ দেউতা।

২৪। ভিতৰত কি কৰি আছা?

... ...

ভিতৰত কি কৰি আছা?

Digitized by Google

২৫। সি খেলি আছে।

....

সি খেলি আছে।

২৬। তইঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।

... ...

তইঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।

২৭। সি কি কৰি আছে ?

... ...

সি কি কৰি আছে ?

২৮। তইঁতে ভৰি হাত ধো।

... .

তইঁতে ভৰি হাত ধো।

২৯। তইঁত সাজুহ।

... ...

তইঁত সাজুহ।

৩০। মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

... ...

মোৰ জ্বৰ জ্বৰ লাগিছে।

৩১। সি হালবাই আছে।

... ...

সি হালবাই আছে।

৩২। গাওঁবুঢ়াই বাৰী চুককি আছে।

... ...

গাওঁবুঢ়াই বাৰী চুককি আছে।

Digitized by Google

৩৩। তাই জাকৈ বাই আছে।

... .

তাই জাকৈ বাই আছে।

৩৪। এখন তাঁৰ আছে, ৰাখক।

... ...

এখন তাঁৰ আছে, ৰাখক।

৩৫। মই পাগত সোমাইছোঁ।

....

মই পাগত সোমাইছোঁ।

৩৬। গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক।

... .

গাওঁবুঢ়াৰ ভনীয়েক।

৩৭। এইপিনে গৈ থাকক।

... ...

এইপিনে গৈ থাকক।

৩৮। চ'ৰা ঘৰত বহি থাকক।

... ...

চ'ৰা ঘৰত বহি থাকক।

Substitution Drill

১। বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ?

বুবুল

বাইদেউ, বুবুল কলৈ গৈছে ?

সি

বাইদেউ, সি কলৈ গৈছে ?

Digitized by Google

স্কুললৈ

বাইদেউ, সি স্কুললৈ গৈছে।

আহিছে

বাইদেউ, সি স্কুললৈ আহিছে।

২। বাইদেউ তাই শুইছে।

মীনু

বাইদেউ, মীনু শুইছে।

বুবুল

বাইদেউ, বুবুল শুইছে।

পঢ়িছে

বাইদেউ, বুবুলে পঢ়িছে।

খেলিছে

বাইদেউ, বুবুলে খেলিছে।

৩। সি কি কৰি আছে?

বুবুল

বুবলে কি কৰি আছে?

প্ৰদীপ

প্ৰদীপে কি কৰি আছে?

খাই

প্ৰদীপে কি খাই আছে?

খেলি

প্ৰদীপে কি খেলি আছে?

তুমি

তুমি কি খেলি আছা?

Digitized by Google

তই

তই কি খেলি আছ ?

৪। দাম কিমান নিছে ?

নিছা

দাম কিমান নিছা ?

নিছ

দাম কিমান নিছ ?

দিছ

দাম কিমান দিছ ?

কৰিছ

দাম কিমান কৰিছ ?

৫। আজি মাছ পুঠি কিবা আনিছে নে ?

মাছ মাংস

আজি মাছ মাংস কিবা আনিছে নে ?

শাক পাচলি

আজি শাক পাচলি কিবা আনিছে নে ?

আনিছা

আজি শাক পাচলি কিবা আনিছা নে ?

পাইছ

শাক পাচলি কিবা পাইছ নে ?

৬। বিপুলৰ বন্ধুজনক খবৰটো দিছে নে ?

দেউতাক

বিপুলৰ দেউতাকক খবৰটো দিছে নে ?

খুৰাক

বিপুলৰ খুৰাকক খবৰটো দিছে নে ?

Digitized by Google

কিতাপখন

বিপুলৰ খুৰাকক কিতাপখন দিছে নে ?

কাপোৰখন

বিপুলৰ খুৰাকক কাপোৰখন দিছে নে ?

৭। বুবুলে পঢ়ি আছে।

মীনু

মীনুৱে পঢ়ি আছে।

দীপা

দীপাই পঢ়ি আছে।

চৌধুৰী

চৌধুৰীয়ে পঢ়ি আছে।

ফুৰি

চৌধুৰী ফুৰি আছে।

খেলি

চৌধুৰীয়ে খেলি আছে।

আহি

চৌধুৰী আহি আছে।

শুই

চৌধুৰী শুই আছে।

৮। মই তাইলৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

তালৈ

মই তালৈ এইখন চাইকেল আনিছোঁ।

সোখন

মই তালৈ সোখন চাইকেল আনিছোঁ।

Digitized by Google

বেবীকাৰ

মই তালৈ সৌখন বেবীকাৰ আনিছোঁ।

৯। মাংস মাত্ৰ একিলো আনিছোঁ।

মাছ

মাছ মাত্ৰ একিলো আনিছোঁ।

শাক পাচলি

শাক পাচলি মাছ একিলো আনিছোঁ।

দুকিলো

শাক পাচলি মাত্ৰ দুকিলো আনিছোঁ।

চাৰিকিলো

শাক পাচলি মাত্ৰ চাৰিকিলো আনিছোঁ।

১০। সি কলৈকো যোৱা নাই।

বুবুল

বুবুল কলৈকো যোৱা নাই।

স্কুল

বুবুল স্কুললৈ যোৱা নাই।

ঘৰ

বুবুল ঘৰলৈ যোৱা নাই।

কটক

বুবুল কটকলৈ যোৱা নাই।

গৈছে

বুবুল কটকলৈ গৈছে।

১১। মই মাংস বেছি অনা নাই।

সি

সি মাংস বেছি অনা নাই।

Digitized by Google

তুমি

তুমি মাংস বেছি অখা নাই।

নিয়া

তুমি মাংস বেছি নিয়া নাই।

নিছা

তুমি মাংস বেছি নিছা।

১২। বুবুলে ভাত খোৰা নাই।

মীনু

মীনুৰে ভাত খোৰা নাই।

চৌধুৰী

চৌধুৰীয়ে ভাত খোৰা নাই।

তুমি

তুমি ভাত খোৰা নাই।

মিশ্ৰ

মিশ্ৰই ভাত খোৰা নাই।

খাইছে

মিশ্ৰই ভাত খাইছে।

পঢ়া নাই

মিশ্ৰই পঢ়া নাই।

১৩। আমি খেলি আছোঁ।

মই

মই খেলি আছোঁ।

সি

সি খেলি আছে।

Digitized by Google

হাজৰিকা

হাজৰিকাই খেলি আছে।

১৪। তইঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।

বন্ধু

তইঁতৰ বন্ধু আহি আছে।

গৈ

তইঁতৰ বন্ধু গৈ আছে।

পঢ়ি

তইঁতৰ বন্ধুৱে পঢ়ি আছে।

১৫। সি কি কৰি আছে ?

আপুনি

আপুনি কি কৰি আছে ?

তই

তই কি কৰি আছ ?

শিক্ষকজনে

শিক্ষকজনে কি কৰি আছে ?

খাই

শিক্ষকজনে কি খাই আছে ?

১৬। তইঁতে ভৰি হাত ধো।

তই

তই ভৰি হাত ধো।

তোমালোক

তোমালোকে ভৰি হাত ধোৱা।

১৭। তইঁত সাজু হ।

Digitized by Google

তই

তই সাজু হ।

তোমালোক

তোমালোক সাজু হোৱা।

থাকা

তোমালোক সাজু থাকা

থাকক

আপোনালোক সাজু থাকক।

১৮। এইপিনে গৈ থাকক।

আহি

এইপিনে আহি থাকক।

চাই

এইপিনে চাই থাকক।

১৯। ইয়াতে বহি থাকক।

বৈ

ইয়াতে বৈ থাকক।

বাট চাই

ইয়াতে বাট চাই থাকক।

Tranformation Drill

(a) To negative

১। তাই শুইছে।

... ...

Digitized by Google

তাই শোৱা নাই।

... ...

তাই শোৱা নাই।

২। এতিয়া ৰাতি হৈছে।

... ...

এতিয়া ৰাতি হোৱা নাই।

....

এতিয়া ৰাতি হোৱা নাই।

৩। মই তাইলৈ চাইকেল আনিছোঁ।

....

মই তাইলৈ চাইকেল অনা নাই।

... .

মই তাইলৈ চাইকেল অনা নাই।

৪। মাংস একিলো আনিছোঁ।

....

মাংস একিলো অনা নাই।

.. ..

মাংস একিলো অনা নাই।

৫। কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে ৪ৰ্থটো।

... ...

কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে ৪ৰ্থটো নহয়।

... ...

কেকুঁৰিটোৰ সোঁপিনে ৪ৰ্থটো নহয়।

চাইকেলখন বৰ ধুনীয়া।

... ...

Digitized by Google

চাইকেলখন তিমান ধুনীয়া নহয়।

... ...

চাইকেলখন তিমান ধুনীয়া নহয়।

৭। মই পাগত সোমাইছোঁ।

... ...

মই পাগত সোমাবা নাই।

... ...

মই পাগত সোমাবা নাই ।

৮। আমি খেলি আছোঁ।

... ...

আমি খেলি থকা নাই।

....

আমি খেলি থকা নাই।

৯। সি খেলি আছে।

... ...

সি খেলি থকা নাই।

... ...

সি খেলি থকা নাই।

১০। তেখেতে বাৰী চুককি আছে।

... ...

তেখেতে বাৰী চুককি থকা নাই।

... ...

তেখেতে বাৰী·চুককি থকা নাই।

১১। তহঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।

... ...

Digitized by Google

তইঁতৰ শিক্ষক আহি থকা নাই।

... .

তইঁতৰ শিক্ষক আহি থকা নাই।

১২। বুবুলে পঢ়ি আছে।

... ...

বুবুলে পঢ়ি থকা নাই।

... ...

বুবুলে পঢ়ি থকা নাই।

১৩। তিৰোতাই তাঁত বুই আছে।

... ...

তিৰোতাই তাঁত বুই থকা নাই।

... ...

তিৰোতাই তাঁত বুই থকা নাই।

১৪। তইঁত বহ।

... ...

তইঁত নবহিবি।

... ...

তইঁত নবহিবি।

১৫। আপুনি বহি থাকক।

... ...

আপুনি বহি নাথাকিব।

... ...

আপুনি বহি নাথাকিব।

১৬। মোৰ জ্বৰ উঠিছে।

... ...

Digitized by Google

মোৰ জ্বৰ উঠা নাই।

... ...

মোৰ জ্বৰ উঠা নাই।

(b) To Interrogative

১। তাই জ্বাকৈ বাই আছে।

... .

তাই জ্বাকৈ বাই আছে নে ?

... ...

তাই জ্বাকৈ বাই আছে নে ?

২। চাকৰে হালবাই আছে।

... ...

চাকৰে হালবাই আছে নে ?

... ...

চাকৰে হালবাই আছে নে ?

৩। তহঁতৰ শিক্ষক আহি আছে।

... ...

তহঁতৰ শিক্ষক আহি আছে নে ?

... ...

তহঁতৰ শিক্ষক আহি আছে নে ?

৪। বাইদেউক খবৰটো দিয়া নাই।

... ...

বাইদেউক খবৰটো দিয়া নাই নেকি ?

... ...

বাইদেউক খবৰটো দিয়া নাই নেকি ?

Digitized by Google

৫।　বুবুলে ভাত খোৱা নাই।

... ...

বুবুলে ভাত খোৱা নাই নে ?

... .

বুবুলে ভাত খোৱা নাই নে ?

৬।　বুবুল শোৱা নাই।

... ...

বুবুল শোৱা নাই নেকি ?

... ...

বুবুল শোৱা নাই নেকি ?

৭।　মাংস বেছি অনা নাই ।

... ...

মাংস বেছি অনা নাই নেকি ?

....

মাংস বেছি অনা নাই নেকি ?

৮।　দাম এশ সাতানব্বৈ।

....

দাম এশ সাতানব্বৈ নেকি ?

... ...

দাম এশ সাতানব্বৈ নেকি ?

Expansion Drill

১০।　এৰা, বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

... ...

Digitized by Google

এৰা, এইখন বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

....

এৰা, এইখন বৰ ধুনীয়া চাইকেল।

২। মাছ অনা নাই।

... .

(ক) আজি মাছ অনা নাই।

... ...

আজি মাছ অনা নাই।

(খ) আজি মই মাছ অনা নাই।

... ...

আজি মই মাছ অনা নাই।

৩। বুবুল শোৱা নাই।

... ...

বুবুল এতিয়াও শোৱা নাই।

....

বুবুল এতিয়াও শোৱা নাই।

৪। ভিতৰত কি কৰি আছা?

... ...

তুমি ভিতৰত কি কৰি আছা?

....

তুমি ভিতৰত কি কৰি আছা।

৫। তেখেতে বাবী চুককি আছে।

... ...

Digitized by Google

তেখেতে পিছুফালে বাৰী চুৰুকি আছে।

... ...

তেখেতে পিছুফালে বাৰী চুৰুকি আছে।

৬। মই তাঁত বুই থকা নাই।

... ...

মই এতিয়া তাঁত বুই থকা নাই।

... ...

মই এ তিয়া তাঁত বুই থকা নাই।

৭। তইঁতে ভৰি হাত ধো।

... ...

তইঁতে এতিয়া ভৰি হাত ধো।

....

তইঁতে এতিয়া ভৰি হাত ধো।

৮। আজি শাক পাচলি আনিছে নে ?

.. ..

আজি শাক পাচলি কিবা আনিছে নে ?

... ...

আজি শাক পাচলি কিবা আনিছে নে ?

Digitized by Google

Unit IV : Lesson —20

Test Lesson : ON THE TELEPHONE

মিচেচ ৰেড্ডি : হেল', ৫০৩২১ । মই মিচেচ ৰেড্ডিয়ে কৈছোঁ ।	Mrs. Reddy : Hallow, 50321. I am Mrs. Reddy speaking.
চফিয়া : পেহীদেউ, নমস্কাৰ। মই চফিয়া । বিজয়াই ফুলতুলি আছে নেকি ? মই এটা নতুন ডিজাইন আনিছোঁ ।	Safia Aunt, namaskar. I am Safia. Is Bijaya doing embroidery ? I have brought a new design.
মিচেচ ৰেড্ডি : বিজয়াই ফুল তুলি থকা নাই। তাই ককায়েকৰ চুৱেটাৰ গুঁঠি আছে। তোৰ নতুন ডিজাইনটো কাইলৈ লৈ আহ না।	Mrs. Reddy : Bijayai is not doing embroidary. She is knitting (her) elder brother's sweater. Do come bring(ing) your new design tomorrow.
চফিয়া : ঠিক আছে পেহীদেউ। ভিনদেৱে পেহাদেউক বিচাৰিছে । তেখেত শুই আছে নেকি ?	Safia : All right aunt. Brother-in-law wants uncle. Is he sleeping ?
মিচেচ ৰেড্ডি : পেহাদেৱৰ শুই থকা নাই। এইমাত্র ৰাস্তাৰ ফালে গৈছে। তই ধৰি	Mrs. Reddy : (Your) uncle has not been sleeping. Just now has gone tow-

Digitized by Google

	থাক দেই। মই মাতি দিছোঁ।	ards roadside. You hold on please I am calling him
ৰহমান	: কোন, চফিয়া নেকি ?	Rehman : Who (is speaking) Are you Safia ?
চফিয়া	: হয় পেহাদেউ । এয়া মই ভিনদেউক দিছোঁ। ভিনদেউ ! ধৰ না, পেহাদেৰে ফোন কৰিছে।	Safia : Yes uncle. Now, I am giving to brother-in-law. Brother-in-law ! hold on please, uncle has taken the phone

EXERCISES

1. Combine words from both the columns and form the correct phrase showing kinship relations :

Col. A	Col. B
চফিয়া	পেহী
বিজয়া	মা
বিজয়া	ককাই
চফিয়া	ভিনদেউ
মই	পেহাদেউ
তুমি	ভিনদেউ
চফিয়া	পেহাদেউ

2. Fill in the blanks :

(ক) — — বেডিঙয়ে কৈছোঁ।

Digitized by Google

(খ) বিজুয়াই ফুল — — আছে।

(গ) চকিয়াই ফুল তুলি — — নাই।

(ঘ) ভাই ককায়েকৰ চুৰেটাৰ — — আছে।

(ঙ) কলমটো ইয়াতে লৈ আহ — —।

(চ) পেহাদেৱেৰ শুই — — নাই।

(ছ) ভিনদেউ, ধৰা — —।

3. Fill in the blanks with the proper form of the words in the brackets :

(ক) — — ফুল তুলি আছে। (দীপা, বেজিয়া)

(খ) — — ফোন ধৰিছে। (ভিনদেউ, খুৰা, ভাই)

(গ) — — ধৰিব থাক দেই। (তই, তইঁত)

(ঘ) — — ভায়েকৰ চুৰেটাৰ গুঁঠি আছে। (বীণা, দীপ্তি, পুটু)

(ঙ) — — শুই আছে। (পেহা, মাহীদেউ, দেউতা, চৌধুৰী)

4. Give short replies :

(ক) কোনে ফুল তুলি আছে?

(খ) কোনে প্ৰথমে টেলিফোন কৰিছে?

(গ) কোনে চুৰেটাৰ গুঁঠি আছে?

(ঘ) চকিয়াৰ পেহাদেৱেক শুই আছে নে ?

(ঙ) কোন বাস্তাৰ ফালে গৈছে ?

(চ) চকিয়াৰ পেহাদেৱেকক কোনে বিচাৰিছে?

(ছ) পেহাদেৱেকে ফোন ধৰিছে নে ?

(জ) ৫০৩২১ কাৰ টেলিফোন নম্বৰ?

(ঝ) চকিয়াই ফোন ধৰি আছে নে?

(ঞ) মিচেচ বেডিড চকিয়াৰ কোন?

Digitized by Google

(ট) মি; ৰেডিড চকিয়াৰ কোন ?

5. Add the politeness marker —দেই !

(ক) তই ধৰি থাক ।

(খ) তইঁত বহ ।

(গ) তই এতিয়া শো ।

(ঘ) তইঁতে চুৰেটাৰ গোঠ ।

6. Substitute the underlined words by the appropriate forms of the words given in the parenthesis, and maintain correctness.

(ক) বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ? (মা, দেউতা, খুৰা, দীপিকা, দীপক)

(খ) তাই শুইছে । (মই, মীনু, সিহঁত)

(গ) সি কি কৰিছে ? (খা-, পঢ়-, আন-, দি-)

(ঘ) আমি খেলি আছোঁ । (পঢ়-, যা-, আহ-, কৰ-, চা-)

(ঙ) তইঁতৰ শিক্ষক আহি আছে । (মই, তই, বুবুল, আপুনি)

7. Use appropriate pronominal forms for the underlined nouns.

(ক) বাইদেউ, মীনু কলৈ গৈছে ?

(খ) খুৰাদেউ, মাছ মাংস কিবা আনিছা নে ?

(গ) হেৰি ডাঙৰীয়া, খবৰটো দিছে নে ?

(ঘ) বুবুলে ভাত খাইছে ।

Digitized by Google

(ঙ) মীনুৱে কি কৰি আছে ?

(চ) বুবুলে আৰু মই পঢ়ি আছোঁ ।

8. Turn into negative :

(ক) তুমি হাত ধোৱা ।

(খ) তইঁত সাজু হ ।

(গ) দীপা স্কুললৈ গৈছে ।

(ঘ) মই খবৰটো দিছোঁ ।

(ঙ) তুমি আনিছা ।

9. Use appropriate definitives in the blank spaces.

(ক) চাইকেল — — বৰ ধুনীয়া ।

(খ) শিক্ষক — — আহি আছে ।

(গ) মাংস — — খোৱা ।

(ঘ) বন্ধু — — কলৈ গ'ল ?

(ঙ) কলম — — দিয়া ।

(চ) এই — — কাৰ কিতাপ ?

10. Transform in the model given :

Model : মই আহিছোঁ > মই আহি আছোঁ ।

(ক) আমি খেলিছোঁ । >

(খ) তই এতিয়া কি কৰিছ ? >

(গ) বুবুলে দিনত পঢ়িছে । >

(ঘ) ইহঁত এতিয়া শুইছে । >

(ঙ) সি কিতাপ চাইছে ।>

Digitized by Google

11. Turn into affirmative :

(ক) মই শাক পাচলি অনা নাই।

(খ) দাপা ঘৰলৈ যোৱা নাই।

(গ) মীনুৱে আজি দিনতো পঢ়া নাই।

(ঘ) তুমি চাইকেল অনা নাই।

(ঙ) তই খবৰটো দিয়া নাই।

12. Use the following pairs of words/phrases in sentences :

(ক) কলৈ : কলৈকো, (খ) তই : তাই,

(গ) এখন : এইখন, (প) কি : কি কি,

(ঘ) মোৰ লাগ- : মোক লাগ-।

13. Give short replies :

(ক) বুবুলে এতিয়া কি কৰি আছে ?

(খ) মোমায়েকে মীনুলৈ কি আনিছে ?

(গ) বুবুললৈ কিমান দামৰ বেবীকাৰ আনিছে ?

(ঘ) হাজৰিকাই মাংস কিমান আনিছে ?

(ঙ) ভিতৰত মিচেচ হাজৰিকাই কি কৰি আছে ?

(চ) বুবুল আজি স্কুললৈ গৈছে নে ?

(ছ) বুবুলৰ কেনে লাগিছে ?

(জ) কাৰ শিক্ষক আহি আছে ?

(ঝ) এতিয়া ৰাতি কিমান হৈছে ?

(ঞ) মীনুৰ চাইকেলখন কেনেকুৱা ?

Digitized by Google

Unit V : Lesson—23

ABOUT SOME PURCHASES

মি: ফুকন	: নমস্কাৰ হাজৰিকা । আপুনি কিবা কৰি আছে নেকি ?	Mr. Phukan : Namaskar Hazarika. Are you doing something ?
মি: হাজৰিকা	: নাই, মই একো কৰি থকা নাই । আহক, কি খবৰ, কওক । কালি আপুনি চকা মেজ-বোৰ আনিলে নে ?	Mr. Hazarika : No. I am not doing anything Come (on), tell, what is the matter ? Did you bring chairs and tables yesrerday ?
মি: ফুকন	: হয়, আনিলোঁ ।	Mr. Phukan : Yes, (I) brought
মি: হাজৰিকা	: দাম কিমানকৈ ললে ?	Mr. Hazarika : How much price did (he take ?
মি: ফুকন	: বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ । কাঠৰবোৰৰ পয়ত্ৰিশ টকাকৈ । মেজ খনৰ কুৰি টকা ।	Mr. Phukan ; The cane chairs at the rate of Rs 30-00 each. The wooden ones Rs. 35 00 each The table is at Rs. 20-00.
মি. হাজৰিকা	: বৰ বেছি ললে । কাৰ দোকানৰ পৰা কিনিলে ?	Mr. Hazarika : (He) took too much. From whose shop did you buy ?

Digitized by Google

মি: ফুকন	: ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা কিনিলোঁ ।	Mr. Phukan : (I) bought from Ramlal's shop.
মি: হাজৰিকা	: তেওঁ আপোনাক বৰকৈ ঠগিলে।	Mr. Hazarika : He cheated you too much.
মীনু	: খুৰাদেউ কালি আপোনা-লোকে চিনেমা চালে নে ?	Minu : Uncle, did you see picture yesterday ?
মি: ফুকন	: অ' চালোঁ। তইঁতে 'ঘৰ সংসাৰ' চালি নেকি ?	Mr. Phukan : Yes, (we) saw. Did you see 'Ghar-Sansar'.
মীনু	: আমি যোৱা কালি শ্ৰীয়ালৈ গলোঁ। (কিন্তু টিকট নাপালোঁ) মঞ্জুহঁতে ব্লেকত পালে।	Minu : We went to Sriya yesterday. (But we did not get ticket). Manju and others got in black.

Repetition Drill

১। আপুনি কিবা কৰি আছে নেকি ?

....

আপুনি কিবা কৰি আছে নেকি ?

২। নাই, মই একো কৰি থকা নাই।

... ...

নাই, মই একো কৰি থকা নাই।

৩। আহক, কি খবৰ কওক।

... ...

আহক, কি খবৰ কওক।

Digitized by Google

৪ । কালি আপুনি চকী মেজবোৰ আনিলে নে ?

....

কালি আপুনি চকী মেজবোৰ আনিলে নে ?

৫ । হয়, আনিলোঁ ।

... .

হয়, আনিলোঁ ।

৬ । দাম কিমানকৈ ললে ?

... ...

দাম কিমানকৈ ললে ?

৭ । বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ ।

... ...

বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ ।

৮ । কাঠৰবোৰৰ পয়ত্ৰিশ টকাকৈ ।

... ...

কাঠৰবোৰৰ পয়ত্ৰিশ টকাকৈ ।

৯ । মেজখনৰ কুৰি টকা ।

... ...

মেজখনৰ কুৰি টকা ।

১০ । বৰ বেছি ললে ।

... ...

বৰ বেছি ললে ।

১১ । কাৰ দোকানৰ পৰা কিনিলে ?

... .

কাৰ দোকানৰ পৰা কিনিলে ?

Digitized by Google

১২। ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা কিনিলোঁ।

... .

ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা কিনিলোঁ।

১৩। তেওঁ আপোনাক বেয়াকৈ ঠগিলে।

... .

তেওঁ আপোনাক বেয়াকৈ ঠগিলে।

১৪। কালি আপোনালোকে চিনেমা চালে নে?

... ...

কালি আপোনালোকে চিনেমা চালে নে?

১৫। তইঁতে 'ঘৰসংসাৰ' চালি নে?

... ...

তইঁতে 'ঘৰসংসাৰ' চালি নে?

১৬। আমি যোৱাকালি শ্ৰীয়ালৈ গলোঁ।

... ...

আমি যোৱাকালি শ্ৰীয়ালৈ গলোঁ।

১৭। মঞ্জুইতে ব্ৰেকত পালে।

... ...

মঞ্জুইতে ব্ৰেকত পালে।

Build-up Drill

১। কৰি আছে নেকি?

কিবা কৰি আছে নেকি?

আপুনি কিবা কৰি আছে নেকি?

২। নাই।

কৰি থকা নাই।

Digitized by Google

মই একো কৰি থকা নাই।

নাই, মই একো কৰি থকা নাই।

৩। কওক।

কি খবৰ কওক।

আহক, কি খবৰ কওক।

৪। আনিলে নে?

মেজবোৰ আনিলে নে?

চকী মেজবোৰ আনিলে নে?

আপুনি চকী মেজবোৰ আনিলে নে?

কালি আপুনি চকী মেজবোৰ আনিলে নে?

৫। আনিলোঁ।

হয়, আনিলোঁ।

৬। ললে।

কিমানকৈ ললে?

দাম কিমানকৈ ললে?

৭। ত্ৰিশ টকাকৈ।

চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ।

বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ।

৮। কুৰি টকা।

মেজখনৰ কুৰি টকা।

৯। ললে।

বেছি ললে।

বৰ বেছি ললে।

Digitized by Google

১০। কিনিলে।

কাৰ পৰা কিনিলে ?

কাৰ দোকানৰ পৰা কিনিলে ?

১১। কিনিলোঁ।

ৰামলালৰ পৰা কিনিলোঁ।

ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা কিনিলোঁ।

১২। চালে নে ?

আপোনালোকে চালে নে ?

কালি আপোনালোকে চিনেমা চালে নে ?

১৩। চালি নে ?

তইঁতে চালি নে ?

তইঁতে 'ঘৰসংসাৰ' চালি নে ?

১৪। গলোঁ।

আমি গলোঁ।

আমি শ্ৰীয়ালৈ গলোঁ।

আমি যোৱাকালি শ্ৰীয়ালৈ গলোঁ।

১৫। ঠগিলে।

তেওঁ ঠগিলে।

তেওঁ আপোনাক ঠগিলে।

তেওঁ আপোনাক বেয়াকৈ ঠগিলে।

১৬। পালে।

মঞ্জুইঁতে পালে।

মঞ্জুইঁতে ৰেকড পালে।

Digitized by Google

Substitution Drill

১। আপুনি কিবা কৰি আছে নেকি ?

হাজৰিকা

হাজৰিকাই কিবা কৰি আছে নেকি ?

প্ৰদীপ

প্ৰদীপে কিবা কৰি আছে নেকি ?

২। (ক) নাই, মই একো কৰি থকা নাই।

আমি

নাই, আমি একো কৰি থকা নাই।

মীনু আৰু মই

মীনু আৰু মই একো কৰি থকা নাই।

আপুনি

আপুনি একো কৰি থকা নাই।

তুমি

তুমি একো কৰি থকা নাই।

তই

তই একো কৰি থকা নাই।

(খ) মই একো কৰি থকা নাই।

পঢ়ি

মই একো পঢ়ি থকা নাই।

লিখি

মই একো লিখি থকা নাই।

৩। (ক) আহক কি খবৰ কওক।

বহক

বহক, কি খবৰ কওক।

Digitized by Google

যাওক

যাওক, কি খবৰ কওক।

(খ) আহক, কি খবৰ কওক।

আহা

আহা, কি খবৰ কোৱা।

আহ

আহ, কি খবৰ ক।

৪। (ক) কালি আপুনি চকীমেজবোৰ আনিলে নে ?

কিতাপ কাগজ

কালি আপুনি কিতাপ কাগজবোৰ আনিলে নে ?

চোলাপেণ্ট

কালি আপুনি চোলাপেণ্টবোৰ আনিলে নে ?

(খ) কালি আপুনি চকী মেজবোৰ আনিলে নে ?

সি

কালি সি চকী মেজবোৰ আনিলে নে ?

তেওঁ

কালি তেওঁ চকী মেজবোৰ আনিলে নে ?

তেখেত

কালি তেখেতে চকী মেজবোৰ আনিলে নে ?

৫। হয়, আনিলোঁ।

আনিছোঁ

হয়, আনিছোঁ।

৬। (ক) দাম কিমানকৈ ললে ?

Digitized by Google

কিমান

দাম কিমান ললে ?

(খ) দাম কিমানকৈ ললে ?

লৈছে

দাম কিমানকৈ লৈছে ?

৭। (ক) বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ।

কাঠৰ

কাঠৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ।

(খ) বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ।

মেজ

বেতৰ মেজবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ।

৮। মেজখনৰ কুৰি টকা।

চকী

চকীখনৰ কুৰি টকা।

৯। বৰ বেছি ললে।

কম

বৰ কম ললে।

১০। কাৰ দোকানৰ পৰা কিনিলে ?

ললে

কাৰ দোকানৰ পৰা ললে ?

আনিলে

কাৰ দোকানৰ পৰা আনিলে ?

Digitized by Google

১১। ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা কিনিলোঁ।
হাজৰিকা
হাজৰিকাৰ দোকানৰ পৰা কিনিলোঁ।
ফুকন
ফুকনৰ দোকানৰ পৰা কিনিলোঁ।

১২। তেওঁ আপোনাক বৰকৈ ঠগিলে।
তাক
তেওঁ তাক বৰকৈ ঠগিলে।
হাজৰিকা
তেওঁ হাজৰিকাক বৰকৈ ঠগিলে।
মোক
তেওঁ মোক বৰকৈ ঠগিলে।

১৩। কালি আপোনালোকে চিনেমা চালে নে ?
আপুনি
কালি আপুনি চিনেমা চালে নে ?

১৪। তই 'ঘৰসংসাৰ' চালি নে ?
তহঁত
তহঁতে 'ঘৰসংসাৰ' চালি নে ?
'তপোই'
তহঁতে 'তপোই' চালি নে ?

১৫। আমি যোৱাকালি শ্ৰীয়ালৈ গলোঁ।
মই
মই যোৱাকালি শ্ৰীয়ালৈ গলোঁ।

Digitized by Google

কল্পনা

মই যোৱাকালি কল্পনালৈ গলোঁ ।

কটক

মই যোৱাকালি কটকলৈ গলোঁ ।

Expansion Drill

১। হয়, আনিলোঁ ।

... ...

হয়, মই আনিলোঁ ।

... ...

হয়, মই আনিলোঁ ।

....

হয়, মই কালি আনিলোঁ ।

... .

হয়, মই কালি আনিলোঁ ।

২। দাম কিমানকৈ ললে ?

... ...

চকীবোৰৰ দাম কিমানকৈ ললে ?

....

চকীবোৰৰ দাম কিমানকৈ ললে ?

৩। মেজখনৰ কুৰিটকা।

... ...

মেজখনৰ দাম কুৰিটকা।

... ...

মেজখনৰ দাম কুৰিটকা।

Digitized by Google

৪। বৰ বেছি ললে।

... ...

দাম বৰ বেছি ললে।

... ...

দাম বৰ বেছি ললে।

... ...

চকীবোৰৰ দাম বৰ বেছি ললে।

... ...

চকীবোৰৰ দাম বৰ বেছি ললে।

৫। সাহুৰ দোকানৰ পৰা কিনিলোঁ।

....

চকী মেজবোৰ সাহুৰ দোকানৰ পৰা কিনিলোঁ।

... .

চকী মেজবোৰ সাহুৰ দোকানৰ পৰা কিনিলোঁ।

Contraction Drill

১। কালি আপুনি চকী মেজ আনিলে নে?

... ...

আপুনি চকী মেজ আনিলে নে?

... ...

আপুনি চকী মেজ আনিলে নে?

২। বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশটকাকৈ।

... .

বেতৰবোৰৰ ত্ৰিশটকাকৈ।

... .

বেতৰবোৰৰ ত্ৰিশটকাকৈ।

Digitized by Google

৩। কাৰ দোকানৰ পৰা কিনিলে ?

....

কাৰ পৰা কিনিলে

... ...

কাৰ পৰা কিনিলে ?

৪। তেওঁ আপোনাক বৰকৈ ঠগিলে।

... ...

তেওঁ আপোনাক ঠগিলে

....

তেওঁ আপোনাক ঠগিলে

Tranformation Drill

(a) Affirmative to Negative.

১। আপুনি কিবা কৰি আছে।

... ...

আপুনি একো কৰি থকা নাই ।

... ...

আপুনি একো কৰি থকা নাই ।

২। মই কিবা কৰি আছোঁ।

... ...

মই একো কৰি থকা নাই।

....

মই একো কৰি থকা নাই।

৩। মই চাহ কৰি আছোঁ।

....

Digitized by Google

মই চাহ কৰি থকা নাই।

... ...

মই চাহ কৰি থকা নাই।

৪। বুবুলে পঢ়ি আছে।

....

বুবুলে পঢ়ি থকা নাই।

... ...

বুবুলে পঢ়ি থকা নাই।

৫। মীনুৱে লিখি আছে।

... ...

মীনুৱে লিখি থকা নাই।

... ...

মীনুৱে লিখি থকা নাই।

৬। সিহঁতে খেলি আছে।

....

সিহঁতে খেলি থকা নাই।

... ...

সিহঁতে খেলি থকা নাই।

(b) Affirmative to Interrogative.

১। বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ ললে।

... ...

বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ ললে নেকি?

....

বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকাকৈ ললে নেকি?

২। মেজখনৰ দাম কুৰিটকা ললে।

....

Digitized by Google

মেজখনৰ দাম কুৰিটকা ললে নেকি ?

... ...

মেজখনৰ দাম কুৰিটকা ললে নেকি ?

৩। বৰ বেছি ললে।

... ...

বৰ বেছি ললে নেকি ?

... ...

বৰ বেছি ললে নেকি ?

৪। ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা কিনিলে।

... ...

ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা কিনিলে নেকি ?

... ...

ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা কিনিলে নেকি ?

Variation Drill

১। কিবা কৰি আছে ?

....

একো কৰি থকা নাই ?

... ...

একো কৰি থকা নাই ?

২। বেতৰ চকীবোৰ ত্ৰিশটকাকৈ।

....

বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকা

... ...

বেতৰ চকীবোৰৰ ত্ৰিশ টকা।

Digitized by Google

৩। মেজখনৰ দাম কুৰিটকা ।

... ...

মেজখনৰ দাম কু ৰটকা ললে নেকি ?

... ...

মেজখনৰ দাম কুৰিটকা ললে নেকি ?

৪। দাম বৰ বেছি ললে।

... ...

দাম বৰ বেছিকৈ ললে ।

... ...

দাম বৰ বেছিকৈ ললে ।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন – হাজৰিকাই কি কৰি আছে ?

... ...

হাজৰিকাই কি কৰি আছে ?

উত্তৰ – হাজৰিকাই একো কৰি থকা নাই ।

... .

হাজৰিকাই একো কৰি থকা নাই ।

প্ৰশ্ন – ফুকনে কালি কি কিনিলে ?

.. ..

ফুকনে কালি কি কিনিলে ?

উত্তৰ— ফুকনে কালি চকীমেজ কিনিলে ।

... ...

ফুকনে কালি চকীমেজ কিনিলে ।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— ফুকনে কেইখন চকী মেজ কিনিলে ?

... ...

ফুকনে কেইখন চকী মেজ কিনিলে ?

উত্তৰ— ফুকনে চাৰিখন চকী আৰু এখন মেজ কিনিলে।

... ...

ফুকনে চাৰিখন চকী আৰু এখন মেজ কিনিলে ।

প্ৰশ্ন— চকীবোৰ কিহৰ ?

... ...

চকীবোৰ কিহৰ ?

উত্তৰ— দুখন চকী কাঠৰ আৰু বাকী দুখন বেতৰ ।

... ...

দুখন চকী কাঠৰ আৰু বাকী দুখন বেতৰ।

প্ৰশ্ন— এখন বেতৰ চকীৰ দাম কিমান ?

... ...

এখন বেতৰ চকীৰ দাম কিমান ?

উত্তৰ— এখন বেতৰ চকীৰ দাম ত্ৰিশটকা ।

... ...

এখন বেতৰ চকীৰ দাম ত্ৰিশটকা ।

প্ৰশ্ন— একোখন বেতৰ চকীৰ দাম কিমানকৈ ?

....

একোখন বেতৰ চকীৰ দাম কিমানকৈ ?

উত্তৰ— একোখন বেতৰ চকীৰ দাম ত্ৰিশটকাকৈ ।

... ...

একোখন বেতৰ চকীৰ দাম ত্ৰিশটকাকৈ।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন — একোখন মেজৰ দাম কিমানকৈ ?

... ...

একোখন মেজৰ দাম কিমানকৈ ?

উত্তৰ— একোখন মেজৰ দাম কুৰিটকাকৈ।

... ...

একোখন মেজৰ দাম কুৰিটকাকৈ।

প্ৰশ্ন— ফুকনে ক'ৰ পৰা চকীমেজ আনিলে ?

....

ফুকনে ক'ৰ পৰা চকীমেজ আনিলে ?

উত্তৰ— ফুকনে সাহুৰ দোকানৰ পৰা চকী মেজ আনিলে।

... ...

ফুকনে সাহুৰ দোকানৰ পৰা চকী মেজ আনিলে।

প্ৰশ্ন— দাম কম ললে নে বেছি ?

... ...

দাম কম ললে নে বেছি ?

উত্তৰ— দাম বৰ বেছি ললে।

... ...

দাম বৰ বেছি ললে।

প্ৰশ্ন— সাহুৱে ফুকনক ঠগিলে নেকি ?

....

সাহুৱে ফুকনক ঠগিলে নেকি ?

উত্তৰ— হয়, সাহুৱে ফুকনক ঠগিলে।

... .

হয়, সাহুৱে ফুকনক ঠগিলে।

Digitized by Google

EXERCISES

1. Frame questions by replacing some words by some interrogative words of which reply would be the following 'statements':

(ক) হাজৰিকাই কিবা কৰি আছে।
(খ) হাজৰিকাৰ ঘৰলৈ ফুকন আহিছে।
(গ) ফুকনে কালি পাঁচখন চকীমেজ কিনিলে।
(ঘ) সাহুৰ দোকানৰ পৰা কিনিলে।
(ঙ) মেজখনৰ দাম কুৰিটকা ললে।

2. Complete the transformation.

(ক) আপুনি কিবা কৰিছে > আপুনি কিবা কৰি আছে।
আমি খাইছোঁ > ... .
বুবুল মীনু শুইছে > ....
প্ৰবীণে পঢ়িছে > .. ..

(খ) আপুনি কিবা কৰি আছে > আপুনি একো কৰি থকা নাই
সি কিবা খাই আছে > ... ...
বুবুলে কিবা লিখি আছে > ... ...
মীনুৱে কিবা পঢ়ি আছে > ... .
আমি এতিয়া খেলি আছোঁ > ....
তুমি এতিয়া বহি আছা > ....

(গ) চকী মেজবোৰ আনিলে নে > চকী মেজবোৰ আনিছে নে?
সাহুৱে বৰকৈ ঠগিলে > ... ...

Digitized by Google

বৰ বেছি লাগে। > ... .

মেজখন কুৰিটকাত পালে। > ... ...

হয়, আনিলোঁ। > ... ...

3. Fill up thr blanks with appropriate temporal words.

(ক) ফুকনে — — চকী মেজবোৰ আনিলে ?

(খ) ফুকনে — — চকী মেজবোৰ আনিলে।

(গ) বুবুলইঁতে — — খেলি আছে ?

(ঘ) ফুকন — — হাজৰিকাৰ ঘৰত বহি আছে।

(ঙ) ফুকন — — হাজৰিকাৰ ঘৰলৈ আহে।

4. Mark the sentences with which কৈ can be used and rewrite them using it in right places.

(ক) চোলাবোৰৰ দাম দহটকা।

(খ) চোলাটোৰ দাম দহটকা।

(গ) একোটা পেণ্টৰ দাম কুৰি টকা।

(ঘ) এটা পেন্টৰ দাম কুৰিটকা।

(ঙ) চোলাবোৰ দহটকা আৰু পেণ্টবোৰ কুৰিটকা নিলে।

(চ দাম কম লোৱা।

(ছ) হাজৰিকাক বৰ ঠগিলে।

5. Substitute the underlined words by the words in the brackets.

(ক) আপুনি কি কৰি আছে ? (তেখেত, মি হাজৰিকা)

(খ) আপুনি চকীমেজবোৰ কিনিলে নে ? (সেই, এই, কিতাপ কাগজ)

Digitized by Google

প্ৰতিজনে or একোজনে এটাকৈ পাব।

প্ৰতিখনৰ or একোখনৰ দহটকাকৈ।

4. বেয়াকৈ is the adverbial form of বেয়া। Thus we get :

ভাল + কৈ = ভালকৈ	'well'
বৰ + কৈ = বৰকৈ	'too much, badly'

5. Assamese does not have a case suffix for the ablative. To express the ablative, the nounstem is first inflected for the genitive which is follwed by a post-position পৰা e.g :

ঘৰ > ঘৰৰ পৰা	'from home'
স্কুল > স্কুলৰ পৰা	'from school'
ইয়া- > ইয়াৰ পৰা	'from here'

Digitized by Google

Unit IV : Lesson —20

IN THE CINEMA HALL

দীপা	: প্ৰৱীণ, পৰহি তহঁত কলৈ গলি ?	Dipa	: Prabin, where did you go the day before yesterday ?
প্ৰদীপ	: আমি পৰহি কটকলৈ গলোঁ। এখন অসমীয়া বোলছবি চালোঁ।	Frabin	: We went to Cuttack the day before yesterday. We saw an Assamese film.
দাপা	: এতিয়া কি ছবি চলি আছে নো ?	Dipa	: What picture is now showing ?
প্ৰৱীণ	: এতিয়া মুকুতা চলি আছে। আমি চালোঁ চিক্‌মিক্ বিজু'ল। সেইখন এঘাৰ সপ্তাহ চলিল। পঞ্চম সপ্তাহৰ পৰা ভিৰ কমিল। সেইখন কালি গ'ল। সিদিনা চিনেমা হলত তোৰ নবৌয়েৰকো দেখিলোঁ।	Prabin	: Now, Mukuta is showing. We saw 'Sik Mik Bijuli'. That (film) ran for eleven weeks. From the fifth week, rush reduced. That went yesterday. That day (we) saw your sister in-law also in the cinema hall.
দীপা	: নবৌৰ লগত কথা হলি নে ?	Dipa	: Did (you) talk with (my) sister-in-law ?

Digitized by Google

প্রবীণ : অ' হলোঁ। নবৌয়েৰেই আমাক মাতিলে। তোৰ কথাও সুধিলে। তেখেত অৱশ্যে শেষলৈ নৰ'ল। অলপ আগতেই গ'ল।	Prabin : Yes, (we) talked. (Your) sister-in-law (herself) called on us She, of course, did not stay on till the end. (She) went little early.
দীপা : ছবিখন তোৰ কেনে লাগিল?	Dipa : How did you feel about the picture?
প্রবীণ : বৰ ভাল লাগিল। কিন্তু মাৰ ছবিখন সিমান ভাল নালাগিল।	Prabin : (It) was very good. But (my) mother did not like the film so much.

Repetition Drill

১। প্রবীণ পৰহি কলৈ গলি?

... ...

প্রবীণ পৰহি কলৈ গলি?

২। আমি পৰহি কটকলৈ গলোঁ।

... ...

আমি পৰহি কটকলৈ গলোঁ।

৩। এখন চিনেমা চালোঁ। আমি চালোঁ চিক্‌মিক্ বিজুলি।

... ...

এখন চিনেমা চালোঁ। আমি চালোঁ চিক্‌মিক্ বিজুলি।

Digitized by Google

৪। এতিয়া কি ছবি চলি আছে নো ?

....

এতিয়া কি ছবি চলি আছে নো ?

৫। এতিয়া মুকুতা চলি আছে।

... ...

এতিয়া মুকুতা চলি আছে।

৬। সেইখন এঘাৰ সপ্তাহ চলিল্‌।

... ...

সেইখন এঘাৰ সপ্তাহ চলিল।

৭। পঞ্চম সপ্তাহৰ পৰা ভিৰ কমিল।

... .

পঞ্চম সপ্তাহৰ পৰা ভিৰ কমিল।

৮। সিদিনা চিনেমা হলত তোৰ নবৌৰেৰকো দেখিলোঁ।

... ...

সিদিনা চিনেমা হলত তোৰ নবৌৰেৰকো দেখিলোঁ।

৯। সেইখন কালি গ'ল।

... ...

সেইখন কালি গ'ল।

১০। নবৌৰ লগত কথা হ'লি নে ?

... ...

নবৌৰ লগত কথা হ'লি নে ?

১১। নবৌৰেৰই আমাক মাতিলে। তোৰ কথাও সুধিলে।

....

নবৌৰেৰই আমাক মাতিলে। তোৰ কথাও সুধিলে।

Digitized by Google

১২। ছবিখন তোৰ কেনে লাগিল ?

... ...

ছবিখন তোৰ কেনে ল্যাগিল ?

১৩। মোৰ বৰ ভাল লাগিল।

... ...

মোৰ বৰ ভাল লাগিল।

১৪। কিন্তু মাৰ ছবিখন সিমান ভাল নালাগিল।

... ...

কিন্তু মাৰ ছবিখন সিমান ভাল নালাগিল।

Build up Drill

১। গলি

কলৈ গলি ?

প্ৰবীণ, কলৈ গলি ?

প্ৰবীণ, পৰহি কলৈ গলি ?

২। গলোঁ।

বজাৰলৈ গলোঁ।

আমি বজাৰলৈ গলোঁ।

আমি কালি বজাৰলৈ গলোঁ।

৩। চালোঁ।

চিনেমা চালোঁ।

এখন অসমীয়া চিনেমা চালোঁ।

৪। চলি আছে

কি ছবি চলি আছে ?

Digitized by Google

এতিয়া কি ছবি চলি আছে ?

এতিয়া কি ছবি চলি আছে নো ?

৫। চলি আছে।

এতিয়া চলি আছে।

এতিয়া চলি আছে মুকুতা।

৬। চালোঁ।

আমি চালোঁ।

আমি চালোঁ চিক্‌মিক্‌ বিজুলি।

৭। চলিল।

সেইখন চলিল।

সেইখন এধাৰ সপ্তাহ চলিল।

৮। কমিল।

ভিৰ কমিল।

পঞ্চম সপ্তাহৰ পৰা ভিৰ কমিল।

৯। গ'ল।

সেইখন গ'ল।

সেইখন কালি গ'ল।

১০। দেখিলোঁ।

তোৰ নবৌৰেৰকো দেখিলোঁ।

চিনেমা হলত তোৰ নবৌৰেৰকো দেখিলোঁ।

সিদিনা চিনেমা হলত তোৰ নবৌৰেৰকো দেখিলোঁ।

১১। হলিনে ?

Digitized by Google

(খ) এতিয়া কি ছবি চলি আছে নো ?

চলিছে

এতিয়া কি ছবি চলিছে নো ?

৫। এতিয়া চলি আছে মুকুতা।

চিকমিক বিজুলি

এতিয়া চলি আছে চিক্‌মিক্ বিজুলি।

৬। (ক) আমি চালোঁ চিক্‌মিক্ বিজুলি।

মই

মই চালোঁ চিক্‌মিক্ বিজুলি।

(খ) আমি চালোঁ চিক্‌মিক্ বিজুলি।

মুকুতা

আমি চালোঁ মুকুতা।

৭। (ক) সিদিনা চিনেমা হলত নবৌবৰকো দেখিলোঁ।

স্কুল

সিদিনা স্কুলত নবৌবৰকো দেখিলোঁ।

বাট

সিদিনা বাটত নবৌবৰকো দেখিলোঁ।

(খ) কালি চিনামা হলত নবৌবৰকো দেখিলোঁ।

পালোঁ

কালি চিনেমা হলত নবৌবৰকো পালোঁ।

৮। নবৌৰ লগত কথা হলি নে ?

ভেখেত

ভেখেতৰ লগত কথা হলি নে ?

Digitized by Google

হাজৰিকা

হাজৰিকাৰ লগত কথা হলি নে ?

৯। অ', নবৌৱেৰই আমাক মাতিলে।

দেখিলে

অ', নবৌৱেৰই আমাক দেখিলে।

কলে

অ', নবৌৱেৰই আমাক কলে।

সুধিলে

অ', নবৌৱেৰই আমাক সুধিলে।

১০। তোৰ কথাও সুধিলে।

কলে

তোৰ কথাও কলে

জানে

তোৰ কথাও জানে।

কব

তোৰ কথাও কব।

১১। ভেখেত অৱশ্যে শেষলৈ নৰ'ল।

চাব

চাব অৱশ্যে শেষলৈ নৰ'ল।

হাজৰিকা

হাজৰিকা অৱশ্যে শেষলৈ নৰ'ল।

১২। অলপ আগতে গ'ল।

আহিল

অলপ আগতে আহিল।

Digitized by Google

১৩। ছবিখন তোৰ কেনে লাগিল ?

কথাছবি

কথাছবিখন তোৰ কেনে লাগিল ?

কিতাপখন

কিতাপখন তোৰ কেনে লাগিল ?

সোখন

সোখন তোৰ কেনে লাগিল ?

১৪। বৰ ভাল লাগিল।

বেয়া

বৰ বেয়া লাগিল।

১৫। কিন্তু মাৰ ছবিখন সিমান ভাল নালাগিল।

চিনেমাখন

কিন্তু মাৰ চিনেমাখন সিমান ভাল নালাগিল।

বৰ

কিন্তু চিনেমাখন বৰ ভাল নালাগিল।

লাগিল

কিন্তু মাৰ চিনেমাখন বৰ ভাল লাগিল।

Expansion Drill

১। প্ৰবীণ, পৰহি কলৈ গলি ?

... ...

প্ৰবীণ, পৰহি তই কলৈ গলি ?

... ...

প্ৰবীণ, পৰহি তই কলৈ গলি ?

Digitized by Google

In Assamese

২। এখন ছবি চালোঁ।

... ...

এখন অসমীয়া কথাছবি চালোঁ।

... ...

এখন অসমীয়া কথাছবি চালোঁ।

৩। সেইখন কালি গ ল।

... ...

সেই ছবিখন কালি গ'ল।

... .

সেই ছবিখন কালি গল।

৪। কালি চিনেমাহলত নবৌৱেৰকো দেখিলোঁ।

... .

কালি চিনেমাহলত তোৰ নবৌৱেৰকো দেখিলোঁ।

....

কালি চিনেমা হলত তোৰ নবৌৱেৰকো দেখিলোঁ।

৫। অলপ আগতেই গ'ল।

... ...

নবৌৱেৰ অলপ আগতেই গ'ল।

....

নবৌৱেৰ অলপ আগতেই গ'ল।

৬। বৰ ভাল লাগিল।

... ...

মোৰ বৰ ভাল ল্যাগিল।

... ...

মোৰ বৰ ভাল্ ল্যাগিল্।

Digitized by Google

ছবিখন মোৰ ভাল লাগিল ।

... ...

ছবিখন মোৰ বৰ ভাল লাগিল ।

Tranformation Drill

(a) Affirmative to Negative

১। আমি পৰহি বজাৰলৈ গলোঁ ।

... .

আমি পৰহি বজাৰলৈ নগলোঁ ।

... ...

আমি পৰহি বজাৰলৈ নগলোঁ ।

২। এখন ছবি চালোঁ ।

....

এখনো ছবি নাচালোঁ ।

... ...

এখনো ছবি নাচালোঁ ।

৩। এতিয়া মুকুতা চলি আছে ।

... .

এতিয়া মুকুতা চলি থকা নাই ।

... ...

এতিয়া মুকুতা চলি থকা নাই ।

৪। আমি চালোঁ চিক্‌মিক্ বিজুলি ।

....

Digitized by Google

In Assamese

আমি চিক্‌মিক বিজুলি নাচালোঁ ।

... ...

আমি চিক্‌মিক্ বিজুলি নাচালোঁ ।

৫। সেইখন কালি গ'ল ।

... ...

সেইখন কালি নগ'ল ।

....

সেইখন কালি নগ'ল ।

৬। কালি চিনেমা হলত নবৌৱেৰকো দেখিলোঁ ।

... ...

কালি চিনেমা হলত নবৌৱেৰকো নেদেখিলোঁ ।

... ...

কালি চিনেমা হলত নবৌৱেৰকো নেদেখিলোঁ ।

৭। নবৌৱেৰই আমাক মাতিলে ।

.. ..

নবৌৱেৰই আমাক নামাতিলে ।

... ...

নবৌৱেৰই আমাক নামাতিলে ।

৮। তোৰ কথাও সুধিলে ।

....

তোৰ কথাও নুসুধিলে ।

... .

তোৰ কথাও নুসুধিলে ।

Digitized by Google

তেখেত আগতে ন'গল।

....

তেখেত আগতে নগ'ল।

১০। বৰ ভাল লাগিল।

... ...

বৰ ভাল-নালাগিল।

....

বৰ ভাল নালাগিল।

(b) To Negative Question.

১। পৰহি চিনেমালৈ গলি নে ?

... ...

পৰহি চিনেমালৈ নগলি নে ?

... ...

পৰহি চিনেমালৈ নগলি নে ?

২। নবৌৰ লগত কথা হলি নে ?

... ...

নবৌৰ লগত কথা নহলি নে ?

... ...

নবৌৰ লগত কথা নহলি নে ?

৩। ছবিখন ভাল নাগিল নে ?

... .

ছবিখন ভাল নালাগিল নে ?

... .

ছবিখন ভাল নালাগিল নে ?

Digitized by Google

(c) Negative to Affirmative.

১। তেওঁ শেষলৈ নব'ল।

... ...

তেওঁ শেষলৈ ব'ল।

... ...

তেওঁ শেষলৈ ব'ল।

২। বুবুলে নেখেলিলে।

... ...

বুবুলে খেলিলে।

... ...

বুবুলে খেলিলে।

৩। মীনুৱে নাচালে।

... ...

মীনুৱে চালে।

... .

মীনুৱে চালে।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— প্ৰবীণ পৰহি কলৈ গ'ল?

... ...

প্ৰবীণ পৰহি কলৈ গ'ল?

উত্তৰ— প্ৰবীণ পৰহি বজাৰলৈ গ'ল।

... ...

প্ৰবীণ পৰহি বজাৰলৈ গ'ল।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— প্ৰবীণে বজাৰত কি কৰিলে ?

... ...

প্ৰবীণে বজাৰত কি কৰিলে ?

উত্তৰ— প্ৰবীণে বজাৰত এখন চিনেমা চালে ।

... .

প্ৰবীণে বজাৰত এখন চিনেমা চালে ।

প্ৰশ্ন— প্ৰবীণে কোনখন ছবি চালে ?

.. ..

প্ৰবীণে কোনখন ছবি চালে ?

উত্তৰ— প্ৰবীণ চিক্‌মিক্ বিজুলিখন চালে ।

... ...

প্ৰবীণে চিক্‌মিক্ বিজুলিখন চালে ।

প্ৰশ্ন— এতিয়া চিক্‌মিক্ বিজুলি চলি আছে নে ?

... ...

এতিয়া চিক্‌মিক বিজুলি চলি আছে নে ?

উত্তৰ— এতিয়া চিক্‌মিক্ বিজুলি চলি থকা নাই ।

....

এতিয়া চিক্‌মিক্ বিজুলি চলি থকা নাই ।

প্ৰশ্ন— এতিয়া কি ছবি চলি আছে ?

... .

এতিয়া কি ছবি চলি আছে ?

উত্তৰ— এতিয়া মুকুতা ছবি চলি আছে ।

... .

এতিয়া মুকুতা ছবি চলি আছে ।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— চিক্‌মিক্‌ বিজুলি আৰু কোনে চালে ?

....

চিক্‌মিক্‌ বিজুলি আৰু কোনে চালে ?

উত্তৰ— চিক্‌মিক্‌ বিজুলি নবৌৱেৰেও চালে ।

... ...

চিক্‌মিক্‌ বিজুলি নবৌৱেৰেও চালে ।

প্ৰশ্ন— নবৌৱেকৰ লগত প্ৰবীণৰ কথা হ'লনে ?

... ...

নবৌৱেকৰ লগত প্ৰবীণৰ কথা হ'লনে ?

উত্তৰ— নবৌৱেকৰ লগত প্ৰবীণৰ কথা নহ'ল ।

... ...

নবৌৱেকৰ লগত প্ৰবীণৰ কথা নহ'ল ।

প্ৰশ্ন— ছবিখন প্ৰবীণৰ কেনে লাগিল ?

... ...

ছবিখন প্ৰবীণৰ কেনে লাগিল ?

উত্তৰ— ছবিখন প্ৰবীণৰ ভাল লাগিল ।

... ...

ছবিখন প্ৰবীণৰ ভাল লাগিল ।

প্ৰশ্ন— কোন সপ্তাহৰ পৰা ভিৰ কমিল ?

... ...

কোন সপ্তাহৰ পৰা ভিৰ কমিল ?

উত্তৰ— পঞ্চম সপ্তাহৰ পৰা ভিৰ কমিল ।

... ...

পঞ্চম সপ্তাহৰ পৰা ভিৰ কমিল ।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— ছবিখন দীপাই চাইছে নে ?

....

ছবিখন দীপাই চাইছে নে ?

উত্তৰ— ছবিখন দীপাই চোৱা নাই।

... ...

ছবিখন দীপাই চোৱা নাই।

প্ৰশ্ন— প্ৰবীণে চিনেমা কেতিয়া চালে ?

... ...

প্ৰবীণে চিনেমা কেতিয়া চালে ?

উত্তৰ— প্ৰবীণে চিনেমা পৰহি চালে।

... .

প্ৰবীণে চিনেমা পৰহি চালে।

EXERCISES

1. Fill up the blanks with appropriate temporal words in the right.

(ক) বুবুলে — — এখন ছবি চালে।	এতিয়া
(খ) মীনু কালি নহয়, — — আহিল।	কালি
(গ) মীনুৰ গা — — ভালে নাথ'কে।	পৰহি
(ঘ) প্ৰবীণ — — ইয়ালৈ আহে।	মাজে সময়ে
(ঙ) মীনুৱে — — পঢ়ি থকা নাই।	প্ৰায়ে

2. Substitute the underlined words by the ones given in the brackets and maintain correctness.

Digitized by Google

In Assamese

(ক) আমি কালি চিনেমা চালোঁ। (তেওঁ আৰু মই, মই, সি, তুমি)

(খ) এতিয়া কি ছবি আছে (কোন, ক'ত, কেনে)

(গ) সেইখন কালি গ'ল। (সৌ, এই, তেখেত, আপুনি, তাই)

(ঘ) তেওঁ আমাক মাতিলে। (তুমি, তই, তইঁত. তোমালোক)

(ঙ) ছবিখন তোৰ কেনে লাগিল ? (তুমি, আপুনি, সি, তাই)

3. Choosing words form both the columns obtain the correct phrase. Make necessary changes.

Col. A	Col. B
তই	নবৌ
মই	নবৌ
দীপা	মা
প্ৰদীপ	পেহী
তই	ভাই

4. Provide appropriate subjects to the following sentences :

(ক) প্ৰবীণ, পৰহি কলৈ গলি ?

(খ) এখন চিনেমা চালোঁ ।

(গ) চিনেমা হলত চাৰক দেখিলোঁ ।

(ঘ) অলপ আগতেই গ'ল।

(ঙ) মুকুতা খন চালা নে ?

5. Frame questions from the following statements :

(ক) প্ৰদীপ পৰহি বজাৰলৈ গ'ল ।

Digitized by Google

(খ) সিইঁতে এখন চিনেমা চালে।

(গ) অলপ আগতেই গ'ল।

(ঘ) চিনেমা হলত চাৰক দেখিলোঁ।

(ঙ) মুকুতাখন চালা।

6. Transform as suggested :

(ক) এতিয়া কি ছবি চলি আছে? (সম্পন্ন, বৰ্তমান)

(খ) প্ৰবীণ বজাৰলৈ গ'ল। (-এ-)

(গ) তেওঁ তোৰ কথাও শুধিলে। (-ঐ-)

(ঘ) ছবিখন তোৰ কেনে লাগিল? (নিত্য বৰ্তমান)

(ঙ) চাৰৰ লগত কথা হলি নে? (২য় পুৰুষ, কম সন্মান বুজোৱা ক্ৰিয়ালৈ)

Vocabulary

পৰহি	'day before yesterday'
গলি	'you (non-hon. went'
গলোঁ	'I went'
এখন চিনেমা	'a cinema'
ছবি	'picture, film'
এঘাৰ	'eleven'
সপ্তাহ	'week'
চলিল	'ran, continued'
ভিৰ	'rush'

Digitized by Google

সিমান	'so much'
পঞ্চম	'fifth'
চলি আছে	'is continuing (showing)'
মুকুতা	'pearl, a title of a film'
চিক্‌মিক্ বিজুলি	'a film title, meaning bright lightning'
কালি	'yesterday'
চিনেমা হল	'cinema hall'
দেখিলোঁ	'I saw'
লগত	'with'
কথা হলি	'you (non-hon.) talked'
মাতিলে	'called on'
সুধিলে	'asked'
অৱশ্যে	'of course'
শেষ	'last'
নৰ'ল	'did not wait'
আগতে	'before, previously'

Grammatical Notes

Simple past tense, introduced in the previous lesson, is reinforced here.

1. Verbal agreement with 2nd person non-honorific and 3rd person is shown in this lesson. (See grammatical notes incorporated in the previous lesson). To repeat again, they are :

Digitized by Google

2nd person } non-hon. -ই
hon. -আ
more-hon. -এ, -ø

3rd person -এ, -ø [-এ is used with transitive verb stems, -ø with intransitive verbstems.]

e.g. মাৎ+ইল্+ -এ>মাতিলে but গ-'+ল্+ ø>গ'ল
চা- + -ল্+-এ>চালে but হ-+ল্+-ø>হ'ল

2. In the formation of the negative of verbs of simple past tense, the rule for the formation of negative of simple present operates. That is, ন- (ন্+অ) is prefixed to the fully inflected verbal formatons and -অ of ন- is assimilated with the vowel of the initial syllable of the verb; e g. :

ন+ৰ'ল>নৰ'ল
ন+খালে>নাখালে
ন+দিলে>নিদিলে

3. কথা হ- is a Nominal-Verbal compound. It is inflected like the simple verbstem.

4. To show relation with 2nd person (non-hon.) -ৰ্ or -এৰ্ is added to the kinship nouns, subject to the condition that the former occurs after -আ ending kinship nouns, the latter elsewhere.

Digitized by Google

5. -এই is a particle to give stress or emphasis. In নবৌৱেৰই the emphasis is on নবৌৱেৰ and in আগ‍্-অত-এই the emphasis is on আগত। Sometimes -ই of -এই is dropped. The emphasis marker -এই or -এ is very common in Assamese.

Digitized by Google

Unit V : Lesson—25

NANDAN KANAN ZOO

মণি :	যোৱা পৰহি আমি নন্দন কাননলৈ গলোঁ। তাত পিকনিক খালোঁ। তাত বহুত জীৱ জন্তু আছে। আমি সিংহ, বাঘ, ভালুক, হৰিণা, ঘৰিয়াল দেখিলোঁ।	Mani :	We went to Nandan Kanan the day before yesterday. We ate picnic there. There are many animals in the zoo. We saw lion, tiger, bear. deer and crocodile.
লণি :	তোমালোকে হাতী দেখিলা নে নাই ?	Lani :	Did you see elephant or not ?
মণি :	এৰা, আমি হাতী দেখিলোঁ। আমি হাতীত উঠিলোঁও কিন্তু আমি গঁড় নেদেখিলোঁ। তুমি কিয় নাহিলা ? তোমাৰ পেহী-য়েৰাকো কিয় নানিলা ?	Mani :	Yes, we saw elephant. We rode on elephants too. But we did not see rhino. Why did you not come ? Why did you not bring your aunt ?
লণি :	পেহীৰ গা বেয়া। সেইকাৰণে তেওঁ পিকনিকলৈ নোলাল। তোমালোক নাৱত উঠিলা নে নাই ?	Lani :	Aunt is unwell. So she did not come to picnic. Did you board on boat ?

Digitized by Google

মণি : উঠিলোঁ। ককাইদেৱে নিজে বঠা মাৰিলে। আমি হ্ৰদৰ সিপাৰেও পালোঁ। তাত দীপকদাৰ ভনী-য়েককো লগপালোঁ তেওঁ-লোকেও পিকনিক কৰিলে। ভায়েক ভনীয়েক আটায়ে কাৰেৰে উভতিল। আমি বাছেৰে উভতিলোঁ।

Mani : (We) boarded. Elder brother himself took the oar. We went to the other bank of the lake (We) also met Depakda's sister there. They also had picnic there. (Her) brother and sister-all returned by car. We returned by bus.

Repetition Drill

১। যোৱা পৰহি আমি নন্দন কাননলৈ গলোঁ।

... ...

যোৱা পৰহি আমি নন্দন কাননলৈ গলোঁ।

২। তাত পিকনিক খালোঁ।

... ...

তাত পিকনিক খালোঁ।

৩। তাত বহুত জীবজন্তু আছে।

... ...

তাত বহুত জীবজন্তু আছে।

৪। আমি সিংহ, বাঘ, ভালুক, হৰিণা, ঘৰিয়াল দেখিলোঁ।

... .

আমি সিংহ, বাঘ, ভালুক, হৰিণা, ঘৰিয়াল দেখিলোঁ।

Digitized by Google

৫। তোমালোকে হাতী দেখিলা নে ?

... ...

তোমালোকে হাতী দেখিলা নে ?

৬। এৰা, আমি হাতী দেখিলোঁ ।

... ...

এৰা, আমি হাতী দেখিলোঁ ।

৭। আমি হাতীত উঠিলোঁও।

... ...

আমি হাতীত উঠিলোঁও।

৮। কিন্তু আমি গঁড় নেদেখিলোঁ ।

... ...

কিন্তু আমি গঁড় নেদেখিলোঁ ।

৯। তুমি কিয় নাহিলা ?

... ...

তুমি কিয় নাহিলা ?

১০। তোমাৰ পেহীয়েৰাকো কিয় নানিলা ?

... ...

তোমাৰ পেহীয়েৰাকো কিয় নানিলা ?

১১। পেহীৰ গা বেয়া।

... ...

পেহীৰ গা বেয়া।

১২। সেইকাৰণে তেওঁ পিকনিকলৈ নোলাল।

... ...

সেইকাৰণে তেওঁ পিকনিকলৈ নোলাল।

Digitized by Google

১৩। তোমালোক নাৰত উঠিলা নে নাই ?

... ...

তোমালোক নাৰত উঠিলা নে নাই ?

১৪। কাকাইদেৱে বঠা মাৰিলে।

... ...

কাকাইদেৱে বঠা মাৰিলে।

১৫। আমি হ্রদৰ সিপাৰেও গলোঁ।

... ...

আমি হ্রদৰ সিপাৰেও গলোঁ।

১৬। তাত দীপকদাৰ ভনীয়েককো লগ পালোঁ।

... ...

তাত দীপকদাৰ ভনীয়েককো লগ পালোঁ।

১৭। তেওঁলোকেও পিকনিক কৰিলে।

... ...

তেওঁলোকেও পিকনিক কৰিলে।

১৮। ভায়েক ভনীয়েক আটায়ে কাৰেৰে উভতিল।

... ...

ভায়েক ভনীয়েক আটায়ে কাৰেৰে উভতিল।

১৯। আমি বাছেৰে উভতিলোঁ।

... .

আমি বাছেৰে উভতিলোঁ।

Substitution Drill

১। যোৱা পৰহি আমি নন্দন কাননলৈ গলোঁ।

Digitized by Google

কালি

যোৱা কালি আমি নন্দন কাননলৈ গলোঁ ।

বৃন্দাবন

যোৱা কালি আমি বৃন্দাবনলৈ গলোঁ ।

২। তাত পিকনিক খালোঁ ।

ভাত

তাত ভাত খালোঁ ।

চাহ

তাত চাহ খালোঁ ।

গাখীৰ

তাত গাখীৰ খালোঁ ।

৩। আমি সিংহ, বাঘ, ভালুক, হৰিণা, ঘৰিয়াল দেখিলোঁ ।

বহুত জীৱজন্তু

আমি বহুত জীৱজন্তু দেখিলোঁ ।

বহুত হাতী

আমি বহুত হাতী দেখিলোঁ ।

গঁড়

আমি বহুত গঁড় দেখিলোঁ ।

৪। আমি হাতীত উঠিলোঁ ।

গাড়ী

আমি গাড়ীত উঠিলোঁ ।

বাছ

আমি বাছত উঠিলোঁ ।

Digitized by Google

৫। কিন্তু আমি গঁড় নেদেখিলোঁ।

সিংহ

কিন্তু আমি সিংহ নেদেখিলোঁ।

ভ'লুক

কিন্তু আমি ভালুক নেদেখিলোঁ।

৬। তুমি কিয় নাহিলা ?

পেহীয়েৰা

পেহীয়েৰা কিয় নাহিল ?

ভায়েৰা

ভায়েৰা কিয় নাহিল ?

ভনীয়েৰা

ভনীয়েৰা কিয় নাহিল ?

ককাইদেউ

ককাইদেৱেৰা কিয় নাহিল ?

৭। (তুমি) পেহীয়েৰাকো কিয় নানিলা ?

ককাইদেৱেৰা

তুমি ককাইদেৱেৰাকো কিয় নানিলা ?

বাইদেৱেৰা

তুমি বাইদেৱেৰাকো কিয় নানিলা ?

ভায়েৰা

তুমি ভায়েৰাকো কিয় নানিলা ?

ভনীয়েৰা

তুমি ভনীয়েৰাকো কিয় নানিলা ?

৮। পেহীৰ গা বেয়া।

Digitized by Google

বাইদেউ

বাইদেউৰ গা বেয়া।

ভিনদেউ

ভিনদেউৰ গা বেয়া।

দীপকদা

দীপকদাৰ গা বেয়া।

ভাইটি

ভাইটিৰ গা বেয়া।

৯। সেই কাৰণে তেওঁ পিকনিকলৈ নোলাল।

বাবে

সেইবাবে তেওঁ পিকনিকলৈ নোলাল।

পুৰী

সেইবাবে তেওঁ পুৰীলৈ নোলাল।

পেহী

সেইবাবে পেহী পুৰীলৈ নোলাল।

মোমাইদেউ

সেইবাবে মোমাইদেউ পুৰীলৈ নোলাল।

নগ'ল

সেইবাবে মোমাইদেউ পুৰীলৈ নগ'ল।

১০। তোমালোক নাৱত উঠিলা নে নাই ?

হাতীত

তোমালোক হাতীত উঠিলা নে নাই ?

বাছ

তোমালোক বাছত উঠিলা নে নাই ?

Digitized by Google

In Assames:

১১।　ককাইদেৱে নিজে বঠা মাৰিলে।

দেউতা

দেউতাই নিজে বঠা মাৰিলে।

ভিনদেউ

ভিনদেৱে নিজে বঠা মাৰিলে।

পেহাদেউ

পেহাদেৱে নিজে বঠা মাৰিলে।

খুৰা

খুৰাই নিজে বঠা মাৰিলে।

১২।　আমি হ্রদৰ সিপাৰেও গলোঁ।

পুখুৰী

আমি পুখুৰীৰ সিপাৰেও গলোঁ।

নদী

আমি নদীৰ সিপাৰেও গলোঁ।

১৩।　তাত দীপকদাৰ ভনীয়েককো লগপালোঁ।

ককায়েক

তাত দীপকদাৰ ককায়েককো লগ পালোঁ।

ভায়েক

তাত দীপকদাৰ ভায়েককো লগ পালোঁ।

খুৰাক

তাত দীপকদাৰ খুৰাককো লগ পালোঁ।

পেহাক

তাত দীপকদাৰ পেহাককো লগ পালোঁ।

Digitized by Google

বাইদেউ

ভাত দীপকদাৰ বাইদেৱেককো লগ পালোঁ ।

১৪ । তেওঁলোকেও পিকনিক কৰিলে ।

বাইদেউহঁত

বাইদেউহঁতেও পিকনিক কৰিলে ।

দীপকদা

দীপকদাহঁতেও পিকনিক কৰিলে ।

ভাইটি

ভাইটিহঁতেও পিকনিক কৰিলে ।

১৫ । ভায়েক ভনীয়েক আটায়ে কাবেবে উভতিল ।

ভায়েক ককায়েক

ভায়েক ককায়েক আটায়ে কাবেবে উভতিল ।

ককায়েক ভায়েক

ককায়েক ভায়েক আটায়ে কাবেবে উভতিল ।

মাক দেউতাক

মাক দেউতাক আটায়ে কাবেবে উভতিল ।

গ'ল

মাক দেউতাক আটায়ে কাবেবে গ'ল ।

১৬ আমি বাছেৰে উভতিলোঁ ।

কাবেবে

আমি কাবেবে উভতিলোঁ ।

নাৱেৰে

আমি নাৱেৰে উভতিলোঁ ।

Digitized by Google

গাড়ীৰে

আমি গাড়ীৰে উভতিলোঁ।

আহিলোঁ।

আমি গাড়ীৰে আহিলোঁ।

Transformation Drill

(a) To Negative

১। আমি পৰহি নন্দন কাননলৈ গলোঁ।

....

আমি পৰহি নন্দন কাননলৈ নগলোঁ।

....

আমি পৰহি নন্দন কাননলৈ নগলোঁ।

২। তাত পিকনিক খালোঁ।

... ...

তাত পিকনিক নাখালোঁ।

....

তাত পিকনিক নাখালোঁ।

৩। আমি সিংহ, ভালুক, ঘৰিয়াল দেখিলোঁ।

... ...

আমি সিংহ, ভালুক, ঘৰিয়াল নেদেখিলোঁ।

....

আমি সিংহ, ভালুক, ঘৰিয়াল নেদেখিলোঁ।

৪। তোমালোকে হাতী দেখিলা নে ?

....

Digitized by Google

তোমালোকে হাতী নেদেখিলা নে ?

... ...

তোমালোকে হাতী নেদেখিলা নে ?

৫। এৰা, আমি হাতী দেখিলোঁ ।

... ...

এৰা, আমি হাতী নেদেখিলোঁ ।

... ...

এৰা, আমি হাতী নেদেখিলোঁ ।

৬। আমি হাতীত উঠিলোঁ ।

... .

আমি হাতীত নুঠিলোঁ ।

....

আমি হাতীত নুঠিলোঁ ।

৭। তোমালোক নাৱত উঠিলা নে ?

....

তোমালোক নাৱত নুঠিলা নে ?

... ...

তোমালোক নাৱত নুঠিলা নে ?

৮। ককাইদেৱে বঠা মাৰিলে।

....

ককাইদেৱে বঠা নামাৰিলে।

....

ককাইদেৱে বঠা নামাৰিলে।

৯। আমি হ্ৰদৰ সিপাৰে গলোঁ ।

... .

Digitized by Google

আমি ভুদৰ সিপাৰে নগলোঁ ।

... ...

আমি ভুদৰ সিপাৰে নগলোঁ ।

১০ । তাত দীপকদাৰ ভনীয়েকক লগ পালোঁ ।

... ...

তাত দীপকদাৰ ভনীয়েকক লগ নাপালোঁ ।

... ...

তাত দীপকদাৰ ভনীয়েকক লগ নাপালোঁ ।

১১ । তেওঁলোকে পিকনিক কৰিলে ।

... ...

তেওঁলোকে পিকনিক নকৰিলে ।

....

তেওঁলোকে পিকনিক নকৰিলে ।

১২ । ভায়েক ভনীয়েক কাৰেৰে উগুতিল ।

... .

ভায়েক ভনীয়েক কাৰেৰে সুগুতিল ।

(b) To Arfirmative.

১ । আমি গঁড় নেদেখিলোঁ ।

... ...

আমি গঁড় দেখিলোঁ ।

... .

আমি গঁড দেখিলোঁ ।

২ । তুমি কিয় নাহিলা ?

... ...

Digitized by Google

তুমি কিয় আহিলা ?

... ...

তুমি কিয় আহিলা ?

৩। তোমাৰ পেহীয়েৰাক কিয় আনিলা ?

... ...

তোমাৰ পেহীয়েৰাক কিয় আনিলা ?

... ...

তোমাৰ পেহীয়েৰাক কিয় আনিলা ?

৪ । সেই কাৰণে তেওঁ পিকনিকলৈ যোৱাল ।

... ...

সেই কাৰণে তেওঁ পিকনিকলৈ গলাল ।

... ...

সেই কাৰণে তেওঁ পিকনিকলৈ গলাল ।

(c) To Negative + Interrogative.

১। আমি তাত পিকনিক খালোঁ ।

... .

আমি তাত পিকনিক নাখালোঁ নে ?

... ...

আমি তাত পিকনিক নাখালোঁ নে ?

২। তোমালোকে ঘৰিয়াল দেখিলা ।

... ...

তোমালোকে ঘৰিয়াল নেদেখিলা নে ?

... ...

তোমালোকে ঘৰিয়াল নেদেখিলা নে ?

Digitized by Google

৩।　তোমালোক মাৰত উঠিলা।

....

তোমালোক নাৰত নুঠিলা নে ?

....

তোমালোক নাৰত নুঠিলা নে ?

৪।　তেওঁলোকে পিকনিক কৰিলে।

....

তেওঁলোকে পিকনিক নকৰিলে নে ?

....

তেওঁলোকে পিকনিক নকৰিলে নে ?

৫　ভায়েক ভনীয়েক বাছেৰে উভতিল।

... ...

ভায়েক ভনীয়েক বাছেৰে নুভতিল নে ?

... ...

ভায়েক ভনীয়েক বাছেৰে নুভতিল নে ?

৬।　ককাইদেৰে নিজে বঠা মাৰিলে।

....

ককাইদেৰে নিজে বঠা নামাৰিলে নে ?

... ...

ককাইদেৰে নিজে বঠা নামাৰিলে নে ?

(d) To Interrogative (adding নাই)

১।　তোমালোকে হাতী দেখিলা।

... ...

Digitized by Google

তোমালোকে হাতী দেখিলা নে নাই ?

... ...

তোমালোকে হাতী দেখিলা নে নাই ?

২। তেওঁলোকে পিকনিক কৰিলে।

.. ..

তেওঁলোকে পিকনিক কৰিলে নে নাই ?

... ...

তেওঁলোকে পিকনিক কৰিলে নে নাই ?

৩। ভায়েক ভনীয়েক আটায়ে আছিল।

... .

ভায়েক ভনীয়েক আটায়ে আছিল নে নাই ?

... ... - ....

ভায়েক ভনীয়েক আটায়ে আছিল নে নাই ?

৪। তেওঁ বজাৰলৈ ওলাল।

... ...

তেওঁ বজাৰলৈ ওলাল নে নাই ?

... ...

তেওঁ বজাৰলৈ ওলাল নে নাই ?

৫। তোমালোকে নাৱত উঠিলা।

... ... —

তোমালোকে নাৱত উঠিলা নে নাই ?

... ...

তোমালোকে নাৱত উঠিলা নে নাই ?

৬। তেওঁলোকে পিকনিক কৰিলে।

... ...

Digitized by Google

In Assamese

তেওঁলোকে পিকনিক কৰিলে নে নাই ?

... ...

তেওঁলোকে পিকনিক কৰিলে নে নাই ?

Grammatical Notes

1 As noted earlier, the kinship nouns in Assamese change according to the person and rank of the pronoun or noun with which the relation is shown When the relation has to be shown with 3rd person or 2nd person (more-hon.) -ক্ or -এক্ is added to the kinship nouns, subject to the condition that -ক occurs after -আ ending kinship nouns, -এক্ elsewhere Case-suffix, if any, is added to, after the kinship nouns are inflected for personal relationship. eg. :

খুৰা -ক্ > খুৰাক + Acc. -অক + খুৰাকক ।
পেহী -এক > পেহীয়েক + Acc. -অক > পেহীয়েকক ।
ভাই -এক্ > ভায়েক + Acc. -অক > ভায়েকক ।
নবৌ- এক্ > নবৌৱেক + Gen. - অৰ > নবৌৱেকৰ ।
দেউতা -ক্ > দেউতাক + Gen. -অৰ > দেউতাকৰ ।

2. In the formation of the negative of simple past verbs also, the negative ন(= ন্ + অ) is prefixed to the verbs subject to the distant regressive vowel assimilation. In case of vowel initial verbs, the -অ of -ন is replaced :

ন- দেখিলোঁ > নেদেখিলোঁ ।
ন- ওলাল > নোলাল ।

Digitized by Google

Cultural Note

নন্দন কানন : It is a natural zoo about 18 kms fiom Bhubaneswar. One can go there either by road or by train. There is a natural lake in the Nandan Kanan. There are boating facilities. One can go by boat to the other side of the lake where there is a botanical garden. Nandan Kanan is also a beautiful picnic spot.

Vocabulary Study

(যোৱা) পৰহি	'the day before yesterday'
নন্দন কানন	'a name of a zoo'
পিকনিক	'picnic'
জীৱজন্তু	'animal'
সিংহ	'lion'
ভালুক	'bear'
হৰিণা	'deer'
ঘৰিয়াল	'crocodile'
হাতী	'elephant'
গঁড়	'rhino'
কিয়	'why'
পেহীয়েৰা	'your (hon.) father's sister'
নানিলা	'(you) did not bring'
গা বেয়া	'physically unwell'
নাৱ, নাও	'boat'

Digitized by Google

In Assamese

ককাইদেউ	elder brother'
বঠা	'oar
হ্রদ	'lake'
লগপালোঁ	'(I) met'
কাৰ	'car'
বাছ	'bus'
উভতিল	'(they) returned'

Digitized by Google

Unit V : Lesson—26

Revised Lesson

১। মই একো কৰি থকা নাই। মই শুই থকা নাই। তাই নাচি থকা নাই। তুমি তাঁত বুই পকা নাই।

২। পৰহি তইঁত কলৈ গলি ? নবৌৰ লগত কথা হলি নে ?

৩। তোমালোকে হাতী দেখিলা নে নাই ? তুমি কিয় নাহিলা ? তোমাৰ পেহীয়েৰাকো কিয় নানিলা ? তোমালোক নাৱত উঠিলা নে নাই ?

৪। (ক) কালি আপুনি চকীমেজবোৰ আনিলে নে ? দাম কিমানকৈ ললে ? কাৰ দোকানৰ পৰা আনিলে ?

(খ) তেওঁ আপোনাক বৰকৈ ঠগিলে। দাম বৰ বেছি ললে। নবৌৱেৰে আমাক মাতিলে। তোৰ কথাও সুধিলে। ককাইদেৱে নজে বঠা মাৰিলে সিহঁতে হাতী দেখিলে।

৫। তেখেত অলপ আগতে গ'ল। তেখেত শেষলৈ নৰ'ল। আটায়ে নাৱত উঠিল। ভায়েক ভনীয়েক আটায়ে কাৰেৰে উভতিল সকলোৱে চকীত বহিল। মণিহঁত হাতীত উঠিল। বাইদেউ পিকনিকলৈ নোলাল।

৬। হয়, মই বয়বস্তু আনিলোঁ। ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা চকীমেজ কিনিলোঁ। আমি পৰহি কটকলৈ গলোঁ। এখন চিনেমা চালোঁ। সিদিনা চিনেমা-হলত চাৰকো দেখিলোঁ। আমি অটায়ে হাতীত আৰু নাৱত উঠিলোঁ। আমি তাত পিকনিক কৰিলোঁ। তাত বহুত জীৱজন্তু দেখিলোঁ। কিন্তু আমি গঁড় নেদেখিলোঁ। তাত দীপকদাৰ ভনীয়েককো লগ পালোঁ।

৭। (ক) ছবিখন তোৰ কেনে লাগিল ? নন্দন কানন মণিহঁতৰ কেনে লাগিল ? পিকনিক তোমাৰ কেনে লাগিল ?

Digitized by Google

(খ) ছবিখন মোৰ ভাল লাগিল নন্দন কানন আটাইতকৈ বৰ ভাল লাগিল। পিকনিক সিহঁতৰ ভাল লাগিল। চকমিক্ বিজুলিখন মাৰ ভাল নালাগিল্।

Repetition Drill

১। মই একো কৰি থকা নাই।

... ...

মই একো কৰি থকা নাই।

২। মই শুই থকা নাই।

... ...

মই শুই থকা নাই।

৩। তাই নাচি থকা নাই।

... ...

তাই নাচি থকা নাই।

৪। তুমি তাঁত বুই থকা নাই।

... .

তুমি তাঁত বুই থকা নাই।

৫। পৰহি তহঁত কলৈ গলি ?

... ...

পৰহি তহঁত কলৈ গলি ?

৬। নবৌৰ লগত কথা হলি নে ?

... ...

নবৌৰ লগত কথা হলি নে ?

Digitized by Google

৭। তোমালোকে হাতী দেখিলা নে ?

... .

তোমালোকে হাতী দেখিলা নে ?

৮। তুমি কিয় নাহিলা ?

... ...

তুমি কিয় নাহিলা ?

৯। তোমাৰ পেহীয়েৰাকো কিয় নানিলা ?

... ...

তোমাৰ পেহীয়েৰাকো কিয় নানিলা ?

১০। তোমালোক নাৱত উঠিলা নে নাই ?

... ...

তোমালোক নাৱত উঠিলা নে নাই ?

১১। কালি আপুনি চকীমেজবোৰ আনিলে নে ?

... ...

কালি আপুনি চকীমেজবোৰ আনিলে নে ?

১২। দাম কিমানকৈ ললে ?

... .

দাম কিমানকৈ ললে ?

১৩। কাৰ দোকানৰ পৰা আনিলে ?

....

কাৰ দোকানৰ পৰা আনিলে ?

১৪। তেওঁ আপোনাক ৰবকৈ ঠগিলে।

... ...

তেওঁ আপোনাক ৰবকৈ ঠগিলে।

Digitized by Google

১৫।	দাম বৰ বেছি ললে।

… … … …

দাম বৰ বেছি ললে।

১৬।	নবৌয়েৰেই আমাক মাতিলে।

… … … … …

নবৌয়েৰেই আমাক মাতিলে।

১৭।	তোৰ কথাও সুধিলে।

… … … …

তোৰ কথাও সুধিলে।

১৮।	ককাইদেৱে নিজে বঠা মাৰিলে।

… … … … … …

ককাইদেৱে নিজে বঠা মাৰিলে।

১৯।	সিইঁতে হাতী দেখিলে।

… … … …

সিইঁতে হাতী দেখিলে।

২০।	তেখেত অলপ আগতে গ'ল।

… … … … …

তেখেত অলপ আগতে গ'ল।

২১।	তেখেত শেষলৈ নৰ'ল।

… … … …

তেখেত শেষলৈ নৰ'ল।

২২।	আটায়ে নাৱত উঠিল।

… … … …

আটায়ে নাৱত উঠিল।

Digitized by Google

২৩। ভায়েক ভনীয়েক আটায়ে কাৰেৰে উভতিল।

... ...

ভায়েক ভনীয়েক আটায়ে কাৰেৰে উভতিল।

২৪। সকলোৰে চকীত বহিল।

... ...

সকলোৰে চকীত বহিল।

২৫। মণিহঁত হ তীত উঠিল।

... ...

মণিহঁত হাতীত উঠিল।

২৬। বাইদেউ পিকনিকলৈ নোলাল।

... ...

বাইদেউ পিকনিকলৈ নোলাল।

২৭। হয়, মই বয়বস্তু আনিলোঁ।

... ...

হয়, মই বয়বস্তু আনিলোঁ।

২৮। ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা চকীমেজ কিনিলোঁ।

... ...

ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা চকীমেজ কিনিলোঁ।

২৯। আমি পৰহি কটকলৈ গলোঁ।

... ...

আমি পৰহি কটকলৈ গলোঁ।

৩০। এখন চিনেমা চালোঁ।

... ...

এখন চিনেমা চালোঁ।

Digitized by Google

৩১। চিনেমাহলত চাৰকো দেখিলোঁ।

... ...

চিনেমা হলত চাৰকো দেখিলোঁ।

৩২। আটায়ে হাতী আৰু নাৱত উঠিলোঁ।

... ...

আটায়ে হাতী আৰু নাৱত উঠিলোঁ।

৩৩। আমি তাত পিকনিক কৰিলোঁ।

... ...

আমি তাত পিকনিক কৰিলোঁ।

৩৪। বহুত জীৱজন্তু দেখিলোঁ।

... ...

বহুত জীৱজন্তু দেখিলোঁ।

৩৫। কিন্তু আমি গঁড় নেদেখিলোঁ।

... ...

কিন্তু আমি গঁড় নেদেখিলোঁ।

৩৬। তাত দীপকদাৰ ভনীয়েককো লগ পালোঁ।

... ...

তাত দীপকদাৰ ভনীয়েককো লগ পালোঁ।

৩৭। ছবিখন তোৰ কেনে লাগিল?

... ...

ছবিখন তোৰ কেনে লাগিল?

৩৮। নন্দন কানন মণিইতৰ কেনে লাগিল?

... ...

নন্দন কানন মণিইতৰ কেনে লাগিল?

Digitized by Google

৩৯। ছবিখন তোৰ বৰ ভাল লাগিল।

... ...

ছবিখন তোৰ বৰ ভাল লাগিল।

৪০। নন্দন কানন আটাইৰে বৰ ভাল লাগিল।

... ...

নন্দন কানন আটাইৰে বৰ ভাল লাগিল।

৪১। পিকনিক সিহঁতৰ বৰ ভাল লাগিল।

... ...

পিকনিক সিহঁতৰ বৰ ভাল লাগিল।

৪২। চিক্‌মিক্ বিজুলিখন মাৰ ভাল নালাগিল।

... ...

চিক্‌মিক্ বিজুলিখন মাৰ ভাল নালাগিল।

Substitution Drill

১। মই একো কৰি থকা নাই।

তুমি

তুমি একো কৰি থকা নাই।

তাই

তাই একো কৰি থকা নাই।

চাবে

চাবে একো কৰি থকা নাই।

হাজৰিকা

হাজৰিকাই একো কৰি থকা নাই।

Digitized by Google

তেখেত

তেখেতে একো কৰি থকা নাই।

২। মই শুই থকা নাই।

তাই

তাই শুই থকা নাই।

ককাইদেউ

ককাইদেউ শুই থকা নাই।

খুৰা

খুৰা শুই থকা নাই।

আমি

আমি শুই থকা ন্যই ।

৩। পৰহি তইঁত কলৈ গলি ?

তই

পৰহি তই কলৈ গলি ?

কালি

কালি তই কলৈ গলি ?

তুমি

কালি তুমি কলৈ গলা ?

আপুনি

কালি আপুনি কলৈ গ'ল ?

চাৰ

কালি চাৰ কলৈ গ'ল।

কিয়

কালি চাৰ কিয় গ'ল ?

Digitized by Google

৪। মবৌৰ লগত কথা হলি নে ?
পেহী
পেহীৰ লগত কথা হলি নে ?
পেহীয়েৰ
পেহীয়েৰৰ লগত কথা হলি নে ?
পেহীয়েৰা
পেহীয়েৰাৰ লগত কথা হলা নে ?
পেহীয়েক
পেহীয়েকৰ লগত কথা হ'ল নে ?

৫। তোমালোকে হাতী দেখিলা নে ?
গঁড়
তোমালোকে গঁড় দেখিলা নে ?
ম'হ
তোমালোকে ম'হ দেখিলা নে ?
মোক
তোমালোকে মোক দেখিলা নে ?
দেউতা
তোমালোকে দেউতাক দেখিলা নে ?

৬। নবৌয়েৰে আমাক মাতিলে।
পেহীয়েৰ
পেহীয়েৰে আমাক মাতিলে।
বাইদেৱেৰ
বাইদেৱেৰে আমাক মাতিলে।

Digitized by Google

ভনীয়েৰ

ভনীয়েৰে আমাক মাতিলে।

দেখিলে

ভনীয়েৰে আমাক দেখিলে।

মাৰিলে

ভনীয়েৰে আমাক মাৰিলে।

৭। ককাইদেৰে বঠা মাৰিলে।

ভিনদেউ

ভিনদেৰে বঠা মাৰিলে।

খুৰা

খুৰাই বঠা মাৰিলে।

তেখেত

তেখেতে বঠা মাৰিলে।

সিহঁত

সিহঁতে বঠা মাৰিলে।

বাঘ

সিহঁতে বাঘ মাৰিলে।

হাতী

সিহঁতে হাতী মাৰিলে।

দেখিলে

সিহঁতে হাতী দেখিলে।

মিশ্ৰ

মিশ্ৰই হাতী দেখিলে।

৮। তেখেত অলপ আগতে গ'ল।

Digitized by Google

চৌধুৰী

চৌধুৰী অলপ আগতে গ'ল।

বুবুলহঁত

বুবুলহঁত অলপ আগতে গ'ল।

আছিল

বুবুলহঁত অলপ আগতে আছিল।

খালে

বুবুলহঁতে অলপ আগতে খালে।

৯। আটায়ে কাৰেৰে উভতিল।

মীনুৰ ভায়েক

মীৰ্পৰ ভায়েক কাৰেৰে উভতিল।

মীনুৰ ককায়েক

মীনুৰ ককায়েক কাৰেৰে উভতিল।

মীনুৰ ভনীয়েক

মীনুৰ ভনীয়েক কাৰেৰে উভতিল।

১০। সকলোৱে নাৱত উঠিল।

কাৰ

সকলোৱে কাৰত উঠিল।

গাড়ী

সকলোৱে গাড়ীত উঠিল।

বহিল

সকলোৱে গাড়ীত বহিল।

চকী

সকলোৱে চকীত বহিল।

Digitized by Google

নাৱ

সকলোৱে নাৱত বহিল।

১১। বাইদেউ পিকনিকলৈ নোলাল।

দেউতা

দেউতা পিকনিকলৈ নোলাল।

পেহীদেউ

পেহীদেউ পিকনিকলৈ নোলাল।

নগ'ল

পেহীদেউ পিকনিকলৈ নগ'ল।

১২। তাত দীপকদাৰ ভনীয়েককো লগ পালোঁ।

তোমাৰ

তাত তোমাৰ ভনীয়েৰাকো লগ পালোঁ।

তোৰ

তাত তোৰ ভনীয়েৰকো লগ পালোঁ।

আপোনাৰ

তাত আপোনাৰ ভনীয়েককো লগ পালোঁ।

চৌধুৰীৰ

তাত চৌধুৰীৰ ভনীয়েককো লগ পালোঁ।

১৩। আমি তাত পিকনিক কৰিলোঁ।

নন্দন কানন

আমি নন্দন কাননত পিকনিক কৰিলোঁ।

খালোঁ।

আমি নন্দন কাননত পিকনিক খালোঁ।

Digitized by Google

১৪। রামলালৰ দোকানৰ পৰা চকীমেজ কিনিলোঁ।

বয়বস্তু

ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা বয়বস্তু কিনিলোঁ।

আনিলোঁ

ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা বয়বস্তু আনিলোঁ।

ললোঁ

ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা বয়বস্তু ললোঁ।

১৫। ছবিখন তোৰ কেনে লাগিল?

তুমি

ছবিখন তোমাৰ কেনে লাগিল?

আপুনি

ছবিখন আপোনাৰ কেনে লাগিল?

তেখেত

ছবিখন তেখেতৰ কেনে লাগিল?

মা

ছবিখন মা'ৰ কেনে লাগিল?

পিকনিক

পিকনিক মাৰ কেনে লাগিল?

নন্দন কানন

নন্দন কানন মাৰ কেনে লাগিল?

১৬। নন্দন কানন আটাইৰে বৰ ভাল লাগিল।

সিইঁত

নন্দন কানন সিইঁতৰ বৰ ভাল লাগিল।

Digitized by Google

সকলো

নন্দন কানন সকলোৰে বৰ ভাল লাগিল।

মণি

নন্দন কানন মণিৰ বৰ ভাল লাগিল।

ছবিখন

ছবিখন মণিৰ বৰ ভাল লাগিল ।

বেয়া

ছবিখন মণিৰ বৰ বেয়া লাগিল।

Transformation Drill

(a) To Affirmative

১। মই একো কৰি থকা নাই।

... ...

মই কিবা কৰি আছোঁ।

... ...

মই কিবা কৰি আছোঁ।

২। আমি শুই থকা নাই।

....

আমি শুই আছোঁ ।

... ...

আমি শুই আছোঁ।

৩। তাই নাচি থকা নাই।

... ...

তাই নাচি আছে ।

... ...

তাই নাচি আছে।

Digitized by Google

৪। তুমি তাঁত বুই থকা নাই।

... ...

তুমি তাঁত বুই আছা।

... ...

তুমি তাঁত বুই আছা।

৫। তুমি কিয় নাহিলা ?

... ...

তুমি কিয় আহিলা ?

... ...

তুমি কিয় আহিলা ?

৬। নবৌৱেৰাকো কিয় নানিলা ?

... .

নবৌৱেৰাকো কিয় আনিলা ?

... ...

নবৌৱেৰাকো কিয় আনিলা ?

৭। তেখেত শেষলৈ নব'ল।

... ...

তেখেত শেষলৈ ব'ল।

... ...

তেখেত শেষলৈ ব'ল।

৮। বাইদেউ পিকনিকলৈ নোলাল।

... ...

বাইদেউ পিকনিকলৈ ওলাল।

... ...

বাইদেউ পিকনিকলৈ ওলাল

Digitized by Google

৯। আমি গঁড় নেদেখিলোঁ।

... ...

আমি গঁড় দেখিলোঁ।

... ...

আমি গঁড় দেখিলোঁ।

১০। ছবিখন মাৰ ভাল নালাগিল।

... ...

ছবিখন মাৰ ভাল লাগিল।

....

ছবিখন মাৰ ভাল লাগিল।

(b) To Negative

১। তোমালোকে হাতী দেখিলা।

....

তোমালোকে হাতী নেদেখিলা।

... ...

তোমালোকে হাতী নেদেখিলা।

২। নবৌৱেৰে আমাক মাতিলে।

... ...

নবৌৱেৰে আমাক নামাতিলে।

... ...

নবৌৱেৰে আমাক নামাতিলে।

৩। আমি চিনেমা চালোঁ।

... ...

আমি চিনেমা নাচালোঁ।

... ...

আমি চিনেমা নাচালোঁ।

Digitized by Google

আটায়ে নাৰত উঠিছে।

... ...

আটায়ে নাৰত উঠিছে।

৭। আমি তাত পিকনিক কৰিলোঁ।

... ...

আমি তাত পিকনিক কৰিছোঁ।

... ...

আমি তাত পিকনিক কৰিছোঁ।

৮। ছবিখন তোৰ কেনে লাগিল ?

... ...

ছবিখন তোৰ কেনে লাগিছে ?

... ...

ছবিখন তোৰ কেনে লাগিছে ?

৯। পিকনিক সিহঁতৰ বৰ ভাল লাগিল।

... ...

পিকনিক সিহঁতৰ বৰ ভাল লাগিছে।

... ...

পিকনিক সিহঁতৰ বৰ ভাল লাগিছে।

Expansion Drill

১। তাই নাচি থকা নাই। বাগিছা।

... ...

তাই বাগিছাত নাচি থকা নাই।

... ...

তাই বাগিছাত নাচি থকা নাই।

Digitized by Google

২ । মই একো কৰি থকা নাই । ভিতৰ ।

... ...

মই ভিতৰত একো কৰি থকা নাই ।

... ...

মই ভিতৰত একো কৰি থকা ন ই ।

৩ । দাম বৰ বেছি ললে । কাপোৰখন ।

... .

কাপোৰখনৰ দাম বৰ বেছি ললে ।

... ...

কাপোৰখনৰ দাম বৰ বেছি ললে ।

৪ । নবৌৱেৰে আমাক মাতিলে আগত

... ...

নবৌৱেৰে আমাক আগতে মাতিলে ।

... ...

নবৌৱেৰে আমাক আগতে মাতিলে ।

৫ । আটায়ে নাওঁত উঠিল । আৰু হাতী ।

... ...

আটায়ে নাওঁ আৰু হাতীত উঠিল ।

... ...

আটায়ে নাওঁ আৰু হাতীত উঠিল ।

৬ । আমি পিকনিক কৰিলোঁ । নন্দন কানন ।

... ...

আমি নন্দন কাননত পিকনিক কৰিলোঁ ।

... ...

আমি নন্দন কাননত পিকনিক কৰিলোঁ ।

৭ । ভাত ভনীয়েককো লগ পালোঁ । আপুনি

... ...

Digitized by Google

তাত আপোনাৰ ভনীয়েককো লগ পালোঁ ।

... ...

তাত আপোনাৰ ভনীয়েককো লগ পালোঁ ।

৮। পিকনিক সিহঁতৰ ভাল লাগিল । বৰ

... ...

পিকনিক সিহঁতৰ বৰ ভাল লাগিল ।

....

পিকনিক সিহঁতৰ বৰ ভাল লাগিল ।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— ছবিখন তাৰ কেনে লাগিল ?

... ...

ছবিখন তাৰ কেনে লাগিল ?

উত্তৰ— (ক) ছবিখন তাৰ ভাল লাগিল ।

... ...

ছবিখন তাৰ ভাল লাগিল ।

(খ) ছবিখন তাৰ ভাল নালাগিল ।

... ...

ছবিখন তাৰ ভাল নালাগিল ।

প্ৰশ্ন— তাত গঁড় দেখিলে নে ?

... ...

তাত গঁড় দেখিলে নে ?

Digitized by Google

In Assamese

উত্তৰ— নাই, তাত গঁড় নেদেখিলে।

... ...

নাই, তাত গঁড় নেদেখিলে।

প্ৰশ্ন— মণিহঁত হাতীত উঠিল নে ?

... ...

মণিহঁত হাতীত উঠিল নে ?

উত্তৰ— (ক) হয়, মণিহঁত হাতীত উঠিল।

... ...

হয়, মণিহঁত হাতীত উঠিল।

(খ) নাই, মণিহঁত হাতীত নুঠিল।

... ...

নাই, মণিহঁত হাতীত নুঠিল।

প্ৰশ্ন - কোনে বঠা মাৰিলে ?

... ...

কোনে বঠা মাৰিলে ?

উত্তৰ— ককাইদেৱে বঠা মাৰিলে।

... ...

ককাইদেৱে বঠা মাৰিলে।

প্ৰশ্ন— বাইদেউ পিকনিকলৈ গ'ল নে ?

... ...

বাইদেউ পিকনিকলৈ গ'ল নে ?

উত্তৰ— নাই, বাইদেউ পিকনিকলৈ ন'গল।

... ...

নাই, বাইদেউ পিকনিকলৈ নগ'ল।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন — আপুনি চকীমেজবোৰ আনিলে নে ?

... ...

আপুনি চকীমেজবোৰ আনিলে নে ?

উত্তৰ— (ক) হয়, মই চকীমেজবোৰ আনিলোঁ ।

... ...

হয়, মই চকীমেজবোৰ আনিলোঁ ।

(খ) নাই, মই চকীমেজবোৰ নানিলোঁ ।

... .

নাই, মই চকীমেজবোৰ নানিলোঁ ।

প্ৰশ্ন— তইঁতে নবৌৰ লগত কথা হলি নে ?

... ...

তইঁতে নবৌৰ লগত কথা হলি নে ?

উত্তৰ— (ক) হয়, আমি নবৌৱেৰৰ লগত কথা হলোঁ ।

... ...

হয়, আমি নবৌৱেৰৰ লগত কথা হলোঁ ।

(খ) নাই, আমি নবৌৱেৰৰ লগত কথা নহলোঁ ।

... ...

নাই, আমি নবৌৱেৰৰ লগত কথা নহলোঁ ।

প্ৰশ্ন— আপুনি ভিনদেউক দেখিলে নে ?

... ...

আপুনি ভিনদেউক দেখিলে নে ?

উত্তৰ — (ক) হয়, মই আপোনাৰ ভিনদেৱেকক দেখিলোঁ ।

... ...

হয়, মই আপোনাৰ ভিনদেৱেকক দেখিলোঁ ।

Digitized by Google

(খ নাই, মই আপোনাৰ ভিনদেৰেকক নেদেখিলোঁ।

... ...

নাই, মই আপোনাৰ ভিনদেৰেকক নেদেখিলোঁ।

প্ৰশ্ন— তোমাৰ পেহীয়েৰাক কিয় নানিলা ?

... .

তোমাৰ পেহায়েৰাক কিয় নানিলা ?

উত্তৰ— পেহীৰ গা অসুখ। সেই কাৰণে নানিলোঁ।

... ...

পেহীৰ গা অসুখ। সেই কাৰণে নানিলোঁ।

প্ৰশ্ন— ভায়েক ভনীয়েকহঁত বাছেৰে উভতিল নেকি ?

... ...

ভায়েক ভনীয়েকহঁত বাছেৰে উভতিল নেকি ?

উত্তৰ— নহয়, ভায়েক ভনীয়েকহঁত কাৰেৰে উভতিল।

... ...

নহয়, ভায়েক ভনীয়েকহঁত কাৰেৰে উভতিল।

———

Digitized by Google

Unit V : Lesson—27

IN THE EVE OF BIHU : Test Lesson

ৰঞ্জু : তোৰ ফ্ৰকটো ধুনীয়া পাই । এইটো চাগৈ বিহুলৈ বুলি দেউতাৰে দিলে ।	Ranju : Your frock is very beautiful indeed. Perhaps your father gave it on the occasion of Bihu.
মঞ্জুলা : নহয় পাই, এইটো খুৰাই দিলে । যোৱা ৰবিবাৰে চহৰৰ পৰা খুৰীমাইত আহিছে নহয় । খুৰীমাই এইটো ঘৰতে চিলাই কৰিলে । আজি পুৱা ভাইটিলৈও এটা পায়জামা চিলালে । আমাৰ খুৰীমাইতে, জান, চব কাম জানে । যোৱাৰাতি খুৰীয়ে আখৈ ভাজিলে, মুৰিৰ লাৰু বান্ধিলে, তিলপিঠা ঘিলাপিঠা পুৰিলে । আজি ৰাতিপুৱা, জান, চিৰাও খুন্দিলে । তই অকণমান ৰহ দেই । মই তোলৈ জলপান আনোঁ ।	Manjula : No. Uncle gave it. Last Saturday Aunt and others have come from the city, (You know) Aunt stitched it in home. Today morning (she) stitched a trouser for Bhaiti also. Our Aunt etc. (you know) know all works. Last night, aunt made fried-paddy, made fried-rice-ball, fried 'til-cake' and 'ghila-cake'. Today morning, (you know) (she) husked flatten-rice

Digitized by Google

also. You sit for a while please. I (will) bring tiffin for you.

ৰঞ্জু : পিঠাবোৰ বৰ সোৱাদ হৈছে দেই। আৰু দৈখিনিও বৰ বঢ়িয়া হৈছে পাই। তয়ো আবিলিলৈ আমাৰ তালৈ আহ। আমাৰো ককাইদেউহঁত শনিবাৰে আহিছে নহয়। উৰুকাৰ মাছ ককাইদেৱে নিজে মাৰিলে। এটা ৰৌ আৰু এটা বৰালী জালত পাৰিল। সৰু সৰু বহুত মাছো ধৰিলে। ককাইদেউৰ হাতত এটা শিঙিয়ে বিন্ধিলে।

Ranju : The cakes have been very tasteful, indeed. And the curd also has been very nice indeed. You also come to our place in the) afternoon Our elder brother etc. also have come on saturday. Elder brother himself caught the fish for Bihu-Eve. One Rohi and a Barali was caught in the net. (He) caught several small fishes too. One Singi punched in his hand.

মঞ্জুলা : হয় নেকি ? এতিয়া ভাল পাইছে নে ?

Manjula : is it ? Has(he) been alright now ?

Test Items

1. Give short answers :

   (i) Narrate what the Aunt prepared in the eve of Bihu festival.

Digitized by Google

(ii Narrate what Ranju's brother did in the eve of Bihu.

(iii) How is the frock ? Who made it ?

(iv) Who have come from the city ?

(v) How are the cakes ? How is the curd ?

(vi) For whom the Aunt stitched the trouser ?

2. Fill in the blanks :

(ক) ফ্ৰকটো — — তোৰ দেউতাৰে দিলে !

(খ) নহয় — —, এইটো খুৰাই দিলে।

(গ) খুৰীমাই, — — , চব কাম জানে।

(ঘ) পিঠাবোৰ বৰ সোৱাদ হৈছে — —।

(ঙ) ককাইদেউ শনিবাৰে আহিছে — —।

3. Fill in the blanks using the proper forms of the words given :

(ক) ফ্ৰকটো তোৰ — — দিলে নেকি ? (দেউতা, খুৰা, খুৰী)

(খ) আমাৰ — — হঁতে চবকাম জানে। খুৰীমা, ককাইদেউ, ভন্টি)

(গ) আমাৰ — — নিজে মাছ মাৰিলে। (ককাইদেউ, দেউতা, ভাইটি)

(ঘ) তোৰ — — এতিয়া ভাল পাইছে নে ? (ককাইদেউ, দেউতা, মা)

(ঙ) তোমাৰ — — পিঠা ভাজিলে নেকি ? (মা, বাইদেউ, খুৰী)

(চ) পাইজামাটো — —। (ককাইদেউ, ভাইটি, দেউতা)

4. Complete the transformation :

(ক) মোৰ দেউতা > তোৰ দেউতাৰ

(খ· মোৰ মা > ... ...

Digitized by Google

(গ) মোৰ ককাইদেউ > ... ...

(ঘ) মোৰ বাইদেউ > ... ...

(ঙ) মোৰ খুৰী > ... ...

(চ) তোৰ পেহীয়েৰ > তোমাৰ পেহীয়েৰা ।

(ছ) তোৰ ভনায়েৰ > ... ...

(জ) তোৰ ভাইটি > ... ...

(ঝ) ককাইদেৰেৰ > ... ...

(ঞ) তোৰ ভন্টি > ... ...

5. Turn into interrogative by adding নে নাই :

(ক) তোমালোকে চিনেমা চালা ।

(খ) তই হাতীত উঠিলি ।

(গ) বাইদেৱে তাঁত বুই আছে ।

(ঘ) নন্দন কানন তোৰ ভাল লাগিল ।

(ঙ) ককাইদেৱে নিজে বঠা মাৰিলে ।

(চ) আপুনি মাছ আনিলে ।

(ছ) ককাইদেৱে মাছ মাৰিলে ।

(জ) খুৰীয়ে ফ্ৰক চিলালে ।

(ঝ) দৈখিনি ভাল হৈছে ।

(ঞ) বাইদেউ পিকনিকলৈ ওলাল ।

6. Use the pairs in sentences :

চালোঁ : দেখিলোঁ ; এখন . এইখন ; মহ : মঁহ ;

ভাই : ভই ; তাত : তাঁত ; আক : লাক ; বাবে : ভাৱে ।

7. Give the opposite and use them in sentences :

সক, বেছি, কেতিয়াবা, ভাল, বহুত, আগতে, হয়, এবা ।

Digitized by Google

8. Choose words from both the columns and form correct phrase :

Col. A	Col. B
লাক	ভাজিলে
আখৈ	পুৰিলে
পিঠা	বান্ধিলে
ফ্ৰক	ধৰিলে
মাছ	চিলালে
দেউতাই	বিন্ধিলে
শিল্পীয়ে	দিলে

9. Add পাই, দেই, চাগৈ or নহয় at appropriate place :

(ক) তই আবেলিলৈ আহ।

(খ) পিঠাবোৰ বৰ সোৱাদ হৈছে।

(গ) ফ্ৰকটো বৰ ধুনীয়া হৈছে।

(ঘ) তই অকণমান বহ।

(ঙ) ককাইদেউ কালি আহিল।

(চ) এতিয়া ৰাতি বহুত হৈছে।

(ছ) কেনেকৈ কৰোঁ, মোৰ হাতত টকা নাই!

(জ) ফ্ৰকটো দেউতাৰেই দিছে

(ঝ) পাইজামাটো খুৰীয়েৰে চিলালে।

(ঞ) নবৌৰেৰাইতে চৰকায় জানে।

10. Analyse the word as shown in the model :

Model : নবৌৰেৰে>নবৌ+relative marker -এৰ্+nom. suff. + -এ।

Digitized by Google

(ক) বাইদেৱেৰে (চ) ভাইটিৰ

(খ) খুৰাৰৰ (ছ) ভনীয়েকেকো

(গ) দেউতাৰাক (জ) মণ্টু দাৰ

(ঘ) ককাইদেৱেৰে (ঝ) নবৌৱে

(ঙ) খুৰীয়েৰাৰৈ (ঞ) ভিনদেৱেৰাই

11. Expand the sentences :

(ক হয়, আনিলোঁ ।

(খ) দাম কিমানকৈ ললে ?

(গ) বৰ বেঁচি ললে ।

(ঘ) বৰ সোৱাদ হৈছে দেই ।

(ঙ) খুৰীমাই আধৈ ভাজিলে ।

12. Add the subject noun/pronoun. Use each of the words given in the parenthesis :

(ক) চবকাম জানে । (খুৰীমা, বাইদেউ)

(খ) এটা পাইজামা চিলালে । (খুৰা. পেহী)

(গ) ঘিলা পিঠা ভাজিলে । খুৰী, মা)

(ঘ) আমাৰ তালৈ আহ । (তই, তইঁত।

(ঙ) শনিবাৰে আহিছে । (ককাইদেউ, নবৌ)

(চ) সক সক মাছো ধৰিলে । (ককাইদেউ, ভাইটি)

13. Turn into negative :

(ক) মই চাহ কৰি আছোঁ ।

(খ) ইহঁতে খেলি আছে ।

(গ) তোৰ কথাও সুধিলে ।

Digitized by Google

(ঘ) এতিয়া মুকুতা চলি আছে।

(ঙ) বৰ ভাল লাগিল।

(চ) দৈখিনি বঢ়িয়া হৈছে।

(ছ) ৰাতিপুৱা চিৰা খুন্দিলে।

(জ) ঘৰত আথৈ ভাঙিলে।

(ঝ) তই কালি আহিলি ?

(ঞ) তোমালোক নাৱত উঠিলা ?

14. Frame 10 sentences from the table :

সিদিনা	মাইঁত	চিনেমা	চালোঁ
কালি	মই	কটকলৈ	গ'ল
পৰহি	খুৰীমাই	জালত	খালোঁ
ৰবিবাৰে	ৰবালী	ৰৰকৈ	খুন্দিলে
শনিবাৰে	তিলপিঠা	চিৰা	পৰিল
ভাত	মীণুইঁতে	হাতী	খালে
পুৱা	মই	পিকনিক	উঠিলোঁ

15. Change the person of the Pronoun (non-hon. to hon. and vice-versa).

(ক) পৰহি তইঁত কলৈ গলি ?

(খ) নবৌৰ লগত কথা হ'লি নে ?

Digitized by Google

(গ) তোমালোকে হাতী দেখিলা নে ?

(ঘ) ছবিখন তোমাৰ কেনে লাগিল ?

(ঙ) পেহীয়েৰাকো কিয় নানিলা ?

(চ) তই অকণমান বহ দেই ।

(ছ) তোৰ ফ্ৰকটো বৰ ধুনীয়া পাই ।

(জ) তোৰ দেউতাৰে দিলে নেকি ?

(ঝ) তয়ো আবেলিলৈ আমাৰ তালৈ আহ ।

(ঞ) তোমাৰ আইতাৰা কেনে আছে ?

Vocabulary

ফ্ৰক	'frock'
চাগৈ	'perhaps'
পাই	'a particle marking intimacy and suryrise'
দেই	'a particle marking politeness'
ৰবিবাৰ	'sunday'
চহৰ	'town'
খুৰীমা, খুৰী	'aunt'
চিলাই কৰিলে, চিলালে	'stitched'
পাইজামা	'trouser'
চবকাম	'all works'
যোৱাৰাতি	'last night'
আখৈ	'fried paddy'
মুৰি	'fried rice'
তিল পিঠা	'a kind of cake with 'sesame' inside'

Digitized by Google

ঘিলা পিঠা	'a kind of cake of round shape'
চিৰা	'parched raddy pounded'
ভাজিলে	'fried'
খুন্দিলে	'husked'
বান্ধিলে	'made'
জান	'(you) know, used in intimate reference'
ৰাতিপুৱা	'morning'
জলপান	'tiffin'
সোৱাদ	'tasteful
দৈ	'curd'
বঢ়িয়া	'very nice'
আবেলি	afternoon'
শনিবাৰ	'saturday'
বৌ, ববালী, শিঙি	'different kinds of fish'
বিন্ধিলে	'penetrated
জাল	'net'

Digitized by Google

Unit VI : Lesson—28

IN REMOTE PAST DAYS

মি:হাজৰিকা :	এসময়ত ইয়াতে এখন হাবি আছিল ; তাত বহুত বাঘ আছিল । হাবিখনৰ কাষতে এখন গাওঁ আছিল । কেতিয়াবা কেতিয়াব বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল বাঘে এঘৰৰ তিনিটা লৰা খাইছিল । এজনী ছোৱালী মাৰিছিল । তেতিয়া মানুহঘৰ তাৰ পৰা উঠি গৈছিল ।	Mr. Hazarika : Once (upon a time) there was a forest. Many tigers lived there. (There) was a village near the forest. Sometimes tigers came to (the) village. Tigers ate 3 boys of a family. (They) killed a girl. Then the family shifted from there.
বুবুল :	তেতিয়া তোমালোক ক'ত আছিলা ?	Bubul : Where were you at that time ?
মি হাজৰিকা :	গাওঁৰ সিমূৰে এটা ডাঙৰ পকাঘৰ আছিল । আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ । তেতিয়া তইঁত সৰু আছিলি । বাইদেৱেৰ স্কুললৈ যোৱা নাছিল ।	Mr Hazarika : (There) was a big concrete building on (the) other side of (the) village. We took that on rent. You were small (kids) at that time (Your) elder sister did not go to school

Digitized by Google

বুবুল : তেতিয়া ভন্টি জন্মিছিল নে ? Bubul : Was Bhanti born at that time ?

মি: হাজৰিকা : নাই, তেতিয়া তাই জন্মা নাছিল। Mr. Hazarika : No, She was not born at that time.

বুবুল : তোমালোকে বনৰীয়া ম'হ দেখিছিলা নে ? Bubul : Did you see wild buffalo ?

মি: হাজৰিকা : অ', আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ। Mr. Hazarika : Yes, we saw wild buffalo too.

Repetition Drill

১। এসময়ত ইয়াতে এখন হাবি আছিল।

... ...

এসময়ত ইয়াতে এখন হাবি আছিল।

২। তাত বহুত বাঘ আছিল।

... ...

তাত বহুত বাঘ আছিল।

৩। হাবিখনৰ কাষতে এখন গাওঁ আছিল।

... .

হাবিখনৰ কাষতে এখন গাওঁ আছিল।

৪। কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

... ...

কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

Digitized by Google

In Assamese

৫। বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

... ...

বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

৬। এজনী ছোৱালী মাৰিছিল।

... ...

এজনী ছোৱালী মাৰিছিল।

৭। তেতিয়া মানুহঘৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল।

... ...

তেতিয়া মানুহঘৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল।

৮। তোমালোক তেতিয়া ক'ত আছিলা ?

... ...

তোমালোক তেতিয়া ক'ত আছিলা ?

৯। গাওঁৰ সিমুৰে এটা ডাঙৰ পকীঘৰ আছিল।

... ...

গাওঁৰ সিমুৰে এটা ডাঙৰ পকীঘৰ আছিল।

১০। আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

... ...

আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

১১। তেতিয়া তহঁত সৰু আছিলি।

... ...

তেতিয়া তহঁত সৰু আছিলি।

১২। তোমালোকে বনৰীয়া ম'হ দেখিছিলা নে ?

....

তোমালোকে বনৰীয়া ম'হ দেখিছিলা নে ?

Digitized by Google

তুইত সক আছিলি।

তুইত তেতিয়া সক আছিলি।

১০। দেখিছিলা নে ?

তোমালোকে দেখিছিলা নে ?

তোমালোকে বনৰীয়া ম'হ দেখিছিলা নে ?

১১। দেখিছিলোঁ ।

আমি দেখিছিলোঁ ।

আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ ।

অ', আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ ।

১২। জন্মিছিল নে ?

ভন্টি জন্মিছিল নে ?

তেতিয়া ভন্টি জ'ন্মছিল নে ?

১৩। জন্মা নাছিল।

ভন্টি জন্মা নাছিল।

তেতিয়া ভন্টি জন্মা নাছিল ।

নাই, তেতিয়া ভন্টি জন্মা নাছিল।

১৪। যোৱা নাছিল।

বাইদেৱেৰ যোৱা নাছিল।

বাইদেৱেৰ স্কুললৈ যোৱা নাছিল।

Substitution Drill

১। (ক) এসময়ত ইয়াতে এখন হাবি আছিল।

Digitized by Google

আগতে

আগতে ইয়াতে এখন হাবি আছিল।

তেতিয়া

তেতিয়া ইয়াতে এখন হাবি আছিল।

(খ) এসময়ত ইয়াতে এখন হাবি আছিল।

তাত

এসময়ত তাত এখন হাবি আছিল।

২। (ক) তাত বহুত বাঘ আছিল।

হাবিত

হাবিত বহুত বাঘ আছিল।

(খ) তাত বহুত বাঘ আছিল।

হাতী

তাত বহুত হাতী আছিল।

কিতাপ

তাত বহুত কিতাপ আছিল।

কাপোৰ

তাত বহুত কাপোৰ আছিল।

৩। হাবিখনৰ কাষতে এখন গাওঁ আছিল।

স্কুল

হাবিখনৰ কাষতে এখন স্কুল আছিল।

বজাৰ

হাবিখনৰ কাষতে এখন বজাৰ আছিল।

Digitized by Google

৪। (ক) কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

মাজে সময়ে

মাজে সময়ে বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

মাজে মাজে

মাজে মাজে বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

(খ) কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

ইয়ালৈ

কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাঘ ইয়ালৈ আহিছিল।

হাবিলৈ

কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাঘ হাবিলৈ আহিছিল।

৫। (ক) বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

ছোৱালী

বাঘে এখৰৰ তিনিজনী ছোৱালী খাইছিল।

মানুহ

বাঘে এঘৰৰ তিনিটা মানুহ খাইছিল।

(খ) বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

নিছিল

বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা নিছিল।

৫। তেতিয়া মানুহঘৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল।

ইয়াৰ পৰা

তেতিয়া মানুহঘৰ ইয়াৰপৰা উঠি গৈছিল।

গাওঁৰ পৰা

তেতিয়া মানুহঘৰ গাওঁৰ পৰা উঠি গৈছিল।

Digitized by Google

৭। তোমালোক তেতিয়া ক'ত আছিলা ?

পৰহি

তোমালোক পৰহি ক'ত আছিলা ?

কালি

তোমালোক কালি ক'ত আছিলা ?

৮। (ক) গাওঁৰ সিমূৰে এটা ডাঙৰ পকীঘৰ আছিল।

সিফালে

গাওঁৰ সিফালে এটা ডাঙৰ পকীঘৰ আছিল।

ওচৰতে

গাওঁৰ ওচৰতে এটা ডাঙৰ পকীঘৰ আছিল।

(খ) গাওঁৰ সিমূৰে এটা ডাঙৰ পকীঘৰ আছিল।

ভাল

গাওঁৰ সিমূৰে এটা ভাল পকীঘৰ আছিল।

সৰু

গাওঁৰ সিমূৰে এটা সৰু পকীঘৰ আছিল।

নতুন

গাওঁৰ সিমূৰে এটা নতুন পকীঘৰ আছিল।

৯। (ক) আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

এইটো

আমি এইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

সৌটো

আমি সৌটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

(খ) আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

Digitized by Google

তেওঁ

তেওঁ সেইটো ভাৰাত লৈছিল।

তই

তই সেইটো ভাৰাত লৈছিলি।

তোমালোক

তোমালোকে সেইটো ভাৰাত লৈছিলা।

১০। (ক) তেতিয়া তইঁত সৰু আছিলি।

আগতে

আগতে তইঁত সৰু আছিলি।

(খ) তেতিয়া তইঁত সৰু আছিলি।

তোমালোক

তেতিয়া তোমালোক সৰু আছিলা।

আপোনালোক

তেতিয়া আপোনালোক সৰু আছিলা।

(গ) তেতিয়া তইঁত সৰু আছিলি।

দুষ্ট

তেতিয়া তইঁত দুষ্ট আছিলি।

ভাল

তেতিয়া তইঁত ভাল আছিলি।

১১। (ক) তোমালোকে ম'হ দেখিছিল নে?

বাঘ

তোমালোকে বাঘ দেখিছিলা নে?

(খ) তোমালোকে ম'হ দেখিছিলা নে?

আন-

তোমালোকে ম'হ আনিছিলা নে?

Digitized by Google

কিন-

তোমালোকে ম'হ কিনিছিলা নে ?

১২ অ', আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ ।

হয়

হয় আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ ।

এৰা

এৰা, আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ ।

১৩। তেতিয়া ভন্টি জন্মিছিল নে ?

ভাইটি

তেতিয়া ভাইটি জন্মিছিল নে ?

বিন্টি

তেতিয়া বিন্টি জন্মিছিল নে ?

Contraction Drill

১। এসময়ত ইয়াতে এখন হাবি আছিল ।

... ...

ইয়াতে এখন হাবি আছিল ।

... .

ইয়াতে এখন হাবি আছিল ।

... .

এখন হাবি আছিল ।

২। কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল ।

....

Digitized by Google

বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

... ...

বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

৩। বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

... ...

বাঘে তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

... ...

বাঘে তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

৪। গাওঁৰ সিমূৰে এটা ডাঙৰ পকীঘৰ আছিল।

... ...

সিমূৰে এটা পকীঘৰ আছিল।

... ...

সিমূৰে এটা পকীঘৰ আছিল।

৫। আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

... ...

আমি সেইটো লৈছিলোঁ।

... ...

আমি সেইটো লৈছিলোঁ।

৬। তোমালোকে হাতী দেখিছিলা নে ?

... ...

হাতী দেখিছিলা নে ?

... ...

হাতী দেখিছিলা নে ?

Digitized by Google

Transformation Drill

(a) To other type of past

১। বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

... ...

বাঘ গাওঁলৈ আহিল।

... ...

বাঘ গাওঁলৈ আহিল।

২। বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

... ...

বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খালে।

... ...

বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খালে।

৩। তেতিয়া মানুহঘৰ উঠি গৈছিল।

... ...

তেতিয়া মানুহঘৰ উঠি গ'ল।

... ...

তেতিয়া মানুহঘৰ উঠি গ'ল।

৪। তোমালোকে বনৰীয়া ম'হ দেখিছিলা নে?

.. ..

তোমালোকে বনৰীয়া ম'হ দেখিলা নে?

... ...

তোমালোকে বনৰীয়া ম'হ দেখিলা নে?

৫। আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ।

....

Digitized by Google

আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিলোঁ

... ...

আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিলোঁ ।

(b) Affirmative to Negative.

১। আগতে ইয়াতে এখন হাবি আছিল ।

... ...

আগতে ইয়াতে এখন হাবি আ ছল নেকি ?

... ...

আগতে ইয়াতে এখন হা'ব আছিল নেকি ?

২। কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল ।

... ...

কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল নেকি ?

... ...

কেতিয়াবা কেতিয়াবা ৰাঘ গাওঁলৈ আহিছিল নেকি ?

৩। বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল ।

... ...

বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাহাছল নেকি ?

... ...

বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল নেকি ?

৪। গাওঁৰ সিমুৰে এটা পকীঘৰ আছিল ।

... ...

গাওঁৰ সিমুৰে এটা পকীঘৰ আছিল নেকি ?

... ...

গাওঁৰ সিমুৰে এটা পকীঘৰ আছিল নেকি ?

Digitized by Google

In Assamese

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— হাবিত কি আছিল ?

... ...

হাবিত কি আছিল ?

উত্তৰ— হাবিত বহুত বাঘ আছিল ।

... ...

হাবিত বহুত বাঘ আছিল ।

প্ৰশ্ন— বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল নে ?

... ...

বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল নে ?

উত্তৰ— হয়, বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল ।

... ...

হয়, বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল ।

প্ৰশ্ন— বাঘ কেতিয়া গাওঁলৈ আহিছিল ?

... ...

বাঘ কেতিয়া গাওঁলৈ আহিছিল ?

উত্তৰ— বাঘ কেতিয়াবা কেতিয়াবা গাওঁলৈ আহিছিল ।

... ...

বাঘ কেতিয়াবা কেতিয়াবা গাওঁলৈ আহিছিল ।

প্ৰশ্ন— হাবিখন গাওঁৰ কিমান দূৰত আছিল ?

... ...

হাবিখন গাওঁৰ কিমান দূৰত আছিল ?

Digitized by Google

উত্তৰ— হাবিখন গাওঁৰ ওচৰতে আছিল।

... ...

হাবিখন গাওঁৰ ওচৰতে আছিল।

প্ৰশ্ন— বাঘে মানুহ খাইছিল নে ?

... ...

বাঘে মানুহ খাইছিল নে ?

উত্তৰ— হয়, বাঘে এবাৰ এটা ল'ৰা খাইছিল।

... ...

হয়, বাঘে এবাৰ এটা ল'ৰা খাইছিল।

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাহঁত আগতে ক'ত আছিল ?

... ...

হাজৰিকাহঁত আগতে ক'ত আছিল ?

উত্তৰ— হাজৰিকাহঁত আগতে গাওঁৰ সিমূৰে আছিল।

... ...

হাজৰিকাহঁত আগতে গাওঁৰ সিমূৰে আছিল।

প্ৰশ্ন— তেতিয়া মানুহঁত কেনে আছিল ?

... ...

তেতিয়া মানুহঁত কেনে আছিল ?

উত্তৰ— তেতিয়া মানুহঁত সৰু আছিল।

... ...

তেতিয়া মানুহঁত সৰু আছিল।

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাই বনৰীয়া ম'হ দেখিছিল নে ?

... ...

হাজৰিকাই বনৰীয়া ম'হ দেখিছিল নে ?

Digitized by Google

উত্তৰ— হয়, হাজৰিকাই বনৰীয়া ম'হ দেখ'ছিল।

... ...

হয়, হাজৰিকাই বনৰীয়া ম'হ দেখিছিল।

প্ৰশ্ন— তেতিয়া ভন্টি জন্মি'ছিল নে ?

... ...

তেতিয়া ভন্টি জন্মিছিল নে ?

উত্তৰ— নাই, তেতিয়া তাই জন্মা' নাছিল।

... ...

নাই, তেতিয়া তাই জন্মা নাছিল।

EXERCISES

1. Use the following words in sentences :

কেতিয়াও, কেতিয়া, কেতিয়াবা, এতিয়া, তেতিয়া, যৰ, মানুহঘৰ, কলৈ, ক'ত তাত, ইয়াত, ইয়াৰ পৰা, ইয়ালৈ।

2 Substitute the underlined words by the words in the brackets and maintain the correctness of the sentences :

১। কিতাপখন এতিয়া ইয়াত আছে। (আগতে)

২। তাত আগতে বহুত বাঘ আছিল। (এতিয়া)

৩। বাঘ এতিয়া গাওঁলৈ আহিল। (মাজে মাজে)

৪। আগতে বাঘ কেতিয়াবা কেতিয়াবা গাওঁলৈ আহিছিল। (এতিয়াও)

৫। তেতিয়া তইঁত সৰু আছিলি। (এতিয়া)

Digitized by Google

3. Complete the following transformation :

১। ওচৰতে এখন হাবি আছিল > ওচৰতে এখন হাবি আছে।

২। কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল> ... ...

৩। মানুহবৰ তাৰ পৰা উঠি গৈছিল > ....

৪। তোমালোক ক'ত আছিলা > ... ...

৫। আমি হাতী দেখিছিলোঁ > ... ...

4. Change the number of the subject noun or pronoun from singular to plural and vs.e-versa :

১। আমি ইয়াত আছিলোঁ ।

২। এটা পকীঘৰ আছিল।

৩। বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল ।

৪। মানুহবৰ উঠি গৈছিল ।

৫। তোমালোক তেতিয়া সৰু আছিলা ?

৬। আমি হাতী দেখিছিলোঁ ।

Vocabulary

এসময়ত	'once'
হাবি	'forest'
তাত	'there'
বহুত	'many, much'
বাঘ	'tiger'
ছোৱালী	'girl'
আছিল	'(he) was'
আছিলোঁ	'(I) was'

Digitized by Google

আছিলি	'you (non-hon.) were'
আছিলা	'you (hon.) were'
কাষতে	'nearby'
গাওঁ	'village'
কেতিয়াবা কেতিয়াবা	'sometimes'
একঘৰৰ	'of one family'
খাইছিল	'ate'
মাৰিছিল	'killed'
তেতিয়া	'then'
উঠি গৈছিল	'shifted'
সিমূৰে	'on the other end'
পকীঘৰ	'building'
ভাৰাত	'on rent'
বনৰীয়া ম'হ	'wild buffalo'
দেখিছিলা	'you (honorific) saw'
দেখিছিলোঁ	'(I) saw'
ভন্তি	'younger sister. Now a days it becomes a popular name'
জন্মিছিল	'was born'

Grammatical Notes

1. Remote past tense formations are introduced here. The rule of formation is :

Verbstem + -ইছিল + personal suffix -ওঁ, -ই, -আ, -ø. But

Digitized by Google

the verbstems in -ও > -উ ; vss in -এ > -ই (this -ই is dropped by haplology when -ইছিল is added to.

খা-ইছিল্-ওঁ; খাই-ইছিল্-ই; খা-ইছিল্আ ; খা-ইছিল - ø;
দেখ্-ইছিল্-ওঁ; দেখ্-ইছিল্-ই; দেখ্-ইছিল্-আ; দেখ্-ইছিল্-ø
যা > গ'-ইছিল্-ওঁ > গৈছিলোঁ; গ -ইছিল্ -ই > গৈছিলি; গ'-ইছিল্-আ >
গৈছিলা; গ'-ইছিল্-ø > গৈলি ।

The personal suffixes used in this tense, as may be seen in the above examples are same as those of simple past, except the 3rd personal suffix. The suffix for the 3rd person is -ø, whether the verb is transitive or intransitive.

2. Here also যা- forms its oblique base in গ'- । When -ইছিল্ is added to, অ' of গ' and ই- of ইছিল্ constitute a diphthong, which is written as ৈ- (= ঐ).

3. The verbstem অছ্- takes -ইল্ (not -ইছিল্) in the past to which the personal suffixes are added (-ওঁ for 1st person, -ই for 2nd p. non-hon., -আ for 2nd p. (hon.) and -ø for 2nd p (more hon.) as well as for 3rd person.

4. ঘৰ bere means 'family'. Thus এঘৰ means 'one family', দুঘৰ means 'two families', and মানুহঘৰ means 'the family, already mentioned before'

5. Words denoting side, direction etc. take -এ in the locative. eg.

সিমুৰ-এ > সিমুৰে 'on the other side'

Digitized by Google

ইমুৰ এ > ইমুৰে 'on this side'
সিফাল এ > সিফালে 'on that side'
এইফাল-এ > এইফালে 'on this side'

6. -এ used with ওচৰত marks emphasis Thus ইয়াতে, তাতে etc .

7. কেতিয়াবা is used in assertive sentence, whereas কেতিয়াও is used only in the negative.

8. জন্মিছিল : In Assamese জন্মিছিল is not a passive verb. (The English meaning is likely to confuse the learners). It is formed by adding -ইছ্, -ইল্ to the stem জন্ম- which is both a nounstem as well as a verbstem.

———

Digitized by Google

Unit VI : Lesson—29

Hazarika had been to Cloth Store

মি হাজৰিকা :	মীনুৰ পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল। মই দুয়োযোৰ আনিছিলোঁ। এযোৰ মীনুৰ সখিয়েকে লৈছিল। আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ। মীনুৰ সখিয়েকৰযোৰ চিৰিছে। বাকচৰযোৰ উঁয়ে কুটিছে তাৰোপৰি জাবো পাৰছে। সেয়ে সিদিনা কাপোৰ কিনিছিলোঁ. দোকানীজন মস্ত ঠগ। এজন বন্ধুৱে পাছত কৈছিল। কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল;	Mr: Hazarika : Minu's aunt weaved two pairs of Mekhele-Chadars. (I) brought both the pairs. Minu's riend took one pair. The other pair (we) kept in the box. Minu's friend's pair has been torn. White ants have eaten (away) the pair in (the) box. So, (I) bought clothes the other day. The shopkeeper is (a) great cheat. One friend told (me) later. The statement was convincing to me.
বুবুল :	কাপোৰযোৰো সিমান ভাল নাছিল। ফুকনচাৰহঁতকো তেওঁ ঠগছিল। তুমি চাৰহঁতক লগ পাইছিলা নে?	Bubul : The pair of clothes also was not so good. He also cheated Phukan sir & others. Did you met sirs ?

Digitized by Google

মিঃ হাজৰিকা : অ' পাইছিলোঁ। তেওঁ আৰু ছোৱালীজনী তালৈ গৈছিল। ছোৱালী জনীয়ে মজা মজা কথা কৈছিল। তাই তোৰ কথা সুধিছিল। মই তোৰ গা বেয়া বুলি কৈছিলোঁ। তেতিয়া তাইৰ মুখখন মলিন হৈছিল। তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে? ডাক্তৰে বেজী দিছিল নে?	Mr Hazarika : Oh (yes), (I) met. He and his daughter went there. The girl told interesting tales. She enquired about you. I told of your ill health. Then her face became dark. Did you take (=wear) clothes (=blanket) on (the) body? Did the doctor administer injection?

Repetition Drill

১। মীনুৰ পেহীয়েকে দুযোৰ কাপোৰ বৈছিল।

... ...

মীনুৰ পেহীয়েকে দুযোৰ কাপোৰ বৈছিল।

২। মই দুয়োযোৰ আনিছিলোঁ।

... ...

মই দুয়োযোৰ আনিছিলোঁ।

৩। এযোৰ মীনুৰ সখীয়েকে লৈছিল।

... ...

এযোৰ মীনুৰ সখীয়েকে লৈছিল।

Digitized by Google

৪। আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

... .

আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

৫। মীনুৰ সখীয়েকৰযোৰ চিৰিছে।

... ...

মীনুৰ সখীয়েকৰযোৰ চিৰিছে।

৬। বাকচৰযোৰ উয়ে খাইছে।

... ...

বাকচৰযোৰ উয়ে খাইছে।

৭। তাৰোপৰি জাৰো পৰিছে।

... ...

তাৰোপৰি জাৰো পৰিছে।

৮। সেয়ে সিদিনা কাপোৰ কিনিছিলোঁ।

... ...

সেয়ে সিদিনা কাপোৰ কিনিছিলোঁ।

৯। দোকানীজন মস্ত ঠগ।

... ...

দোকানীজন মস্ত ঠগ।

১০। এজন বন্ধুৱে পাছত কৈছিল।

... ...

এজন বন্ধুৱে পাছত কৈছিল।

১১। কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

... ...

কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

Digitized by Google

১২। কাপোৰযোৰো সিমান ভাল নাছিল !

... ...

কাপোৰযোৰো সিমান ভাল নাছিল।

১৩। ফুকনচাৰইঁতকো তেওঁ ঠগিছিল।

... .

ফুকনচাৰইঁতকো তেওঁ ঠগিছিল্।

১৪। তুমি চাৰইঁতক লগ পাইছিলা নে ?

... ...

তুমি চাৰইঁতক লগ পাইছিলা নে ?

১৫। অ', পাইছিলোঁ।

... ...

অ', পাই ছলোঁ।

১৬। তেওঁ আৰু ছোৱালীজনী গৈছিল।

... ...

তেওঁ আৰু ছোৱালীজনী গৈছিল।

১৭। ছোৱালীজনীয়ে মজা মজা কথা কৈছিল।

... ...

ছোৱালীজনীয়ে মজা মজা কথা কৈছিল।

১৮। ভাই তোৰ কথা সুধিছিল।

... ...

ভাই তোৰ কথা সুধিছিল।

১৯। মই তোৰ গা বেয়া বুলি কৈছিলোঁ।

... ...

মই তোৰ গা বেয়া বুলি কৈছিলোঁ।

Digitized by Google

২০। তাইৰ মুখখন মলিন হৈছিল।

... ...

তাইৰ মুখখন মলিন হৈছিল।

২১। তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে ?

... ...

তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে ?

২২। ডাক্তৰে বেজী দিছিল নে ?

... ...

ডাক্তৰে বেজী দিছিল নে ?

Build up Drill

১। বৈছিল

মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

দুযোৰ মেখলা চাদৰ বৈছিল।

পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

মীনুৰ পেহীয়েকে দুযোৰ মেখলা চাদৰ বৈছিল।

২। আনিছিলোঁ।

মই আনিছিলোঁ।

মই দুয়োযোৰ আনিছিলোঁ।

৩। লৈছিল।

সখীয়েকে লৈছিল।

এযোৰ সখীয়েকে লৈছিল।

এযোৰ মীনুৰ সখীয়েকে লৈছিল।

Digitized by Google

৪। থৈছিলোঁ।
বাকচত থৈছিলোঁ।
আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

৫। চিৰিছে।
সখীয়েকৰযোৰ চিৰিছে।
মানুৰ সখীয়েকৰযোৰ চিৰিছে।

৬। খাইছে।
উঁয়ে খাইছে।
বাকচৰযোৰ উঁয়ে খাইছে।

৭। পৰিছে।
জাবো পৰিছে।
তাবোপৰি জাবো পৰিছে।

৮। কিনিছিলো।
কাপোৰ কিনিছিলোঁ।
সিদিনা কাপোৰ কিনিছিলোঁ।
সেয়ে সিদিনা কাপোৰ কিনিছিলোঁ।

৯। ঠগ।
দোকানীজন ঠগ।
দোকানীজন মস্ত ঠগ।

১০। কৈছিল।
এজন বন্ধুৱে কৈছিল।
এজন বন্ধুৱে পাছত কৈছিল।

১১। বিশ্বাস হৈছিল।

Digitized by Google

কথাষাৰ বিশ্বাস হৈছিল।

কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

১২। ভাল নাছিল।

কাপোৰযোৰো ভাল নাছিল।

কাপোৰোযোৰো সিমান ভাল নাছিল।

১৩। ঠগিছিল।

তেওঁ ঠগিছিল।

চাৰইঁতকো তেওঁ ঠগিছিল।

ফুকন চাৰইঁতকো তেওঁ ঠগিছিল।

১৪। লগ পাইছিলা নে ?

চাৰইঁতক লগ পাইছিলা নে ?

তুমি চাৰইঁতক লগ পাইছিলা নে ?

১৫। গৈছিল।

তেওঁ আৰু ছোৱালীজনী গৈছিল।

তেওঁ আৰু ছোৱালীজনী তালৈ গৈছিল।

১৬। কৈছিল

তাই কথা কৈছিল।

তাই মজা মজা কথা কৈছিল।

১৭। কৈছিলোঁ।

মই কৈছিলোঁ।

মই গা বেয়া বুলি কৈছিলোঁ।

মই তোৰ গা বেয়া বুলি কৈছিলোঁ।

১৮। লৈছিলি নে ?

Digitized by Google

কাপোৰ লৈছিলি নে ?

গাত কাপোৰ লৈছিলি নে ?

তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে ?

Substitution Drill

১। মীনুৰ পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

মাকে

মীনুৰ মাকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

ব'ইদেউ

মীনুৰ বাইদেৱেকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

২। মই দুয়োযোৰ কাপোৰ আনিছিলোঁ।

দুয়োখন

মই দুয়োখন কাপোৰ আনিছিলোঁ।

তিনিওযোৰ

মই তিনিওযোৰ কাপোৰ আনিছিলোঁ।

৩। (ক) এযোৰ মীনুৰ সখীয়েকে লৈছিল।

এখন

এখন মীনুৰ সখীয়েকে লৈছিল।

দুখন

দুখন মীনুৰ সখীয়েকে লৈছিল।

(খ) এযোৰ মীনুৰ সখীয়েকে লৈছিল।

নিছিল

এযোৰ মীনুৰ সখীয়েকে নিছিল।

Digitized by Google

আনিছিল

এযোৰ মানুহ সখীয়েকে আনিছিল।

৪। (ক) আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

আনযোৰ

আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

আনটো

আনটো বাকচত থৈছিলোঁ।

(খ) আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

মেজত

আনযোৰ মেজত থৈছিলোঁ।

চকীত

আনযোৰ চকীত থৈছিলোঁ।

৫। (ক) মানুহযোৰ চিনিছে।

মানুহযোৰ

মানুহযোৰ চিনিছে।

মানুহখন

মানুহখন চিনিছে।

বাকচবখন

বাকচবখন চিনিছে।

(খ) মানুহখন চিনিছে।

বেয়া হৈছে

মানুহখন বেয়া হৈছে।

৬। তাৰোপৰি জাৰ পৰিছে।

Digitized by Google

গৰম

তাৰোপৰি গৰম পৰিছে।

৭। সেয়ে সিদিনা কাপোৰ কিনিছিলোঁ।

তেতিয়া

সেয়ে তেতিয়া কাপোৰ কিনিছিলোঁ।

পৰহি

সেয়ে পৰহি কাপোৰ কিনিছিলোঁ।

কালি

সেয়ে কালি কাপোৰ কিনিছিলোঁ।

৮। এজন বন্ধুৱে পাছত কৈছিল।

সখীয়ে

এজন সখীয়ে পাছত কৈছিল।

এজনে

এজনে পাছত কৈছিল।

আনজনে

আনজনে পাছত কৈছিল।

৯। (ক) কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

কথাটো

কথাটো মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

এইকথা

এইকথা মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

এইটো

এইটো মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

Digitized by Google

(খ) কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

তেওঁৰ

কথাষাৰ তেওঁৰ বিশ্বাস হৈছিল।

তাৰ

কথাষাৰ তাৰ বিশ্বাস হৈছিল।

আমাৰ

কথাষাৰ আমাৰ বিশ্বাস হৈছিল।

১০। কাপোৰযোৰো সিমান ভাল নাছিল।

বৰ

কাপোৰযোৰো বৰ ভাল নাছিল।

চোলাপেণ্ট

চোলাপেণ্টযোৰো বৰ ভাল নাছিল।

বেয়া

চোলাপেণ্টযোৰো বেয়া নাছিল।

১১। তেওঁ আৰু ছোৱালীজনী তালৈ গৈছিল।

ফুকন আৰু

ফুকন আৰু ছোৱালীজনী তালৈ গৈছিল।

আৰু ঘৈণীয়েক

ফুকন আৰু ঘৈণীয়েক তালৈ গৈছিল।

আৰু জীয়েক

ফুকন আৰু জীয়েক তালৈ গৈছিল।

১২। ছোৱালীজনীয়ে মজা মজা কথা কৈছিল।

ল'ৰা

ল'ৰাটোৱে মজা মজা কথা কৈছিল।

Digitized by Google

আইতা

আইতাই মজা মজা কথা কৈছিল।

সাধুকথা

আইতাই সাধুকথা কৈছিল।

১৩। মই তোৰ গা বেয়া বুলি কৈছিলোঁ।

দেউতাৰ

মই দেউতাৰ গা বেয়া বুলি কৈছিলোঁ।

খুৰীৰ

মই খুৰীৰ গা বেয়া বুলি কৈছিলোঁ।

তোৰকথা

মই তোৰ কথা কৈছিলোঁ।

১৪। তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে?

তুমি

তুমি গাত কাপোৰ লৈছিলা নে?

আপুনি

আপুনি গাত কাপোৰ লৈছিল নে?

গীতা

গীতাই গাত কাপোৰ লৈছিল নে?

১৫। ডাক্তৰে বেজী দিছিল নে?

তাই

তাই বেজী দিছিল নে?

লৈছিল

তাই বেজী লৈছিল নে?

Digitized by Google

Expansion Drill

১। মই দুয়োখোৰ আনিছিলোঁ।

... .

মই দুয়োখোৰ কাপোৰ আনিছিলোঁ।

... ...

মই দুয়োখোৰ কাপোৰ আনিছিলোঁ।

২। আনখোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

... ...

আনখোৰ কাপোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

... ...

আনখোৰ কাপোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

৩। বাকচৰখোৰ উঁয়ে খাইছে।

... ...

বাকচৰখোৰ কাপোৰ উঁয়ে খাইছে।

... .

বাকচৰখোৰ কাপোৰ উঁয়ে খাইছে।

৪। তাৰোপৰি জাৰো পৰিছে।

....

(ক) তাৰোপৰি এতিয়া জাৰো পৰিছে।

... ...

তাৰোপৰি এতিয়া জাৰো পৰিছে।

(খ) তাৰোপৰি এতিয়া ইয়াত জাৰো পৰিছে।

... ...

তাৰোপৰি এতিয়া ইয়াত জাৰো পৰিছে।

Digitized by Google

৫। এজন বন্ধুৱে পাছত কৈছিল।

... ...

এজন বন্ধুৱে পাছত মোক কৈছিল।

... ...

এজন বন্ধুৱে পাছত মোক কৈছিল।

৬। কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

... ...

সেই কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

... ...

সেই কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

Variation Drill

১ মই দুয়োযোৰ কাপোৰ আনিছিলোঁ।

... ...

মই দুযোৰ কাপোৰ আনিছিলোঁ।

... ...

মই দুযোৰ কাপোৰ আনিছিলোঁ।

২। কথাষাৰ মোব বিশ্বাস হৈছিল।

... ...

কথাষাৰ মই বিশ্বাস কৰিছিলোঁ।

... ...

কথাষাৰ মই বিশ্বাস কৰিছিলোঁ।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— মেখেলা চাদৰ কোনে বৈছিল?

... ...

মেখেলা চাদৰ কোনে বৈছিল?

Digitized by Google

উত্তৰ— মেখেলাচাদৰ মীনুৰ পেহীয়েকে বৈছিল।

... ...

মেখলা চাদৰ মীনুৰ পেহীয়েকে বৈছিল।

প্ৰশ্ন— মীনুৰ পেহীয়েকে কেইযোৰ মেখেলাচাদৰ বৈছিল?

... ...

মীনুৰ পেহীয়েকে কেইযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল?

উত্তৰ— মীনুৰ পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

... ...

মীনুৰ পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

প্ৰশ্ন— মেখেলা চাদৰ কোনে কেইযোৰ নিলে?

... ...

মেখেলা চাদৰ কোনে কেইযোৰ নিলে?

উত্তৰ— মীনুৰ সখীয়েকে এযোৰ মেখেলা চাদৰ নিলে। বাকীযোৰ বাকচত থলে।

....

মীনুৰ সখীয়েকে এযোৰ মেখেলা চাদৰ নিলে। বাকীযোৰ বাকচত থলে?

প্ৰশ্ন— মেখেলা চাদৰবোৰ কি হৈছিল?

... ...

মেখেলা চাদৰবোৰ কি হৈছিল?

উত্তৰ— মীনুৰ সখীয়েকৰযোৰ চিৰিছিল বাকচৰযোৰ উঁয়ে খাইছিল।

....

মীনুৰ সখীয়েকৰযোৰ চিৰিছিল। বাকচৰযোৰ উঁয়ে খাইছিল।

প্ৰশ্ন— এতিয়া গৰম পৰিছে নেকি?

... ...

এতিয়া গৰম পৰিছে নেকি?

Digitized by Google

উত্তৰ— নহয়, এতিয়া জাৰহে পৰিছে ·

... ...

নহয়, এতিয়া জাৰহে পৰিছে।

প্ৰশ্ন— কথাযাৰ কাৰ বিশ্বাস হৈছিল ?

... ...

কথাযাৰ কাৰ বিশ্বাস হৈছিল ?

উত্তৰ— কথাযাৰ হাজৰিকাৰ বিশ্বাস হৈছিল।

... ...

কথাযাৰ হাজৰিকাৰ বিশ্বাস হৈছিল।

প্ৰশ্ন— কাপোৰযোৰ কেনে আছিল ?

... ...

কাপোৰযোৰ কেনে আছিল ?

উত্তৰ — কাপোৰযোৰ বৰ ভাল নাছিল।

... ...

কাপোৰযোৰ বৰ ভাল নাছিল।

প্ৰশ্ন— ছোৱালীজনীয়ে কেনে কথা কৈছিল ?

... .

ছোৱালীজনীয়ে কেনে কথা কৈছিল ?

উত্তৰ— ছোৱালীজনীয়ে মজা মজা কথা কৈছিল।

... ...

ছোৱালীজনীয়ে মজা মজা কথা কৈছিল।

প্ৰশ্ন— তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে ?

... ...

তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে ?

Digitized by Google

উত্তৰ— হয়, মই গাত কাপোৰ লৈছিলোঁ ।

... ...

হয়, মই গাত কাপোৰ লৈছিলোঁ ।

প্ৰশ্ন – চাৰইঁতক লগ পাইছিলা নে ?

... ...

চাৰইঁতক লগ পাইছিলা নে ?

উত্তৰ— অ', তেখেত সকলক লগ পাইছিলোঁ ।

... ...

অ', তেখেত সকলক লগ পাইছিলোঁ ।

প্ৰশ্ন— তাই বুবুলৰ কথা সুধিছিল নে ?

... ...

তাই বুবুলৰ কথা সুধিছিল নে ?

উত্তৰ— হয়, তাই বুবুলৰ কথা সুধিছিল ।

... .

হয়, তাই বুবুলৰ কথা সুধিছিল ।

EXERCISES

2. Substitute the underlined words by the words in the brackets :

(ক) তাৰোপৰি জাৰো পৰিছে । (লাগিছে, আহিছে)

(খ) এতিয়া গৰম লাগিছে । (পৰিছে, আহিছে)

(গ) আজি বৰ ভাল লাগিছে । (এতিয়া)

Digitized by Google

(ঘ) বাকচৰযোৰ চিৰিছে। (ঘৰৰ, মীনুৰ)

(ঙ) তাই তোৰ কথা সুধিছিল। (বীণা, মাহীয়েৰ)

(চ) তেওঁ আৰু ছোৱালীজনী তালৈ গৈছিল। (মাক আৰু জীয়েক, বাপেক আৰু পুতেক)

(ছ) তাইৰ মুখখন মলিন হৈছিল। (তোৰ, মোৰ)

2. Complete the transformation :

(ক) মই দুযোৰ কাপোৰ আনিছিলোঁ >মই দুয়োযোৰ কাপোৰ আনিছিলোঁ।

(খ) সিহঁতে তিনিখন কিতাপ কিনিছিল>... ... .

(গ) মীনুৱে দুটা কলম পাইছিল >... ... ...

(ঘ) দুজন মানুহে কৈছিল >... ... ...

3. Form the appropriate 'kinship' forms :

(ক) মীনুৰ পেহী...... ।

(খ) মীনুৰ মা.......... ।

(গ) মীনুৰ দেউতা...... ।

(ঘ) মীনুৰ খুৰা......... ।

(ঙ) তোমাৰ পেহী...... ।

(চ) তোমাৰ নবৌ · ... ।

(ছ) তোমাৰ দেউতা...... ।

(জ) তোমাৰ খুৰা...... ।

(ঝ) তোমাৰ বাইদেউ... ।

(ঞ) তোৰ শহুৰ... ... ।

(ট) তোৰ বাইদেউ...... ।

(ঠ) তোৰ সখী .... ।

(ড) তোৰ পেহী .... ।

(ঢ) তোৰ খুৰা... ...... ।

(ণ) তোৰ দেউতা .. ... ।

(ত) হাজৰিকাৰ মা...... ।

(থ) হাজৰিকাৰ দেউতা ..।

(দ) হাজৰিকাৰ পেহী ..... ।

(ধ) হাজৰিকাৰ খুৰা... ... ।

(ন) হাজৰিকাৰ সখী...... ।

Digitized by Google

4. Fill in the blanks :

(ক) কথাবাৰ— — বিশ্বাস হৈছিল । (মোক, মোৰ, মই)
(খ) চোলাপেণ্ট— — যোৰ বেয়া হৈছে। (দু, বোৰ, খন)
(গ) এজন বন্ধুৱে — — কৈছিল। (আগতে, মোৰ, গুচৰত)
(ঘ) তেওঁ — — আমাৰ ঘৰলৈ আহিছিল। (কেতিয়া, সিদিন. সিদিনা)
(ঙ) ছোৱালীজনীয়ে — — মজা কথা কৈছিল। (মিঠা, মজ, ভাল)
(চ) তোৰ গা বেয়া বুলি — —। (কৈছিলো, কৈছিল, সুধিছিলো)
(ছ) — — তাইৰ মুখখন মলিন হৈছিল। (কেতিয়া, যেতিয়া, তেতিয়া)

5. Match the following :

বীণাৰ	সখীয়েৰা
তাইৰ	পেহীয়েক
তোমাৰ	দেউতাক
তোৰ	চাৰ
তহঁতৰ	মাৰ

6. Write the words represented by the formula :

Example : হ- + -ইছ্ + -ইল্ + 3rd personal suff. -ø > হৈছিল

(ক) ক + ইছ্ + ইল্ + 3rd. p. suff. >
(খ) দ + ইছ্ + ইল্ + 2nd p. (n-hon.) suff. >
(গ) ব + ইছ্ + ইল্ + 1st p. suff. >
(ঘ) খ + ইছ্ + ইল্ + 2nd p. (hon.) suff. >
(ঙ) হ + ইছ্ + ইল্ + 3rd p. (more hon.) suff. >

Digitized by Google

(চ) নি + ইছ্ + ইল্ + 3rd p. (more hon.) suff.>

(ছ) দি + ইছ্ + ইল্ + 2nd p. (n-hon.) suff >

7. Cut the words into meaningful pieces as shown in the example :

Example : কাপোৰযোৰো> কাপোৰ-যোৰ-ও

(ক) ফুকনচাৰহঁতকো

(খ) সখীয়েকৰ

(গ) দুয়োযোৰ

(ঘ) গৈছিল

(ঙ) ছোৱালীজনীয়ে

(চ) কৈছিলোঁ

(ছ) ডাক্তৰজনে

8. Complete the transformation :

(ক) সখিয়েকৰযোৰ চিৰিছে > সখিয়েকৰযোৰ চিৰিছিল।

(খ) বাকচৰযোৰ উঁয়ে খাইছে>

(গ) বৰ জাৰ পৰিছে>

(ঘ) ভাই তোৰ কথা সুধিছে>

(ঙ) ভাই গাত কাপোৰ লৈছে>

(চ) দোকানীজন মস্ত ঠগ>

Vocabulary

পেহীয়েক	'one's father's sister'
দুযোৰ	'two sets'
দুযোযোৰ	'both the sets'

Digitized by Google

মেখেলা চাদৰ	'a set of lady's garment'
বৈছিল	'weaved'
আনিছিলোঁ	'brought'
সখীয়েক	'one's friend'
আনযোৰ	'the other set'
চিৰিছে	'has torn'
বাকচ	'box'
উঁই	'white ants'
তাৰোপৰি	'besides'
জাৰ	'winter'
পৰিছে	'has fallen, has broken'
সেয়ে	'therefore'
সিদিনা	'that day'
মস্ত	'very much'
ঠগ	'cheat
বন্ধু	'friend
পাছত	'afterwards'
কথাষাৰ	'the statement, the utterance'
বিশ্বাস	'faith, belief'
সিমান	'so much
মজা মজা	'interesting'
সুধিছিল	'asked'
মলিন	'dark'
গাত	'on the body'

Digitized by Google

ডাক্তৰ	'doctor'
বেজি	'injection'
লৈছিলি	'you (non-hon.) took'
কুটিছে	'have eaten, cut to pieces'

Grammatical Notes

1. Remote past tense formation of the verbstems in -অ are shown. Besides, the kinship terms in relation to 3rd person are introduced here.

   When -(ই)ছিল্ is added to -অ ending verbstems the -অ of the stem and the -ই of the verbal suffix form the diphthong -ঐ- e g. :

ক্অ+ইছিল্ > কৈছিল	personal suffixes are added to these forms.
ব্অ+ইছিল্ > বৈছিল	
ল্অ+ইছিল্ > লৈছিল	
থ্অ+ইছিল্ > থৈছিল	
হ্(অ)+ইছিল্ > হৈছিল	

2. The kinship terms in Assamese are inflected for person. To show relation with different persons, different suffixes are added to as follows :

In showing relation with	1st person	...	-ø
-do-	2nd person	non-hon.	-ৰ্, -এৰ্
		hon.	-ৰা, এৰা
		more-hon.	-ক্, -এক্
-do-	3rd person		-ক্, -এক্

Digitized by Google

-ৰ্‌, -ৰা, -ক occur after -আ ending stems, -এৰ্‌, -এৰা, -এক্‌ elsewhere.

Examples :

1st p.		মা	খুৰা	পেহী	নবৌ	শাহু	শহুৰ
2nd p.	non-hon	মাৰ	খুৰাৰ	পেহীয়েৰ	নবৌৰেৰ	শাহুৰেৰ	শহুৰেৰ
	hon.	মাৰা	খুৰাৰা	পেহীয়েৰা	নবৌৰেৰা	শাহুৰেৰা	শহুৰেৰা
	more-hon.	মাক	খুৰাক	পেহীয়েক	নবৌৰেক	শাহুৰেক	শহুৰেক
3rd p.		মাক	খুৰাক	পেহীয়েক	নবৌৰেক	শাহুৰেক	শহুৰেক

Exception : But the Skt. words like বন্ধু, পিতৃ, মাতৃ, ভ্ৰাতৃ, ভক্তি etc donot change for person.

3 Case suffixes etc. are added to tne kinship nouns after they are inflected for person; eg. :

পেহী : পেহী-য়েক+এ>পেহীয়েকে

খুৰা : খুৰা-ক+এ >খুৰাকে

4. The addition of definitives like টো, খন, বোৰ etc. to the possesive forms of fhe nouns/pronouns, dropping the reference noun is also permissible For example :

মানুহৰ কাপোৰবোৰ > মানুহৰবোৰ

বুবুলৰ চোলাটো > বুবুলৰটো

বাকচৰ চাদৰখন > বাকচৰখন

———

Digitized by Google

Unit VI : Lesson — 30

A STORMY WEATHER

বতাহ জোৰেৰে বলিছিল। গছৰ পাত-বোৰ লৰিছিল অলপ অলপ বৰষুণ পৰিছিল। আকাশত মেঘে গৰজিছিল। পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোটোৱাইছিল। পথাৰত গৰুৱে হেম্বেলিয়াইছিল। ছাগলীয়ে বেবাইছিল চৰাইবোৰে ডালত কুৰুলিয়াইছিল। বতাহে ক্রমান্বয়ে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল। আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলো। আমি বৰকৈ তিতি-ছিলোঁ। আমাৰ গাত তৎ নোহোৱা হৈছিল। বৰ জাৰ লাগিছিল। আমি থৰ থৰ কৈ কঁপিছিলোঁ। তাৰবাবে পত্নীয়ে বকিছিল। মই মাতৃহাঁহি-ছিলোঁ। ৰিন্টিয়ে গামোচা দিছিল। আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ। মাই একুৰা জুই ধৰিছিল। আমি জুই পুৱাইছিলোঁ।

Wind blew forcibly. Leaves of the tree(s) tossed (It) was rain(ing) a little. Cloud roared in (the) sky. Frogs made noise in (the) tank. Cows cries in (the) field Goats shouted. Birds made noise in (the) branches (of the trees.) Wind gradually turned into storm. We ran home. We drenched too much. (There) was no sense in our bodies. (We) felt too cold We shivered severely in cold. For that, wife scolded. I simply smiled Rinti gave towel We changed dresses Mother lit a fire. We sat close to the fire.

Repetition Drill

১। বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

... ...

বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

Digitized by Google

২। গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল।

....

গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল।

৩। অলপ অলপ বৰষুণ পৰিছিল।

... ...

অলপ অলপ বৰষুণ পৰিছিল।

৪। আকাশত মেঘে গৰজিছিল।

... .

আকাশত মেঘে গৰজিছিল।

৫। আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।

... ...

আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।

৬। আমি বৰকৈ তেতিছিলোঁ।

... ...

আমি বৰকৈ তিতিছিলোঁ।

৭। আমাৰ গাত ভত্ নোহোৱা হৈছিল।

... ...

আমাৰ গাত ভত্ নোহোৱা হৈছিল।

৮। আমি জাৰত থৰ্থৰ্কৈ কঁপিছিলোঁ।

... ...

আমি জাৰত থৰ্থৰ্কৈ কঁপিছিলোঁ।

৯। তাৰবাবে পৰিবাবে বকিছিল্।

....

তাৰবাবে পৰিবাবে বকিছিল।

Digitized by Google

১০। মই মাত্র হাঁহিছিলোঁ।

... ...

মই মাত্ৰ হাঁ হিছিলোঁ।

১১। পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল।

... ...

পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল।

১২। পথাৰত গৰুৱে হেম্বেলিয়াইছিল।

... ...

পথাৰত গৰুৱে হেম্বেলিয়াইছিল।

১৩। ছাগলীয়ে বেবাইছিল।

... ...

ছাগলীয়ে বেবাইছিল।

১৪। চৰাইবোৰে ডালত কুকলিয়াইছিল।

... ...

চৰাইবোৰে ডালত কুকলিয়াইছিল।

১৫। বতাহে ক্রমান্বয়ে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল।

... ...

বতাহে ক্রমান্বয়ে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল।

১৬। ৰিন্টিয়ে গামোচা দিছিল।

... ...

ৰিন্টিয়ে গামোচা দিছিল।

১৭। আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ।

... .

আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ।

Digitized by Google

১৮। মাই একুৰা জুই ধৰিছিল।

... ...

মাই একুৰা জুই ধৰিছিল।

১৯। আমি জুই পুৰাইছিলোঁ।

... ...

আমি জুই পুৰাইছিলোঁ।

Build up Drill

১। বলিছিল

বতাহ বলিছিল।

বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

২। লৰিছিল

পাতবোৰ লৰিছিল।

গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল।

৩। পৰিছিল

বৰষুণ পৰিছিল।

অলপ অলপ বৰষুণ পৰিছিল।

৪। গৰজিছিল।

মেঘে গৰজিছিল।

আকাশত মেঘে গৰজিছিল।

৫। দৌৰিছিলোঁ।

আমি দৌৰিছিলোঁ।

আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।

Digitized by Google

In Assamese

৬। তিতিছিলোঁ।

আমি তিতিছিলোঁ।

আমি বৰকৈ তিতিছিলোঁ।

৭। হৈছিল।

নোহোৱা হৈছিল।

তত্ নোহোৱা হৈছিল।

আমাৰ গাত তত্ নোহোৱা হৈছিল।

৮। কঁপিছিলোঁ।

আমি কঁপিছিলোঁ।

আমি জাৰত কঁপিছিলোঁ।

আমি জাৰত থৰ্থৰ্কৈ কঁপিছিলোঁ।

৯। বাকিছিল।

পৰিবাৰে বাকিছিল।

তাৰবাবে পৰিবাৰে বকিছিল।

১০। হাঁহিছিলোঁ।

মই হাঁহিছিলোঁ।

মই মাত্ৰ হাঁহিছিলোঁ।

১১। হেম্বেলিয়াইছিল।

গৰুৱে হেম্বেলিয়াইছিল।

পথাৰত গৰুৱে হেম্বেলিয়াইছিল।

১২। বেবাইছিল।

ছাগলীয়ে বেবাইছিল।

১৩। কুকুলিয়াইছিল।

Digitized by Google

চৰাইবোৰে কুকলিয়াইছিল।

চৰাইবোৰে ডালত কুকলিয়াইছিল।

১৪। ৰূপ লৈছিল।

ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল।

বতাহে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল।

১৫। দিছিল।

বিস্টিয়ে দিছিল।

বিস্টিয়ে গামোচা দিছিল।

১৬। সলাইছিলোঁ।

আমি সলাইছিলোঁ

আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ।

Substitution Drill

১। (ক) বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

লাহে লাহে

বতাহ লাহে লাহে বলিছিল।

অলপ অলপ

বতাহ অলপ অলপ বলিছিল।

(খ) বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

বৈছিল

বতাহ জোৰেৰে বৈছিল।

আহিছিল

বতাহ জোৰেৰে আহিছিল।

Digitized by Google

২। গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল।
কঁপিছিল
গছৰ পাতবোৰ কঁপিছিল।
তিতিছিল
গছৰ পাতবোৰ তিতিছিল।
নোহোৱা হৈছিল
গছৰ পাতবোৰ নোহোৱা হৈছিল।

৩। অলপ অলপ বৰষুণ পৰিছিল।
দিছিল
অলপ অলপ বৰষুণ দিছিল।
আহিছিল
অলপ অলপ বৰষুণ আহিছিল।

৪। (ক) আকাশত মেঘে গৰজিছিল।
ওচৰত
ওচৰত মেঘে গৰজিছিল।
কাষত
কাষত মেঘে গৰজিছিল।

(খ) ওচৰত মেঘে গৰজিছিল।
বাঘে
ওচৰত বাঘে গৰজিছিল।

৫। (ক) আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।
স্কুল
আমি স্কুললৈ দৌৰিছিলোঁ।

Digitized by Google

বজাৰ

আমি বজাৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।

(খ) আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।

আহিছিলোঁ

আমি ঘৰলৈ আহিছিলোঁ।

গৈছিলোঁ

আমি ঘৰলৈ গৈছিলোঁ।

(গ) আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।

ঘৰৰ ফালে

আমি ঘৰৰ ফালে দৌৰিছিলোঁ।

ঘৰৰ পৰা

আমি ঘৰৰ পৰা দৌৰিছিলোঁ।

৬। আমি বৰকৈ তিতিছিলোঁ।

ভালকৈ

আমি ভালকৈ তিতিছিলোঁ।

বেয়াকৈ

আমি বেয়াকৈ তিতিছিলোঁ।

৭। আমাৰ গাত ভত নোহোৱা হৈছিল।

থৰ

আমাৰ গাত থৰ নোহোৱা হৈছিল।

জ্বৰ

আমাৰ গাত জ্বৰ নোহোৱা হৈছিল।

৮। (ক) আমি জাৰত থৰ্‌থৰ্‌কৈ কঁপিছিলোঁ।

Digitized by Google

বৰকৈ

আমি জাৰত বৰকৈ কঁপিছিলোঁ ।

ভালকৈ

আমি জাৰত ভালকৈ কঁপিছিলোঁ ।

অলপ অলপ

আমি জাৰত অলপ অলপ কঁপিছিলোঁ ।

(খ) আমি জাৰত থৰ্‌থৰ্‌কৈ কঁপিছিলোঁ ।

সি

সি জাৰত থৰ্‌থৰ্‌কৈ কঁপিছিল ।

তেখেত

তেখেত জাৰত থৰ্‌থৰ্‌কৈ কঁপিছিল ।

তুমি

তুমি জাৰত থৰ্‌থৰ্‌কৈ কঁপিছিলা ।

তই

তই জাৰত থৰ্‌থৰ্‌কৈ কঁপিছিলি ।

৯ (ক) তাৰবাবে পৰিৱাৰে বকিছিল ।

বেয়া পাইছিল

তাৰবাবে পৰিৱাৰে বেয়া পাইছিল ।

ভাল পাইছিল

তাৰবাবে পৰিৱাৰে ভাল পাইছিল ।

কৈছিল

তাৰবাবে পৰিৱাৰে কৈছিল ।

(খ) তাৰবাবে পৰিৱাৰে বকিছিল ।

সখী

তাৰবাবে সখীয়ে বকিছিল ।

Digitized by Google

বন্ধু

তাৰবাবে বন্ধুৱে বকিছিল।

১০। (ক) মই মাত্ৰ হাঁহিছিলোঁ।

আমি

আমি মাত্ৰ হাঁহিছিলোঁ।

সিহঁতে

সিহঁতে মাত্ৰ হাঁহিছিল।

তুমি

তুমি মাত্ৰ হাঁহিছিলা।

তই

তই মাত্ৰ হাঁহিছিল।

(খ) মই মাত্ৰ হাঁহিছিলোঁ।

কৈছিলোঁ

মই মাত্ৰ কৈছিলোঁ।

দেখিছিলোঁ

মই মাত্ৰ দেখিছিলোঁ।

আনিছিলোঁ

মই মাত্ৰ আনিছিলোঁ।

১১। পথাৰত গৰুৱে হেম্বেলাইছিল।

বাহিৰত

বাহিৰত গৰুৱে হেম্বেলাইছিল।

১২। চৰাইবোৰে ডালত কুৰুলিয়াছিল।

গছত

চৰাইবোৰে গছত কুৰুলিয়াছিল।

Digitized by Google

বাহত

চৰাইবোৰে বাহত কুৰুলিয়াইছিল।

চিঞৰিছিল

চৰাইবোৰে বাহত চিঞৰিছিল।

১৩। বিষ্টিয়ে গামোচা দিছিল।

পৰিবাৰে

পৰিবাৰে গামোচা দিছিল।

ভন্টি

ভন্টিয়ে গামোচা দিছিল।

বৈছিল

ভন্টিয়ে গামোচা বৈছিল।

আনিছিল

ভন্টিয়ে গামোচা আনিছিল।

১৪। আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ।

চোলাপেণ্ট

আমি চোলাপেণ্ট সলাইছিলোঁ।

মেখেলা চাদৰ

আমি মেখেলা চাদৰ সলাইছিলোঁ।

১৫। মাই জুই ধৰিছিল।

মই

মই জুই ধৰিছিলোঁ।

আমি

আমি জুই ধৰিছিলোঁ।

পুৰাইছিলোঁ

আমি জুই পুৰাইছিলোঁ।

তুমি

তুমি জুই পুৰাইছিলা।

Digitized by Google

তই

তই জুই পুৰাইছিলি ।

ধৰিছিলি

তই জুই ধৰিছিলি ।

Expansion Drill

১। পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল ।

....

তেতিয়া পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল ।

... ...

তেতিয়া পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল ।

তেতিয়া বৰ পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল ।

... ...

তেতিয়া বৰ পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল ।

২। বতাহে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল ।

... ...

বতাহে ক্ৰমান্বয়ে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল ।

... ...

বতাহে ক্ৰমান্বয়ে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল ।

৩। বতাহ জোৰেৰে বলিছিল ।

... ...

বতাহ বৰ জোৰেৰে বলিছিল ।

... ...

বতাহ বৰ জোৰেৰে বলিছিল ।

Digitized by Google

In Assamese

কালি বতাহ বৰ জোৰেৰে বলিছিল।

... ...

কালি বতাহ বৰ জোৰেৰে বলিছিল।

৪। গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল।

....

গছৰ পাতবোৰ বৰকৈ লৰিছিল।

... .

গছৰ পাতবোৰ বৰকৈ লৰিছিল।

৫। আকাশত মেঘে গৰজিছিল।

... ...

আকাশত মেঘে বৰকৈ গৰজিছিল।

... ...

আকাশত মেঘে বৰকৈ গৰজিছিল।

৬। আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।

... ...

আমি ঘৰলৈ জোৰেৰে দৌৰিছিলোঁ।

... .

আমি ঘৰলৈ জোৰেৰে দৌৰিছিলোঁ।

৭। আমি বৰকৈ তিতিছিলোঁ।

... ...

কালি আমি বৰকৈ তিতিছিলোঁ।

... ...

কালি আমি বৰকৈ তিতিছিলোঁ।

বৰষুণত কালি আমি বৰকৈ তিতিছিলোঁ।

... ...

বৰষুণত কালি আমি বৰকৈ তিতিছিলোঁ।

Digitized by Google

৮। আমি জাৰত কঁপিছিলোঁ।

... ...

আমি জাৰত বৰকৈ কঁপিছিলোঁ।

... ...

আমি জাৰত বৰকৈ কঁপিছিলোঁ।

আমি তেতিয়া জাৰত বৰকৈ কঁপিছিলোঁ।

... ...

আমি তেতিয়া জাৰত বৰকৈ কঁপিছিলোঁ।

৯। তাৰবাবে পৰিবাৰে পাছত বকিছিল।

... ...

তাৰবাবে পৰিবাৰে মোক পাছত বকিছিল।

... ...

তাৰবাবে পৰিবাৰে মোক পাছত বকিছিল।

১০। মই মাত্র হাঁহিছিলোঁ।

... ...

মই এবাৰ মাত্র হাঁহিছিলোঁ।

... ...

মই এবাৰ মাত্র হাঁহিছিলোঁ।

মই এবাৰ মাত্র জোৰেৰে হাঁহিছিলোঁ।

... ...

মই এবাৰ মাত্র জোৰেৰে হাঁহিছিলোঁ।

১১। মাই একুৰা জুই ধৰিছিল।

... ...

মাই ভিতৰত একুৰা জুই ধৰিছিল।

... ...

মাই ভিতৰত একুৰা জুই ধৰিছিল।

Digitized by Google

১২ । আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ ।

... ...

আমি নতুন কাপোৰ সলাইছিলোঁ ।

... ...

আমি নতুন কাপোৰ সলাইছিলোঁ ।

Formation of Interrogative Sentence

১ । বতাহ জোৰেৰে বলিছিল ।

... ...

বতাহ কেনেকৈ বলিছিল ? জোৰেৰে নেকি ?

... ...

বতাহ কেনেকৈ বলিছিল ? জোৰেৰে নেকি ?

২ । গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল ।

... ...

গছৰ পাতবোৰ কি হৈছিল ? লৰিছিল নেকি ?

... ...

গছৰ পাতবোৰ কি হৈছিল ? লৰিছিল নেকি ?

৩ । অলপ অলপ বৰষুণ পৰিছিল ।

... ...

কেনেকুৱা বৰষুণ পৰিছিল ? অলপ অলপ নেকি ?

... ...

কেনেকুৱা বৰষুণ পৰিছিল ? অলপ অলপ নেকি ?

৪ । আমাৰ গাত তত নোহোৱা হৈছিল ।

... ...

আমাৰ কি হৈছিল ? গাত তত নোহোৱা হৈছিল নেকি ?

... ...

আমাৰ কি হৈছিল ? গাত তত নোহোৱা হৈছিল নেকি ?

Digitized by Google

৫। আমি জাৰত থৰ্থৰ্কৈ কঁপিছিলোঁ।

... ...

আমি জাৰত কি কৰিছিলোঁ ? কঁপিছিলোঁ নেকি ?

... ...

আমি জাৰত কি কৰিছিলোঁ ? কঁপিছিলোঁ নেকি ?

৬। মই মাত্র হাঁহিছিলোঁ।

....

মই কি কৰিছিলোঁ ? হাঁহিছিলোঁ নেকি ?

... ...

মই কি কৰিছিলোঁ ? হাঁহিছিলোঁ নেকি ?

Question Response Drill

প্রশ্ন— বতাহ কেনেকৈ বলিছিল ?

... ...

বতাহ কেনেকৈ বলিছিল ?

উত্তৰ— বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

... ...

বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

প্রশ্ন— গছৰ পাতবোৰ কিয় লৰিছিল ?

... ...

গছৰ পাতবোৰ কিয় লৰিছিল ?

উত্তৰ— গছৰ পাতবোৰ বতাহত লৰিছিল।

... ...

গছৰ পাতবোৰ বতাহত লৰিছিল।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— মেঘে ক'ত গৰজিছিল ?

... ...

মেঘে ক'ত গৰজিছিল ?

উত্তৰ— মেঘে আকাশত গৰজিছিল।

... ...

মেঘে আকাশত গৰজিছিল।

প্ৰশ্ন— বৰষুণত হাজৰিকা কলৈ দৌৰিছিল ?

... ...

বৰষুণত হাজৰিকা কলৈ দৌৰিছিল ?

উত্তৰ— বৰষুণত হাজৰিকা ঘৰলৈ দৌৰিছিল।

... ...

বৰষুণত হাজৰিকা ঘৰলৈ দৌৰিছিল।

প্ৰশ্ন— বৰষুণত হাজৰিকা তিতিছিল নেকি ?

... ...

বৰষুণত হাজৰিকা তিতিছিল নেকি ?

উত্তৰ— হয়, বৰষুণত হাজৰিকা তিতিছিল।

... .

হয়, বৰষুণত হাজৰিকা তিতিছিল।

প্ৰশ্ন— বৰষুণত হাজৰিকাৰ কি হৈছিল ?

... .

বৰষুণত হাজৰিকাৰ কি হৈছিল ?

উত্তৰ— বৰষুণত হাজৰিকাৰ গাত তত নোহোৱা হৈছিল।

... ...

বৰষুণত হাজৰিকাৰ গাত তত নোহোৱা হৈছিল।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— জাৰত হাজৰিকা কঁপিছিল নেকি ?

... ...

জাৰত হাজৰিকা কঁপিছিল নেকি ?

উত্তৰ— হয়, জাৰত হাজৰিকা কঁপিছিল।

... ...

হয়, জাৰত হাজৰিকা কঁপিছিল।

প্ৰশ্ন— কাৰ পৰিবাৰে কাক বকিছিল ?

... ...

কাৰ পৰিবাৰে কাক বকিছিল ?

উত্তৰ— হাজৰিকাৰ পৰিবাৰে হাজৰিকাক বকিছিল।

... ...

হাজৰিকাৰ পৰিবাৰে হাজৰিকাক বকিছিল।

প্ৰশ্ন— ডালত চৰাইবোৰে কি কৰিছিল ?

... ...

ডালত চৰাইবোৰে কি কৰিছিল ?

উত্তৰ— ডালত চৰাইবোৰে কুকুলিয়াইছিল।

... ...

ডালত চৰাইবোৰে কুকুলিয়াইছিল।

প্ৰশ্ন— পথাৰত গৰুৱে কি কৰিছিল ?

... ...

পথাৰত গৰুৱে কি কৰিছিল ?

উত্তৰ— পথাৰত গৰুৱে হেম্বেলিয়াইছিল।

... ...

পথাৰত গৰুৱে হেম্বেলিয়াইছিল।

Digitized by Google

Variation Drill

১।   আমি জাৰত কঁপিছিলোঁ ।

আমাৰ জাৰ লাগিছিল ।

২।   আমি গৰমত তত হেৰুৱাইছিলোঁ ।

(ক) আমাৰ গৰম লাগিছিল ।

(খ) আমাৰ গৰমত তত হেৰাইছিল ।

EXERCISES

1 Change the following statements into questions by using question words. The expression underlined is the central answer to the question :

(ক) বতাহ জোৰেৰে বলিছিল ।

(খ) গছৰ পাতবোৰ বৰকৈ লৰিছিল ।

(গ) সি তাক বৰকৈ ঠগিলে ।

(ঘ) আমি তেতিয়া বৰকৈ তিতিছিলোঁ ।

(ঙ) আমি ভালকৈ তিতিছিলোঁ ।

(চ) পৰহি তুমি বজাৰলৈ গৈছিলা ।

(ছ) হাজৰিকাৰ লগত ফুকন আছিল ।

2. Complete the transformation :

(ক) বতাহ বলিছিল > বতাহ বলে ।

(খ) গছৰ পাত লৰিছিল > ....

Digitized by Google

থৰ্ থৰ্ কৈ	'severely'
তাৰবাবে	'for that
জোৰেৰে	'fast, forcibly'
গছ	'tree'
লৰিছিল	'moved, tossed'
বৰষুণ	'rain'
আকাশ	'sky'
গৰজিছিল	'roared'
তিতিছিলোঁ	'drenched'
ভত	'sense
কঁপিছিলোঁ	'(I) trembled'
পৰিবাৰ	'wife'
হাঁহিছিলোঁ	'(I) laughed'
জুই	'fire'
ছাগলী	'goat'
গৰু	'cow'
চৰাই	'bird',
ক্ৰমান্বয়ে	'gradually'
ধুমুহা	'storm'
গামোচা	'towel'
ভেকুলী	'frog'
টোৰ্টোৰাইছিল	'forg cried'
কুৰুলিয়াইছিল	'birds cried'
সলাইছিলোঁ	'changed'
পুৰাইছিলোঁ	'sat near fire'
ধৰিছিলোঁ	'caught'

Digitized by Google

Grammatical Notes

The same remote past tense formation is reinforced here. Here close verbstem with -অ- in the penultimate position is taken as it involves little phonetic change.

1. In the close verbstems, the -অ- in the penultimate position changes to -অ'- when -(ই)ল্ or -(ই)ছিল্ verbal suffix is added to :

   বল্ + ইছিল = (ব্ অ'ল্ ইছ্-ইল্) বলিছিল ।

   পৰ্ + ইছিল্ = (প্ অ'ৰ্ ইছ ইল্) পৰিছিল ।

   কঁপ্ + ইছিল্ = কঁ অ'প্ ইছ্ ইল্) কঁপিছিল ।

   বক্ + ইছিল্ = (ব্ অ'ক ইছ্ ইল্) বকিছিল ।

   কৰ্ + ইলে = (ক অ'ৰ্ ইল্ এ) কৰিলে

2. (a) Some adverbs are derived from nouns, adjectives or simple adverbs by adding -কৈ Consonant ending adjectives still remain closed even when -কৈ is added to. eg :

বৰ্ + কৈ > বৰকৈ	'very much'
ভাল্ + কৈ > ভালকৈ	'well
বেয়া + কৈ > বেয়াকৈ	'badly'
জোৰ্ + কৈ > জোৰকৈ	'forcefully'
খৰ্ খৰ্ + কৈ > খৰ্ খৰ্ কৈ	'severely'

   (b) Some adverbs are derived from nouns by adding-এৰে ।

   eg. :

জোৰ + এৰে > জোৰেৰে	'forcefully'
বেগ + এৰে > বেগেৰে	'fast'

Digitized by Google

Of course, such uses are very limited.

(c) Duplicate use of some adverbs is also permissible. eg. :

অলপ অলপ	'little'
কম কম	'less'
বেছি বেছি	'more'

3. The subject of গৰজ 'roar', which is an intransitive verb, takes nominative case suffix. This is one of the few exceptions. Similar verbstems, behaving like transitive, are -নাচ 'dance', হাঁহ 'laugh', কান্দ 'cry' and দৌৰ 'run'.

Digitized by Google

Unit VI : Lesson—31

Revised Lesson

১। এসময়ত ইয়াতে এখন হাবি আছিল। তাত বহুত বাঘ আছিল। হাবিখনৰ কাষতে এখন গাওঁ আছিল। কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল। বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল। এজনী ছোৱালী নিছিল। তেতিয়া মানুহবৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল। গাওঁৰ সিমূৰে এটা পকিঘৰ আছিল। বাঃদেৱেৰ জন্ম নাছিল। তেতিয়া ভণ্ট জন্মা নাছিল পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলাচাদৰ বৈছিল। এযোৰ মামুৰ সখীয়েকে লৈছিল। এজন বন্ধুৱে পাছত কৈছিল। তাৰবাবে পৰিয়ালে বকিছিল। তাইৰ মুখখন মলিন হৈছিল। তাই তোৰ কথা সুধিছিল। বতাহ জোৰেৰে বলিছিল। গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল। অলপ অলপ বৰষুণ পৰিছিল। আকাশত মেঘে গৰজিছিল। পুখুৰীত ভেকুলায়ে টোৰ্টোৰাইছিল। পথাৰত গৰুৱে হেম্বেলিয়াইছিল। ছাগলীয়ে বেবাইছিল। বতাহে ক্রমান্বয়ে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল। মাই একুৰা জুই ধৰি ছল।

২। তোমালোকে তেতিয়া ক'ত আছিলা? তোমালোকে হাতী দেখিছিলা নে? তুমি চাৰহঁতক লগ পাইছিলা নে?

৩। তেতিয়া তহঁত সক আছিলি। তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে?

৪। আমি সেইটো ভাবাত লৈছিলোঁ। অ', আমি হাতীও দেখিছিলোঁ। মই দুয়োখন কাপোৰ আনিছিলোঁ। আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ। সেয়ে সিদিনা কাপোৰ কিনিছিলোঁ। আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ। আমি বৰকৈ তিতিছিলোঁ। আমি জাৰত থৰ্থৰ্কৈ কঁপিছিলোঁ। মই মাত্র হাঁহিছিলোঁ। আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ। মই তোৰ গা বেয়া বুলি কৈছিলোঁ। আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ। আমি জুই পুৰাইছিলোঁ।

Digitized by Google

৫। আমাৰ গাত ভত নোহোৱা হৈছিল। কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল। ৰব জ্বৰ লাগিছিল।

Repetition Drill

১। এসময়ত ইয়াতে এখন হাবি আছিল।

... ...

এসময়ত ইয়াতে হাবি আছিল।

২। তাত বহুত বাঘ আছিল।

... ...

তাত বহুত বাঘ আছিল।

৩। হাবিখনৰ কাষতে এখন গাওঁ আছিল।

.. ..

হাবিখনৰ কাষতে এখন গাওঁ আছিল।

৪। কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

... ...

কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

৫। বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

... ...

বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

৬। তেতিয়া মানুহবোৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল।

... ...

তেতিয়া মানুহবোৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল।

৭। গাওঁৰ সিমূৰে এটা পকীঘৰ আছিল।

....

গাওঁৰ সিমূৰে এটা পকীঘৰ আছিল।

Digitized by Google

In Assamese

৮। পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

... ...

পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

৯। তোমালোক তেতিয়া ক'ত আছিলা ?

... ...

তোমালোক তেতিয়া ক'ত আছিলা ?

১০। তোমালোকে হাতী দেখিছিলা নে ?

... ...

তোমালোকে হাতী দেখিছিলা নে ?

১১। তেতিয়া তইঁত সক আছিলি।

... ...

তেতিয়া তইঁত সক আছিলি।

১২। আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

... ...

আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

১৩। আমি জাৰত থৰ্থৰ্কৈ কঁপিছিলোঁ।

... ...

আমি জাৰত থৰ্থৰ্কৈ কঁপিছিলোঁ।

১৪। আমাৰ গাত তত নোহোৱা হৈছিল।

. ...

আমাৰ গাত তত নোহোৱা হৈছিল।

১৫। বাঘে এজনী ছোৱালী নিছিল।

... ...

বাঘে এজনী ছোৱালী নিছিল।

Digitized by Google

১৬। বাইদেৱেৰ জন্মা নাছিল।

....

বাইদেৱেৰ জন্মা নাছিল।

১৭। তেতিয়া ভণ্ট জন্মা নাছিল।

... .

তেতিয়া ভণ্ট জন্মা নাছিল।

১৮। পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

... ...

পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

১৯। এযোৰ মীনুৰ সখীয়েকে লৈছিল।

... ...

এযোৰ মীনুৰ সখীয়েকে লৈছিল।

২০। এজন বন্ধুৱে পাছত কৈছিল।

... ...

এজন বন্ধুৱে পাছত কৈছিল।

২১। বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

... ...

বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

২২। গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল।

... ...

গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল।

২৩। বৰষুণ পৰিছিল।

... ...

বৰষুণ পৰিছিল।

Digitized by Google

In Assamese

২৪। তাৰবাবে পৰিবাৰে বকিছিল।

... ...

তাৰবাবে পৰিবাৰে কৈছিল।

২৫। তাইৰ মুখখন মলিন হৈছিল।

... ...

তাইৰ মুখখন মলিন হৈছিল।

২৬। ছোৱালীজনীয়ে মজা মজা কথা কৈছিল।

... ...

ছোৱালী জনীয়ে মজা মজা কথা কৈছিল।

২৭। তাই তোৰ কথাও সুধিছিল।

... ...

তাই তোৰ কথাও সুধিছিল।

২৮। বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

... ...

বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

২৯। গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল।

... ...

গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল।

৩০। অলপ অলপ বৰষুণ পৰিছিল।

... ...

অলপ অলপ বৰষুণ পৰিছিল।

৩১। অকাশত মেঘে গৰজিছিল।

... ...

আকাশত মেঘে গৰজিছিল।

Digitized by Google

৩২। পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল।

....

পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল।

৩৩। পথাৰত গৰুৱে হেম্বেলিয়াইছিল্।

... ...

পথাৰত গৰুৱে হেম্বেলিয়াইছিল্।

৩৪। ছাগলীয়ে বেবাইছিল।

... ...

ছাগলীয়ে বেবাইছিল।

৩৫। মাই একুৰা জুই ধৰিছিল।

... ...

মাই একুৰা জুই ধৰিছিল।

৩৬। তোমালোক তেতিয়া ক'ত আছিলা ?

... ...

তোমালোক তেতিয়া ক'ত আছিলা ?

৩৭। তুমি চাৰহঁতক লগ পাইছিলা নে ?

.. .. - ... ...

তুমি চাৰহঁতক লগ পাইছিলা নে ?

৩৮। তেতিয়া তহঁত সক আছিলি।

.. ..

তেতিয়া তহঁত সক আছিলি।

৩৯। তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে ?

... ...

তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে ?

Digitized by Google

In Assamese

৪০। আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

... ...

আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

৪১। আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।

... ...

আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।

৪২। অমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ।

....

আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ।

৪৩। আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ।

... ...

আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ।

৪৪। আমি জুই পুৰাইছিলোঁ।

... ...

আমি জুই পুৰাইছিলোঁ।

৪৫। আমাৰ গাত তত নোহোৰা হৈছিল।

... ...

আমাৰ গাত তত নোহোৰা হৈছিল।

৪৬। কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

... ...

কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

৪৭। আমাৰ বৰ জাৰ লাগিছিল।

....

আমাৰ বৰ জাৰ লাগিছিল।

Digitized by Google

Substitution Drill

১। এসময়ত ইয়াতে এখন হাবি আছিল।

আগতে

আগতে ইয়াতে এখন হাবি আছিল

ভুবনেশ্বৰ

আগতে ভুবনেশ্বৰত এখন হাবি আছিল।

বহুত বাঘ

আগতে ভুবনেশ্বৰত বহুত বাঘ আছিল।

২। কেতিয়াবা বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

মাজে মাজে

মাজে মাজে বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

হাতী

মাজে মাজে হাতী গাওঁলৈ আহিছিল।

ইয়ালৈ

মাজে মাজে হাতী ইয়ালৈ আহিছিল।

৩। তেতিয়া মানুহঘৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল।

মানুহজন

তেতিয়া মানুহজন তাৰপৰা উঠি গৈছিল।

গাওঁৰ পৰা

তেতিয়া মানুহজন গাওঁৰপৰা উঠি গৈছিল।

আহিছিল

তেতিয়া মানুহজন গাওঁৰপৰা উঠি আহিছিল।

৪। তেতিয়া বাইদেৱেৰ জন্ম নাছিল।

Digitized by Google

In Assamese

ককাইদেৱেৰ

তেতিয়া ককাইদেৱেৰ জন্মা নাছিল।

ভিনদেৱেৰ

তেতিয়া ভিনদেৱেৰ জন্মা নাছিল।

অহা

তেতিয়া ভিনদেৱেৰ অহা নাছিল।

যোৱা

তেতিয়া ভিনদেৱেৰ যোৱা নাছিল।

৫। পেহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

মাহীয়েক

মাহীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

খুৰীয়েক

খুৰীয়েকে দুযোৰ মেখেলা চাদৰ বৈছিল।

কাপোৰ

খুৰীয়েকে দুযোৰ কাপোৰ বৈছিল।

লৈছিল।

খুৰীয়েকে দুযোৰ কাপোৰ লৈছিল।

৬। বতাহ জোৰেৰে বলিছিল।

ধুমুহা

ধুমুহা জোৰেৰে বলিছিল।

৭। গছৰ পাতবোৰ লৰিছিল।

ডাল

গছৰ ডালবোৰ লৰিছিল।

আগ

গছৰ আগবোৰ লৰিছিল।

Digitized by Google

৮। তাইৰ মুখখন মলিন হৈছিল।

চকুদুটা

তাইৰ চকুদুটা মলিন হৈছিল।

৯। ছোৱালীজনীয়ে মজা মজা কথা কৈছিল।

ল'ৰাটো

ল'ৰাটোৱে মজা মজা কথা কৈছিল।

গল্প

ল'ৰাটোৱে মজা মজা মজা গল্প কৈছিল।

১০। মেঘে গৰজিছিল।

সিংহ

সিংহই গৰজিছিল।

বাঘ

বাঘে গৰজিছিল।

১১। মাই জুই ধৰিছিল।

চৰাই

মাই চৰাই ধৰিছিল।

মাছ

মাই মাছ ধৰিছিল।

১২। তোমালোকে হাতী দেখিছিলা নে?

বাঘ

তোমালোকে বাঘ দেখিছিলা নে?

তুমি

তুমি বাঘ দেখিছিলা নে?

Digitized by Google

১৩। তেতিয়া তইঁত সক আছিলি।

তই

তেতিয়া তই সক আছিলি।

তুমি

তেতিয়া তুমি সক আছিলা।

১৪। আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

ঘৰটো

আমি ঘৰটো ভাৰাত লৈছিলোঁ।

গাড়ী

আমি গাড়ীখন ভাৰাত লৈছিলোঁ।

১৫। আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

লৈছিলোঁ

আনযোৰ বাকচত লৈছিলোঁ।

হাতত

আনযোৰ হাতত লৈছিলোঁ।

১৬। আমি জাৰত থৰ্ থৰ্ কৈ কঁপিছিলোঁ।

বৰকৈ

আমি জাৰত বৰকৈ কঁপিছিলোঁ।

জ্বৰত

আমি জ্বৰত বৰকৈ কঁপিছিলোঁ।

মই

মই জ্বৰত বৰকৈ কঁপিছিলোঁ।

১৭। আমি বনৰীয়া ম'হো দেখিছিলোঁ।

হাতী

আমি বনৰীয়া হাতীও দেখিছিলোঁ।

Digitized by Google

গৰু

আমি গনৰীয়া গৰুও দেখিছিলোঁ ।

১৮ । তোৰ গা বেয়া বুলি কৈছিলোঁ ।

মন

তোৰ মন বেয়া বুলি কৈছিলোঁ ।

তোমাৰ

তোমাৰ মন বেয়া বুলি কৈছিলোঁ ।

১৯ । আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ ।

গামোচা

আমি গামোচা সলাইছিলোঁ ।

লৈছিলোঁ

আমি গামোচা লৈছিলোঁ ।

২০ । আমি জুই পুৰাইছিলোঁ ।

ধৰিছিলোঁ

আমি জুই ধৰিছিলোঁ ।

দেখিছিলোঁ

আমি জুই দেখিছিলোঁ ।

২১ । আমাৰ গাত তত নোহোৱা হৈছিল ।

মোৰ

মোৰ গাত তত নোহোৱা হৈছিল ।

তেওঁৰ

তেওঁৰ গাত তত নোহোৱা হৈছিল ।

২২ । মোৰ বৰ জ্বৰ লাগিছিল ।

Digitized by Google

আমাৰ

আমাৰ বৰ জাৰ লাগিছিল।

দীপা

দীপাৰ বৰ জাৰ লাগিছিল।

বেয়া

দীপাৰ বৰ বেয়া লাগিছিল।

২৩। কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

চাৰৰ

কথাষাৰ চাৰৰ বিশ্বাস হৈছিল।

দেউতা

কথাষাৰ দেউতাৰ বিশ্বাস হৈছিল।

Transformation Drill

(a) To Negative

১ বাইদেউ জন্মিছিল।

... ...

বাইদেউ জন্মা নাছিল।

... ...

বাইদেউ জন্মা নাছিল।

২। বাঘে তিনিটা ল'ৰা খাইছিল।

... ...

বাঘে তিনিটা ল'ৰা খোৱা নাছিল।

... .

বাঘে তিনিটা ল'ৰা খোৱা নাছিল।

Digitized by Google

৩। এজনী ছোৱালী নিছিল।

... ...

এজনী ছোৱালী নিয়া নাছিল।

... ...

এজনী ছোৱালী নিয়া নাছিল।

৪। গছৰ পাতবোৰ লৰি ছুল।

... ...

গছৰ পাতবোৰ লৰা নাছিল।

... ...

গছৰ পাতবোৰ লৰা নাছিল।

৫। গৰুৱে হেম্বেলাই ছিল।

... ...

গৰুৱে হেম্বেলোৱা নাছিল।

... ...

গৰুৱে হেম্বেলোৱা নাছিল।

৬। ছাগলীয়ে বেবাইছিল।

... ...

ছাগলীয়ে বেবোৱা নাছিল।

..-... ....

ছাগলীয়ে বেবোৱা নাছিল।

৭। তোমালোকে হাতী দেখিছিলা নে?

... ...

তোমালোকে হাতী দেখা নাছিলা নে?

... ...

তোমালোকে হাতী দেখা নাছিলা নে?

Digitized by Google

In Assamese

৮। তেতিয়া তইত সক আছিলি।

... ...

তেতিয়া তইঁত সক নাছিলি।

... ...

তেতিয়া তইঁত সক নাছিলি

৯। মই দুয়োখন কাপোৰ আনিছিলোঁ।

... ...

মই এখনো কাপোৰ অনা নাছিলোঁ।

... ...

মই এখনো কাপোৰ অনা নাছিলোঁ।

১০। আমি ঘৰলৈ দৌৰিছিলোঁ।

... ...

আমি ঘৰলৈ দৌৰা ন ছিলোঁ।

... ...

আমি ঘৰলৈ দৌৰা নাছিলো।

১১। আমি বৰষুণত তিতিছিলোঁ।

... ...

আমি বৰষুণত তিতা নাছিলোঁ।

... ...

আমি বৰষুণত তিতা নাছিলো।

১২। আমি জাৰত থৰ্‌থৰ্‌কৈ কঁপিছিলোঁ।

... ...

আমি জাৰত থৰ্‌থৰ্‌কৈ কঁপা নাছিলোঁ।

... ...

আমি জাৰত থৰ্‌থৰ্‌কৈ কঁপা নাছিলোঁ।

Digitized by Google

১৩। আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ ।

... ...

আমি কাপোৰ সলোৱা নাছিলোঁ ।

... ...

আমি কাপোৰ সলোৱা নাছিলোঁ ।

১৪। কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

... ...

কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হোৱা নাছিল।

... ...

কথাষাৰ মোৰ বিশ্বাস হোৱা নাছিল।

১৫। আমাৰ জাৰ লাগিছিল।

... ...

আমাৰ জাৰ লগা নাছিল।

... ...

আমাৰ জাৰ লগা নাছিল।

(b) To Interrogative.

১। তেওঁলোক তহঁত সক আছিলি।

... ...

তেতিয়া তহঁত সক আছিলি নেকি ?

... ...

তেতিয়া তহঁত সক আছিলি নেকি ?

২। আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ ।

... ...

আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ নেকি ?

... ...

আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ নেকি ?

Digitized by Google

৩। বতাহে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল।

... ...

বতাহে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল নেকি ?

... .

বতাহে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল নেকি ?

৪। আকাশত মেঘে গৰজিছিল।

.. ..

আকাশত মেঘে গৰজিছিল নেকি ?

... ...

আকাশত মেঘে গৰজিছিল নেকি ?

৫। তেতিয়া মানুহঘৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল।

... ...

তেতিয়া মানুহঘৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল নেকি ?

... .

তেতিয়া মানুহঘৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল নেকি ?

৬। বাঘে এজনী ছোৱালী নিছিল।

... ...

বাঘে এজনী ছোৱালী নিছিল নেকি ?

... ...

বাঘে এজনী ছোৱালী নিছিল নেকি ?

৭। পেহীয়েকে দুযোৰ কাপোৰ বৈছিল।

... ...

পেহীয়েকে দুযোৰ কাপোৰ বৈছিল নেকি ?

.. ..

পেহীয়েকে দুযোৰ কাপোৰ বৈছিল নেকি ?

Digitized by Google

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— কথাবাৰ আপোনাৰ বিশ্বাস হৈছিল নে ?

... ...

কথাবাৰ আপোনাৰ বিশ্বাস হৈছিল নে ?

উত্তৰ— হয়, কথাবাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

... ...

হয়, কথাবাৰ মোৰ বিশ্বাস হৈছিল।

প্ৰশ্ন— তোমাৰ বৰ জ্বৰ লাগিছিল নেকি ?

... ...

তোমাৰ বৰ জ্বৰ লাগিছিল নেকি ?

উত্তৰ— হয়, মোৰ বৰ জ্বৰ লাগিছিল।

... ...

হয়, মোৰ বৰ জ্বৰ লাগিছিল।

প্ৰশ্ন— তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে ?

... .

তই গাত কাপোৰ লৈছিলি নে ?

উত্তৰ— হয়, মই গাত কাপোৰ লৈছিলোঁ।

... ...

হয়, মই গাত কাপোৰ লৈছিলোঁ।

প্ৰশ্ন— মাই কি কৰিছিল ?

... ...

মাই কি কৰিছিল ?

উত্তৰ— মাই একুৰা জুই ধৰিছিল।

....

মাই একুৰা জুই ধৰিছিল।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন – পুখুৰীত ভেকুলীয়ে কি কৰিছিল ?

... ...

পুখুৰীত ভেকুলীয়ে কি কৰিছিল ?

উত্তৰ— পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰা ছিল্ ।

.. ..

পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল ।

প্ৰশ্ন— ছোৱালীজনীৰ মুখখন কেনে হৈছিল ?

... ...

ছোৱালীজনীৰ মুখখন কেনে হৈছিল ?

উত্তৰ— ছোৱালীজনীৰ মুখখন মলিন হৈছিল ।

... .

ছোৱালীজনীৰ মুখখন মলিন হৈছিল ।

প্ৰশ্ন— তেতিয়া ভণ্টি জন্মিছিল নে ?

... .

তেতিয়া ভণ্টি জন্মিছিল নে ?

উত্তৰ— নাই, তেতিয়া ভণ্টি জন্মা নাছিল ।

... .

নাই, তেতিয়া ভণ্টি জন্মা নাছিল ।

প্ৰশ্ন— হাবিখনত বাঘ আছিল নে ?

... ...

হাবিখনত বাঘ আছিল নে ?

উত্তৰ— এৰা, হাবিখনত বহুত বাঘ আছিল ।

... ...

এৰা, হাবিখনত বহুত বাঘ আছিল ।

———

Digitized by Google

Unit VI : Lesson—32

Test Lesson : Sri Sankardeva

মহাপুৰুষ শ্ৰীশঙ্কৰদেৱ ১৪৪৯ খৃ:ত বৰদোৱাত জন্মিছিল। তেওঁৰ বাপেকৰ নাম কুসুম্বৰ ভূঞা আৰু মাকৰ নাম সত্যসন্ধ্যা আছিল। 'শঙ্কৰ' বা 'শিৱ'ৰ আশীৰ্বাদত তেওঁলোকে শঙ্কৰক পাইছিল। ল'ৰাকালতে শঙ্কৰদেৱে মাকক হেৰুৱায়। বুঢ়ীমাক খেৰসুতীয়ে শঙ্কৰক তুলি তালি ডাঙৰ কৰে।

Mahapurusa Sri Sankardev was born in Batadrava in 1449 AD. His father's name was Kusumbar Bhuya and mother's name Satyasandhya. They got Sankara at the boon of Lord Shiva or Shankara. Sankardeva lost his mother in his childhood. Grand mother Khersuti brought up Sankardeva.

১২ বছৰ বয়সত শঙ্কৰদেৱে বিদ্যাৰম্ভ কৰিছিল। গুৰু মহেন্দ্ৰ কন্দলিয়ে তেওঁক শিকাইছিল। এবছৰৰ ভিতৰতে তেওঁ পঢ়া সাং কৰে তাৰ পাছত সংসাৰ ধৰ্ম পালন কৰে।

At the age of 12 years, Sankerdeva started (his lessons. Master Mahendra Kandali taught him. Within one year he finished his learning. After that, he starts family life.

২৫ বছৰত তেওঁৰ ঘৈণীয়েক ঢুকাইছিল। তেতিয়া তেওঁৰ মনত বেজাৰ লাগিছিল। তেওঁ এদল অনুগামীৰ সৈতে তীৰ্থ ভ্ৰমণলৈ গৈছিল। বিভিন্ন স্থানত নৱবৈষ্ণৱ সাধক সকলৰ সান্নিধ্য লভিছিল। ১২ বছৰ পাছত তেওঁ উভতি

At (the age of) 15 years, his wife passed away. Then he felt very unhappy in his mind. He, with a group of followers, went on pilgrimage. At different places, (he) came

Digitized by Google

আহিছিল। এইবাৰ বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰ আৰম্ভ কৰে।

তেওঁ কেইবাখনো ধৰ্মগ্ৰন্থ ৰচনা কৰিছিল। নাট ৰচনা কৰিছিল, অভিনয়ো কৰিছিল। জনসাধাৰণৰ কাৰণে নামকীৰ্ত্তন পুথি ৰচিছিল। বৰগীতো ৰচনা কৰিছিল। সেইবোৰত তেওঁ নিজে সুৰ দিছিল। এখন সংস্কৃত পদ্য সংকলনো কৰিছিল। তেওঁ পূৰ্ব-ভাৰতত নৱবৈষ্ণৱ আন্দোলন গঢ়ি তুলিছিল। মাধৱদেৱ, অনন্ত কন্দলি, শ্ৰীধৰ কন্দলি তেওঁৰ অনুগামী আছিল। তেওঁ ১৫৬৮ খৃঃত মহাপ্ৰয়াণ কৰিছিল।

in proximity with the Vaishnavite preachers. After 12 years, he came back. This time he starts preaching Vaishnavism.

He wrote a number of religious epics. (He) wrote drama, also acted. For common people, (he) wrote books for Nama-Kirtana. (He) composed noble-songs. He gave tuning to these (songs). He compiled some Sanskrit-verses. He led the Nava Vaishnavite movement in the Eastern India Madhabdev, Anantakandali, Sridhar Kandali were his followers. He took heavenly abode in 1968 AD

Test Items

1 Give short replies.

(i) When Sankardeva was born ?

(ii) Who were his parents ?

(iii Why he went on pilgrimage ?

(iv) When he started his lessons and how long did he study ?

(v) How many years he was on pilgrimage ?

Digitized by Google

(vi) What are his literary contributions ?

(vii) Who were his followers ?

(viii) When did he take heavenly abode ?

(ix) What did he do in East India ?

(x) Did he marry ?

2. Rewrite the whole passage using present indefinite verbs.

3. Fill in the blanks using words/phrases from the text :

(ক) বুঢ়ীমাকে তেওঁক — — ডাঙৰ কৰিছিল।

(খ) এবছৰৰ ভিতৰতে তেওঁ পঢ়া — — কৰে।

(গ) ঘৈণীয়েক মৰিল। তেতিয়া তেওঁৰ মনত বৰ — — লাগিল।

(ঘ) তেওঁ নৱবৈষ্ণৱ আন্দোলন — — তুলিছিল।

(ঙ ১৫৬৮ খৃঃত তেওঁ — — কৰিছিল।

(চ) ১২ বৎসৰ — — তেওঁ বিদ্যাৰম্ভ কৰিছিল।

4. Expand the responses using the informations contained in the questions :

(ক) — তোমালোকে হাতী দেখিছিলা নে ?

— হয়, ...

(খ) — তইঁতে চাৰক লগ পাইছিলি নে ?

— নাই, ...

(গ) — বাঘে তিনিটা ল'ৰা নিছিল নেকি ?

— হয়, ...

(ঘ) — মীনুৰ মাকে কাপোৰ বৈছিল নেকি ?

— নহয়, ... পেহী .. ..

(ঙ) — তাজৰিকা জাৰত কঁপিছিল নেকি ?

— নহয়, ... জাৰ ... ...

Digitized by Google

(চ) — জাৰত হাঙৰিকাৰ গাত তত নোহোৱা হৈছিল নেকি ?
— এৰা, ...

(ছ) — তেতিয়া বাইদেউ জন্মিছিল নে ?
— নাই, তইঁতৰ ....

5. Combining the correct forms of the words from both the columns obtain the correct phrase :

Col A	Col. B
মই	দেউতা
দেউতা	বন্ধু
দীপকদাৰ	ভনী
সিহঁত	চাৰ
তুমি	পেহী
তুমি	বাইদেউ
আপোনাৰ	আইতা
আমি	ভাইটি

6. Change the verbs into simple past :

(ক) গাত তত নোহোৱা হৈছিল।

(খ) আমি কাপোৰ সলাইছিলোঁ।

(গ) মাই একুৰা জুই ধৰিছিল।

(ঘ) বতাহে ধুমুহাৰ ৰূপ লৈছিল।

(ঙ) বাঘ গাওঁলৈ আহিছিল।

(চ) শঙ্কৰদেৱে ধৰ্মপ্ৰচাৰ কৰে।

Digitized by Google

(চ) ১৫৬৮ খৃঃত তেওঁ মহাপ্ৰয়াণ কৰে।

(জ) শঙ্কৰদেৱে ল'ৰা কালতে মাকক হেৰুৱায়।

(ঝ) দেউতাকৰ নাম কুসুম্বৰ ভূঞা।

(ঞ) শঙ্কৰদেৱ ১৪৮৯ খৃঃত বৰদোৱাত জন্মে।

7. Turn into interrogative :

(ক) তেওঁ বৈষ্ণৱ সাধকৰ লগ পাইছিল।

(খ) মাধৱদেৱ শঙ্কৰদেৱৰ অনুগামী আছিল।

(গ) শঙ্কৰদেৱে ধৰ্মগ্ৰন্থ ৰচনা কৰিছিল।

(ঘ) তেওঁ এবছৰতে পঢ়া সাং কৰিছিল।

(ঙ) তাৰবাবে ঘৈণীয়েকে বকিছিল।

(চ) তাইৰ মুখখন মলিন হৈছিল।

(ছ) আগতে ইয়াত হাবি আছিল।

(জ) কথাষাৰ তেওঁৰ বিশ্বাস হৈছিল।

8. Turn into negative :

(ক) মহেন্দ্ৰ কন্দলি শঙ্কৰদেৱৰ ধৰ্মগুৰু আছিল।

(খ) কুসুম্বৰ ভূঞা বৈষ্ণৱ আছিল।

(গ) শঙ্কৰদেৱৰ দেউতাক আগতে ঢুকাইছিল।

(ঘ) আমি সেইটো তাৰাত লৈছিলোঁ।

(ঙ) মই আহিছিলোঁ।

(চ) কাপোৰযোৰ মানুহে নিছিল।

(ছ) পুখুৰীত ভেকুলীয়ে টোৰ্টোৰাইছিল।

(জ) ছোৱালীজনীয়ে কথা কৈছিল।

(ঝ) মানুহৰ তাৰপৰা উঠি গৈছিল।

Digitized by Google

9. Change into interrogative by using interrogative pronouns which will elicit the following sentences in reply. The word underlined shall be the key word in the reply.

(ক) আপুনি কাম কৰি আছে।

(খ) চিক্‌মিক্ বিজুলি কালি গ'ল।

(গ) তোমালোক কালি কটকলৈ গ'লা।

(ঘ) এসময়ত ইয়াতে এখন হাবি আছিল।

(ঙ) ছবিখন প্ৰবীণৰ ভাল লাগিল।

(চ) পেহীয়েকে দুযোৰ কাপোৰ বৈছিল।

(ছ) এযোৰ মৌসুৰ সখীয়েকে লৈছিল।

(জ) আমি থৰ্‌থৰ্‌কৈ কঁপিছিলোঁ।

(ঝ) বাঘে এঘৰৰ তিনিটা ম'ৰা খাইছিল।

(ঞ) দাম পয়ত্ৰিশ টকাকৈ লগে।

10. Substitute the underlined words by those given in the brackets, and maintain the grammatical correctness.

(ক) তেওঁ আপোনাক বেয়াকৈ ঠগিলে। (তাই, দোকানীজন, তেখেত, সি)

(খ) মই ৰামলালৰ দোকানৰ পৰা আনিলোঁ। (তুমি, আপুনি, তই)

(গ) আমি সেইটো ভাৰাত লৈছিলোঁ। (হাজৰিকা, চাৰ, তেখেত, তেওঁ)

(ঘ) মই মাত্ৰ হাঁহিছিলোঁ। (দীপা, পৰিবাৰ, বাইদেউ, সি)

Digitized by Google

(ঙ) ইয়াতে এখন হাবি আছিল। (কিতাপ, কলম, পেন্ট, মেখেলাচাদৰ)

(চ) আমাৰ গাত তত নোহোৱা হৈছিল। (আছিল, নাছিল)

(ছ) প্ৰদীপহঁত ঘৰলৈ দৌৰিছিল। (আহিছিল, গৈছিল, গ'ল।

11. Provide subject pronoun at the appropriate places in the sentences :

(ক) দাম কিমানকৈ ললে ?

(খ) কাৰ দোকানৰ পৰা আনিলে ?

(গ) চাৰৰ লগত কথা হ'লি নে ?

(ঘ) আনযোৰ বাকচত থৈছিলোঁ।

(ঙ) হাতী দেখিছিলা নে ?

(চ) চিনেমাহলত চাৰকো দেখিলোঁ।

(ছ) কিবা কৰি আছা নেকি ?

(জ) হাঁহিছিলোঁ।

(ঝ) টোৰ্টোৰাইছিল।

(ঞ) বেৰাইছিল।

(ট) হেম্বেলিয়াইছিল।

12. Choose positive replies :

(ক) প্ৰদীপে কটকত কি কাৰলে ?

(খ) প্ৰদীপে চাৰৰ লগত কথা হ'ল নে ?

(গ) হাজৰিকাহঁত কেনেকৈ কঁপিছিল ?

(ঘ) ছবিখন প্ৰৱীণৰ কেনে লাগিল ?

(ঙ) বাঘ প্ৰায়ে গাওঁলৈ আহিছিল নেকি ?

(চ) হাজৰিকাহঁতে গাওঁত হাতী দেখিছিল নে ?

(ছ) হাজৰিকাহঁত আগতে ক'ত আছিল ?

(জ) এতিয়া চিক্‌মিক্ বিজুলি চলি আছে নে ?

(ঝ) হাজৰিকাহঁতৰ জাৰ লাগিছিল নে ?

(ঞ) কথাটো তেওঁৰ বিশ্বাস হৈছিল নে .

(ট) বাঘে ছোৱালী নিছিল নে ?

Digitized by Google

13. Give negative replies to the above questions :

14. Use the pairs in sentences :

চালোঁ : দেখিলোঁ; তাত : তত; এখন : এইখন; এসময়ত : এই সময়ত ।

15. Give opposite words, and use them in sentences :

জাৰ, বেয়া, সৰু, বেছি, কেতিয়াবা কেতিয়াবা ।

16. Arrange the groups of words in proper order so as to produce meaningful sentences :

(ক) বলিছিল বতাহ তেতিয়া জোৰেৰে ।

(খ) কাপোৰ আনিছিলোঁ সেয়ে মই খন ।

(গ) ছবি ভাল চিকিমক বিজুলি লাগিল খন মোৰ বৰ ।

(ঘ) এখন হাবি সময়ত ইয়াতে ও আছিল ।

(ঙ) মানুহ তেতিয়া গৈছিল ঘৰ উঠি পৰা তাৰ ।

(চ) কিনিলোঁ চকীমেজ ৰামলালৰ পৰা দোকানৰ কালি মই বোৰ ।

(ছ) সৰু আছিল পকীঘৰ সিমুৰে এটা গাওঁৰ ।

Digitized by Google

Unit VII : Lesson—33

AN ACCIDENT

মি: হাজৰিকা : আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ। অলপ অলপ বৰষুণ পৰি আছিল। এনেতে এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিছিল। এজন কণা মানুহ গৈ আছিল। তেওঁক এখন মটৰে খুন্দিয়াইছিল। আমি ওচৰলৈ গৈছিলোঁ। কিছুমানে চালকজন ধৰি আছিল। কিছুমানে তাক মাৰি আছিল। আমি কণা মানুহজনক হাস্পাতাললৈ নিছিলোঁ। তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল। মানুহজনে দুখত কেঁকাই আছিল।

Mr. Hazarika : At that time, we were coming home. (It) was raining a little. By that time, an accident took place. One blind man was passing. One motor dashed (against) him. We went near (that place.) Some (people) were holding that driver. Some were beating him. We took the blind man to (the) hospital Even then, blood was coming (out) from his mouth. The man was groaning in pain.

সেই সময়ত তইঁত স্কুললৈ গৈ আছিলি। আমি তইঁতক দূৰৰ পৰা দেখিছিলোঁ। তইঁতে

At that time, you were going to (the) school. We saw you from (the) distance.

Digitized by Google

		বনভোজৰ কথা পাতি আছিলি। তইঁতে কথাই কথাই হাঁহি আছিলি।		You were talking about (the) picnic. You were laughing after every utterance.
মীনু	:	তুমি আমাৰ কথা শুনি আছিলা নেকি? তোমালোক তেতিয়া এম্বুলেঞ্চেৰে আহি আছিলা নেকি?	Minu :	You were listening to our talk? Were you coming by (the) ambulance at that time?
মি: হাজৰিকা	:	এৰা, আমি এম্বুলেঞ্চেৰে আহি আছিলোঁ।	Mr. Hazarika :	Yes, we were coming by the ambulance.

Repetition Drill

১। আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

... ...

আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

২। অলপ অলপ বৰষুণ পৰি আছিল।

... ...

অলপ অলপ বৰষুণ পৰি আছিল।

৩। এনেতে এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিছিল।

... ...

এনেতে এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিছিল।

৪। এজন কণামানুহ গৈ আছিল।

... ...

এজন কণামানুহ গৈ আছিল।

Digitized by Google

৫। তেওঁক এখন মটৰে খুন্দিয়াইছিল।

....

তেওঁক এখন মটৰে খুন্দিয়াইছিল্।

৬। আমি ওচৰলৈ গৈছিলোঁ।

... ...

আমি ওচৰলৈ গৈছিলোঁ।

৭। কিছুমানে তাক ধৰি আছিল।

.. ..

কিছুমান তাক ধৰি আছিল।

৮। কিছুমানে তাক মাৰি আছিল।

... ...

কিছুমানে তাক মাৰি আছিল।

৯। .. আমি কণামানুহজনক হাস্পাতাললৈ নিছিলোঁ।

... ...

আমি কণামানুহজনক হাস্পাতাললৈ নিছিলোঁ।

১০। তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

....

তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

১১। মানুহজনে দুখত কেকাঁই আছিল।

....

মানুহজনে দুখত কেকাঁই আছিল।

Build up Drill

১। আহি আছিলোঁ।

আমি আহি আছিলোঁ।

Digitized by Google

আমি ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ ।

আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ ।

২ । পৰি আছিল ।

বৰষুণ পৰি আছিল ।

অলপ অলপ বৰষুণ পৰি আছিল ।

৩ । ঘটিছিল ।

এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিছিল ।

এনেতে এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিছিল ।

৪ । গৈ আছিল ।

এজন কণামানুহ গৈ আছিল ।

৫ । খুন্দিয়াইছিল ।

এখন মটৰে খুন্দিয়াইছিল ।

তেওঁক এখন মটৰে খুন্দিয়াইছিল ।

৬ । গৈছিলোঁ ।

আমি গৈছিলোঁ ।

আমি ওচৰলৈ গৈছিলোঁ ।

৭ । ধৰি আছিল ।

কিছুমানে ধৰি আছিল ।

কিছুমানে চালকজনক ধৰি আছিল ।

৮ । মাৰি আছিল ।

কিছুমানে মাৰি আছিল ।

কিছুমানে তাক মাৰি আছিল ।

৯ । নিছিলোঁ ।

আমি নিছিলোঁ ।

Digitized by Google

আমি কণামানুহ জনক হাস্পাতাললৈ নিছিলোঁ।

১০। ওলাই আছিল।
তেজ ওলাই আছিল।
মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।
তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।
তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

১১। কেকাঁই আছিল।
মানুহজনে কেকাঁই আছিল।
মানুহজনে কেকাঁই আছিল।

Substitution Drill

১। তইঁত স্কুললৈ গৈ আছিলি।
তই
তই স্কুললৈ গৈ আছিলি।
আহি
তই স্কুললৈ আহি আছিলি।

২। আমি তইঁতক দূৰৰ পৰা দেখিছিলোঁ।
তোক
আমি তোক দূৰৰ পৰা দেখিছিলোঁ।
কাষ
আমি তোক কাষৰ পৰা দেখিছিলোঁ।

৩। তইঁতে বনভোজৰ কথা পাতি আছিলি।
তই

Digitized by Google

তই বনভোজৰ কথা পাতি আছিলি।

পিকনিক

তই পিকনিকৰ কথা পাতি আছিলি।

কৈ

তই পিকনিকৰ কথা কৈ আছিলি।

৪। তুমি আমাৰ কথা শুনি আছিলা নেকি ?

তোমালোক

তোমালোকে আমাৰ কথা শুনি আছিলা নেকি ?

কৈ

তোমালোকে আমাৰ কথা কৈ আছিলা নেকি ?

৫। আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আহি আছিলোঁ।

গৈ আছিলোঁ

আমি তেতিয়া ঘৰলৈ গৈ আছিলোঁ।

দৌৰি আছিলোঁ

আমি তেতিয়া ঘৰলৈ দৌৰি আছিলোঁ।

৬। এজন কণামানুহ গৈ আছিল।

কৈ আছিল

এজন কণামানুহে কৈ আছিল।

দেখি আছিল

এজন কণামানুহে দেখি আছিল।

৭। (ক) কিছুমানে চালকজনক ধৰি আছিল।

মানুহজনক

কিছুমানে মানুহজনক ধৰি আছিল।

ল'ৰাজনক

কিছুমানে ল'ৰাজনক ধৰি আছিল।

Digitized by Google

তাক

কিছুমানে তাক ধৰি আছিল।

তেখেতক

কিছুমানে তেখেতক ধৰি আছিল।

(খ) কিছুমানে চালকজনক ধৰি আছিল।

মাতি আছিল

কিছুমানে চালকজন মাতি আছিল।

মাৰি আছিল

কিছুমানে চালকজনক মাৰি আছিল।

৮। (ক) তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

তেতিয়ালৈকে

তেতিয়ালৈকে তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

(খ) তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

মুখৰ পৰা

তেতিয়াও তেওঁৰ মুখৰপৰা তেজ ওলাই আছিল।

(গ) তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

বৈ আছিল

তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ বৈ আছিল।

পৰি আছিল

তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ পৰি আছিল।

৯। (ক) মানুহজনে দুখত কেকাঁই আছিল।

তেওঁ

তেওঁ দুখত কেকাঁই আছিল।

চালকজন

চালকজনে দুখত কেকাঁই আছিল।

Digitized by Google

(খ) মানুহজনে দুখত কেকাঁই আছিলা।

কেকাঁইছিল

মানুহজনে দুখত কেকাঁইছিল।

Variation Drill

১। এজন কণামানুহ গৈ আছিল।

কণামানুহজন গৈ আছিল।

২। কিছুমানে চালকজনক ধৰি আছিল।

কিছুমানে এজন চালকক ধৰি আছিল।

৩। এনেতে এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিল।

এনেতে দুৰ্ঘটনাটো ঘটিল।

৪। তেওঁক এখন মটৰে খুন্দিয়াইছিল।

তেওঁক মটৰখনে খুন্দিয়াইছিল।

৫। মানুহজনে দুখত কেকাঁই আছিল।

এজন মানুহে দুখত কেকাঁই আছিল।

Expansion Drill

১। আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

আমি তেতিয়া বজাৰৰ পৰা ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

২। এজন কণামানুহ গৈ আছিল।

এজন কণামানুহ ৰাস্তাৰে গৈ আছিল।

৩। কিছুমানে চালকজনক ধৰি আছিল।

কিছুমানে চালকজনক জোৰেৰে ধৰি আছিল।

Digitized by Google

৪। কিছুমানে তাক মাৰি আছিল।

কিছুমান মানুহে তাক মাৰি আছিল।

৫। তেতিয়াও তাৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

তেতিয়াও তাৰ মুখেৰে বৰ জোৰেৰে তেজ ওলাই আছিল।

Contraction Drill

১। আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

আমি ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

২। তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

তেতিয়াও তেওঁৰ তেজ ওলাই আছিল।

৩। মানুহজনে দুখত কেকাঁই আছিল।

মানুহজনে কেকাঁই আছিল।

Transformation Drill

Past Continuous to Remote Past

১। আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহিছিলোঁ।

২। এজন কণামানুহ গৈ আছিল।

এজন কণামানুহ গৈছিল।

৩। কিছুমানে চালকজনক ধৰি আছিল।

কিছুমানে চালকজনক ধৰিছিল।

৪। কিছুমানে তাক মাৰি আছিল।

কিছুমানে তাক মাৰিছিল।

Digitized by Google

৫। তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাইছিল।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— কোন ঘৰলৈ আহি আছিল?

উত্তৰ— মি হাজৰিকাইত ঘৰলৈ আহি আছিল।

প্ৰশ্ন— বাটত কি হ'ল?

উত্তৰ— বাটত এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিল।

প্ৰশ্ন— কণামানুহজনে কি কৰি আছিল?

উত্তৰ— কণামানুহজন গৈ আছিল।

প্ৰশ্ন— মানুহবোৰে কি কৰি আছিল?

উত্তৰ— মানুহবোৰে চালকজনক ধৰি আছিল। তাক মাৰি আছিল।

প্ৰশ্ন— তেতিয়া হাজৰিকাইঁতে কি কৰিছিল?

উত্তৰ— তেতিয়া হাজৰিকাইঁতে কণামানুহজনক হাস্পাতাললৈ নিছিল।

EXERCISES

2 Substitute the underlined words by the words given in brackets and maintain correctness :

(ক) আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ। (এতিয়া)

(খ) এজন কণা মানুহ গৈ আছিল। (খাই, আহি, পঢ়ি)

(গ) কিছুমানে চালকজনক মাৰি আছিল। (কৈ, ধৰি)

Digitized by Google

(ঘ) তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল। (নাক, তৰি)

(ঙ) মানুহজনে দুখত কেকাঁই আছিল। (তেওঁ, ল'ৰাটো)

2. Complete the transformation :

আমি আহি আছিলো > আমি আহিছিলোঁ।
সি খাই আছিল > ... ...
তেখেতে পঢ়ি আছিল > ... ...
মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল > ... ...
সিহঁতে তাক মাৰি আছিল > ....
মই লিখিছিলোঁ > মই লিখি আছিলোঁ।
তই কি কৰিছিলি ? > ... ...
তুমি তেতিয়া গৈছিলা > ... ...
তই খেলিছিলি > ... ...

3. Frame questions from the following statements by using question words. The word underlined is the key word in the reply :

(ক) তেওঁ কালি তেতিয়া পঢ়ি আছিল।

(খ) এনেতে তাত এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিল।

(গ) হাজৰিকাহঁত ওচৰলৈ গৈছিল।

(ঘ) কিছুমানে চাপকজনক ধৰি আছিল।

(ঘ) মানুহজনে দুখত কেকাঁই আছিল।

Digitized by Google

4. Expand the following sentences by adding some temporal words :

(ক) এজন কণামানুহ গৈ আছিল ।

(খ) কিছুমানে তাক মাৰি আছিল ।

(গ) মানুহজনৰ মুখেৰে তেজ ওলাইছিল ?

(ঘ) আমি ঘৰলৈ গৈছিলোঁ ।

5. Use the following pairs of words in sentences :

কেতিয়া	:	কেতিয়াও	:	কেতিয়াবা
এনেতে	:	তেতিয়া	:	তেতিয়াও
বৰ	:	বৰকৈ		
ভাল	:	ভালকৈ		
মানুহজন	:	এজন মানুহ		

Vocabulary

তেতিয়া	'then, at that time'
আহি আছিলোঁ	'(I) was coming'
গৈ আছিল	'(he) was going'
ধৰি আছিল	(he) was holding'
ওলাই আছিল	'(he) was coming out'
কেকাঁই আছিল	'(he) was groaning'
এনেতে	'by this time'
ঘটিছিল	'occured'
মটৰ	'motor'
কিছুমানে	'some'

Digitized by Google

হাস্পাতাল	'hospital'
তেজ	'blood'
দুর্ঘটনা	'accident'
কণা মানুহ	'blind man'
খুন্দিয়াইছিল	'dashed'
চালক	'driver'
মুখ	'mouth'
দুখ	'pain, sorrow'
দূৰৰ পৰা	'from distance'
বনভোজ	'picnic'
কথা পাতি	'talking'
এম্বুলেঞ্চ	'ambulance'

Grammatical Notes

1. In Assamese, except where it is absolutely necessary to indicate the actual continuity of the action in past, this aspect of the past tense is not used.

Its formation is the same as that of Present Continuous. -ই is added to the main verbstem which is followed by the inflected forms of the auxiliary verbstem আছ- in the remote past tense. e g. :

খা- + -ই + আছিলোঁ / আছিলি / আছিলা / আছিল ।
পঢ়- + -ই + ঐ / ঐ / ঐ / ঐ ।
লিখ- + -ই + ঐ / ঐ / ঐ / ঐ ।
চা- + -ই + ঐ / ঐ / ঐ / ঐ ।

Digitized by Google

2. Instrumental is expressed in Assamese by -ৰে, -এৰে, -এদি and ৰ- দ্বাৰা. Of these, the first three are added to non-human nounstems; -ৰে is added to vowel ending stems and -এৰে to consonant ending ones. -এদি occurs as an alternative to -এৰে but with less frequency. ৰ দ্বাৰা occurs only after human nounstems. e.g. :

হাত্ + এৰে > হাতেৰে, হাত্ + এদি > হাতেদি

মুখ্ + এৰে > মুখেৰে, মুখ্ + এদি > মুখেদি

ভৰি + ৰে > ভৰিৰে, ভৰি + এদি > ভৰিয়েদি

ৰাম্ + ৰ দ্বাৰা > ৰামৰ দ্বাৰা

সিহঁত + ৰ দ্বাৰা > সিহঁতৰ দ্বাৰা

———

Digitized by Google

Unit VII : Lesson—34

OLD BHUBANESWAR

বর্ত্তমান ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল। মাথো এখন অটব্য অৰণ্য আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল। মন্দিৰলৈ সেই সময়ত বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল। মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল। পাণ্ডায়ো সিমান উপদ্ৰৱ নকৰিছিল। মন্দিৰৰ সম্মুখত ভিখাৰীয়েও তিমান ভিৰ কৰা নাছিল। কণা, কুজা, খোৰা আৰু বেমাৰী মগনীয়াও তেনেকৈ নাহিছিল।

Previously there was nothing in the present Bhubaneswar. (There) was only one dense forest and (the) Lingaraj temple. In those days, many pilgrims did not come. Govt. did not take the responsibility of the temple. Pandas also did not trouble much. Beggars also did not crowd in front of (the) temple. Blind, hump backed men, lame men and diseased persons also did not come much.

মন্দিৰৰ কাষতে এটা পুখুৰী আছিল। তাৰ পানী কেতিয়াও শুকাইছিল। তাত বহুত কাছ আছিল। তালৈ দুই এটা হৰিণা আহিছিল। কিন্তু সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল।

There was a tank near the temple. Water of that (tank) did never dry up. There were many tortoises. One or two deers came there. But lions did never come.

আমিও এবাৰো হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ। খণ্ডগিৰিলৈ তেতিয়া

We also did not go to the deep of the forest. No good

Digitized by Google

ভাল ৰাস্তা হোৱা নাছিল। দলংখনো বান্ধি থকা নাছিল।

road was at that time (constructed) to Khandagiri. (The Govt.) have not been constructing the bridge.

Build-up Drill

১। নাছিল।

একো নাছিল।

ভুবনেশ্বৰত একো নাছিল।

ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

বৰ্ত্তমান ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

২। আছিল

মন্দিৰ আছিল।

এখন অৰণ্য আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল।

মাথো এখন অৰণ্য আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল।

৩। অহা নাছিল।

যাত্ৰী অহা নাছিল।

বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

সেই সময়ত বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

মন্দিৰলৈ সেই সময়ত বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

৪। লোৱা নাছিল।

চৰকাৰে লোৱা নাছিল।

দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল।

Digitized by Google

৫। কৰা নাছিল।

ভিৰ কৰা নাছিল।

ভিখাৰীয়েও ভিৰ কৰা নাছিল।

মন্দিৰত ভিখাৰীয়েও ভিৰ কৰা নাছিল।

৬। নাহিছিল।

তেনেকৈ নাহিছিল।

কণা, কুজা, খোৰাও তেনেকৈ নাহিছিল।

৭। নকৰিছিল।

উপদ্ৰৱ নকৰিছিল।

পাণ্ডায়ো উপদ্ৰৱ নকৰিছিল।

পাণ্ডায়ো সিমান উপদ্ৰৱ নকৰিছিল।

৮। আছিল।

এটা পুখুৰী আছিল।

মন্দিৰৰ কাষতে এটা পুখুৰী আছিল।

৯। নুশুকাইছিল।

পানী নুশুকাইছিল।

তাৰ পানী নুশুকাইছিল।

তাৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল।

১০। আহিছিল।

এটা হৰিণা আহিছিল।

দুই এটা হৰিণা আহিছিল।

তালৈ দুই এটা হৰিণা আহিছিল।

১১। অহা নাছিল।

Digitized by Google

সিংহ অহা নাছিল।

সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল।

কিন্তু সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল।

১২। যোৱা নাছিলোঁ।

আমিও যোৱা নাছিলোঁ।

আমিও এবাৰো যোৱা নাছিলোঁ।

আমিও এবাৰো হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ।

১৩। হোৱা নাছিল।

ৰাস্তা হোৱা নাছিল।

ভাল ৰাস্তা হোৱা নাছিল।

তেতিয়া ভাল ৰাস্তা হোৱা নাছিল।

১৪। বান্ধি থকা নাছিল।

দলংখনো বান্ধি থকা নাছিল।

Substitution Drill

১। (ক) বৰ্ত্তমানে ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

এতিয়াৰ

এতিয়াৰ ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

এই

এই ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

(খ) বৰ্ত্তমান ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

তেতিয়া

বৰ্ত্তমান ভুবনেশ্বৰত তেতিয়া একো নাছিল।

Digitized by Google

সেই সময়ত

বৰ্ত্তমান ভুবনেশ্বৰত সেই সময়ত একো নাছিল।

২। (ক) মাথো এখন অৰণ্য আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল।

মাত্ৰ

মাত্ৰ এখন অৰণ্য আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল।

(খ) মাথো এখন অৰণ্য আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল।

হাবি

মাথো এখন হাবি আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল।

বজাৰ

মাথো এখন বজাৰ আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল।

(গ) মাথো এখন অৰণ্য আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল।

এটা

মাথো এখন অৰণ্য আৰু এটা মন্দিৰ আছিল।

৩। (ক) মন্দিৰলৈ সেই সময়ত বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

তেতিয়া

মন্দিৰলৈ তেতিয়া বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

আগতে

মন্দিৰলৈ আগতে বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

(খ) মন্দিৰলৈ সেইসময়ত বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

মানুহ

মন্দিৰলৈ সেই সময়ত বেছি মানুহ অহা নাছিল।

ল'ৰা ছোৱালী

মন্দিৰলৈ সেই সময়ত বেছি ল'ৰা ছোৱালী অহা নাছিল।

(গ) মন্দিৰলৈ সেইসময়ত বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

Digitized by Google

যোৱা নাছিল
মন্দিৰলৈ সেই সময়ত বেছি যাত্ৰী যোৱা নাছিল।

৪। মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল।
তেওঁ
মন্দিৰৰ দায়িত্ব তেওঁ লোৱা নাছিল।
হাঙৰিকা
মন্দিৰৰ দায়িত্ব হাঙৰিকাই লোৱা নাছিল।

৫। পাণ্ডায়ো সিমান উপদ্ৰৱ কৰা নাছিল।
বেছি
পাণ্ডায়ো বেছি উপদ্ৰৱ কৰা নাছিল।
কম
পাণ্ডায়ো কম উপদ্ৰৱ কৰা নাছিল।
তেতিয়া
পাণ্ডায়ো তেতিয়া উপদ্ৰৱ কৰা নাছিল।

৬। মন্দিৰৰ কাষতে এটা পুখুৰী আছিল।
ওচৰতে
মন্দিৰৰ ওচৰতে এটা পুখুৰী আছিল।
গাতে
মন্দিৰৰ গাতে এটা পুখুৰী আছিল।

৭। (ক) তাৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল।
পুখুৰীৰ
পুখুৰীৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল।
ইয়াৰ
ইয়াৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল।

Digitized by Google

(খ) তাৰ পানী কেতিয়াও মুশুকাইছিল।

নকমিছিল

তাৰ পানী কেতিয়াও নকমিছিল।

৮। তালৈ দুই এটা হৰিণা আহিছিল।

তিনি চাৰিটা

তালৈ তিনি চাৰিটা হৰিণা আহিছিল।

চাৰি পাঁচটা

তালৈ চাৰি পাঁচটা হৰিণা আহিছিল ।

৯। কিন্তু সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল।

বাঘ

কিন্তু বাঘ কেতিয়াও অহা নাছিল।

হৰিণা

কিন্তু হৰিণা কেতিয়াও অহা নাছিল।

মানুহ

কিন্তু মানুহ কেতিয়াও অহা নাছিল।

১০। (ক) আমিও এবাৰো হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ ।

কেতিয়াও

আমিও কেতিয়াও হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ ।

(খ) আমিও এবাৰো হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ ।

কাষলৈ

আমিও এবাৰো হাবিৰ কাষলৈ যোৱা নাছিলোঁ ।

ওচৰলৈ

আমিও এবাৰো হাবিৰ ওচৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ ।

Digitized by Google

১১। মন্দিৰৰ সম্মুখত ভিখাৰীয়েও ভিৰ কৰা নাছিল।
মগনীয়া
মন্দিৰৰ সম্মুখত মগনীয়ায়ো ভিৰ কৰা নাছিল।
বেমাৰী
মন্দিৰৰ সম্মুখত বেমাৰীয়েও ভিৰ কৰা নাছিল।

Contraction Drill

১। বৰ্ত্তমান ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।
ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

২। মাথো এখন অৰণ্য আছিল আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল।
মাথো এখন অৰণ্য আছিল।
মাথো লিঙ্গৰাজ মন্দিৰটো আছিল।

৩। মন্দিৰলৈ সেই সময়ত বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।
মন্দিৰলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

৪। মন্দিৰৰ দায়িত্বে চৰকাৰে লোৱা নাছিল।
মন্দিৰ চৰকাৰে লোৱা নাছিল।

৫। পাণ্ডায়ো সিমান উপদ্ৰৱ নকৰিছিল।
পাণ্ডায়ো উপদ্ৰৱ নকৰিছিল।

৬। তাৰ পানী কেতিয়াও শুকাইছিল।
তাৰ পানী শুকাইছিল।

৭। তালৈ দুই এটা হৰিণা আহিছিল।
দুই এটা হৰিণা আহিছিল।

Digitized by Google

৮। কিন্তু সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল।
কিন্তু সিংহ অহা নাছিল।

৯। আমিও এবাৰো হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ।
আমিও ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ।

Transformation Drill

(a) Negative to Affirmative

১। বৰ্ত্তমান ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।
ভুবনেশ্বৰত আগতে সকলো আছিল।

২। মন্দিৰলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।
মন্দিৰলৈ বহুত যাত্ৰী আহিছিলি।

৩। মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল।
মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লৈছিল।

৪। পাণ্ডায়ো সিমান উপদ্ৰৱ নকৰিছিল।
পাণ্ডায়ো বৰকৈ উপদ্ৰৱ কৰিছিল।

৫। তাৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল।
তাৰ পানী কেতিয়াবা শুকাইছিল।

৬। সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল।
সিংহ কেতিয়াবা আহিছিল।

৭। আমিও এবাৰো হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ।
আমিও এয়াৰ হাবিৰ ভিতৰলৈ গৈছিলোঁ।

Digitized by Google

(b) Assertive to Intrerrogative.

১। ভুৱনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

ভুৱনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল নেকি ?

২। মন্দিৰলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

মন্দিৰলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল নেকি ?

৩। মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল।

মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল নেকি ?

৪। ভিখাৰীয়েও তেনেকৈ ভিৰ কৰা নাছিল।

ভিখাৰীয়েও তেনেকৈ ভিৰ কৰা নাছিল নেকি ?

৫। দলংখনো বান্ধি থকা নাছিল।

দলংখনো বান্ধি থকা নাছিল নেকি ?

৬। পাণ্ডায়ো সিমান উপদ্ৰৱ কৰা নাছিল।

পাণ্ডায়ো সিমান উপদ্ৰৱ কৰা নাছিল নেকি ?

৭। সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল।

সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল নেকি ?

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— ভুৱনেশ্বৰত আগতে কি আছিল ?

উত্তৰ— ভুৱনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

প্ৰশ্ন— ভুৱনেশ্বৰত এখন অৰণ্য আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল নেকি ?

উত্তৰ— হয়, ভুৱনেশ্বৰত এখন অৰণ্য আৰু লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ আছিল।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— মন্দিৰলৈ কিমান যাত্ৰী আহিছিল ?

উত্তৰ— মন্দিৰলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

প্ৰশ্ন— মন্দিৰ কোনে পৰিচালনা কৰিছিল ?

উত্তৰ— মন্দিৰ চৰকাৰে পৰিচালনা কৰিছিল।

প্ৰশ্ন— পাণ্ডাই উপদ্ৰৱ কৰিছিল নেকি ?

উত্তৰ— হয়, পাণ্ডাই উপদ্ৰৱ কৰিছিল।

প্ৰশ্ন— পাণ্ডাই খুব উপদ্ৰৱ কৰিছিল নেকি ?

উত্তৰ— নহয়, পাণ্ডাই সিমান উপদ্ৰৱ কৰা নাছিল।

প্ৰশ্ন— মন্দিৰৰ ওচৰত কি আছিল ?

উত্তৰ— মন্দিৰৰ ওচৰত এটা পুখুৰী আছিল।

প্ৰশ্ন— পুখুৰীৰ পানী শুকাইছিল নে ?

উত্তৰ— নাই, পুখুৰীৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল।

প্ৰশ্ন— খণ্ডগিৰিলৈ তেতিয়া ৰাস্তা হোৱা নাছিল নে ?

উত্তৰ— নাই, খণ্ডগিৰিলৈ তেতিয়া ৰাস্তা হোৱা নাছিল।

প্ৰশ্ন— পুখুৰীলৈ কিবা জীৱ-জন্তু আহিছিল নেকি ?

উত্তৰ— পুখুৰীলৈ দুই এটা হৰিণা আহিছিল।

প্ৰশ্ন— পুখুৰীলৈ কেতিয়াবা সিংহ আহিছিল নেকি ?

উত্তৰ— নাই, পুখুৰীলৈ কেতিয়াও সিংহ অহা নাছিল।

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাইত হাবিৰ মাজলৈ গৈছিল নে ?

উত্তৰ— হাজৰিকাইত হাবিৰ মাজলৈ যোৱা নাছিল।

Digitized by Google

EXERCISES

1. Produce as many sentences you can choosing appropriate phrases from each column given below :

বৰ্ত্তমান ভুবনেশ্বৰ	আগতে	এটা	আছিল / নাছিল
অৰণ্য	সেইসময়ত	মন্দিৰ	
হাবি		হৰিণা	
		সিংহ	

2. Change the Assertive sentences into Negative and vice-versa :

(ক) এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিছিল

(খ) এজন কণামানুহ আহি আছিল।

(গ) এজনে তাক মাৰিছিল।

(ঘ) তাত পানী কম আছিল ।

(ঙ) কিছুমানে তেওঁক চিকিৎসালয়লৈ নিছিল।

(চ) মন্দিৰলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

(ছ) তাৰ পানী শুকোৱা নাছিল।

(জ) আমিও হাবিৰ ভিতৰলৈ নগৈছিলোঁ ।

(ঝ) ভিখাৰীয়েও তিমান ভিৰ কৰা নাছিল ।

(ঞ) দলংখনো বান্ধি থকা নাছিল।

3. Fill up the blanks with the appropriate form of the numerical nouns in the brackets :

(ক) — — আগতে একো নাছিল। (তাত, গুৱাহাটীত, ইয়া-)

Digitized by Google

(খ) মাত্ৰ সেই অৰণ্য — — আৰু মন্দিৰ — — অ ছিল। (বোৰ, টো, খন)

(গ) মন্দিৰলৈ — — বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল। (তেতিয়া, আগ-, সেইসময়)

(ঘ) — — তাৰ দায়িত্ব লোৱা নাছিল। (তেখেত, চৰকাৰ, দীপক, সি)

(ঙ তালৈ দুই— — টা হৰিণা আহিছিল। (এক, চাৰি, তিনি)

4. Add আগতে, কালি, তেতিয়া, পৰহি in the sentences given below :

(ক) তেখেত শিক্ষক আছিল।

(খ) বেছি মানুহ অহা নাছিল।

(গ) তালৈ দুটা হৰিণা আহিছিল।

(ঘ) তেওঁৰ গা ভাল নাছিল।

(ঙ) ইয়াত এটা মন্দিৰ আছিল ।

(চ) খণ্ডগিৰিলৈ ভাল ৰাস্তা হোৱা নাছিল।

(ছ) মগনীয়া তেনেকৈ নাহিছিল।

Vocabulary Study

বৰ্তমান	'present'
আগতে	'previously'
মাথো	'only'
লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ	'Lingaraj temple'
যাত্ৰী	'pilgrim, passenger'
চৰকাৰ	'government'
সিমান	'that much'
কাষতে	'by the side of'

Digitized by Google

পানী	'water'
হৰিণা	'deer'
ভুবনেশ্বৰ	'a place name'
একো	'nothing'
অৰণ্য	'forest'
তিমান	'so much'
তেনেকৈ	'like that'
ভিখাৰী, মগনীয়া	'beggar'
কুজা	'man having a hump on the back'
খোৰা	'lame'
বেমাৰী	'diseased'
সেই সময়ত	'at that time'
দায়িত্ব	'responsibility'
পাণ্ডা	'Panda'
উপদ্ৰৱ	'torture'
পুখুৰী	'tank'
নুশুকাইছিল	'did not dry up'
সিংহ	'lion'
এবাৰো	'not even once'
দলং	'bridge'
বান্ধি থকা	'being built'
খণ্ডগিৰি	'name of a hill'

Grammatical Notes

1. The Negative formations of the verbs in -ইছিল are introduced. For this, there are two processes :

Digitized by Google

(a) -আ is added to the verbstem and is followed by the inflected forms of the auxliary verbstem -আছ in the past negative. That is, the main verb stem + -আ combination is followed by the inflected forms of নাছিল।

e.g. :

কৰ্ +- আ ন+আছিল > কৰা নাছিল

আহ+ -আ ন+আছিল > অহা নাছিল।

যা + -আ ন+আছিল > যোৱা নাছিল।

পঢ়+ -আ ন+আছিল+ওঁ >পঢ়া নাছিলোঁ।

This is the usual procedure of negative formation of -ইছিল ending verbs.

(b) When a past negative habit is to be expressed, ন- is prefixed to the verbal formations in -ইছিল and the -অ of ন্অ is assimilated with the vowel of the first syllable of the verb. eg :

ন্অ + গৈছিল = নগৈছিল

ন্অ + পঢ়িছিল = নপঢ়িছিল।

ন্অ + খাইছিল = নাখাইছিল।

ন্অ + নিছিল = নিনিছিল।

এবেকো, এবাৰো কেতিয়াও occur only in the negative construction; -ও carries a negative force.

Cultural Note

1. খণ্ডগিৰি : About 5 kms. away from Bhubaneswar there is a twin hill named Khandagiri and Udaygiri. There are shrines of the Buddha and the Jaina and a number of caves known as "Hatigumpha". It is an attraction for the pilgrims.

Digitized by Google

Unit VII : Lesson—35

Abinash was in Love with Joya

শাৰদা : তাৰ পাছত কি হ'ল, ক না।	Sarada Tell (me) please, what happened after that.
জয়া : নাই, আজিলৈ থাকক দে।	Joya : No. Let it stop for today.
শাৰদা : নাই ভাই, ক না। বিদ্যা শপত মই কাকো নকওঁ।	Sarada : No brother, tell (me) please. For (the) sake of (the goddess of) learning, I won't tell anyone
জয়া : তাৰ পাছত, তেওঁ মোৰ চকুপানীখিনি আলেফুলে মচি দিছিল। চুলিৰ মাজত লহে লাহে হাত বুলাইছিল। আঙুলিৰ তেজেৰে সৰুকৈ এটা ফোট দিছিল। নানা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। আৰু কৈছিল ...	Joya : After that, he wiped out the tears from my eyes affectionately. (He) moved his fingers inside (my) hair. (He) gave a small mark on (my) forehead by the blood of (his) finger. (He) gave several promises. And told......
শাৰদা : কি কৈছিল ?	Sarada : What (he) told ?
জয়া : কৈছিল, অবিনাশে আবেগত কথা নকয়, কাম নকৰে। প্ৰতিটো কথাৰ পৰিচয় জীৱ-	Joya : (He) told, Abinash does not talk in emotion, does not work in emotion

Digitized by Google

	নেৰে দিয়ে মই তেতিয়া আশাৰ ৰেঙনি দেখিছিলোঁ। হাঁহি আৰু কান্দোনৰ এটা মিশ্রিত বেশ মোৰ ওঁঠত ফুটি উঠিছিল। এক বিজয়ী বীৰৰ দৰে অবিনাশে মোৰ পৰা বিদায় লৈছিল।		too. (He) proves every word by life. Then I saw (the) rays of hope. A mixed reaction of laughter and cry appeared in my lips. Like a victorious hero Abinash took farewell from me.
শাৰদা :	তেওঁ চিঠি পত্র দি আছিল নে ?	Sarada :	Was he giving (= writing) letters ?
জয়া :	নাই, চিঠিপত্র তেওঁ তেনেকৈ দি থকা নাছিল। দুমাহে তিনিমাহে এখনকৈ দিছিল।	Joya :	No. He was not giving (= writing) that way (= many) letters. He gave (= sent) a letter at (the interval of two to three months
শাৰদা :	তই নিশ্চয় সঘনাই চিঠি পত্র লিখি আছিলি।	Sarada :	You must have been writing letters frequently.
জয়া :	অ', মই নিয়মিত চিঠি পঠাই আছিলোঁ। মোৰ প্রস্তাবিত বিয়াৰ কথাও জনাইছিলোঁ। অবিনাশে লিখিছিল—‘ আমাৰ বিয়াত তোমাৰ মাৰাৰ সমর্থন নাই। সেয়ে এই বিয়া অসম্ভৱ। তুমি অন্য কাৰোবাৰ লগত	Joya :	Yes, I was sending letters regularly (I) informed of my proposed marriage. Abinash wrote : ‘ There is no support from your mother in our marriage. Therefore, this marriage is impossible. You get ma-

Digitized by Google

বিয়া হোৱা। নিজে সুখী হোৱা। মা-দেউতাৰাক সুখী কৰা। মোৰ কোনো আক্ষেপ নাই। তোমাৰ জীৱনৰ দুৱাৰদলিত পৰ-জন্মলৈ আলহী হৈয়ে থাকিলোঁ।	rried to some other. Be happy yourself Make (your) parent happy. I have no grudge. I have remained a guest in the threshold of your life till further birth.

Build up Drill

১। ক না।
কি হ'ল ক না।
তাৰ পাছত কি হ'ল ক না।

২। থাকক দে।
আজিলৈ থাকক দে।
নাই, আজিলৈ থাকক দে।

৩। ক না।
ভাই, ক না।
নাই ভাই, ক না।

৪। নকওঁ।
মই নকওঁ।
মই কাকো নকওঁ
বিদ্যা শপত, মই কাকো নকওঁ।

৫। মচি দিছিল।
তেওঁ মচি দিছিল।

Digitized by Google

তেওঁ চকুপানীখিনি মচি দিছিল।

তাৰপাছত তেওঁ মোৰ চকুপ নীখিনি মচি দিছিল।

৬। হাত বুলাইছিল।

চুলিৰ মাজত হাত বুলাইছিল।

চুলিৰ মাজত লাহে লাহে হাত বুলাইছিল।

৭। দিছিল।

এটা ফোঁট দিছল।

সকৰ্কৈ এটা ফোঁট দিছিল

আঙুলিৰ তেজেৰে সকৰ্কৈ এটা ফোঁট দিছিল।

৮। দিছিল।

প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল।

নানা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল।

৯। কৈছিল।

কি কৈছিল?

অবিনাশে কি কৈছিল?

১০। নকয়।

অবিনাশে নকয়।

অবিনাশে কথা নকয়।

অবিনাশে আবেগত কথা নকয়।

১১। দিয়ে।

পৰিচয় দিয়ে।

পৰিচয় জীৱনেৰে দিয়ে।

প্ৰতিটো কথাৰে পৰিচয় জীৱনেৰে দিয়ে।

Digitized by Google

১২। দেখিছিলোঁ।

মই দেখিছিলোঁ।

মই আশাৰ বেঙনি দেখিছিলোঁ।

১৩। ফুটি উঠিছিল।

এটা বেশ ফুটি উঠিছিল।

এটা মিশ্ৰিত বেশ ফুটি উঠিছিল।

হাঁহি আৰু কান্দোনৰ এটা মিশ্ৰিত বেশ ফুটি উঠিছিল।

মোৰ ওঁঠত হাঁহি আৰু কান্দোনৰ এটা মিশ্ৰিত বেশ ফুটি উঠিছিল।

১৪। বিদায় লৈছিল।

অবিনাশে বিদায় লৈছিল।

অবিনাশে মোৰপৰা বিদায় লৈছিল।

এক বিজয়ী বীৰৰ দৰে অবিনাশে মোৰপৰা বিদায় লৈছিল।

১৫। দি আছিল নে?

চিঠি পত্ৰ দি আছিল নে?

তেওঁ চিঠি পত্ৰ দি আছিল নে?

১৬। দি থকা নাছিল।

চিঠিপত্ৰ দি থকা নাছিল।

তেওঁ চিঠিপত্ৰ দি থকা নাছিল।

১৭। দিছিল।

দুমাহে তিনিমাহে দিছিল।

দুমাহে তিনিমাহে এখনকৈ দিছিল।

১৮। লিখি আছিলি।

চিঠি লিখি আছিলি।

Digitized by Google

তই চিঠি লিখি আছিলি।

তই সঘনাই চিঠি লিখি আছিলি।

১৯। পঠাই আছিলোঁ।

চিঠি পঠাই আছিলোঁ।

মই চিঠি পঠাই আছিলোঁ।

মই নিয়মিত চিঠি পঠাই আছিলোঁ।

২০। জনাইছিলোঁ।

বিয়াৰ কথাও জনাইছিলোঁ।

মোৰ প্ৰস্তাবিত বিয়াৰ কথাও জনাইছিলোঁ।

২১। বিয়া হোৱা।

তুমি বিয়া হোৱা।

তুমি অন্য কাৰোবাৰ লগত বিয়া হোৱা।

২২। সুখী হোৱা।

তুমি সুখী হোৱা।

তুমি নিজে সুখী হোৱা।

২৩। সুখী কৰা।

দেউতাৰাক সুখী কৰা।

মা দেউতাৰাক সুখী কৰা।

২৪। নাই

কোনো আক্ষেপ নাই।

মোৰ কোনো আক্ষেপ নাই।

২৫। হৈয়ে থাকিলোঁ।

আলহী হৈয়ে থাকিলোঁ।

Digitized by Google

জীৱনৰ দুৱাৰ দুৱাৰ দলিত আলহী হৈয়ে থাকিলোঁ ।
তোমাৰ জীৱনৰ দুৱাৰদলিত আলহী হৈয়ে থাকিলোঁ ।
তোমাৰ জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত পৰজন্মলৈ আলহী হৈয়ে
থাকিলোঁ ।

Substitution Drill

১ তাৰ পাছত কি হ'ল, ক না ।
কচোন
তাৰ পাছত কি হ'ল, কচোন ।

২ । বিদ্যা শপত, মই কাকো নকওঁ ।
আমি
বিদ্যা শপত, আমি কাকো নকওঁ
কেতিয়াও
বিদ্যা শপত, আমি কেতিয়াও নকওঁ ।

৩ । তেওঁ মোৰ চকুপানীখিনি আলেফুলে মচি দিছিল ।
লাহে লাহে
তেওঁ মোৰ চকুপানীখিনি লাহে লাহে মচি দিছিল ।
ভাইৰ
তেওঁ ভাইৰ চকুপানীখিনি লাহে লাহে মচি দিছিল ।

৪ । চুলিৰ মাজত লাহে লাহে হাত বুলাইছিল ।
আলেফুলে
চুলিৰ মাজত আলেফুলে হাত বুলাইছিল ।
আঙুলি
চুলিৰ মাজত আলেফুলে আঙুলি বুলাইছিল ।

Digitized by Google

৫। আঙুলিৰ তেজেৰে সকৈকে ফোঁট দিছিল
ডাঙৰকৈ
আঙুলিৰ তেজেৰে ডাঙৰকৈ ফোঁট দিছিল।

৬। নানা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল।
বহুত
বহুত প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল।

৭। অবিনাশে আবেগত কথা নকয়।
বেছি
অবিনাশে বেছি কথা নকয়।

৮। মই তেতিয়া আশাৰ বেঙনি দেখিছিলোঁ।
আমি
আমি তেতিয়া আশাৰ বেঙনি দেখিছিলোঁ।
সেই সময়ত
আমি সেই সময়ত আশাৰ বেঙনি দেখিছিলোঁ।

৯। তেওঁ চিঠিপত্ৰ দি আছিল নে ?
তেখেতে
তেখেতে চিঠিপত্ৰ আছিল নে ?
লিখি
তেখেতে চিঠিপত্ৰ লিখি আছিল নে ?

১০। তই নিশ্চয় সঘনাই চিঠিপত্ৰ লিখি আছিলি।
তইঁতে
তইঁতে নিশ্চয় সঘনাই চিঠিপত্ৰ লিখি আছিলি।
মাজে মাজে
তইঁতে নিশ্চয় মাজে মাজে চিঠিপত্ৰ লিখি আছিলি।

Digitized by Google

১১। মই নিয়মিত চিঠি পঠাই আছিলোঁ।

দি

মই নিয়মিত চিঠি দি আছিলোঁ।

লিখি

মই নিয়মিত চিঠি লিখি আছিলোঁ।

১২। মোৰ প্ৰস্তাৱিত বিয়াৰ কথাও জনাইছিলোঁ।

আমাৰ

আমাৰ প্ৰস্তাৱিত বিয়াৰ কথাও জনাইছিলোঁ।

কৈছিলোঁ

আমাৰ প্ৰস্তাৱিত বিয়াৰ কথাও কৈছিলোঁ।

১৩। আমাৰ বিয়াত মাৰাৰ সমৰ্থন নাই।

মোৰ

মোৰ বিয়াত মাৰাৰ সমৰ্থন নাই।

নাছিল

মোৰ বিয়াত মাৰাৰ সমৰ্থন নাছিল।

১৪। তুমি অন্য কাৰোবাৰ লগত বিয়া হোৱা।

তোমালোকে

তোমালোকে অন্য কাৰোবাৰ লগত বিয়া হোৱা।

সৈতে

তোমালোকে অন্য কাৰোবাৰ সৈতে বিয়া হোৱা।

১৫। তোমাৰ জীৱনৰ দুবাৰ দলিত আলহী হৈয়ে থাকিলোঁ।

আপোনাৰ

আপোনাৰ জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত আলহী হৈয়ে থাকিলোঁ।

Digitized by Google

ভিখাৰী

আপোনাৰ জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত ভিখাৰী হৈয়ে থাকিলোঁ।

আছিলোঁ

আপোনাৰ জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত ভিখাৰী হৈয়ে আছিলোঁ।

Contraction Drill

১। তেওঁ মোৰ চকুপানীনীখিনি আলেফুলে মচি দিছিল।
তেওঁ মোৰ চকুপানীনীখিনি মচি দিছিল।

২। চুলিৰ মাজত লাহে লাহে হাত বুলাইছিল।
চুলিৰ মাজত হাত বুলাইছিল।

৩। মই তেতিয়া আশাৰ বেঙনি দেখিছিলোঁ।
মই আশাৰ বেঙনি দেখিছিলোঁ।

৪। এক বিজয়ী বীৰৰ দৰে অবিনাশে মোৰপৰা বিদায় লৈছিল।
এক বিজয়ী বীৰৰ দৰে অবিনাশে বিদায় লৈছিল।

৫। চিঠিপত্ৰ তেওঁ তেনেকৈ দি থকা নাছিল।
চিঠিপত্ৰ তেওঁ দি থকা নাছিল।

৬। তই নিশ্চয় সঘনাই চিঠিপত্ৰ লিখি আছিলি।
তই নিশ্চয় চিঠিপত্ৰ লিখি আছিলি।

৭। আমাৰ বিয়াত তোমাৰ মাৰাৰ সমৰ্থন নাই।
আমাৰ বিয়াত মাৰাৰ সমৰ্থন নাই।

৮। তোমাৰ জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত পৰজন্মলৈ আলহী হৈয়ে থাকিলোঁ।
তোমাৰ জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত আলহী হৈয়ে থাকিলোঁ।

Digitized by Google

Expansion Drill

১। কি কৈছিল ?

আক কি কৈছিল ?

২। নিজে সুখী হে বা ।

তুমি নিজে সুখী হোৱা ।

৩। মা দেউতাৰাক সুখী কৰা ।

তুমি মা দেউতাৰাক সুখী কৰা ।

৪। দুমাহে তিনিমাহে এখনকৈ দিছিল ।

দুমাহে তিনিমাহে এখনকৈ চিঠি দিছিল ।

৫। নাই, আজিলৈ থাকক দে ।

নাই, আজিলৈ এইবোৰ থাকক দে ।

৬। নানা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল ।

অবিনাশে নানা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল।

Transformation Drill

(a) Affirmative to Negative and Vice-versa,

১। মই কাকো নকওঁ ।

মই কাৰোবাক কওঁ ।

২। তেওঁ মোৰ চকুপানী আলেফুলে মচি দিছিল।

তেওঁ মোৰ চকুপানাখিনি আলেফুলে মচি দিয়া নাছিল।

৩। চুলিৰ মাজত লাহে লাহে হাত বুলাইছিল।

চুলিৰ মাজত লাহে লাহে হাত বুলোৱা নাছিল।

Digitized by Google

ভিখাৰী

আপোনাৰ জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত ভিখাৰী হৈয়ে থাকিলোঁ।

আছিলোঁ

আপোনাৰ জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত ভিখাৰী হৈয়ে আছিলোঁ।

Contraction Drill

১। তেওঁ মোৰ চকুপানীনীখিনি আলেফুলে মচি দিছিল।
তেওঁ মোৰ চকুপানীনীখিনি মচি দিছিল।

২। চুলিৰ মাজত লাহে লাহে হাত বুলাইছিল।
চুলিৰ মাজত হাত বুলাইছিল।

৩। মই ভেতিয়া আশাৰ বেঙনি দেখিছিলোঁ।
মই আশাৰ বেঙনি দেখিছিলোঁ।

৪। এক বিজয়ী বীৰৰ দৰে অবিনাশে মোৰপৰা বিদায় লৈছিল।
এক বিজয়ী বীৰৰ দৰে অবিনাশে বিদায় লৈছিল।

৫। চিঠিপত্ৰ তেওঁ তেনেকৈ দি থকা নাছিল।
চিঠিপত্ৰ তেওঁ দি থকা নাছিল।

৬। তই নিশ্চয় সঘনাই চিঠিপত্ৰ লিখি আছিলি।
তই নিশ্চয় চিঠিপত্ৰ লিখি আছিলি।

৭। আমাৰ বিয়াত তোমাৰ মাবাৰ সমৰ্থন নাই।
আমাৰ বিয়াত মাবাৰ সমৰ্থন নাই।

৮। তোমাৰ জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত পৰজন্মলৈ আলহী হৈয়ে থাকিলোঁ।
তোমাৰ জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত আলহী হৈয়ে থাকিলোঁ।

Digitized by Google

Expansion Drill

১।　কি কৈছিল ?

আক কি কৈছিল ?

২।　নিজে সুখী হোবা ।

তুমি নিজে সুখী হোবা ।

৩।　মা দেউতাৰাক সুখী কৰা ।

তুমি মা দেউতাৰাক সুখী কৰা ।

৪।　দুমাহে তিনিমাহে এখনকৈ দিছিল ।

দুমাহে তিনিমাহে এখনকৈ চিঠি দিছিল ।

৫।　নাই, আজিলৈ থাকক দে ।

নাই, আজিলৈ এইবোৰ থাকক দে ।

৬।　নানা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল ।

অবিনাশে নানা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল ।

Transformation Drill

(a) Affirmative to Negative and Vice-versa,

১।　মই কাকো নকওঁ ।

মই কাৰোবাক কওঁ ।

২।　তেওঁ মোৰ চকুপানী আলেফুলে মচি দিছিল ।

তেওঁ মোৰ চকুপানীখিনি আলেফুলে মচি দিয়া নাছিল ।

৩।　চুলিৰ মাজত লাহে লাহে হাত বুলাইছিল ।

চুলিৰ মাজত লাহে লাহে হাত বুলোৱা নাছিল ।

Digitized by Google

৪। আঙুলিৰ তেজেৰে ফোঁট দিছিল।

আঙুলিৰ তেজেৰে ফোঁট দিয়া নাছিল।

৫। নানা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল।

একো প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া নাছিল।

৬। অবিনাশে আবেগত কথা নকয়।

অবিনাশে আবেগত কথা কয়।

৭। কথাৰ পৰিচয় জীৱনেৰে দিয়ে।

কথাৰ পৰিচয় জীৱনেৰে নিদিয়ে।

৮। মই আশাৰ বেঙনি দেখিছিলোঁ।

মই আশাৰ বেঙনি দেখা নাছিলোঁ।

৯। ইঁহি আৰু কান্দোনৰ এটা বেশ ফুটি উঠিছিল।

ইঁহি আৰু কান্দোনৰ এটা বেশ ফুটি উঠা নাছিল।

১০। অবিনাশে মোৰ পৰা বিদায় লৈছিল।

অবিনাশে মোৰ পৰা বিদায় লোৱা নাছিল।

১১। তেওঁ চিঠিপত্ৰ দি আছিল নে?

তেওঁ চিঠিপত্ৰ দি থকা নাছিল নে

১২। তেওঁ চিঠিপত্ৰ দি থকা নাছিল।

তেওঁ চিঠিপত্ৰ দি আছিল।

১৩ তই নিশ্চয় সঘনাই চিঠিপত্ৰ লিখি আছিলি।

তই নিশ্চয় সঘনাই চিঠিপত্ৰ লিখি থকা নাছিলি।

১৪। মই নিয়মিত চিঠি পঠাই আছিলোঁ।

মই নিয়মিত চিঠি পঠাই থকা নাছিলোঁ।

Digitized by Google

১৫। মোৰ বিয়াৰ কথাও জনাইছিলোঁ।
মোৰ বিয়াৰ কথাও জনোৱা না ছিলোঁ।

১৬। মই আলহী হৈ থাকিলো।
মই আলহী হৈ নাথাকিলোঁ।

EXERCISES

1. Mutually interchange the words underlined. Maintain correctness :

(ক) <u>অবিনাশে মোৰ</u> পৰা বিদায় লৈছিল।

(খ) <u>তেওঁ মোলৈ</u> চিঠিপত্ৰ দি থকা নাছিল।

(গ) <u>মই তোমাৰ</u> জীৱনৰ দুৱাৰ দলিত আলহী হৈ থাকিম।

(ঘ) <u>তেওঁ</u> কৈছিল "<u>অবিনাশে</u> আবেগত কথা নকয়।"

(ঙ) <u>মই কাকো</u> নকওঁ।

(চ) <u>তেওঁ মোৰ</u> চকুপানী মচি দিছিল।

2. Fill in the blanks :

(ক) মাই ভাই, ক —।

(খ) চকুপানীখিনি — — মচি দিছিল।

(গ) আঙুলিৰ তেজেৰে — — এটা ফোঁট দিছিল।

(ঘ মই তেতিয়া আশাৰ — — দেখিছিলোঁ।

Digitized by Google

(ঙ) হাঁহি আৰু কান্দোনৰ এটা মিশ্ৰিত — — মোৰ ওঁঠত ফুটি উঠিছিল।

(চ) তই নিশ্চয় — — চিঠিপত্ৰ দি আছিলি।

(ছ) — — বিয়াত মাবাৰ সমৰ্থন তাই।

(জ) তুমি অন্য — — লগত বিয়া হোৱা।

3. Replace the compound verb-forms by one-word verb-forms :

(ক) মোৰ ওঁঠত হাঁহি ফুটি উঠিছিল।

(খ) মই আলহী হৈ থাকিলোঁ।

(গ) মই নিয়মিত চিঠি পঠাই আছিলোঁ।

(ঘ) তেওঁ আলেফুলে চকুপানী ম চ দিছিল।

(ঙ) তেওঁ মোৰ চুলিৰ মাজত আঙুলি বুলাই দিছিল।

4. Provide a subject to each sentence from the words given in the parenthesis :

(ক) কি কৈছিল ? (তেখেত, অবিনাশ

(খ) এক বিজয়ী বীৰৰ দৰে মোৰ পৰা বিদায় লৈছিল। (তেখেত, দীপক)

(গ) প্ৰতিটো কথাৰ পৰিচয় জীৱনেৰে দিয়ে। (সিহঁত, চোধুৰী)

(ঘ) তুমাহে তিনিমাহে এখনকৈ দিছিল। (দীপক, শাৰদা, জয়ন্ত)

(ঙ) আজিলৈ থাকক দে। (এইবোৰ, এইকথা)

(চ চুলিৰ মাজত লাহে লাহে হাত বুলাইছিল। (তেখেত, প্ৰদীপ)

(ছ) নানা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। (শাৰদা, হাজৰিকা)

Digitized by Google

5. Combine words in correct forms from both columns and obtain the correct phrase :

Col. A	Col. B
চুলি	দৰে
তাই	মাজ
হাত	চকুপানী
বাগিছা	দুৱাৰ
আশা	তেজ
বীৰ	ফুল
তোমাৰ	ভাই-ভনী
জীৱন	বেঙুনি

6 Change into negative :

(ক) মই আশা দেখিছিলোঁ ।

(খ) অবিনাশে বিদায় লৈছিল ।

(গ) তেওঁ চিঠিপত্র দি আছিল ।

(ঘ) চাৰ শুই আছিল ।

(ঙ) তই সঘনাই চিঠি লিখি আছিলি নে ?

(চ) তেওঁ মোৰ চকুপানী মচি দিছিল ।

(ছ) তেখেতে বহুতো প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল ।

7. Use the pairs of words in sentences :

(ক) কাকো : কাৰোবাক (খ) কোনো : একো

Digitized by Google

(গ) কাৰ : কাৰোবাৰ (ঘ) কʼত : কৰবাত

(ঙ) সবনাই : নিয়মিত (চ) মাজত · ভিতৰত

8 Give the opposites and use them in sentences :

(ক) সকৰৈ, (খ) লাহে লাহে, (গ) সবনাই. (ঘ) বেঁছিকৈ ।

9. Change into affirmative :

(ক) মোৰ আক্ষেপ নাই ।

(খ) তোমাৰ মাবাৰ সমৰ্থন নাই ।

(গ) তেওঁ চিঠি লিখি থকা নাছিল ।

(ঘ) অবিনাশে কাম নকৰে ।

10. Add না at the appropriate place in the sentence :

(ক) তুমি বিয়া হোৱা ।

(খ) উঠ, যাওঁগৈ ।

(গ) তুমি এইপিনে গৈ থাকা ।

(ঘ) মোক কথাটো কোৱা ভাই ।

(ঙ) মোৰ কামটো কৰি দে ।

Vocabulary

কনা	'please tell'
ভাই	'brother'
শপত	'swear, for the sake of'
চকুপানী	'tears'
আলেফুলে	'slowly with affection'

Digitized by Google

চুলি	‘hair’
লাহে ল হে	‘slowly’
মচি দিছিল	‘wiped out’
প্ৰতিশ্ৰুতি	‘assurance’
আবেগ	‘emotion’
পৰিচয়	‘identity’
জীৱন	‘life’
আশা	‘hope’
বেঙনি	‘rays’
হাঁহি	‘laughter’
কান্দোন	‘cry’
মিশ্ৰিত	‘mixed’
ৰেশ	‘an appearence’
ওঁঠ	‘lip’
বীৰ	hero’
বিজয়ী	‘victorious’
বিদায়	‘fare well’
নিশ্চয়	‘certainly’
সঘনাই	‘frequently’
প্ৰস্তাৱিত	‘proposed’
সমৰ্থন	‘support’
অসম্ভৱ	‘impossible’
পৰজন্ম	‘future birth’
আলহী	‘guest’

Digitized by Google

Grammatical Notes

ভাই : Although it means brother, its use is extended to cover 'sister' also. It is now widely used among girls and ladies for addressing one another in intimate sence.

না : Added to imperative verb, it carries a sense of politeness. It is used in conversation among the persons intimately related.

Digitized by Google

Unit VII : Lesson—36

Revised Lesson

১। আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ। দেউতাই আৰু মই ভাত খাই আছিলোঁ। আমি তইঁতক দূৰৰ পৰা চাই আছিলোঁ।

২। আমি এবাৰো হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ। মাই আৰু মই তেতিয়া শুই থকা নাছিলোঁ। তুমি আৰু মই সেই সময়ত চাহ খাই থকা নাছিলোঁ নে ?

৩। তইঁত স্কুললৈ গৈ আছিলি। তইঁতে বনভোজৰ কথা পাতি আছিলি। তইঁতে বাগিছাত ফুলচিঙি আছিলি।

৪। তুমি আমাৰ কথা শুনি আছিলা নেকি ? তোমালোকে তেতিয়া নাচ চাই আছিলা নেকি ?

৫। অলপ অলপ বৰষুণ পৰি আছিল। এজন কণা মানুহ গৈ আছিল। কিছুমানে চালকজ্ঞক মাৰি আছিল তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল। মানুহজনে দুখত কেঁকাই আছিল। তাই চকুপানী মচি আছিল। তেওঁ চুলিৰ মাজত হাত বুলাই আছিল। তেওঁ চিঠিপত্ৰ দি আছিল নে ?

৬। চকুপানীখিনি আলেফুলে মচি দিছিল।

৭। ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল। মন্দিৰলৈ সেই সময়ত বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল। মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল। কিন্তু সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল। ভিখাৰীয়েও সিমান ভিৰ কৰা নাছিল। তেতিয়াও ভাল ৰাস্তা হোৱা নাছিল।

৮। পাণ্ডাই সিমান উপদ্ৰৱ নকৰিছিল। পুখুৰীৰ পানী কেতিয়াও মুণ্ডকাই-ছিল। কণা, কুজা, খোৰা আৰু বেমাৰী মানুহো তেনেকৈ নাহিছিল।

Digitized by Google

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN

৯। দলংখনো বান্ধি থকা নাছিল তাই বেছিপৰলৈ কান্দি থকা নাছিল। তেওঁ চিঠিপত্র তেনেকৈ দি থকা নাছিল

Substitution Drill

১। আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

মা আৰু মই

মা আৰু মই তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

সেই সময়ত

মা আৰু মই সেই সময়ত ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

গৈ

মা আৰু মই সেই সময়ত ঘৰলৈ গৈ আছিলোঁ।

২। দেউতাই আৰু মই ভাত খাই আছিলোঁ।

বাইদেউ

বাইদেউ আৰু মই ভাত খাই আছিলোঁ।

আমি

আমি ভাত খাই আছিলোঁ।

চিনেমা চাই

আমি চিনেমা চাই আছিলোঁ।

খেল খেল

আমি খেল খেলি আছিলোঁ।

৩। আমি হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ।

ঘৰ

আমি ঘৰৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ।

Digitized by Google

বাহিৰ

আমি ঘৰৰ বাহিৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ।

নগৈছিলোঁ।

আমি ঘৰৰ বাহিৰলৈ নগৈছিলোঁ।

৪। মাই আৰু মই তেতিয়া শুই থকা নাছিলোঁ।

আমি

আমি তেতিয়া শুই থকা নাছিলোঁ।

সেই সময়ত

আমি সেই সময়ত শুই থকা নাছিলোঁ।

পঢ়ি

আমি সেইসময়ত পঢ়ি থকা নাছিলোঁ।

৫। তুমি আৰু মই সেই সময়ত চাহ খাই থকা নাছিলোঁ নে?

আমি

আমি সেই সময়ত চাহ খাই থকা নাছিলোঁ নে?

তেতিয়া

আমি তেতিয়া চাহ খাই থকা নাছিলোঁ নে?

ভাত

আমি তেতিয়া ভাত খাই থকা নাছিলোঁ নে?

লিখি

আমি তেতিয়া লিখি থকা নাছিলোঁ নে?

৬। তইঁত স্কুললৈ গৈ আছিলি।

আহি

তইঁত স্কুললৈ আহি আছিল।

Digitized by Google

স্কুলৰ পৰা

তইঁত স্কুলৰ পৰা আহি আছিলি।

তই

তই স্কুলৰ পৰা আহি আছিলি।

৭। তইঁতে বনভোজৰ কথা পাতি আছিলি।

তই

তই বনভোজৰ কথা পাতি আছিলি।

মীনু আৰু তই

মীনুৱে আৰু তই বনভোজৰ কথা পাতি আছিলি।

খেল

মীনুৱে আৰু তই খেলৰ কথা পাতি আছিলি।

কৈ

মীনুৱে আৰু তই খেলৰ কথা কৈ আছিলি।

৮। তইঁতে বাগিছাত ফুল চিঙি আছিলি।

তুলি

তইঁতে বাগিছাত ফুল তুলি আছিলি।

কই

তইঁতে বাগিছাত ফুল কই আছিলি।

৯। তুমি আমাৰ কথা শুনি আছিলা নেকি ?

তোমালোক

তোমালোকে আমাৰ কথা শুনি আছিলা নেকি ?

মোৰ কথা

তোমালোকে মোৰ কথা শুনি আছিলা নেকি ?

কৈ

তোমালোকে মোৰ কথা কৈ আছিলা নেকি ?

Digitized by Google

১০। অলপ অলপ বৰষুণ পৰি আছিল।

দি

অলপ অলপ বৰষুণ দি আছিল।

হৈ

অলপ অলপ বৰষুণ হৈ আছিল।

১১। এজন কণা মানুহ গৈ আছিল।

খোৰা

এজন খোৰা মানুহ গৈ আছিল।

মগনীয়া

এজন মগনীয়া গৈ আছিল।

ভিখাৰী

এজন ভিখাৰী গৈ আছিল।

বহি

এজন ভিখাৰী বহি আছিল।

১২। তাই চকুপানী মচি আছিল।

তই

তই চকুপানী মচি আছিলি।

দীপা

দীপাই চকুপানী মচি আছিল।

সিহঁত

সিহঁতে চকুপানী মচি আছিল।

১৩। তেওঁ চুলিৰ মাজত হাত বুলাই আছিল।

তেখেত

তেখেতে চুলিৰ মাজত হাত বুলাই আছিল।

Digitized by Google

আঙুলি

তেখেতে চুলিৰ মাজত আঙুলি বুলাই আছিল ।

১৪ । তেওঁ চিঠিপত্ৰ দি আছিল নে ?

বাইদেউ

বাইদেৱে চিঠিপত্ৰ দি অছিল নে ?

ভিনদেউ

ভিনদেৱে চিঠিপত্ৰ দি আছিল নে ?

লিখি

ভিনদেৱে চিঠিপত্ৰ লিখি আছিল নে ?

১৫ । মন্দিৰলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল ।

ভুবনেশ্বৰ

ভুবনেশ্বৰলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল ।

সেই ঠাই

সেই ঠাইলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল ।

মানুহ

সেই ঠাইলৈ বেছি মানুহ অহা নাছিল ।

১৬ । তিৰোতাবোৰেও সিমান ভিৰ কৰা নাছিল ।

মগনীয়া

মগনীয়ায়ো সিমান ভিৰ কৰা নাছিল ।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰী

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েও সিমান ভিৰ কৰা নাছিল ।

১৭ । তেতিয়া ভাল ৰাস্তা হোৱা নাছিল ।

সেই সময়ত

সেই সময়ত ভাল ৰাস্তা হোৱা নাছিল ।

Digitized by Google

নতুন

সেই সময়ত নতুন ৰাস্তা হোৱা নাছিল ।

১৮ । পাণ্ডায়ো সিমান উপদ্ৰৱ নকৰিছিল ।

ভিখাৰী

ভিখাৰীয়েও সিমান উপদ্ৰৱ নকৰিছিল ।

বেছি

ভিখাৰীয়েও বেছি উপদ্ৰৱ নকৰিছিল ।

কৰা নাছিল ।

ভিখাৰীয়েও বেছি উপদ্ৰৱ কৰা নাছিল ।

১৯ । পুখুৰীৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল ।

নদী

নদীৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল ।

নদীৰ পানী খৰালি নুশুকাইছিল ।

২০ । কণা, কুজা, বেমাৰী মানুহো তেনেকুৱাকৈ নাছিল ।

বেছিকৈ

কণা, কুজা, বেমাৰী মানুহো বেছিকৈ নাছিল ।

অহা নাছিল

কণা, কুজা, বেমাৰী মানুহো বেছিকৈ অহা নাছিল ।

২১ । দলংখনো বান্ধি থকা নাছিল ।

ঘৰ

ঘৰটোও বান্ধি থকা নাছিল ।

চকী

চকীখনো বান্ধি থকা নাছিল ।

২২ । তাই বেছি পৰলৈ কান্দি থকা নাছিল ।

Digitized by Google

সিহঁতে

সিহঁতে বেছি পৰলৈ কান্দি থকা নাছিল।

সময়

সিহঁতে বেছি সময়লৈ কান্দি থকা নাছিল।

পঢ়ি

সিহঁতে বেছি সময়লৈ পঢ়ি থকা নাছিল।

২৩। তেওঁ চিঠিপত্র তেনেকৈ দি থকা নাছিল।

তাই

তাই চিঠিপত্র তেনেকৈ দি থকা নাছিল।

সঘনাই

তাই চিঠিপত্র সঘনাই দি থকা নাছিল।

তেনেকুৱাকৈ

তাই চিঠিপত্র তেনেকুৱাকৈ দি থকা নাছিল।

Transformation Drill

(a) To Interrogative

১। আমি হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ।

আমি হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলো নে?

২। মাই আৰু মই তেতিয়া শুই থকা নাছিলোঁ।

মাই আৰু মই তেতিয়া শুই থকা নাছিলোঁ নে?

৩। তহঁতে বনভোজৰ কথা পাতি আছিলি।

তহঁতে বনভোজৰ কথা পাতি আছিলি নেকি?

Digitized by Google

৪। অলপ অলপ বৰষুণ পৰি আছিল।

অলপ অলপ বৰষুণ পৰি আছিল নেকি ?

৫। তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল নেকি ?

৬। তাই চকুপানী মচি আছিল।

তাই চকুপানী মচি আছিল নেকি ?

৭। ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

ভুবনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল নেকি ?

৮। মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল।

মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল নেকি ?

৯। সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল।

সিংহ কেতিয়াও অহা নাছিল নেকি ?

১০। পুখুৰীৰ পানী নুশুকাইছিল।

পুখুৰীৰ পানী নুশুকাইছিল নেকি ?

১১। দলংখনো বান্ধি থকা নাছিল

দলংখনো বান্ধি থকা নাছিল নেকি ?

১২। তাই বেছি পৰলৈ কান্দি থকা নাছিল।

তাই বেছি পৰলৈ কান্দি থকা নাছিল নেকি ?

১৩। তেওঁ চিঠিপত্ৰ তেনেকৈ দি থকা নাছিল।

তেওঁ চিঠিপত্ৰ তেনেকৈ দি থকা নাছিল নেকি ?

Digitized by Google

(b) To Negative

১। আমি ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

আমি ঘৰলৈ আহি থকা নাছিলোঁ।

২। দেউতাই আৰু মই ভাত খাই আছিলোঁ।

দেউতাই আৰু মই ভাত খাই থকা নাছিলোঁ।

৩। আমি তইঁতক দূৰৰ পৰা চাই আছিলোঁ।

আমি তইঁতক দূৰৰ পৰা চাই থকা নাছিলোঁ।

৪। তইঁতে বাগিছাত ফুল চিঙি আছিলি।

তইঁতে বাগিছাত ফুল চিঙি থকা নাছিলি।

৫। তুমি আমাৰ কথা শুনি আছিলা নেকি?

তুমি আমাৰ কথা শুনি থকা নাছিলা নেকি?

৬। এজন কণামানুহ গৈ আছিল।

এজন কণা মানুহ গৈ থকা নাছিল।

৭। তেতিয়া তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

তেতিয়া তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই থকা নাছিল।

৮। তেওঁ চুলিৰ মাজত হাত বুলাই আছিল।

তেওঁ চুলিৰ মাজত হাত বুলাই থকা নাছিল।

৯। চকুপানীখিনি আলেফুলে মচি দিছিল।

চকুপানীখিনি আলেফুলে মচি দিয়া নাছিল।

(c) To Affirmative

১। মই সেই সময়ত চাহ খাই থকা নাছিলোঁ।

মই সেই সময়ত চাহ খাই আছিলোঁ।

Digitized by Google

২। মাই আৰু মই শুই থকা নাছিলোঁ।
মাই আৰু মই শুই আছিলোঁ

৩। মন্দিৰলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।
মন্দিৰলৈ বেছি যাত্ৰী আহিছিল।

৪। ভিখাৰীয়েও সিমান ভিৰ কৰা নাছিল।
ভিখাৰীয়েও বৰ ভিৰ কৰিছিল।

৫। তেতিয়া ভাল ৰাস্তা হোৱা নাছিল।
তেতিয়া ভাল ৰাস্তা হৈছিল।

৬। পাণ্ডায়ো সিমান উপদ্ৰৱ নকৰিছিল।
পাণ্ডায়ো বৰ উপদ্ৰৱ কৰিছিল।

৭। পুখুৰীৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল।
পুখুৰীৰ পানী কেতিয়াবা শুকাইছিল।

৮। বেমাৰী মানুহো তেনেকৈ নাহিছিল।
বেমাৰী মানুহো বৰকৈ আহিছিল।

৯। দলংখনো বান্ধি থকা নাছিল।
দলংখনো বান্ধি আছিল।

১০। ভাই বেছি পৰলৈ কান্দি থকা নাছিল।
ভাই বহুত পৰলৈ কান্দি আছিল।

১১। তেওঁ চিঠিপত্ৰ তেনেকৈ দি থকা নাছিল।
তেওঁ চিঠিপত্ৰ বৰকৈ দি আছিল।

Digitized by Google

Unit VII : Lesson—37

Test Lesson : Ram killed Ravan

পুৰণি কালত অযোধ্যাত দশৰথ নামে এজন ৰজা আছিল। তেওঁৰ তিনি-গৰাকী ৰাণী আছিল। দশৰথৰ চাৰিজন পুতেক আছিল—ৰাম, লক্ষ্মণ, ভৰত আৰু শত্ৰুঘ্ন। ৰাম আৰু লক্ষ্মণ বনলৈ গৈছিল। লগত সীতাও গৈছিল। তেওঁ-লোকে চৈধ্য বছৰ বনবাস খাটি ছল। ইমানদিনে ভৰতে অযোধ্যাত ৰাজত্ব কৰিছিল। কিন্তু তেওঁ নিজে সিংহাসনত বহা নাছিল। ৰামৰ খৰমযোৰ সিংহা-সনত ৰাখিছিল। সেইকাৰণে মাকে আনন্দ পোৱা নাছিল।

In ancient days, (there) was a king in Ayodhya, Dasharath by name. He had three queens. Dashrath had four sons—Ram, Laxman, Bharat and Shatrughna. Ram and Laxman went to (the) forest (on exilement). Sita also went with (them) They lived in (the) forest (in exilement) for 14 years. During these days Bharat ruled in Ayodhya. But he did not sit on (the) throne himself. (He) kept Ram's wooden sandal on (the) throne. Therefore, (his)mother was not happy.

বনত ৰামহঁতৰ বহুত অপায় অমঙ্গল ঘটিছিল। ৰাৱণে সীতাক হৰণ কৰিছিল কিন্তু তেওঁ সীতাক উৎপীড়ণ কৰা নাছিল। ৰামে হনুমান আৰু সুগ্ৰীৱৰ সহায় লৈছিল। তেতিয়ালৈ কোনেও লংকালৈ সেতুবন্ধা নাছিল। বান্দৰবিলাকে

Several mishaps occured to Ram and others in (the) forest. Ravan kidnapped Sita But he did not torture Sita. Ram took (the) help of Hanuman and Sugrib. Till

Digitized by Google

সেতু বান্ধিছিল। ৰাম লক্ষ্মণে ৰাৱণক মাৰিছিল আৰু সীতাক উদ্ধাৰ কৰিছিল।

that time, nobody constructed (the) bridge to Sri Lanka. The apes constructed (the) bridge. Ram and Laxman killed Ravan and rescued Sita.

EXERCISES

1 Give short replies :

(ক) দশৰথৰ কোন কোন আছিল ?

(খ) ৰামৰ লগত কোন কোন বনলৈ গৈছিল ?

(গ) তেওঁলোকে কিমান বছৰ বনবাস খাটিছিল ?

(ঘ) ভৰত সিংহাসনত বহিছিল নে ?

(ঙ) বনত কি অমঙ্গল ঘটিছিল ?

(চ) ৰাম লক্ষ্মণ কেনেকৈ লংকালৈ গৈছিল ?

(ছ) সীতাক কেনেকৈ উদ্ধাৰ কৰিছিল ?

2. Show the relation in one word :

(ক) দশৰথ ৰামৰ কোন ?

(খ) লক্ষ্মণ দশৰথৰ কোন ?

(গ) ভৰত লক্ষ্মণৰ কোন ?

(ঘ) সীতা ৰামৰ কোন ?

(ঙ) লক্ষ্মণ সীতাৰ কোন ?

(চ) সীতা লক্ষ্মণৰ কোন ?

(ছ) ৰাম সীতাৰ কোন ?

(জ) ৰাম ভৰতৰ কোন ?

Digitized by Google

3. Change into negative :

(ক) আমি তেতিয়া ভাত খাই আছিলোঁ ।

(খ দেউতাই আৰু মই বাদাম খাই আছিলোঁ ।

(গ) কণামানুহজন বহি আছিল।

(ঘ) তইঁতে বাগিচাত ফুল চিঙি আছিলি।

(ঙ) চকুপানীখিনি আলেফুলে মচি দিছিল।

(চ) তুমি তেতিয়া শুই আছিলা নেকি ?

(ছ) তেওঁ চিঠিপত্র দি আছিল নেকি ?

4. Change into interrogative by using some interrogative words in replacement of some nouns.

(ক তেওঁ চুলিৰ মাজত হাত বুলাই আছিল।

(খ) মন্দিৰলৈ সেই সময়ত বেছি যাত্রী অহা নাছিল ।

(গ) মানুহজনে দুখত কেঁকাই আছিল।

(ঘ) তোমালোকে আমাৰ কথা শুনি আছিলা ।

(ঙ) তেওঁ চুলিৰ মাজত হাত বুলাই আছিল ।

(চ) তাই বেছি পৰলৈ কান্দি থকা নাছিল ।

5. Construct verbforms following the formula :

(ক) খা- + -আ + sux. + 1st person marker.

(খ) কৰ- + -আ + sux. + 2nd person markers.

(গ) কথা পাত- + -আ + aux. + 3rd person marker.

(ঘ) চা- + -ই + aux. + -আ + aux. + any person marker.

(ঙ) কান্দ- + ই + aux + -আ + aux. + any person marker.

Digitized by Google

2. Fill in the gaps :

(ক) চিঠিপত্র — — দি থকা নাছিল ।

(খ) চকুপানীখিনি — — মচি দিছিল ।

(গ) ভিখাৰীয়েও — — ভিৰ কৰা নাছিল ।

(ঘ) তইঁতে বাগিছাত — — আছিল ।

ঙ) মানুহজনে দুখত — — আছিল ।

(চ) ৰাম লক্ষ্মণে সীতাক — — বকিছিল ।

(ছ) লংকালৈ — — বন্ধা নাছিল ।

(জ) ৰামৰ — — যোৰ সিংহাসনত ৰাখিছিল ।

(ঝ) ৰাম-লক্ষ্মণে চৈধ্য বছৰ — — খাটিছিল ।

(ঞ) ৰামইঁতৰ বহুত — — অমঙ্গল ঘটিছিল ।

7. Combine each pair of sentences into one using a possessive form in each case :

(ক) সেৌ মানুহজন কণা । তেওঁৰ এখন কিতাপ আছে

(খ) ভুবনেশ্বৰত এটা মন্দিৰ আছিল ! তালৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল ।

(গ) পুখুৰীত পানী আছিল । সেইবোৰ কেতিয়াও নুশুকাইছিল ।

8. Combine each pair of sentences by using adj phrase :

(ক) সেৌ মানুহজন কণা । তেওঁক এখন মটৰে খুন্দিয়াইছিল ।

(ঘ) হাজৰিকাই দুখন কাপোৰ কিনিছিল । দুয়োখনেই গৰম কাপোৰ আছিল ।

(গ) কিছুমানে এজন মানুহক ধৰি আছিল । মানুহজন মটৰ চালক ।

9. Transform the following statements into questions, of which answers shall be 'yes/no' type affirmative :

Digitized by Google

(ক) অলপ অলপ বৰষুণ পৰি আছিল।

(খ) তেতিয়াও তেওঁৰ মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

(গ) মানুহজনে দুখতে কেঁকাই আছিল।

(ঘ) মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল?

(ঙ) পুখুৰীৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল।

10. Transform the following negative sentences into affirmative :

(ক) ভুৱনেশ্বৰত আগতে একো নাছিল।

(খ) মন্দিৰলৈ যোৱা যাত্ৰী অহা নাছিল।

(গ) মন্দিৰৰ দায়িত্ব চৰকাৰে লোৱা নাছিল।

(ঘ) আমিও হাবিৰ ভিতৰলৈ যোৱা নাছিলোঁ।

(ঙ) পাণ্ডায়ো সিমান উপদ্ৰৱ নকৰিছিল।

11. Recollect the situations presented in the lessons of this unit and answer the following questions in full sentences :

(ক) কণা মানুহজনে তেতিয়া কি কৰি আছিল?

(খ) (দুৰ্ঘটনাৰ সময়ত) বতাহ বলি আছিল নে বৰষুণ পৰি আছিল?

(গ) (দুৰ্ঘটনাৰ সময়ত) কণা মানুহজনে কি কৰি আছিল?

(ঘ) মন্দিৰলৈ আগতে বহুত যাত্ৰী আহিছিল নেকি?

(ঙ) পাণ্ডাবোৰে তেতিয়া বৰকৈ উপদ্ৰৱ কৰিছিল নেকি?

(চ) পুখুৰীটোৰ পানী কেতিয়াবা শুকাইছিল নে?

(ছ) হাৰ্জাৰকাইত হাবিৰ ভিতৰলৈ গৈছিল নে?

12 Substitute the underlined words by such words that give opposite meaning. Make change, if necessary, in the other parts of the sentence :

(ক) আমি তেতিয়া ঘৰলৈ আহি আছিলোঁ।

Digitized by Google

(খ) তেতিয়াও মুখেৰে তেজ ওলাই আছিল।

(গ) মন্দিৰলৈ বেছি যাত্ৰী অহা নাছিল।

(ঘ) তাৰ পানী কেতিয়াও নুশুকাইছিল।

(ঙ) মানুহজনে অলপ দুখ পাইছিল।

Vocabulary

ৰাণী	'queen'
বনবাস	'exilement in forest'
সিংহাসন	'throne'
খৰম	'wooden sandal'
অপায় অমঙ্গল	'mishaps'
হৰণ কৰিছিল	'kidnapped'
উৎপীড়ণ	'torture'
সহায়	'helps'
সেতু	'bridge from land to island'
বান্দৰ	'ape'
উদ্ধাৰ কৰিছিল	'rescued'

Digitized by Google

Unit VIII : Lesson—38

Mr. Hazarika's Proposed Visit to Puri

মি: হাজৰিকা : কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম।	Mr. Hazarika : Tomorrow we will go to Puri
মীনু : মোক নিবা নে দেউতা ?	Minu : Will (you) take me also Papa ?
মি: হাজৰিকা : নিম, তহঁত আটাইকে নিম।	Mr. Hazarika : (Yes, I) will take. (I) will take you all.
মীনু : মা আৰু মোমাইদেৰো যাব নে ?	Minu : Will (our) mother and uncle also go ?
মি: হাজৰিকা : এৰা, মাৰো যাব, মোমায়েৰো যাব। আমি সকলোৱে জগন্নাথ মন্দিৰত সোমাম।	Mr Hazarika : Yes, (your) mother also will go, (your) uncel also will go. All of us will enter into (the) Jagannath temple.
মীনু : তাৰপৰা কাইলৈয়ে উভতিবা নে দেউতা ?	Minu : Will you return therefrom tomorrow itself ?
মি: হাজৰিকা : নোভোতোঁ। পুৰীত মোৰ বন্ধু এজন আছে। আমি তেওঁৰ ঘৰলৈ যাম।	Mr. Hazarika : (We) won't. One friend of mine lives at Puri. We will

Digitized by Google

	তাত বাতি থাকিম । পিছদিনা উভতি আহিম। পুৰীত বৰ ঠাণ্ডা । তোৰ নতুন চুৱেটাৰটো লবি ।	go to his house. We will come back tomorrow. (There) is much cold at Puri. You will take your new Sweater.
মীনু :	পুৰীত মিনতিৰো মোমা- য়েক থাকে । ময়ো তেওঁলৈ লিখিম । তেওঁলোকৰ ওচৰতে সাগৰ । আমি সাগৰত গা ধুম।	Minu : Minati's uncle also lives (there) at Puri, I will also write to him. (The) sea is very near to their (house). We shall take bath at sea.

Build up Drill

১। যাম।

আমি যাম।

আমি পুৰীলৈ যাম।

কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম।

২। নিবা নে ?

মোকো নিবা নে ?

মোকো নিবা নে দেউতা ?

৩। নিম।

মই নিম।

মই তইত আটাইকে নিম।

৪। যাব নে ?

মোমাইদেৰো যাব নে ?

Digitized by Google

মা আৰু মোমাইদেৰো যাব নে ?

৫। যাব।

মাৰো যাব।

এৰা, মাৰো যাব।

এৰা, মাৰো যাব, মোমায়েৰো যাব।

৬। সোমাম।

আমি সোমাম।

আমি মন্দিৰত সোমাম।

আমি সকলোৱে মন্দিৰত সোমাম।

আমি সকলোৱে জগন্নাথ মন্দিৰত সোমাম।

৭। ঘূৰিবানে ?

কাইলৈয়েই ঘূৰিবানে ?

তাৰপৰা কাইলৈয়ে ঘূৰিবানে ?

৮। আছে।

এজন বন্ধু আছে।

মোৰ বন্ধু এজন আছে।

পুৰীত মোৰ বন্ধু এজন আছে।

৯। যাম।

আমি যাম।

আমি ঘৰলৈ যাম।

আমি তেওঁৰ ঘৰলৈ যাম।

১০। থাকিম।

(আমি) ৰাতি থাকিম।

(আমি) তাত ৰাতি থাকিম।

Digitized by Google

In Assamese

১১। আহিম।
উভতি আহিম।
পিছদিনা উভতি আহিম।
পুৰাৰ পৰা পিছদিনা উভতি আহিম।

১২। ঠাণ্ডা
বৰ ঠাণ্ডা।
পুৱাত বৰ ঠাণ্ডা।
পুৱাত এতিয়া বৰ ঠাণ্ডা।
পুৱাত এতিয়া বৰ ঠাণ্ডা।

১৩। লবি।
(তই) লবি।
(তই) চুৰেটাৰটো লবি।
(তই) নতুন চুৰেটাৰটো লবি।
(তই) তোৰ নতুন চুৰেটাৰটো লবি।

১৪। থাকে।
মোমায়েক থাকে।
মিনতিৰ মোমায়েক থাকে।
পুৱাত মিনতিৰ মোমায়েক থাকে।

১৫। লিখিম।
মহো লিখিম।
মহো তেওঁলৈ লিখিম।

১৬। ধুম।
গা ধুম।

Digitized by Google

আমি গা ধুম।

আমি সাগৰত গা ধুম।

Substitution Drill

১। (ক) কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম।

পৰহিলৈ

পৰহিলৈ আমি পুৰীলৈ যাম।

পিছদিনা

পিছদিনা আমি পুৰীলৈ যাম।

(খ) কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম।

মই

কাইলৈ মই পুৰীলৈ যাম।

তই আৰু মই

কাইলৈ তই আৰু মই পুৰীলৈ যাম।

২। (ক) মাকো নিবা নে দেউতা ?

বুবুলক

বুবুলকো নিবা নে দেউতা

তাইক

তাইকো নিবা নে দেউতা ?

আমাক

আমাকো নিবা নে দেউতা ?

(খ) মাকো নিবা নে দেউতা ?

Digitized by Google

কৰা

মাকো কৰা নে দেউতা ?

দিবা

মাকো দিবা নে দেউতা ?

আনিবা

মাকো আনিবা নে দেউতা ?

৩। (ক) নিম. তইঁত আটাইকে নিম।

কম

কম, তইঁত আটাইকে কম।

দিম

দিম, তইঁত আটাইকে দিম

আনিম

আনিম, তইঁত আটাইকে আনিম।

(খ) নিম, তইঁত আটাইকে নিম।

তোমালোক

নিম, তোমালোক আটাইকে নিম।

আপোনালোক

নিম, আপোনালোক আটাইকে নিম।

৪। (ক) মাও যাব নে দেউতা ?

পেহী

পেহীও যাব নে দেউতা ?

খুৰা

খুৰাও যাব নে দেউতা ?

Digitized by Google

বাইদেউ

বাইদেৱো যাব নে দেউতা ?

(খ) মাও যাব নে দেউতা ?

আহিব

মাও আহিব নে দেউতা ?

কৰিব

মায়ো কৰিব নে দেউতা ?

চাব

মায়ো চাব নে দেউতা ?

দিব

মায়ো দিব নে দেউতা ?

৫। (ক) এৰা, মাৰো যাব।

দেউতাৰ

এৰা, দেউতাৰো যাব।

খুৰা

এৰা, খুৰাৰো যাব।

(খ) এৰা, মাৰো যাব।

আহিব

এৰা, মাৰো আহিব।

কৰিব

এৰা, মাৰেও কৰিব।

আনিব

এৰা, মাৰেও আনিব।

৬। (ক) আমি সকলোৱে জগন্নাথ মন্দিৰত সোমাম।

Digitized by Google

আটায়ে

আমি আটায়ে জগন্নাথ মন্দিৰত সোমাম ।

(খ) আমি সকলোৱে জগন্নাথ মন্দিৰত সোমাম ।

চাম

আমি সকলোৱে জগন্নাথ মন্দিৰ চাম ।

৭ । (ক) তাৰপৰা কাইলৈয়েই ঘূৰিবানে ?

উভতিবানে

তাৰপৰা কাইলৈয়েই উভতিবা নে ?

(খ) তাৰপৰা কাইলৈয়েই ঘূৰিবা নে ?

পুৰীৰ পৰা

পুৰীৰ পৰা কাইলৈয়েই ঘূৰিবা নে ?

ভুবনেশ্বৰ

ভুবনেশ্বৰৰ পৰা কাইলৈয়েই ঘূৰিবা নে ?

৮ । কাইলৈ আমি নুঘূৰোঁ ।

নোভোতোঁ

কাইলৈ আমি নোভোতোঁ ।

নাহোঁ

কাইলৈ আমি নাহোঁ ।

নাখাওঁ

কাইলৈ আমি নাখাওঁ ।

৯ । আমি তেওঁৰ ঘৰলৈ যাম ।

আহিম

আমি তেওঁৰ ঘৰলৈ আহিম ।

Digitized by Google

ওলাম

আমি তেওঁৰ ঘৰলৈ ওলাম ।

সোমাম

আমি তেওঁৰ ঘৰত সোমাম ।

১০ । পিছদিনা উভতি আহিম ।

ঘূৰি

পিছদিনা ঘূৰি আহিম ।

উলটি

পিছদিনা উলটি আহিম ।

১১ । তোৰ নতুন চুৰেটাৰটো লবি ।

আনিবি

তোৰ নতুন চুৰেটাৰটো আনিবি ।

দিবি

তোৰ নতুন চুৰেটাৰটো দিবি ।

নিবি

তোৰ নতুন চুৰেটাৰটো নিবি ।

১২ । পুৰীত মিনতিৰো মোমায়েক থাকে ।

খুৰা

পুৰীত মিনতিৰো খুৰাক থাকে ।

পেহী

পুৰীত মিনতিৰো পেহীয়েক থাকে ।

দেওৰ

পুৰীত মিনতিৰো দেওৰেক থাকে ।

১৩ । ময়ো তেওঁলৈ লিখিম ।

Digitized by Google

তেখেত

মই তেখেতলৈ লিখিম ।

মোমাইদেউ

মই মোমাইদেউলৈ লিখিম ।

চাৰ

মই চাৰলৈ লিখিম ।

১৭। আমি সাগৰত গা ধুম ।

নদী

আমি নদীত গা ধুম ।

পুখুৰী

আমি পুখুৰীত গা ধুম ।

মুখ-হাত

আমি পুখুৰীত মুখ-হাত ধুম ।

Expansion Drill

১। কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম ।

কাইলৈ আমি আটায়ে পুৰীলৈ যাম ।

২। মাকো নিবা নে দেউতা ?

মাকো পুৰীলৈ নিবা নে দেউতা ?

৩। নিম, তহঁত আটাইকে নিম ।

নিম, তহঁত আটাইকে কাইলৈ পুৰীলৈ নিম ।

৪। মাও যাব নে দেউতা ?

আমাৰ লগত মাও যাব নে দেউতা ?

Digitized by Google

৫। এৰা, মাৰো যাব।

এৰা, তোৰ মাৰো যাব।

৬। মুযুৰোঁ।

আমি কাইলৈ মুযুৰোঁ।

৭। তাত ৰাতি থাকিম।

তাত কাইলৈ ৰাতি থাকিম।

৮। পুৰীত বৰ ঠাণ্ডা।

পুৰীত এতিয়া বৰ ঠাণ্ডা।

৯। তোৰ নতুন চুৱেটাৰটো লবি।

তই তোৰ নতুন চুৱেটাৰটো লগত লবি।

১০। ময়ো তেওঁলৈ লিখিম।

ময়ো কাইলৈ তেওঁলৈ লিখিম।

১১। আমি সাগৰত গা ধুম।

আমি কাইলৈ সাগৰত গা ধুম।

Contraction Drill

১। কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম।

কাইলৈ পুৰীলৈ যাম।

২। মোকো নিবা নে দেউতা?

মোকো নিবা নে?

৩। আমি সকলোৰে জগন্নাথৰ মন্দিৰত সোমাম।

আমি জগন্নাথৰ মন্দিৰত সোমাম।

Digitized by Google

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN

৪। তোৰ নতুন চুৰেটাৰটো লবি।

তোৰ চুৰেটাৰটো লবি।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাহঁত কেতিয়া পুৰীলৈ যাব ?

উত্তৰ— হাজৰিকাহঁত কাইলৈ পুৰীলৈ যাব।

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাহঁত কাইলৈ কলৈ যাব ?

উত্তৰ— হাজৰিকাহঁত কাইলৈ পুৰীলৈ যাব।

প্ৰশ্ন— লগত তেখেতে কাক কাক নিব ?

উত্তৰ— লগত তেখেতে মানুহঁত আটাইকে নিব।

প্ৰশ্ন— তাত তেখেত সকল কেইদিন থাকিব ?

উত্তৰ— তাত তেখেতসকল এদিন থাকিব।

প্ৰশ্ন— পুৰীত তেখেতসকল ক'ত থাকিব ?

উত্তৰ— পুৰীত তেখেতসকল এজন বন্ধুৰ ঘৰত থাকিব।

প্ৰশ্ন— পুৰীত ঠাণ্ডা নে গৰম ?

উত্তৰ— পুৰীত বৰ ঠাণ্ডা।

Transformation Drill

(a) Affirmative to Negative

১। পুৰীৰ পৰা কাইলৈ ঘূৰিম।

পুৰীৰ পৰা কাইলৈ নুঘূৰোঁ।

Digitized by Google

২ । কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম ।

কাইলৈ আমি পুৰীলৈ নাযাওঁ ।

৩ । মই তইঁতক পুৰীলৈ নিম ·

মই তইঁতক পুৰীলৈ নিনিওঁ ।

৪ । মাও পুৰীলৈ যাব ।

মাও পুৰীলৈ নাযায় ।

৬ । আমি সকলোৱে মন্দিৰত সোমাম ।

আমি কোনেও মন্দিৰত নোসোমাওঁ ।

৬ । পিছদিনা উভতি আহিম ।

পিছদিনা উভতি নাহোঁ ।

৭ । তোৰ চুৰেটাবটো লবি ।

তোৰ চুৰেটাৰটো নলবি ।

৮ । পুৰীত ৰাতি থাকিম ।

পুৰীত ৰাতি নাথাকোঁ

৯ । আমি সাগৰত গা ধুম ।

আমি সাগৰত গা নোধোঁ ।

১০ । মই তেওঁলৈ লিখিম ।

মই তেওঁলৈ নিলিখোঁ ।

EXERCISES

1. **Fill in the blanks with appropriate forms of the noun-stems in brackets :**

(ক) তোৰ — — যাব । (দেউতা, খুৰা, মোমাইদেউ)

Digitized by Google

(খ) তোমাৰ — — কেনে আছে ? (বাইদেউ, মা, পেহী, বৌ)

(গ) আপোনাৰ — — কি কৰিছে ? (খুৰা, পেহী বন্ধু, সখী)

(ঘ) তাৰ — — কি কলে ? (মা, দেউতা, নবৌ, সখী, বন্ধু)

2 Change the tense of the verbs in the following sentences into future :

(ক) মই এইখন কিতাপ পঢ়িছোঁ ।

(খ) তুমি তালৈ যোৱা ।

(গ) বীণাই অংক কৰিছিল ।

(ঘ) শিক্ষকে বক্তৃতা দিলে ।

(ঙ) মীনুৰ মাকে চাহ কৰি আছে ।

3. Fill in the blanks in the light of the text of the lesson :

(ক) দেউতাকে মীনুক — — দিব ।

(খ) মাক পুৰীলৈ যাব — — ?

(গ) মীনুৱে নতুন চুৰেটাৰ — — লব ।

(ঘ) পৰহি — — পৰীক্ষা হব ।

(ঙ) পিছদিনা — — তেওঁলোক উভতিব ।

4. Expand the sentences by adding temporal words already known :

(ক) প্ৰবীণ ঘৰলৈ যাব ।

(খ) আমি উভতি আহিম ।

(গ) তেওঁ স্কুললৈ যাব ।

(ঘ) তাত থাকিম ।

(ঙ) তাৰ পৰা দেউতাইঁত উভতিব নে ?

Digitized by Google

5. Transform the sentences into negative :

(ক) পৰহি স্কুল বন্ধ থাকিব।

(খ) তুমি তাত থাকিবা ।

(গ) মীনুৰ মাকো আহিব।

(ঘ) ইইঁতক নিম।

(ঙ) জগন্নাথ মন্দিৰ সোমাম।

(চ) আমি পিছাদিনা ঘূৰিম।

(ছ) মোক নিবা নে দেউতা?

Vocabulary

কাইলৈ	'tomorrow'
যাম	'(I) shall go'
নিবা	'(you, hon.) will take'
যাব	'(you, m-hon.) will go'
সোমাম	'(I) shall enter into'
ঘূৰিবা	'(you, hon.) will return'
নুঘূৰোঁ	'(I) shall not return'
থাকিম	'(I) shall stay'
উভতি আহিম	'(I) shall return'
লবি	'(you, non-hon) will take'
আটাই, সকলো	'all'
জগন্নাথ মন্দিৰ	'temple of Lord Jagannath'
ৰাতি	'night'
ঠাণ্ডা	'cold'

Digitized by Google

মোমায়েক	'one's mother's brother'
লিখিম	'(I) shall write'
ওচৰতে	'near'
গা ধুম	'(I) shall take bath'

Grammatical Notes

1. Future tense formation is introduced here in this lesson.

(a) Future tense markers are -(ই)ম্ and -(ই)ব্. -(ই)ম্ is used in the first person and -(ই)ব্ elsewhere The initial -(ই) in both the cases is dropped after verb-stems ending in vowels Verbstems in -ও and -এ > -উ and -ই respectively, when -(ই)ম্ or -(ই)ব্ is required to be added to.

(b) The personal suffixes that are added to (-ই)ম্ and -(ই)ব্ are as follows :

1st p. : verbstem +(ই)ম্ + ø > খাম, কৰিম, দিম।

2nd p. {
- non-hon. vs. +(ই)ব্ + ই > খাবি, কৰিবি, দিবি।
- hon. vs. +(ই)ব্ +আ > খাবা. কৰিবা, দিবা।
- more-hon vs +(ই)ব্ +অ > খাব, কৰিব দিব।

3rd p. verbstem +(ই)ব্+অ > খাব, কৰিব, দিব।

2. The negative of Future Indicative and Future Imperative are constructed in two different ways : (a) For the nega-

Digitized by Google

tive of future Indicative the negative of simple present holds good. eg. :

Indicative
- খাম : নাখাওঁ ; কৰিম : নকৰোঁ ; দিম : নিদিওঁ
- খাবা : নোখোৱা ; কৰিবা : নকৰা ; দিবা : নিদিয়া
- খাব : নখায় ; কৰিব : নকৰে ; দিব . নিদিয়ে।

(b) To form the negative of future Imperative. the negative element is prefixed to the verbform of which the syllable nucleus is assimilated with the first vowel of the verb form. This is however restricted to the 2nd person. eg. :

Imperative
- কৰিবা : নকৰিবা ; দিবা : নিদিবা ; খাবা : নাখাবা
- কৰিবি : নকৰিবি ; দিবি : নিদিবি ; খাবি : নাখাবি।

3. When special emphasis is given, the negative of the Future Indicative in 1st person, 2nd person (m-non.) and 3rd person may also be formed as in 2(b). This is, of course, in sharp contrast with 2(a) above :

খাম আৰু নাখাম নে ?

কলে বুলিয়েই নকৰিম নে ?

কলে বুলিয়েই নিদিব নে ?

4. To denote 'on a particular day' -আ is added to -দিন. eg. : পিছদিনা. আগদিনা সিদিনা, যিদিনা, দহদিনৰ দিনা but to count days -আ is not added eg:. 'one day' এদিন 'two days' দুদিন etc.

Digitized by Google

5. Temporal words like ৰাতি, পুৱা, গধূলি, দুপৰীয়া, আবেলি etc. except দিন donot take locative suffix -ত even when they express locus of action.

6. In informed or colloquial speech the genitive -ৰ is usually dropped from phrases like জগন্নাথৰ মন্দিৰ, কামাখ্যাৰ মন্দিৰ ইত্যাদি rusulting in জগন্নাথ মন্দিৰ, কামাখ্যা মন্দিৰ ইত্যাদি।

Digitized by Google

Unit VIII : Lesson—39

Bubul-Minu's Reaction

মীনু :	বুবুল শুনিছ নে ?	Minu :	Bubul, have you heard (it) ?
বুবুল :	কি বাইদেউ ?	Bubul :	Whar (is that) sister ?
মীনু :	কাইলৈ ৰবিবাৰে দেউতাহঁত পুৰীলৈ যাব। দেউতাৰ লগত মই যাম, মা যাব, আন বহুতো মানুহ যাব।	Minu :	Tomorrow on Sunday. father and others shall go to Puri. I shall go with father, mother will go, many other people also will go.
বুবুল :	মোক নিব নে নিনিয়ে ?	Bubul :	Will (he) take me or not ?
মীনু :	নিব তই পুৱাই উঠিবি। পিন্ধি উৰি ওলাবি।	Minu :	(He) will take. You will get up in (the) morning itself. You will be ready being dressed.
বুবুল :	আমি কিহৰে যাম ? ৰেলেৰে নে বাছেৰে ?	Bubul :	By what means shall we go ? By train or by bus ?
মীনু :	আমি বাছেৰে যাম। জগন্নাথ মন্দিৰ চাম। অলপ ভোগ দিম।	Minu :	We shall go by bus. (We) shall see

Digitized by Google

	সাগৰত গা ধুম। পুৰীত এৰাতি থাকিম। পৰহিলৈ ১৫ তাৰিখে উভতি আহিম।		Jagannath's temple. (We) shall offer little 'Bhoga'. (We) shall bathe in Sea. (We) shall halt for a night at Puri. On the 15th, the day after tomorrow, (we) shall come back.
বুবুল :	দেউতা এতিয়া কলৈ গৈছে? তেওঁ মোৰ লগত ভাত খাব নে নাখায়? তই আজি স্কুললৈ যাবি নে নাযাব?	Bubul :	Where has father gone now? Will he eat with me or not? Will you go to (the) school today or not?
মীনু :	দেউতা এঘণ্টামান আগতে বজাৰলৈ গৈছে। এতিয়ামানে বজাৰ পাব পায়। তেওঁ আগতীয়া টিকট কিনিব পায়।	Minu .	Father has gone to (the) market about one hour before (He) might have arrived (at the) market. He might have bought advance ticket.

Build-up Drill

১। শুনিছ নে?

বুবুল শুনিছ নে?

Digitized by Google

২। বাইদেউ

কি বাইদেউ ?

৩। যাব।

দেউতাইঁত যাব।

দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব।

ৰবিবাৰে দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব।

কাইলৈ ৰবিবাৰে দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব।

৪। যাম।

মই যাম।

দেউতাৰ লগত মই যাম।

৫। যাব।

মা যাব।

মানুহ যাব।

বহুতো মানুহ যাব।

মা আৰু আন বহুতো মানুহ যাব।

৬। নিব নে ?

নিব নে নিনিয়ে ?

মোক নিব নে নিনিয়ে ?

৭। উঠিবি।

তই উঠিবি।

তই পুৱাই উঠিবি।

৮। ওলাবি।

পিন্ধি উৰি ওলাবি।

Digitized by Google

In Assamese

৯। যাম।

কিহেৰে যাম ?

আমি কিঁহেৰে যাম ?

আমি কিহেৰে যাম, ৰেলেৰে নে বাছেৰে ?

১০। যাম।

আমি যাম।

আমি ৰেলেৰে যাম।

১১। চাম।

মন্দিৰ চাম ।

জগন্নাথ মন্দিৰ চাম ।

১২। ধুম।

গা ধুম ।

সাগৰত গা ধুম ।

১৩। থাকিম।

পুৰীত থাকিম ।

পুৰীত এৰাতি থাকিম ।

১৪। উভতি আহিম।

পৰহি উভতি আহিম।

পৰহি পোন্ধৰ তাৰিখে উভতি আহিম।

১৫। গৈছে।

দেউতা গৈছে।

দেউতা এঘণ্টামান আগতে গৈছে।

দেউতা এঘণ্টামান আগতে বজাৰলৈ গৈছে।

Digitized by Google

১৬। পাব পায়।

বজাৰ পাব পায়।

এতিয়ামানে বজাৰ পাব পায়।

দেউতা এতিয়ামানে বজাৰ পাব পায়।

১৭। খাব নে নাখায় ?

ভাত খাব নে নাখায় ?

তেওঁ ভাত খাব নে নাখায় ?

তেওঁ মোৰ লগত ভাত খাব নে নাখায় ?

১৮। যাবি নে নাযাৱ ?

স্কুললৈ যাবি নে নাযাৱ ?

তই আজি স্কুললৈ যাবি নে নাযাৱ ?

১৯। কিনিব পায়।

টিকট কিনিব পায়।

তেওঁ টিকট কিনিব পায়।

তেওঁ আগতীয়া টিকট কিনিব পায়।

Substitution Drill

১। বুবুল শুনিছ নে ?

আছ

বুবুল আছ নে ?

জানিছ

বুবুল জানিছ নে ?

২। (ক) কাইলৈ দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব।

Digitized by Google

মা

কাইলৈ মাইঁত পুৰীলৈ যাব ।

ককাইদেউ

কাইলৈ ককাইদেউইঁত পুৰীলৈ যাব।

(খ) কাইলৈ দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব।

পৰহি

পৰহিলৈ দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব।

ৰবিবাৰ

ৰবিবাৰে দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব ।

৩। দেউতাৰ লগত মই যাম।

আমি

দেউতাৰ লগত আমি যাম।

আমি আটায়ে

দেউতাৰ লগত আমি আটায়ে যাম ।

৪। (ক) মোক নিব নে নিনিয়ে?

তোক

তোক নিব নে নিনিয়ে?

সিহঁত

সিহঁতক নিব নে নিনিয়ে?

(খ) মোক নিব নে নিনিয়ে?

দিব

মোক দিব নে নিদিয়ে?

কব

মোক কব নে নকয়?

Digitized by Google

৫। তেওঁ মোৰ লগত ভাত খাব নে নাখায় ?

চাহ

তেওঁ মোৰ লগত চাহ খাব নে নাখায় ?

জলপান

তেওঁ মোৰ লগত জলপান খাব নে নাখায় ?

৬। (ক) আমি কিহেৰে যাম ?

কেতিয়া

আমি কেতিয়া যাম ?

কেনেকৈ

আমি কেনেকৈ যাম ?

(খ) আমি কিহেৰে যাম ?

আহিম

আমি কিহেৰে আহিম ?

৭। বেলেৰে নে বাছেৰে ?

মটৰ

বেলেৰে নে মটৰেৰে ?

চাইকেল

বেলেৰে নে চাইকেলেৰে ?

৮। সাগৰত গা ধুম।

মুখ

সাগৰত মুখ ধুম।

ভৰি-হাত

সাগৰত ভৰি-হাত ধুম।

Digitized by Google

৯। (ক) পৰহি পোন্ধৰ তাৰিখে উভতি আহিম।

কালি

কালি পোন্ধৰ তাৰিখে উভতি আহিম।

ষোল্ল

কালি ষোল্ল তাৰিখে উভতি আহিম।

(খ) পৰহি পোন্ধৰ তাৰিখে উভতি আহিম।

ঘূৰি

পৰহি পোন্ধৰ তাৰিখে ঘূৰি আহিম।

১০। এঘণ্টামান আগতে বজাৰলৈ গৈছে।

অলপ

অলপ আগতে বজাৰলৈ গৈছে।

কিছুসময়

কিছুসময় আগতে বজাৰলৈ গৈছে।

১২ (ক) এতিয়ামানে বজাৰ পাব পায়।

বৰ্ত্তমান

বৰ্ত্তমান বজাৰ পাৰ পায়।

(খ) এতিয়ামানে বজাৰ পাব পায়।

কটক

এতিয়ামানে কটক পাব পায়।

১২। তই আজি স্কুললৈ যাবি নে নাযাব?

ঘৰ

তই আজি ঘৰলৈ যাবি নে নাযাব?

অফিচ

তই আজি অফিচলৈ যাবি নে নাযাব?

Digitized by Google

আহ

তই আজি অফিচলৈ আহিবি নে নাহ।

Assertive to Interrogative

১। কাইলৈ দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব।

কাইলৈ দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব নে ?

২। দেউতাৰ লগত মই যাম।

দেউতাৰ লগত মই যাম নে ?

৩। আন বহুতো মানুহ যাব।

আন বহুতো মানুহ যাব নেকি ?

৪। পিছদিনা আমি গুচি আহিম

পিছদিনা আমি গুচি আহিম নেকি ?

৫। দেউতা বজাৰলৈ গৈছে

দেউতা বজাৰলৈ গৈছে নেকি ?

Affirmative to Negative

১। দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব।

দেউতাইঁত পুৰীলৈ নাযায়।

২। মোক নিব।

মোক নিনিয়ে।

৩। পিছদিনা আমি গুচি আহিম।

পিছদিনা আমি গুচি নাহোঁ।

Digitized by Google

৪। পিছদিনা উন্নতি আহিম।
পিছদিনা উন্নতি নাহোঁ।

৫। বহুতো মানুহ যাব।
বহুতো মানুহ নাযায়।

Formation of interrogative by using question words for 'when, who, wherto, on which day, whose etc.'

১। (ক) কাইলৈ দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব।
কেতিয়া দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব ?
(খ) কাইলৈ দেউতাইঁত কলৈ যাব ?

২। (ক) দেউতাৰ লগত মই যাম।
মই কাৰ লগত যাম ?
(খ) দেউতাৰ লগত কোন যাব ?

৩। (ক) দেউতা বজাৰলৈ গৈছে।
দেউতা কলৈ গৈছে ?
(খ) কোন বজাৰলৈ গৈছে ?

To Interrogative as per model

১। মোক দিব।
মোক দিব নে নিদিয়ে ?

২। তই আজি স্কুললৈ যাবি।
তই আজি স্কুললৈ যাবি নে নাযাব ?

৩। তেওঁ মোৰ লগত ভাত খাব।
তেওঁ মোৰ লগত ভাত খাব নে নাখায় ?

Digitized by Google

৪। আপুনি ক্লাচ লব।

আপুনি ক্লাচ লব নে নলয় ?

Analogical Drill

আৰ্হি : দেউতা বজাৰ পাব পায়।

১। বেল কটক পাব পায়।

... ...

বেল কটক পাব পায়।

২। তেওঁ টিকট কাটিব পায়।

... ...

তেওঁ টিকট কাটিব পায়।

৩। (ক) তেওঁ ঘৰলৈ যাব পায়।

... ...

তেওঁ ঘৰলৈ যাব পায়।

(খ) তেওঁ ঘৰ পাব পায়।

... ...

তেওঁ ঘৰ পাব পায়।

৪। তেওঁ উভতি আহিব পায়।

... .

তেওঁ উভতি আহিব পায়।

৫। তুমি উভতি যাব পোৱা।

... ...

তুমি উভতি যাব পোৱা।

Digitized by Google

৬। পুৰীত এৰাতি থাকিব পোৱা।

... ...

পুৰীত এৰাতি থাকিব পোৱা।

EXERCISES

1. Fill in the blanks :

১। মোক দিবা নে — —?

২। আপুনি কাইলৈ ইয়ালৈ আহিব নে — — ?

৩। তুমি পৰহি উভতি আহিবা নে — —

৪। তই ভাত খাবি নে — — ?

৫। তোমালোকে পঢ়িছা নে — — ?

2. Expand the following sentences :

(ক) আমি কিহেৰে যাম, বাছেৰে — — ?

(খ) আমি কলৈ যাম, ইয়ালৈ — — ?

(গ) তোমালোক কেতিয়া যাবা, কাইলৈ — — ?

(ঘ) আপুনি ক'ৰপৰা আহিল, ঘৰৰ পৰা — — ?

(ঙ) তুমি কি খাবা, ভাত — — ?

3. Complete the transformation :

(ক) মোক নিব > মোক নিনিয়ে।

(খ) দীপাক দিব> ... ...

(গ) আমি গুচি আহিম > ... ...

(ঘ) তেখেতসকল বজাৰলৈ যাব> ... ...

Digitized by Google

(ঙ) আমি পুৰীত এৰাতি থাকিম > ... ...

(চ) মাও তালৈ যাব > ... ...

4. Substitute the underlined words by the appropriate forms of the stems given in paranthesis :

(ক) তই পুৱাই উঠিবি। (আহ্, পঢ়-, ক-, ধো-)

(খ) পিন্ধি-উৰি ওলাবি। (থাক, আহ্-, যা-,)

(গ) ৰবিবাৰে দেউতাইঁত পুৰীলৈ যাব। (সোমবাৰ, মঙ্গলবাৰ, পৰহি, কালি)

(ঘ) দেউতা বজাৰ পাব পায়। (বাইদেউ, মা খুৰাদেউ, বুবুল, মীনু)

(ঙ) পুৰীত এৰাতি থাকিম। (দিন, ঘণ্টা, দিন ৰাতি)

5. Give short replies :

(ক) ৰবিবাৰে মীনুহঁতৰ কোন পুৰীলৈ যাব ?

(খ) তেওঁ / তেওঁলোক কিহেৰে যাব ?

(গ) -ঐ- / -ঐ- কিমানদিন থাকিব ?

(ঘ) -ঐ- / -ঐ- কেতিয়া উভতিব ?

(ঙ) মীনুৰ দেউতাক কেতিয়া বজাৰলৈ গৈছে ?

(চ) মীনুৰ দেউতাক এতিয়া বজাৰ পাইছে নে ?

(ছ) সাগৰত তেওঁ / তেওঁলোকে কি কৰিব ?

Vocabulary

ৰবিবাৰ	'sunday'
যাব	'will go'
দেউতাইঁত	'father and others'

Digitized by Google

নিব নে নিনিয়ে	'(He) will take or not'
গা ধুম	'(I) shall take bath'
চাম	'(I) shall see'
পিন্ধি উৰি থলাবি	'(you, n-hon.) will be ready having dressed
উঠিবি	'(you) will get up'
কিহেৰে	'by what'
জগন্নাথ মন্দিৰ	'Jagannath temple'
তাৰিখ	'date'
ঘণ্টা	'hour'
উভতি আহিম	'(I/we) will come back'
পুৱা	'morning'
বাছেৰে	'by bus'
ৰাতি	'night'
এতিয়া	'now'
আগতে	before'
ভোগ	'offerings
আগতীয়া	'advance'
টিকট	'ticket'

Grammatical Notes

1. When question marker নে is used after a future verb form and it is to be followed by another verb form, the second verb always appears in present indefinite form ; eg. :

Digitized by Google

যাম নে নাযাওঁ ?	লিখিবা মে নিলিখা ?
নিব নে নিনিয়ে ?	কব নে নকয় ?
কৰিব নে নকৰে ?	যাব নে নাযায় ?

2. -(এ)ৰে is added to non-human nouns when used instrumentally. The initial -এ is dropped when the nounstem ends in a vowel. eg. :

বাছ+এৰে>বাছেৰে ; ৰেল+এৰে > ৰেলেৰে ; ভৰি+এৰে > ভৰিৰে।

3. In পুৱাই stress-marker -(এ)ই is added to পুৱা. Thus :

এতিয়া	may become	এতিয়াই
কাইলৈ	,,	কাইলৈয়েই
পৰহিলৈ	,,	পৰহিলৈয়েই
কেতিয়াবা	,,	কেতিয়াবাই

4. To express the sense like 'might have arrived', 'might have come' etc. the principal verbstem is inflected for the future in 3rd person and is compounded with auxiliary verbstem পা- as the second member which is inflected into simple present in the 3rd person.

(ক) ৰেল এতিয়ামানে কটক পায়। (পা+ -(ই)ব পা+-এ)

(খ) তেওঁ ঘৰত থাকিব পায়। (থাক্+-(ই)ব পা+-এ)

———

Digitized by Google

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARIES

Unit VIII : Lesson—40

The Father Has to Deliver a Lecture

মুন : তুমি কি কৰি আছা মা ?	Mun : What are you doing, mama ?
মাক : মই এয়া তৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ । সিফালে খাৰ খিনিও বহাই দিছোঁ । তইনো কি কৰিব ধৰিছ ?	Mother : Here I am cutting the green vegetables (into pieces). On the other hand. (I) have put the (curry seasoned with) alkali (on the pan). What are you doing ?
মুন : মই এটা চিত্ৰ আঁকিব ধৰিছোঁ । কাইলৈ মই (ব্লেক-বোৰ্ডত) থৰ্মমিটাৰ (আঁকি) বুজাব লাগিব ।	Mun : I am drawing a picture. I shall have to explain the thermometre to-morrow (after having drawn it on the black board).
মাক : এতিয়া সেইবোৰ থ । মচলা-খিনি বটি দিহি । দেউতাৰ বাৰ বজাত কমলপুৰ মৌজালৈ যাব লাগিব ! তেখেতে তাত এটা বক্তৃতা দিব লাগিব ।	Mother : Now leave (all) these. Grind (and) give (me) the spices. (Your) father has to go to Kamalput mauza at 12 noon. He shall have to deliver a lecture there.

Digitized by Google

মুন : কিহৰ ওপৰত দেউতাই বক্তৃতা দিব মা ?

Mun . On what (topic my) father will give lecture. mama ?

মাক : দেউতাৰে আধুনিক চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ওপৰত বক্তৃতা দিব। তেখেতে সহজ ভাষাৰে মানুহ বিলাকক কব লাগিব। প্ৰাথমিক চিকিৎসা, স্বাস্থ্য-ৰক্ষাৰ নিয়ম প্ৰণালীৰ কথা কব লাগিব।

Mother : (Your) father shall give lecture on modern Science. He shall have to tell (the) people in simple language. He has to tell (them) about primary treatment, regulations for keeping health.

মুন : দেউতা ৰাতি উভতি আহিব নে নাহে ?

Mun : Father shall come back at night or not ?

মাক : দেউতাৰ উভতি নাহি আৰু কলৈ যাব ? কালি মৃদুলাৰ পৰীক্ষা আছে নহয়। দেউতাৰে তাইক গুৱাহাটীলৈ নিব নালাগিব নে ?

Mother : Having not come here where (your) father will go ? Tomorrow, Mridula has (to sit for) examination indeed. Shall not (your) father have to take her to Gauhati ?

Substitution Drill

১। তুমি কি কৰি আছা মা ?
কৰিব ধৰিছা
তুমি কি কৰিব ধৰিছা মা ?

Digitized by Google

In Assamese

তই

তই কি কৰিব ধৰিছ মা ?

২। মই তৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ।

আমি

আমি তৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ।

পাচলি

আমি পাচলি কুটিব ধৰিছোঁ।

মা

মাই পাচলি কুটিব ধৰিছে।

৩। সিফালে খাৰখিনিও বহাই দিছোঁ।

তৰকাৰী

সিফালে তৰকাৰীখিনিও বহাই দিছোঁ।

মাংস

সিফালে মাংসখিনিও বহাই দিছোঁ।

৪। তইনো কি কৰিব ধৰিছ ?

তুমি

তুমিনো কি কৰিব ধৰিছা ?

আপুনি

আপুনিনো কি কৰিব ধৰিছে ?

খাব

আপুনিনো কি খাব ধৰিছে ?

৫। মই এটা চিত্ৰ আঁকিব ধৰিছোঁ।

ছবি

মই এটা ছবি আঁকিব ধৰিছোঁ।

Digitized by Google

এখন মেপ

মই এখন মেপ আঁকিব ধৰিছোঁ ।

৬। কাইলৈ মই থাৰ্মমিটাৰ বুজাব লাগিব ।

আমি

কাইলৈ আমি থাৰ্মমিটাৰ বুজাব লাগিব ।

বিজ্ঞান

কাইলৈ আমি বিজ্ঞান বুজাব লাগিব ।

বক্তৃতা দিব

কাইলৈ আমি বক্তৃতা দিব লাগিব ।

৭। এতিয়া সেইবোৰ থ ।

সেইখন

এতিয়া সেইখন থ ।

সেইটো

এতিয়া সেইটো থ ।

আন

এতিয়া সেইটো আন ।

৮। মচলাখিনি বটি দেহি ।

আদা

আদাখিনি বটি দেহি

পিয়াজ

পিয়াজখিনি বটি দেহি ।

জলকীয়া

জলকীয়াখিনি বটি দেহি ।

জালুক-জিৰা

জালুক-জিৰাখিনি বটি দেহি ।

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARIES

Digitized by Google

৯। দেউতাৰ মৌজালৈ যাব লাগে।

গাওঁ

দেউতাৰ গাওঁলৈ যাব লাগে।

ঘৰ

দেউতাৰ ঘৰলৈ যাব লাগে।

তেখেত

তেখেত ঘৰলৈ যাব লাগে।

মই

মই ঘৰলৈ যাব লাগে।

তুমি

তুমি ঘৰলৈ যাব লাগে।

১০। তেখেতে তাত এটা বক্তৃতা দিব লাগিব।

তুমি

তুমি তাত এটা বক্তৃতা দিব লাগিব।

মই

মই তাত এটা বক্তৃতা দিব লাগিব।

আপুনি

আপুনি তাত এটা বক্তৃতা দিব লাগিব।

১১। কিহৰ ওপৰত দেউতাই বক্তৃতা দিব মা?

খুৰা

কিহৰ ওপৰত খুৰাই বক্তৃতা দিব মা?

পেহী

কিহৰ ওপৰত পেহীয়ে বক্তৃতা দিব মা?

কেতিয়া

কেতিয়া পেহীয়ে বক্তৃতা দিব মা?

Digitized by Google

১২। দেউতাৰে আধুনিক চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ওপৰত বক্তৃতা দিব।

মই

মই আধুনিক চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ওপৰত বক্তৃতা দিম।

তুমি

তুমি আধুনিক চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ওপৰত বক্তৃতা দিবা।

তেখেত

তেখেত আধুনিক চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ওপৰত বক্তৃতা দিব।

১৩। তেখেতে সহজ ভাষাৰে মানুহবিলাকক কব লাগিছ।

মই

মই সহজ ভাষাৰে মানুহবিলাকক কব লাগিব।

দেউতাৰ

দেউতাৰে সহজ ভাষাৰে মানুহবিলাকক কব লাগিব।

সকলো

দেউতাৰে সহজ ভাষাৰে সকলোকে কব লাগিব।

১৪। প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ কথা কব লাগিব।

স্বস্থ্যৰক্ষা

স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ কথা কব লাগিব।

বিজ্ঞান

বিজ্ঞানৰ কথা কব লাগিব।

নিয়ম প্ৰণালী

নিয়ম প্ৰণালীৰ কথা কব লাগিব।

১৫। দেউতা ৰাতি উভতি আহিব নে নাহে ?

ককাইদেউ

ককাইদেউ ৰাতি উভতি আহিব নে নাহে ?

Digitized by Google

যাব

ককাইদেউ ৰাতি উভতি যাব নে নাযায় ?

১৬। দেউতাৰ উভতি নাহি কলৈ যাব ?

ঘূৰি

দেউতাৰ ঘূৰি নাহি কলৈ যাব ?

ককাইদেউ

ককাইদেৱেৰ ঘূৰি নাহি কলৈ যাব ?

নগৈ

ককাইদেৱেৰ ঘূৰি নগৈ কলৈ যাব ?

১৭। কালি মৃদুলাৰ পৰীক্ষা আছে নহয়।

পৰহি

পৰহি মৃদুলাৰ পৰীক্ষা আছে নহয়

আজি

আজি মৃদুলাৰ পৰীক্ষা আছে নহয়।

নাই

আজি মৃদুলাৰ পৰীক্ষা নাই নহয়।

১৮। দেউতাৰে তাইক গুৱাহাটীলৈ নিব নালাগিব নে ?

ককায়েৰ

ককায়েৰে তাইক গুৱাহাটীলৈ নিব নালাগিব নে ?

সিহঁত

ককায়েৰে সিহঁতক গুৱাহাটীলৈ নিব নালাগিব নে ?

Transformation Drill

(a) To other type of Present Continuous.

১। তুমি কি কৰি আছা ?

তুমি কি কৰিব ধৰিছা ?

Digitized by Google

২ । মই তৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ ।
মই তৰকাৰী কুটি আছোঁ ।

৩ । তইনো কি কৰিব ধৰিছ ?
তইনো কি কৰি আছ ?

৪ । মই মচলা বটিব ধৰিছোঁ ।
মই মচলা বটি আছোঁ ।

৫ । দেউতাৰে বক্তৃতা দি আছে ।
দেউতাৰে বক্তৃতা দিব ধৰিছে ।

৬ । পাংখা ঘূৰি আছে ।
পাংখা ঘূৰিব ধৰিছে ।

(b) To Interrogative

১ । দেউতা উভতি আহিব ।
দেউতা উভতি আহিব নে নাহে ?

২ । দেউতাই বক্তৃতা দিব ।
দেউতাই বক্তৃতা দিব নে নিদিয়ে ?

৩ । তেখেত মোজালৈ যাব ।
তেখেত মোজালৈ যাব নে নেযায় ?

৪ । কালি পৰীক্ষা হব ।
কালি পৰীক্ষা হব নে নহয় ?

৫ । দেউতাৰে তাইক গুৱাহাটীলৈ নিব লাগিব ।
দেউতাৰে তাইক গুৱাহাটীলৈ নিব লাগিব নে নালাগে ?

Digitized by Google

(c) To Negative

১। দেউতাৰে বক্তৃতা দিব লাগে।

দেউতাৰে বক্তৃতা দিব নালাগে।

২। তেওঁখেত গুৱাহাটীলৈ যাব লাগিব।

তেখেত গুৱাহাটীলৈ যাব নালাগে।

৩। তেখেতে সহজ ভাষাৰে কব লাগিব।

তেখেতে সহজ ভাষাৰে কব নালাগে?

৪। স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ নিয়ম প্ৰণালীৰ কথা কব লাগিব।

স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ নিয়ম প্ৰণালীৰ কথা কব নালাগে।

৫। কাইলৈ মই থাৰ্মমিটাৰ বুজাব লাগিব।

কাইলৈ মই থাৰ্মমিটাৰ বুজাব নালাগে।

৬। তুমি বিজ্ঞান বুজাব লাগিব।

তুমি বিজ্ঞান বুজাব নালাগে।

Expansion Drill

১। তুমি কি কৰি আছা?

তুমি এতিয়া কি কৰি আছা?

২। এয়া, মই তৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ।

এয়া, মই এতিয়া তৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ।

৩। তইনো কি কৰিব ধৰিছ?

তইনো এতিয়া কি কৰিব ধৰিছ?

Digitized by Google

২। মই তৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ।
মই তৰকাৰী কুটি আছোঁ।

৩। তইনো কি কৰিব ধৰিছ ?
তইনো কি কৰি আছ ?

৪। মই মচলা বটিব ধৰিছোঁ।
মই মচলা বটি আছোঁ।

৫। দেউতাৰে বক্তৃতা দি আছে।
দেউতাৰে বক্তৃতা দিব ধৰিছে।

৬। পাংখা ঘূৰি আছে।
পাংখা ঘূৰিব ধৰিছে।

(b) To Interrogative

১। দেউতা উভতি আহিব।
দেউতা উভতি আহিব নে নাহে ?

২। দেউতাই বক্তৃতা দিব।
দেউতাই বক্তৃতা দিব নে নিদিয়ে ?

৩। তেখেত মোজালৈ যাব।
তেখেত মোজালৈ যাব নে নেযায় ?

৪। কালি পৰীক্ষা হব।
কালি পৰীক্ষা হব নে নহয় ?

৫। দেউতাৰে তাইক গুৱাহাটীলৈ নিব লাগিব।
দেউতাৰে তাইক গুৱাহাটীলৈ নিব লাগিব নে নালাগে ?

Digitized by Google

(c) To Negative

১। দেউতাৰে বক্তৃতা দিব লাগে।
দেউতাৰে বক্তৃতা দিব নালাগে।

২। তেওঁখেত গুৱাহাটীলৈ যাব লাগিব।
তেখেত গুৱাহাটীলৈ যাব নালাগে।

৩। তেখেতে সহজ ভাষাৰে কব লাগিব।
তেখেতে সহজ ভাষাৰে কব নালাগে ?

৪। স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ নিয়ম প্ৰণালীৰ কথা কব লাগিব।
স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ নিয়ম প্ৰণালীৰ কথা কব নালাগে।

৫। কাইলৈ মই থাৰ্মমিটাৰ বুজাব লাগিব।
কাইলৈ মই থাৰ্মমিটাৰ বুজাব নালাগে।

৬। তুমি বিজ্ঞান বুজাব লাগিব।
তুমি বিজ্ঞান বুজাব নালাগে।

Expansion Drill

১। তুমি কি কৰি আছা ?
তুমি এতিয়া কি কৰি আছা ?

২। এয়া, মই তৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ।
এয়া, মই এতিয়া তৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ।

৩। তইনো কি কৰিব ধৰিছ ?
তইনো এতিয়া কি কৰিব ধৰিছ ?

Digitized by Google

৪ । মই এটা চিত্ৰ আঁকিব ধৰিছোঁ ।

মই এতিয়া এটা চিত্ৰ আঁকিব ধৰিছোঁ ।

৫ । দেউতাৰ কমলপুৰ মৌজালৈ যাব লাগে ।

দেউতাৰ বাৰ বজাত কমলপুৰ মৌজালৈ যাব লাগে ।

৬ । দেউতা ৰাতি উভতি আহিব নে নাহে ?

দেউতা কালি ৰাতি উভতি আহিব নে নাহে ?

EXERCISE

1. Fill in the blanks :

(ক) সিফালে খাৰখিনিও — — দিছোঁ ।

(খ) তইনো কি কৰিব — — ?

(গ) মচলাখিনিও — — দেহি ।

(ঘ) তাত তেখেতে এটা বক্তৃতা দিব — — ।

(ঙ) স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ নিয়ম — — কথা কব লাগিব ।

(চ) দেউতা ৰাতি উভতি আহিব — — নাহে ?

(ছ) দেউতা উভতি নাহি — — কলৈ যাব ?

(জ) কালি মৃদুলাৰ পৰীক্ষা আছে — - ।

(ঝ) দেউতাৰে তাইক গুৱাহাটীলৈ — — নালাগিব নে ?

(ঞ) কাইলৈ — — থাৰ্মমিটাৰ বুজাব লাগিব ।

2. Construct the verb phrases following the given model and use them in sentences :

Model : যা- (in Future) + লাগ- + -এ = যাব লাগে ।

Digitized by Google

In Assamese

কৰ-

শো-

নে-

নাচ-

পঢ়-

Model : বুজা- (future) + লাগ- (future) + অ- = বুজাব লাগিব।

ক-

আহ-

দে-

শুন-

মাৰ-

ধো-

3. Change the person of the pronoun from 1st to 3rd and vice-versa :

(ক) মই বুজাব লাগিব।

(খ) দেউতাৰে বক্তৃতা দিব লাগিব।

(গ) মৃদুলাই পৰীক্ষা দিব লাগিব।

(ঘ) মই প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ কথা কব লাগিব।

(ঙ) হাজৰিকাক কমলপুৰলৈ যাব লাগে।

(চ) আমি হোটেলত থাকিব লাগিব।

(ছ) তেখেত কিছুসময় বহিব লাগিব।

4. Replace all the personal pronouns/nouns by আপুনি and rewrite the above sentences.

Digitized by Google

5. Interchange the tense of the finite verb as per the given model :

Model : দেউতাৰ কমলপুৰ মৌজালৈ যাব লাগিব। > দেউতাৰ কমলপুৰ মৌজালৈ যাব লাগে।

(ক) তুমি ইয়াত খাব লাগিব।

(খ) তই তৎক্ষণাৎ গুৱাহাটীলৈ যাব লাগে।

(গ) মই ভাত ৰান্ধিব লাগে।

(ঘ) বাইদেৱে চাকৰি কৰিব লাগে।

(ঙ) তেখেতে বক্তৃতা দিব লাগিব।

(চ) আমি পৰীক্ষা দিব লাগিব।

(ছ) মই বহী চাব লাগে।

(জ) ঘৰত কিতাপ পঢ়িব লাগে।

(ঝ) অধ্যক্ষক কব লাগে।

6 Interchange the verbforms as per the model given :

Model : তুমি কি কৰিব ধৰিছা ? > তুমি কি কৰি আছা ?

(ক) তইঁতে কি কৰি আছ ?

(খ) আমি খেলি আছোঁ।

(গ) মই ৰান্ধি আছোঁ।

(ঘ) মই ছবি আঁকি আছোঁ।

(ঙ) তই কি কৰিব ধৰিছ ?

(চ) তেখেতে বক্তৃতা দিব ধৰিছে।

(ছ) শিক্ষক আহি আছে।

(জ) আপুনি কি লিখিব ধৰিছে।

Digitized by Google

(ঝ) তেওঁ কথা কব ধৰিছে।

(ঞ) এতিয়া বৰষুণ দিব ধৰিছে।

7. Frame questions in the given model :

Model : দেউতা আহিব নে নাহে ?

(ক) কাইলৈ মাইত পুৰীলৈ যাব।

(খ) দেউতাৰ গুৱাহাটীলৈ যাব লাগিব ।

(গ) তেখেতে বক্তৃতা দিব ।

(ঘ) আপুনি পৰীক্ষা দিব ।

(ঙ) তুমি আনিবা।

(চ) তই খবৰটো দিবি।

Grammatical Notes

1. To express the present continuous there is another device. -(ই)ব is added to the verbstem and is followed by the auxiliary ধৰ্- + aspect -ইছ্ to which the personal suffixes are added. Such forms are semantic substitute for the construction vs.+ -ই + auxiliary আছ্- + person marker.

Examples :

খা-(ই)ব ধৰ্-ইছ্-ওঁ > খাব ধৰিছোঁ ⇁ খাই আছোঁ।

কৰ্-ইব ধৰ্-ইছ্-আ > কৰিব ধৰিছা ⇁ কৰি আছা।

শো-ইব ধৰ্-ইছ্-এ > শুব ধৰিছে ⇁ শুই আছে।

দে-ইব ধৰ্-ইছ্-এ > দিব ধৰিছে ⇁ দি আছে।

2. To express the sense of compulsion, -(ই)ব is added to the

Digitized by Google

verbstem which is followed by the auxiliary লাগ-; tense-aspect /personal marker, if any, is added to লাগ- ।

example :

খা-(ই)ব লাগ্-এ > খাব লাগে ।

কৰ্-ইব লাগ্-এ > কৰিব লাগে ।

দে ইব লাগ্-ইব্ > দিব লাগিব ।

শো-ইব লাগ্-ইব্ > শুব লাগিব ।

It has to be noted that these expressions are impersonal; like the negative, these expressions donot change for the person. The same forms occur for all persons :

Vocabulary

খাৰ	'curry seasoned with alkali'
চিত্র	'picture'
আঁকিব	'to draw'
থাৰ্মমিটাৰ	'thermometre'
মচলা	'spices
মৌজা	'Mauza, a division demarked for collection of revenue'
বক্তৃতা	'lecture'
চিকিৎসা বিজ্ঞান	'medical science'
সহজ	'simple'
নাহি	'having not come'

———

Digitized by Google

In Assamese

Unit VIII : Lesson—41

Revised Lesson

১। কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম। নিম, তইঁত আটাইকে নিম। আমি সকলোৱে জগন্নাথৰ মন্দিৰত সোমাম। আমি তেওঁৰ ঘৰলৈ যাম। তাত ৰাতি থাকিম। পিছদিনা উভতি আহিম দেউতাৰ লগত মই যাম। আমি কিহেৰে যাম? আমি বাছেৰে যাম। পৰহি পোন্ধৰ তাৰিখে উভতি আহিম। জগন্নাথ মন্দিৰ চাম। সাগৰত গা ধুম। পুৰীত এৰাতি থাকিম। আমি ৰেলেৰে যাম নে বাছেৰে যাম?

২। এয়া, মই তৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ। মই এটা চিত্ৰ আঁকিব ধৰিছোঁ। সিফালে খাৰখিনিও বজাই দিছোঁ।

৩। মোকো নিবা নে দেউতা? তাৰপৰা কাইলৈয়ে উভতিবা নে? তইনো কি কৰিব ধৰিছ?

৪। তই চুৰেটাৰটো লবি। তই পুৱাই উঠিবি। পিন্ধি উৰি ওলাবি। এতিয়া সেইবোৰ থ। তই মচলা খিনি বটি দেহি।

৫। মা আৰু মোমাইদেৱো যাব। দেউতাৰ লগত আন বহুতো মানুহ যাব। দেউতাৰে আধুনিক চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ ওপৰত বক্তৃতা দিব।

৬। কাইলৈ মই থাৰ্মমিটাৰ বুজাব লাগিব। দেউতাৰ বাৰ বজাত কমলপুৰ মৌজালৈ যাব লাগে। তেখেতে তাত এটা বক্তৃতা দিব লাগিব। তেখেতে সহজ ভাষাৰে মানুহবিলাকক কব লাগিব। প্ৰাথমিক চিকিৎসা আৰু স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ নিয়ম প্ৰণালীৰ কথা বহলাই কব লাগিব। দেউতাৰে তাইক গুৱাহাটীলৈ নিব নালাগিব নে?

Digitized by Google

৭। মোক নিব নে নিনিয়ে ? দেউতা ৰাতি উভতি আহিব নে নাহে ? তাই পৰীক্ষা দিব নে নিদিয়ে ?

৮। দেউতাৰ উভতি নাহি আক কলৈ যাব ?

Substitution Drill

১। কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম।
পৰহি
পৰহি আমি পুৰীলৈ যাম।
তইঁত
পৰহিলৈ তইঁত পুৰীলৈ যাবি।
আহ
পৰহিলৈ তইঁত পুৰীলৈ আহিবি।

২। নিম তইঁত আটাইকে নিম।
ইইঁত
নিম, ইইঁত সকলোকে নিম।
নবা
নিবা, ইইঁত আটাইকে নিব।

৩। আমি তাত ৰাতি থাকিম।
পুৰী
আমি পুৰীত ৰাতি থাকিম।
এৰাতি
আমি পুৰীত এৰাতি থাকিম।
দুদিন
আমি পুৰীত দুদিন থাকিম।

Digitized by Google

৪। আমি কিহেৰে যাম, ৰেলেৰে নে বাছেৰে ?

মটৰ

আমি কিহেৰে যাম, ৰেলেৰে নে মটৰেৰে ?

বাছ-টেক্সি

আমি কিহেৰে যাম, বাছেৰে নে টেক্সিৰে ?

তেওঁলোক

তেওঁলোক কিহেৰে যাব, বাছেৰে নে টেক্সিৰে ?

৫। পৰহি পোন্ধৰ তাৰিখে উভতি আহিম।

কালি

কালি পোন্ধৰ তাৰিখে উভতি আহিম।

দহ তাৰিখ

কালি দহ তাৰিখে উভতি আহিম।

৬। সাগৰত গা ধুম।

পুখুৰী

পুখুৰীত গা ধুম।

তাত

তাত গা ধুম।

৭। পুৰীত"এৰাতি থাকিম।

এদিন

পুৰীত এদিন থাকিম।

সিদিনা

পুৰীত সিদিনা থাকিম।

৮। মোকো দিবা নে দেউতা ?

Digitized by Google

মীনু

মীনুকো নিবা নে দেউতা ?

কবা

মীনুকো কবা নে দেউতা ?

খুৰা

মীনুকো কবা নে খুৰা ?

১০। তোৰ নতুন চুৰেটাৰটো লবি।

ভাল

তোৰ ভাল চুৰেটাৰটো লবি।

চাইকেল

তোৰ ভাল চাইকেলখন লবি।

সেই

তোৰ সেই চাইকেলখন লবি।

১১। তই পুৱাই উঠিবি।

ওলাবি

তই পুৱাই ওলাবি।

যাবি

তই পুৱাই যাবি।

১২। মা আৰু মোমাইদেৱো যাব।

খুৰাদেউ

মা আৰু খুৰাদেৱো যাব।

থাকিব

মা আৰু খুৰাদেৱো থাকিব।

Digitized by Google

কৰিব

মা আক খুৰাদেৱেও কৰিব ।

১৩।　মোক নিব নে নিনিয়ে ?

দিব

মোক দিব নে নিদিয়ে ?

কব

মোক কব নে নকয় ?

আপোনাক

আপোনাক কব নে নকয় ?

১৪।　আমি বেলেৰে যাম নে বাছেৰে যাম ?

চাইকেল

আমি চাইকেলেৰে যাম নে বাছেৰে যাম ?

টেক্সি

আমি টেক্সিৰে যাম নে বাছেৰে যাম ?

নিম

আমি টেক্সিৰে নিম নে বাছেৰে নিম ?

১৫।　দেউতা এতিয়ামানে বজাৰ পাব পায় ।

খুৰা

খুৰা এতিয়ামানে বজাৰ পাব পায় ।

বৰ্ত্তমান

খুৰা বৰ্ত্তমান বজাৰ পাব পায় ।

স্কুল

খুৰা বৰ্ত্তমান স্কুল পাব পায় ।

১৬।　পৰহি পোন্ধৰ তাৰিখে উভতি আহিম ।

কাইলৈ

Digitized by Google

কাইলৈ পোহৰ তাৰিখে উভতি আহিম।

ঘূৰি

কাইলৈ পোহৰ তাৰিখে ঘূৰি আহিম।

যোৱাকালি

যোৱাকালি পোহৰ তাৰিখে ঘূৰি আহিলোঁ।

১৭। তইনো কি কৰিব খুজিছ?

খাব

তইনো কি খাব খুজিছ?

পঢ়িব

তইনো কি পঢ়িব খুজিছ?

লিখিব

তইনো কি লিখিব খুজিছ?

তুমি

তুমিনো কি লিখিব খুজিছা?

১৮। মই তৰকাৰী কুটিব খুজিছোঁ।

চাহ কৰিব

মই চাহ কৰিব খুজিছোঁ।

জলপান খাব

মই জলপান খাব খুজিছোঁ।

ফুল তুলিব

মই ফুল তুলিব খুজিছোঁ।

১৯। মই এটা চিত্ৰ আঁকিব খুজিছোঁ।

এখন মেপ

মই এখন মেপ আঁকিব খুজিছোঁ।

Digitized by Google

তেওঁ

তেওঁ এখন মেপ আঁকিব ধৰিছে।

তেখেতে

তেখেতে এখন মেপ আঁকিব ধৰিছে।

২০। কাইলৈ মই ধাৰ্ম্মিটাৰ বুজাব লাগিব।

সাহিত্য

কাইলৈ মই সাহিত্য বুজাব লাগিব।

বিজ্ঞান

কাইলৈ মই বিজ্ঞান বুজাব লাগিব।

তই

কাইলৈ তই বিজ্ঞান বুজাব লাগিব।

তুমি

কাইলৈ তুমি বিজ্ঞান বুজাব লা গব

আপুনি

কাইলৈ আপুনি বিজ্ঞান বুজাব লাগিব।

২১। দেউতা কমলপুৰলৈ যাব লাগে।

মই

মই কমলপুৰলৈ যাব লাগে।

তই

তই কমলপুৰলৈ যাব লাগে।

লাগিব

তই কমলপুৰলৈ যাব লাগিব।

ষ্টেচন

তই ষ্টেচনলৈ যাব লাগিব।

Digitized by Google

২২। তেখেতে এটা বক্তৃতা দিব লাগিব।

মই

মই এটা বক্তৃতা দিব লাগিব।

শইকীয়া

শইকীয়াই এটা বক্তৃতা দিব লাগিব।

লাগে

শইকীয়াই এটা বক্তৃতা দিব লাগে।

২৩। তেখেতে সহজ ভাষাৰে মানুহক বুজাব লাগিব।

তুমি-আমাক

তুমি সহজ ভাষাৰে আমাক বুজাব লাগিব।

তই-আমাক

তই সহজ ভাষাৰে আমাক বুজাব লাগিব।

আমি- ল'ৰাহঁতক

আমি সহজ ভাষাৰে ল'ৰাহঁতক বুজাব লাগিব।

২৪। প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ কথা বুজাই কব লাগিব।

স্বাস্থ্যৰক্ষা

স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ কথা বুজাই কব লাগিব।

বিজ্ঞান

বিজ্ঞানৰ কথা বুজাই কব লাগিব।

বুজাব

বিজ্ঞানৰ কথা বুজাব লাগিব।

২৫। মোক নিব নে নিনিয়ে?

দিব

মোক দিব নে নিদিয়ে?

Digitized by Google

কৰ

মোক কৰ নে নকয় ?

মাতিব

মোক মাতিব নে নামাতে ?

২৬। দেউতা আহিব নে নাহে ?

চাৰ

চাৰ আহিব নে নাহে ?

যাব

চাৰ যাব নে নাযায় ?

থাকিব

চাৰ থাকিব নে নেথাকে ?

Expansion Drill

১। কাইলৈ আমি পুৰীলৈ যাম।

কাইলৈ আবেলি আমি পুৰীলৈ যাম।

২। নিম, তহঁত আটাইকে নিম।

নিম, মই তহঁত আটাইকে নিম।

৩। আমি জগন্নাথৰ মন্দিৰত সোমাম।

আমি সকলোৰে জগন্নাথৰ মন্দিৰত সোমাম।

৪। সাগৰত গা ধুম।

আমি সাগৰত গা ধুম।

৫। পৰহি পোন্দৰ তাৰিখে উভতি আহিম।

পৰহি পোন্দৰ তাৰিখে ইয়ালৈ উভতি আহিম।

Digitized by Google

৬। পুৰীত এৰাতি থাকিম।
পুৰীত আমি আটায়ে এৰাতি থাকিম।

৭। মোকো নিবা নে দেউতা ?
মোকো লগত নিবা নে দেউতা ?

৮। তাৰপৰা কাইলৈয়ে উভতিবা নে ?
তাৰপৰা তোমালোক কাইলৈয়ে উভতিবা নে ?

৯। তইনো কি কৰিব ধৰিছ ?
তইনো ভিতৰত কি কৰিব ধৰিছ ?

১০। মই থাৰ্মমিটাৰ বুজাব লাগিব
মই শ্ৰেণীত থাৰ্মমিটাৰ বুজাব লাগিব।

১১। দেউতা বাৰ বজাত যাব লাগে।
দেউতা বাৰ বজাত কমলপুৰলৈ যাব লাগে।

১২। তেখেতে এটা বক্তৃতা দিব লাগিব।
তেখেত তাত এটা বক্তৃতা দিব লাগিব।

১৩। তেখেতে মানুহবিলাকক কব লাগিব।
তেখেতে মানুহবিলাকক বিজ্ঞানৰ কথা কব লাগিব।

১৪। মোক নিব নে নিনিয়ে ?
মোক দেউতাই লগত নিব নে নিনিয়ে ?

১৫। তাই পৰীক্ষা দিব নে নিদিয়ে ?
তাই এইবাৰ পৰীক্ষা দিব নে নিদিয়ে ?

১৬। দেউতাৰ উন্নতি নাহি কলৈ যাব ?
দেউতাৰ উন্নতি নাহি আৰু কলৈ যাব ?

Digitized by Google

Transformation Drill

(a) To Negative

১। দেউতাৰে ভাইক গুৱাহাটীলৈ নিব লাগিব।
দেউতাৰে ভাইক গুৱাহাটীলৈ নিব নালাগে।

২। প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ কথা কব লাগিব।
প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ কথা কব নালাগে।

৩। কমলপুৰ মৌজালৈ যাব লাগে।
কমলপুৰ মৌজালৈ যাব নালাগে।

৪। মই থাৰ্মমিটাৰ বুজাব লাগিব।
মই থাৰ্মমিটাৰ বুজাব নালাগে।

৫। দেউতা পুৰীলৈ যাব।
দেউতা পুৰীলৈ নাযায়।

৬। মা আৰু মোমাইদেৱো যাব।
মা আৰু মোমাইদেৱো নাযায়।

৭। এতিয়া সেইবোৰ থ।
এতিয়া সেইবোৰ নথবি।

৮। তই চুৰেটাৰটো লবি।
তই চুৰেটাৰটো নলবি।

৯। সাগৰত গা ধুম।
সাগৰত গা নোধোঁ।

১০। জগন্নাথ মন্দিৰ চাম।
জগন্নাথ মন্দিৰ নাচাওঁ।

Digitized by Google

১১। তাত বাতি থাকিম।
তাত বাতি নাথাকোঁ।

(b) To Interrogative.

১। দেউতাৰ লগত মই যাম।
দেউতাৰ লগত মই যাম নে নেযাওঁ ?

২। তাৰপৰা কাইলৈ উভতিবা।
তাৰপৰা কাইলৈ উভতিবা নে নোভোটা ?

৩। মোকো লগত নিবা।
মোক লগত নিবা নে নিনিয়া ?

৪। তই চুৰেটাৰ লবি।
তই চুৰেটাৰ লবি নে নলৱ ?

৫। তই পুৱাই উঠিবি।
তই পুৱাই উঠিবি নে নুঠ ?

৬। মা আৰু মোমাইদেৱো যাব।
মা আৰু মোমাইদেৱো যাব নে নাযায় ?

৭। দেউতাই বক্তৃতা দিব।
দেউতাই বক্তৃতা দিব নে নিদিয়ে ?

৮। দেউতা কমলপুৰলৈ যাব লাগিব।
দেউতা কমলপুৰলৈ যাব লাগিব নে নালাগে ?

Digitized by Google

Unit VIII : Lesson—42

Test Lesson : PRIME MINISTER'S VISIT

বিজয় :	অহা মাহৰ চৌব্বিশ তাৰিখে আমাৰ মাননীয় প্ৰধান মন্ত্ৰী আহিব। সচিবালয়ৰ সন্মুখৰ পথাৰত এখন বিৰাট ৰাজহুৱা সভা হব। তাত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ভাষণ দিব। মাননীয় কেন্দ্ৰীয় তীখা মন্ত্ৰী পাটনায়কেও বক্তৃতা দিব।	Bijoy :	On (the) 24th of next month, our honourable Prime Minister shall be coming. In the field in front of (the) Secretariate, a big public meeting shall be (held). There (the) Prime Minister shall give speech, Honourable Union Steel Minister Pattanayak also shall give lecture.
বিপুল :	তইঁত তালৈ যাবি নে নাযাব ?	Bipul :	You will go there or not ?
বিজয় :	আমি যাব লাগিব। তাত হাতৰ কামৰ প্ৰদৰ্শনী হব। মই কেইটামান খৰাহী, পাচি, চেপা তৈয়াৰ কৰিছোঁ॥ এটা জাপি, এখন বিচনি আৰু এখন জাকৈও বুইছোঁ মই সেইবোৰ প্ৰদৰ্শনীলৈ নিম।	Bijoy :	We shall have to go. There shall be (held) a hand-work exhibition. I have made some baskets and (fishing) traps. (I) have also made a Japi, a fan and a (triangular)

Digitized by Google

তুমিও তালৈ আহিবা । প্ৰদৰ্শনী চ.বা । বক্তৃতা শুনিবা।	fishing (trap) (I) shall take these to the exibition. You will also come there. (You will listen to lecture.
বিপুল : নাই ভাই, মই যাব নোৱাৰোঁ ।	Bipul : No brother. I can't go.
বিজয় : নহয়, তুমি যেনে তেনে আহিব লাগিব তাত বাই-দেউৰো হাতৰ কামৰ প্ৰদৰ্শনী হব । তাই ৰুমাল, গাৰুৰ গিলিপ আৰু বিচনা চাদৰত ধুনীয়া ধুনীয়া ফুল তুলিছে । আমাৰ দুয়োখন স্কুলৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ অন্যান্য বহুত হাতৰ কামৰ প্ৰদৰ্শনী হব ।	Bijoy : No, you will have to come anyhow. Elder-sister's hand-work's exhibition shall also be there. She has done fine embroidery (works) in handkership, pillow cover and bedsheet. (The) hand-work exhibition of several other children of both of our schools shall be (held) there.
বিপুল : তোৰ খুৰাৰ তালৈ যাব নে নেযায় ?	Bipul : Your uncle will also go there or not ?
বিজয় : যাব ! তেওঁ পাৰ্টিৰ সম্পাদক নহয় ! তেওঁ যেনে তেনে উপস্থিত থাকিব লাগিব ।	Bijoy : (He) will go. He is in fact the Secretary of the party. He will have to be present at any cost.

Digitized by Google

In Assamese

Test Items

1. Give short replies :

   (a) When shall the Prime-Minister come ?

   (b) Where will he give lecture ?

   (c) Who will accompany him ?

   (d) Why will Bijoy go there ?

   (e) What has he made for the exhibition ?

   (f) Will Bipul also go there ?

   (g) What Bijoy's sister will exhibit ?

   (h) Who also will participate in the exhibition ?

   (i) Whether Bijoy's uncle will also go there ?

   (j) What is he ?

2. Change into negative :

   (ক) প্ৰধান-মন্ত্ৰীয়ে ভাষণ দিব ।

   (খ) লগত তীথামন্ত্ৰীও আহিব ।

   (গ) তাত হাতৰ কামৰ প্ৰদৰ্শনী হব ।

   (ঘ) মই সেইবোৰ প্ৰদৰ্শনীলৈ নিম ।

   (ঙ) তুমি তালৈ আহিব লাগিব ।

   (চ) তাই চাদৰত ফুল তুলিছে ।

   (ছ) খুৰাৰ তালৈ যাব ।

3. Complete the transformation :

   (ক) খুৰাৰ তালৈ যাব > খুৰাৰ তালৈ যাব লাগিব ।

   (খ) সম্পাদক তাত উপস্থিত থাকিব >

Digitized by Google

(গ) তুমি তালৈ আহিবা >

(ঘ) মই প্ৰদৰ্শনীলৈ কিবা কিবি নিম >

(ঙ) তই তালৈ যাবি>

(চ) আপুনি ভাষণ দিব>

(ছ) আম হোটেলত থাকিম >

(জ) মই বিচান বুম>

ঝ) তাই ফুল তুলিব >

4. Fill in the blanks :

(ক) কাইলৈ মই ঘৰলৈ — — ।

(খ) নিম, — — তইঁত আটাইকে নিম ।

(গ) হেৰ প্ৰবীণ, — — তোৰ নতুন কলমটো লবি ।

(ঘ) বাইদেউ, — — মোক নিব নে নিনিয়ে ?

(ঙ) তেখেত এতিয়ামানে ঘৰ পাব — — ।

5. Change the following statements into questions using a questien word. The expression in underline is the key word in the answer to the question.

(ক) দাসইঁত <u>মন্দিৰত</u> সোমাব ।

(খ) আমি <u>পোন্ধৰ তাৰিখে</u> উভতি আহিম ।

(গ) দেউতাৰ লগত <u>মা আৰু আন</u> <u>কেইজনমান</u> মানুহ যাব ।

(ঘ) তোমালোক <u>বাচেৰে</u> যাবা ।

(ঙ) হাজৰিকাইঁত <u>বন্ধুজনৰ</u> ঘৰলৈ যাব।

Digitized by Google

6. Say what every person shall be doing or where every person will be tomorrow/the day after tomorrow ? Also use the expression given in the brackets :

   (ক) হাজৰিকা ঘৰত আছে। (পুৰীত)

   (খ) দেউতাকৰ লগত বুবুল যায়। (ল'ৰা ছোৱালীহঁত)

   (গ) মীনু, তইঁতৰ কাপোৰ কেইখন থ । (কিতাপ কেইখন)

   (ঘ) তই পুৱাই উঠ। (তুমি)

   (ঙ) তুমি কৰা নে নকৰা ? (আপুনি)

7. Write one sentence instead of two :

   (ক) তাৰৈলৈ খুৰা যাব । পেহী যাব ।

   (খ) তাত মন্দিৰ চাম। আমি সাগৰত গা ধুম ।

   (গ তুমি পুৱাই উঠিবা। পিন্ধি-উৰি সাজু হবা।

   (ঘ) দেউতা, মা, তই চিনেমা চাবি। ময়ো চাম।

8. Fill in the blanks with appropriate words and join each pair of sentences into one as shown below :

Model : পৰহি পোন্ধৰ তাৰিখ। পৰহি আমি উভতিম > পৰহি পোন্ধৰ তাৰিখে আমি উভতিম।

   (ক) কাইলৈ — — তাৰিখ। কাইলৈ আমি যাম >

   (খ) আজি — — তাৰিখ। আজি খেল হব >

   (গ) যোৱা কালি — — বাৰ আছিল। সিদিনা বৰষুণ হৈছিল >

   (ঘ) যোৱা পৰহি — — বাৰ আছিল। সিদিনা বন্দ দিছিল >

9. Fill in the blanks with the appropriate verb forms :

   (ক) মোক পুৰীলৈ নিবা নে — — ?

Digitized by Google

(খ) তুমি অংকটো কৰিব পাৰিবা নে — — ?

(গ) তই পৰীক্ষা দিবি নে — — ?

(ঘ) আপুনি স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ প্ৰণালীৰ কথা কব নে — — ?

(ঙ) সিহঁতে ছবি আঁকিব নে — — ?

(চ) মই ঘৰলৈ যাম নে — — ঠিক কৰা নাই ।

10. Write the numerals from 1 to 40 in Assamese words :

11. Tick out the incorrect words/phrases.

(ক) আমি বাছেৰে / বাছৰে যাম ।

(খ) মই গা ধুব / ধুম লাগিব ।

(গ) তুমি প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ ওপৰত বক্তৃতা দিব / দিবা লাগিব ।

(ঘ) দেউতাৰ লগত আন বহুতো মানুহ / মানুহো যাব ।

(ঘ) তাত ৰাতি নাথাকো / নাথাকিম ।

(ঙ) তাত ৰাতি নাথাকোঁ / নাথাকিম ।

(চ) মই তৰকাৰী কুটিব / কুটি ধৰিছোঁ ।

(ছ) মই গা ধুব / ধুই ধৰিছোঁ ।

(জ) মই চাহ কাৰিব / কৰি ধৰিছোঁ ।

Digitized by Google

Unit IX : Lesson — 43

To Visit the Temple of Lord Jagannath

এজন পাণ্ডা	: আপোনালোক ক'ৰ পৰা আহিছে ? ভুবনেশ্বৰ পৰা নেকি ?	One Panda : Wherefrom have you come ? (Have you come) from Bhubaneswar ?
হাজৰিকা	: হয়, আমি ভুবনেশ্বৰৰ পৰা আহিছোঁ ।	Hazarika : Yes, we have come from Bhubaneswar.
পাণ্ডা	: আপোনালোক মন্দিৰলৈ নাযাব নে ?	Panda : Won't you go to (the) temple ?
হাজৰিকা	: এৰা, যাম । আমি প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈ আহছোঁ ।	Hazarika : Yes (we) shall go. We have come to pay homage to (the) Lord.
পাণ্ডা	: আপোনালোকৰ জানো প্ৰভুক কিবা দিবলৈ আছে ?	Panda : Do you have anything to offer to (the) Lord.
হাজৰিকা	: নাই, আমাৰ দিবলৈ একো নাই । আমি প্ৰভুক কেৱল সেৱা জনাবলৈ আহিছোঁ ।	Hazarika : No, We do not have anything to offer. We have come only to pay homage to (the) Lord.
পাণ্ডা	: আপোনালোকৰ জানো কোনোবা পাণ্ডা আছে ?	Panda : Do you have any Panda ?

Digitized by Google

১০। নিব পাৰোঁ।

মই নিব পাৰোঁ।

মই আপোনালোকক নিব পাৰোঁ।

তেনেহলে মই আপোনালোকক ভিতৰলৈ নিব পাৰোঁ।

১১। খণ্ড।

জোতামোজাবোৰ খণ্ড।

জোতামোজাবোৰ ক'ত খণ্ড?

তেন্তে এই জোতামোজাবোৰ ক'ত খণ্ড?

১২। ঠাই আছে।

থবলৈ ঠাই আছে।

জোতামোজা থবলৈ ঠাই আছে।

আগত জোতামোজা থবলৈ ঠাই আছে।

Substitution Drill

১। আপোনালোক ক'ৰ পৰা আহিছে?

কেণ্ডিয়া

আপোনালোক কেণ্ডিয়া আহিছে?

ভুবনেশ্বৰ

আপোনালোক ভুবনেশ্বৰৰ পৰা আহিছে?

২। আমি ভুবনেশ্বৰৰ পৰা আহিছোঁ।

কটক

আমি কটকৰ পৰা আহিছোঁ।

ঘৰ

আমি ঘৰৰ পৰা আহিছে

Digitized by Google

৩। আপোনালোক মন্দিৰলৈ নাযাব নে ?

তেওঁলোক

তেওঁলোক মন্দিৰলৈ নাযাব নে ?

তোমালোক

তোমালোক মন্দিৰলৈ নাযাবা নে ?

তইঁত

তইঁত মন্দিৰলৈ নাযাবি নে ?

৪। আমি দৰশন হবলৈ আহিছোঁ।

চাবলৈ

আমি চাবলৈ আহিছোঁ।

থাকিবলৈ

আমি থাকিবলৈ আহিছোঁ।

৫। আপোনালোকৰ আনো প্ৰভুক কিবা দিবলৈ আছে ?

তোমালোকৰ

তোমালোকৰ আনো প্ৰভুক কিবা দিবলৈ আছে ?

সিহঁতৰ

সিহঁতৰ আনো প্ৰভুক কিবা দিবলৈ আছে ?

তোৰ

তোৰ আনো প্ৰভুক কিবা দিবলৈ আছে ?

৬। আমাৰ দিবলৈ একো নাই।

কৰবলৈ

আমাৰ কৰবলৈ একো নাই।

আনিবলৈ

আমাৰ আনিবলৈ একো নাই।

Digitized by Google

চাবলৈ

আমাৰ চাবলৈ একো নাই।

৭। আপোনালোকৰ জানো কোনোবা পাগুা আছে ?

মানুহ

আপোনালোকৰ জানো কোনোবা মানুহ আছে ?

বন্ধু

আপোনালোকৰ জানো কোনোবা বন্ধু আছে ?

৮। আমাৰ কোনো পাণ্ডা নাই।

হাজৰিকা

হাজাৰিকাৰ কোনো পাণ্ডা নাই।

তেওঁ

তেওঁৰ কোনো পাণ্ডা নাই।

ইয়াত

ইয়াত কোনো পাণ্ডা নাই।

৯। (ক) মই আপোনালোকক ভিতৰলৈ নিব পাৰোঁ।

তালৈ

মই আপোনালোকক তালৈ নিব পাৰোঁ।

বাহিৰলৈ

মই আপোনালোকক বাহিৰলৈ নিব পাৰোঁ।

(খ) মই আপোনালোকক নিব পাৰোঁ।

কব

মই আপোনালোকক কব পাৰোঁ।

দিব

মই আপোনালোকক দিব পাৰোঁ।

Digitized by Google

ৰাখিব

ময়ে আপোনালোকক ৰাখিব পাৰোঁ ।

১০ । বৰ ভাল কথা

বেয়া

বৰ বেয়া কথা ।

১২ । পিছে আমাৰ এই জোতামোজাবোৰ ক'ত থওঁ ?

ৰাখোঁ

পিছে আমাৰ এই জোতামোজাবোৰ ক ত ৰাখোঁ ?

(খ) পিছে আমাৰ এই জোতামোজাবোৰ ক'ত থওঁ ?

জোতাবোৰ

পিছে আমাৰ এই জোতাবোৰ ক'ত থওঁ ?

মোজাবোৰ

পিছে আমাৰ এই মোজাবোৰ ক'ত থওঁ ?

এইবোৰ

পিছে আমাৰ এইবোৰ ক'ত থওঁ ?

১২ । (ক) আগত জোতামোজা থবলৈ যথেষ্ট ঠাই আছে ।

তাত

তাত জোতামোজা থবলৈ যথেষ্ট ঠাই আছে ।

ইয়াত

ইয়াত জোতামোজা থবলৈ যথেষ্ট ঠাই আছে ।

(খ) আগত জোতামোজা থবলৈ যথেষ্ট ঠাই আছে ।

বহুত

আগত জোতামোজা থবলৈ বহুত ঠাই আছে ।

Digitized by Google

Transformation Drill

(a) To Negative

১। আমি প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈ আহিছোঁ।
আমি প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈ অহা নাই।

২। আপোনালোকৰ জানো প্ৰভুক কিবা দিবলৈ আছে?
আপোনালোকৰ জানো প্ৰভুক দিবলৈ একো নাই?

৩। আপোনালোকৰ জানো কোনোবা পাণ্ডা আছে?
আপোনালোকৰ জানো কোনো পাণ্ডা নাই?

৪। মই আপোনালোকক ভিতৰলৈ নিব পাৰোঁ।
মই আপোনালোকক ভিতৰলৈ নিব নোৱাৰোঁ।

৫। আগত জোতামোজা থবলৈ যথেষ্ট ঠাই আছে।
আগত জোতামোজা থবলৈ বেছি ঠাই নাই।

(b) Conjunctive, using infinitives,

১। তেওঁলোক ভুবনেশ্বৰৰ পৰা আহিছে। প্ৰভুৰ দৰশন হব।
তেওঁলোক প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈ ভুবনেশ্বৰৰ পৰা আহিছে।

২। তেওঁলোকে এতিয়া এটা কথা বিচাৰিছে। তেওঁলোক মন্দিৰলৈ যাব।
তেওঁলোক এতিয়া মন্দিৰলৈ যাব বিচাৰিছে।

৩। আগত ঠাই আছে। তাত জোতামোজা থব।
আগত জোতামোজা থবলৈ ঠাই আছে।

৪। তেওঁ কালি পুৰীলৈ গ'ল। জগন্নাথ মন্দিৰ চাব।
তেওঁ কালি জগন্নাথ মন্দিৰ চাবলৈ পুৰীলৈ গ'ল।

Digitized by Google

৫। মাকে ল'ৰাটোক ভাত দিছে। ল'ৰাটোৱে খাব।
মাকে ল'ৰাটোক ভাত খাবলৈ দিছে।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— আপোনালোক মন্দিৰলৈ যাযাব নে ?
উত্তৰ— (ইতিবাচক) হয়, আমি মন্দিৰলৈ যাম।
(নেতিবাচক) নাই আমি মন্দিৰলৈ নাযাওঁ।

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাই মন্দিৰলৈ যাবলৈ বিচাৰিছে নেকি ?
উত্তৰ— (ইতিবাচক) হয়, হাজৰিকাই মন্দিৰলৈ যাবলৈ বিচাৰিছে।
(নেতিবাচক) নাই, হাজৰিকাই মন্দিৰলৈ যাব বিচৰা নাই।

প্ৰশ্ন— আগত জোতামোজা থবলৈ ঠাই আছে নে ?
উত্তৰ— (ইতিবাচক) হয়, আগত জোতামোজা থবলৈ ঠাই আছে।
(নেতিবাচক) নাই, আগত জোতামোজা থবলৈ ঠাই নাই।

প্ৰশ্ন— মাকে ল'ৰাটোক ভাত খাবলৈ দিছে নে ?
উত্তৰ— (ইতিবাচক) হয়, মাকে ল'ৰাটোক ভাত খাবলৈ দিছে।
(নেতিবাচক) নাই মাকে ল'ৰাটোক ভাত খাবলৈ দিয়া নাই।

প্ৰশ্ন— কালি তেওঁ মন্দিৰ চাবলৈ পুৰীলৈ গ'ল নেকি ?
উত্তৰ— (ইতিবাচক) হয়, কালি তেওঁ মন্দিৰ চাবলৈ পুৰীলৈ গ'ল।
(নেতিবাচক) নাই, তেওঁ কালি মন্দিৰ চাবলৈ পুৰীলৈ নগ'ল।

প্ৰশ্ন— তুমি কিবা খাবলৈ বিচাৰিছা নেকি ?
উত্তৰ— (ইতিবাচক) হয়, মই চাহ খাবলৈ বিচাৰিছোঁ।
(নেতিবাচক) নাই, মই একো খাবলৈ বিচৰা নাই।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাই কিয় পুৰীলৈ যাবলৈ বিচাৰিছে ?

উত্তৰ – হাজৰিকাই মন্দিৰ চাবলৈ পুৰীলৈ যাবলৈ বিচাৰিছে।

প্ৰশ্ন— প্ৰবীণে কি কৰিবলৈ গ'ল ?

উত্তৰ— প্ৰবীণে চিনেমা চাবলৈ গ'ল।

EXERCISES

1. Fill in the blanks :

(ক) আমি প্ৰভুৰ দৰশন — — আহিছোঁ।

(খ) আমাৰ — — একো নাই।

(গ) আগত জোতামোজা — — ঠাই আছে।

(ঘ) মই এইটো — — পাৰোঁ।

(ঙ) মই এটা কথা — — বিচাৰিছোঁ।

(চ) মই গধুলি চিনেমা — — যাম।

(ছ) হাজৰিকাই মোক আবেলি — — কলে।

(জ) আমি অসমীয়া — — আহিছোঁ

(ঝ) দীপা চাহ — — গৈছে।

(ঞ) মীনুইত পুৰীত — — বিচাৰিছে।

2. Use the verbstems in the appropriate forms in the sentences in the model given below :

Model : হ- : আমি দৰশন হবলৈ আহিছোঁ।

Verbstems : খা-, কৰ-, ক-, চা-, ফুৰ-, পিন্ধ-, লিখ-, দেখ-।

3. Join the sentences in the model given in the lesson :

(ক) তেখেত ইয়ালৈ আহিছে। তেখেতে ইয়াত বক্তৃতা দিব।

Digitized by Google

(খ) মই বজাৰলৈ গৈছিলোঁ এটা কমল কিনিলোঁ ।

(গ) মই সদায় নাযাওঁ। মই চিনেমা নাচাওঁ ।

(ঘ) তেওঁ প্ৰতিদিনে যায় তেওঁ চিনেমা চায় ।

(ঙ) তুমি কাইলৈ আহিবা। ইয়াত পঢ়িবা ।

(চ) মীনুৱে বুবুলক কলে। বুবুলে চুৱেটাৰটো ললে ।

4 Change into (a) negative and (b) interrogative :

(ক) তেওঁ ঠাই চাবলৈ আহিছে ।

(খ) সি তাত থাকিবলৈ বিচাৰে ।

(গ, আলভজা খাবলৈ ভাল ।

(ঘ) ছোৱালীজনী দেখিবলৈ ধুনীয়া ।

(ঙ) দেউতাকে মীনুক একাপ চাহ আনিবলৈ কৈছে।

চ বুবুলে ফুৰিবলৈ ভাল পায়।

(ছ) মীনু স্কুললৈ যাবলৈ ওলাইছে ।

5. Use in sentences the following pairs of words :

কোন : কোনোবা ;	কেতিয়া : কেতিয়াবা ;
কোনোবা : কোনো ;	কিবা : একো ;
কেতিয়াবা : কেতিয়াও ;	মই : ময়ে ।

Vocabulary

ক'ৰ পৰা	'wherefrom'
দৰশন হবলৈ	'to pay a visit'
দিবলৈ	'to give'
নিব পাৰোঁ	'(I) can take'

Digitized by Google

কিবা	'something'
এনেয়েহে	'simply, for no special reason'
কোনোবা	'someone'
পাণ্ডা	'panda, a temple guide'
পিছে	'then'
চিন্তা নকৰিব	'do not worry'
যথেষ্ট	'sufficient'
থবলৈ	'to keep'
প্ৰভু	'Lord'
একো	'nothing'
ভিতৰলৈ	'into, inside'
জোতামোজা	'shoes and socks'
আগত	'in front of'
ঠাই	'place, room'

Grammatical Notes

1. Formation of infinitive is shown in this lesson.

To form infinitive, the verbstem is first inflected for future tense in the 3rd person and then -লৈ is added to it. This formation remains same whether the finate verb is in the present, past or future tense. eg. :

খা- + -(ই)ব+লৈ = খাবলৈ আছে / আছিল / আছিব।

দে->দি- + -(ই)বলৈ=দিবলৈ আছে / আছিল / থাকিব।

Digitized by Google

2. { পাৰ- } is an auxiliary verbstem, which is preceeded by the inflected form of the main verbstem for the future tense 3rd person The auxiliary verbstem পাৰ- is inflected for the appropriate tense and person. eg. :

নে>নিব +পাৰোঁ / পাৰিলোঁ / পাৰিম।

কৰিব +পাৰোঁ / পাৰিলোঁ / পাৰিম।

চাব +পাৰোঁ / পাৰিলে / পাৰিব।

Digitized by Google

Unit IX : Lesson—44

The Kamakhya Temple

গুৱাহাটীৰ পশ্চিমে নীলাচল পাহাৰ। নীলাচল পাহাৰৰ ওপৰত কামাখ্যা মন্দিৰ। আজিকালি মন্দিৰলৈ যাবলৈ পকীৰাস্তা হৈছে। আগতে পকীৰাস্তা নাছিল। তালৈ খোজকাঢ়ি যাব লাগিছিল। ৰজা নৰকাসুৰে দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ খুজিছিল। দেৱীয়ে ৰাতিৰ ভিতৰতে এটা খটখটি বান্ধি দিবলৈ কৈছিল। সেইমতে ৰজাই বান্ধিছিল। খটখটিৰ দুয়োকাষে চম্পা ফুলৰ গছ কইছিল। ৰাতিপুৱাৰ আগতে কুকুৰাই ডাক দিছিল। গতিকে ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ নাপালে।

On (the) west of Gauhati, (there) is Nilachal hill. (The) Kamakhya temple is on (the) Nilachal hill. Now a days, pucca-road has (been constructed) to go to the temple. Previously pucca-road was not (there). (People) had to go there walking. King Narakasur wanted to marry the Goddess. (The) Goddess asked (him) to construct a staircase overnight. Accordingly (the) king constructed. (The king) planted Champa trees on both the sides of it. The cock cried before the dawn. So (the) king could not marry (the) Goddess.

কালাপাহাৰে কামাখ্যা মন্দিৰ ভাঙি দিছিল। নৰনাৰায়ণে পুণৰ নিৰ্মান কৰিছিল।

Kalapahar destroyed (the) Kamakhya temple. King Naranaryan again reconstructed (it).

Digitized by Google

পাহাৰৰ কিছু উত্তৰত ভুৱনেশ্বৰী মন্দিৰ। মন্দিৰৰ উত্তৰফালে বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ। কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীসকল কামাখ্যা ভুৱনেশ্বৰী চাবলৈ আহিছে। মন্দিৰ কতৃপক্ষই কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছে। তেওঁলোকে দিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে।

Little above the hill (there) is the Bhubaneswari temple. On the north of (the) temple, is the great Brahamaputra. Union Ministers have come to see (the) kamakhya (and the) Bhubaneswari temple. The temple-management requests (the Ministers) to give Central aids. They have given assurance to give (Central aids).

Substitution Drill

১। গুৱাহাটীৰ পশ্চিমে নীলাচল পাহাৰ।

ওচৰত

গুৱাহাটীৰ ওচৰত নীলাচল পাহাৰ।

কাষত

গুৱাহাটীৰ কাষত নীলাচল পাহাৰ।

২। নীলাচল পাহাৰৰ ওপৰত কামাখ্যা মন্দিৰ।

ভুৱনেশ্বৰী

নীলাচল পাহাৰৰ ওপৰত ভুৱনেশ্বৰী মন্দিৰ।

৩। আজিকালি মন্দিৰলৈ যাবলৈ পকীৰাস্তা হৈছে।

কামাখ্যা

আজিকালি কামাখ্যালৈ যাবলৈ পকীৰাস্তা হৈছে।

Digitized by Google

আকৌ

ৰজা নৰকাসুৰে আকৌ নিৰ্মাণ কৰিছিল।

১৩। পহাৰৰ কিছু ওপৰত ভুৱনেশ্বৰী মন্দিৰ।

বহু

পহাৰৰ বহু ওপৰত ভুৱনেশ্বৰী মন্দিৰ।

কামাখ্যা

পাহাৰৰ বহু ওপৰত কামাখ্যা মন্দিৰ।

১৪। মন্দিৰৰ উত্তৰফালে বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ।

পূবফালে

মন্দিৰৰ পূবফালে বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ।

ওচৰত

মন্দিৰৰ ওচৰত বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ।

১৫। মন্ত্ৰীসকল কামাখ্যা মন্দিৰ চাবলৈ আহিছে।

ভুৱনেশ্বৰী

মন্ত্ৰীসকল ভুৱনেশ্বৰী মন্দিৰ চাবলৈ আহিছে।

নীলাচল পাহাৰ

মন্ত্ৰীসকল নীলাচল পাহাৰ চাবলৈ আহিছে।

১৬। মন্দিৰ কতৃপক্ষই কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছে।

চৰকাৰী সাহায্য

মন্দিৰ কতৃপক্ষই চৰকাৰী সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছে।

তেওঁলোক

তেওঁলোকে চৰকাৰী সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছে।

১৭। তেওঁলোকে দিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে।

Digitized by Google

মন্ত্ৰীসকল

মন্ত্ৰীসকলে দিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে।

দিম বুলি

মন্ত্ৰীসকলে দিম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে।

Expansion Drill

১। আগতে পকীৰাস্তা নাছিল।

আগতে মন্দিৰলৈ যাবলৈ পকীৰাস্তা নাছিল।

২। তালৈ খোজকাঢ়ি যাব লাগিছিল।

তালৈ মানুহ খোজকাঢ়ি যাব লাগিছিল।

৩। সেইমতে ৰজাই বান্ধি দিছিল।

সেইমতে ৰজাই খটখটি বান্ধি দিছিল।

৪। গতিকে ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ নাপালে।

গতিকে নৰকাসুৰ ৰজাই কামাখ্যা দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ নাপালে

৫। ৰজা নৰনাৰায়ণে পুণৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল।

ৰজা নৰনাৰায়ণে পুণৰ কামাখ্যা মন্দিৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল।

৬। কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীসকল কামাখ্যা মন্দিৰ চাবলৈ আহিছিল।

কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীসকল যোৰামাহত কামাখ্যা মন্দিৰ চাবলৈ আহিছিল।

Digitized by Google

Transformation Drill

(a) To Interrogative

১। তালৈ খোজকাঢ়ি যাব লাগিছিল।

তালৈ খোজকাঢ়ি যাব লাগিছিল নেকি ?

২। ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ খুজিছিল।

ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ খুজিছিল নেকি ?

৩। ৰাতিৰ ভিতৰতে এটা খট্‌খটি বান্ধি দিবলৈ কৈছিল।

ৰাতিৰ ভিতৰতে এটা খট্‌খটি বান্ধি দিবলৈ কৈছিল নেকি ?

৪। ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ পালে।

ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ পালে নে ?

৫। মন্দিৰৰ উত্তৰফালে ব্ৰহ্মপুত্ৰ

মন্দিৰৰ উত্তৰফালে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নেকি ?

৬। কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল।

কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল নেকি ?

৭। তেওঁলোকে দিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে।

তেওঁলোকে দিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে নেকি ?

(b) To Negative-Interrogative

১। মন্দিৰলৈ যাবলৈ ৰাস্তা হৈছে।

মন্দিৰলৈ যাবলৈ ৰাস্তা হোৱা নাই নেকি ?

২। ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ খুজিছিল।

ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ খোজা নাছিল নেকি ?

Digitized by Google

৩। দেৱীয়ে এটা খট্‌খটি বান্ধি দিবলৈ কৈছিল।

দেৱীয়ে এটা খট্‌খটি বান্ধি দিবলৈ কোৱা নাছিল নে ?

৪। ৰাতিপুৱাৰ আগতে কুকুৰাই ডক দিছিল।

ৰাতিপুৱাৰ আগতে কুকুৰাই ডাক দিয়া নাছিল নে ?

৫। কালাপাহাৰে কামাখ্যা মন্দিৰ ভাঙি দিছিল।

কালাপাহাৰে কামাখ্যামন্দিৰ ভাঙি দিয়া নাছিল নেকি ?

৬। নৰনাৰায়ণে পুণৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল।

নৰনাৰায়ণে পুণৰ নিৰ্মাণ কৰা নাছিল নেকি ?

৭। মন্ত্ৰীসকলে ভুৱনেশ্বৰী মন্দিৰ চাবলৈ আহিছে।

মন্ত্ৰীসকলে ভুৱনেশ্বৰী মন্দিৰ চাবলৈ অহা নাই নেকি।

৮। মন্দিৰ কৰ্তৃপক্ষই কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিবলৈ আহিছে।

মন্দিৰ কৰ্তৃপক্ষই কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিবলৈ অহা নাই নেকি ?

(c) To Affirmative

১। আগতে পকীৰাস্তা নাছিল

আগতে পকীৰাস্তা আছিল।

২। ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰবলৈ নাপালে।

ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ পালে।

৩ কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰা নাছিল।

কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল।

(d) To Present Indefinite.

১। তালৈ খোজকাঢ়ি যাব লাগিছিল।

তালৈ খোজকাঢ়ি যাব লাগে।

Digitized by Google

২। ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ খুজিছিল।

ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ খোজে।

৩। বাতিৰ ভিতৰতে খট্‌খটি বান্ধি দিবলৈ কৈছিল।

বাতিৰ ভিতৰতে খট্‌খটি বান্ধি দিবলৈ কয়।

৪। ৰজাই বিয়া কৰাবলৈ নাপালে।

ৰজাই বিয়া কৰাবলৈ নাপায়।

৫। মন্ত্ৰীসকলে চাবলৈ আহিছে।

মন্ত্ৰীসকলে চাবলৈ আহে।

৬। কৰ্তৃপক্ষই সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছে।

কৰ্তৃপক্ষই সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰে।

EXERCISES

1. Fill in the blanks :

(ক) মন্দিৰলৈ — — পকীৰাস্তা হৈছে।

(খ) বাতিৰ ভিতৰতে খট্‌খটি বান্ধি — — কৈছিল।

(গ) ৰজাই দেৱীক বিয়া — — নাপালে।

(ঘ) মন্ত্ৰীসকল কামাখ্যা ভুৱনেশ্বৰী — — আহিছে

(ঙ) কেন্দ্ৰীয় সাহায্য — — অনুৰোধ কৰিছে।

2. Change the tense of the finate verb into past :

(ক) মন্দিৰলৈ যাবলৈ পকীৰাস্তা হৈছে।

(খ) ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ খুজিছে।

Digitized by Google

(গ) সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ ক'ৰিছে।

(ঘ) আমি খাবলৈ যাওঁ।

(ঙ) তুমি চিনেমা চাবলৈ ভালপোৱা নে ?

3. Choose the correct combinations. Arrange in correct order

Col. A	Col. B
মই ভালপাওঁ	দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ
নৰকাসুৰে বিচাৰিছিল	চিনেমা চাবলৈ
মীনুইঁত আহিছে	চিগাৰেট খাবলৈ
আগত যথেষ্ট ঠাই আছে	সাহায্য দিবলৈ
মন্ত্ৰীসকলক অনুৰোধ কৰিছে	জোতামোজা থবলৈ
তাই এতিয়া ধৰিছে	চাহ কৰিব

4. Replace the subject by the correct form of the word given in the parenthesis. Make change wherever necessary.

(ক) দেউতাৰে বক্তৃতা দব লাগিব। (মই, মোমাইদেউ)

(খ) মই থাৰ্মমিটাৰ বুজাব লাগিব। (তুমি, তই)

(গ) আপুনি সকলো কথা কব লাগিব (তাই, তুমি)

(ঘ) মই কাইলৈ পুৰীলৈ যাব লাগে। (তুমি, আপুনি)

(ঙ) দেউতাৰ লগত আন বহুতো মানুহ যাব। (মই, তই)

(চ) আমি কেতিয়া যাম ? (আপুনি, সি)

(ছ) মই অৰকাৰী কুটিব ধৰিছোঁ। (তাই, খুৰী)

5. Change into negative :

(ক) আমি সাগৰত গা ধুম।

(খ) আমি মন্দিৰত সোমাম।

Digitized by Google

(গ) তই পুৱাই উঠিবি।

(ঘ) মা আক মোমাইদেৱো যাব।

(ঙ) তুমি বহলাই কব লাগিব।

(চ) তেওঁ মোক কব লাগিব।

(ছ) ৰজা নৰনাৰায়ণে পুণৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল।

(জ) মন্দিৰ কৰ্তৃপক্ষই কেন্দ্ৰীয় সাহায্য দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল।

(ঝ) আগতে খোজকাঢ়ি যাব লাগিছিল।

(ঞ) মন্দিৰলৈ যাবলৈ পকীৰাস্তা হৈছে।

6. Change into interrogative :

(ক) ৰাস্তাৰ দুয়োকাষে চম্পাফুলৰ গছ কইছিল।

(খ) নীলাচল পাহাৰ গুৱাহাটীৰ পশ্চিমে।

(গ) ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ খুজিছিল।

(ঘ) কালাপাহাৰে মন্দিৰ ভাঙি দিছিল।

(ঙ) তেওঁলোকে দিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে।

(চ) তেওঁলোকৰ প্ৰভুক কিবা দিবলৈ আছে।

7. Add the words/phrases given on the right at the appropriate place in the sentence :

(ক) আজিকালি মন্দিৰলৈ যাবলৈ পকীৰাস্তা হৈছে।	কামাখ্যা
(খ) ৰজাই দেৱীক বিয়া কৰাবলৈ বিচাৰিছিল।	নৰনাৰায়ণ
(গ) ৰজা নৰনাৰায়ণে পুণৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল।	কামাখ্যা মন্দিৰ
(ঘ) কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীসকলে কামাখ্যা চাবলৈ আহিছিল।	যোৱামাহ
(ঙ) তেওঁলোকে দিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল।	সাহায্য।

Digitized by Google

Vocabulary

গুৱাহাটী	'Gauhati city'
পশ্চিমে	'on the west'
নীলাচল	'name of the hill, where the Kamakhya temple is located
পাহাৰ	'hill'
আজিকালি	'now a days'
যাবলৈ	'to go'
মন্দিৰ	'temple'
পকীৰাস্তা	'pucca road'
খোজকাঢ়ি	'by walk'
ৰজা নৰকাসুৰ	'king Narakasur, who was the son of the Baraha incarnation of Bishu.
খট্‌খটি	'stairs'
দেৱী	'goddess'
বিয়া কৰাবলৈ	'to marry'
বান্ধি দিবলৈ	'to construct'
ৰাতিপুৱা	'morning'
কুকুৰা	'cock, hen'
ডাক	'cry of a cock'
কালাপাহাৰ	'An atheist who destroyed several Hindu temples including the Kamakhya temple'

Digitized by Google

পুণৰ	'again'
মন্ত্ৰী	'minister'
ব্ৰহ্মপুত্ৰ	'River Brahmaputra'
কৰ্তৃপক্ষ	'authcrity'
সাহায্য	'aids'
অনুৰোধ কৰিছে	'requests'
প্ৰতিশ্ৰুতি	'assurance'

Cultural Note

1. কামাখ্যা : The temple of the mother goddess Kamakhya is situated on the Nilachal Hill about 9 kms. away from the city of Gauhati.

As per the legend in the Mahabharata, king Daikkha, the father-in-law of Lord Shiva celebrated a 'Jagya'. Having undermined Shiva, the king did not invite him. His daughter 'Sati' without being invited came to the ather's house where she herself heard how her husband Shiva had been defamed amidst the other gods present. So she herself succumbed to death. Then her husband became half-mad and having carried her dead body on his shoulder he started roaming around the world until the diffrent parts of her body got dissipated. The goddess's sex-organ fell down at Nilachal and the temple of Kamakhya has been built. Kamakhya is one of the famous 'Shakti Pitha', a centre of sacrifice.

Digitized by Google

Even now animals and birds are sacrificed at Kamakhya. In the month of June, a greeat fair is held at Kamakhya, known as Ambubashi mela.

নৰনাৰায়ণ : In the 16th century A.D. a popular king, named Naranarayan, ruled in the Kochbeher, the western part of ancient Kamrup, now North-Bengal. He was a very learned king and he patronized a number of famous Assamese poets including 'Sankardeva'. He once invaded the kingdom of Ahom and conquered some part of it. The re-consturuction of the temple of Kamakhya is one of his great achievements. It is also said that king Naranarayan used gold while constructing the temple.

Digitized by Google

Unit IX : Lesson—45

An Ex-trainee Meets Mr. Hazarika

শ্ৰী জেনা : চাৰ, আপোনালোক পৰহি কৰবালৈ গৈছিল নেকি ?	Sri Jena : Sir, did you go somewhere the day before yesterday ?
মি: হাজৰিকা : এৰা, আমি প্ৰভু জগন্নাথক সেৱা কৰিবলৈ পুৰীলৈ গৈছিলোঁ। পুৰীত মোৰ বন্ধু এজনো আছে। তেওঁ আমাক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিছিল। আমি তেওঁৰ ঘৰলৈ গৈছিলোঁ। তেওঁ আমাক খাবলৈ দিছিল। ৰাতি থাকিবলৈও সকলো সুবিধা কৰি দিছিল।	Mr. Hazarika : Yes, we went to Puri to pay homage to Lord Jagannath. One friend of mine is also there at Puri. He invited us to see his house We went to his house He gave us to eat (He) gave (us) all facilities to stay at night.
শ্ৰী জেনা : তাৰপৰা সিদিনাই উভতিল নে ?	Sri Jena : Did you return therefrom that very day ?
মি: হাজৰিকা : নাই, সিদিনা তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিলে বৰং চিনেমা চাবলৈ নিলে। চিনেমা হলত আমাৰ অধ্যক্ষকো দেখি-	Mr Hazarika : No. He did not allow us to return that day. Rather (he) took us to see film. (We) saw our Principal

Digitized by Google

	বলৈ পালোঁ। অ', তুমি কি কাৰণে আহিলা ?	al^so in the hall. Yes, why did you come here ?
শ্ৰী জেনা	: আপোনাক লগ পাবলৈ আহিলোঁ। হেড মাষ্টৰে এখন চিলেবাচ নিবলৈ কৈছে। আমি পহিলা শাওণৰ পৰা ক্লাচ আৰম্ভ কৰিবলৈ ঠিক কৰিছোঁ। ইচ্ছুক ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ সিদিনা এঘাৰ বজাত সাক্ষাৎকাৰ লবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ।	Sri Jena : I came to meet you. The Head-master asked me to fetch one syllabus We have decided to start class from the 1st of Sravan. (We) have decided to take the interview of the willing students at 11-0U (A.M.) that day.

Build-up Drill

১। গৈছিল নেকি ?

আপোনালোক গৈছিল নেকি ?

আপোনালোক কৰবালৈ গৈছিল নেকি ?

আপোনালোক পৰহি কৰবালৈ গৈছিল নেকি ?

২। গৈছিলোঁ।

আমি গৈছিলোঁ।

আমি পুৰীলৈ গৈছিলোঁ।

এবা, আমি প্ৰভু জগন্নাথক সেৱা কৰিবলৈ পুৰীলৈ গৈছিলো।

৩। আছে।

বন্ধু এজনো আছে।

পুৰীত মোৰ বন্ধু এজনো আছে।

Digitized by Google

৪। মাতিছিল।
তেওঁ মাতিছিল।
তেওঁ আমাক মাতিছিল।

৫। গৈছিলোঁ।
আমি ঘৰলৈ গৈছিলোঁ।
আমি তেওঁৰ ঘৰলৈ গৈছিলোঁ।

৬। দিছিল।
তেওঁ দিছিল।
তেওঁ আমাক দিছিল।
তেওঁ আমাক খাবলৈ দিছিল।

৭। উভতিল নে?
সিদিনাই উভতিল নে?
তাৰপৰা সিদিনাই উভতিল নে?

৮। নিদিলে।
তেওঁ নিদিলে।
তেওঁ আমাক নিদিলে।
তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিলে।

৯। নিলে।
চিনেমা চাবলৈ নিলে।
সিদিনা চিনেমা চাবলৈ নিলে।

১০। পালোঁ।
দেখিবলৈ পালোঁ।
আমাৰ অধ্যক্ষকো দেখিবলৈ পালোঁ।

Digitized by Google

চিনেমা হলত আমাৰ অধ্যক্ষকো দেখিবলৈ পালোঁ ।

১১। কি কাৰণে আহিল ?

তুমি কি কাৰণে আহিলা ?

অ', তুমি কি কাৰণে আহিলা ?

১২। আহিলোঁ ।

লগ পাবলৈ আহিলোঁ ।

আপোনাক লগ পাবলৈ আহিলোঁ ।

১৩। কৈছে ।

হেডমাষ্টৰে কৈছে ।

হেডমাস্টৰে নিবলৈ কৈছে ।

হেডমাষ্টৰে এখন চিলেবাচ নিবলৈ কৈছে ।

১৪। ঠিক কৰিছোঁ ।

আমি ঠিক কৰিছোঁ ।

আমি ক্লাচ আৰম্ভ কৰিবলৈ ঠিক কৰিছোঁ ।

আমি পহিলা শাওনৰ পৰা ক্লাচ আৰম্ভ কৰিবলৈ ঠিক কৰিছোঁ

১৫। ঠিৰাং কৰিছোঁ ।

লবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ ।

সাক্ষাৎকাৰ লবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ ।

এঘাৰ বজাত সাক্ষাৎকাৰ লবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ ।

ইচ্ছুক ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ এঘাৰ বজাত সাক্ষাৎকাৰ লবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ ।

Digitized by Google

Substitution Drill

১। (ক) আপোনালোক পৰহি কৰবালৈ গৈছিল নেকি ?

সিদিনা

আপোনালোক সিদিনা কৰবালৈ গৈছিল নেকি ?

(খ) আপোনালোক পৰহি কৰবালৈ গৈছিল নেকি ?

কেতিয়াবা

আপোনালোক পৰহি কেতিয়াবা গৈছিল নেকি ?

২। (ক) আমি প্ৰভু জগন্নাথক সেৱা কৰিবলৈ গৈছিলোঁ।

লিংগৰাজ

আমি প্ৰভু লিংগৰাজক সেৱা কৰিবলৈ গৈছিলোঁ।

কৃষ্ণ

আমি প্ৰভু কৃষ্ণক সেৱা কৰিবলৈ গৈছিলোঁ।

(খ) আমি প্ৰভু জগন্নাথক সেৱা কৰিবলৈ গৈছিলোঁ।

দৰশন হবলৈ

আমি প্ৰভু জগন্নাথক দৰশন হবলৈ গৈছিলোঁ।

কিবা দিবলৈ

আমি প্ৰভু জগন্নাথক কিবা দিবলৈ গৈছিলোঁ।

চাবলৈ

আমি প্ৰভু জগন্নাথক চাবলৈ গৈছিলোঁ।

৩। (ক) তেওঁ আমাক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিছিল।

আনিছিল

তেওঁ আমাক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ আনিছিল।

কৈছিল

তেওঁ আমাক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ কৈছিল।

Digitized by Google

(খ) তেওঁ আমাক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিছিল।

খাবলৈ

তেওঁ আমাক তেওঁৰ ঘৰত খাবলৈ মাতিছিল।

৪। তেওঁ আমাক খাবলৈ দি ছিল।

কৰবলৈ

তেওঁ আমাক কৰবলৈ দিছিল।

চাবলৈ

তেওঁ আমাক চাবলৈ দিছিল।

ফুৰিবলৈ

তেওঁ আমাক ফুৰিবলৈ দিছিল।

৫। সিদিনা তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিলে।

যাবলৈ

সিদিনা তেওঁ আমাক যাবলৈ নিদিলে।

থাকিবলৈ

সিদিনা তেওঁ আমাক থাকিবলৈ নিদিলে।

কৰবলৈ

সিদিনা তেওঁ আমাক কৰবলৈ নিদিলে।

পঢ়িবলৈ

সিদিনা তেওঁ আমাক পঢ়িবলৈ নিদিলে।

৬। বৰং সিদিনা আমাক চিনেমা চাবলৈ নিলে।

ফুৰিবলৈ

বৰং সিদিনা আমাক ফুৰিবলৈ নিলে।

বজাৰ কৰিবলৈ

বৰং সিদিনা আমাক বজাৰ কৰিবলৈ নিলে।

Digitized by Google

৭। চিনেমা হলত আমাৰ অধ্যক্ষকো দেখিবলৈ পালোঁ ।

চাৰ

চিনেমা হলত আমাৰ চাৰকো দেখিবলৈ পালোঁ ।

দেউতা

চিনেমা হলত আমাৰ দেউতাকো দেখিবলৈ পালোঁ ।

খুৰা

চিনেমা হলত আমাৰ খুৰাকো দেখিবলৈ পালোঁ ।

৮। ৰাতি থাকিবলৈ সকলো সুবিধা কৰি দিছিল।

বন্দোবস্ত

ৰাতি থাকিবলৈও সকলো বন্দোবস্ত কৰি দিছিল।

ব্যৱস্থা

ৰাতি থাকিবলৈও সকলো ব্যৱস্থা কৰি দিছিল।

৯। আপোনাক লগ পাবলৈ আহিলোঁ ।

চাৰ

চাৰক লগ পাবলৈ আহিলোঁ ।

তুমি

তোমাক লগ পাবলৈ আহিলোঁ ।

১০। হেডমাষ্টৰে এখন চিলেবাচ নিবলৈ কৈছে।

প্রধান শিক্ষক

প্রধান শিক্ষকে এখন চিলেবাচ নিবলৈ কৈছে।

কিতাপ

প্রধান শিক্ষকে এখন কিতাপ নিবলৈ কৈছে।

আনিবলৈ

প্রধান শিক্ষকে এখন কিতাপ আনিবলৈ কৈছে।

Digitized by Google

১১। আমি শাওণৰ পৰা ক্লাচ অ'ৰম্ভ কৰিবলৈ ঠিক কৰিছোঁ।

জানুৱাৰী

আহ জানুৱাৰীৰ পৰা ক্লাচ আৰম্ভ কৰিবলৈ ঠিক কৰিছোঁ।

লবলৈ

আমি জানুৱাৰীৰ পৰা ক্লাচ লবলৈ ঠিক কৰিছোঁ।

ঠিৰাং

আমি জানুৱাৰীৰ পৰা ক্লাচ লবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ।

১২। ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ এবাৰ বজাত সাক্ষাৎকাৰ লবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ।

দহ

ছাত্ৰছাত্ৰীৰ দহ বজাত সাক্ষাৎকাৰ লবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ।

ল'ৰা ছোৱালী

ল'ৰা ছোৱালীৰ দহ বজাত সাক্ষাৎক'ৰ লবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ।

Transform from Affirmative to Negative

১। আমি প্ৰভু জগন্নাথক সেৱা কৰিবলৈ গৈছিলোঁ।

আমি প্ৰভু জগন্নাথক সেৱা কৰিবলৈ যোৱা নাছিলোঁ।

২। তেওঁ আমাক ঘৰলৈ মাতিছিল।

তেওঁ আমাক ঘৰলৈ মতা নাছিল।

৩। তেওঁ আমাক খাবলৈ দিছিল।

তেওঁ আমাক খাবলৈ দিয়া নাছিল।

৪। সিদিনা আমাক চিনেমা চাবলৈ নিলে।

সিদিনা আমাক চিনেমা চাবলৈ নিনিলে।

Digitized by Google

৫।	চিনেমাহলত অধ্যক্ষকো দেখিবলৈ পালোঁ।
চিনেমাহলত অধ্যক্ষকো দেখা নাপালোঁ।

৬।	আমি কংবালৈ গৈছিলোঁ।
আমি ক'লৈকো যোৱা নাছিলোঁ।

৭।	তুমি তেওঁক আহিবলৈ দিলা।
তুমি তেওঁক আহিবলৈ নিদিলা।

৮।	থাকিবলৈ সুবিধা কৰি দিছিল।
থাকিবলৈ সুবিধা কৰি দিয়া নাছিল।

৯।	সাক্ষাৎকাৰ লবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ।
সাক্ষাৎকাৰ লবলৈ ঠিৰাং কৰা নাই।

Transform into Interrogative

১।	মি. হাজৰিকা পুৰী চাবলৈ গৈছিল।
মি: হাজৰিকা পুৰী চাবলৈ গৈছিল নেকি ?

২।	বন্ধুজনে হাজৰিকাইতক ঘৰলৈ মাতিছিল।
বন্ধুজনে হাজৰিকাইতক ঘৰলৈ মাতিছিল নেকি ?

৩।	তেওঁ হাজৰিকাইতক খাবলৈ দিছিল।
তেওঁ হাজৰিকাইতক খাবলৈ দিছিল নেকি ?

৪।	তেওঁ সিদিনা হাজৰিকাইতক আহিবলৈ দিলে।
তেওঁ সিদিনা হাজৰিকাইতক আহিবলৈ দিলে নেকি ?

৫।	সিদিনা চিনেমা চাবলৈ নিলে।
সিদিনা চিনেমা চাৱলৈ নিলে নেকি ?

Digitized by Google

Formation of interrogative by replacing phrase / words by question words

১। হাজৰিকাইত জগন্নাথক সেৱা কৰিবলৈ পুৰীলৈ গৈছিল।

কিয় ?

হাজৰিকাইত কিয় পুৰীলৈ গৈছিল ?

কি কাৰণে ?

হাজৰিকাইত কি কাৰণে পুৰীলৈ গৈছিল ?

২। বন্ধুজনে হাজৰিকাইতক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিছিল।

কিয় ?

বন্ধুজনে হাজৰিকাইতক কিয় মাতিছিল ?

কি কৰিবলৈ ?

বন্ধুজনে হাজৰিকাইতক কি কৰিবলৈ মাতিছিল ?

৩। বন্ধুজনে হাজৰিকাইতক থাকিবলৈ দিলে।

কি কৰিলে ?

বন্ধুজনে হাজৰিকাইতক কি কৰিলি ?

৪। তেওঁ সিদিনা চিনেমা চাবলৈ নিলে।

কি কৰিবলৈ ?

তেওঁ সিদিনা কি কৰিবলৈ নিলে ?

কলৈ ?

তেওঁ সিদিনা কলৈ নিলে ?

৫। হেডমাষ্টৰে এখন চিলেবাচ নিবলৈ কৈছে ?

কোনে ?

কোনে এখন চিলেবাচ নিবলৈ কৈছিল ?

Digitized by Google

কি ?

কোনে কি নিবলৈ কৈছে ?

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাহঁত কেতিয়া গৈছিল ?

উত্তৰ— হাজৰিকাহঁত পৰহি গৈছিল।

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাহঁত পৰহি কলৈ গৈছিল ?

উত্তৰ— হাজৰিকাহঁত পৰহি পুৰীলৈ গৈছিল।

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাহঁত পৰহি পুৰীলৈ কিয় গৈছিল ?

উত্তৰ— হাজৰিকাহঁত পৰহি জগন্নাথক সেৱা কৰিবলৈ পুৰীলৈ গৈছিল।

প্ৰশ্ন— তেওঁলোকে পুৰীত আৰু কি কৰিলে ?

উত্তৰ— তেওঁলোকে পুৰীত এখন কথাছবি চালে আৰু এজন বন্ধুৰ ঘৰলৈ গ'ল।

প্ৰশ্ন— বন্ধুৰ ঘৰত তেওঁলোক ৰাতি থাকিল নেকি ?

উত্তৰ — হয়, বন্ধুজনৰ ঘৰত তেওঁলোক ৰাতি থাকিল।

EXERCISE

1. Join the two sentences into one by using infinitive :

(ক) তেওঁলোক এইমাত্ৰ গ'ল। তেওঁলোকে চিনেমা চাব।

(খ) মই ঘৰলৈ যাওঁ। মই কিতাপ পঢ়িম।

Digitized by Google

(গ) তোমালোকে তেওঁক ভাত দিলা। তেওঁ খাব।

(ঘ) দীপকে ৰীতাক কলে ৰীতা আহিব।

(ঙ) তেওঁলোকে মোক মাতিলে মই চিনেমা চাম।

2. Substitute the underlined words by the appropriate forms of the words given in the brackets :

(ক) তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিলে। (কৰ, যাব, থাকিব, পঢ়িব)

(খ) দীপকে খাবলৈ কলে। (কৰ-, নে-, শো-, লিখ-)

(গ) আমি বস্তুটো চাবলৈ গলোঁ। (কিনিব, আনিব, লব, দিব)

(ঘ) হাজৰিকা সদায় ফুৰিবলৈ যায়। (বজাৰ, পঢ়, স্কুল, চিনেমা, চিনেমা চা-)

3. Change the finate verbs to give opposite sense :

(ক) পুৰীত মোৰ বন্ধুজন আছে।

(খ) আমি প্ৰভুক সেৱা কৰিবলৈ গৈছিলোঁ।

(গ) বৰুৱাই আমাক আহিবলৈ নিদিলে।

(ঘ) বৰং ৰাতি থাকিবলৈ কলে।

(ঙ) বন্ধুজনে হাজৰিকাইতক চিনেমা চাবলৈ নিলে।

(চ) তেওঁলোক আজি উভতিল।

(ছ) তাত আমাৰ অধ্যক্ষকো দেখিবলৈ পালোঁ।

4. Fill in the blanks :

(ক) হেডমাষ্টৰে এখন চিলেবাচ — — কৈছে।

(খ) সিদিনা এখাৰ বজাত সাক্ষাৎকাৰ — — ঠিবাং কৰিছোঁ।

(গ) শাওণৰ পৰা ক্লাচ আৰম্ভ কৰিবলৈ — — কৰিছোঁ।

Digitized by Google

(ঘ) তাত আমাৰ অধ্যক্ষকো — — পালোঁ ।

(ঙ) তেওঁ আমাক ৰাতি তেওঁৰ ঘৰত — — দিছিল ।

5. Change tense of the finate verb into present :

(ক) আমি প্ৰভুক সেৱা কৰিবলৈ পুৰীলৈ গৈছিলোঁ ।

(খ) তেওঁ আমাক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিছিল ।

(গ) তেওঁ আমাক খাবলৈ দিছিল ।

(ঘ) ৰাতি থাকিবলৈ সুবিধা কৰি দিছিল ।

(ঙ) তেওঁ আমাক চিনেমা চাবলৈ নিলে ।

(চ) তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিলে ।

Vocabulary

সেৱা কৰিবলৈ	'to pay homage'
চাবলৈ	'to see'
খাবলৈ	'to eat'
তাৰপৰা	'therefrom'
সিদিনাই	on that very day'
আহিবলৈ নিদিলে	'did not allow to come'
বৰং	'rather'
চিনেমা	'cinema'
চিনেমা হল	'cinema-hall'
অধ্যক্ষ	'principal'
দেখিবলৈ পালোঁ	'could see'
কি কাৰণে	'why'
লগ পাবলৈ	'to meet'

Digitized by Google

In Assamese

পহিলা	'first'
শাওণ	'the 4th month according to Indian Calender'
ইচ্ছুক	'willing'
সিদিনা	'that day'
সাক্ষাৎকাৰ	'interview'
ঠিক/ঠিৰাং	'final'

Grammatical Notes

1. Use of infinitives with finate verbs in the past tense is shown here Whether the finite verb is in the present tense or past, there is no change in the infinitive formation. The formation of the infinitive is governed by the rules noted at the end of the Lesson 43.

2. The distinction between the use of verb-root চা- and দেখ- to be noted. চা- is used to mean the "act of seeing with intention"; দেখ- elsewhere

   মই জোনটোলৈ চালোঁ .... I looked at the moon'
   মই জোনটো দেখিলো ....'I saw the moon'
   চাৰে পৰীক্ষাৰ বহি চালে ....'Sir examined the answer scripts'

3. -আ is added to দিন to mean 'on the day'. eg :

   সিদিনা........... 'on that day'

Digitized by Google

যিদিনা............ 'on which day'

দহ দিনৰ দিনা ··· 'on the 10th day'

4. -(এ)ই is added to mark emphasis. In some cases simple -ই is added to. eg. :

ৰাম+-এই : ৰামেই

সিদিনা+-ই . সিদিনাই

তাত+-এই : তাতেই

যেতিয়া+-ই : যেতিয়াই

———

Digitized by Google

Unit IX : Lesson—46

Mr. Hazarika's Proposed Assam Tour

মি হাজৰিকা : অহা মাহত আমি অসম চাবলৈ যাম। গৰমবন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল। তাত চাবলৈ বহুত ঠাই আছে। আমি শিবসাগৰলৈকো যাম। তাত মীনুহঁতৰ মোমায়েকৰ ঘৰ। অহা সপ্তাহত তেওঁ আমাক নিবলৈ আহিব।তেওঁ-লোকৰ ওচৰতে কাজিৰঙা। কাজিৰঙাৰ সিফালে আৰু এখন সৰু হাবি আছে। আমি তাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম। হাবিত অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাম।

Mr. Hazarika : We shall go to see Assam next month. Assam is very good to spend the summer vacation. There are many places to see. We shall go to Sibsagar also Minu etc.'s uncle's house is there He will come to take us (there) next week. (The) Kaziranga is (located) near their house. There is another small forest on the other side of kaziranga. We will enter there to hunt. We will be able to see innumerable animals in the forest.

মিচেচ গুপ্তা : আমাৰ ল'ৰাছোৱালী-হঁতো অহা আহিণ মাহঁত ফুৰিবলে ওলাইছে। সিহঁতে মোকো ওলাবলৈ

Mrs. Gupta : Our children are also getting ready to tour in coming Ashin month. They have appro-

Digitized by Google

ধৰিছে। মই নাযাওঁ বুলি কৈছোঁ।	ached me also. I have told them that I won't go.
মি: হাজৰিকা : আপুনি কি কাৰণে নাযাওঁ বুলি কলে ?	Mr. Hazarika : Why did you tell that you won't go ?
মিচেচ গুপ্তা : মোৰ গা ভাল নহয়। ডাক্তৰে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কৈছে। বৰং জিৰণি লবলৈ পৰামৰ্শ দিছে।	Mrs. Gupta : I am not physically well. Doctor has advised me not to move. Rather (he) advised me to take rest.

Build up Drill

১। যাম।

আমি যাম।

আমি অসম চাবলৈ যাম।

অহা মাহত আমি অসম চাবলৈ যাম

২। বৰ ভাল।

গৰম বন্ধ কটাবলৈ বৰ ভাল।

গৰম বন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল।

৩। আছে।

বহুত ঠাই আছে।

ভাত চাবলৈ বহুত ঠাই আছে।

৪। যাম।

Digitized by Google

আমি যাম।

আমি শিৱসাগৰলৈকো যাম।

৫। মোমায়েকৰ ঘৰ।

তাত মোমায়েকৰ ঘৰ।

তাত মীনুহঁতৰ মোমায়েকৰ ঘৰ।

৬। আহিব।

তেওঁ আহিব।

তেওঁ নিবলৈ আহিব।

তেওঁ আমাক নিবলৈ আহিব।

৭। কাজিৰঙা।

ওচৰতে কাজিৰঙা।

তেওঁলোকৰ ওচৰতে কাজিৰঙা।

৮। সোমাম।

আমি সোমাম।

আমি চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম।

আমি তাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম।

৯। পাম।

দেখিবলৈ পাম।

অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাম।

১০। ওলাইছে।

ফুৰিবলৈ ওলাইছে।

ল'ৰাছোৱালীহঁতো ফুৰিবলৈ ওলাইছে।

আমাৰ ল'ৰাছোৱালীহঁতো ফুৰিবলৈ ওলাইছে।

Digitized by Google

আমাৰ ল'ৰাছোৱালীইতো আহিণ মাহত ফুৰিবলৈ ওলাইছে।

১১। কৈছোঁ।

নাযাওঁ বুলি কৈছোঁ।

মই নাযাওঁ বুলি কৈছোঁ।

১২। কলে

নাযাওঁ বুলি কলে।

কি কাৰণে নাযাওঁ বুলি কলে?

আপুনি কি কাৰণে নাযাওঁ বুলি কলে?

১৩। কৈছে।

নকৰিবলৈ কৈছে।

ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কৈছে।

ডাক্তৰে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কৈছে।

১৪। দিহা পৰামৰ্শ দিছে।

জিৰণি লবলৈ পৰামৰ্শ দিছে।

ডাক্তৰে জিৰণি লবলৈ পৰামৰ্শ দিছে।

Substitution Drill

১। (ক) অহা মাহত আমি অসম চাবলৈ যাম।

সপ্তাহত

অহা সপ্তাহত আমি অসম চাবলৈ যাম।

বছৰত

অহা বছৰত আমি অসম চাবলৈ যাম।

সোমবাৰে

অহা সোমবাৰে আমি অসম চাবলৈ যাম।

Digitized by Google

(খ) অহা মাহত আমি অসম চাবলৈ যাম।

ওলাম

অহা মাহত আমি অসম চাবলৈ ওলাম।

আহিম

অহা মাহত আমি অসম চাবলৈ আহিম।

২। গৰম বন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল।

কটাবৰ কাৰণে

গৰম বন্ধ কটাবৰ কাৰণে অসমখন বৰ ভাল।

৩। তাত চাবলৈ বহুত ঠাই আছে।

ফুৰিবলৈ

তাত ফুৰিবলৈ বহুত ঠাই আছে।

ঘূৰিবলৈ

তাত ঘূৰিবলৈ বহুত ঠাই আছে।

থাকিবলৈ

তাত থাকিবলৈ বহুত ঠাই আছে।

৪। তেওঁ আমাক নিবলৈ আহিব।

কবলৈ

তেওঁ আমাক কবলৈ আহিব।

মাতিবলৈ

তেওঁ আমাক মাতিবলৈ আহিব।

ধৰবলৈ

তেওঁ আমাক ধৰবলৈ আহিব।

৫। (ক) তাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম।

Digitized by Google

ধৰিবলৈ

তাত চিকাৰ ধৰিবলৈ সোমাম।

(খ) তাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম।

চেষ্টা কৰিম

তাত চিকাৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিম।

যত্ন

তাত চিকাৰ কৰিবলৈ যত্ন কৰিম।

৬। হাবিত অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাম।

পাবা

হাবিত অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাবা।

পাব

হাবিত অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাব।

পাবি

হাবিত অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাবি

৭। ল'ৰা ছোৱালীহঁতো আহিণ মাহত ফুৰিবলৈ ওলাইছে।

জানুৱাৰী

ল'ৰা ছোৱালীহঁতো জানুৱাৰী মাহত ফুৰিবলৈ ওলাইছে।

গৈছে

ল'ৰা ছোৱালীহঁতো জানুৱাৰী মাহত ফুৰিবলৈ গৈছে।

সিহঁত

সিহঁতো জানুৱাৰী মাহত ফুৰিবলৈ গৈছে।

৮। সিহঁতে মোকো ওলাবলৈ ধৰিছে।

কৈছে

সিহঁতে মোকো ওলাবলৈ কৈছে।

Digitized by Google

যাবলৈ

সিহঁতে মোকো যাবলৈ কৈছে।

থাকিবলৈ

সিহঁতে মোকো থাকিবলৈ কৈছে।

৯। মই নাযাওঁ বুলি কৈছোঁ।

নাখাওঁ

মই নাখাওঁ বুলি কৈছোঁ।

নলওঁ

মই নলওঁ বুলি কৈছোঁ।

১০। আপুনি কি কাৰণে নাযাওঁ বুলি কলে?

কৈছে

আপুনি কি কাৰণে নাযাওঁ বুলি কৈছে?

কিয়

আপুনি কিয় নাযাওঁ বুলি কৈছে?

১১। ডাক্তৰে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কৈছে।

চাৰ

চাৰে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কৈছে।

সিহঁত

সিহঁতে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কৈছে।

কৰিবলৈ

সিহঁতে ফুৰাচকা কৰিবলৈ কৈছে।

১২। বৰং জিৰণি লবলৈ পৰামৰ্শ দিছে।

ছুটি

বৰং ছুটি লবলৈ পৰামৰ্শ দিছে।

Digitized by Google

উপদেশ

ৰবং ছুটি লবলৈ উপদেশ দিছে।

Transformation Drill

(a) To Interrogative

১। গৰম বন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল।

গৰম বন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল নেকি ?

২। তেওঁ আমাক নিবলৈ আহিব।

তেওঁ আমাক নিবলৈ আহিব নেকি ?

৩। আমি ভাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম।

আমি ভাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম নে ?

৪। হাবিত অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাম।

হাবিত অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাম নে ?

৫। ল'ৰাছোৱালীহঁত ফুৰিবলৈ ওলাইছে।

ল'ৰাছোৱালীহঁত ফুৰিবলৈ ওলাইছে নে ?

৬। ডাক্তৰে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কৈছে।

ডাক্তৰে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কৈছে নেকি ?

(b) To Negative:

১। অহা মাহত আমি অসম চাবলৈ যাম।

অহা মাহত আমি অসম চাবলৈ নাযাওঁ।

Digitized by Google

২। মোমায়েকে আমাক নিবলৈ আহিব।
মোমায়েকে আমাক নিবলৈ নাহে।

৩। তাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম।
তাত চিকাৰ কৰিবলৈ নোসোমাওঁ।

৪। অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাম।
বেছি জীৱজন্তু দেখিবলৈ নাপাওঁ।

৫। ল'ৰাছোৱালীহঁত ফুৰিবলৈ ওলাইছে।
ল'ৰাছোৱালীহঁত ফুৰিবলৈ ওলোৱা নাই।

৬। সিহঁতে মোকো ওলাবলৈ ধৰিছে।
সিহঁতে মোকো ওলাবলৈ ধৰা নাই।

৭। মই নাযাওঁ বুলি কৈছোঁ।
মই নাযাওঁ বুলি কোৱা নাই।

৮। ডাক্তৰে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কৈছে।
ডাক্তৰে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কোৱা নাই।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাহঁত কেতিয়া কলৈ যাব?
উত্তৰ — হাজৰিকাহঁত অহামাহত অসমলৈ যাব।

প্ৰশ্ন — তেওঁলোক কিয় অসমলৈ যাব?
উত্তৰ— তেওঁলোক অসম চাবলৈ অসমলৈ যাব।

প্ৰশ্ন— অসমখন কিহৰ কাৰণে ভাল?
উত্তৰ— গৰমবন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— ভাত চাবলৈ ঠাই আছে নে ?

উত্তৰ— হয়, ভাত চাবলৈ বহুত ঠাই আছে।

প্ৰশ্ন— মীনুহঁতৰ মোমায়েক কেতিয়া আহিব ?

উত্তৰ— মীনুহঁতৰ মোমায়েক অহা সপ্তাহত আহিব।

প্ৰশ্ন— তেওঁ কেলেই আহিব ?

উত্তৰ— তেওঁ মীনুহঁতক নিবলৈ আহিব।

প্ৰশ্ন— তেওঁলোক অসমৰ কোন কোন ঠাইলৈ যাব ?

উত্তৰ— তেওঁলোক অসমৰ শিৱসাগৰ আৰু কাজিৰঙালৈ যাব।

প্ৰশ্ন— কাজিৰঙাৰ ওচৰৰ হাবিলৈ তেওঁলোক কি কাৰণে যাব ?

উত্তৰ— কাজিৰঙাৰ ওচৰৰ হাবিলৈ তেওঁলোক চিকাৰ কৰিবলৈ যাব।

প্ৰশ্ন— কাজিৰঙাত তেওঁলোকে কি কি দেখিবলৈ পাব ?

উত্তৰ— কাজিৰঙাত তেওঁলোকে অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাব।

প্ৰশ্ন— আপোনাৰ ল'ৰাছোৱালীহঁতো ফুৰিবলৈ ওলাইছে নেকি ?

উত্তৰ—হয়, আমাৰ ল'ৰাছোৱালীহঁতো ফুৰিবলৈ ওলাইছে।

প্ৰশ্ন— আপুনি কি বুলি কৈছে ?

উত্তৰ— মই নাযাওঁ বুলি কৈছোঁ।

প্ৰশ্ন— ডাক্তৰে কি পৰামৰ্শ দিছে ?

উত্তৰ— ডাক্তৰে জিৰণি লবলৈ পৰামৰ্শ দিছে।

প্ৰশ্ন— ডাক্তৰে আৰু কি কৈছে ?

উত্তৰ— ডাক্তৰে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ কৈছে।

Digitized by Google

EXERCISES

1. Fill in the blanks :

(ক) মই তালৈ — — বুলি কৈছোঁ ।

(খ) আপুনি কি কাৰণে — — বুলি কৈছে ?

(গ) মোৰ গা ভাল — — ।

(ঘ) বৰং জিৰণি — — পৰামৰ্শ দিছে ।

(ঙ) ডাক্তৰে ফুৰাচকা নকৰিবলৈ — — ।

2. Split each of the following sentences into two :

(ক) অহামাহত আমি অসম চাবলৈ যাম ।

(খ) মোমায়েকে মীনুহঁতক নিবলৈ আহিব ।

(গ) তই ভাল ভাল বস্তু খাবলৈ পাবি ।

(ঘ) ত'ত তেওঁলোকে চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাব ।

(ঙ) কাজিৰঙাত বহুত জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাব

3. Change the finate verbs of the following sentences into present and past tense :

(ক) অহা বছৰত অসম চাবলৈ যাম ।

(খ) কাইলৈ তেওঁ ফুৰিবলৈ আহিব ।

(গ) কাজিৰঙাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম ।

(ঘ) তাত তোমালোকে বহুত জন্তু দেখিবলৈ পাবা ।

(ঙ) তই ভাল ভাল বস্তু খাবলৈ পাবি ।

4. Frame questions from the following statements by using :

কেনেকৈ, কিয়, কেতিয়া, কলৈ, কোন, কোনবছৰ ইত্যাদি ।

(ক) হাজৰিকাহঁত যোৱাবছৰ পুৰী চাবলৈ গৈছিল ।

Digitized by Google

(খ) মই কেতিয়াও চিনেমা চাবলৈ নাযাওঁ।

(গ) সদায় ভাত ভাল খাবলৈ পায়

(ঘ) তেওঁ গান গাবলৈ ধৰিলে।

(ঙ) খীতাই চাহ কৰিবলৈ ধৰিছে।

(চ) মই পঢ়িবলৈ ভাল নাপাওঁ।

(ছ) তুমি দুপৰীয়া শুবলৈ ভালপোৱা।

(জ) তেওঁ সেৱা কৰিবলৈ মন্দিৰত সোমাব।

5. Complete the transformation following the model and use the resultant forms in sentences :

Model : চা- >চাবলৈ

দেখ...............	ফুৰ...............
শুন.....	শো......... ...
লিখ	থ ....
নে	ৰ ....
থাক...............	

6. Check whether correct or incorrect and correct the incorrect ones :

(ক) হাজৰিকাইতে ফুৰিবলৈ আহিব।

(খ) মোমায়েকে মীনুইতক নিবলৈ আহিব।

(গ) মীনুইত যাবলৈ ওলাইছে।

(ঘ) তেখেতে দেখিবলৈ পাব।

(ঙ) তেওঁলোক আজি ভাত থাকিবলৈ বিচাৰিছে।

Vocabulary

অহামাহত 'in the next month'

Digitized by Google

গৰমবন্ধ	'summer vacation'
মোমায়েক	'one's mother's brother'
অহা সপ্তাহত	'in the next week'
কাজিৰঙা	'Kaziranga, the animal-birds sanctuary in Assam'
চিকাৰ কৰিবলৈ	'to hunt'
অসংখ্য	'innumerable'
জীৱজন্তু	'animals'
ল'ৰা-ছোৱালী	'children'
ফুৰিবলৈ	'to roam, to tour'
ওলাইছে	'has become ready'
পৰামৰ্শ	'advice'
জিৰণি	'rest
ফুৰাচকা	'movement'

Grammatical Notes

1. Here infinitives are introduced in sentences, where the finite verbs are in future. The change of tense of the finite verb does not affect the infinitive formation in the sentences.

2. Temporal words মাহ, বছৰ and দিন take -অত in the locative, whereas বাৰ and তাৰিখ take -এ only. Other temporal words viz : পুৱা, দুপৰীয়া, আবেলি, সন্ধিয়া, বিয়লি, গধূলি, ৰাতি কালি, আজি সদায় do not take any suffix in the lacative; eg. :

Digitized by Google

মাহ >মাহত	সন্ধিয়া>সন্ধিয়া
বছৰ> বছৰত	বিয়লি>বিয়লি
দিন>দিনত	গধূলি>গধূলি
সোমবাৰ>সোমবাৰে	ৰাতি>ৰাতি
১০ তাৰিখ>১০ তাৰিখে	কালি>কালি
দুপৰীয়া>দুপৰীয়া	আজি>আজি
আবেলি>আবেলি	সদায়>সদায়
পুৱা>পুৱা	

3. The distinction between যাবলৈ কৈছে and যাম বুলি কৈছে is to be noted. The former requires an actor (subject) and an undergoer (= object) as in তেওঁ মোক যাবলৈ কৈছে। The later requires only an actor or subject but no undergoes as in তেওঁ মোক যাম বুলি কৈছে The verb phrase (= যাম বুলি) before the finate verb consists of the verbform for the future tense (1st person) + বুলি, This verb phrase can't be replaced by infinitives.

Digitized by Google

Unit IX : Lesson—47

Revised Lesson

১। আপোনালোক ক'ৰ পৰা আহিছে ? আপোনালোক মন্দিৰলৈ নাযাব নে ? চিন্তা নকৰিব। আপোনালোক পৰহি কৰবালৈ গৈছিল নেকি ? তাৰ পৰা সিদিনাই উভতিল নে ?

২। আমি ভুবনেশ্বৰৰ পৰা আহিছোঁ। আমি প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈয়ে আহিছোঁ। আমি কেৱল সেৱা জনাবলৈহে আহিছোঁ। ময়ে আপোনালোকক ভিতৰলৈ নিব পাৰোঁ। আমি জগন্নাথক সেৱা কৰিবলৈ পুৰীলৈ গৈছিলোঁ। আমি তেওঁৰ ঘৰলৈ গৈছিলোঁ। চিনেমাহলত আমাৰ অধ্যক্ষকো দেখিবলৈ পালোঁ আপোনাক লগ পাবলৈ আহিলোঁ। আমি ক্লাচ লবলৈ ঠিক কৰিছোঁ। অহা মাহত আমি অসম চাবলৈ যাম। আমি শিৱসাগৰলৈকো যাম। আমি তাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম। হাবিত অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাম।

৩। আপোনালোকৰ জানো কিবা দিবলৈ আছে ? আমাৰ দিবলৈ একো নাই।

৪। আপোনালোকৰ জানো কোনোবা পাওনা আছে ? আমাৰ কোনো পাওনা নাই। আগত জোতামোজা থবলৈ যথেষ্ট ঠাই আছে। তাত মোৰ বন্ধু এজন আছে তেওঁ আমাক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিছিল। তেওঁ আমাক খাবলৈ দিছিল। সিদিনা তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিলে। বৰং চিনেমা চাবলৈ নিলে। হেডমাষ্টৰে চিলেবাচ নিবলৈ কৈছে। গৰমৰ বন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল। তাত চাবলৈ বহুত ঠাই আছে। মীনুইতৰ মোমায়েক আমাক নিবলৈ আহিব।

Digitized by Google

Substitution Drill

১। আমি প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈয়ে আহিছোঁ।

তেখেত

তেখেত প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈ অহিছে।

হাজৰিকা

হাজৰিকা প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈয়ে আহিছে।

গৈছিল

হাজৰিকা প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈ গৈছিল।

২। চিনেমাহলত আমাৰ অধ্যক্ষকো দেখিবলৈ পালোঁ।

লগ

চিনেমাহলত আমাৰ অধ্যক্ষকো লগ পালোঁ।

দেখিলোঁ

চিনেমাহলত আমাৰ অধ্যক্ষকো দেখিলোঁ।

তোমালোকৰ

চিনেমাহলত তোমালোকৰ অধ্যক্ষকো দেখিলোঁ।

৩। হাবিত বহুত জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাম।

পাবা

হাবিত বহুত জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাবা।

পালোঁ

হাবিত বহুত জীৱজন্তু দেখিবলৈ পালোঁ।

৪। আগত জোতামোজা থবলৈ বহুত ঠাই আছে।

ৰাখিবলৈ

আগত জোতামোজা ৰাখিবলৈ বহুত ঠাই আছে।

Digitized by Google

আছিল

আগত জোতামোজা ৰাখিবলৈ বহুত ঠাই আছিল ।

৫ । তেওঁ আমাক তেওঁৰ চাবলৈ মাতিছিল।

প্ৰদীপইঁতক

তেওঁ প্ৰদীপইঁতক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিছিল ।

মই

মই প্ৰদীপইঁতক মোৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিছিলোঁ ।

মাতিম

মই প্ৰদীপইঁতক মোৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিম ।

৬। সিদিনা তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিলে ।

যাবলৈ

সিদিনা তেওঁ আমাক যাবলৈ নিদিলে।

নকলে

সিদিনা তেওঁ আমাক যাবলৈ নকলে।

কব

সিদিনা তেওঁ আমাক যাবলৈ কব।

৭। তাত চাবলৈ বহুত ঠাই আছে ।

বস্তু

তাত চাবলৈ বহুত বস্তু আছে।

পঢ়িবলৈ —কিতাপ।

তাত পঢ়িবলৈ বহুত কিতাপ আছে।

৮। আমি কেৱল সেৱা জনাবলৈ আহিছোঁ ।

কৰিবলৈ

আমি কেৱল সেৱা কৰিবলৈ আহিছোঁ।

Digitized by Google

সিইঁত

সিইঁতে কেৱল সেৱা কৰিবলৈ আহিছে।

গৈছে

সিইঁতে কেৱল সেৱা কৰিবলৈ গৈছে ।

৯। ময়ে আপোনালোকক ভিতৰলৈ নিব পাৰো ।

তলৈ

ময়ে আপোলোকক তলৈ দিব পাৰো ।

মন্দিৰলৈ

ময়ে আপোনালোকক মন্দিৰলৈ নিব পাৰো ।

খোজো

ময়ে আপোনালোকক মন্দিৰলৈ নিব খোজো ।

১০। আমি তাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম।

যাম

আমি তাত চিকাৰ কৰিবলৈ যাম।

কাইলৈ

আমি কাইলৈ চিকাৰ কৰিবলৈ যাম।

ওলাম

আমি কাইলৈ চিকাৰ কৰিবলৈ ওলাম ।

১১। আপোনাক লগ পাবলৈ আহিলো ।

তুমি

তোমাক লগ পাবলৈ আহিলো ।

চাৰ

চাৰক লগ পাবলৈ আহিলো ।

Digitized by Google

বিচাৰিলোঁ

চাৰক লগ পাবলৈ বিচাৰিলোঁ ।

১২ । আমি ক্লাচ লবলৈ ঠিক কৰিছোঁ ।

কৰিবলৈ

আমি ক্লাচ কৰিবলৈ ঠিক কৰিছোঁ ।

ঠিৰাং

আমি ক্লাচ কৰিবলৈ ঠিৰাং কৰিছোঁ ।

চাৰ

চাৰে ক্লাচ কৰিবলৈ ঠিৰাং কৰিছে ।

১৩ । হেডমাষ্টৰে চিলেবাচ নিবলৈ কৈছে ।

শিক্ষক

শিক্ষকে চিলেবাচ নিবলৈ কৈছে ।

আনিবলৈ

শিক্ষকে চিলেবাচ আনিবলৈ কৈছে ।

কৈছিল

শিক্ষকে চিলেবাচ আনিবলৈ কৈছিল ।

Transformation Drill

(a) Change to past

১ । আমি প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈ আহিছোঁ ।

আমি প্ৰভুৰ দৰশন হবলৈ আহিলোঁ ।

২ । আমি কেবল সেৱা জনাবলৈহে আহিছোঁ ।

আমি কেবল সেৱা জনাবলৈহে আহিলোঁ ।

Digitized by Google

৩। ময়ে আপোনালোকক ভিতৰলৈ নিব পাৰোঁ।

ময়ে আপোনালোকক ভিতৰলৈ নিব পাৰিম।

৪। আমি জগন্নাথক সেবা কৰিবলৈ পুৰীলৈ গৈছিলোঁ।

আমি জগন্নাথক সেবা কৰিবলৈ পুৰীলৈ যাওঁ।

৫। চিনেমাহলত অধ্যক্ষকো দেখিবলৈ পালোঁ।

চিনেমা হলত অধ্যক্ষকো দেখিবলৈ পালোঁ।

৬। আমি ক্লাচ লবলৈ ঠিক কৰিছোঁ।

আমি ক্লাচ লবলৈ ঠিক কৰিছিলোঁ।

৭। আমি তাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাম।

আমি তাত চিকাৰ কৰিবলৈ সোমাইছিলোঁ।

৮। তাত বহুত জীৱজন্তু দেখিবলৈ পাম।

তাত বহুত জীৱজন্তু দেখিবলৈ পালোঁ।

৯। আগত জোতামোজা থবলৈ ঠাই আছে।

আমাৰ দিবলৈ একো নাছিল।

১০। আগত জোতামোজা থবলৈ ঠাই আছে।

আগত জোতামোজা থবলৈ ঠাই আছিল।

১১। তেওঁ আমাক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিছিল।

তেওঁ আমাক তেওঁৰ ঘৰ চাবলৈ মাতিছে।

১২। তেওঁ আমাক খাবলৈ দিছিল।

তেওঁ আমাক খাবলৈ দিব।

১৩। তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিলে।

তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিয়ে।

Digitized by Google

১৪। বৰং চিনেমা চাবলৈ নিলে।
বৰং চিনেমা চাবলৈ নিব।

১৫। হেডমাষ্টৰে চিলেবাচ নিবলৈ কৈছে।
হেডমাষ্টৰে চিলেবাচ নিবলৈ কৈছিল।

১৬। ভাত চাবলৈ বহুত ঠাই আছে।
ভাত চাবলৈ বহুত ঠাই আছিল।

১৭। মোমায়েক আমাক নিবলৈ আহিব।
মোমায়েক আমাক নিবলৈ আহিছে।

(b) To Negative

১। গৰমবন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল।
গৰমবন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল নহয়।

২। ভাত চাবলৈ বহুত ঠাই আছে।
ভাত চাবলৈ কোনো ঠাই নাই।

৩। জোতামোজা থবলৈ যথেষ্ট ঠাই আছে।
জোতামোজা থবলৈ অলপো ঠাই নাই।

৪। আমি ক্লাচ লবলৈ ঠিক কৰিছোঁ।
আমি ক্লাচ লবলৈ ঠিক কৰা নাই।

৫। তেওঁ আমাক চিনেমা চাবলৈ নিলে।
তেওঁ আমাক চিনেমা চাবলৈ নিনিলে।

(c) Subject-object Transposition:

১। আমি অধ্যক্ষক দেখিবলৈ পালোঁ।
অধ্যক্ষই আমাক দেখিবলৈ পালে।

Digitized by Google

২। তেওঁ আমাক খাবলৈ দিছিল।
আমি তেওঁক খাবলৈ দিছিলোঁ।

৩। তেওঁ আমাক ঘৰ চাবলৈ মাতিছিল।
আমি তেওঁক ঘৰ চাবলৈ মাতিছিলোঁ।

৪। মীনুহঁতৰ মোমায়েক আমাক নিবলৈ আহিব।
আমি মীনুহঁতৰ মোমায়েকক নিবলৈ আহিলোঁ।

৫। আমি আপোনাক লগ পাবলৈ আহিলোঁ।
আপুনি আমাক লগ পাবলৈ আহিল।

৬। ময়ে আপোনালোকক ভিতৰলৈ নিব পাৰোঁ।
আপোনালোকে মোক ভিতৰলৈ নিব পাৰে।

৭। তেওঁ আমাক আহিবলৈ নিদিলে।
আমি তেওঁক আহিবলৈ নিদিলোঁ।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাহঁত পৰহি কলৈ গৈছিল?
উত্তৰ — হাজৰিকাহঁত পৰহি পুৰীলৈ গৈছিল।

প্ৰশ্ন — তেখেতসকল কিয় পুৰীলৈ গৈছিল?
উত্তৰ — তেখেতসকল প্ৰভুৰ দৰ্শন কৰিবলৈ পুৰীলৈ গৈছিল।

প্ৰশ্ন— তেখেতসকলৰ কোনোবা পাণ্ডা আছে নে?
উত্তৰ— নাই, তেখেতসকলৰ কোনো পাণ্ডা নাই।

Digitized by Google

In Assamese

প্ৰশ্ন — তেখেতসকলৰ কিবা দিবলৈ আছে নে ?

উত্তৰ — নাই, তেখেতসকলৰ দিবলৈ একো নাই।

প্ৰশ্ন — মন্দিৰৰ ওচৰত জোতামোজা থবলৈ ঠাই আছে নে ?

উত্তৰ — মন্দিৰৰ ওচৰত জোতামোজা থবলৈ ঠাই আছে।

প্ৰশ্ন — পুৰীত হাজৰিকাৰ কোন আছে ?

উত্তৰ — পুৰীত হাজৰিকাৰ এজন বন্ধু আছে।

প্ৰশ্ন — তেওঁ হাজৰিকাহঁতক কিয় মাতিছিল ?

উত্তৰ — তেওঁ হাজৰিকাহঁতক ঘৰ চাবলৈ মাতিছিল।

প্ৰশ্ন — গৰমবন্ধ কটাবলৈ অসমখন কেনে ?

উত্তৰ — গৰমবন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল।

Digitized by Google

Unit IX : Lesson—48

Test Lesson : River Brahmaputra

ৰীণা : ৰীতা, তই ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কথা শুনিছ নে ?	Rina : Rita, have you heard of River Brahmaputra ?
ৰীতা : কেৱল শুনাই নহয়, দেখিছোঁও ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী নহয়, মহানদ। যোৱা আঘোণত আমি শৰাইঘাটৰ দলং চাবলৈ গৈছিলোঁ।	Rita : Not only (I have) heard, (but) also seen. Brahmaputra is not a female river, (but) a male river. We went to see Saraighat bridge in last Aghon (month).
ৰীণা : শৰাইঘাটৰ দলং কি অ' ?	Rina : What is Saraighat bridge ?
ৰীতা : ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰৰ দলংখনৰ নাম শৰাইঘাট। এতিয়া ভোমোৰা-গুৰি-শিলঘাটৰ মাজতো ব্ৰহ্ম-পুত্ৰত এখন দলং সাজিবলৈ যো জা কৰিছে সিদিনা প্ৰধান-মন্ত্ৰীয়ে এই দলঙৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰিছে। এই দলঙৰ নাম হব কলিয়া ভোমোৰা। তাহানি কলিয়া ভোমোৰা বৰফুকনে ইয়াতে এখন দলং নিৰ্মাণ	Rita : The name of the bridge on the Brahmaputra is Saraighat. Now (Govt.) have made arrangements to construct another bridge over Brahmaputra in between Silghat-Bhomoraguri. The Prime Minister has laid down

Digitized by Google

In Assamese

কৰিবলৈ আঁচনি লৈছিল।

the foundation stone the other day. The name of the bridge is Kalia-bhomora. In ancient days Kaliabhomora Barphukan took the plan of constructing a bridge over there.

ৰীণা : ব্ৰহ্মপুত্ৰত আৰু কেইবাখনো দলং লাগে। ব্ৰহ্মপুত্ৰই অসম-খনক পূবৰ পৰা পশ্চিমলৈ সমনে দুভাগ কৰিছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ যেন এটা নদী নহয়, এখন চলন্ত সাগৰ।

Rina : And few more bridges are necessary over Brahmaputra. The Brahmaputra has divided the Assam into two pieces from East to West. The Brahmaputra, as if, is not a river but a floating sea.

ৰীতা : এৰা, বাৰিষা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ৰূপ ভয় লগা! মানুহে নৌকাৰে ইপাৰ সিপাৰ হব নোৱাৰে। কেৱল মাছমৰীয়া বিলাকে মাছ ধৰিবলৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত নাও মেলে। চৰকাৰে এতিয়া ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুয়োপাৰৰ মাজত ফেৰী চলাবলৈ লৈছে। চৰকাৰে ভৱিষ্যতে আৰু দলং সাজিবলৈ ব্যৱস্থা লব।

Rita : Yes. The appearance of the Brahmaputra is ferocious in the rainy season. People can't cross the river by boat. Only (the) fishermen ply boat in the chest of the Brahmaputra to catch fish. (The) Govt. have started running

Digitized by Google

ferry (services) connecting (the) two banks of the Brahmaputra. (The) Gove shall take step to build more number of bridges in future.

Test Items

1. Gove short answers :

(ক) বীতাই ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কথা শুনিছে নে ?

(খ) কেতিয়া বীতাইত শৰাইঘাটৰ দলং চাবলৈ গৈছিল ?

(গ) শৰাইঘাট কি ?

(ঘ) প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কি কৰিলে ?

(ঙ) কালিয়াভোমোৰাই কি কাৰাছিল ?

(চ) ব্ৰহ্মপুত্ৰত আৰু দলং লাগে নে ?

(ছ) ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী অসমৰ কোন পিনেদি বৈ গৈছে ?

(জ) বাৰিষা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ৰূপ কেনে ?

(ঝ) ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুয়োপাৰৰ মাজত যাতায়াত কেনেকৈ হয় ?

(ঞ) বাৰিষা ব্ৰহ্মপুত্ৰত কোনে নাও চলায় ?

2. Tick out the correct answers :

(ক) ব্ৰহ্মপুত্ৰ কি ? (নদী, নদ, মহানদ)

(খ) পুৰণি দলংৰ নাম কি ? (শৰাইঘাট, কোমোৰাপুৰি, কলিয়াভোমোৰা)

(গ) প্ৰস্তাৱিত দলংৰ নাম কি ? (শিলঘাট, শৰাইঘাট, কলিয়াভোমোৰা)

Digitized by Google

(ঘ) ব্ৰহ্মপুত্ৰই অসমক ভাগ কৰিছে। বহু ভাগ দুভাগ, পূব-পশ্চিম ভাগ)

(ঙ) ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দুয়োপাৰৰ মাজত কি চলে ? (নাওঁ, ফেৰী মটৰ)

3. Substitute the underlined words by the words in the brackets and maintain correctness :

(ক) আপোনালোক মন্দিৰলৈ নাযাব নে ? (তেখেত, তুমি, তই)

(খ) আপোনালোক পৰহি কৰবালৈ গৈছিল নেকি ? (কলৈ, কেতিয়া, কিয়)

(গ) আপোনাৰ জানো কোনোবা পাওনা আছে ? (তোমাৰ, তেখেতৰ, তইঁতৰ)

(ঘ) আমাৰ দিবলৈ একো নাই। (আপোনাৰ, তোমালোকৰ, তোৰ)

(ঙ) আগত জোতামোজা থবলৈ বহুত ঠাই আছে। (কাপোৰ-কানি, বয়-বস্তু, কিতাপ)

4. Change the tense of the finate verb to future and/or past, and vice-versa :

(ক) আমি সেৱা জনাবলৈহে আহিছোঁ।

(খ) মযে় আপোনালোকক নিব পাৰোঁ।

(গ) তেওঁ আমাক পুৰীৰ ৰথযাত্ৰা চাবলৈ মাতিছিল।

(ঘ) ৰবং চিনেমা চাবলৈ নিলে।

(ঙ) মীনুহঁতৰ মোমায়েকে আমাক নিবলৈ আহিব।

(চ) কাজিৰঙাত অসংখ্য জীৱজন্তু দেখিবলৈ পালোঁ।

5. Form infinitives from the following roots and use them in sentences :

পঢ়-, পঢ়ুৱা-, যা-, নে-, শো-, জনা-, উভত-, হ-, নাচ-, ফুৰা-।

Digitized by Google

6 Join each pair of sentences by using infinitives. You may do necessary contraction/expansion.

(ক) তেওঁলোক কটকৰ পৰা আহিছে। তেওঁলোকে চাৰ্চ চাব।

(খ) তুমি বানাৰসলৈ যোৱা। তাত অৰ্থনীতি পঢ়িবা।

(গ) অহামাহত আমি অসমলৈ যাম। তাত চাবলগীয়া ঠাইবোৰ চাম।

(ঘ) তেওঁ দাসইঁতক মাতিছিল। দাসইঁতে ঘৰ চালে।

(ঙ) দেউতাকে পইচা দিলে। দীপকে চিনেমা চালে।

(চ) হাজৰিকাহঁত কাজিৰঙালৈ যাব। তাত চিকাৰ কৰিব।

(ছ) তুমি সোনকালে আহিবা। ইহঁতকো পূজালৈ নিবা।

7 Expand each sentence by adding known words/phrases at appropriate places :

(ক) তাৰপৰা কালিয়েই উভতিল নে?

(খ) চিন্তা নকৰিব।

(গ) গৰমৰ বন্ধ কটাবলৈ অসমখন বৰ ভাল।

(ঘ) তেওঁ আমাক খাবলৈ দিছিল।

(ঙ) তাত চাবলৈ বহুত ঠাই আছে।

(চ) আমাৰ দিবলৈ একো নাই।

Digitized by Google

Unit X : Lesson –49

How Do The Children Spend Off-Time ?

মি: হাজৰিকা : মই ল'ৰাছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাওঁ। সিহঁতেও ফুৰি ভাল পায়। সন্ধিয়াৰ লগে লগে উভতি আহোঁ। মাকে নিজহাতে সিহঁতক ৰান্ধি খুৱায়। আমাৰ চাকৰ বাকৰ নাই। ৰবিবাৰে মই সিহঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ।

Mr Hazarika : I cause the children to walk in the afternoon. They also like to walk (We) come back in (the) evening. The mother feeds them cooking by her own hands. We don't have servants etc. I show them pictures on Sunday.

মি: চহৰীয়া : আপুনি সিহঁতক থিয়েটাৰ আদি নেদেখুৱায় নেকি ?

Mr. Saharia : Don't you show them theatre etc. ?

মি: হাজৰিকা : হয় দেখুৱাওঁ। কেতিয়াবা থিয়েটাৰ কেতিয়াবা চাৰ্কাচ দেখুৱাওঁ। সিহঁতৰ মাহীয়েকে গান গাব জানে। মাজে মাজে তাই গান গাই শুনায়। তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱায়।

Mr. Hazarika : Yes, (we) show. Sometimes we show them theatre and sometimes circus. Their aunt knows to sing. At times, she causes us to listen to songs. She causes Minu also to dance.

Digitized by Google

মি: চহৰীয়া : আমাৰো ল'ৰাছোৱালী-হালক পেহীয়েকে ওমলায়। বালিৰে পিঠা কৰায়। দৰাকইনা সজায়। আমি যোৱা বছৰ এটা পুখুৰী খন্দাইছোঁ। তাত কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোঁৰায়।

Mr. Sharia : The aunt also causes the two children of ours to play. (She) makes them dressed like bride & groom. We have got dug a tank last year. (She) at times causes them to swim there.

মি: হাজৰিকা : মোৰ জেঠেৰীয়েও ইয়াতে ঘৰ বন্ধাব ধৰিছে। মই তাৰ কাম চোৱা চিতা কৰাওঁ। কেতিয়াবা বুবুলক পঠিয়াওঁ। অহা সপ্তাহত ঘৰটোত চূণ-তেল দিয়াম।

Mr. Hazarika : My brother-in-law also has started constructiug a house. I cause (someone) to supervise its work. At times I send Bubul. (We) shall get the house white washed next week.

Build-up Drill

১। ফুৰাওঁ।

মই ফুৰাওঁ।

মই ল'ৰাছোৱালীহঁতক ফুৰাওঁ।

মই ল'ৰাছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।

২। ভাল পায়।

সিহঁতেও ভাল পায়।

সিহঁতেও ফুৰিবলৈ ভাল পায়।

Digitized by Google

In Assamese

৩। আহোঁ।

আমি আহোঁ।

আমি উলটি অহোঁ।

আমি সন্ধিয়াৰ লগে লগে উলটি অহোঁ।

৪। খুৱায়।

মাকে খুৱায়।

মাকে নিজহাতে খুৱায়।

মাকে নিজহাতে বান্ধি খুৱায়।

৫। নাই।

চাকৰ বাকৰ নাই।

আমাৰ চাকৰ বাকৰ নাই।

৬। দেখুৱাওঁ।

মই দেখুৱাওঁ।

মই কথাছবি দেখুৱাওঁ।

মই সিহঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ।

বৰিবাৰে মই সিহঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ।

৭। নেদেখুৱায় নে ?

আপুনি নেদেখুৱায় নে ?

আপুনি সিহঁতক নেদেখুৱায় নে ?

আপুনি সিহঁতক থিয়েটাৰ আদি নেদেখুৱায় নে ?

৮। দেখুৱাওঁ।

চাৰ্কাচ দেখুৱাওঁ।

কেতিয়াবা চাৰ্কাচ দেখুৱাওঁ।

Digitized by Google

কেতিয়াবা চার্কাচ, কেতিয়াবা থিয়েটাৰ দেখুৱাওঁ।

৯। জানে।

মাহীয়েকে জানে।

মাহীয়েকে গান গাব জানে।

সিহঁতৰ মাহীয়েকে গান গাব জানে।

১০। শুনায়।

তাই শুনায়।

তাই গান গাই শুনায়।

মাজে মাজে তাই গান গাই শুনায়।

১১। নচুৱায়।

তাই নচুৱায়।

তাই মীনুকো নচুৱায়।

তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱায়।

১২। ওমলায়।

পেহীয়েকে ওমলায়।

লৰা ছোৱালীহালক পেহীয়েকে ওমলায়।

আমাৰো ল'ৰাছোৱালীহালক পেহীয়েকে ওমলায়।

১৩। কৰায়।

পিঠা কৰায়।

বালিৰে পিঠা কৰায়।

১৪। সজায়।

দৰা-কইনা সজায়।

Digitized by Google

১৫। খন্দাইছোঁ।

এটা পুখুৰী খন্দ ইছোঁ।

যোৱা বছৰ এটা পুখুৰী খন্দাইছোঁ।

আমি যোৱা বছৰ এটা পুখুৰী খন্দাইছোঁ।

১৬ সাতোঁৰায়।

সিহঁতক সাতোঁৰায়।

কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোঁৰায়।

তাত কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোৰায়।

১৭। ধৰিছে।

বন্ধাব ধৰিছে।

এটা ঘৰ বন্ধাব ধৰিছে।

ইয়াতে এটা ঘৰ বন্ধাব ধৰিছে।

মোৰ জেঠেৰীয়েও ইয়াতে এটা ঘৰ বন্ধাব ধৰিছে।

১৮। কৰাওঁ।

চোৱাচিতা কৰাওঁ।

মই চোৱাচিতা কৰাওঁ।

মই তাৰ কাম চোৱাচিতা কৰাওঁ।

১৯। পঠিয়াওঁ।

বুবুলক পঠিয়াওঁ।

কেতিয়াবা বুবুলক পঠিয়াওঁ।

২০। দিয়াম।

চূণতেল দিয়াম।

ঘৰটোত চূণতেল দিয়াম।

অহা সপ্তাহত ঘৰটোত চূণতেল দিয়াম।

Digitized by Google

Substitution Drill

১। (ক) মই ল'ৰা ছোৱালীইঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।

ইইঁতক

মই ইইঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।

ল'ৰাইঁতক

মই ল'ৰাইঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।

(খ) মই ল'ৰাছোৱালীইঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।

পুৱা

মই ল'ৰা ছোৱালীইঁতক পুৱা ফুৰাওঁ।

গধূলি

মই ল'ৰা ছোৱালীইঁতক গধূলি ফুৰাওঁ।

(গ) মই ল'ৰা ছোৱালীইঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।

খুৱাওঁ

মই ল'ৰা ছোৱালীইঁতক আবেলি খুৱাওঁ।

পঢ়াওঁ

মই ল'ৰা ছোৱালীইঁতক আবেলি পঢ়াওঁ।

২। সিহঁতেও ফুৰিবলৈ ভাল পায়।

খেলিবলৈ

সিহঁতেও খেলিবলৈ ভাল পায়।

নাচিবলৈ

সিহঁতেও নাচিবলৈ ভাল পায়।

৩। (ক) সন্ধিয়া মই নিজে সিহঁতক পঢ়াওঁ।

তুমি

সন্ধিয়া তুমি নিজে সিহঁতক পঢ়োৱা।

Digitized by Google

আপুনি

সন্ধিয়া আপুনি নিজে সিহঁতক পঢ়ায়।

তেওঁ

সন্ধিয়া তেওঁ নিজে সিহঁতক পঢ়ায়।

(খ) সন্ধিয়া মই নিজে সিহঁতক পঢ়াওঁ।

শুনাওঁ

সন্ধিয়া মই নিজে সিহঁতক শুনাওঁ।

শুৱাওঁ

সন্ধিয়া মই নিজে সিহঁতক শুৱাওঁ।

৪। মাকে নিজহাতে খুৱায়।

নচুৱায়

মাকে নিজহাতে নচুৱায়।

কোবায়

মাকে নিজহাতে কোবায়।

শুৱায়

মাকে নিজহাতে শুৱায়।

৫। (ক) ৰবিবাৰে সিহঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ।

বন্ধৰ দিনা

বন্ধৰ দিনা সিহঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ।

১ তাৰিখে

১ তাৰিখে সিহঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ।

(খ) ৰবিবাৰে মই সিহঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ।

তুমি

ৰবিবাৰে তুমি সিহঁতক কথাছবি দেখুওৱা।

Digitized by Google

আপুনি

ৰবিবাৰে আপুনি সিইঁতক কথাছবি দেখুৱায়।

তেখেতে

ৰবিবাৰে তেখেতে সিইঁতক কথাছবি দেখুৱায়।

৬। (ক) সিইঁতৰ মাহীয়েকে গান গাব জানে।

পেহীয়েকে

সিইঁতৰ পেহীয়েকে গান গাব জানে।

খুৰাকে

সিইঁতৰ খুৰাকে গান গাব জানে।

(খ) সিইঁতৰ মাহীয়েকে গান গাব জানে।

নাচিব

সিইঁতৰ মাহীয়েকে নাচিব জানে।

পঢ়িব

সিইঁতৰ মাহীয়েকে পঢ়িব জানে।

লিখিব

সিইঁতৰ মাহীয়েকে লিখিব জানে।

৭। (ক) মাজে মাজে তাই গান গাই শুনায়।

পঢ়ি

মাজে মাজে তাই পঢ়ি শুনায়।

মাতি

মাজে মাজে তাই মাতি শুনায়।

(খ) মাজে মাজে তাই পঢ়ি শুনায়।

দেখুৱায়

মাজে মাজে তাই পঢ়ি দেখুৱায়।

Digitized by Google

৮। তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৰায়।

ইঁহুৰায়

তাই মীনুকো কেতিয়াবা ইঁহুৰায়।

পঢ়ুৱায়

তাই মীনুকো কেতিয়াবা পঢ়ুৱায়।

৯। আমাৰো ল'ৰা ছোৱালীইঁতক পেহীয়েকে ওমলায়।

তাইৰো

তাইৰো ল'ৰা ছোৱালীইঁতক পেহীয়েকে ওমলায়।

হাল

তাইৰো ল'ৰা ছোৱালীহালক পেহীয়েকে ওমলায়।

১০। বালিৰে পিঠা কৰায়।

মন্দিৰ

বালিৰে মন্দিৰ কৰায়।

ঘৰ

বালিৰে ঘৰ কৰায়।

১১। আমি যোৱা বছৰ পুখুৰী খন্দাইছিলোঁ।

মই

মই যোৱা বছৰ পুখুৰী খন্দাইছিলোঁ।

সিহঁত

সিহঁতে যোৱাবছৰ পুখুৰী খন্দাইছিল।

কৰাইছিল

সিহঁতে যোৱাবছৰ পুখুৰী কৰাইছিল।

১২। অহা সপ্তাহত ঘৰটোত চূণতেল দিয়াম।

Digitized by Google

মাহ,

অহামাহত ঘৰটোত চূণতেল দিয়াম।

বছৰত

অহা বছৰত ঘৰটোত চূণতেল দিয়াম।

Transformation Drill

(a) To Negative.

১। মই ল'ৰা ছোৱালীইতক আবেলি ফুৰাওঁ।

মই ল'ৰা ছোৱালীইতক আবেলি নুফুৰাওঁ।

২। সিইঁতেও ফুৰিবলৈ ভাল পায়।

সিইঁতেও ফুৰিবলৈ ভাল নাপায়।

৩। সন্ধিয়া উভতি আহোঁ।

সন্ধিয়া উভতি নাহোঁ।

৪। সন্ধিয়া মই নিজে সিইঁতক পঢ়াওঁ।

সন্ধিয়া মই নিজে সিইঁতক নপঢ়াওঁ।

৫। মাকে নিজহাতে সিইঁতক ৰান্ধি খুৱায়।

মাকে নিজহাতে সিইঁতক ৰান্ধি নুখুৱায়।

৬। মাজে মাজে তাই গান শুনায়।

কেতিয়াও তাই গান নুশুনায়।

৭। ৰবিবাৰে সিইঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ।

ৰবিবাৰে সিইঁতক কথাছবি নেদেখুৱাওঁ।

Digitized by Google

৮। তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱায়।
তাই মীনুকো কেতিয়াবা মনচুৱায়।

৯। আমাৰ ল'ৰা ছোৱালীহঁতক পেহীয়েকে ওমলায়।
আমাৰ ল'ৰা ছোৱালীহঁতক পেহীয়েকে নোমলায়।

১০। তাত কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোঁৰায়।
তাত কেতিয়াও সিহঁতক নাসাতোৰায়।

১১। মই তাৰ কাম চোৱাচিতা কৰাওঁ।
মই তাৰ কাম চোৱাচিতা নকৰাওঁ।

১২। অহা সপ্তাহত ঘৰটোত চূণতেল দিয়াম।
অহা সপ্তাহত ঘৰটোত চূণতেল নিদিয়াওঁ।

(b) To Interrogative.

১। মাকে নিজে বান্ধি খুৱায়।
(ক) মাকে নিজে বান্ধি খুৱায় নে ?
(খ) মাকে নিজে বান্ধি নুখুৱায় নে ?

২। সিহঁতেওঁ ফুৰিবলৈ ভাল পায়।
(ক) সিহঁতেওঁ ফুৰিবলৈ ভাল পায় নে ?
(খ) সিহঁতেওঁ ফুৰিবলৈ ভাল নাপায় নে ?

৩। তাই গান শুনায়।
(ক) তাই গান শুনায় নে ?
(খ) তাই গান নুশুনায় নে ?

৪। তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱায়।
তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱায় নে ?

Digitized by Google

৫। বালিৰে পিঠা কৰায়।

বালিৰে পিঠা কৰায় নে ?

৬। দৰা-কইনা সজায়।

দৰা-কইনা সজায় নে ?

৭। তাত কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোঁৰায়।

তাত কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোঁৰায় নে ?

Imperative Sentence Formation

১। ল'ৰা ছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।

(তই) ল'ৰা ছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাব।

(তুমি) ল'ৰা ছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰোৱা।

(আপুনি) ল'ৰা ছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰায়।

২। সিহঁতক পঢ়াওঁ।

(তই) সিহঁতক পঢ়াব।

(তুমি) সিহঁতক পঢ়োৱা।

(আপুনি) সিহঁতক পঢ়াওক।

৩। গান শুনায়।

(তই) গান শুনা।

(তুমি) গান শুনোৱা।

(আপুনি) গান শুনাওক।

৪। মানুহক নচুৱায়।

(তই) মানুহক নচুৱা।

Digitized by Google

মীনুক নচুওৱা ।

(আপুনি) মীনুক নচুৱাওক ।

৫। দৰা-কইনা সজায় ।

(তুমি) দৰা-কইনা সজোৱা ।

৬। বালিৰে পিঠা কৰায় ।

(তুমি) বালিৰে পিঠা কৰোৱা ।

৭। অহা সপ্তাহত ঘৰটোত চূণতেল দিয়াম ।

(তুমি) অহা সপ্তাহত ঘৰটোত চূণতেল দিয়াবা ।

Transposition Drill (Subject-Object)

১। মই ল'ৰা ছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাওঁ ।

ল'ৰা ছোৱালীহঁতে মোক আবেলি ফুৰায় ।

২। মই সন্ধিয়া তেওঁক পঢ়াওঁ ।

তেওঁ সন্ধিয়া মোক পঢ়ায় ।

৩। মাহীয়েকে মীনুক নচুৱায় ।

মীনুৱে মাহীয়েকক নচুৱায় ।

৪। ৰবিবাৰে তুমি সিহঁতক কথাছবি দেখুওৱা ।

ৰবিবাৰে সিহঁতে তোমাক কথাছবি দেখুৱায় ।

৫। মই কেতিয়াবা বুবুলক পঠিয়াওঁ ।

বুবুলে কেতিয়াবা মোক পঠিয়ায় ।

৬। সিহঁতক পেহীয়েকে ওমলায় ।

সিহঁতে পেহীয়েকক ওমলায় ।

Digitized by Google

৭।   তাই সিহঁতক সাতোঁৰায়

সিহঁতে তাইক সাতোঁৰায়।

EXERCISE

1. Complete the transformation :

(ক) ল'ৰা ছোৱালীহঁত আবেলি ফুৰে > (মই) ল'ৰা ছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।

(খ) সিহঁতে কেতিয়াবা কথাছবি চায় > (মই) ... ...

(গ) মীনুৱে ৰাতি পঢ়ে > (শিক্ষকে) .. ..

(ঘ) মীনুৱে পুৱা নাচে > (মাহীয়েকে) ... .

(ঙ) ল'ৰাটো শোৱে > (তুমি) ... ...

(চ) ছোৱালীজনীয়ে হাঁহে > (তই) ... ... - ... .

2. Rewrite the following sentences changing the subject into object and vice-versa :

(ক) মাকে ছোৱালীহঁতক ৰান্ধি খুৱায়।

(খ) তই মীনুহঁতক পঢ়া।

(গ) তাই সদায় আমাক গান শুনায়।

(ঘ) তুমি তেওঁক পঢ়োৱা।

(ঙ) আপুনি তাইক চিনেমা দেখুৱাওক।

3 Substitute the underlined words by the words given in brackets :

(ক) মই সিহঁতক ফুৰাওঁ। (তেওঁ, তই)

(খ) মাকে নিজহাতে খুৱায় (পেহীয়েক, মাহীয়েক, মা, পিতা)

Digitized by Google

(গ) মই কেতিয়াবা চাৰ্কাচ দেখুৱাওঁ। (আমি, সি, তাই, তাক, তুমি)

(ঘ) তাই গান গাই শুনায়। (পেহী, মাহী, মাক, তেখেত)

(ঙ) ল'ৰা ছোৱালীহালক পেহীয়েকে ওমলায়। (তাই, মই, চাৰ)

4. Fill in the blanks by the appropriate forms of the words in brackets :

(ক) মই — — অসমীয়া পঢ়াওঁ। (সি, তাই, তুমি)

(খ) মাকে — — বান্ধি খুৱায়। (সিহঁত, ল'ৰা ছোৱালী, অপুনি, আমি)

(গ) — — কেতিয়াবা ভাওনা দেখুৱাওঁ। (মই, আমি)

(ঘ) মাহীয়েকে — — নচুৱায়। (তাই, মীনু, বুবুল, সি, মই)

(ঙ) আমি এটা — — খন্দালোঁ। (পুখুৰী, খাল)

(চ) কেতিয়াবা — — পিঠা কৰায়। (বালি, নাৰিকল)

Vocabulary

আবেলি	'afternoon'
লগে লগে	'along with, immediately'
নিজহাতে	'by own hands'
খুৱায়	'feeds'
কথাছবি	'cinema'
চাৰ্কাচ	'circus'
জানে	'knows'
নচুৱায়	'causes to dance'
গাই	'singing'
সন্ধিয়া	'evening'

Digitized by Google

উলটি	'returning'
ফুৰাওঁ	'causes to roam, walk'
চাকৰ বাকৰ	'servants etc.'
থিয়েটাৰ	'theatre'
মাহীয়েক	'one's mother's sister'
গান	'song'
শুনায়	'causes to listen'

Grammatical Notes

1. The formation of causative verbs is introduced here.

2. To from the causative verbs, causative suffix, viz: -আ or -উৱা is first added to the verbstems and the causative verbstems are formed to which tense-mood and personal suffixes are added; eg:

   1. নাচ- + -উৱা > নচুৱা- + -ওঁ : নচুৱাওঁ।
   2. পঢ়- + -আ ~ -উৱা > পঢ়া ~ পঢ়ুৱা- + -ওঁ : পঢ়াওঁ ~ পঢ়ুৱাওঁ।
   3. কৰ- + -আ > কৰা- ওঁ : কৰাওঁ।
   4. শো- + -আ > শুৱা- + ওঁ : শুৱাওঁ।
   5. খা- + -আ > খুৱা- + ওঁ : খুৱাওঁ।

3. The use of -আ and -উৱা is morphologically conditioned. In the last two examples, the causative verbstems indicate oblique bases. In example 2, both -আ and -উৱা are in free variation.

Digitized by Google

4. Some verbstems do not form causative stems in Assamese; eg:

খেল-	'to play'	যা-	'to go'
আহ-	'to come'	হ-	'to be'

5. An intransitive verb becomes transitive when used in causative ; eg:

মই ফুৰোঁ	'I roam'
মই ফুৰাওঁ	'I cause (someone) to roam'
তাই নাচে	'she dances'
তাই নচুৱায়	'she causes (someone) to dance'

Digitized by Google

Unit X : Lesson—50

The Grandfather Came

মি: আহমেদ :	পৰহি তোমালোকৰ কৰ ঘৰলৈ কোনোবা আহিছে নেকি ? ৰাতি বাৰ বজাত বেল বজোৱা যেন পাইছিলোঁ। কোনোবাই তোমাক নামধৰি মতা যেনো শুনিছিলোঁ।	Mr Ahmed : Did some one come to your house the day before yesterday? I felt as if a bell was ringing. I also heard as if some one called you by name.
মি: হাজৰিকা :	হয়, পৰহি মীনুহঁতৰ ককাদেউতাক আহিল। আবেলি তেখেতে সিহঁতক ফুৰালে। গধূলি কথাছবি দেখুৱালে। ৰাতি তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱালে।	Mr Hazarika : Yes, Minu's grand father came the day before yesterday. He caused them to walk in the afternoon He showed (them) film in the evening. He taught them in the night.
মি: আহমেদ :	তেখেত দুদিনমান থাকিব চাগে। আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ পঠিয়াবা। তেখেতক খণ্ডগিৰি ধৌলিগিৰি আদি নেদেখুওৱা নে ?	Mr. Ahmed : He will probably stay for some days. Send him to our home once. Won't you show him Khandagiri, Dhouligiri etc. ?

Digitized by Google

মি: হাজৰিকা : কেলেই ? তোমাৰ সেই-ফালে যাব লগা আছে নেকি ?	Mr. Hazarika : Why ? Do you have to go that side ?
মি: আহমেদ : পৰহিলৈ মই সেইফালে এবাৰ যাম । মই তেখে-তক এপাক ঘূৰাম ৰাক । তেখেতে মাংস খায় নে ?	Mr Ahmed : I shall go that side once the day after tomorrow. Well, I shall make him to give a round that side. Does he eat meat ?
মি: হাজৰিকা : মাংস নাখায় । মাছহে খায় ।	Mr Hazarika : (He) does not eat meat but (he) eats fish.
মি: আহমেদ তেনে মই মাছ বিচৰা'ম তেখেত কিয় আহিছে ৰাক ?	Mr Ahmed : Then I shall arrange to search for fish. Well, why has he come ?
মি: হাজৰিকা : তেখেতে অলপতে মীনু-ইঁতক অসমলৈ নিব । তেখেতে সিহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব । আন আন ঠাইতো ফুৰাব । তেখেতে সিহঁতক গাড়ীৰে ষ্টেচনত থোৱাব ।	Mr Hazarika : He will take Minu and others to Assam recently. (He) will show them Kaziranga (He) will cause them to roam in other places too. He will arrange to drop them in the station by car.
তেখেতে মীনুক গান গাবলৈ শিকাইছে । তাই	He has taught Minu to sing. She will make us to

Digitized by Google

আমাক গীত গাই শুনাব। ককাদেউতাকে এজন গান মাষ্টৰ মতাইছে। তেখেতে এটা খোলো অনাইছে।	listen to her singing (Her) grandfather has arranged to call a music teacher He has arranged to bring a drum also.

Build up Drill

১। পাইছিলোঁ।

বজোৱা যেন পাইছিলোঁ।

বেল বজোৱা যেন পাইছিলোঁ।

ৰাতি বাৰ বজাত বেল বজোৱা যেন পাইছিলোঁ।

২। শুনিছিলোঁ।

মতা যেনো শুনিছিলোঁ।

তোমাক মতা যেনো শুনিছিলোঁ।

তোমাক নামধৰি মতা যেনো শুনিছিলোঁ।

কোনোবাই তোমাক নামধৰি মতা যেনো শুনিছিলোঁ।

৩। ফুৰালে।

তেখেতে ফুৰালে।

তেখেতে সিহঁতক ফুৰালে।

তেখেতে সিহঁতক আবেলি ফুৰালে।

৪। দেখুৱালে।

কথাছবি দেখুৱালে।

গধুলি কথাছবি দেখুৱালে।

Digitized by Google

৫। পঢ়ুৱালে।

তেখেতেই পঢ়ুৱালে।

তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱালে।

ৰাতি তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱালে।

৬। থাকিব চাগৈ।

তেখেত থাকিব চাগৈ।

তেখেত দুদিনমান থাকিব চাগৈ।

৭। পঠিয়াবা।

আমাৰ ঘৰলৈ পঠিয়াবা।

আমাৰ ঘৰলৈ পঠিয়াবা।

আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ পঠিয়াবা।

৮। নেদেখুওৱা নে?

ধৌলিগিৰি নেদেখুওৱা নে?

খণ্ডগিৰি-ধৌলিগিৰি নেদেখুওৱা নে?

তেখেতক খণ্ডগিৰি-ধৌলিগিৰি নেদেখুওৱা নে?

৯। আছে নেকি?

যাবলগা আছে নেকি?

তোমাৰ যাবলগা আছে নেকি?

তোমাৰ সেইফালে যাবলগা আছে নেকি?

১০। ঘূৰাম বাৰু।

মই ঘূৰাম বাৰু।

মই তেখেতক ঘূৰাম বাৰু।

১১। বিচৰাম।

Digitized by Google

মই বিচৰাম।

মই মাছ বিচৰাম।

তেনে মই মাছ বিচৰাম।

১২। নিব।

তেখেতে নিব।

তেখেতে মীনুহঁতক নিব।

তেখেতে মীনুহঁতক অসমলৈ নিব।

তেখেতে অলপতে মীনুহঁতক অসমলৈ নিব।

১৩। দেখুৱাব।

তেখেতে দেখুৱাব।

তেখেতে সিহঁতক দেখুৱাব।

তেখেতে সিহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব।

১৪। ফুৰাব।

আন ঠাইতো ফুৰাব।

আন আন ঠাইতো ফুৰাব।

১৫। থোৱাব।

তেখেতে থোৱাব।

তেখেতে সিহঁতক থোৱাব।

তেখেতে সিহঁতক গাড়ীৰে ষ্টেচনত থোৱাব।

১৬। শিকাইছে।

তেখেতে শিকাইছে।

তেখেতে মীনুক শিকাইছে।

তেখেতে মীনুক গীত গাবলৈ শিকাইছে।

Digitized by Google

১৭। শুনাব।

তাই শুনাব।

তাই আমাক শুনাব।

তাই আমাক গীত গাই শুনাব।

১৮। মতাইছে।

ককাদেউতাকে মতাইছে।

ককাদেউতাকে এজন গান মাষ্টৰো মতাইছে।

১৯। অনাইছে।

তেখেতে অনাইছে।

তেখেতে এটা খোলো অনাইছে।

Substitution Drill

১। পৰহি তোমালোকৰ ঘৰলৈ কোনোবা আহিছে নেকি ?

তোমাৰ

পৰহি তোমাৰ ঘৰলৈ কোনোবা আহিছে নেকি ?

কোন

পৰহি তোমাৰ ঘৰলৈ কোন আহিছে ?

২। ৰাতি বাৰ বজাত বেল বজোৱা যেন পাইছিলোঁ।

এঘাৰ

ৰাতি এঘাৰ বজাত বেল বজোৱা যেন পাইছিলোঁ।

শুনিছিলোঁ

ৰাতি এঘাৰ বজাত বেল বজোৱা যেন শুনিছিলোঁ।

Digitized by Google

ঘণ্টা

ৰাতি এঘাৰ বজাত ঘণ্টা বজোৱা যেন শুনিছিলোঁ।

৩। কোনোবাই তোমাক নামধৰি মতা যেনো শুনিছিলোঁ।

তেওঁক

কোনোবাই তেওঁক নামধৰি মতা যেনো শুনিছিলোঁ।

চাৰে

চাৰে তেওঁক নামধৰি মতা যেনো শুনিছিলোঁ।

পাইছিলোঁ

চাৰে তেওঁক নামধৰি মতা যেনো পাইছিলোঁ।

৪। যোৱাকালি মীনুহঁতৰ ককাদেউতাক আহিল।

ককাই

যোৱাকালি মীনুহঁতৰ ককায়েক আহিল।

খুৰা

যোৱাকালি মীনুহঁতৰ খুৰাক আহিল।

শিক্ষক

যোৱাকালি মীনুহঁতৰ শিক্ষক আহিল।

৫। (ক) তেখেতে সিহঁতক আবেলি ফুৰালে।

পঢ়ুৱালে

তেখেতে সিহঁতক আবেলি পঢ়ুৱালে।

দেখুৱালে

তেখেতে সিহঁতক আবেলি দেখুৱালে।

নচুৱালে

তেখেতে সিহঁতক আবেলি নচুৱালে।

Digitized by Google

(খ) তেখেতে সিহঁতক আবেলি ফুৰালে।

ফুৰাব

তেখেতে সিহঁতক আবেলি ফুৰাব।

ফুৰায়

তেখেতে সিহঁতক আবেলি ফুৰায়।

ফুৰাইছে

তেখেতে সিহঁতক আবেলি ফুৰাইছে।

৬। গধূলি কথাছবি দেখুৱালে।

দেখুৱায়

গধূলি কথাছবি দেখুৱায়।

দেখুৱাব

গধূলি কথাছবি দেখুৱাব।

৭। ৰাতি তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱালে।

পঢ়ুৱাইছিল

ৰাতি তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱাইছিল।

পঢ়ুৱাব

ৰাতি তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱাব।

পঢ়ুৱাইছে

ৰাতি তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱাইছে।

৮। তেখেত দুদিনমান থাকিব চাগে।

ককাদেউতা

ককাদেউতা দুদিনমান থাকিব চাগে।

কেইদিনমান

ককাদেউতা কেইদিনমান থাকিব চাগে।

Digitized by Google

৯। আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ পঠিয়াবা।

তালৈ

আমাৰ তালৈ এবাৰ পঠিয়াবা।

এদিন

আমাৰ তালৈ এদিন পঠিয়াবা।

১০। তেখেতক খণ্ডগিৰি ধৌলিগিৰি আদি নেদেখুওবা নে ?

নন্দনকানন

তেখেতক নন্দনকানন আদি নেদেখুওৱা নে ?

১১। তেখেতে সিহঁতক গাড়ীৰে ষ্টেচনত থোৱাব।

থোৱালে

তেখেতে সিহঁতক গাড়ীৰে ষ্টেচনত থোৱালে।

থোৱায়

তেখেতে সিহঁতক গাড়ীৰে ষ্টেচনত থোৱায়।

থোৱাইছে

তেখেতে সিহঁতক গাড়ীৰে ষ্টেচনত থোৱাইছে।

১২। তাই আমাক গান গাই শুনালে।

শুনাব

তাই আমাক গান গাই শুনাব।

শুনাইছিল।

তাই আমাক গান গাই শুনাইছিল।

শুনায়

তাই আমাক গান গাই শুনায়।

১৩। ককাদেউতাকে এজন গান মাষ্টৰো মতাইছে।

Digitized by Google

মতাইছিল

ককা দেউতাকে এজন গান মাষ্টৰো মতাইছিল।

মতাব

ককা দেউতাকে এজন গান মাষ্টৰো মতাব।

মতালে

ককা দেউতাকে এজন গান মাষ্টৰো মতালে।

১৪। তেখেতে এটা খোলো অনাইছে।

অনাব

তেখেতে এটা খোলো অনাব।

অনায়

তেখেতে এটা খোলো অনায়।

অনালে

তেখেতে এটা খোলো অনালে।

১৫। তোমাৰ সেইকালে যাবলগা আছে নেকি?

আপোনাৰ

আপোনাৰ সেইকালে যাবলগা আছে নেকি?

তালৈ

আপোনাৰ তালৈ যাবলগা আছে নেকি?

ঘৰলৈ

আপোনাৰ ঘৰলৈ যাবলগা আছে নেকি?

১৬। মই তেনে মাছ বিচৰাম।

কণী

মই তেনে কণী বিচৰাম।

Digitized by Google

তুমি

তুমি তেনে কণী বিচৰাবা ।

Variation Drill : Subject Object Transposition

১। আবেলি তেখেতে সিহঁতক ফুৰালে ।

আবেলি সিহঁতে তেখেতক ফুৰালে ।

২। ৰাতি তেখেতে সিহঁতক পঢ়ুৱালে ।

ৰাতি সিহঁতে তেখেতক পঢ়ুৱালে ।

৩ তেখেতে সিহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব ।

সিহঁতে তেখেতক কাজিৰঙা দেখুৱাব ।

৪। তেখেতে সিহঁতক গাড়ীৰে থোৱাব ।

সিহঁতে তেখেতক গাড়ীৰে থোৱাব ।

৫। তাই আমাক গীত গাই শুনাব ।

আমি তাইক গীত গাই শুনাম ।

৬। তুমি তেখেতক ধৌলিগিৰি নেদেখুৱাবা নে ?

তেখেতে তোমাক ধৌলিগিৰি নেদেখুৱাব নে ?

৭। মই তেখেতক এবাৰ ঘুৰাম ।

তেখেতে মোক এবাৰ ঘুৰাব ।

৮। তেওঁ মৌনুক গান গাবলৈ শিকাইছে ।

মৌনুৱে তেওঁক গান গাবলৈ শিকাইছে ।

৯। ককাদেউতাকে এজন গান মাষ্টৰ মতাইছে ।

এজন গান মাষ্টৰে ককাদেউতাকক মতাইছে ।

Digitized by Google

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন – পৰহি মীনুহঁতৰ ঘৰলৈ কোনোবা আহিছে নেকি ?

উত্তৰ– হয়, পৰহি মীনুহঁতৰ ককাদেউতাক আহিছে ।

প্ৰশ্ন– ৰাতি কোনোবাই বেল বজোৱা যেন পাইছিলা নেকি ?

উত্তৰ— এৰা ৰাতি কোনোবাই বেল বজোৱা যেন পাইছিলোঁ ।

প্ৰশ্ন— ৰাতি কোনে মীনুহঁতক পঢ়ুৱালে ?

উত্তৰ— ৰাতি ককাদেউতাকে মীনুহঁতক পঢ়ুৱালে ।

প্ৰশ্ন— তেখেতক হাজৰিকাই খণ্ডগিৰি নেদেখুৱাব নে ?

উত্তৰ— এৰা, তেখেতক হাজৰিকাই খণ্ডগিৰি দেখুৱাব ।

প্ৰশ্ন— মীনুৰ ককাদেউতাকে মাংস খায়নে ?

উত্তৰ— নাই, মীনুৰ ককাদেউতাকে মাংস নাখায় ।

প্ৰশ্ন— যোৱাকালি মীনুহঁতৰ কোন আহিল ?

উত্তৰ— যোৱাকালি মীনুহঁতৰ ককা দেউতাক আহিল ।

প্ৰশ্ন— তেওঁ মীনুহঁতক কি কৰিলে ?

উত্তৰ— তেওঁ আবেলি মীনুহঁতক ফুৰালে, গধূলি কথাছবি দেখুৱালে আৰু ৰাতি পঢ়ুৱালে ।

প্ৰশ্ন— তেওঁ মীনুহঁতক কৰবালৈ নিব নে ?

উত্তৰ — হয়, তেওঁ মীনুহঁতক অসমলৈ নিব ।

প্ৰশ্ন— তাত কি কৰিব ?

উত্তৰ— তাত তেওঁ মীনুহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব ।

প্ৰশ্ন— তাত মীনুহঁতক আন একো নেদেখুৱায় নেকি ?

উত্তৰ— দেখুৱাব, আন বহুতো ঠাই দেখুৱাব ।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— তাৰপৰা মানুহঁত নিজে উন্নতি আহিব নে ?

উত্তৰ — হয়, তাৰপৰা মানুহঁত নিজে উন্নতি আহিব।

প্ৰশ্ন— মানুক ককাদেউতাকে কি শিকাব ?

উত্তৰ — মানুক ককাদেউতাকে গান শিকাব।

Additive Drill : Adding চাগৈ

১। আবেলি তেখেতে সিহঁতক ফুৰালে।
আবেলি তেখেতে সিহঁতক ফুৰালে চাগৈ।

২। ৰাতি তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱালে।
ৰাতি তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱালে চাগৈ।

৩। তোমাৰ সেইফালে যাব লগা আছে।
তোমাৰ সেইফালে যাবলগা আছে চাগৈ।

৪। তেখেতে মাংস খায়।
তেখেতে মাংস খায় চাগৈ।

৫। তেখেতে সিহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব।
তেখেতে সিহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব চাগৈ।

৬। ককাদেউতাকে এজন গান মাষ্টৰো মতাইছে।
ককাদেউতাকে এজন গান মাষ্টৰো মতাইছে চাগৈ।

Negative Transformation Drill

১। তেখেতে সিহঁতক ফুৰালে।
তেখেতে সিহঁতক নুফুৰালে।

Digitized by Google

In Assamese

২। গধূলি কথাছবি দেখুৱালে।
গধূলি কথাছবি নেদেখুৱালে।

৩। ৰাতি তেখেতে সিহঁতক পঢ়ুৱালে।
ৰাতি তেখেতে সিহঁতক নপঢ়ুৱালে।

৪। তোমাৰ সেইফালে যাবলগা আছে নেকি?
তোমাৰ সেইফালে যাবলগা নাই নেকি?

৫। পৰহিলৈ মই সেইফালে এবাৰ যাম।
পৰহিলৈ মই সেইফালে এবোৰো নাযাওঁ।

৬। মই তেখেতক এপাক ঘূৰাম।
মই তেখেতক এপাকো নঘূৰাওঁ।

৭। তেখেতে সিহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব।
তেখেতে সিহঁতক কাজিৰঙা নেদেখুৱায়।

৮। তেখেতে সিহঁতক ষ্টেচনত খোৱাব।
তেখেতে সিহঁতক ষ্টেচনত নোখোৱায়।

৯। ককাদেউত কে গান মাষ্টৰ মতাইছে।
ককাদেউতাকে গান মাষ্টৰ মতোৱা নাই।

১০। তেখেতে এটা খোল অনাইছে।
তেখেতে এটাও খোল আনোৱা নাই।

১১। মই মাছ বিচৰাম।
মই মাছ নিবিচৰাওঁ।

১২। তেখেত কিয় আহিছে?
তেখেত কিয় অহা নাই?

Digitized by Google

১৩। তেখেতে মীনুক গান গাবলৈ শিকাইছে।
তেখেতে মীনুক গান গাবলৈ শিকোৱা নাই।

EXERCISES

1. Change the tense of the verbs (Past→Future, Future→Present) :

(ক) অওঁ আবেলি মীনুহঁতক ফুৰালে।
(খ) তেওঁ আমাক কাজিৰঙা দেখুৱাব।
(গ) আমি তাইক গান গাই শুনাম।
(ঘ) আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ পঠিয়াবা
(ঙ) তেখেতে অলপতে মীনুহঁতক অসমলৈ নিব।

2. Replace the subject by the object & vice-versa :

(ক) কোনোবাই আপোনাক নামধৰি মতা যেন শুনিছিলোঁ।
(খ) তেখেতে সিহঁতক কথাছবি দেখুৱালে।
(গ) ৰাতি তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱালে।
(ঘ) তুমি তেখেতক ধৌলিগিৰি নেদেখুৱাবা নে ?
(ঙ) তেখেতে মীনুক গান গাবলৈ শিকাইছে।
(চ) ককাদেউতাকে গান মাষ্টৰ মতাইছে।
(ছ) মই তেনে চাৰক মতা'ম।

3. Change into negative :

(ক) গধূলি কথাছবি দেখুৱালে।
(খ) ৰাতি সাহিত্য পঢ়ুৱাব।

Digitized by Google

(গ) সিহঁতে মাজে মাজে গান শুনায়।

(ঘ) সিহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব।

(ঙ) মই মাংস বিচৰাম।

(চ) ককা দেউতাকে এজন গান মাষ্টৰ মতাইছে।

(ছ) তেওঁ খোল অনাইছে।

4. Analyse the construction of the following verbs as in the model :

Model : অনাইছে> আন্ + আ + ইছ্ + এ।

দেখুৱালে

পঢ়ুৱাব

বিচৰাম

মতাইছে

অনাইছে

ফুৰালে

খোৱাব

নেদেখুওৱা

5. Change the following statements into questions by using some interrogative pronouns. The words underlined shall be the key words in the answers :

(ক) বাতি বাৰ বজাত <u>বেল বজোৱা</u> যেন পাইছিলোঁ।

(খ) <u>কোনোবাই</u> আপোনাক নামধৰি মতা যেন পাইছিলোঁ।

(গ) <u>গধূলি</u> কথাছবি দেখুৱালে।

Digitized by Google

(ঘ) তেখেতে মাছ খায়।

(ঙ) তেখেতে সিহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব।

(চ) তেখেতে মানুহঁতক গান গাবলৈ শিকাইছে।

(ছ) ককাদেউতাকে এটা খোল অনাইছে।

(জ) তেখেতক আমাৰ ঘৰলৈ পঠিয়াবা।

————

Digitized by Google

Unit X : Lesson – 51

About Minu's Uncle

মীনুহঁতৰ মোমায়েকৰ এখন পাট-মুগাৰ কাপোৰৰ দোকান আছে। তেওঁ মীনুক এযোৰ মুগাৰ মেখেলা চাদৰ দিছে বুবুলক এযোৰ কপাহী চোলাপেণ্ট দিছে এইযোৰ কিন্তু মীনুৰ যোৰতকৈ সস্তা। মোৰ বাবে এটা পাটৰ চোলা আনিছে মই তেওঁক তাৰবাবে দাম যাচিছিলোঁ তেওঁ কিন্তু একোকে নললে বৰং আমাৰ ভুৱনেশ্বৰলৈ উভতি অহা টিকট কেইটাও কাটি দিলে মীনুক হাত খৰচৰ বাবে টকা দহোটাও দিলে।

Minu etc's uncle has a Pat-Muga Cloth-store. He has given Minu a pair of mekhela-chadar (made) of Muga. He has given Bubul a pair of cotton shirt and pant. This pair is cheaper than (the) Minu's one. He has brought one Pat shirt for me I offered him the price for that. He did not take anything. Rather (he) bought our return tickets to Bhubaneswar. (He) gave Rs. ten towards Minu's pocket-expense.

মীনুহঁতৰ মোমায়েক সিহঁতৰ মাকতকৈ দুবছৰে সৰু। কিন্তু তেওঁ পঢ়া-শুনাত সিহঁতৰ ঘৰৰ সবাতকৈ কেঁচা আছিল। এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই আটাইতকৈ ভাল। তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি

Minu etc's uncle is younger than their mother by two years. But he was weakest in study than all of them in the family. Now, his financial condition is the best of all. He loves Minu

Digitized by Google

মৰম কৰে। ডাঙৰ মামীয়েকে আকৌ মীনুতকৈ বুবুলকহে বেছি ভাল পায়।	more than Bubul. (The) elder aunt rather likes Bubul more than Minu.

Build-up Drill

১। আছে।
এখন দোকান আছে।
এখন কাপোৰৰ দোকান আছে।
এখন পাট মুগাৰ কাপোৰৰ দোকান আছে।
মীনুহঁতৰ মোমায়েকৰ এখন পাট মুগাৰ কাপোৰৰ দোকান আছে।

২। দিছে।
তেওঁ দিছে।
তেওঁ মীনুক এযোৰ মেখেলা চাদৰ দিছে।
তেওঁ মীনুক এযোৰ মুগাৰ মেখেলা চাদৰ দিছে।

৩। (তেওঁ আনিছে।
তেওঁ। এটা পাটৰ চোলা আনিছে।
(তেওঁ) মোৰ বাবে এটা ভাল পাটৰ চোলা আনিছে।

৪। যাচিছিলোঁ।
মই তেওঁক যাচিছিলোঁ।
মই তেওঁক তাৰবাবে দাম যাচিছিলোঁ।

৫। নললে।

Digitized by Google

তেওঁ নললে ।

তেওঁ একোকে নললে ।

তেওঁ কিন্তু একোকে নললে ।

৬। কাটি দিলে ।

(তেওঁ) কাটি দিলে ।

(তেওঁ) টিকট কেইটাও কাটি দিলে ।

(তেওঁ) আমাৰ টিকট কেইটাও কাটি দিলে ।

বৰং তেওঁ আমাৰ টিকট কেইটাও কাটি দিলে ।

৭। (তেওঁ) দিলে ।

(তেওঁ) মোক দিলে ।

(তেওঁ) মোক টকা দহোটাও দিলে ।

তেওঁ মোক হাত খৰচৰ বাবে টকা দহোটাও দিলে ।

৮। সৰু ।

মোৰ মোমায়েক সৰু ।

মোৰ মোমায়েক সিহঁতৰ মাকতকৈ সৰু ।

৯। আছিল ।

তেওঁ আছিল ।

তেওঁ কেঁচা আছিল ।

তেওঁ পঢ়াত সবাতকৈ কেঁচা আছিল ।

তেওঁ পঢ়াত ঘৰৰ সবাতকৈ কেঁচা আছিল ।

১০। ভাল ।

আৰ্থিক অৱস্থা ভাল ।

আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই ভাল ।

Digitized by Google

আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই অটাইতকৈ ভাল।

১১। মৰম কৰে।

তেওঁ মৰম কৰে।

তেওঁ মীনুক বেছি মৰম কৰে।

তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে।

১২। ভাল পায়।

ডাঙৰ মামীয়েকে ভাল পায়।

ডাঙৰ মামীয়েকে বুবুলকহে বেছি ভাল পায়।

ডাঙৰ মামীয়েকে মীনুতকৈ বুবুলকহে বেছি ভাল পায়।

Substitution Drill

১। মীনুহঁতৰ সৰু মোমায়েকৰ এখন পাটমুগাৰ কাপোৰৰ দোকান আছে।

ডাঙৰ

মীনুহঁতৰ ডাঙৰ মোমায়েকৰ এখন পাটমুগাৰ কাপোৰৰ দোকান আছে।

মাজু

মীনুহঁতৰ মাজু মোমায়েকৰ এখন পাটমুগাৰ কাপোৰৰ দোকান আছে।

২। তেওঁ মীনুক এযোৰ মুগাৰ মেখেলা চাদৰ দিছে।

পাটৰ

তেওঁ মীনুক এযোৰ পাটৰ মেখেলা চাদৰ দিছে।

কপাহী

তেওঁ মীনুক এযোৰ কপাহী মেখেলা চাদৰ দিছে।

Digitized by Google

৩। (ক) তেওঁ বুবুলক এযোৰ চোলাপেণ্ট দিছে।

ল'ৰাটোক

তেওঁ ল'ৰাটোক এযোৰ চোলাপেণ্ট দিছে।

ভাগিনিয়েকক

তেওঁ ভাগিনিয়েকক এযোৰ চোলাপেণ্ট দিছে।

(খ) তেওঁ বুবুলক এযোৰ চোলাপেণ্ট দিছে।

এসাজ

তেওঁ বুবুলক এসাজ চোলাপেণ্ট দিছে।

৪। (ক) মই তেওঁক তাৰবাবে দাম যাচিছিলোঁ।

কাপোৰৰ বাবে

মই তেওঁক কাপোৰৰ বাবে দাম যাচিছিলোঁ।

(খ) মই তেওঁক তাৰবাবে দাম যাচিছিলোঁ।

দিছিলোঁ।

মই তেওঁক তাৰবাবে দাম দিছিলোঁ।

দিব খুজিছিলোঁ

মই তেওঁক তাৰবাবে দাম দিব খুজিছিলোঁ।

৫। তেওঁ কিন্তু একোকে নললে।

দাম

তেওঁ কিন্তু দাম নললে।

অলপো

তেওঁ কিন্তু অলপো নললে।

৬। বৰং আমাৰ টিকট কেইটাও কাটি দিলে।

Digitized by Google

কৰি

বৰং আমাৰ টিকট কেইটাও কৰি দিলে।

কিনি

বৰং আমাৰ টিকট কেইটাও কিনি দিলে।

৭। মীনুক হাত খৰচৰ বাবে টকা দহোটাও দিলে।

পকেট

মীনুক পকেট খৰচৰ বাবে টকা দহোটাও দিলে।

বাট

মীনুক বাট খৰচৰ বাবে টকা দহোটাও দিলে।

৮। মীনুহঁতৰ মোমায়েক সিহঁতৰ মাকতকৈ সৰু।

ডাঙৰ

মীনুহঁতৰ মোমায়েক সিহঁতৰ মাকতকৈ ডাঙৰ।

ওখ

মীনুহঁতৰ মোমায়েক সিহঁতৰ মাকতকৈ ওখ।

চাপৰ

মীনুহঁতৰ মোমায়েক সিহঁতৰ মাকতকৈ চাপৰ।

৯। তেওঁ পঢ়া শুনাত সবাতকৈ কেঁচা আছিল।

বেয়া

তেওঁ পঢ়াশুনাত সবাতকৈ বেয়া আছিল।

ভাল

তেওঁ পঢ়াশুনাত সবাতকৈ ভাল আছিল।

চোকা

তেওঁ পঢ়া শুনাত সবাতকৈ চোকা আছিল।

Digitized by Google

১০। আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই আটাইতকৈ ভাল।

সবাতকৈ

আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই সবাতকৈ ভাল।

সকলোতকৈ

আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই সকলোতকৈ ভাল।

১১। তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুকহে বেছি মৰম কৰে।

ৰাতুল : বিন্টি

তেওঁ ৰাতুলতকৈ বিন্টিকহে বেছি মৰম কৰে।

মই : ভন্টি

তেওঁ মোতকৈ ভন্টিকহে বেছি মৰম কৰে।

ভাল পায়

তেওঁ মোতকৈ ভন্টিকহে বেছি ভাল পায়।

Negative Transformation Drill

১। তেওঁ মীনুক এযোৰ মুগাৰ মেখেলা চাদৰ দিছে।

তেওঁ মীনুক এযোৰো মুগাৰ মেখেলা চাদৰ দিয়া নাই।

২। মোৰ বা বে এটা ভাল পাটৰ চোলা আনিছে।

মোৰ বাবে এটাও পাটৰ চোলা অনা নাই।

৩। বৰং টিকট কেইটাও কাটি দিলে।

এনেকি টিকট কেইটাও কাটি নিদিলে।

৪। মোমায়েক মাকতকৈ সৰু।

মোমায়েক মাকতকৈ সৰু নহয়।

Digitized by Google

৫। তেওঁ পঢ়া শুনাত ঘৰৰ সবাতকৈ কেঁচা আছিল।

(ক) তেওঁ পঢ়া শুনাত ঘৰৰ কোনোজনতকৈ কেঁচা নাছিল।

(খ) তেওঁ পঢ়া শুনাত ঘৰৰ সবাতকৈ কেঁচা নাছিল।

৬। আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই আটাইতকৈ ভাল।

(ক) আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰ কোনো জনতকৈ ভাল নহয়।

(খ) আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰ আটাইতকৈ ভাল নহয়।

৭। তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে।

তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম নকৰে।

৮। তেওঁ মোতকৈ ভন্টিক বেছি ভাল নাপায়।

তেওঁ মোতকৈ ভন্টিক বেছি ভাল নাপায়।

Interrogative Transformation Drill

১। মীনুহঁতৰ মোমায়েক তাহাতৰ মাকতকৈ ডুবছৰে সৰু।

মীনুহঁতৰ মোমায়েক তাহাতৰ মাকতকৈ ডুবছৰে সৰু নেকি?

২। তেওঁ পঢ়া শুনাত ঘৰৰ সবাতকৈ কেঁচা আছিল।

তেওঁ পঢ়া শুনাত ঘৰৰ সবাতকৈ কেঁচা আছিল নেকি?

৩। এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই আটাইতকৈ ভাল।

এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই আটাইতকৈ ভাল নেকি?

৪। তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে।

তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে নেকি?

Digitized by Google

৫। ডাঙৰ মামীয়েকে আকৌ মীনুতকৈ বুবুলকহে বেছি ভাল পায়।

ডাঙৰ মামীয়েকে আকৌ মীনুতকৈ বুবুলকহে বেছি ভাল পায় নেকি ?

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন — মীনুহঁতৰ মোমায়েক মীনুহঁতৰ মাকতকৈ সৰু নে ডাঙৰ ?

উত্তৰ — মীনুহঁতৰ মোমায়েক মীনুহঁতমাকতকৈ দুবছৰে সৰু।

প্ৰশ্ন— মীনুহঁতৰ মোমায়েক পঢ়া শুনাত কেনে আছিল ?

উত্তৰ— মীনুহঁতৰ মোমায়েক পঢ়া শুনাত সবাতকৈ কেঁচা আছিল।

প্ৰশ্ন— তেওঁৰ এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা কেনে ?

উত্তৰ— তেওঁৰ এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা কেনে ?

প্ৰশ্ন— তেওঁ বুবুলক বেছি মৰম কৰে নে মীনুক ?

উত্তৰ — তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে।

প্ৰশ্ন — ডাঙৰ মামীয়েকে কাক বেছি ভাল পায় ?

উত্তৰ— ডাঙৰ মামীয়েকে মীনুতকৈ বুবুলকহে বেছি ভাল পায়।

Variation Drill : (Subject-Object) Transposition

১। মীনুহঁতৰ মোমায়েক মীনুহঁতৰ মাকতকৈ দুবছৰে সৰু।

মীনুহঁতৰ মাক মোমায়েকতকৈ দুবছৰে সৰু।

২। তেওঁ পঢ়া শুনাত ঘৰৰ সবাতকৈ কেঁচা আছিল।

ঘৰৰ সকলোৰে পঢ়া শুনাত তেওঁতকৈ কেঁচা আছিল।

Digitized by Google

৩। এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই আটাইতকৈ ভাল।
এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা আটাইৰে তেওঁতকৈ ভাল।

৪। তেওঁ মীনুক বেছি মৰম কৰে।
মীনুয়ে তেওঁক বেছি মৰম কৰে।

৫। ডাঙৰ মামীয়েকে বুবুলকহে বেছি ভাল পায়।
বুবুলে ডাঙৰ মামীয়েককহে বেছি ভাল পায়

EXERCISE

1. Combine the sentences and express the comparison. Make two sentences using both the opposites wherever possible :

(ক) বুবুল সৰু। মীনু ডাঙৰ।
(খ) মই ওখ। আন বন্ধুসকল চাপৰ।
(গ) গীতা ধুনীয়া। মীৰা সিমান ধুনীয়া নহয়।
(ঘ) মীনুৰ কাপোৰবোৰ দামী। বুবুলৰবোৰ সস্তা।
(ঙ) মোমায়েক পঢ়াশুনাত কেঁচা। বাকীসকল পঢ়াশুনাত ভাল।
(চ) তেওঁৰ আৰ্থিক অৱস্থা বেয়া। আনসকলৰ ভাল।
(ছ) তেওঁ মীনুক বেছি মৰম কৰে। বুবুলক সিমান নকৰে।
(জ) ডাঙৰ মামীয়েকে মীনুক ভাল পায় বুবুলক ভাল নাপায়।

2. Express the comparison using the opposites. Maintain the original sense :

(ক) মোমায়েক মাকতকৈ সৰু।

Digitized by Google

(খ) তেওঁৰ আৰ্থিক অৱস্থা মোতকৈ ভাল।

(গ) তেওঁ মীনুতকৈ বুবুলক বেছি ভাল পায়।

(ঘ) চোলাপেণ্টযোৰ মেখেলা চাদৰতকৈ সস্তা।

(ঙ) কটক ভুবনেশ্বৰতকৈ ডাঙৰ।

3. Reverse the subject-complement and/or object-object and/or complement-complement.

(ক) মই অসমীয়া চাহ বৰ ভাল পাওঁ।

(খ) চাৰে তোতকৈ মোক বেছি মৰম কৰে।

(গ) বুবুলৰ বায়েক তাতকৈ দুবছৰে ডাঙৰ।

(ঘ) মোমায়েক পঢ়া শুনাত মাকতকৈ কেঁচা আছিল।

(ঙ) কলিকতাতকৈ গুৱাহাটী সৰু।

(চ) মই চিনেমাতকৈ থিয়েটাৰ ভাল পাওঁ।

4. Change into negative :

(ক) মীনুৰ মোমায়েকৰ এখন দোকান আছে।

(খ) তেওঁ মীনুক দহটকা দিলে।

(গ) চোলাপেণ্টযোৰ মেখেলাচাদৰযোৰতকৈ দামী

(ঘ) মীনুৰ মোমায়েক মাকতকৈ সৰু।

(ঙ) তেওঁ পঢ়া শুনাত সবাতকৈ কেঁচা।

(চ) তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে।

5. Turn the statements into questions using some interrogative pronouns. The words underlined shall be the key word in the answer.

Digitized by Google

(ক) তেওঁ আমাৰ ভুবনেশ্বৰলৈ যোৱা টিকট কেইটাও কাটি দিলে।

(খ) মীনুক হাত খৰচৰ বাবে টকা দহোটাও দিলে।

(গ) বুবুলহঁতৰ মীনুহঁততকৈ সস্তা।

(ঘ) মীনুহঁতৰ মোমায়েক তাঁহাতৰ মাকতকৈ দুবছৰে সৰু।

(ঙ) তেওঁৰ আৰ্থিক অৱস্থা আটাইতকৈ ভাল।

(চ) মোমায়েকে বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে।

(ছ) ডাঙৰ মামীয়েকে মীনুতকৈ বুবুলক বেছি ভাল পায়।

6. Analyse the construction of the following words as per the model :

Model : মোমায়েকে > মোমাই + Personal relation marker -এক + non. -এ মাকতকৈ, সবাতকৈ, আটাইতকৈ, তেওঁৰেই মামীয়েকে, বুবুলতকৈ, মীনুহঁতৰতকৈ।

Vocabulary

পাট-মুগা	'Pat and Muga, two varieties of Assam silk'
কপাহী	'made of cotton'
যাচিছিলোঁ	'(I) offerred'
টিকট	'ticket'
কাটি দিলে	'(He) booked (ticket)'
হাত খৰচ	'pocket expense'
দুবছৰে	'by 2 years'

Digitized by Google

পঢ়া শুনা	'in reading etc., viz: study'
তাহাতৰ	'their'
সবাতকৈ	'than all'
মৰম কৰে ভাল পায়	'(he/she) loves'

Grammatical Notes

1. To express the comparison between two items in terms of some quality, the noun or pronoun with which another noun or pronoun is compared is first inflected for the locative to which -কৈ is added eg :

    ৰাম + অত্ + কৈ = ৰামতকৈ — 'than Ram'
    সি > তা + ত্ + কৈ = তাতকৈ — 'than him'
    আপুনি > আপোনা + ত্ + কৈ = 'than you'

2. The quality-words are not generally inflected for the expression of the comparison. Only the Skt. words are so inflected for the expression of the comparison. Example :

উচ্চ → উচ্চতৰ	'higher'
সুন্দৰ → সুন্দৰতৰ	'more beautiful'
কনিষ্ঠ → কনিষ্ঠতৰ	'younger'

Digitized by Google

Unit X : Lesson—52

Revised Lesson

১। মই ল'ৰাছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাওঁ। ৰবিবাৰে সিহঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ। কেতিয়াবা থিয়েটাৰ কেতিয়াবা চাৰ্কাচ দেখুৱাওঁ মই তাৰ কামকাজ চোৱা-চিতা কৰাওঁ। কেতিয়াবা বুবুলক পঠিয়াওঁ।

২। মাকে সিহঁতক নিজহাতে ৰান্ধি খুৱায়. মাজে মাজে আই গান গায় শুনায়। তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱায়। তাত তাই কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোঁৰায়। আমাৰো ল'ৰাছোৱালীহালক পেহায়েকে ওমলায়। ৰাণিৰে পিঠা কৰায়। দৰা-কইনা সজায়।

৩। আমি যোৱাবছৰ এটা পুখুৰী খন্দাইছোঁ।

৪। তেখেতে গীত গাবলৈ শিকাইছে। ককাদেউতাকে এজন গান মাষ্টৰ মতাইছে। তেখেতে এটা খোলো অনাইছে

৫। মই অহা সপ্তাহত ঘৰটোত চুণতেল দিয়াম।

৬। আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ পঠিয়াবা।

৭। তেখেতে মীনুহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব। আন আন ঠাইতো ফুৰাব। তেখেতে সিহঁতক গাড়ীৰে ষ্টেচনত থোৱাব। তাই আমাক গীত গাই শুনাব।

৮। তুমি তেখেতক খণ্ডগিৰি নেদেখুওৱা নে ?

৯। আবেলি তেখেতে সিহঁতক ফুৰালে। গধূলি কথা ছবি দেখুৱালে। ৰাতি তেখেতেই সিহঁতক পঢ়ুৱালে।

Digitized by Google

১০। তোমাৰ সেইফালে যাবলগা আছে নেকি ?

১১। বুবুলৰঘোৰ মীনুৰ ঘোৰতকৈ সস্তা। মীনুইঁতৰ মোমায়েক তাহাতৰ মাকতকৈ দুবছৰে সৰু। কিন্তু তেওঁ পঢ়াশুনাত সবাতকৈ কেঁচা আছিল। এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই আটাইতকৈ ভাল। তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে। ডাঙৰ মামীয়েকে কিন্তু মীনুতকৈ বুবুলকহে বেছি ভাল পায়।

১২· কোনোবাই বেল বজোৱা যেন পালোঁ। কোনোবাই নামধৰি মতা যেন শুনিলোঁ।

Substitution Drill

১। মই ল'ৰাছোৱালীইঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।
আমি
আমি ল'ৰাছোৱালীইঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।
বুবুলইঁত
আমি বুবুলইঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।
কালি
আমি বুবুলইঁতক কালি ফুৰাইছিলোঁ।

২। ৰবিবাৰে মই সিইঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ।
থিয়েটাৰ
ৰবিবাৰে মই সিইঁতক থিয়েটাৰ দেখুৱাওঁ।
চাৰ্কাচ
ৰবিবাৰে মই সিইঁতক চাৰ্কাচ দেখুৱাওঁ।
চিনেমা
ৰবিবাৰে মই সিইঁতক চিনেমা দেখুৱাওঁ।

Digitized by Google

তুমি

ৰবিবাৰে তুমি সিহঁতক চিনেমা দেখুওৱা ।

তেখেত

ৰবিবাৰে তেখেতে সিহঁতক চিনেমা দেখুৱায় ।

৩। তাৰ কামকাজ মই চোৱাচিতা কৰাওঁ ।

সহঁতৰ

সিহঁতৰ কামকাজ মই চোৱাচিতা কৰাওঁ ।

আমি

সিহঁতৰ কামকাজ আমি চোৱাচিতা কৰাওঁ ।

চোৱামিলা

সিহঁতৰ কামকাজ আমি চোৱামিলা কৰাওঁ ।

৪। কেতিয়াবা বুবুলক পঠিয়াওঁ।

মৌনু

কেতিয়াবা মৌনুক পঠিয়াওঁ ।

মাজে মাজে

মাজে মাজে মৌনুক পঠিয়াওঁ ।

৫। মাকে নিজে বান্ধি খুৱায় ।

কৰি

মাকে নিজে কৰি খুৱায় ।

মই

মই নিজে কৰি খুৱাওঁ ।

তুমি

তুমি নিজে কৰি খুওৱা ।

Digitized by Google

৬। মাজে মাজে তাই গান গাই শুনায়।

শুনাব

মাজে মাজে তাই গান গাই শুনাব।

শুনাইছিল

মাজে মাজে তাই গান গাই শুনাইছিল।

মই

মাজে মাজে মই গান গাই শুনাইছিলোঁ।

কেতিয়াবা

কেতিয়াবা কেতিয়াবা মই গান গাই শুনাইছিলোঁ।

৭। তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱায়।

নচুৱাব

তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱাব।

নচুৱালে

তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱালে।

তই

তই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱালি।

৮। তাত তাই কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোঁৰায়।

পুখুৰী

পুখুৰীত তাই কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোঁৰায়।

মাক

পুখুৰীত মাকে কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোঁৰায়।

ল'ৰাছোৱালীহাল

পুখুৰীত মাকে কেতিয়াবা ল'ৰাছোৱালীহালক সাতোঁৰায়।

৯। ল'ৰাছোৱালীহালক পেহীয়েকে ওমলায়।

Digitized by Google

মাহীয়েক

ল'ৰাছোৱালীহালক মাহীয়েকে ওমলায়।

ওমলাব

ল'ৰাছোৱালীহালক মাহীয়েকে ওমলাব।

১০। বালিৰে পিঠা কৰায়।

ধূলি

ধূলিৰে পিঠা কৰায়।

মাটি

মাটিৰে পঠা কৰায়।

১১। তেখেতে আবেলি সিহঁতক ফুৰালে।

গধূলি

তেখেতে গধূলি সিহঁতক ফুৰালে।

মই

মই গধূলি সিহঁতক ফুৰালোঁ।

শুনালোঁ

মই গধূলি সিহঁতক শুনালোঁ।

১২। তেখেতে ৰাতি কথাছবি দেখুৱালে।

চিনেমা

তেখেতে ৰাতি চিনেমা দেখুৱালে।

চাৰ্কাচ

তেখেতে ৰাতি চাৰ্কাচ দেখুৱালে।

ককাদেউতাক

ককাদেউতাকে ৰাতি চাৰ্কাচ দেখুৱালে।

Digitized by Google

পঢ়ুৱা-

ককাদেউতাকে বাতি পঢ়ুৱালে।

১৩। তেখেতে সিহঁতক কাজিৰঙা দেখুৱাব।

অসম

তেখেতে সিহঁতক অসম দেখুৱাব।

আমাক

তেখেতে আমাক অসম দেখুৱাব।

ককাদেউতাক

ককাদেউতাকে আমাক অসম দেখুৱাব।

দেখুৱালে

ককাদেউতাকে আমাক অসম দেখুৱালে।

১৪। তেখেতে গীত গাবলৈ শিকাইছে।

শিকালে

তেখেতে গীত গাবলৈ শিকালে।

শিকাব

তেখেতে গীত গাবলৈ শিকাব।

শিকায়

তেখেতে গীত গাবলৈ শিকায়।

১৫। ককাদেউতাকে এজন গান মাষ্টৰ মতাইছে।

অনাইছে

ককাদেউতাকে এজন গান মাষ্টৰ অনাইছে।

মই

মই এজন গান মাষ্টৰ অনাইছোঁ।

Digitized by Google

অনাম

মই এজন গান মাষ্টৰ অনাম ।

১৬। আমি যোৱাবছৰ এটা পুখুৰী খন্দাইছোঁ ।

খন্দালোঁ

আমি যোৱাবছৰ এটা পুখুৰী খন্দালোঁ ।

অহা বছৰ

আমি অহা বছৰ এটা পুখুৰী খন্দাম ।

১৭। মই অহা সপ্তাহত ঘৰটোত চুণতেল দিয়াম।

বছৰত

মই অহা বছৰত ঘৰটোত চুণতেল দিয়াম।

ৰং

মই অহা বছৰত ঘৰটোত ৰং দিয়াম।

গাড়ী

মই অহা বছৰত গাড়ীখনত ৰং দিয়াম।

১৮। আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ পঠিয়াবা।

চাৰৰ

চাৰৰ ঘৰলৈ এবাৰ পঠিয়াবা।

তালৈ

চাৰৰ তালৈ এবাৰ পঠিয়াবা।

এদিন

চাৰৰ তালৈ এদিন পঠিয়াবা।

১৯। তেখেতে আন আন ঠাইতো ফুৰাব।

ককাদেউতাক

ককাদেউতাকে আন আন ঠাইতো ফুৰাব।

Digitized by Google

ঘূৰাব

ককাদেউতাকে আন আন ঠাইতো ঘূৰাব।

দেখুৱাব

ককাদেউতাকে আন আন ঠায়ো দেখুৱাব।

২০। তেখেতে সিহঁতক গাড়ীৰে ষ্টেচনত থোৱাব।

কাৰ

তেখেতে সিহঁতক কাৰেৰে ষ্টেচনত থোৱাব।

ভুবনেশ্বৰ

তেখেতে সিহঁতক কাৰেৰে ভুবনেশ্বৰত থোৱাব।

ইয়াত

তেখেতে সিহঁতক কাৰেৰে ইয়াত থোৱাব।

২১। তাই আমাক গীত গাই শুনাব।

সিহঁত

সিহঁতে আমাক গীত গাই শুনাব।

তোমালোকক

সিহঁতে তোমালোকক গীত গাই শুনাব।

গান

সিহঁতে তোমালোকক গান গাই শুনাব।

২২। তুমি তেখেতক খণ্ডগিৰি নেদেখুওৱা নে?

মোক

তুমি মোক খণ্ডগিৰি নেদেখুওৱা নে?

নেদেখুৱাবা

তুমি মোক খণ্ডগিৰি নেদেখুৱাবা নে?

২৩। তোমাৰ সেইফালে যাবলগা আছে নেকি?

Digitized by Google

আপোনাৰ

আপোনাৰ সেইকালে যাবলগা আছে নেকি ?

তালৈ

আপোনাৰ তালৈ যাবলগা আছে নেকি ?

কৰবালৈ

আপোনাৰ কৰবালৈ যাবলগা আছে নেকি ?

কলৈকো

আপোনাৰ কলৈকো যাবলগা নাই নে ?

২৪। বুবুলৰযোৰ মীনুৰযোৰতকৈ সস্তা।

বাতুলৰযোৰ

বাতুলৰযোৰ মীনুৰযোৰতকৈ সস্তা।

বিন্টিৰযোৰতকৈ

বাতুলৰযোৰ বিন্টিৰযোৰতকৈ সস্তা।

দামী

বাতুলৰযোৰ বিন্টিৰযোৰতকৈ দামী।

২৫। মীনুহঁতৰ মোমায়েক তাহাতৰ মাকতকৈ সৰু।

বীতাহঁতৰ

বীতাহঁতৰ মোমায়েক তাহাতৰ মাকতকৈ সৰু।

খুৰাক

বীতাহঁতৰ খুৰাক তাহাতৰ মাকতকৈ সৰু।

ডাঙৰ

বীতাহঁতৰ খুৰাক তাহাতৰ মাকতকৈ ডাঙৰ।

২৬। তেওঁ পঢ়াশুনাত সবাতকৈ কেঁচা আছিল।

আটাইতকৈ

তেওঁ পঢ়াশুনাত আটাইতকৈ কেঁচা আছিল।

Digitized by Google

সি

সি পঢ়াশুনাত আটাইতকৈ কেঁচা আছিল।

২৭। এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই সবাতকৈ ভাল।

সবাতকৈ

এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই সবাতকৈ ভাল।

সকলোতকৈ

এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই সকলোতকৈ ভাল।

বেয়া

এতিয়া আৰ্থিক অৱস্থা তেওঁৰেই সকলোতকৈ বেয়া।

২৮। তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে।

মোতকৈ

তেওঁ মোতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে।

ভাল পায়

তেওঁ মোতকৈ মীনুক বেছি ভাল পায়।

২৯। ডাঙৰ মামীয়েকে মীনুতকৈ বুবুলক বেছি ভাল পায়।

সকলোতকৈ

ডাঙৰ মামীয়েকে সকলোতকৈ বুবুলক বেছি ভাল পায়।

মৰম কৰে

ডাঙৰ মামীয়েকে সকলোতকৈ বুবুলক বেছি মৰম কৰে।

৩০। কোনোবাই বেল বজোৱা যো পালোঁ।

বাতুলে

বাতুলে বেল বজোৱা যেন পালোঁ।

দিয়া

বাতুলে বেল দিয়া যেন পালোঁ।

Digitized by Google

শুনিলোঁ

ৰাতুলে বেল দিয়া যেন শুনিলোঁ ।

৩১ । কোনোবাই নামধৰি মতা যেন শুনিলোঁ ।

পালোঁ

কোনোবাই নামধৰি মতা যেন পালোঁ ।

কোনোবা এজন

কোনোবা এজনে নামধৰি মতা যেন পালোঁ ।

Transformation Drill

(a) To Negative

১ । মই ল'ৰাছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাওঁ ।

মই ল'ৰাছোৱালীহঁতক আবেলি নুফুৰাওঁ ।

২ । ৰবিবাৰে সিহঁতক কথাছবি দেখুৱাওঁ ।

ৰবিবাৰে সিহঁতক কথাছবি নেদেখুৱাওঁ ।

৩ । মই তাৰ কামকাজ চোৱাচিতা কৰাওঁ ।

মই তাৰ কামকাজ চোৱাচিতা নকৰাওঁ ।

৪ । কেতিয়াবা বুবুলক পঠিয়াওঁ ।

কেতিয়াও বুবুলক নপঠিয়াওঁ ।

৫ । মাকে সিহঁতক ৰান্ধি খুৱায় ।

নাকে সিহঁতক ৰান্ধি নুখুৱায়

৬ । মাজে মাজে তাই গান গাই শুনায় ।

কেতিয়াও তাই গান গাই নুশুনায় ।

Digitized by Google

৭ । তাই মীনুকো কেতিয়াবা নচুৱায়।

তাই মীনুকো কেতিয়াও ননচুৱায় ।

৮ । তাই কেতিয়াবা সিহঁতক সাতোঁৰায়।

তাই কেতিয়াও সিহঁতক নাসাতোঁৰায়।

৯ । পেহীয়েকে সিহঁতক ওমলায়।

পেহীয়েকে সিহঁতক নোমোলায়।

১০ । আমি যোৱাবছৰ এটা পুখুৰী খন্দাইছোঁ ।

আমি যোৱাবছৰ এটাও পুখুৰী খন্দোৱা নাই।

১১ । তেখেতে গীত গাবলৈ শিকাইছে।

তেখেতে গীত গাবলৈ শিকোৱা নাই।

১২ । ঘৰটোত চূণতেল দিয়াম।

ঘৰটোত চূণতেল নিদিয়াওঁ।

১৩ । আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ পঠিয়াবা ।

আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ নপঠিয়াবা ।

১৪ । তেখেতে মীনুক কাজিৰঙা দেখুৱাব ।

তেখেতে মীনুক কাজিৰঙা নেদেখুৱায়।

১৫ । তাই আমাক গান গাই শুনাব।

তাই আমাক গান গাই নুশুনায়।

১৬ । আবেলি তেখেতে সিহঁতক ফুৰালে।

আবেলি তেখেতে সিহঁতক নুফুৰালে।

১৭ । ৰাতি তেখেতই সিহঁতক পঢ়ুৱালে।

ৰাতি তেখেতে সিহঁতক নপঢ়ুৱালে।

Digitized by Google

১৮। তোমাৰ সেইফালে যাবলগা আছে নেকি ?
তোমাৰ সেইফালে যাবলগা নাই নেকি ?

১৯। বুবুলৰযোৰ মীনুৰযোৰতকৈ সস্তা ।
বুবুলৰযোৰ মীনুৰযোৰতকৈ সস্তা নহয় ।

২০। তেওঁ পঢ়াশুনাত সবাতকৈ কেঁচা আছিল ।
তেওঁ পঢ়াশুনাত সবাতকৈ কেঁচা নাছিল ।

(b) To Interrogative

১। কোনোবাই বেল বজোৱা যেন পালা ।
কোনোবাই বেল বজোৱা যেন পালা নেকি ?

২। কোনোবাই নামধৰি মতা যেন শুনিলা ।
কোনোবাই নামধৰি মতা যেন শুনিলা নেকি ?

৩। তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে ।
তেওঁ বুবুলতকৈ মীনুক বেছি মৰম কৰে নেকি ?

৪। বুবুলৰযোৰতকৈ মীনুৰযোৰ সস্তা ।
বুবুলৰযোৰতকৈ মীনুৰযোৰ সস্তা নেকি ?

৫। ৰাতি ককাদেউতাকে সিহঁতক পঢ়ুৱালে ।
ৰাতি ককাদেউতাকে সিহঁতক পঢ়ুৱালে নেকি ?

৬। আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ পঠিয়াবা ।
(ক) আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ পঠিয়াবা নেকি ?
(খ) আমাৰ ঘৰলৈ এবাৰ নপঠিওৱা নেকি ?

৭। ল'ৰাছোৱালীহালক পেহীয়েকে ওমলায় ।
ল'ৰাছোৱালীহালক পেহীয়েকে ওমলায় নেকি ?

Digitized by Google

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— আপুনি ল'ৰাছোৱালীহঁতক কেতিয়া ফুৰায় ?

উত্তৰ — মই ল'ৰাছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাওঁ ।

প্ৰশ্ন— ল'ৰাছোৱালীহঁতক কোনে ৰান্ধি খুৱায় ?

উত্তৰ — মাকে ল'ৰাছোৱালীহঁতক ৰান্ধি খুৱায় ।

প্ৰশ্ন - কোনে এটা পুখুৰী খন্দাইছে ?

উত্তৰ— মি: চহৰীয়াই এটা পুখুৰী খন্দাইছে ।

প্ৰশ্ন— কোনে গান মাষ্টৰ অনাইছে ?

উত্তৰ— ককাদেউতাকে এজন গান মাষ্টৰ অনাইছে ।

প্ৰশ্ন— ঘৰটোত কেতিয়া চূণতেল দিয়াব ?

উত্তৰ — ঘৰটোত অহা সপ্তাহত চূণতেল দিয়াব ।

প্ৰশ্ন— মোমায়েকে কাক বেছি মৰম কৰে ?

উত্তৰ — মোমায়েকে মীনুক বেছি মৰম কৰে ।

প্ৰশ্ন — ডাঙৰ মামীয়েকে কাক বেছি ভাল পায় ?

উত্তৰ — ডাঙৰ মামীয়েকে বুবুলক বেছি ভাল পায় ।

Digitized by Google

Unit X : Lesson—53

Test Lesson—A Folk Tale

এক সাউদৰ তেজিমলা নামে এটি আদৰৰ জীয়েক আছিল। তেজিমলাই সৰুতে মাকক হেৰুৱাইছিল। মাহীমাকে তেজীমলাক দেখিব নোৱাৰিছিল। এবাৰ সাউদে বহুদিনলৈ বনিজলৈ যাব বুলি শুনালে। এখন মাৰ নাওঁ সজালে আৰু বণিজলৈ গ'ল।

A merchant had a very affectionate daughter, Tezimala by name. Tezimala lost her mother at her childhood. The stepmother did not like her. Once (the) merchant declared of his going on trade for long period. (He) made to build a boat and went for trade.

কেইদিনমান পাছতে তেজীমলাৰ সখীয়েকৰ বিয়া। মাহীমাকে তেজীমলাক বিয়ালৈ পঠালে। কাপোৰৰ টোপোলাত এটা নিগনি সুমুৱাই দিলে। আনটো টোপোলাত এটা অঙঠা দিয়ালে। ফলত কাপোৰবোৰ নষ্ট হ'ল। তেজীমলা কেইদিনমান পাছত ঘূৰি আহিল।

After some days, Tezimala's friend's marriage was held. The stepmother sent Tezimala to (the) marriage. (She) got one mouse into the pack of clothes. (She) caused to put burning charcoal in the other pack. As a result, the clothes were

Digitized by Google

মাহীমাকে তেজিমলাক বৰকৈ মাৰিলে। তাৰ পাছত ঢেকীত খুন্দালে। বেচেৰী তেজিমলা মৰিল। তেতিয়া সাউদনীয়ে তেজিমলাক ঘৰৰ পানীপোতাত পুতি থোৱালে। তাত এডাল লাউ হ'ল। মাগনী বুঢ়ীয়ে লাউ নিব খুজিলে। তেতিয়া তেজিমলাই মাত লগালে। এইবাৰ সাউদনীয়ে লাউডাল কটাই বাৰীত পোতালে। তাত এডাল জৰাটেঙা হ'ল জৰাটেঙাই তেজিমলা বুলি পৰিচয় দিলে। এইবাৰ সাউদনীয়ে জৰাটেঙা ডাল নদীত পেলালে। তাত এজোপা পদ্মফুল জন্মিল। এনেতে সাউদ সেইবাটে উভতিল। তেওঁ পদ্মফুল দেখিলে। সেইটো তেওঁ অনাব খুজিলে। ফুলে তেজিমলা বুলি পৰিচয় দিলে। বাপেকে তেজিমলাক চিনিব পাৰিলে আৰু ঘৰলৈ নিলে। সদাগৰে সাউদনীক শূলত দিয়ালে।

damaged. Tezimala came back after some days.

The stepmother had beaten her much. After that, (she) caused (her) husked in the Dhenki Poor Tezimala died. Then the wife of (the) merchant caused her to be put underground at the back side of the house. There grew a gourd creeper One day a beggar-woman wanted to take gourd Then Tezimala identified herself. This time she caused the creeper to be cut and put under the soil at the interior of the compound. There it survived as a kind of fruit plant. The plant identfied itself as Tezimala. This time (the) wife of the merchant threw the plant at river. There it survived in the form of a

Digitized by Google

lotus plant. One day the merchant returned by this route. He saw the lotus. He wanted to get the lotus brought. The flower identified itself as Tezimala. The father could identify Tezimala and took her home. The merchant gave life-sentence to his wife.

Test Items

1. Give short replies :

(ক) তেজিমলাৰ মাক জীয়াই আছে নে নাই ?

(খ) তেজিমলা কিয় সখীয়েকৰ ঘৰলৈ গ'ল ?

(গ) কাপোৰবোৰ কেনেকৈ নষ্ট হ'ল ?

(ঘ) তাৰ কাৰণে মাহীমাকে তেজিমলাক কি কৰিলে ?

(ঙ) জবাটেঙাৰ পিছত তেজিমলা কি হ'ল ?

(চ) সাউদে তেজিমলাক ক'ত পালে ?

(ছ) সদাগৰে সাউদনীক কি কৰিলে ?

2. Use the following as finite verbs :

(ক) সজাই, (খ) সুমুৱাই, (গ) অনাবলৈ, (ঘ) দিয়াবলৈ।

Digitized by Google

3. Change the tense of the finite verbs :

(ক) তেঁজিমলাই মাকক হেৰুৱাইছিল। (অন্য প্ৰকাৰৰ অতীত)

(খ) স উদে বণিজলৈ যাব বুলি শুনালে। (ঐ)

(গ) আনটো টোপোলাত এটা অঙঠা দিয়াে। (ঐ)

(ঘ) সাউদনীয়ে লাউডাল্ বাৰীত পোতালে। (ভবিষ্যতলৈ)

(ঙ) সদাগৰে সাউদনীক শূলত দিয়াবে। (বৰ্ত্তমানলৈ)

4. Fill in the blank by the appropriate form of the verb given in the bracket :

(ক) মাকে ল'ৰাটোক জোন — — । (দেখ-)

(খ) মাজে মাজে আমি সিইঁতক অসমীয়া — — । (পঢ়্)

(গ) কাইলৈ বুবুলে আমাক গান — — । (শুন-)

(ঘ) দীপাই এযোৰ মেখেলা চাদৰ — — । (আন-)

(ঙ) বাজীকৰে সাপ — — । (নাচ-)

5. Show the comparison between items in Col. A and B.

Col. A	Col B
(ক) গীতা ধুনীয়া।	দীপা বেছি ধুনীয়া।
(খ) বুবুল পঢ়াত কেঁচা।	দীপক আৰু কেঁচা।
(গ) তেওঁৰ আৰ্থিক অৱস্থা ভাল্।	মোৰ বেয়া।
(ঘ) বাইদেউ ওখ।	ককাইদেউ চাপ।
(ঙ) মোৰযোৰ দামী।	চাৰৰযোৰ সস্তা।

6. Choose the appropriate adverbs from Col. B, the right column, and add at the appropriate places in the sentences in Col. A.

Digitized by Google

Col. A	Col. B
(ক) মাকে চিনেমা নেদেখুৱায়।	সদায়
(খ) মিনতিয়ে আমাক গান শুনাব।	কেতিয়াও
(গ) মই ছোৱালীহঁতক আবেলি ফুৰাওঁ।	কাইলৈ
(ঘ) বাজীকৰে সাপ নচুৱাইছে।	পৰহি
(ঙ) খুৰাকে তাহাতক পঢ়ুৱাইছিল।	এইমাত্ৰ

7. Provide indirect objects in the blanks :

(ক) শিক্ষকে — — এখন কিতাপ দিলে।

(খ) — — এটা কলম দিয়া।

(গ) আমি — — ভুবনেশ্বৰ দেখুৱাম।

(ঘ মই — — অসমীয়া পঢ়াওঁ।

8. Make 30 sentences from the following table :

তেখেত	আজি	খা-	আমি
মই	কালি	পঢ়ুৱা-	কিতাপ
শিক্ষক	গধূলি	নচুৱা-	ভাত
মাক	পুৱা	শুনা-	সাপ
দেউতাক	সান্ধিয়া	দেখুৱা-	কথাছবি
তুমি		দি-	চুৰেটাৰ
তই			গান

Digitized by Google

9. Recollect the situations described in this unit and answer the following questions :

(ক) বুবুল মীনুক কোনে কেতিয়া ফুৰায় ?

(খ) দেউতাকে ৰবিবাৰে সিহঁতক কি কৰে ?

(গ) সিহঁতক কোনে বান্ধি খুৱায় ?

(ঘ) হাজৰিকাইঁতক মীনুৱে কি কৰিব ?

(ঙ) মীনুৰ মোমায়েক পঢ়াত কেনে আছিল ?

(চ) তেওঁলোকৰ আৰ্থিক অৱস্থা কাৰ কেনেকুৱা ?

(ছ) মোমায়েকে মীনুক কি কি দিলে ?

(জ) মৃত তেজীমলাক বাপেকে ক'ত পালে ?

10. Show the constructions of the following verbs as shown in the model :

Model : অনাব< আন্+causative -আ+future -ব।

ঘূৰাম :

পোতালে :

কটালে :

দিয়াম :

নচুৱাইছে :

ফুৰাইছে :

ওমলায় :

নেদেখুওৱা :

Digitized by Google

Unit XI : Lesson—54

ASSAM

জেনাবাবু : লেঙ্কা বাবু, তুমি অসমৰ কথা শুনিছা নে ?	Mr. Jena : Mr Lenka ! Have you heard of Assam ?
লেঙ্কাবাবু : এৰা, শুনিছোঁ। অসমখন বৰ ধুনীয়া ঠাই। এই দেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা। ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে। হাবি বোৰত অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা যায়। কাজিৰঙা হাবিত বহুত গড় পোৱা যায়। কাজিৰঙাত এটা চৰকাৰী বঙলা আছে। তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয়। ভাৰা নামমাত্ৰ লোৱা হয়। সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।	Mr Lenka : Yes, (I) have heard. The Assam is (a) very beautiful place. This land is full of natural beauty. There are a number of forests. Innumerable animals are found in the forest. Many rhinoes are found in the Kaziranga. There is a Govt. guest house at Kaziranga. The tourists are allowed to stay there. Nominal charges are taken. That money is spent for (the) development of Kaziranga.

Digitized by Google

In Assamese

জেনাবাবু : অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে চাহ আৰু তেল পোৱা যায়। হাবি বোৰত নানান মূল্যবান কাঠ পোৱা যায়। আগতে অসমৰ নৈত সোণো পোৱা গৈছিল।

Mr. Jena : Tea and oil are abundantly available in Assam. Various types of valuable timber are available in (the) forest. Previously gold was also found in (the) rivers of Assam.

লেঙ্কাবাবু : আমাৰ কেতিয়ালৈ অসম ভ্ৰমণলৈ যোৱা হব ? আমাক এমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হব নে ?

Mr Lenka When our going on tour to Assam shall be materialised ? Shall we be given about one month time to stay ?

জেনাবাবু : কেতিয়ালৈ হব কব নোৱাৰোঁ। আমাক মাত্ৰ ১৫ দিনহে থাকিবলৈ দিয়া হব। আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব। জানা, অসমৰ গাওঁবোৰ বেচ ধুনীয়া। প্ৰত্যেক পৰিয়ালৰে একোটা নিজস্ব চোহদ, একোডোখৰ মাটি থাকে। চোতালৰ চাৰিওফালে ঘৰ বন্ধা

Mr. Jena : (I) donot know when it will be. We will be allowed to stay for 15 days only. We will be allowed to go to village (Do you) know, the villages in Assam are very beautful ? Every family has its own compound, one piece of land of its

Digitized by Google

হয়। প্ৰত্যেকৰে বাৰীত বাঁহ, কল গছ আদি ৰোৱা দেখাযায় বাৰীত পুখুৰী খন্দা হয়।

own. The houses are constructed on the four sides of courtyard. In the compound of every family plantain trees and bamboo trees are found. In the back side of) the compound one tank is dug

Build up Drill

১। ঠাই।
ধুনীয়া ঠাই।
বৰ ধুনীয়া ঠাই।
অসমখন বৰ ধুনীয়া ঠাই।

২। ভৰা।
সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।
এই দেশ সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।
এই দেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।

৩ আছে।
হাবি আছে।
কেইবাখনো হাবি আছে।
কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।

Digitized by Google

ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।

৪। পোৱা যায়।

জীৱজন্তু পোৱা যায়।

অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা যায়।

হাবিবোৰত অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা যায়।

৫। পোৱা যায়।

গঁড় পোৱা যায়

বহুত গঁড় পোৱা যায়।

হাবিত বহুত গঁড় পোৱা যায়।

কাজিৰঙা হাবিত বহুত গঁড় পোৱা যায়।

৬। আছে।

এটা বঙলা আছে।

এটা চৰকাৰী বঙলা আছে।

কাজিৰঙাত এটা চৰকাৰী বঙলা আছে।

৭। দিয়া হয়।

থাকিবলৈ দিয়া হয়।

ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয়।

তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয়।

৮। লোৱা হয়।

ভাৰা লোৱা হয়।

ভাৰা নামমাত্ৰ লোৱা হয়।

৯। কৰা হয়।

খৰচ কৰা হয়।

Digitized by Google

সেই ধন খৰচ কৰা হয়।

সেইধন উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

সেইধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

১০। পোৱা যায়।

চাহ আৰু তেল পোৱা যায়।

অসমত চাহ আৰু তেল পোৱা যায়।

অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে চাহ আৰু তেল পোৱা যায়।

১১। পোৱা যায়।

নানান মূল্যবান কাঠ পোৱা যায়।

হাবিবোৰত নানান মূল্যবান কাঠ পোৱা যায়।

১২। যোৱা হব ?

কেতিয়ালৈ যোৱা হব ?

আমাৰ কেতিয়ালৈ যোৱা হব ?

আমাৰ কেতিয়ালৈ অসম ভ্ৰমণলৈ যোৱা হব ?

১৩। দিয়া হব নে ?

থাকিবলৈ দিয়া হব নে ?

এমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হব নে ?

আমাক এমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হব নে ?

১৪। দিয়া হব।

থাকিবলৈ দিয়া হব।

মাত্ৰ ১৫ দিনহে থাকিবলৈ দিয়া হব।

আমাক মাত্ৰ ১৫ দিনহে থাকিবলৈ দিয়া হব।

Digitized by Google

১৫। দিয়া হব।
বাব দিয়া হব।
গাওঁলৈ বাব দিয়া হব।
আমাক গাওঁলৈ বাব দিয়া হব।

১৬। বেচ ধুনীয়া।
গাওঁবোৰ বেচ ধুনীয়া।
অসমৰ গাওঁবোৰ বেচ ধুনীয়া।
জানা, অসমৰ গাওঁবোৰ বেচ ধুনীয়া।

১৭। থাকে।
নিজস্ব চৌহদ থাকে।
প্ৰত্যেকৰে নিজস্ব চৌহদ থাকে।
প্ৰত্যেক পৰিয়ালৰে নিজস্ব চৌহদ থাকে।

১৮। বন্ধা হয়।
ঘৰ বন্ধা হয়।
চাৰিওফালে ঘৰ বন্ধা হয়।
চোতালৰ চাৰিওফালে ঘৰ বন্ধা হয়।

১৯। দেখা যায়।
কলগছ আদি বোৱা দেখা যায়।
প্ৰত্যেকৰে বাৰীত কলগছ, বাঁহগছ আদি বোৱা দেখা যায়।

২০। খন্দা হয়।
পুখুৰী খন্দা হয়।
বাৰীত পুখুৰী খন্দা হয়।

Digitized by Google

Substitution Drill

১। (ক) অসমখন বৰ ধুনীয়া ঠাই।

কাশ্মীৰ

কাশ্মীৰখন বৰ ধুনীয়া ঠাই।

দাৰ্জিলিং

দাৰ্জিলিংখন বৰ ধুনীয়া ঠাই।

(খ) অসমখন বৰ ধুনীয়া ঠাই।

সুন্দৰ

অসমখন বৰ সুন্দৰ ঠাই।

মনোমোহা

অসমখন বৰ মনোমোহা ঠাই।

স্বাস্থ্যকৰ।

অসমখন বৰ স্বাস্থ্যকৰ ঠাই।

২। (ক) এই দেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।

ঠাই

এই ঠাই প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।

(খ) এই দেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।

নৈসৰ্গিক

এই দেশ নৈসৰ্গিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।

(গ) এই দেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।

শোভা

এই দেশ প্ৰাকৃতিক শোভাৰে ভৰা।

(ঘ) এই দেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।

ভৰপূৰ

এই দেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰপূৰ।

Digitized by Google

৩। (ক) ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।

তাত

তাত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।

অসমত

অসমত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।

(খ) ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।

বিশাল

ইয়াত কেইবাখনো বিশাল হাবি আছে।

ভয়াবহ

ইয়াত কেইবাখনো ভয়াবহ হাবি আছে।

(গ) ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।

বননি

ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ বননি আছে।

জাবনি

ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ জাবনি আছে।

৪। (ক) হাবিবোৰত অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা যায়।

বহুত

হাবিবোৰত বহুত জীৱজন্তু পোৱা যায়।

নানা তৰহৰ

হাবিবোৰত নানা তৰহৰ জীৱজন্তু পোৱা যায়।

(খ) হাবিবোৰত অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা যায়।

পোৱা হয়

হাবিবোৰত অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা হয়।

Digitized by Google

দেখা যায়।

হাবিবোৰত অসংখ্য জীৱজন্তু দেখা যায়।

৫। কাজিৰঙা হাবিত বহুত গঁড় পোৱা যায়।

হাতী

কাজিৰঙা হাবিত বহুত হাতী পোৱা যায়।

বাঘ

কাজিৰঙা হাবিত বহুত বাঘ পোৱা যায়।

হৰিণা

কাজিৰঙা হাবিত বহুত হৰিণা পোৱা যায়।

৬। কাজিৰঙাত এটা চৰকাৰী বঙলা আছে।

বাসভবন

কাজিৰঙাত এটা চৰকাৰী বাসভবন আছে।

নিবাস

কাজিৰঙাত এটা চৰকাৰী নিবাস আছে।

৭। ভাৰা নামমাত্ৰ লোৱা হয়।

সামান্য

ভাৰা সামান্য লোৱা হয়।

খুব কম

ভাৰা খুব কম লোৱা হয়।

৮। (ক) সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

সেই পুঁজি

সেই পুঁজি কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

সেই টকা

সেই টকা কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

Digitized by Google

(খ) সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

ব্যয়

সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে ব্যয় কৰা হয়।

খটোৱা

সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খটোৱা হয়।

Negative Transformation Drill

১। অসমখন বৰ ধুনীয়া ঠাই।

(ক) অসমখন বৰ ধুনীয়া ঠাই নহয়।

(খ) অসমখন সিমান ধুনীয়া ঠাই নহয়।

২। এই দেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।

এই দেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা নহয়।

৩। ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।

ইয়াত এখনো ডাঙৰ হাবি নাই।

৪। হাবিবোৰত অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা যায়।

হাবিবোৰত মুঠেও জীৱজন্তু পোৱা নাযায়।

৫। আগতে অসমৰ নৈত সোণ পোৱা গৈছিল।

আগতে অসমৰ নৈত সোণ পোৱা নগৈছিল।

৬। তাৰা নামমাত্ৰ লোৱা হয়।

তাৰা বেছি লোৱা নহয়।

৭। আমাক ১৫ দিনহে থাকিবলৈ দিয়া হব।

আমাক ১৫ দিনো থাকিবলৈ দিয়া নহয়।

Digitized by Google

৮। আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব।
আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া নহয়।

৯। বাৰীত গছ বোৰা দেখা যায়।
বাৰীত গছ বোৰা দেখা নাযায়।

Interrogative Transformation Drill

১। কাজিৰঙা হাবিত বহুত গঁড় পোৱা যায়।
কাজিৰঙা হাবিত বহুত গঁড় পোৱা যায় নেকি ?

২। কাজিৰঙাত এটা চৰকাৰী বঙলা আছে।
কাজিৰঙাত এটা চৰকাৰী বঙলা আছে নেকি ?

৩। তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয়।
তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয় নেকি ?

৪। অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে তেল পোৱা যায়।
অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে তেল পোৱা যায় নেকি ?

৫। বাৰীত পুখুৰী খন্দা হয়।
বাৰীত পুখুৰী খন্দা হয় নেকি ?

৬। চোতালৰ চাৰিওকালে ঘৰ বন্ধা হয়।
চোতালৰ চাৰিওকালে ঘৰ বন্ধা হয় নেকি ?

৭। আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব।
আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব নেকি ?

৮। আমাক ১৫ দিনহে থাকিবলৈ দিয়া হব।
আমাক ১৫ দিনহে থাকিবলৈ দিয়া হব নেকি ?

Digitized by Google

Confirmitive Transformation by adding 'নহয়'

১। তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয়।
তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয় নহয়।

২। ভাৰা লোৱা নহয়।
ভাৰা লোৱা নহয় নহয়।

৩। প্ৰত্যেকৰে বাৰীত পুখুৰী খন্দা হয়।
প্ৰত্যেকৰে বাৰীত পুখুৰী খন্দা হয় নহয়।

৪। আমাকো গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব।
আমাকো গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব নহয়।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— অসমৰ হাবিত কি পোৱা যায়?
উত্তৰ অসমৰ হাবিত বহুত জীৱজন্তু পোৱা যায়

প্ৰশ্ন – কাজিৰঙা হাবিত কি পোৱা যায়?
উত্তৰ— কাজিৰঙা হাবিত গঁড় পোৱা যায়।

প্ৰশ্ন— কাজিৰঙাৰ বঙলাত কাক থাকিবলৈ দিয়া হয়?
উত্তৰ— কাজিৰঙাৰ বঙলাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয়।

প্ৰশ্ন – বঙলাৰ ভাৰাৰ ধন কি কৰা হয়?
উত্তৰ— বঙলাৰ ভাৰাৰ ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

প্ৰশ্ন— অসমত আৰু কি কি পোৱা যায়?
উত্তৰ— অসমত চাহ আৰু তেল পোৱা যায়।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— অসমৰ নৈত এতিয়া সোণ পোৱা যায় নে ?

উত্তৰ— অসমৰ নৈত এতিয়া সোণ পোৱা নাযায়। আগতে পোৱা গৈছিল।

প্ৰশ্ন— ট্ৰেনিসকলক কিমান দিন অসমত থাকিবলৈ দিয়া হয় ?

উত্তৰ— ট্ৰেনিসকলক ১৫ দিন অসমত থাকিবলৈ দিয়া হয়

প্ৰশ্ন— ট্ৰেনিসকলক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব নে ?

উত্তৰ — হয়, ট্ৰেনিসকলক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব।

প্ৰশ্ন— প্ৰত্যেক পৰিয়ালৰ কি কি নিজস্ব বস্তু থাকে ?

উত্তৰ— প্ৰত্যেক পৰিয়ালৰ নিজস্ব চৌহদ একো ডোখৰ মাটি থাকে।

প্ৰশ্ন – প্ৰত্যেকৰে বাৰীত কি কি থাকে ?

উত্তৰ – প্ৰত্যেকৰে বাৰীত কলগছ, বাঁহগছ আৰু পুখুৰী থাকে।

EXERCISE

1. Fill in the blanks :

(ক) হাবিবোৰত অসংখ্য জীবজন্তু — — যায়।

(খ) কাজিৰঙাত বহুত — — পোৱা যায়।

(গ) ভাৰা নামমাত্ৰ — — হয়।

(ঘ) আগতে সোণো পোৱা — — ।

(ঙ) আমাক গাওঁলৈ — — দিয়া হব।

(চ) ১৫ দিনমানহে থাকিবলৈ — — হব।

(ছ) বাৰীত কলগছ, বাঁহগছ ৰোৱা — — যায়।

Digitized by Google

2. Change the tense of the finite verb from present to past, past to future and future to past :

(ক) তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয়।

(খ) ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

(গ) অসমৰ নৈত সোণো পোৱা গৈছিল।

(ঘ) আমাক এমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হব।

(ঙ) চোতালৰ চাৰিওফালে ঘৰ বন্ধা হয়।

(চ) বাৰীত পুখুৰী খন্দা হয়।

(ছ) আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব।

3. Form new verb-forms following the formula given in the model below and use them in sentences :

দে + আ + aux. হ + present tense 3rd person marker =

দিয়া হয়।

১ পা + আ + aux. যা + present tense 3rd person.

২। কৰ্ + আ + aux. হ + past tense 3rd person.

৩। দেখ্ + আ + aux. যা + Future tense 3rd person.

৪ ল + আ + aux. হ + Future tense 3rd person.

৫। বো + আ + aux হ + present tense 3rd person.

4. Change into negative :

(ক) অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে চাহ আৰু তেল পোৱা যায়।

(খ) তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয়।

(গ) চোতালৰ চাৰিওফালে ঘৰ বন্ধা হয়।

(ঘ) প্ৰত্যেকৰে বাৰীত গছ ৰোৱা দেখা যায়।

Digitized by Google

(ঙ) বাৰীত পুখুৰী খন্দা হয়।
(চ) আমাক ১৫ দিন থাকিবলৈ দিয়া হব।
(ছ) হাবিত গঁড় পোৱা যায়।

5. Give short replies :

(ক) অসমৰ হাবিবোৰত কি কি পোৱা যায় ?
(খ) কাজিৰঙাত কি পোৱা যায় ?
(গ) আগতে অসমৰ ক'ত সোণ পোৱা গৈছিল ?
(ঘ) কাজিৰঙাৰ চৰকাৰী বঙলাৰ ভাৰা কেনে ?
(ঙ) গাওঁত তেওঁলোক কিমান দিন থাকিব ?
(চ) প্ৰত্যেক পৰিয়ালৰে নিজৰ বুলিবলৈ কি কি থাকে ?
(ছ) প্ৰত্যেকৰে বাৰীত কি কি গছ ৰোৱা দেখা যায় ?

Vocabulary

ধুনীয়া	'beautiful'
ঠাই	'place'
কেইবাখনো	'many'
কাজিৰঙা	'The national sanctuary'
বঙলা	'Bunglow'
ভ্ৰমণকাৰী	'tourist'
নামমাত্ৰ	'nominal'
উন্নয়ন	'development'
পৰিমাণ	'quantity'
যথেষ্ট	'sufficient'
কাঠ	'timber'

Digitized by Google

মূল্যবান	'valuable'
আগতে	'previously'
প্ৰত্যেক	'every'
নিজস্ব	'own'
একো ডোখৰ	'one piece each'
চৌহদ	'compound'
চোতাল	'courtyard'
বন্ধা হয়	'is built'
কলগছ	'plantain tree'
বাঁহগছ	'bamboo tree'
খন্দা হয়	'is dug'

Grammatical Notes

1. The formation of Passive voice sentences is introduced here. The rule of formation is very simple :

   -আ is added to the main verbstem subject to the morphophonemic changes noted below. The auxiliary vs. যা- or হ- 'be' follows the main verb This auxiliary verbstem in inflected for the required aspect/tense in the 3rd person.

   The morphophonemic changes are as follows :

   (a) Stems ending in -আ> -ও

Digitized by Google

(b) Stems ending in -এ > -ই

(c) Stem penultimate -আ in close stem -অ- ।

2. Intransitive verbstems also participate in such construction.

For example :

ফুৰ+আ হয় – ফুৰা হয় ; সদায় গধূলি ফুৰা হয় ।

যা+আ হয় – যোৱা হয় ; মোৰ প্ৰায়ে তালৈ যোৱা হয় ।

Digitized by Google

Unit XI : Lesson—55

How to Go to Gauhati and Kamakhya

ভুৱনেশ্বৰৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ ৰেলেৰে বা উৰা-জাহাজেৰে যাব পাৰি। কিন্তু বাছেৰে যাব নোৱাৰি। হাওৰাত ৰেল বদলি কৰিব লাগে। ৰেলেৰে হাওৰা পাবলৈ ৯½ ঘণ্টা আগে। হাওৰাৰ পৰা গধূলি গুৱাহাটীলৈ যোৱা ৰেল পোৱা যায়। ৰেল ফাৰাক্কা দলং হৈ যায়। ৰেলৰ পৰা দুয়োফালৰ দৃশ্য দেখি। কেবাখনো চাহ বাগিছা, আমৰ বাগানো দেখি। কিন্তু বাংলাদেশ নেদেখি। ১৮ ঘণ্টাৰ মূৰত নিউ বঙাইগাওঁ পায় তাত ব্ৰডগজ ৰেল সলনি ক'ৰব লাগে। তাৰপৰা মিটাৰ গজেৰে যাব লাগে। বঙাইগাওঁৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ ৫ ঘণ্টা সময় লাগে ৰাস্তাত কামাখ্যা পৰে। ৰেল আলিৰ বাওঁফালে নীলাচল পাহাৰ। ৰেলৰ পৰা পাহাৰখন ভালকৈ দেখি। কিন্তু কামাখ্যা মন্দিৰ নেদেখি। কামাখ্যাত এখন সৰু চহৰ গঢ়ি উঠিছে। বহুত টিনৰ ঘৰো তাত আছে। ঘৰবোৰ কিন্তু মণিব পাৰি। কামাখ্যালৈ

(It) is possible to go to Gauhati from Bhubaneswar by train or plane. But (it) is not possible to go by bus. (One) has to change train at Howrah. (It) requires about 9½ hrs. to reach Howrah by train. The train from Howrah to Gauhati is available in the evening. (The) train goes Via Farakka bridge. The scenery of both the sides are visible from the train. Several tea-gardens and mango gardens are seen. But Bangladesh is not seen. New Bangaigaon is reached after 18hrs. There (one) has to change the broad gauge

Digitized by Google

হয় বাছেৰে নহয় টেক্সিৰে যাব পাৰি। খোজকাঢ়িও কামাখ্যাত উঠিব পাৰি। কিন্তু তাৰৈ অটোৰিক্সাৰে যাব নোৱাৰি। কামাখ্যাৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী ভ'লকৈ দেখি। গুৱাহাটীৰ দৃশ্যও বৰ মনোৰম দেখি। কামাখ্যাত অম্বুবাচী মেলাত বহুত লোকৰ সমাগম হয়। তেতিয়া মানুহৰ হাইউৰুমি বহুত দূৰৰ পৰা শুনি। বাৰিষা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কল্লোলো কামাখ্যাৰ পৰা শুনি।

train. From there (one) has to go by metre gauge. (It) takes about 5 hours to reach Gauhati from New Bangaigaon (The) Kamakshya falls on the way. The Nilachal hill is on the left of the railway. The hill is well visible from the train. But the Kamakshya temple is not seen. A small town has developed in Kamakshya. Many tin houses are there. The houses could be recognised (from distance). (It) is possible to go to Kamakshya either by bus or by taxi (It) is possible to climb the Kamakshya hill by foot also···But (it) is not possible to go there by autorickshaw. The river Brahmaputra is well visible from Kamakshya. The scenery of Gauhati also looks fine. On the occassion of Ambubashi

Digitized by Google

mela many people assemble at Kamakshya. At that time the noise of the people is audible from distance. In the rainy season the noise of the river Brahmaputra is also audible from Kamakshya.

Substitution Drill

১। গুৱাহাটীলৈ ৰেলেৰে যাব পাৰি।

প্লেন

গুৱাহাটীলৈ প্লেনেৰে যাব পাৰি।

বাছ

গুৱাহাটীলৈ বাছেৰে যাব পাৰি।

মটৰ

গুৱাহাটীলৈ মটৰেৰে যাব পাৰি।

২। কিন্তু বাছেৰে যাব নোৱাৰি।

চাইকেল

কিন্তু চাইকেলেৰে যাব নোৱাৰি।

খোজকাঢ়ি

কিন্তু খোজকাঢ়ি যাব নোৱাৰি।

৩। হাওবাত বেল বদলি কৰিব লাগে।

বঙাইগাওঁ

Digitized by Google

বঙাইগাওত ৰেল বদলি ক'ৰিব লাগে ।

ভুবনেশ্বৰ

ভুবনেশ্বৰত ৰেল বদলি কৰিব লাগে ।

সলনি

ভুবনেশ্বৰত ৰেল সলনি কৰিব লাগে ।

৪। ৰেলেৰে হাওৰা পাবলৈ ৯½ ঘণ্টা লাগে।

ক'লিকতা

ৰেলেৰে কলিকতা পাবলৈ ৯½ ঘণ্টা লাগে।

পুৰী

ৰেলেৰে পুৰী পাবলৈ ৯½ ঘণ্টা লাগে।

১০½

ৰেলেৰে পুৰী পাবলৈ ১০½ ঘণ্টা লাগে।

৫। হাওৰাৰ পৰা গধূলি গুৱাহাটীলৈ যোৱা ৰেল পোৱা যায়।

দিল্লিলৈ

হাওৰাৰ পৰা গধূলি দিল্লিলৈ যোৱা ৰেল পোৱা যায়।

আবেলি

হাওৰাৰ পৰা আবেলি দিল্লিলৈ যোৱা ৰেল পোৱা যায়।

প্লেন

হাওৰাৰ পৰা আবেলি দিল্লিলৈ যোৱা প্লেন পোৱা যায়।

৬। ৰেল ফাৰাক্কা দলং হৈ যায়।

শৰাইঘাট

ৰেল শৰাইঘাট দলং হৈ যায়।

মহানদী

ৰেল মহানদী দলং হৈ যায়।

Digitized by Google

বাছ

বাছ মহানদী দলং হৈ যায়।

৭। বেলৰ পৰা দুয়ো ফালৰ দৃশ্য দেখি।

প্লেন

প্লেনৰ পৰা দুয়ো ফালৰ দৃশ্য দেখি।

দুয়োপিন

প্লেনৰ পৰা দুয়োপিনৰ দৃশ্য দেখি।

দেখা যায়

প্লেনৰ পৰা দুয়ো পিনৰ দৃশ্য দেখা যায়।

৮। কেবা খনো চাহবাগিছা দেখি।

আমৰ বাগান

কেবা খনো আমৰ বাগান দেখি।

ফুলৰ বাগিছা

কেবা খনো ফুলৰ বাগিছা দেখি।

৯। কিন্তু বাংলাদেশ নেদেখি।

হিমালয় পৰ্বত

কিন্তু হিমালয় পৰ্বত নেদেখি।

কামাখ্যা মন্দিৰ

কিন্তু কামাখ্যা মন্দিৰ নেদেখি।

১০। ১৮ ঘণ্টাৰ মূৰত বঙাইগাওঁ পায়।

১৬

১৬ ঘণ্টাৰ মূৰত বঙাইগাওঁ পায়।

গুৱাহাটী

১৬ ঘণ্টাৰ মূৰত গুৱাহাটী পায়।

Digitized by Google

১১। তাত ব্ৰডগঞ্জ ৰেল সলনি কৰিব লাগে।

মিটাৰগঞ্জ

তাত মিটাৰগঞ্জ ৰেল সলনি কৰিব লাগে।

বদলি

তাত মিটাৰগঞ্জ ৰেল বদলি কৰিব লাগে।

১২। তাৰপৰা মিটাৰগজেৰে যাব লাগে।

ব্ৰডগজ

তাৰপৰা ব্ৰডগজেৰে যাব লাগে।

ৰেলগাড়ী

তাৰপৰা ৰেলগাড়ীৰে যাব লাগে।

তালৈ

তালৈ ৰেলগাড়ীৰে যাব লাগে।

১৩। গুৱাহাটীলৈ ৫ ঘণ্টা সময় লাগে।

ভুবনেশ্বৰলৈ

ভুবনেশ্বৰলৈ ৫ ঘণ্টা সময় লাগে।

৮ ঘণ্টা

ভুবনেশ্বৰলৈ ৮ ঘণ্টা সময় লাগে।

১৪। ৰাস্তাত কামাখ্যা পৰে।

গুৱাহাটী

ৰাস্তাত গুৱাহাটী পৰে।

বাটত

বাটত গুৱাহাটী পৰে।

Digitized by Google

১৫।　ৰেল আলিৰ বাওঁফালে নীলাচল পাহাৰ।

ওচৰতে

ৰেল আলিৰ ওচৰতে নীলাচল পাহাৰ।

বাওঁপিনে

ৰেল আলিৰ বাওঁপিনে নীলাচল পাহাৰ।

১৬।　ৰেলৰ পৰা পাহাৰখন ভালকৈ দেখি।

মন্দিৰটো

ৰেলৰ পৰা মন্দিৰটো ভালকৈ দেখি।

ঠাইখন

ৰেলৰ পৰা ঠাইখন ভালকৈ দেখি।

১৭।　কিন্তু কামাখ্যা মন্দিৰ নেদেখি।

নীলাচল পাহাৰ

কিন্তু নীলাচল পাহাৰ নেদেখি।

গুৱাহাটী

কিন্তু গুৱাহাটী নেদেখি।

১৮।　ঘৰবোৰ কিন্তু মণিব পাৰি।

গছবোৰ

গছবোৰ কিন্তু মণিব পাৰি।

মানুহবোৰ

মানুহবোৰ কিন্তু মণিব পাৰি।

১৯।　হয় বাছেৰে নহয় টেক্সিৰে যাব পাৰি।

গাড়ীৰে নহয় মটৰেৰে

হয় গাড়ীৰে নহয় মটৰেৰে যাব পাৰি।

Digitized by Google

বেলেৰে নহয় প্লেনেৰে

হয় বেলেৰে নহয় প্লেনেৰে যাব পাৰি।

২০। তালৈ অটো ৰিক্সাৰে যাব নোৱাৰি।

টেক্সিৰে

তালৈ টেক্সিৰে যাব নোৱাৰি।

চাইকেল

তালৈ চাইকেলেৰে যাব নোৱাৰি।

২১। কামাখ্যাৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী ভালকৈ দেখি।

গুৱাহাটীৰ দৃশ্য

কামাখ্যাৰ পৰা গুৱাহাটীৰ দৃশ্য ভালকৈ দেখি।

ধুনীয়াকৈ

কামাখ্যাৰ পৰা গুৱাহাটীৰ দৃশ্য ধুনীয়াকৈ দেখি।

মনোৰম

কামাখ্যাৰ পৰা গুৱাহাটীৰ দৃশ্য মনোৰম দেখি।

২২। কামাখ্যাত অম্বুবাচী মেলাত বহুত লোকৰ সমাগম হয়।

মানুহৰ

কামাখ্যাত অম্বুবাচী মেলাত বহুত মানুহৰ সমাগম হয়।

নীলাচলত

নীলাচলত অম্বুবাচী মেলাত বহুত মানুহৰ সমাগম হয়।

২৩। তেতিয়া মানুহৰ হ'ইউকমি দূৰৰ পৰা শুনি।

গণ্ডগোল

তেতিয়া মানুহৰ গণ্ডগোল দূৰৰ পৰা শুনি।

ভলৰ পৰা

তেতিয়া মানুহৰ গণ্ডগোল ভলৰ পৰা শুনি।

Digitized by Google

২৪। বাৰিষা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কল্লোলো কামাখ্যাৰ পৰা শুনি।
নীলাচলৰ পৰা
বাৰিষা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কল্লোলো নীলাচলৰ পৰা শুনি।
গুৱাহাটী
বাৰিষা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কল্লোলো গুৱাহাটীৰ পৰা শুনি।

Transformation Drill

(a) To Negative

১। তালৈ ৰেলেৰে যাব পাৰি।
তালৈ ৰেলেৰে যাব নোৱাৰি।

২। বঙাইগাওঁত ৰেল বদলি কৰিব লাগে।
বঙাইগাওঁত ৰেল বদলি কৰিব নালাগে।

৩। গধূলি গুৱাহাটীলৈ ৰেল পোৱা যায়।
গধূলি গুৱাহাটীলৈ ৰেল পোৱা নাযায়।

৪। ৰেলৰ পৰা দুয়োকাষৰ দৃশ্য দেখি।
ৰেলৰ পৰা দুয়োকাষৰ দৃশ্য নেদেখি।

৫। ৰেলৰ পৰা পাহাৰখন ভালকৈ দেখি।
ৰেলৰ পৰা পাহাৰখন ভালকৈ নেদেখি।

৬। ঘৰবোৰ কিন্তু মণিব পাৰি।
ঘৰবোৰ কিন্তু মণিব নোৱাৰি।

৭। খোজকাঢ়ি কামাখ্যাত উঠিব পাৰি।
খোজকাঢ়ি কামাখ্যাত উঠিব নোৱাৰি।

Digitized by Google

৮। কামাখ্যাৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰ ভালকৈ দেখি।
কামাখ্যাৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰ ভালকৈ নেদেখি।

৯। মানুহৰ হাইউকমি দূৰৰ পৰা শুনি।
মানুহৰ হাইউকমি দূৰৰ পৰা নুশুনি।

১০। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কল্লোলো কামাখ্যাৰ পৰা শুনি।
ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কল্লোলো কামাখ্যাৰ পৰা নুশুনি।

(b) To Assertive.

১। কিন্তু তালৈ বাছেৰে যাব নোৱাৰি।
কিন্তু তালৈ বাছেৰে যাব পাৰি।

২। কিন্তু বাংলাদেশ নেদেখি।
কিন্তু বাংলাদেশ দেখি।

৩। কিন্তু কামাখ্যা মন্দিৰ নেদেখি।
কিন্তু কামাখ্যা মন্দিৰ দেখি।

(c) Other type of Passive.

১। গুৱাহাটীলৈ উৰা জাহাজেৰে যাব পাৰি।
গুৱাহাটীলৈ উৰা জাহাজেৰে যাবপৰা যায়।

২। কিন্তু বাছেৰে যাব নোৱাৰি।
কিন্তু বাছেৰে যাব পৰা নাযায়।

৩। গধূলি বেল পোৱা যায়।
গধূলি বেল পায়।

Digitized by Google

৪। বেলৰ পৰা দুয়োফালৰ দৃশ্য দেখি।
বেলৰ পৰা দুয়োফালৰ দৃশ্য দেখা যায়।

৫। ১৮ ঘণ্টাৰ মূৰত বঙাইগাওঁ পায়।
১৮ ঘণ্টাৰ মূৰত বঙাইগাওঁ পোৱা যায়।

৬। পাহাৰখন ভালকৈ দেখি।
পাহাৰখন ভালকৈ দেখা যায়।

৭। কিন্তু কামাখ্যা মন্দিৰ নেদেখি।
কিন্তু কামাখ্যা মন্দিৰ দেখা নাযায়।

৮। কামাখ্যাৰ ঘৰবোৰ মণিব পাৰি।
কামাখ্যাৰ ঘৰবোৰ মণিব পৰা যায়।

(d) Negative Question.

১। ৰেলেৰে যাব পাৰি।
ৰেলেৰে যাব নোৱাৰি নে?

২। বাছেৰে যাব নোৱাৰি।
বাছেৰে যাব পাৰি নে?

৩। চাহ বাগিছাও দেখি।
চাহ বাগিছাও নেদেখি নে?

৪। ঘৰবোৰ দূৰৰ পৰা মণিব পাৰি।
ঘৰবোৰ দূৰৰ পৰা মণিব নোৱাৰি নে?

৫। কামাখ্যাত চহৰ গঢ়ি উঠিছে।
কামাখ্যাত চহৰ গঢ়ি উঠা নাই নে?

Digitized by Google

EXERCISES

1. Join the appropriate phrases form the right with the sentence in the left :

(ক) কটকৰ পৰা দিল্লীলৈ যাব নোৱাৰি।	(ক) গধূলি
(খ) গধূলি গুৱাহাটীলৈ ৰেল পোৱা যায়।	(খ) হয় টেক্সিৰে
(গ) কোণাৰ্কলৈ নহয় বাছেৰে যাব পাৰি।	(গ) কামাখ্যাৰ পৰা
(ঘ) ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী ভালকৈ দেখি।	(ঘ) প্লেনেৰে
(ঙ) তেতিয়া মানুহৰ হাইউকমি শুনি।	(ঙ) কামাখ্যাৰ পৰা
(চ) বাৰিষা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কল্লোলো শু'ন।	(চ) বহুত দূৰৰ পৰা

2. Change into negative :

(ক) ভুবনেশ্বৰৰ পৰা বেলেৰে যাব পাৰি।

(খ) গুৱাহাটীৰ দৃশ্য বৰ মনোৰম দেখি।

(গ) হাই উকমি বহুত দূৰৰ পৰা শুনি।

(ঘ) ঘৰবোৰ দূৰৰ পৰা মণিব পাৰি।

(ঙ) পাহাৰখন বৰ ভালকৈ দেখি।

3. Fill in the blanks in the following para. Note that the verbal constructions should be in the model of those in this lesson :

হিমালয় পৰ্বত অসমৰ পৰা ভালকৈ – —। ইয়াৰ টিং বৰফেৰে ঢকা। অসমৰ পৰা ইয়াক ভালকৈ মণিব — —। ইয়াত অসংখ্য শৃঙ্গ— — আছে। সেইবোৰ বিস্তু মণিব — —। হিমালয়ৰ নামনিত ভুটান। ৰৰালি

Digitized by Google

ভূটানলৈ— — পাৰি। কিন্তু হিমালয়লৈ যাব — —। হিমালয়ৰ সিফালে চীনদেশ। চীনৰ— — পিকিং। ৰেডিঅ'ত পিকিঙৰ বাতৰি ভালকৈ— —।

4. Give short replies :

(ক) কলিকতাৰ পৰা অসমলৈ কিহৰে যাব পাৰি ?

(খ) ক'ত ৰেল বদলি কৰিব লাগে ?

(গ) হাওৰাৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ কেতিয়া ৰেল পোৱা যায় ?

(ঘ) কামাখ্যালৈ কেনেকৈ যাব পাৰি ?

(ঙ কেতিয়া কামাখ্যাত বেছি হাই উৰুমি হয় ?

(চ) গুৱাহাটী পাবলৈ হাওৰাৰ পৰা কেইঘণ্টা লাগে ?

(ছ) ৰেলআলিৰ দুয়োফালে কি কি দেখি ?

5. Frame questions of which the following shall be the answers. The word underlined shall be the key word in the answer.

(ক) গুৱাহাটীলৈ ৰেলেৰে যাব পাৰি।

(খ) ৰেলেৰে হাওৰা পাবলৈ ৯২ ঘণ্টা লাগে।

(গ) বঙাইগাওঁত ৰেল বদলি কৰিব লাগে।

(ঘ) ৰেলআলিৰ বাওঁফালে কামাখ্যা মন্দিৰ।

(ঙ) খোজকাঢ়িও কামাখ্যালৈ উঠিব পাৰি।

(চ) বাৰিষা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কল্লোল্লো শুনি।

Digitized by Google

Vocabulary

উৰা জাহাজ	'aeroplane'
ৰেল	'train'
বদলি	'change'
শৰাইঘাট	'a name of a bridge'
দলং	'bridge'
দুয়োফাল	'both the sides'
মূৰত	'at the end of'
ওঠৰ ঘণ্টা	'eighteen hours'
সময়	'time'
ৰেল আলি	'railway track
বাওঁফালে	'on the left
নীলাচল	'Tne Nilachal hill'
দেখি	'is visible
পাৰি	'is possible (to go etc.)'
চহৰ	'town'
টিনৰ ঘৰ	'tin house'
মণিব পাৰি ?	'could be recognised from distance'
খোজকাঢ়ি	'by walk'
উঠিব	'to climb'
দৃশ্য	'sight'
মনোৰম	'fine'
মেলা	'fair'

Digitized by Google

সমাগম	'presence'
হাই উৰুমি	'noise'
কল্লোল	'roaring of river/sea'

Grammatical & Cultural Notes

1. Idiomatic Passive is introduced in this lesson. To construct this type of Passive simple -ই is added to the verbstem. Only few verbstems participate in this type of construction. Secondly, the verbs in such construction remain in the 3rd person.

Some examples :

দেখ : দেখি "is visible" ; নেদেখি "not visible"
শুন : শুনি "is audible" ; নুশুনি "not audible"
পাৰ : পাৰি "is possible, (to do etc.)" ; নোৱাৰি "not possible (to do etc.)"
মণ : মণি "can be recognised" ; নমণি "cannot be recognised"

2. To express compulsion. -(ই)ব is added to the principal verbstem and is followed by the auxiliary 'লাগ-'. The auxiliary is inflected to the required tense etc.

কৰ : কৰ্-ইব লাগ্-এ "(one) has to do"
কৰ্-ইব লাগ্-ইব "(one) shall have to do"
কৰ্-ইব লাগ্-ইছিল "(one) should have done"

Digitized by Google

খা : খা-ব লাগ্-এ "(one) has to eat"

নে : নি-ব লাগ্-এ "(one) has to take"

3. গুবাহাটী : The centre of education, culture and commerce. The biggest city in Assam. Now the capital is temporarily shifted to the south-east of Gauhati.

4. কামাখ্যা : The temple of mother Goddess Kamakhya It is one of the centre of Sakti. On the occasion of Ambubasi, a great fair is held. In Kamakhya, animals and birds are regularly sacrificed.

5. অম্বুবাচী : The earth is customarily conceived to be feminine. It is customarily believed that the monthly course of the earth falls due annually. The people keep things away from the direct touch of the earth. On the fourth day people get clothes, utensils etc. washed.

———

Digitized by Google

Unit XI : Lesson—55

FIRE BRIGADE

জামাল : ইচমাইল, বহুত দিনৰ মুৰত লগ পাইছোঁ। কেনে আছ ? কি কৰিছ ?	Jamal : Hallo Ismail, we are meeting after a long interval. How are you ? What are you doing ?
ইচমাইল : অ' ভাই, বহুত দিনৰ মুৰত লগা লগি হলোঁ। আছোঁ আৰু একপ্ৰকাৰ। মই এতিয়া ইয়াতে চাকৰি কৰোঁ। ১৯৭২ চনতে মই পুলিচ জইন কৰিছোঁ। এতিয়া অগ্নি নিৰ্বাপক বাহিনীত আছোঁ। তইনো কি কৰিছ ?	Ismail : Oh yes, (dear) friend, we are meeting after a long time. I am somehow pulling on. I am working here now. I joined police in 1972. Now I am in fire-brigade. What are you doing ?
জামাল : নকবি ভাই, মোৰো যে কপাল। মই মৌজাদাৰৰ অফিচত পিয়াদা সোমাইছোঁ। গৰীব ৰাইজে খাজনা দিব নোৱাৰে। অস্থাৱৰ সম্পত্তি কোৰোক	Jamal : Donot ask (me what) is my fate. I joined as fee-collector in the office of the Mauzadar. Poor people can't pay revenue. (We) have

Digitized by Google

	কৰিব লাগে। কেতিয়াবা উচ্ছেদৰ নটিচ দিব লাগে। খাবলৈ লবলৈ নাই। মানুহবোৰৰ যে কি বিপত্তি!		to acquire (theirs) movable properties. Sometimes (we) have to serve notice of evacuation. No arrangement for fooding etc. ···What (is) the condition of the poor!
ইচমাইল :	মোৰো ভাই কামটো সুবিধাৰ নহয়। ক'ৰবাত জুই লাগিলেই মাৰিব লাগিব লৰ। খাবন শোবন নাই। জুই নুমুৱা যে কি কষ্টকৰ! যাব নোৱাৰা ঠাইলৈ যাব লাগে। খাল বা কুঁৱাৰ পৰা নলীৰে পানী অনা, জুইত পানী ঢলা, বালি ছটিওৱা আদি অনেক কাম। ঘৰৰ মানুহ দুনহক বচোৱা কাপোৰ কানি উলিওৱা, নিৰাপদ ঠাইলৈ নিয়া আদিও কৰিব	Ismail :	My service is also not good. When there is fire somewhere, (we) have to ruch. No eating & sleeping. How difficult it is to extinguish fire. (We) have to go to unaccessible place. To bring water by pipe from tank or well, to pour water to fire, or to sprinkle sand to fire etc. are our duty. We have also to help save the inmates, to extract clothings, to carry them

Digitized by Google

লাগে । গৃহস্থৰ কি অসহায় আৰ্ত্তনাদ !	to safe place. What the helpless cry of the
কেতিয়াবা গৃহস্থই নিজে	house-lords ! Some-
জুইত জাপ দিব খোজে ।	times the house-lord
বৰ বেয়া লাগে ভাই !	tries to jump into fire. (It) touches the heart.

Substitution Drill

১। হেৰ ইচমাইল, বহুত দিনৰ মূৰত লগ পাইছোঁ ।

অনেক দিন

হেৰ ইচমাইল, অনেক দিনৰ মূৰত লগ পাইছোঁ ।

দেখা পাইছোঁ

হেৰ ইচমাইল অনেক দিনৰ মূৰত দেখা পাইছোঁ ।

লগালাগ হৈছোঁ

হেৰ ইচমাইল, অনেক দিনৰ মূৰত লগালগি হৈছোঁ ।

২। কেনে আছ ?

পাইছ

কেনে পাইছ ?

কি

কি পাইছ ?

৩। আছোঁ আৰু একপ্ৰকাৰ ।

কোনোমতে

আছোঁ আৰু কোনোমতে ।

Digitized by Google

৪। মই এতিয়া ইয়াতে চাকৰি কৰোঁ।

আজিকালি

মই আজিকালি ইয়াতে চাকৰি কৰোঁ।

বৰ্ত্তমান

মই বৰ্ত্তমান ইয়াতে চাকৰি কৰোঁ।

কাম

মই বৰ্ত্তমান ইয়াতে কাম কৰোঁ।

৫। ১৯৭২ চনতে মই পুলিচত জইন কৰিছোঁ।

যোৱা বছৰ

যোৱা বছৰ মই পুলিচত জইন কৰিছোঁ।

সোমাইছোঁ

যোৱা বছৰ মই পুলিচত সোমাইছোঁ।

ভৰ্ত্তি হৈছোঁ

যোৱা বছৰ মই পুলিচত ভৰ্ত্তি হৈছোঁ।

৬। এতিয়া অগ্নি নিৰ্বাপক বাহিনীত আছোঁ।

সৈন্য বাহিন

এতিয়া সৈন্য বাহিনীত আছোঁ।

সোমাইছোঁ

এতিয়া সৈন্য বাহিনীত সোমাইছোঁ।

৭। নকবি-ভাই, মোবো যে কপাল!

ভাইবো

নকবি ভাই, ভাইবো যে কপাল!

ভাগ্য

নকবি ভাই, ভাইবো যে ভাগ্য।

Digitized by Google

৮। গৰীব ৰাইজে খাজনা দিব নোৱাৰে।

দুখীয়া

দুখীয়া ৰাইজে খাজনা দিব নোৱাৰে।

ৰাজহ

দুখীয়া ৰাইজে ৰাজহ দিব নোৱাৰে।

৯। কেতিয়াবা উচ্ছেদৰ নটিচ দিব লাগে।

কৰোকৰ

কেতিয়াবা কৰোকৰ নটিচ দিব লাগে।

১০ খাবলৈ লবলৈ নাই।

পিন্ধিবলৈ

খাবলৈ পিন্ধিবলৈ নাই।

১১। মানুহবোৰৰ যে কি বিপত্তি!

ৰাইজৰ

ৰাইজৰ যে কি বিপত্তি!

অসুবিধা

ৰাইজৰ যে কি অসুবিধা!

১২। মোৰো ভাই কামটো সুবিধাৰ নহয়।

চাকৰিটো

মোৰো ভাই চাকৰিটো সুবিধাৰ নহয়।

ভাল

মোৰো ভাই চাকৰিটো ভাল নহয়।

১৩। খাবন শোবন নাই।

খাবলৈ লবলৈ

খাবলৈ লবলৈ নাই।

Digitized by Google

১৪। জুই নুমোৱা যে কি কষ্টকৰ !

টান

জুই নুমোৱা যে কি টান !

কঠিন

জুই নুমোৱা যে কি কঠিন !

১৫। পানী অনা, পানী ঢলা আদি অনেক কাম।

বালি চটিওৱা আদি

পানী অনা, বালি চটিওৱা আদি অনেক কাম।

বহুত

পানী অনা, বালি চটিওৱা আদি বহুত কাম।

১৬। ঘৰৰ মানুহ দুনুহ বচোৱা আদিও কৰিব লাগে।

কাপোৰ কানি উলিওৱা

কাপোৰ কানি উলিওৱা আদিও কৰিব লাগে।

নিৰাপদ ঠাইলৈ নিয়া

নিৰাপদ ঠাইলৈ নিয়া আদিও কৰিব লাগে।

১৭। গৃহস্থৰ কি অসহায় আৰ্তনাদ।

করুণ

গৃহস্থৰ কি করুণ আৰ্তনাদ !

বিননি

গৃহস্থৰ কি করুণ বিননি।

১৮। কেতিয়াবা গৃহস্থই নিজে জুইত জাপ দিব খোজে।

ওলায়

কেতিয়াবা গৃহস্থই নিজে জুইত জাঁপ দিবলৈ ওলায়।

Digitized by Google

বিচাৰে

কেতিয়াবা, গৃহস্থই নিজে জুইত জাঁপ দিবলৈ বিচাৰে।

১৯। বৰ সেয়া লাগে ভাই।

দুখ

বৰ দুখ লাগে ভাই।

দেই

বৰ দুখ লাগে দেই।

Variation Drill: (Word order)

১। আছোঁ আৰু একপ্ৰকাৰ।

একপ্ৰকাৰ আছোঁ আৰু।

২। কৰবাত জুই লাগিলেই মাৰিব লাগিল লৰ।

কৰবাত জুই লাগিলেই লৰ মাৰিব লাগিল।

৩। জুই নুমোৱা যে কি কষ্টকৰ।

জুই নুমোৱা কি যে কষ্টকৰ।

Transposition Drill

(a) To Negative.

১। এতিয়া অগ্নি নিৰ্বাপক বাহিনীত আছোঁ।

এতিয়া অগ্নি নিৰ্বাপক বাহিনীত নাই।

২। অস্থাৱৰ সম্পত্তিৰ কৰোক কৰিব লাগে।

অস্থাৱৰ সম্পত্তিৰ কৰোক কৰিব নালাগে।

Digitized by Google

৩। উচ্ছেদৰ নটিচ দিব লাগে।
উচ্ছেদৰ নটিচ দিব নালাগে।

৪। যাব নোৱাৰা ঠাইলৈ যাব লাগে।
যাব নোৱাৰা ঠাইলৈ যাব নালাগে।

৫। কুঁৱাৰ পৰা পানী অনাকাম কৰিব লাগে।
কুঁৱাৰ পৰা পানী অনা কাম কৰিব নালাগে।

(b) To Interrogative :

১। গৰীব বাইজে খাজনা দিব নোৱাৰে।
গৰীব বাইজে খাজনা দিব নোৱাৰে নেকি ?

২। জুই সুমোৱা বৰ কষ্টকৰ।
জুই সুমোৱা বৰ কষ্টকৰ নেকি ?

৩। গৃহস্থই জুইত জাঁপ দিব খোজে।
গৃহস্থই জুইত-জাঁপ দিব খোজে নেকি ?

৪। খাবৰ শোবৰ নাই।
খাবৰ শোবৰ নাই নেকি ?

(c) To Infinitive.

১। কুঁৱাৰ পৰা পানী অনা কাম কৰিব লাগে।
কুঁৱাৰ পৰা পানী আনিব লাগে।

২। জুইত পানী ঢলা কাম কৰিব লাগে।
জুইত পানী ঢালিব লাগে।

Digitized by Google

৩। বালি চটিওৱা কাম কৰিব লাগে।
বালি চটিয়াব লাগে।

৪। ঘৰৰ মানুহক বচোৱা কাম কৰিব লাগে।
ঘৰৰ মানুহক বচাব লাগে।

৫। কাপোৰ কানি উলিওৱা কাম কৰিব লাগে।
কাপোৰ কানি উলিয়াব লাগে।

৬। কাপোৰ নিৰাপদ ঠাইলৈ নিয়া আদি কৰিব লাগে।
কাপোৰ নিৰাপদ ঠাইলৈ নিব লাগে।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— দুই বন্ধু কেতিয়া লগা লগি হৈছে?
উত্তৰ— বহুত দিনৰ মূৰত দুই বন্ধু লগালগি হৈছে।

প্ৰশ্ন— ইচমাইলে কোন চনত পুলিচত জইন কৰিছে?
উত্তৰ— ইচমাইলে ১৯৭২ চনত পুলিচত জইন কৰিছে।

প্ৰশ্ন— এতিয়া সি ক'ত আছে?
উত্তৰ— এতিয়া সি অগ্নি নিৰ্বাপক বাহিনীত আছে।

প্ৰশ্ন— জামাল এতিয়া কি কামত সোমাইছে?
উত্তৰ— জামাল এতিয়া পিয়দা কামত সোমাইছে।

প্ৰশ্ন— নিৰ্বাপক বাহিনীয়ে ক'ৰ পৰা পানী আনিব লাগে?
উত্তৰ— নিৰ্বাপক বাহিনীয়ে কুঁৱাৰ পানী আনিব লাগে।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— নিৰ্বাপক বাহিনীয়ে আৰু কি কি কৰিব লাগে ?

উত্তৰ— জুইত পানী ঢলা, বালি চাটিওৱা, মানুহ বচোৱা, কাপোৰ কানি উলিওৱা আদি কৰিব লাগে·

EXERCISE

1. Give short reply :

(ক) জামাল ইচমাইলৰ কোন ?

(খ) কিমান দিনৰ মূৰত দুয়ো লগালগি হৈছে ?

(গ) কিমান চনত ইচমাইলে পুলিচত কাম কৰিছে ?

(ঘ) বাইজে খাজনা দিব পাৰে নে ?

(ঙ) বাইজৰ অৱস্থা কেনে ?

(চ) জুই নুমোৱা সহজ নে ?

(ছ) নিৰ্বাপক বাহিনীৰ কাম কি কি ?

2. Change into question of which the following shall be the reply. The underlined word/phrase shall be the key word/ phrase in the answer :

(ক) ইচমাইলে এতিয়া ইয়াত <u>চাকৰি</u> কৰে।

(খ) <u>গৰীব বাইজে</u> খাজনা দিব নোৱাৰে।

(গ) সম্পত্তি <u>কোৰোক</u> কৰিব লাগে।

(ঘ) গাৱৰ মানুহৰ <u>খাবলৈ লবলৈ</u> নাই।

(ঙ) <u>পুলিচৰ</u> খাবৰ শোৱৰ নাই।

Digitized by Google

(চ) যাব নোৱাৰা ঠাইলৈ যাব লাগে ।

3. Transform as per the model :

Model : আমি জুই নুমোৱা কাম কৰিব লাগে । > আমি জুই নুমাব লাগে ।

(ক) জুইত পানী ঢলা আমাৰ কাম ।

(খ) খালৰ পৰা পানী অনা আমাৰ কাম ।

(গ) আমাৰ কাম বালি ছটিওৱা ।

(ঘ) আমি ঘৰৰ মানুহক খচোৱা কাম কৰিব লাগে ।

(ঙ) কাপোৰ কানি নিৰাপদ ঠাইলৈ নিয়া কাম কৰিব লাগে ।

(চ) বজাৰ কৰা মোৰ কাম ।

Model : আমি উচ্ছেদৰ নটিচ দিব লাগে । > আমাৰ কাম উচ্ছেদৰ নটিচ দিয়া ।

(ক) আমি জুই নুমাব লাগে ।

(খ) মই সম্পত্তি কোবোক কৰিব লাগে ।

(গ) তেওঁ জুইত জাঁপ দিব খোজে ।

(ঘ) তাই কুঁৱাৰ পৰা পানী আনিব লাগে ।

(ঙ) মই অসমীয়া পঢ়ুৱাব লাগে ।

4. Choose the correct answer :

(ক) কেতিয়া দুই বন্ধু লগালগি হ'ল ?

১ । বহুত দিনৰ মূৰত

২ । ১৯৭২ চনত

৩ । যোৱা বছৰ

(খ) কি বৰ কষ্টকৰ কাম ?

১ । চাকৰি কৰা

Digitized by Google

২। জুই নুমোৱা
৩। কাপোৰ কানি উলিওৱা

(গ) কেনে ঠাইলৈ নিৰ্বাপক বাহিনী যাব লাগে?
১। পানী অনা
২। বালি চটিওৱা
৩। যাব নোৱাৰা

(ঘ) জুই লগা ঘৰৰ গৃহস্থই কি কৰিব খোজে?
১। জুই নুমাব
২। মানুহ বচাব
৩। জুইত জাঁপ দিব

(ঙ) খাজনা নিদিলে সম্পত্তিৰ কি হয়?
১। বিক্রি
২। নুমোৱা
৩। কোবোক

Vocabulary

লগালগি	'meeting'
চাকৰি	'service'
অগ্নি নিৰ্বাপক	'fire brigade'
মৌজাদাৰ	'one who takes contract of collecting revenue from public'
পিয়দা	'revenue collecting clerk'
ৰাইজ	'public'

Digitized by Google

অস্থাৱৰ সম্পত্তি	'movable property'
উচ্ছেদ	'evacuation'
বিপত্তি	'distress'
সুবিধা	'convenience'
জুই	'fire'
লৰ	'race'
খাবন শোৱন	'eating & sleeping'
নুমুৱা	'extinguish'
কষ্টকৰ	'difficult'
যাব নোৱাৰা	'unaccessable'
কুঁৱা	'well'
নলী	'pipe'
ঢলা	'to pour (water)'
বালি	'sand'
চটিওৱা	'to sprinkle'
নিৰাপদ	'safe (place)'
গৃহস্থ	'house-lord'
আৰ্ত্তনাদ	'cry'

Grammatical Notes

1. The construction of verbal noun is introduced here. For this purpose -অ or -অন্ (-অন্ is more formal whereas -আ is colloquial) is aded to the verbstem subject to the regular morphophonemic rule. The verbal noun thus constructed can function as subject or object of the verb; eg. :

Digitized by Google

Example of adding -আ

- খা+আ : খোৱা "the act of eating"
- নুমা+আ : নুমোৱা " ,, ,, ,, extinguishing fire"
- চটিয়া+আ : চটিওৱা " ,, ,, ,, sprinkling"

example of ading -অন্

- খা+অন্ = খাৱন "the act of eating"
- শো+অন্ = শোৱন " ,, ,, ,, sleeping"
- পিন্ধ+অন্ = পিন্ধন " ,, ,, , wearing"

2. The causative verbstems may also participate in the formation of verbal noun. In such case the verbal noun suffix is only -আ :

active verbstem	causative verbstem	verbal noun of causative
বাচ- "surviive"	: বাচ+আ > বচা-	বচা+আ > বচোৱা 'the act of causing one survive"
ওলা- "come out"	ওলা+আ > উলিয়া	উলিয়া+আ > উলিওৱা "the act of causing someone coming out"
পঢ়- "read"	পঢ়া+উৱা > পঢ়ুৱা-	পঢ়ুৱা+আ > পঢ়ুওৱা "the act of teaching"

Digitized by Google

Unit XI : Lesson —57

Revised Lesson

১। অসমখন বৰ ধুনীয়া ঠাই। ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে। কাজিৰঙাত এটা চৰকাৰী বঙলা আছে। হিমালয়ত অসংখ্য গছগছনি আছে। হিমালয়ৰ নামনিত ভূটান। হিমালয়ৰ সিকালে চীনদেশ চীনৰ ৰাজধানী পিকিং।

২। এই দেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা। হাবিবোৰত অসংখ্য জীৱ-জন্তু পোৱা যায়। তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয়। তাৰ নামমাত্ৰ লোৱা হয়। সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়। অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে চাহ আৰু তেল পোৱা যায়। আগতে অসমৰ নৈত সোণো পোৱা গৈছিল।

৩ অবাক এমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হব। আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব।

৪। হাওবাত বেল বদলি কৰিব লাগে। ব্ৰডগজ বেল ধৰিব লাগে। জুই লাগিলেই লৰ মাৰিব লাগে। নোযোৱা ঠাইলৈ যাব লাগে। অস্থাৱৰ সম্পত্তি ক্ৰোক কৰিব লাগে। উচ্ছেদৰ নটিচ দিব লাগে।

৫। হিমালয় পৰ্বত অসমৰ পৰা ভালকৈ দেখি। ইয়াৰ টিং বৰফেৰে ঢকা। অসমৰ পৰা ইয়াক ভালকৈ মণিব পাৰি। সেইবোৰ কিন্তু মাণব নোৱাৰি। খৰালি ভূটানলৈ যাব পাৰি। কিন্তু হিমালয়লৈ যাব নোৱাৰি। ৰেডিঅ'ত পিকিঙৰ বাতৰি ভালকৈ শুনি। গুৱাহাটীলৈ ৰেলেৰে যাব পাৰি। ৰেলৰ পৰা পাহাৰ-খন ভালকৈ দেখি। কামাখ্যাৰ টিনৰ ঘৰবোৰ মণিব পাৰি। মেলাৰ হাই উৰুমি দূৰৰ পৰা শুনি। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ নদী ভালকৈ দেখি।

৬। জুই নুমোৱা বৰ কষ্টকৰ। কুঁৱাৰ পৰা পানী অনা কাম কৰিব লাগে। বালি চটিওৱা, পানী ঢলা আদিও কৰিব লাগে। মানুহ বচোৱা আদি কাম কৰিব লাগে। কাপোৰ কানি উলিওৱা আদি কামো কৰিব লাগে।

Digitized by Google

Substitution Drill

১। অসমখন বৰ ধুনীয়া ঠাই।
ভুবনেশ্বৰ
ভুবনেশ্বৰখন বৰ ধুনীয়া ঠাই।
ভাল
ভুবনেশ্বৰখন বৰ ভাল ঠাই।

২। ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।
তাত
তাত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।
মন্দিৰ
তাত কেইবাটাও ডাঙৰ মন্দিৰ আছে।
আছিল
তাত কেইবাটাও ডাঙৰ মন্দিৰ আছিল।

৩। হিমালয়ৰ নামনিত ভূটান।
সিফালে
হিমালয়ৰ সিফালে ভূটান।
ওচৰত
হিমালয়ৰ ওচৰত ভূটান
চীনদেশ
হিমালয়ৰ ওচৰত চীনদেশ।

৪। এইদেশ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।
অসমখন
অসমখন প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৰা।

Digitized by Google

৫। হাবিবোৰত অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা যায়।

গছ-গছনি

হাবিবোৰত অসংখ্য গছ-গছনি পোৱা যায়।

বহুত

হাবিবোৰত বহুত গছ-গছনি পোৱা যায়।

দেখা

হাবিবোৰত বহুত গছ-গছনি দেখা যায়।

৬। ভাৰা নামমাত্ৰ লোৱা হয়।

সামান্য

ভাৰা সামান্য লোৱা হয়।

দিয়া হয়

ভাৰা সামান্য দিয়া হয়।

যথেষ্ট

ভাৰা যথেষ্ট দিয়া হয়।

৭। সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নতিৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

উন্নয়ন

সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

ব্যয়

সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়ণৰ বাবে ব্যয় কৰা হয়।

৮। অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে তেল পোৱা যায়।

সোণ

অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে সোণ পোৱা হয়।

গৈছিল

অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে সোণ পোৱা গৈছিল।

Digitized by Google

৯। হিমালয় অসমৰ পৰা ভালকৈ দেখি।

ভূটান

ভূটান অসমৰ পৰা ভালকৈ দেখি।

বঢ়িয়াকৈ

ভূটান অসমৰ পৰা বঢ়িয়াকৈ দেখি।

১০। ইয়াৰ টিং বৰফেৰে ঢকা।

ওপৰভাগ

ইয়াৰ ওপৰভাগ বৰফেৰে ঢকা।

গছ-গছনিৰে

ইয়াৰ ওপৰভাগ গছ-গছনিৰে ঢকা।

১১। খবালি ভূটানলৈ যাব পাৰি।

হিমালয়

খবালি হিমালয়লৈ যাব পাৰি।

নোৱাৰি

খবালি হিমালয়লৈ যাব নোৱাৰি।

বাৰিষা

বাৰিষা হিমালয়লৈ যাব নোৱাৰি।

এতিয়া

এতিয়া হিমালয়লৈ যাব নোৱাৰি।

১২। ৰেডিঅ'ত পিকিঙৰ বাতৰি ভালকৈ শুনি।

গুৱাহাটী

ৰেডিঅ'ত গুৱাহাটীৰ বাতৰি ভালকৈ শুনি।

খবৰ

ৰেডিঅ'ত গুৱাহাটীৰ ভালকৈ শুনি।

Digitized by Google

বঢ়িয়াকৈ

ৰেডিঅ'ত গুৱাহাটীৰ খবৰ বঢ়িয়াকৈ শুনি।

১৩। আমাক এমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হব।

দুমাহমান

আমাক দুমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হব।

হৈছে

আমাক দুমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হৈছে।

হ'ল

আমাক দুমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হ'ল।

১৪। আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব।

ঘৰলৈ

আমাক ঘৰলৈ যাবলৈ দিয়া হব।

অ মলৈ

আমাক অসমলৈ যাবলৈ দিয়া হব।

হৈছে

আমাক অসমলৈ যাবলৈ দিয়া হৈছে।

হ'ল

আমাক অসমলৈ যাবলৈ দিয়া হ'ল।

১৫। হাওৰাত ৰেল বদলি কৰিব লাগে।

সলনি

হাওৰাত ৰেল সলনি কৰিব লাগে।

বঙাইগাওঁত

বঙাইগাওঁত ৰেল সলনি কৰিব লাগে।

১৬। ব্ৰডগজ ৰেল ধৰিব লাগে।

Digitized by Google

মিটাৰগঞ্জ

মিটাৰগঞ্জ ৰেল ধৰিব লাগে।

ট্ৰেন

মিটাৰগঞ্জ ট্ৰেন ধৰিব লাগে।

১৭। জুই লাগিলেই নৰ মাৰিব লাগে।

দৌৰ

জুই লাগিলেই দৌৰ মাৰিব লাগে।

লাগিব

জুই লাগিলেই দৌৰ মাৰিব লাগিব।

১৮। নোবোৰা ঠাইলৈ যাব লাগে।

নিচিনা

নিচিনা ঠাইলৈ যাব লাগে।

নেদেখা

নেদেখা ঠাইলৈ যাব লাগে।

লাগিব

নেদেখা ঠাইলৈ যাব লাগিব।

১৯। অস্থাৱৰ সম্পত্তি কৰোক কৰিব লাগে।

স্থাৱৰ

স্থাৱৰ সম্পত্তি কৰোক কৰিব লাগে।

নীলাম

স্থাৱৰ সম্পত্তি নীলাম কৰিব লাগে।

লাগিব

স্থাৱৰ সম্পত্তি নীলাম কৰিব লাগিব।

Digitized by Google

২০। উচ্ছেদৰ নাটিচ দিব লাগে।

জাননী

উচ্ছেদৰ জাননী দিব লাগে।

কবোকৰ

কবোকৰ জাননী দিব লাগে।

লাগিব

কবোকৰ জাননী দিব লাগিব।

২১। গুৱাহাটীলৈ ৰেলেৰে যাব পাৰি।

অসমলৈ

অসমলৈ ৰেলেৰে যাব পাৰি।

প্লেনেৰে

অসমলৈ প্লেনেৰে যাব পাৰি।

লাগে

অসমলৈ প্লেনেৰে যাব লাগে।

২২। ৰেলৰ পৰা পাহাৰখন ভালকৈ দেখি।

মন্দিৰটো

ৰেলৰ পৰা মন্দিৰটো ভালকৈ দেখি।

গুৱাহাটীৰ পৰা

গুৱাহাটীৰ পৰা মন্দিৰটো ভালকৈ দেখি।

ধুনীয়াকৈ

গুৱাহাটীৰ পৰা মন্দিৰটো ধুনীয়াকৈ দেখি।

২৩। মেলাৰ হাই-উৰুমি দূৰৰ পৰা শুনি।

Digitized by Google

ভাষা· কেন্দ্ৰৰ

ভাষা কেন্দ্ৰৰ হাই-উকমি দূৰৰ পৰা শুমি।

গণ্ডগোল

ভাষাকেন্দ্ৰৰ গণ্ডগোল দূৰৰ পৰা শুনি।

শুনা যায়

ভাষাকেন্দ্ৰৰ গণ্ডগোল দূৰৰ পৰা শুনা যায়।

২৪। জুই নুমোৰা বৰ কষ্টকৰ কাম।

কষ্টসাধ্য

জুই নুমোৰা বৰ কষ্টসাধ্য কাম।

কঠিন

জুই নুমোৰা বৰ কঠিন কাম।

জুই ধৰা

জুইধৰা বৰ কঠিন কাম।

২৫। কুঁৱাৰ পৰা পানী অনা কাম কৰিব লাগে।

নদীৰ পৰা

নদীৰ পৰা পানী অনা কাম কৰিব লাগে।

পুখুৰীৰ পৰা

পুখুৰীৰ পৰা পানী অনা কাম কৰিব লাগে।

বালি অনা

পুখুৰীৰ পৰা বালি অনা কাম কৰিব লাগে।

২৬। বালি চটিওৱা আদি কাম কৰিব লাগে।

মানুহ বচোৱা

মানুহ বচোৱা আদি কাম কৰিব লাগে।

Digitized by Google

বস্তু নিৰাপদ ঠাইলৈ নিয়া
বস্তু নিৰাপদ ঠাইলৈ নিয়া আদি কাম কৰিব লাগে।
কাপোৰ কানি উলিওৱা
কাপোৰকানি উলিওৱা আদি কাম কৰিব লাগে।

Transformation Drill

(a) To Negative

১। অসমখন বৰ ধুনীয়া ঠাই ।
অসমখন সিমান ধুনীয়া ঠাই নহয়।

২। ইয়াত কেইবাখনো ডাঙৰ হাবি আছে।
ইয়াত এখনো ডাঙৰ হাবি নাই।

৩। তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া হয়।
তাত ভ্ৰমণকাৰীক থাকিবলৈ দিয়া নহয়।

৪। অসমত যথেষ্ট পৰিমাণে চাহ পোৱা যায়।
অসমত বেছি পৰিমাণে চাহ পোৱা নাযায়।

৫। আমাক এমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হব।
আমাক এমাহমান থাকিবলৈ দিয়া নহয়।

৬। আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব।
আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া নহয়।

৭। বৰাইগাওঁত বেল বদলি কৰিব লাগে।
বৰাইগাওঁত বেল বদলি কৰিব নালাগে।

Digitized by Google

৮। জুই লাগিলেই লৰ মাৰিব লাগে।
জুই লাগিলেই লৰ মাৰিব নালাগে।

৯। সম্পত্তি কৰোক কৰিব লাগে।
সম্পত্তি কৰোক কৰিব নালাগে।

১০। উচ্ছেদৰ নটিচ দিব লাগে।
উচ্ছেদৰ নটিচ দিব নালাগে।

১১। গুৱাহাটীলৈ ৰেলেৰে যাব পাৰি।
গুৱাহাটীলৈ ৰেলেৰে যাব নোৱাৰি

১২। ৰেলৰ পৰা ভালকৈ দেখি।
ৰেলৰ পৰা ভালকৈ নেদেখি।

১৩। মেলাৰ হাই-উৰুমি দূৰৰ পৰা শুনি।
মেলাৰ হাই-উৰুমি দূৰৰ পৰা নুশুনি।

১৪। জুই নুমোৱা বৰ কষ্টকৰ কাম।
জুই নুমোৱা বৰ কষ্টকৰ কাম নহয়।

১৫। বালি চটিওৱা, পানী চলা আদি কৰিব লাগে।
বালি চটিওৱা, পানী চলা আদি কৰিব নালাগে।

(b) To Other type of Passive.

১। গুৱাহাটীলৈ ৰেলেৰে যাব পাৰি।
গুৱাহাটীলৈ ৰেলেৰে যাব পৰা যায়।

২। ৰেলৰ পৰা পাহাৰখন ভালকৈ দেখি।
ৰেলৰ পৰা পাহাৰখন ভালকৈ দেখা যায়।

Digitized by Google

৩। মেলাৰ হাই উৰুমি দূৰৰ পৰা শুনি।

মেলাৰ হাই উৰুমি দূৰৰ পৰা শুনা যায়।

৪। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী ভালকৈ দেখি।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী ভালকৈ দেখা যায়।

৫। ৰেডিঅ'ত পিকিঙৰ বাতৰি ভালকৈ শুনি।

ৰেডিঅ'ত পিকিঙৰ বাতৰি ভালকৈ শুনা যায়।

(c) To Present/Future.

১। ভাৰা নামমাত্ৰ লোৱা হয়।

ভাৰা নামমাত্ৰ লোৱা হব।

২। হাবিত অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা যায়।

হাবিত অসংখ্য জীৱজন্তু পোৱা যাব।

৩। সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হয়।

সেই ধন কাজিৰঙাৰ উন্নয়নৰ বাবে খৰচ কৰা হব।

৪। আমাক এমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হব।

আমাক এমাহমান থাকিবলৈ দিয়া হয়।

৫। আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হব।

আমাক গাওঁলৈ যাবলৈ দিয়া হয়।

৬। হাওৰাত ৰেল বদলি কৰিব লাগে।

হাওৰাত ৰেল বদলি কৰিব লাগিব।

৭। জুই লাগিলেই লৰ মাৰিব লাগে।

জুই লাগিলেই লৰ মাৰিব লাগিব।

Digitized by Google

৮। কুঁৱাৰ পৰা পানী অনা কাম কৰিব লাগে।
কুঁৱাৰ পৰা পানী অনা কাম কৰিব লাগিব।

৮। কাপোৰ কানি উলিওৱা কামো কৰিব লাগে।
কাপোৰ কানি উলিওৱা কামো কৰিব লাগিব।

(d) To Interrogative :

১। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী ভালকৈ দেখি।
ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী ভালকৈ দেখি নেকি?

২। কামাখ্যাৰ টিনৰ ঘৰবোৰ মণিব পাৰি।
কামাখ্যাৰ টিনৰ ঘৰবোৰ মণিব পাৰি নেকী?

৩। হাওৰাত ৰেল বদলি কৰিব লাগে।
হাওৰাত ৰেল বদলি কৰিব লাগে নেকি?

Digitized by Google

Unit XI : Lesson—58

Test Lesson—CHILIKA

চিলিকা এটা হ্রদ । ই ভুবনেশ্বৰৰ পৰা ৮০ মাইল দূৰত । চিলিকালৈ ৰেলেৰে যাবপাৰি । ত'লৈ বাছেৰেও যাব পাৰি । বাছেৰে যাবলৈ চাৰি তিনি ঘণ্টা লাগে । চিলিকাৰ মাজত কালিজাই । কালিজাইলৈ নাৱেৰে যাব পাৰে । দূৰৰ পৰা কালিজাইৰ শিলবোৰ মণিব পাৰি । কিন্তু মন্দিৰটো মণিব নোৱাৰি খৰালি চিলিকাত অসংখ্য চৰাই চিৰিকাটি দেখি । চিলিকাত প্ৰচুৰ পৰিমাণে মাছ পোৱা যায় চিলিকাত এটা নৌবাহিনী তালিম-কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰা হৈছে । চিলিক: এখন চাবলগীয়া ঠাই । বনভোজ কৰাৰ কাৰণেও চিলিকা বেচ মনোৰম । ভ্ৰমণকাৰীক চিলিকা দেখুওৱা উচিত । চিলিকাৰ ওচৰত এটা ডাকবঙলা আছে । তাত খোৱা-লোৱাৰ বন্দোবস্ত আছে । চিলিকাত মাছ-মৰীয়া সকলে সম্বিয়া নাওঁ মেলি দিয়ে । চিলিকাৰ মাছ বিদেশলৈ চালান দিয়া হয় । ইয়াৰ পৰা চৰকাৰৰ বহুত বৈদেশিক মুদ্ৰা উপাৰ্জন হয় ।

Chilika is a lake It is about 8) kms. away from Bhubaneswar. (It) is possible to go there by train. (One) can go there also by bus. By bus, it takes about 3 hours time. Kalijai is in the heart of Chilika It is possible to go to Kalijai by boat. The rocks of Kalijai could be recognised from distance. But the temple could not be recognised. In the winter varities of birds could be found in Chilika. A lot of fishes are available at Chilika. A naval training centre is also established at Chilika. Chilika is a beautiful place to see. It is also a very nice pic-nic spot. The tourists should be shown Chilika. There is a Bunglow on the bank of the Chilika.

Digitized by Google

There is arrangement for fooding. The fisher-men ply boats in the Chilika in the evening. The fish from Chilika is exported to foreign countries. From this, sufficient foreign exchange is earned by the Govt .

Test Items

1. Give short replies :

   (ক) চিলিকা ভুবনেশ্বৰৰ পৰা কিমান দূৰত ?

   (খ) তালৈ কেনেকৈ যব পাৰি ?

   (গ) চিলিকাৰ মাজত কি আছে ?

   (ঘ) চিলিকাত কি কি দেখা পায় ?

   (ঙ) চিলিকা বনভোজৰ বাবে কেনে ?

   (চ) মাছমৰীয়া সকলে কেতিয়া মাছ মাৰে ?

   (ছ) মাছৰ পৰা চৰকাৰৰ কি লাভ হয় ?

   (জ) চিলিকাৰ মাছ কলৈ পঠোৱা হয় ?

2. Form verbal nouns from the following verb-roots and use them in sentences :

   খা-, পঢ়-, দেখা-, পা-, কিন- ।

3. Form the causative verb from the followiug verb-roots and use them in sentences :

   খা-, পঢ়, দেখ-, ফুৰ-, লাগ-, সুমা-, আন- ।

Digitized by Google

4. Form verbal nouns from the causative roots constructed under question no. 3 and use them in sentences :

5. Complete sentences with the appropriate forms cf the stems. The constructions should be in the passive voic :

   (ক) চিল্কা প্ৰচুৰ মাছ পা- ।
   (ক) অসম কাজিৰঙা গঁড় দেখ- ।
   (গ) ভুবনেশ্বৰ ভাষাকেন্দ্ৰ অসমীয়া প্ৰশিক্ষণ দি- ।
   (ঘ) এইকথা সকলো জনা- ।
   (ঙ' বছৰি বহুত বস্ত্ৰ কিন- ।

6. Convert the following idiomatic passive constructions to other type of passive constructions :

   (ক) লিঙ্গৰাজ মন্দিৰ ইয়াৰ পৰা দেখি
   (খ) ৰেডিঅ'ত শ্ৰীলংকাৰ বাতৰি ভালকৈ শুনি ।
   (গ) খৰালি কাজিৰঙালৈ যাব পাৰি ।
   (ঘ) তেওঁৰ কথা বুজিব নোৱাৰি ।
   (ঙ) তেওঁৰ হাতৰ আখৰ পঢ়িব নোৱাৰি ।

7. Change into Negative :

   (ক) খণ্ডগিৰি ভাষাকেন্দ্ৰৰ পৰা ভালকৈ দেখি ।
   (খ) ৰেডিঅত গুৱাহাটীৰ বাতৰি শুনি ।
   (গ) সকলোকে জলপানী দিয়া হয় ।
   (ঘ) ইয়াত গণেশ পূজা পালন কৰা হয় ।
   (ঙ) এইকথা তেখেতে বুজিব পাৰিছিল ।

Digitized by Google

8. Turn into interrogative :

(ক) ভাৰপৰা ভালকৈ দেখি।

(খ) ৰেডিঅ'ত ডিব্ৰুগড়ৰ অনুষ্ঠান ভালকৈ শুনি ।

(গ) খণ্ডগিৰি গছ গছানিৰে ভৰা ।

(ঘ) মাচুল নামমাত্ৰ লোৱা হয় ।

(ঙ) তেওঁক কবলৈ অনুমতি দিয়া হৈছিল।

9. Use the following verb-stems in causative + passive constructions.

দেখ-, পঢ়-, নাচ-, খা-, শুন- ।

Digitized by Google

Unit XII : Lesson—59

Having Returned from Kashmir

ৰেড্ডি : আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ দিল্লাত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ । ছোৱালী জনীক হোষ্টেল এটাত থৈ উভতি আহিলোঁ । ৰেল এঘাৰ বজাত এৰে । আমি খোৱালোৱা কৰি ৰেলত উঠিলোঁ ।	Reddy : (After) touring in Kashmir we came back very soon. Staying at Delhi for two days we purchased something. Putting the daughter in a hostel (we) came back. The train leaves at 11 o'clock. (After) taking food etc. we entered into the train.
ৰংগন : আপোনালোকে ভুবনেশ্বৰ কেতিয়া পালে ?	Rangan : When have you arrived at Bhubaneswar ?
ৰেড্ডি : ৰাতি ন বাজি পাঁচ মিনিটত ভুবনেশ্বৰ পালোঁ। তাত নামি এখন ৰিক্সা ললোঁ । ৰাতি চাৰে ন বজাত ৰহা পালোঁ । ৰিক্সাৱালাক দুটকা দি বিদায়	Reddy : (We) arrived at Bhubaneswar at 9-05 p. m. Getting down there (we) took a rickshaw. (We)

Digitized by Google

দিলোঁ । ভৰি হাত ধুই শুই পৰিলোঁ ।

arrived at the residence at 9-30 p. m. (After) paying Rs.2/- to the rickshaw puller, we bade him bye. (After) washing our hands & feet (we) have slept.

ৰংগন : ল'ৰাটোৱে আপোনালৈ বাট চাই চাই অলপ আগতে শুই পৰিছে । চাকৰটোৱেও ৰান্ধি বৈ আছিল ।

Rangan : The son who was waiting for you has slept a while ago. The boy servant also, who was cooking food, was waiting for you.

ৰেড্ডি : এৰা, আমি অহালৈ ভাত পানী ঠাণ্ডাই হৈছিল । মিচেচে অলপ গৰম কৰি মোক খাবলৈ দিলে । গাখীৰখিনিও তপতাই মোক অলপ খাবলৈ দিলে । নিজেও খালে । মাংসৰ তৰকাৰী অলপ বেছি হ'ল । বেছি হোৱাখিনি এটা বাতিত থৈ খৰাহীৰে ঢাকি থলে ।

Reddy : Yes, by the time we came the food etc. became cold. Mrs. (after) heating (it) for sometime served (it) me for eating. After boiling the milk (she) gave me for drinking. She also took (milk) herself. The meat curry was little excess After

Digitized by Google

keeping the excess curry in a cup, (she) kept it hidden under a bamboo) basket.

Build-up Drill

১। আহিলোঁ।

ঘূৰি আহিলোঁ।

আমি ঘূৰি আহিলোঁ।

আমি সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

আমি ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

২। কিনিলোঁ।

কিবা কিবি কিনিলোঁ।

দিল্লীত কিবা কিবি কিনিলোঁ।

দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ।

৩। আহিলোঁ।

উভতি আহিলোঁ।

ছোৱালীজনীক থৈ উভতি আহিলোঁ।

ছোৱালীজনীক হোষ্টেলত থৈ উভতি আহিলোঁ।

৪। এৰে।

বেল এৰে।

বেল এখাৰ বজাত এৰে।

Digitized by Google

৫। উঠিলো ।
আমি উঠিলোঁ ।
আমি বেলত উঠিলোঁ
আমি খোৱা লোৱা কৰি বেলত উঠিলোঁ ।

৬। ভুবনেশ্বৰ পালো ।
ন বাজি পাঁচ মিনিটত ভুবনেশ্বৰ পালোঁ ।
ৰাতি ন বাজি পাঁচ মিনিটত ভুবনেশ্বৰ পালোঁ ।

৭। ললোঁ ।
বিস্থা ললোঁ ।
তাত আমি এখন বিস্থা ললোঁ ।

৮। পালোঁ ।
বহা পালোঁ ।
চাৰে ন বজাত বহা পালোঁ ।
ৰাতি চাৰে ন বজাত বহা পালোঁ ।

৯। দিলোঁ ।
বিদায় দিলোঁ
বিস্থাৱালাক বিদায় দিলোঁ ।
বিস্থাৱালাক দুটকা দি বিদায় দিলোঁ ।

১০। মোক খাবলৈ দিলো ।
অলপ গৰম কৰি মোক খাবলৈ দিলে ।
সিচেচে অলপ গৰম কৰি মোক খাবলৈ দিলে ।

১১। চাকি থলে ।
খৰাহীৰে চাকি থলে ।

Digitized by Google

বাতিত থৈ হবাহীবে ঢাকি থলে।

যেছি হোৱাখিখি বাতিত থৈ হবাহীবে ঢাকি থলে।

Substitution Drill

১ (ক) আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি যোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

চাই

আমি কাশ্মীৰ চাই যোনকালে ঘূৰি আহেলোঁ।

পৰিদৰ্শন কৰি

আমি কাশ্মীৰ পৰিদৰ্শন কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

(খ) আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

উভতি

আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে উভতি আহিলোঁ।

উলটি

আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি যোনকালে উলটি আহিলোঁ।

ফিৰি

আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ফিৰি আহিলোঁ।

২। (ক) দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ।

কটাই

দিল্লীত দুদিন কটাই কিবা কিবি কিনিলোঁ।

(খ) দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ।

ললোঁ

দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি ললোঁ।

Digitized by Google

আনিলোঁ

দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি আনিলোঁ।

চালোঁ

দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি চালোঁ।

৩ (ক ছোৱালীজনীক হোষ্টেল এটাত থৈ আহিলোঁ।

ছাত্রীবাস

ছোৱালীজনীক ছাত্রীবাস এটাত থৈ আহিলোঁ।

(খ) ছোৱালীজনীক হোষ্টেল এটাত থৈ উভতি আহিলোঁ।

এৰি

ছোৱালীজনীক হোষ্টেল এটাত এৰি উভতি আহিলোঁ।

ৰাখি

ছোৱালীজনীক হোষ্টেল এটাত ৰাখি উভতি আহিলোঁ।

৪। ৰেল এঘাৰ বজাত এৰে।

গাড়ী

গাড়ী এঘাৰ বজাত এৰে।

মেইল

মেইল এঘাৰ বজাত এৰে।

বিমান

বিমান এঘাৰ বজাত এৰে।

(খ) ৰেল এঘাৰ বজাত এৰে।

চাবে

ৰেল এঘাৰ বজাত চাবে।

৫। আমি খোৱা লোৱা কৰি ৰেলত উঠিলোঁ।

Digitized by Google

খাই লৈ

আমি খাই লৈ ৰেলত উঠিলোঁ।

খাইবৈ

আমি খাই বৈ ৰেলত উঠিলোঁ।

৬। বাজি ন বাজি পাঁচ মিনিটত ভুবনেশ্বৰ পালোঁ।

দহ

বাজি দহ বাজি পাঁচ মিনিটত ভুবনেশ্বৰ পালোঁ।

৭। (ক) তাত নামি এখন ৰিক্সা ললোঁ।

টেক্সি

তাত নামি এখন টেক্সি ললোঁ।

ঘোঁৰাগাড়ী

তাত নামি এখন ঘোঁৰাগাড়ী ললোঁ।

অটো ৰিক্সা

তাত নামি এখন অটো ৰিক্সা ললোঁ।

(খ) তাত নামি এখন ৰিক্সা ললোঁ।

ধৰিলোঁ

তাত নামি এখন ৰিক্সা ধৰিলোঁ।

৮। (ক) ৰিক্সাৱালাক দুটকা দি বিদায় দিলোঁ।

পইচা

ৰিক্সাৱালাক পইচা দি বিদায় দিলোঁ।

ভাৰা

ৰিক্সাৱালাক ভাৰা দি বিদায় দিলোঁ।

(খ) ৰিক্সাৱালাক দুটকা দি বিদায় দিলোঁ।

Digitized by Google

কৰিলোঁ

বিস্নাৰাগাক দুটকা দি বিদায় কৰিলোঁ।

৯। আপোনালৈ বাট চাই অলপ আগতে শুই পৰিছে।

এই মাত্ৰ

আপোনালৈ বাট চাই এইমাত্ৰ শুই পৰিছে।

বৈ বৈ

আপোনালৈ বৈ বৈ এই মাত্ৰ শুই পৰিছে।

১০। চাকৰটোৱে ভাত বান্ধি বৈ আছিল।

বাট চাই

চাকৰটোৱে ভাত বান্ধি বাট চাই আছিল।

চাহ কৰি

চাকৰটোৱে চাহ কৰি বাট চাই আছিল।

Transformation Drill : Change of Tense

১। আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

(ক) আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিছিলোঁ।

(খ) আমি অসম ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিম।

২। দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ।

(ক) দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিছিলোঁ।

(খ) দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিম।

৩। ছোৱালীজনীক হোষ্টেল এটাত থৈ উভতি আহিলোঁ।

(ক) ছোৱালীজনীক হোষ্টেল এটাত থৈ উভতি আহিছিলোঁ।

(খ) ছোৱালীজনীক হোষ্টেল এটাত থৈ উভতি আহিম।

Digitized by Google

৪। আমি খোৱাবোৱা কৰি বেলত উঠিলোঁ।

(ক) আমি খোৱালোৱা কৰি বেলত উঠিছিলোঁ।

(খ) আমি খোৱালোৱা কৰি বেলত উঠিম।

৫। তাত আমি এখন বিক্সা ললোঁ।

(ক) তাত নামি এখন বিক্সা লৈছিলোঁ।

(খ) তাত নামি এখন বিক্সা লম।

৬। বিক্সাবালাক ডুটকা দি বিদায় দিলোঁ।

(ক) বিক্সাবালাক ডুটকা দি বিদায় দিছিলোঁ।

(খ) বিক্সাবালাক ডুটকা দি বিদায় দিম।

Negative Transformation

১। চাকৰটোৱে ভাত বান্ধি থৈ আছিল।

চাকৰটোৱে ভাত বান্ধি থৈ থকা নাছিল।

২। মিচেচ গৰুম কৰি মোক খাবলৈ দিলে।

মিচেচ গৰুম কৰি মোক খাবলৈ নিদিলে।

৩। বেছি হোৱাখিনি এটা বাতিত থৈ খবাহীবে ঢাকি থলে।

বেছি হোৱাখিনি এটা বাতিত থৈ খবাহীবে ঢাকি নথলে।

Transposition Drill

১। ছোৱালীজনীক হোষ্টেল এটাত থৈ উভতি আহিলোঁ।

উভতি আহি ছোৱালীজনীক হোষ্টেল এটাত থলোঁ।

Digitized by Google

২। আমি খোৱালোৱা কৰি বেলত উঠিলোঁ।

আমি বেলত উঠি খোৱা লোৱা কৰিলোঁ।

৩। চাকৰটোৱে ভাত ৰান্ধি বৈ আছিল।

চাকৰটোৱে বৈ থাকি ভাত ৰান্ধিছিল।

৪। মিচেচে গাখীৰ গৰম কৰি মোক খাবলৈ দিছিল।

মিচেচে মোক খাবলৈ দি গাখীৰ গৰম কৰিছিল।

৫। গাখীৰখিনিও তপতাই মোক খাবলৈ দিলে।

মোক খাবলৈ দি গাখীৰখিনিও তপতালে।

৬। তৰকাৰীখিনি ৰাতিহে বৈ খৰাহীৰে ঢাকি থলে।

খৰাহীৰে ঢাকি থৈ তৰকাৰীখিনি ৰাতিহ থলে।

EXERCISE

1. Conjoin each pair of sentences :

(ক) আমি চিনেমা চালোঁ। তাৰ পাছত সোনকালে উভতি আহিলোঁ।

(খ) মই অফিচৰ পৰা আহিলোঁ। গা ধুলোঁ।

(গ) সি বিস্মাবালাক পইচা দিলে। তাৰ পাছত বিদায় দিলে।

(ঘ) তাই খোৱালোৱা কৰিলে। তাৰ পাছত বেলত উঠিল।

(ঙ) পৰিবাৰে গাখীৰখিনি তপতালে। আমাক খাবলৈ দিলে।

(চ) চাৰে আপোনালৈ বাট চাই আছিল। এইমাত্র ওলাই গল।

(ছ) তৰকাৰীখিনি ৰাতিহ থলে। তাৰ পাছত ঢাকি থলে।

2. Change the tense of the finate verb to future/present:

(ক) আমি আসাম ভ্রমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিলো।

Digitized by Google

(খ) দিলীত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ ।

(গ) আমি খোৱালোৱা কৰি বেলত উঠিলোঁ ।

(ঘ) ল'ৰাটোৱে বাট চাই চাই শুই পৰিছে ।

(ঙ) চাকৰটোৱে ভাত ৰান্ধি থৈ আছিল ।

(চ) মিচেচে পাখীৰখিনি গৰম কৰি খাবলৈ দিলে ।

(ছ) বাচত থৈ খৰহীৰে ঢাকি থলে ।

3. Substitute the underlined words by the new ones :

(ক) <u>আমি</u> খোৱালোৱা কৰি বেলত উঠিলোঁ । (চাৰ, ভাই)

(খ) <u>মিচেচে</u> গৰম কৰি মোক খাবলৈ দিলে । (দীপা, কণু)

(গ) <u>ল'ৰাটোৱে</u> বাট চাই এতিয়া শুই পৰিছে । (মই, গীতা)

(ঘ) দিলীত দুদিন থাকি <u>কিবা কিবি</u> কিনিলোঁ । (একো)

(ঙ) <u>মই</u> ভবিষ্যত ধুই শুই পৰিলোঁ । তেখেত, সিহঁত)

4. Provide the subject noun :

(ক) ছোৱালীজনীক হোষ্টেলত থৈ উভতি আহিলোঁ ।

(খ) ভাত নামি এখন বিস্কা ললোঁ ।

(গ) ৰাতি চাবে ন বজাত বহা পালোঁ ।

(ঘ) বেছি হোৱাখিনি বাতিত থৈ ঢাকি থণল ।

(ঙ) পাখীবখিনিও তপতাই মোক খাবলৈ দিলে ।

Vocabulary

ভ্ৰমণ কৰি	'travelling, having travelled''
সোনকালে	'soon'

Digitized by Google

থাকি	'staying'
থৈ	'keeping'
এৰে	'leaves'
খোৱা লোৱা কৰি	'having eaten'
উঠিলোঁ	'(we) got into'
ন বাজি পাঁচ মিনিট	'5 munites past nine o'clock'
পালোঁ	'(we) reached, arrived at'
চাৰে ন বজা	'half past nine o'clock'
ৰিক্সাৱালা	'rickshaw puller'
ভৰি	'foot'
ধুই	'having washed'
শুই পৰিলোঁ	'(we fell asleep'
কিবা কিবি	'something'
দিলী	'name of a place'
এঘাৰ	'eleven'
বিদায় দিলোঁ	'gave fare well'
হাত	'hand'

Grammatical Notes

1. Joining of two sentences by using participle -ই is introduced here. The infinate verbform in -ই remains unchanged irrespective of the person of the subject noun It also does not change in concord with the tense of the finate verb Example :—

কৰ + ই = কৰি "having done"

Digitized by Google

In Assamese

খা+ই=খাই "having eaten"

লিখ+ই=লিখি "having written"

2. The verb-roots ending in -অ take oblique shapes in -অ' when -ই is added to. Example :

ক+ই=কৈ

হ+ই=হৈ

থ+ই=থৈ

ব+ই=বৈ

————

Digitized by Google

Unit XII : Lesson—60

ASSAM FLOOD

বেনাৰ্জি : আমি অসমলৈ যাওঁতে বৰিষা আৰম্ভ হৈছিল। আমি তাত থাকোঁতে এটা বিৰাট বানপানী হৈছিল। বানপানীত বহুত প্ৰাণ হানি হৈছিল। খেতিবাতি সমূলে নষ্ট হৈছিল। ৰেলেৰে আহোঁতে আমি অসংখ্য মৰা:শ দেখিছিলো। খেতি পথাৰত মানুহ গৰুৰ হাড় মূৰে ঠাই পাইছিল। সেই দৃশ্য মই বহুত দিনলৈ পাহৰা নাছিলোঁ। খাওঁতে শোওঁতে সেই দৃশ্য মোৰ মনলৈ আহিছিল।	Banerjee : While we were going to Assam the rainy season began While we were staying there, a big flooa occurred The agriculture was totally damaged. While coming by train we saw innumerable dead bodies. Bcnes & Skulis ot men and cows found place in the agricultural land. I could not forget that scenary for several days. While eating and sleeping that scenary came to my mind.
চক্ৰবৰ্তী : যোৱা মাহত আমিও অসমলৈ ওলাইছিলোঁ। বঙাইগাওঁ পাওঁতেই বানপানীৰ খবৰ ওলাল। গাড়ী আৰু আগলৈ নগৰ।	Chakravarty : We also started for Assam last mon- While [(we) were reaching. New Bangai-

Digitized by Google

গধূলি আঞ্চলিক বাতৰি শুনোঁতে সকলো স্পষ্ট হ'ল। মেৰামতি কৰি থাকোঁতেই মথাউৰি ভাঙিল। আৰ্থিক সাহায্য দিওঁতেই চৰকাৰৰ ধনভাণ্ডাৰ উদং হ'ল। দিল্লীয়ে খাদ্য শস্য যোগাব। সেইবোৰ আনোঁতেই সাতদিনমান লাগব।

gaon, news of flood appeared. The train did not proceed. While listening to radio everything became clear. While (it) was being repaired, the embankment broke. In giving financial assistance, the Govt. exchequer was exhausted. The New-Delhi will provide food-grains. In bringing those, it would take about 7 days.

Build up Drill

১। আৰম্ভ হৈছিল।

বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

আমি যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

২। হৈছিল।

বানপানী হৈছিল।

এটা বিৰাট বানপানী হৈছিল।

আমি থাকোঁতে এটা বিৰাট বানপানী হৈছিল।

Digitized by Google

আমি তাত থাকোঁতে এটা বিৰাট বানপানী হৈছিল।

৩। হানি হৈছিল।

প্ৰাণহানি হৈছিল।

বহুত প্ৰাণহানি হৈছিল।

বানপানীত বহুত প্ৰাণহানি হৈছিল।

৪। নষ্ট হৈছিল।

খেতিবাতি নষ্ট হৈছিল।

খেতিবাতি সমূলে নষ্ট হৈছিল।

৫। পাইছিল।

ঠাই পাইছিল।

হাড় মূৰে ঠাই পাইছিল।

মানুহ গৰুৰ হাড় মূৰে ঠাই পাইছিল।

খেতি পথাৰত মানুহ গৰুৰ হাড় মূৰে ঠাই পাইছিল।

৬। পাহৰা নাছিলোঁ।

মই পাহৰা নাছিলোঁ।

সেই দৃশ্য মই পাহৰা নাছিলোঁ।

সেই দৃশ্য মই বহুত দিনলৈ পাহৰা নাছিলোঁ।

৭। মনলৈ আহিছিল।

সেই দৃশ্য মনলৈ আহিছিল।

প্ৰায়ে সেই দৃশ্য মনলৈ আহিছিল।

খাওঁতে শোওঁতে প্ৰায়ে সেই দৃশ্য মনলৈ আহিছিল।

৮। খবৰ ওলাল।

Digitized by Google

বানপানীৰ খবৰ ওলাল।

সভাইগাওঁ পাওঁতেই বানপানীৰ খবৰ ওলাল।

৯। স্পষ্ট হ'ল।

সকলো স্পষ্ট হ'ল।

গধূলি সকলো স্পষ্ট হ'ল।

গধূলি আঞ্চলিক বাতৰি শুনোঁতে সকলো স্পষ্ট হ'ল।

১০। মথাউৰি ভাঙিল।

মেৰামতি কৰি থাকোঁতেই মথাউৰি ভাঙিল।

১১ উদং হ'ল।

চৰকাৰৰ ধনভাণ্ডাৰ উদং হ'ল।

আৰ্থিক সাহায্য দিওঁতেই চৰকাৰৰ ধনভাণ্ডাৰ উদং হ'ল।

Substitution Drill

১। (ক) আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

আহোঁতে

আমি অসমলৈ আহোঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

অসমত থাকোঁতে

আমি অসমত থাকোঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

অসমত সোমাওঁতে

আমি অসমত সোমাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

অসম গৈ পাওঁতে

আমি অসম গৈ পাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

Digitized by Google

(খ) আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

গ্ৰীষ্মকাল

আমি অসমলৈ যাওঁতে গ্ৰীষ্মকাল আৰম্ভ হৈছিল।

শীতকাল

আমি অসমলৈ যাওঁতে শীতকাল আৰম্ভ হৈছিল।

(গ) আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

পৰিছিল

আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা পৰিছিল।

হৈছিল

আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা হৈছিল।

২। (ক) আমি তাত থাকোঁতে এটা বিৰাট বানপানী হৈছিল।

ডাঙৰ

আমি তাত থাকোঁতে এটা ডাঙৰ বানপানী হৈছিল।

ভয়াবহ

আমি তাত থাকোঁতে এটা ভয়াবহ বানপানী হৈছিল।

খ· আমি তাত থাকোঁতে এটা বিৰাট বানপানী হৈছিল।

ভূমিকম্প

আমি তাত থাকোঁতে এটা বিৰাট ভূমিকম্প হৈছিল।

অগ্নি কাণ্ড

আমি তাত থাকোঁতে এটা বিৰাট অগ্নিকাণ্ড হৈছিল।

৩। বানপানীত বহুত প্ৰাণহানি হৈছিল।

ধনজন

বানপানীত বহুত ধনজন হানি হৈছিল।

Digitized by Google

ক্ষতি

বানপানীত বহুত ধন জন ক্ষতি হৈছিল।

৪। (ক) খেতি বাতি সমূলে নষ্ট হৈছিল

খেতিখালা

খেতিখালা সমূলে নষ্ট হৈছিল।

(খ) খেতি বাতি সমূলে নষ্ট হৈছিল।

সকলো

খেতি বাতি সকলো নষ্ট হৈহিল।

(গ) খেতি বাতি সমূলে নষ্ট হৈছিল।

গমি গৈছিল

খেতি বাতি সমূলে গমি গৈছিল।

৫। বেলেবে আহোঁতে অসংখ্য মৰাশ দেখিছিলোঁ।

উভতোঁতে

বেলেবে উভতোঁতে অসংখ্য মৰাশ দেখিছিলোঁ।

ফুৰোঁতে

বেলেবে ফুৰোঁতে অসংখ্য মৰাশ দেখিছিলোঁ।

৬। (ক) খেতি পথাৰত মানুহ গৰুৰ হাড় মুৰে ঠাই পাইছিল।

জীৱ জন্তু

খেতি পথাৰত জীৱ জন্তুৰ হাড় মুৰে ঠাই পাইছিল।

গৰু ছাগলি

খেতি পথাৰত গৰু ছাগলিৰ হাড় মুৰ ঠাই পাইছিল।

(খ) খেতি পথাৰত মানুহ গৰুৰ হাড় মুৰ ঠাই পাইছিল।

Digitized by Google

জঁকা

খেতি পথাৰত মানুহ গৰুৰ জঁকাই ঠাই পাইছিল।

লাওখোলা

খেতি পথাৰত মানুহ গৰুৰ লাওখোলাই ঠাই পাইছিল।

মৰা শ

খেতি পথাৰত মানুহ গৰুৰ মৰা শই ঠাই পাইছিল।

(গ) খেতি পথাৰত মানুহ গৰুৰ হাড় মূৰে ঠাই পাইছিল।

লৈছিল

খেতি পথাৰত মানুহ গৰুৰ হাড় মূৰে ঠাই লৈছিল

৭। (ক) সেই দৃশ্য মই বহুত দিনলৈ পাহৰিব পৰা নাছিলোঁ।

কথা

সেই কথা মই বহুত দিনলৈ পাহৰিব পৰা নাছিলোঁ।

ঘটনা

সেই ঘটনা মই বহুত দিনলৈ পাহৰিব পৰা নাছিলোঁ।

(খ) সেই দৃশ্য মই বহুত দিনলৈ পাহৰিব পৰা নাছিলোঁ।

পাহৰা

সেই দৃশ্য মই বহুত দিনলৈ পাহৰা নাছিলোঁ।

৮ (ক) খাওঁতে শোওঁতে প্ৰায়ে সেই দৃশ্য মনলৈ আহিছিল।

উঠোঁতে বহোঁতে

উঠোঁতে বহোঁতে প্ৰায়ে সেই দৃশ্য মনলৈ আহিছিল।

পিন্ধোঁতে উৰোঁতে

পিন্ধোঁতে উৰোঁতে প্ৰায়ে সেই দৃশ্য মনলৈ আহিছিল।

(খ) খাওঁতে শোওঁতে প্ৰায়ে সেই দৃশ্য মনলৈ আহিছিল।

Digitized by Google

মনত পৰিছিল

খাওঁতে শোওঁতে প্ৰায়ে সেই দৃশ্য মনত পৰিছিল।

Variation Drill

১। আমি অসময়ৈল খাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

আমি অসময়লৈ খাওঁতে অসময়ত বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

২। বেলেৰে আহোঁতে আমি অসংখ্য মৰাশ দেখিছিলোঁ।

বেলেৰে আহোঁতে আমাৰ অসংখ্য মৰাশ চকুত পৰিছিল।

৩। খেতি পথাৰত মানুহ গৰুৰ হাড় যুৰে ঠাই পাইছিল।

খেতি পথাৰ মানুহ গৰুৰ হাড় যুৰেৰে ভৰি পৰিছিল।

৪। সেই কথা মই বহুত দিনলৈ পাহৰা নাছিলোঁ।

সেই কথা বহুত দিনলৈ মোৰ মনৰ পৰা মচ খোৱা নাছিল।

৫। খাওঁতে শোওঁতে প্ৰায়ে সেই দৃশ্য মোৰ মনৰ চকুৰ আগত ভাহি উঠিছিল।

Negative Transformation Drill

১। আমি অসময়লৈ খাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল

আমি অসময়লৈ খাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হোৱা নাছিল।

২। আমি তাত থাকোঁতে বানপানী হৈছিল।

আমি তাত থাকোঁতে বানপানী হোৱা নাছিল।

৩। বেলেৰে আহোঁতে আমি মৰাশ দেখিছিলোঁ।

বেলেৰে আহোঁতে আমি মৰাশ দেখা নাছিলোঁ।

Digitized by Google

৪। বড়াইগাওঁ পাওঁতেই বানপানীৰ খবৰ ওলাল।

বড়াইগাওঁ পাওঁতেও বানপানীৰ খবৰ নোলাল।

৫। আৰ্থিক সাহায্য দিওঁতে বহুত টকা খৰচ হ'ল।

আৰ্থিক সাহায্য দিওঁতে বেছি টকা খৰচ নহ'ল।

৬। খাদ্য শস্য আনোঁতে সাতদিন লাগিব।

খাদ্য শস্য আনোঁতে সাতদিন নালাগে।

Integration Drill

১ মই ভাত খালোঁ। ডিঙিত কাঁইট লাগিল।

মই ভাত খাওঁতে ডিঙিত কাঁইট লাগিল।

২। তাই তেতিয়া স্কুললৈ যায়। এনেতে এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিল।

তাই স্কুললৈ যাওঁতে এটা দুৰ্ঘটনা ঘটিল।

৩। চৰকাৰে সাহায্য দিলে। তাত বহুত খৰচ হ'ল।

চৰকাৰে সাহায্য দিওঁতে বহুত খৰচ হ'ল।

৪। কৰ্তৃপক্ষই মেৰামতি কৰি আছে। এনেতে মথাউৰি ভাঙিল।

কৰ্তৃপক্ষই মেৰামতি কৰি থাকোঁতে মথাউৰি ভাঙিল।

৫। চৰকাৰে সেইবোৰ আনিব। তেতিয়ালৈ সাতদিন লাগিব।

চৰকাৰে সেইবোৰ আনোঁতে সাতদিন লাগিব।

৬। আমি ৰেলেৰে আহিলোঁ। তেতিয়া বহুত মৰাশ দেখিলোঁ।

আমি ৰেলেৰে আহোঁতে বহুত মৰাশ দেখিলোঁ।

Digitized by Google

EXERCISES

1. Construct conjunctive verb-forms in the model given below and use them in sentences :

Model { খা+ওঁতে : খাওঁতে
কৰ+ওঁতে : কৰোঁতে }

লিখ-

নে>নি-

পঢ়-

শো-

শুই থাক-

চা-

2. Change into Negative :

(ক) ৰেলেৰে আহোঁতে মৰাশ দেখিছিলোঁ।

(খ) আমি অসমত থাকোঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

(গ) খাওঁতে সেই দৃশ্য মনলৈ আহে।

(ঘ) সাহায্য দিওঁতে চৰকাৰৰ বহুত টকা খৰচ হব।

(ঙ) সেইবোৰ আনোঁতে দুদিন লাগিব।

3. Fill in the blanks :

(ক) মই বাহিৰত নহি — — দেউতা আহিল।

(খ) তেওঁ ঘৰৰ ওচৰ — — বৰষুণ আহিল।

(গ) আমি অসমলৈ — — বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

(ঘ) মেৰামতি কৰি — — মথাউৰি ভাঙিল।

Digitized by Google

(ঙ) পদূলিৰ আঞ্চলিক বাতৰি — — সকলো স্পষ্ট হ'ল ।

(চ) চিঠিখন — — ২০ মিনিট লাগিল ।

4. Split the sentences into two as per the model :

Model : আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল

... ...

আমি অসমলৈ গৈছিলোঁ । তেতিয়া বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল ।

(ক) আমি ভাত খাওঁতে এটা বিৰাট বানপানী হৈছিল ।

(খ) ৰেলেৰে আহোঁতে আমি বহুত মৰাশ দেখিছিলোঁ ।

(গ) ভাত খাওঁতে সেই দৃশ্য মোৰ মনলৈ আহিছিল ।

(ঘ) পদূলি আঞ্চলিক বাতৰি শুনোঁতে সকলো স্পষ্ট হ'ল ।

(ঙ) চৰকাৰে সেইবোৰ বিল্লীৰ পথা আনোঁতে সাতদিন লাগিব ।

Vocabulary

যাওঁতে	'while going'
আৰম্ভ হৈছিল	'began'
বিৰাট	'big'
প্ৰাণ	'life'
খেতি বাতি	'cultivation'
নষ্ট হৈছিল	'spoiled'
খেতি পথাৰ	'corn field'
হাড়	'bone'
ঠাই	'place'
পাহৰা নাছিলোঁ	'(I) did not forget'
বাৰিষা	'rainy season'

Digitized by Google

থাকোঁতে	'while staying'
বানপানী	'flood'
হানি হৈছিল	'lost'
সমূলে	'totally'
মৰাশ	'dead body'
গৰু	'cow'
দৃশ্য	'scene'
খাওঁতে	'while eating'
শোওঁতে	'while sleeping'
ওলাইছিলোঁ	'started'
খবৰ	'news'
ওলাল	'appeared'
আঞ্চলিক	'regional'
শুনোঁতে	'while listening'
মেৰামতি	'repair'
মথাউৰি	'embankment'
ভাঙিল	'broke'
ধন ভাণ্ডাৰ	'fund'
উদং	'empty'
খাদ্য শস্য	'food grain'
আনোঁতে	'while brngiur'

Grammatical Notes

1. The joining of two sentences by the use of the present

Digitized by Google

participle -ইতে is introduced here. When -ইতে is added to, the -এ ending verbstems take oblique shapes in -ই :

কর+ইতে=করোতে

খা+ ইতে=খাইতে

নে>নি+ইতে=নিইতে

শো+ইতে=শোইতে

2. In case of present continuous or past continuous verb-form, the -ইতে is added to the auxiliary 'থাক্', which replaces the auxiliary 'আছ্' in the finate verb position. e.g. :

লিখি আছ্+ইতে>লিখি থাকোঁতে

খাই আছ্+ইতে>খাই থাকোঁতে

শুই আছ্+ইতে>শুই থাকোঁতে।

Digitized by Google

Unit XII : Lesson—61

With the Children in the Evening

সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ। তেতিয়াও ভালকৈ আন্ধাৰ হোৱা নাছিল মীনুৱে লেম জ্বলালত আমি ঘৰ সোমালোঁ। ভৰিহাত ধুই অলপ জিৰণি ললোঁ। মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলত আমি পাকঘৰলৈ গলোঁ। চাহ খোৱা হলত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল। মই বাতৰি কাকত খনত চকু ফুৰালোঁ। প্ৰধান প্ৰধান বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ।

মীনুৱে বেৰোমিটাৰ পাঠটো বুজি পোৱা নাছিল। মই আক এবাৰ পাঢ়িবলৈ কলোঁ। ২য় বাৰ পঢ়িলত সকলো বুজি পালে। বুবুলে ৰচনা লিখিছিল। মীনুৱে ছবি আঁকিবলৈ কলত সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে। ছবি আঁকা হ'লত মই তাক অংক কৰিবলৈ দিলোঁ।

The sun having set we came back home. Even at that time it was not too dark Minu having lit the lamp, we entered into the house Washing feet and hands we took rest for a while. The mother having called for taking tea, we went to the kitchen. The taking of tea having been finished Minu and others went to the reading room. I looked into the newspaper. Having read the important news I also went near them.

Minu could not understand the lesson on Berometre. I asked her to read

Digitized by Google

once again. Having read for the second time she could understand the whole. Bubul wrote an essay. Minu having asked (him) to draw a picture, he started drawing picture. The drawing of picture having finished I asked him to do mathematics

Build up Drill

১। আহিলোঁ।

আমি আহিলোঁ

আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ।

সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ।

২। নাছিল।

হোৱা নাছিল।

আন্ধাৰ হোৱা নাছিল।

তেতিয়াও আন্ধাৰ হোৱা নাছিল।

তেতিয়াও ভালকৈ আন্ধাৰ হোৱা নাছিল।

৩। সোমালোঁ।

আমি সোমালোঁ।

Digitized by Google

আমি ঘৰ সোমালোঁ ।

মীনুৱে লেম জ্বলালত আমি ঘৰ সোমালোঁ ।

৪। ললোঁ ।

জিৰণি ললোঁ ।

অলপ জিৰণি ললোঁ ।

ভৰি হাত ধুই অলপ জিৰণি ললোঁ ।

৫। গলোঁ ।

আমি গলোঁ ।

আমি পাকঘৰলৈ গলোঁ ।

মাকে মাতলত আমি পাকঘৰলৈ গলোঁ ।

মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলত আমি পাকঘৰলৈ গলোঁ ।

৬। গ'ল ।

মীনুহঁত গ'ল ।

মীনুহঁত পঢ়াকোঠালৈ গ'ল ।

চাহ খোৱা হলত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল ।

৭। চকু ফুৰালোঁ ।

মই চকু ফুৰালোঁ ।

মই বাতৰিকাকতখনত চকু ফুৰালোঁ ।

৮। ময়ো গলোঁ ।

ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ ।

চোৱা হলত ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ ।

প্ৰধান প্ৰধান বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ ।

Digitized by Google

৯। পোৰা নাছিল।

বুজি পোৰা নাছিল

মানুহে বুজি পোৰা নাছিল।

মানুহে বেৰোমিটাৰ পাঠটো বুজি পোৰা নাছিল।

১০। পঢ়িবলৈ কলোঁ।

মই পঢ়িবলৈ কলোঁ।

মই আকৌ পঢ়িবলৈ কলোঁ।

মই আকৌ পঢ়িবলৈ কলোঁ।

১১। বুজি পালে

সকলো বুজি পালে।

পঢ়িলত সকলো বুজি পালে।

২য় বাৰ পঢ়িলত সকলো বুজি পালে।

১২। লিখিছিল।

বুবুলে লিখিছিল।

বুবুলে ৰচনা লিখিছিল।

১৩। আঁকিবলৈ ধৰিলে।

ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে।

সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে।

মানুহে কলত সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে।

মানুহে ছবি আঁকিবলৈ কলত সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে।

১৪। কৰিবলৈ দিলোঁ।

অংক কৰিবলৈ দিলোঁ।

Digitized by Google

মই অংক কৰিবলৈ দিলোঁ।

ছবি আঁকা হ'লত মই অংক কৰিবলৈ দিলোঁ।

Substitution Drill

১। (ক) সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ।

যোৱাত

সূৰ্য অস্ত যোৱাত আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ।

(খ সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ।

গলোঁ

সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ গলোঁ।

উভতিলোঁ

সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ·উভতিলোঁ।

২। (ক) মানুহে লেম জ্বলালত আমি ঘৰ সোমালোঁ।

লগালত

মানুহে লেম লগালত আমি ঘৰ সোমালোঁ।

জ্বলোৱাত

মানুহে লেম জ্বলোৱাত আমি ঘৰ সোমালোঁ।

(খ) মানুহে লেম জ্বলালত আমি ঘৰ সোমালোঁ।

ভিতৰ

মানুহে লেম জ্বলালত আমি ভিতৰ সোমালোঁ।

(গ) মানুহে লেম জ্বলালত আমি ঘৰ সোমালোঁ।

চাকি

মানুহে চাকি জ্বলালত আমি ঘৰ সোমালোঁ।

Digitized by Google

৩। মাকে মাতিলত আমি পাকঘৰলৈ গলোঁ।

বায়েকে

বায়েকে মাতিলত আমি পাক ঘৰলৈ গলোঁ

খুৰীয়েকে

খুৰীয়েকে মাতিলত আমি পাক ঘৰলৈ গলোঁ।

(খ) মাকে মাতিলত আমি পাক ঘৰলৈ গলোঁ।

মতালত

মাকে মতালত আমি পাক ঘৰলৈ গলোঁ।

কলত

মাকে কলত আমি পাক ঘৰলৈ গলোঁ।

মতাত

মাকে মতাত আমি পাক ঘৰলৈ গলোঁ।

(গ) মাকে মাতিলত আমি পাক ঘৰলৈ গলোঁ।

ৰান্ধনি ঘৰলৈ

মাকে মাতিলত আমি ৰান্ধনি ঘৰলৈ গলোঁ।

ৰান্ধনি শাললৈ

মাকে মাতিলত আমি ৰান্ধনি শাললৈ গলোঁ।

৪। (ক) চাহ খোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল।

ভাত

ভাত খোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়াকোঠালৈ গ'ল।

জলপান

জলপান খোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল।

(খ) চাহ খোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল।

Digitized by Google

কোঠালি

চাহ খোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালিতৈ গ'ল।

৫। (ক) বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ।

পঢ়া হলত

বাতৰিবোৰ পঢ়া হলত ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ।

(খ) বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ।

ওচৰলৈ

বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত ময়ো সিহঁতৰ ওচৰলৈ গলোঁ।

৬। মীনুৱে বেবোমিটাৰ পাঠটো বুজি পোৱা নাছিল।

বুবুল

বুবুলে বেবোমিটাৰ পাঠটো বুজি পোৱা নাছিল।

মই

মই বেবোমিটাৰ পাঠটো বুজি পোৱা নাছিলোঁ।

৪ৰ্থ পাঠটো

মই ৪ৰ্থ পাঠটো বুজি পোৱা নাছিলোঁ।

বুজা

মই ৪ৰ্থ পাঠটো বুজা নাছিলোঁ।

৭। মই আৰু এবাৰ পঢ়িবলৈ কলোঁ।

আকৌ

মই আকৌ এবাৰ পঢ়িবলৈ কলোঁ।

চাবলৈ

মই আকৌ এবাৰ চাবলৈ কলোঁ।

৮। ২য় বাৰ পঢ়িলত সকলো বুজি পালে।

Digitized by Google

চালত

২য় বাৰ পঢ়ি চালত সকলো বুজি পালে ।

বুজালত

২য় বাৰ বুজালত সকলো বুজি পালে ।

পাইছিল

২য় বাৰ বুজালত সকলো বুজি পাইছিল ।

৯। মানুহে ছবি আঁকিবলৈ কলত সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে ।

মাকে

মাকে ছবি আঁকিবলৈ কলত সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে ।

পঢ়িবলৈ

মাকে পঢ়িবলৈ কলত সি ছবি পঢ়িবলৈ ধৰিলে ।

খাবলৈ

মাকে খাবলৈ কলত সি খাবলৈ ধৰিলে ।

১০। ছবি অঁকা হ'লত মই তাক অংক কৰিবলৈ দিলোঁ ।

ৰচনা লিখা

ৰচনা লিখা হ'লত মই তাক অংক কৰিবলৈ দিলোঁ ।

পঢ়া

পঢ়া হ'লত মই তাক অংক কৰিবলৈ দিলোঁ ।

লিখিবলৈ

পঢ়া হলত মই তাক লিখিবলৈ দিলোঁ ।

Transformation Drill

১। সূৰ্য অস্ত গলত আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ ।

(ক) সূৰ্য অস্ত যোৱাৰ আগতে আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ ।

Digitized by Google

(খ) সূৰ্য অস্ত গ'লতো আমি ঘৰলৈ নাহিলোঁ।

২। মীনুৱে লেম জ্বলালত আমি ঘৰ সোমালোঁ।

(ক) মীনুৱে লেম জ্বলোৱাৰ আগতে আমি ঘৰ সোমালোঁ।

(খ) মীনুৱে লেম জ্বলালতো আমি ঘৰ নোসোমালোঁ।

৩। মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলত আমি পাকঘৰলৈ গলোঁ।

(ক) মাকে চাহ খাবলৈ মতাৰ আগতে আমি পাকঘৰলৈ গলোঁ।

(খ) মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলতোঁ আমি পাকঘৰলৈ নগলোঁ।

৪। চাহ খোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল।

(ক) চাহ খোৱাৰ আগতে মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল।

(খ) চাহ খোৱা হ'লতো মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ নগ'ল।

৫। বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত ময়ো সিহঁতৰ ওচৰলৈ গলোঁ।

(ক) বাতৰিবোৰ চোৱাৰ আগতে ময়ো সিহঁতৰ ওচৰলৈ গলোঁ।

(খ) বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লতো মই সিহঁতৰ ওচৰলৈ নগলোঁ।

৬। ২য় বাৰ পঢ়িলত সকলো বুজি পালে।

(ক) ২য় বাৰ পঢ়াৰ আগতে সকলো বুজি পালে।

(খ) ২য় বাৰ পঢ়িলতো একো বুজি নাপালে।

৭। মীনুৱে ছবি আঁকিবলৈ কলত সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে।

(ক) মীনুৱে ছবি আকিবলৈ কোৱাৰ আগতে সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে।

(খ) মীনুৱে ছবি আঁকিবলৈ কলতো সি ছবি আঁকিবলৈ নধৰিলে।

৮। ছবি অঁকা হ'লত মই তাক অংক কৰিবলৈ দিলোঁ।

(ক) ছবি অঁকা হোৱাৰ আগতে মই তাক অংক কৰিবলৈ দিলোঁ।

(খ) ছবি অঁকা হ'লতো মই তাক অংক কৰিবলৈ নিদিলোঁ।

Digitized by Google

EXERCISE

3. Substitute the underlined words by the appropriate words in the right. Make necessary changes :

(ক) সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ । (সিহঁত, চৰাইবোৰ)

(খ) তেতিয়াও ভালকৈ আন্ধাৰ হোৱা নাছিল । (পোহৰ, জিৰণি)

(গ) মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলত আমি পাকঘৰলৈ গলোঁ । (দিলত, সুধিলত)

(ঘ) বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত মযো সিহঁতৰ ওচৰলৈ গলোঁ । (পঢ়া, শুনা, দেখা)

(ঙ) ছবি আঁকা হলত মই তাইক অংক কৰিবলৈ দিলোঁ । (চাহ, ভাত)

2. Conjoin each pair of sentences :

(ক) সূৰ্য অস্ত গ'ল । আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ ।

(খ) আকাশত জোন উঠিল । চৰাইবোৰ বাহলৈ উলটিল ।

(গ) মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলে । সিহঁতে পাকঘৰলৈ গ'ল ।

(ঘ) বাতৰিটো শুনা হ'ল । তাৰ পাছত দেউতাক বাহিৰলৈ গ'ল ।

(ঙ) মাকে অংক কৰিবলৈ দিলে । সি তাকে কৰিবলৈ ধৰিলে ।

(চ) মীনুৱে দ্বিতীয়বাৰ পঢ়িলে । মই বুজি পালোঁ ।

3. Transform as per the model :

Model : সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ গলোঁ । > সূৰ্য অস্ত যোৱাৰ পাছত আমি ঘৰলৈ গলোঁ ।

(ক) মীনুৱে লেম জ্বলালত আমি ভিতৰ সোমালোঁ ।

(খ) মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলত আমি ভিতৰলৈ গলোঁ ।

(গ) চাহ খোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল ।

Digitized by Google

(ঘ) প্ৰধান প্ৰধান বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ।

(ঙ) ছবি আঁকা হ'লত মই অংক কৰিবলৈ দিলোঁ।

4. Change the form of the verb to the other type of past

(ক) চাহ খোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল।

(খ) ২য় বাৰ পঢ়িলত সি সকলো বুজি পালে।

(গ) মীনুৱে লেম জ্বলালত আমি ঘৰ সোমালোঁ।

(ঘ) স্কুল খুলিলত আমি সকলো স্কুললৈ ওলালোঁ।

(ঙ) ছুটি শেষ হ'লত অধ্যাপক পুনৰ কলেজলৈ আহিল।

Vocabulary

সূৰ্য	'sun'
অস্ত	'set'
আন্ধাৰ	'darkness'
লেম	'lamp'
ভৰি হাত	'feet & hand'
জিৰণি	'rest'
পাগঘৰ	'kitchen'
পঢ়া কোঠা	'reading room'
বাতৰি কাকত	'news paper'
চকু ফুৰালে	'looked into'
প্ৰধান প্ৰধান	'main'
বেৰোমিটাৰ	'berometre'
বুজি পালে	'understand'
ৰচনা	'essay'

Digitized by Google

ছবি	'picture'
আঁকিবলৈ	'to draw'
অংক	'sum, mathematics'

Grammatical Notes

1. Joining of two sentences by using -(ই)লত ending participles is introduced in this lesson.

2. It is to be noted that only when the verb in the principal clause is the past tense -(ই)লত may be added to the verbstem in the preceding subordinate clause. The subject of the subordinate clause shall be in the 3rd person.

-ইলত is used after consonant-ending verbstems and -লত after vowel ending verbstems.

Usually, when the subject of the preceding subordinate clause is in the 3rd person, using of -(ই)লত is permissable.

3. Elsewhere -আত is used in place of ই)লত। e g. :

(ক) মই যোৱাত তেওঁ ভাল পালে।

(খ) তই চাকৰি কৰাত আমি বেয়া পোৱা নাই।

The forms in -আত remain unchanged irrespective of the person of the subject.

Digitized by Google

Unit XII : Lesson—62

Revised Lesson

১। আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

২। দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ।

৩। ছোৱালীজনীক হোষ্টেলত থৈ উভতি আহিলোঁ।

৪। আমি খোৱা লোৱা কৰি ৰেলত উঠিলোঁ।

৫। ভুবনেশ্বৰত নামি এখন ৰিক্সা ললোঁ।

৬। ৰিক্সাৱালাক দুটকা দি বিদায় দিলোঁ।

৭। ভৰি হাত ধুই শুই পাৰিলোঁ।

৮। ল'ৰাটোৱে আপোনালৈ বাট চাই শুই পাৰিছে।

৯। চাকৰটোৱে ভাত ৰান্ধি আছিল।

১০। মিচেচে অলপ গৰম কৰি মোক খাবলৈ দিছিল।

১১। গাখীৰখিনিও তপতাই মোক অলপ খাবলৈ দিলে।

১২। বেছি হোৱা মাংসৰ তৰকাৰীখিনি বাতিত থৈ খৰাহীৰে ঢাকি থলে।

১৩। আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

১৪। আমি ভাত থাকোঁতে এটা বিৰাট বানপানী হৈছিল।

১৫। ৰেলেৰে আহোঁতে আমি অসংখ্য মৰাশ দেখিছিলোঁ।

১৬। যাওঁতে শোওঁতে সেই দৃশ্য প্ৰায়ে মনলৈ আহিছিল।

Digitized by Google

১৭। বঙাইগাওঁ পাওঁতেই বানপানীৰ খবৰ ওলাল।

১৮। গধূলি আঞ্চলিক বাতৰি শুনোঁতে সকলো স্পষ্ট হ'ল।

১৯। মেৰামতি কৰি থাকোঁতেই মথাউৰি ভাগিল।

২০। আৰ্থিক সাহায্য দিওঁতেই চৰকাৰৰ ধনভাণ্ডাৰ উদং হ'ল।

২১। খাদ্য শস্য আনোঁতে সাতদিনমান লাগিব।

২২। সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ।

২৩। মীনুৱে লেম জ্বলালত আমি ঘৰ সোমালোঁ।

২৪। মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলত আমি পাগঘৰলৈ গলোঁ।

২৫। চাহ খোৱা হলত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল।

২৬। বাতৰিবোৰ চোৱা হলত মৰো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ।

২৭। ২য় বাৰ পঢ়িলত সকলো বুজি পালে।

২৮। মীনুৱে ছবি আঁকিবলৈ কলত সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে।

২৯। ছবি অঁকা হলত মই তাক অংক কৰিবলৈ দিলোঁ।

Substitution Drill

১। আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

অসম

আমি অসম ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

চাই

আমি অসম চাই সোনকালে ঘূৰি আহিলোঁ।

Digitized by Google

উভতি

আমি অসম চাই সোনকালে উভতি আহিলোঁ।

২। দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ।

তাত

তাত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ।

কৰিলোঁ

তাত দুদিন থাকি কিবা কিবি কৰিবোঁ।

খালোঁ

তাত দুদিন থাকি কিবা কিবি খালোঁ।

৩। ছোৱালীজনীক হোষ্টেলত থৈ উভতি আহিলোঁ।

ঘূৰি

ছোৱালীজনীক হোষ্টেলত থৈ ঘূৰি আহিলোঁ।

ৰাখি

ছোৱালীজনীক হোষ্টেলত ৰাখি ঘূৰি আহিলোঁ।

৪। আমি খোৱা লোৱা কৰি বেলত উঠিলোঁ।

খোৱা বোৱা

আমি খোৱা বোৱা কৰি বেলত উঠিলোঁ।

খাইবৈ

আমি খাই বৈ বেলত উঠিলোঁ।

৫। ভুবনেশ্বৰত নামি এখন ৰিক্সা ললোঁ।

তাত

তাত নামি এখন ৰিক্সা ললোঁ।

লক্ষ্মীসাগৰ চ'ক

লক্ষ্মীসাগৰ চ'কত নামি এখন ৰিক্সা ললোঁ।

Digitized by Google

টেক্সি

লক্ষীসাগৰ চ'কত নামি এখন টেক্সি ললোঁ ।

৬ । ৰিক্সাৱালাক দুটকা দি বিদায় দিলোঁ ।

পইচা

ৰিক্স'ৱালাক পইচা দি বিদায় দিলোঁ ।

ভাৰা

ৰিক্সাৱালাক ভাৰা দি বিদায় দিলোঁ ।

কৰিলোঁ

ৰিক্সাৱালাক ভাৰা দি বিদায় কৰিলোঁ ।

৭ । মিচেচে অলপ গৰম কৰি মোক খাবলৈ দিছিল ।

গাখীৰ

মিচেচে গাখীৰ গৰম কৰি মোক খাবলৈ দিছিল ।

ল'ৰাইতক

মিচেচে গাখীৰ গৰম কৰি ল'ৰাইতক খাবলৈ দিছিল ।

৮ । আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল ।

কাশ্মীৰ

আমি কাশ্মীৰলৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল ।

তালৈ

আমি তালৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল ।

প্ৰায় শেষ

আমি তালৈ যাওঁতে বাৰিষা প্ৰায় শেষ হৈছিল ।

৯ । কন্ডাইগাওঁ পাওঁতেই বানপানীৰ খবৰ ওলাল ।

নিৰ্বাচনৰ

কন্ডাইগাওঁ পাওঁতেই নিৰ্বাচনৰ খবৰ ওলাল ।

Digitized by Google

থাকোঁতেই

বড়াইগাওঁত থাকোঁতেই নিৰ্বাচনৰ খবৰ পালা ।

১০। যেৰামতি কৰি থাকোঁতেই মথাউৰি ভাগিল ।

চিঙিল

যেৰামতি কৰি থাকোঁতেই মথাউৰি চিঙিল ।

চাই থাকোঁতেই

চাই থাকোঁতেই মথাউৰি চিঙিল ।

১১। আৰ্থিক সাহাৰ্য্য দিওঁতেই চৰকাৰৰ ধনভাণ্ডাৰ উদং হ'ল ।

শেষ

আৰ্থিক সাহাৰ্য্য দিওঁতেই চৰকাৰৰ ধনভাণ্ডাৰ শেষ হ'ল ।

টকা পইচা

আৰ্থিক সাহাৰ্য্য দিওঁতেই চৰকাৰৰ টকা পইচা শেষ হ'ল ।

১২। খাদ্য শস্য আনোঁতে সাতদিনমান লাগিব ।

নিওঁতে

খাদ্য শস্য নিওঁতে সাতদিনমান লাগিব ।

কিনোঁতে

খাদ্য শস্য কিনোঁতে সাতদিনমান লাগিব ।

১৩। সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি ঘৰলৈ আহিলোঁ ।

বজাৰলৈ

সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি বজাৰলৈ গলোঁ ।

ওলালোঁ

সূৰ্য অস্ত গ'লত আমি বজাৰলৈ ওলালোঁ ।

চাৰহঁত

সূৰ্য অস্ত গ'লত চাৰহঁত বজাৰলৈ ওলাল ।

Digitized by Google

১৪। মীনুৱে লেম জ্বলালত আমি ঘৰ সোমালোঁ ।

লগালত

মীনুৱে লেম লগালত আমি ঘৰ সোমালোঁ ।

ভিতৰ

মীনুৱে লেম লগালত আমি ভিতৰ সোমালোঁ ।

বাহিৰ

মীনুৱে লেম লগালত আমি বাহিৰ ওলালোঁ ।

১৫। মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলত আমি পাগঘৰলৈ গলোঁ ।

সিহঁত

মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলত সিহঁত পাকঘৰলৈ গ'ল ।

কলত

মাকে চাহ খাবলৈ কলত সিহঁত পাকঘৰলৈ গ'ল ।

১৬। ২য় বাৰ পঢ়িলত সকলো বুজি পালে ।

মাতিলত

২য় বাৰ মাতিলত সকলো বুজি পালে ।

আকৌ এবাৰ

আকৌ এবাৰ মাতিলত সকলো বুজি পালে ।

১৭। মীনুৱে কলত সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে ।

মাকে

মাকে কলত সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে ।

তাই

মাকে কলত তাই ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে ।

ললে

মাকে কলত তাই ছবি আঁকিবলৈ ললে ।

Digitized by Google

১৮। ছবি অঁকা হ'লত মই তাক অংক কৰিবলৈ দিলোঁ।

কলোঁ

ছবি অঁকা হ'লত মই তাক অংক কৰিবলৈ কলোঁ।

চোৱা হ'লত

ছবি চোৱা হ'লত মই তাক অংক কৰিবলৈ কলোঁ।

পঢ়িবলৈ

ছবি চোৱা হ'লত মই তাক পঢ়িবলৈ কলোঁ।

Contraction Drill

১। দিল্লীত দুদিন থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ।

দিল্লীত থাকি কিবা কিবি কিনিলোঁ।

২। ছোৱালীজনীক হোষ্টেলত থৈ উভতি আহিলোঁ।

ছোৱালীজনীক থৈ উভতি আহিলোঁ।

৩। ল'ৰাটোৱে অপোনালৈ বাট চাই চাই শুই পৰিছে।

ল'ৰাটোৱে বাট চাই চাই শুই পৰিছে।

৪। মিচেচে অলপ গৰম কৰি মোক খাবলৈ দিছে।

মিচেচে গৰম ক'ৰি মোক খাবলৈ দিছে।

৫। বেছি হোৱা মাংসৰ তৰকাৰীখিনি বাতিত থৈ ঢাকি থলে।

তৰকাৰীখিনি বাতিত থৈ ঢাকি থলে।

৬। আমি অসমলৈ যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

আমি যাওঁতে বাৰিষা আৰম্ভ হৈছিল।

Digitized by Google

৭। আমি তাত থাকোঁতে এটা বিৰাট বানপানী হৈছিল।
আমি থাকোঁতে এটা ব'নপানী হৈছিল।

৮। খাওঁতে শোওঁতে প্ৰায়ে সেই দৃশ্য মনলৈ আহিছিল।
খাওঁতে শোওঁতে প্ৰায়ে মনলৈ আহিছিল।

৯। আৰ্থিক সাহায্য দিওঁতেই চৰকাৰৰ ধনভাণ্ডাৰ উদং হ'ল।
সাহায্য দিওঁতেই ধনভাণ্ডাৰ উদং হ'ল।

১০। মাকে চাহ খাবলৈ মাতিলত আমি পাকঘৰলৈ গলোঁ।
মাকে মাতিলত আমি পাকঘৰলৈ গলোঁ।

১১। চাহখোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়াকোঠালৈ গ'ল।
চাহ খোৱা হ'লত মীনুহঁত গ'ল।

১২। বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ।
বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত ময়ো গলোঁ।

১৩। মীনুৱে ছবি আঁকিবলৈ কলত সি ছবি আঁকিবলৈ ধৰিলে।
মীনুৱে কলত সি আঁকিবলৈ ধৰিলে।

Transformation Drill

১। চাহ খোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল।
চাহ খাই মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল।

২। বাতৰিবোৰ চোৱা হ'লত ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ।
বাতৰিবোৰ চাই ময়ো সিহঁতৰ কাষলৈ গলোঁ।

৩। সিহঁতে ২য় বাৰ পঢ়িলত সকলো বুজি পালে।
সিহঁতে ২য় বাৰ পঢ়ি সকলো বুজি পালে।

Digitized by Google

Transposition Drill

১। আমি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰি সোনকালে উভতি আহিলোঁ ।
আমি সোনকালে উভতি আহি কাশ্মীৰ ভ্ৰমণ কৰিলোঁ ।

২। আমি খোৱা লোৱা কৰি বেলত উঠিলোঁ ।
আমি বেলত উঠি খোৱা লোৱা কৰিলোঁ ।

৩। মিচেচে গাখীৰ গৰম কৰি মোক খাবলৈ দিলে ।
মিচেচে মোক খাবলৈ দি গাখীৰ গৰম কৰিলে ।

৪। আমি বঙাইগাওঁ পাওঁতে বানপানীৰ খবৰ ওলাল ।
বানপানীৰ খবৰ ওলালত আমি বঙাইগাওঁ পালোঁ ।

৫। সূৰ্য অস্ত গ'লত সিহঁত ঘৰলৈ আহিল ।
সিহঁত ঘৰলৈ আহিলত সূৰ্য অস্ত গ'ল ।

৬। আমাৰ চাহ খোৱা হ'লত মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'ল ।
মীনুহঁত পঢ়া কোঠালৈ গ'লত আমাৰ চাহ খোৱা হ'ল ।

Digitized by Google

Unit XII : Lesson—63

Test Lesson—About the Sports

দীপক : ৰঞ্জন, তই ষ্টেডিয়ামলৈ নেযাৱ নে ?

Deepak : Ranjan, won't you go to the Stadium ?

ৰঞ্জন : অ' যাম । মই ভাতপানী খায়েই যাম । তই ওলাই আহিলিয়েই নেকি ?

Ranjan : Yes, (I) shall go. Immediately after taking food, I shall go Have you come being ready ?

দীপক : অ' ভাই । কালি গৈ পাওঁতে খেল আৰম্ভই হৈছিল ।

Deepak : Oh yes Yesterday when (I) was reaching, the playing started already.

ৰঞ্জন : কালি তই কেতিয়া গৈ ওলালি ?

Ranjan : When did you arrive (there) yesterday ?

দীপক : শান্তনুৱে প্ৰথম গ'লটো দিলত বৰ হৈ চৈ হ'ল । তাৰ অলপ আগতেই মই গৈ পাইছোঁ ।

Deepak : Santanu having scored the first goal, there was serions disturbance I reached there little earlier than that.

ৰঞ্জন : শান্তনুৱে কালি বঢ়িয়া খেলিলে

Ranjan : Santanu played

Digitized by Google

ভাই। টাউন ক্লাবৰ পেনাল্টিটো মাৰিও সি এটা গ'ল কৰিলে। তাৰ ক্ষহতেই মহম্মেদান স্পৰ্টিং জিকিল।

well yesterday. He scored another goal by kicking the Town Clup's panulty. It was for his credit that Mahemmedan sporting won.

দীপক : মহম্মেদান স্পৰ্টিঙে খুব ফাউল খেলে। ৰেফাৰীয়ে বৰ পক্ষপাতিত্ব কৰিছিল। কেইবাটাও ফাউল দেখিও এৰি দিলে। লাইন মেনে দেখুৱালতহে পেনাল্টিটো ধৰিলে।

Deepak : Mahemmedan Sporting p ay too much foul. The refree did much partiality. Even after having seen many fouls, the feferee left (them). After the lineman had shown he caught penulty.

ৰঞ্জ : আজিৰ আকৌ ভলিখেল খন কেনেকুৱা হয়? পৰ'হি খেলখন ড্ৰ আছিল। খেল চলি থাকোঁতে কিনকিনিয়া বৰষুণ আহিল। ফিল্ড টেক্‌টেকীয়া হ'ল। কোনো পক্ষই সুবিধা কৰিব নোৱাৰিলে। আজি মোকো নিৰ্বাচিত ৰাখিছে: মই এটা গেম খেলি আৰু

Ranjan : How shall be the volly match today ? The day btfore yesterday it was a draw. When the playing was continuing drizzling started. The field became slippery. None of the parties could take any

Digitized by Google

নেখেলোঁ । তই বেডমিন্টন খেলিবি চাগে ।	chance. Today (they) have kept me also in the reserve list. After playing one game, I won't play any more. You would perhaps play badminton. ?
দীপক : অ', মোৰ নামো দিছে তো ! মোৰ আকৌ বেটখন ভাঙিছে । পংকজে তাৰ বেটখন দিম বুলি কলত মই সন্মত দিলোঁ ।	Deepak : Oh yes, (the) have given my name. of course. My bat has broken. After pankaj having told that he would offer his bat, I gave consent.
ৰঞ্জন : তইঁতৰ খেলখন কেতিয়াকৈ হব ?	Ranjan : What your play will start ?
দীপক . অলপ দেৰি হব চাগে । লাইটৰ কানেকশ্যন বেয়া হৈছে । সেইবোৰ ঠিক কৰোতে সাতমান বাজিব ।	Deepak : (It) would perhaps be slightly late. The light-connection is out of order. While fixing them up (it) would be about 7 o'clock.

1. Give short replies :

(ক) ৰঞ্জন কিয় ষ্টেডিয়ামলৈ ওলাইছে ?

Digitized by Google

(খ) দীপক কিয় স্টেডিয়ামলৈ ওলাইছে ?

(গ) কালি দীপক কেতিয়া স্টেডিয়াম পালে ?

(ঘ) বল খেলত কোন জিকিল ?

(ঙ) ৰেফাৰীজনে নিৰপেক্ষা অৱলম্বন কৰিছিল নে ?

(চ) ঘোৰা পৰহিৰ ভলিখেলখন কি হ'ল ?

(ছ) কোনে বেডমিণ্টন খেলিব ?

(জ) ৰিজাৰ্ভত কোন আছে ?

(ঝ) বেডমিণ্টন কেইবজামানত আৰম্ভ হব ?

(ঞ) কি কাৰণে এই খেল পলমকৈ হব ?

2. Fill in the blanks :

(ক) সেইবোৰ ঠিক — —সাতমান থাকিব ।

(খ) খেলখন — — হব ?

(গ) পংকজে বেট — — বুলি — — মই খেলিবলৈ সম্মতি দিলোঁ ।

(ঘ) মই এটা গেম — — আৰু নেখেলোঁ ।

(ঙ) তই যাবলৈ — — আহিলিয়েই নেকি ?

(চ) শান্তনুৱে প্ৰথম গলটো — — বৰ হৈ চৈ হ'ল ।

(ছ) ৰেফাৰীয়ে কেইবাটাও ফাউল — — এৰি দিছে ।

(জ) খেল চলি— — কিনকিনিয়া বৰষুণ আহিল ।

(ঝ) বৰষুণ অলপ আগতে মই — — পাইছোঁ ।

(ঞ) টেলিগ্ৰামখন — — তাৰ মুখখন শেতা পৰিল ।

3. Join each pair of sentences into one using conjunctive participle -ই and maintain grammatical correctness :

(ক) মই ভাত খালোঁ । স্কুললৈ গলোঁ ।

(খ) তেওঁ এতিয়া শুইছে । তেওঁ অলপ আগতে আহি পাইছে ।

Digitized by Google

(গ তুমি তালৈ যোৱা। কামটো কৰা।

(ঘ) তই চিঠিখন দেগৈ। সোনকালে উত্তৰ আহিবি।

(ঙ) তেখেতে আগতে ইয়াতে আছিল। তেখেতে মহিলা কলেজত অধ্যাপনা কৰিছিল।

4. Join each pair of sentences using conjunctive participle -ওঁতে and maintain correctness :

(ক) আমি পাছেৰে গৈ আছোঁ। এনেতে ৰাস্তাত এটা দুৰ্ঘটনা দেখিলোঁ।

(খ) তেওঁ ভাত খাই আছে। সেই সময়তে বৰষুণ আহিল।

(গ তুমি তেতিয়া ভাত খাই আছা। এনেতে ঘণ্টা পৰিল।

(ঘ) মই কথাটো কলোঁ লগে লগেই তেওঁ গৰ্জি উঠিল।

(ঙ) তই আহ। লগত মৌসুকো আনিবি।

(চ) খেল চলি আছে। এনেতে বৰষুণ আহিল।

5. Join each pair of sentence by using -(ই)লত conjunctive and maintain correctness :

(ক) জোন উঠিল। তেতিয়া আমি ফুৰিবলৈ ওলালোঁ।

(খ) বুবুলে চিঞৰিবলৈ ধৰিলে। তেতিয়া আটায়ে তালৈ গ'ল।

(গ) ৮ বজাত চিনেমা শেষ হল। তেতিয়া সকলো ঘৰাঘৰি গ'ল।

(ঘ) সভাপতিয়ে ভাষণ আৰম্ভ কৰিলে। লগে লগে সকলো নীৰৱ হ'ল।

(ঙ) ৰেল আহি প্লেটফৰ্ম পালে। চাৰিওফালে হুলস্থূল লাগি পৰিল।

6. Change into negative (change finate verb).

(ক) মই কথাটো কৈ গুচি আহিলোঁ।

(খ, তেওঁ পুৰীত থাকি পঢ়াশুনা কৰিব।

(গ) তই স্কুললৈ গৈ খেলিবি।

Digitized by Google

(ঘ) তুমি দেউতাৰাক কৈ ইয়ালৈ আহিছিলা।

(ঙ) আপুনি আহোঁতে কিতাপ লৈ আহিব।

(চ) মোৰ ওভোতোঁতে পলম হব।

(ছ) তোমালোকে পঢ়োতে মনযোগ দি পঢ়িবা।

(জ) সূর্য অস্তগলত ভেট ফুলিল।

(ঝ) তেখেতে কলত মই কামটো কৰিলোঁ।

(ঞ) সভাপতিয়ে আৰম্ভ কৰিলত সকলো নীৰব হল।

7. Rewrite the following sentences giving the negative forms of underlined portions :

(ক) মই তালৈ গৈ ভাল কৰিলোঁ।

(খ) তেওঁ ইয়ালৈ আহি বৰ বেয়া কৰিলে।

(গ) তুমি মাৰাক কৈ ইয়ালৈ আহিবা।

(ঘ) তেওঁ আহি পাওঁতেই সভা আৰম্ভ হল।

(ঙ) বাতি পুৱালত চৰাইবোৰে কৰিলিয়াবলৈ ধৰিলে।

8. Change iuto interrogative :

(ক) বুবুলে ভাত খাই স্কুললৈ গ'ল।

(খ) দীপকে স্কুললৈ গৈ পঢ়িলে।

(গ) তুমি গৈ পাওঁতে খেল আৰম্ভ হ'ল।

(ঘ) দেউতাকে কলত সুশান্তই কামটো কৰিলে।

(ঙ) সদায় মাছ খাই খাই আমনি লাগিল।

Digitized by Google

Unit XIII : Lesson—64

If Prasanta Also Had Been to Assam

প্ৰশান্ত : চাৰ, আপোনাক কেইবা দিনো দেখা নাই। কৰবালৈ গৈছিল নেকি ?	Prasanta : Sir, (we) have not seen you for some days. Had you been to somewhere ?
হাজৰিকা : আমি অসমলৈ গৈছিলোঁ।	Hazarika : We had been to Assam.
প্ৰশান্ত : আগতে জনাহলে ময়ো গলোঁ হেতেন। আপোনালোক অসমৰ কোনখিনিলৈ গৈছিল নো ?	Prasanta : Had (I) known it earlier I also would have gone. To which part of Assam you had been to ?
হাজৰিকা : আমি শিৱশাগৰলৈ গৈছিলোঁ।	Hazarika : We had been to Sibsagar.
প্ৰশান্ত : তাত মোৰ বন্ধু এজন আছে। মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁ হেঁতেন। তেওঁ মোক চাবলগীয়া ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন।	Prasanta : I also have a friend there. I could have stayed in his house. He would have show me the worth seeing places.
হাজৰিকা : যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন। অসমৰ বান-	Hazarika : If you had been (there) it would have

Digitized by Google

পানীৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলাহেঁতেন।

been very nice. You could have written a story with the description of Assam's flood.

প্ৰশান্ত : আপুনি কোৱাহেঁতেন মই নিশ্চয় গ'লোঁহেঁতেন। মই যোৱাহেঁতেন ভন্টিহঁতকো লগত নিলোঁহেঁতেন। তেতিয়া চাৰ আপুনিও বাইদেউহঁতক নিনিলেহেঁতেন নে?

Prasanta . If you had told I would have certainly gone. Had I gone (teere) I would have taken my sisters Then sir, won't you have taken Madam and other ?

হাজৰিকা : এৰা, সকলোৱে একেলগে যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল লাগিলহেঁতেন! তুমি চাগৈ শিলঙলৈও গ'লাহেঁতেন? তাত বিডন, বিচপ জলপ্ৰপাত চাব পাৰিলাহেঁতেন।

Hazarika : Yes, If all had gone together it would have been very enjoyable. You would, have perhaps gone to Shillong also ? You could have seen Bidan, Bisop waterfalls

প্ৰশান্ত : হয় চাৰ, থকা মিলাতো একো অসুবিধা ন'হলহেঁতেন। মহাদেউৰ এটা ডাঙৰ হোটেল আছে। তাত কম খৰচতে থকা ঠাই পালোঁহেঁতেন। আপুনি

Prasanta : Yes sir, there would not have been any trouble in staying etc. (O) uncle owns a big hotel. We could have got accomodation

Digitized by Google

আমাৰ উপাচাৰ্যকো লগ পালেহেঁতেন।

there at cheap rate. You could have met our Vice-Chancellor.

Build up Drill

১। দেখা নাই।

কেইবা দিনো দেখা নাই।

আপোনাক কেইবা দিনো দেখা নাই।

চাৰ, আপোনাক কেইবা দিনো দেখা নাই।

২। গৈছিল নেকি ?

কৰবালৈ গৈছিল নেকি ?

আপোনালোক কৰবালৈ গৈছিল নেকি ?

৩। গৈছিলোঁ।

আমি গৈছিলোঁ।

আমি অসমলৈ গৈছিলোঁ।

৪। গলোঁহেঁতেন।

ময়ো গলোঁহেঁতেন।

জনাহলে ময়ো গলোঁহেঁতেন।

আগতে জনাহলে ময়ো গলোঁহেঁতেন।

৫। আপোনালোক গৈছিল।

আপোনালোক কোন ঠাইলৈ গৈছিল নো ?

আপোনালোক অসমৰ কোন ঠাইলৈ গৈছিল নো ?

Digitized by Google

৬। গৈছিলোঁ।

আমি গৈছিলোঁ।

আমি শিৱসাগৰলৈ গৈছিলোঁ।

৭। আছে।

বন্ধু এজন আছে।

তাত মোৰো বন্ধু এজন আছে।

৮। পাৰিলোঁহেঁতেন।

থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

মই থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

৯। দেখুৱালেহেঁতেন।

তেওঁ দেখুৱালেহেঁতেন।

তেওঁ মোক দেখুৱালেহেঁতেন।

তেওঁ মোক ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন।

তেওঁ মোক চাবলগীয়া ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন।

১০। হ'লহেঁতেন।

বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

তুমি যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

১১। পাৰিলাহেঁতেন।

লিখিব পাৰিলাহেঁতেন।

এটা গল্প লিখিব পাৰিলাহেঁতেন।

বানপানীৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলাহেঁতেন।

Digitized by Google

অসমৰ বানপানীৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলাহেঁতেন।

১২। ওলালোহেঁতেন।

নিশ্চয় ওলালোঁহেঁতেন।

মই নিশ্চয় ওলালোঁহেঁতেন।

আপুনি কোৱাহেঁতেন মই নিশ্চয় ওলালোঁহেঁতেন।

১৩। নিলোঁহেঁতেন।

লগত নিলোঁহেঁতেন।

ভন্টিহঁতকো লগত নিলোঁহেঁতেন।

মই যোৱাহেঁতেন ভন্টিহঁতকো লগত নিলোঁহেঁতেন।

১৪। নিনিলেহেঁতেন নে?

বাইদেউহঁতক নিনিলেহেঁতেন নে?

আপুনি বাইদেউহঁতক নিনিলেহেঁতেন নে?

তেতিয়া চাৰ, আপুনি বাইদেউহঁতক নিনিলেহেঁতেন নে?

১৫। লাগিলহেঁতেন।

বৰ ভাল লাগিলহেঁতেন।

একেলগে যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল লাগিলহেঁতেন।

এৰা, সকলোৱে একেলগে যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল লাগিলহেঁতেন

১৬। গলাহেঁতেন।

শিলঙলৈ গলাহেঁতেন।

তুমি চাগৈ শিলঙলৈও গলাহেঁতেন?

১৭। চাব পাৰিলাহেঁতেন।

তাত জলপ্ৰপাত চাব পাৰিলাহেঁতেন।

Digitized by Google

তাত বিডন বিচপ জলপ্ৰপাত চাব পাৰিলাহেঁতেন ।

১৮। নহ'লহেঁতেন ।

একো অসুবিধা নহ'লহেঁতেন ।

থকা মিলাতো একো অসুবিধা নহ'লহেঁতেন ।

হয় চাব, থকা মিলাতো একো অসুবিধা নহ'লহেঁতেন ।

Substitution Drill

১। (ক) আগতে জনাহলে ময়ো গলোঁহেঁতেন ।

জনাহেঁতেন

আগতে জনাহেঁতেন ময়ো গলোঁহেঁতেন ।

জানিব পাৰিলে

আগতে জানিব পাৰিলে ময়ো গলোঁহেঁতেন ।

(গ) আগতে জনাহলে ময়ো গলোঁহেঁতেন ।

ওলালোঁহেঁতেন

আগতে জনাহলে ময়ো ওলালোঁহেঁতেন ।

আহিলোঁহেঁতেন

আগতে জনাহলে ময়ো আহিলোঁহেঁতেন ।

২। (খ) মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন ।

তেখেতৰ

মই তেখেতৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন ।

তেওঁলোকৰ

মই তেওঁলোকৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন ।

Digitized by Google

তেখেতসকলৰ

মই তেখেতসকলৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

(খ) মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

উঠিব

মই তেওঁৰ ঘৰত উঠিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

(গ) মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

থাকিলোঁহেঁতেন

মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিলোঁহেঁতেন।

উঠিলোঁহেঁতেন।

মই তেওঁৰ ঘৰত উঠিলোঁহেঁতেন।

আলহী হলোঁহেঁতেন

মই তেওঁৰ ঘৰত আলহী হলোঁহেঁতেন।

৩। তেওঁ মোক চাবলগীয়া ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন।

পৰিদৰ্শন কৰিবলগীয়া

তেওঁ মোক পৰিদৰ্শন কৰিবলগীয়া ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন.

ভাল ভাল

তেওঁ মোক ভাল ভাল ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন।

৪। (ক) তুমি যোৱাহলে বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

যোৱাহেঁতেন

তুমি যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

অহাহেঁতেন

তুমি অহাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

Digitized by Google

থকাহেঁতেন

তুমি থকাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন ।

(খ) তুমি যোৱাহলে বৰ ভাল হ'লহেঁতেন ।

লাগিলহেঁতেন

তুমি যোৱাহলে বৰ ভাল লাগিলহেঁতেন ।

সুবিধা হ'লহেঁতেন

তুমি যোৱাহলে বৰ সুবিধা হ'লহেঁতেন ।

৫। (ক) অসমৰ বানপানীৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলাহেঁতেন ।

দুৰ্দশাৰ বৰ্ণনাৰে

অসমৰ দুৰ্দশাৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলাহেঁতেন ।

ধুমুহাৰ

অসমৰ ধুমুহাৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলাহেঁতেন ।

(খ) অসমৰ বানপানীৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলাহেঁতেন ।

ৰচিব

অসমৰ বানপানীৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প ৰচিব পাৰিলাহেঁতেন ।

Expansion Drill

১। আগতে জনাহলে ময়ো গলোঁহেঁতেন ।

আগতে জনাহলে ময়ো অসমলৈ গলোঁহেঁতেন ।

২। মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন ।

মই তেওঁৰ ঘৰত কেইদিনমান থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন ।

৩। তেওঁ মোক চাবলগীয়া ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন ।

তেওঁ মোক চাবলগীয়া ঠাইবোৰ ভালকৈ দেখুৱালেহেঁতেন ।

Digitized by Google

৪। তুমি যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল লাগিলহেঁতেন।

তুমি যোৱাহেঁতেন আমাৰ বৰ ভাল লাগিলহেঁতেন।

৫। আপুনি কোৱাহেঁতেন মই নিশ্চয় গলোঁহেঁতেন।

আপুনি মোক কোৱাহেঁতেন মই নিশ্চয় গলোঁহেঁতেন।

৬। মই যোৱাহেঁতেন ভনীহঁতকো লগত নিলোঁহেঁতেন।

মই অসমলৈ যোৱাহেঁতেন ভনীহঁতকো লগত নিলোঁহেঁতেন।

৭। আপুনিও বাইদেউহঁতক নিনিলেহেঁতেন নে?

আপুনি বাইদেউহঁতক লগত নিনিলেহেঁতেন নে?

৮। তুমি চাগৈ শ্বিলঙলৈও গ'লাহেঁতেন।

তুমি চাগৈ গুৱাহাটীৰ পৰা শ্বিলঙলৈও গ'লাহেঁতেন।

৯। থকা মেলাতো একো অসুবিধা নহ'লহেঁতেন।

থকামেলাতো আপোনাৰ একো অসুবিধা নহ'লহেঁতেন।

১০। তাত কম খৰচত থকাঠাই পালোঁহেঁতেন।

তাত আমি কম খৰচত থকাঠাই পালোঁহেঁতেন।

১১। আপুনি আমাৰ উপাচাৰ্যকো লগ পালেহেঁতেন।

আপুনি তাত আমাৰ উপাচাৰ্যকো লগ পালেহেঁতেন।

Negative Transformation

১। আগতে জনাহলে ময়ো গলোঁহেঁতেন।

আগতে জনাহলে ময়ো নগলেঁহেঁতেন।

২। মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব নোৱাৰিলোঁহেঁতেন।

Digitized by Google

৩। তেওঁ মোক ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন।
তেওঁ মোক ঠাইবোৰ নেদেখুৱালেহেঁতেন।

৪। তুমি যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।
তুমি যোৱাহেঁতে ন সিমান ভাল নহ'লহেঁতেন।

৫। তুমি লিখিব পাৰিলাহেঁতেন।
তুমি লিখিব নোৱাৰিলাহেঁতেন।

৬। আপুনি কোৱাহেঁতেন মই গুলালোঁহেঁতেন।
আপুনি কোৱাহেঁতেন মই নোলালোঁহেঁতেন।

৭। মই যোৱাহেঁতেন ভক্তিহঁতকো লগত নিলোঁহেঁতেন।
মই যোৱাহেঁতেন ভক্তিহঁতকো লগত নিনিলোঁহেঁতেন।

৮। তুমি চাগৈ শিলঙলৈ গলাহেঁতেন?
তুমি চাগৈ শিলঙলৈ নগ'লাহেঁতেন।

৯। আমি তাত থকাঠাই পালোঁহেঁতেন।
আমি তাত থকাঠাই নাপালোঁহেঁতেন।

EXERCISE

1. Fill in the blanks :

(ক) আগতে — — মযো গলোঁহেঁতেন।

(খ) আমি তেওঁৰ ঘৰত থাকিব — —।

(গ) তুমি — — বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

(ঘ) বানপানীৰ বৰ্ণনাৰে তুমি এটা গল্প — —।

Digitized by Google

(ঙ) মই — — ভন্টিহঁতকো লগত — —।

(চ) তেতিয়া চাৰ, আপুনিও বাইদেউহঁতক — — নে ?

(ছ) তুমি চাগৈ — — গ'লাহেঁতেন ?

(জ) তাত — — চাব পাৰিলাহেঁতেন ।

(ঝ) থকা — — তো একো অসুবিধা — —।

(ঞ) আপুনি আমাৰ উপাচাৰ্যকো লগ — —।

2. Provide the subject pronoun/noun at the appropriate place :

(ক) (   ) আগতে জনাহলে মেয়ো গলোঁহেঁতেন ।

(খ) (   ) তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলেহেঁতেন ।

(গ) (   ) চাগৈ শিলঙলৈও গ'লাহেঁতেন ।

(ঘ) (   ) কোৱাহেঁতেন নিশ্চয় ওলালোঁহেঁতেন ।

(ঙ) (   ) তাত জলপ্ৰপাত চাব পাৰিলাহেঁতেন ।

(চ) (   ) তাত কম খৰচতে থকা ঠাই পালোঁহেঁতেন ।

3. Change into negative :

(ক) আপুনি আমাক লগ পালেহেঁতেন ।

(খ) তুমি চাগৈ শিলঙলৈ গ'লাহেঁতেন ।

(গ) আপুনিও বাইদেউহঁতক নিলেহেঁতেন ।

(ঘ) তেওঁ মোক ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন ।

(ঙ) তুমি যোৱাহলে ভাল হ'লহেঁতেন ।

4. Form the past conditional verb-form from the following verb-roots following the formula given below :

Digitized by Google

Formula : Verbroot + past tense marker + personal marker + -হেঁতেন + 1st personal

(ক) খা-

(খ) কৰ-

(গ) নে-

(ঘ) শো-

(ঙ) পঢ়-

(চ) আহ-

(ছ) যা-

Vocabulary

বেইবা দিনো	'for several days'
কৰবালৈ	'somewhere'
জনাহলে	'If (I) knew'
কোনখিনি	'to which point, extent'
চাবলগীয়া	'worthseeing'
বর্ণনা	'description'
গল্প	'story'
কোবাহেঁতেন	'If (I) was told'
ওলালোঁ হেঁতেন	'I would have started, gone'
যোবাহেঁতেন	'If (I) went'
ভন্টিহঁত	'sister and others'

Digitized by Google

নিনিলেহেঁতেন	'(you) won't have taken'
সকলোৰে	'all
একলগে	'together'
লাগিলহেঁতেন	'it would have been felt'
বিডন বিচপ	'Names of two waterfalls'
জলপ্ৰপাত	'waterfall'
থকা-মিলা	'staying etc.'
অসুবিধা	'inconvenience'
হোটেল	'hotel'
কম খৰচ	'cheep rate'
থকা ঠাই	'accommodation'
পালোঁহেঁতেন	'(I) would have got'
উপাচাৰ্য	'Vice chancellor'
লগ পালেহেঁতেন	(you would have met'

Grammatical Notes

1. The use of past conditional verbs in the principal clause is introduced here. The rule is very simple. Only -হেঁতেন is added to the fully inflected simple past tense verbs. e.g. :

কৰিলোঁ-হেঁতেন

কৰিলা-হেঁতেন

কৰিলে-হেঁতেন

Digitized by Google

2. The verb in the subordinate clause is an infinate one. In this construction, '-আ+হলে' or '-আ+হেঁতেন' is added to the verbstem. :

কৰ্+আ+হেঁতেন>কৰাহেঁতেন

জান্+আ+হলে>জনাহলে

It is to be noted that the conditioning infinite verb ramains unchanged irrespective of the person of the subject.

Digitized by Google

Unit XIII : Lesson – 65

PICN!C

উষা : চিত্ৰলেখা, তই পিকনিকলৈ নগৈ বৰ ভুল কৰিলি। পিকনিক বৰ মজা হৈছিল। তই গলে পিকনিকৰ কথা কেতিয়া নাপাহৰিলিহেঁতেন।

Usha : Chitralekha, by not going to the picnic you did a mistake. The picnic was very amusing. Had you gone, you won't hav forgotten the picnic.

চিত্ৰলেখা : হয় নেকি ? মই তেনে বৰ মিচ কৰিলোঁ। মাৰ গা বেয়া। নহলে মই যেনে তেনে গলোঁহেঁতেন।

Chitralekha : Is it ? Then I missed a (chance). Had my mother not been unwell, I would have certainly gone

উষা : বৰা চাৰ না থাকিলে পিকনিক' তেল হ'লহেঁতেন। জান, চাহৰ গাখীৰখিনি ফাটি গৈছিল। বৰা চাৰে পিয়নটোক বজাৰলৈ নপঠালে চাহ খোৱা নহ'লহেঁতেন।

Usha : Had not Bora sir been there, the picnic would have been spoiled. (Do) you know, the milk for tea were spoiled. Had not Bora sir sent the peon to the market (our) taking of tea would not have been possible.

Digitized by Google

In Assamese

চিত্ৰলেখা : ভাত আজ্জা কোনে ৰান্ধিলে ?	Chitralekha : Who cooked meal ?
উষা : ভাতকেইটা বিনয়ে ৰান্ধিলে। সি মচলাপাতি ৰটি দিলে। বাইদেউ আৰু প্ৰমিলাই মাংসখন ৰান্ধিলে। তই গলে তই ৰান্ধিব পাৰিলিহেঁতেন। মাংসখন বৰ ভাল হোৱা নাছিল। আলু-কবিৰ তৰকাৰীখন কিন্তু বৰ সোৱাদ হৈছিল। ভজাখন অলপ অদা হৈছিল। পায়সো বিনয়ে ৰান্ধিলে। অৱশ্যে বাইদেৱে ৰান্ধিলে বেছি সোৱাদ হ'লহেঁতেন।	Usha : Binoy cooked the rice He grinded the spices. Madam and Pramila cooked the meat Had you gone (there) you could have cooked. The meat-curry was not very good. But the curry of potato and cabbage was tasteful. The salt in the fry was inadequate. Binoy cooked the payasa also But, if Madam cooked it would have been more tasteful.
চিত্ৰলেখা : জান, তইঁতে কলে, হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন ; তেওঁ থাকিলে বৰ মজা হ'লহেঁতেন। তেওঁ ক'লে প্ৰণীতাইঁতে নাচিলেহেঁতেন।	Chitralekha : (Do) you know, if you had told, Hema Madam would also have gone. Had she been there, it wpuld have been more interesting. Had she told, Pramila would have danced

Digitized by Google

উষা : প্ৰণীতাই নানা চিলেও ৰমা-হঁতে নাচিলে উৰ্মিলা বাই-দেৱেও গালে । কেমেৰা নিলে ফটো তুলিব পাৰিলোঁ-হেঁতেন ।	Usha : (Although) Pramila did not dance, Rama and others danced. Urmila madam also sang. Had (we) taken camera, (we) could have taken photoes.

Substitution Drill

১। তই পিকনিকলৈ নগৈ বৰ ভুল কৰিলি ।

ভাল

তই পিকনিকলৈ নগৈ বৰ ভাল কৰিলি ।

তুমি

তুমি পিকনিকলৈ নগৈ বৰ ভাল কৰিলা ।

আপুনি

আপুনি পিকনিকলৈ নগৈ বৰ ভাল কৰিলে ।

ভাষাকেন্দ্ৰ

আপুনি ভাষাকেন্দ্ৰলৈ নগৈ বৰ ভাল কৰিলে ।

২। পিকনিক বৰ মজা হৈছিল ।

ভাল

পিকনিক বৰ ভাল হৈছিল ।

খেলখন

খেলখন বৰ ভাল হৈছিল ।

৩। তই গলে পিকনিকৰ কথা কেতিয়াও নাপাহৰিলিহেঁতেন ।

Digitized by Google

থাকিলে

তই থাকিলে পিকনিকৰ কথা কেতিয়াও নাপাহৰিলিহেঁতেন।

ভাষাকেন্দ্ৰৰ কথা

তই থাকিলে ভাষাকেন্দ্ৰৰ কথা কেতিয়াও নাপাহৰিলিহেঁতেন।

তুমি

তুমি থাকিলে ভাষাকেন্দ্ৰৰ কথা কেতিয়াও নাপাহৰিলাহেঁতেন।

৪। মই তেনে বৰ মিচ কৰিলোঁ।

ভুল

মই তেনে বৰ ভুল কৰিলোঁ।

খুব

মই তেনে খুব ভুল কৰিলোঁ।

৫। মাৰ গা বেয়া নহলে মই যেনে তেনে গলোঁহেঁতেন।

দেউতাৰ

দেউতাৰ গা বেয়া নহলে মই যেনে তেনে গলোঁহেঁতেন।

মোৰ

মোৰ গা বেয়া নহলে মই যেনে তেনে গলোঁহেঁতেন।

জ্বৰ

মোৰ জ্বৰ নহলে মই যেনে তেনে গলোঁহেঁতেন।

৬। বৰষুণ না থাকিলে পিকনিক ভাল হ'লহেঁতেন।

ভেখেত

ভেখেত না থাকিলে পিকনিক ভাল হ'লহেঁতেন।

নহলে

তেওঁখেত নহলে পিকনিক ভাল হ'লহেঁতেন।

Digitized by Google

ভাল নহ'লহেঁতেন।

ভেখেত নহলে পিকনিক ভাল নহ'লহেঁতেন।

৭। জান, চাহৰ গাখীৰখিনি ফাটি গৈছিল।

কালিৰ গাখীৰ

জান, কালিৰ গাখীৰখিনি ফাটি গৈছিল।

চাহখিনি

জান, কালিৰ চাহখিনি ফাটি গৈছিল।

৮। ৰবা চাবে পিয়নটোক বজাবলৈ নপঠালে চাহ খোৱা নহ'লহেঁতেন।

তুমি

তুমি পিয়নটোক বজাবলৈ নপঠ'লে চাহ খোৱা নহ'লহেঁতেন।

ল'ৰাটোক

তুমি ল'ৰাটোক বজাবলৈ নপঠালে চাহ খোৱা নহ'লহেঁতেন।

পিকনিক

তুমি ল'ৰাটোক বজাবলৈ নপঠালে পিকনিক খোৱা নহ'লহেঁতেন।

৯। ভাত আঞ্জা কোনে ৰান্ধিলে ?

ভাত-পানী

ভাত-পানী কোনে ৰান্ধিলে ?

কৰিলে

ভাত-পানী কোনে কৰিলে ?

১০। সি মচলা পাতি বাটি দিলে।

বিনয়ে

বিনয়ে মচলা পাতি বটি দিলে।

Digitized by Google

পিয়াজখিনি

বিনয়ে পিয়াজখিনি বাটি দিলে।

কুটি দিলে

বিনয়ে পিয়াজখিনি কুটি দিলে।

১১। বাইদেউ আৰু প্ৰমিলাই মাংসখন বান্ধিলে।

আলুখন

বাইদেউ আৰু প্ৰমিলাই আলুখন বান্ধিলে।

পায়সখন

বাইদেউ আৰু প্ৰমিলাই পায়সখন বান্ধিলে।

তৰকাৰীখন

বাইদেউ আৰু প্ৰমিলাই তৰকাৰীখন বান্ধিলে।

১২। তই গলে তই বান্ধিব পাৰিলিহেঁতেন।

থাকিলে

তই থাকিলে তই বান্ধিব পাৰিলিহেঁতেন।

তুমি

তুমি থাকিলে তুমি বান্ধিব পাৰিলাহেঁতেন।

১৩। মাংসখন বৰ ভাল হোৱা নাছিল।

সিমান

মাংসখন সিমান ভাল হোৱা নাছিল।

সোৱাদ

মাংসখন সিমান সোৱাদ হোৱা নাছিল।

অদা

মাংসখন সিমান অদা হোৱা নাছিল।

১৪। আলু-কবিৰ তৰকাৰীখন কিন্তু বৰ সোৱাদ হৈছিল।

Digitized by Google

ভাল

আলু-কবিৰ তৰকাৰীখন কিন্তু বৰ ভাল হৈছিল।

অদা

আলু-কবিৰ তৰকাৰীখন কিন্তু বৰ অদা হৈছিল ।

ভজাখন

ভজাখন কিন্তু বৰ অদা হৈছিল।

১৫। অৱশ্য বাইদেৱে ৰান্ধিলে বেছি সোৱাদ হ'লহেঁতেন ।

তই

অৱশ্য তই ৰান্ধিলে বেছি সোৱাদ হ'লহেঁতেন ।

ভাল

অৱশ্যে তই ৰান্ধিলে বেছি ভাল হ'লহেঁতেন

কিন্তু

কিন্তু তই ৰান্ধিলে বেছি ভাল হ'লহেঁতেন ।

১৬। তইঁতে কলে হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন ।

চাৰে

চাৰে কলে হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন ।

মই

মই কলে হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন ।

ওলালহেঁতেন

মই কলে হেম বাইদেৱো ওলালহেঁতেন ।

১৭। তেওঁ থাকিলে বৰ মজা হ'লহেঁতেন ।

গলে

তেওঁ গলে বৰ মজা হলহেঁতেন।

Digitized by Google

ভাল

তেওঁ গলে বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

লাগিলহেঁতেন

তেওঁ গলে বৰ ভাল লাগিলহেঁতেন।

১৮। তেওঁ কলে প্ৰণীতাইঁতে নাচিলেহেঁতেন।

বাইদেৱে

বাইদেৱে কলে প্ৰণীতাহঁতে নাচিলেহেঁতেন।

তই

তই কলে প্ৰণীতাহঁতে নাচিলেহেঁতেন।

গীত গালে

তই কলে প্ৰণীতাহঁতে গীত গালেহেঁতেন।

১৯। প্ৰণীতাই নানাচিলেও ৰমাহঁতে নাচিলে।

নাগালেও

প্ৰণীতাই নাগালেও ৰমাহঁতে গালে।

নাবাহ্নিলেও

প্ৰণীতাই নাবাহ্নিলেও ৰমাহঁতে বাহ্নিলে।

২০। উৰ্মিলা বাইদেৱেও গালে।

নাচিলে

উৰ্মিলা বাইদেৱেও নাচিলে।

খেলিলে

উৰ্মিলা বাইদেৱেও খেলিলে।

২১। কেমেৰা নিলে ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

ললে

কেমেৰা ললে ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

Digitized by Google

থাকিলে

কেমেৰা থাকিলে ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন ।

লব

কেমেৰা থাকিলে ফটো লবপাৰিলোঁহেঁতেন ।

Transposition Drill

(a) To Negative

১। তই পিকনিকলৈ নগৈ বৰ ভুল কৰিলি ।

তই পিকনিকলৈ নগৈ বৰ ভুল নকৰিলি ।

২। পিকনিক বৰ মজা হৈছিল ।

পিকনিক বৰ মজা হৈ থকা নাছিল ।

৩। মই মিচ কৰিলোঁ ।

মই মিচ নকৰিলোঁ ।

৪। মাৰ গা বেয়া নহলে মই গলোঁহেঁতেন ।

মাৰ গা বেয়া নহলে মই নগলোঁহেঁতেন ।

৫। বৰা চাৰ না থাকিলে পিকনিক ভেল হ'লহেঁতেন ।

বৰা চাৰ নাথাকিলে পিকনিক ভেল নহ'লহেঁতেন ।

৬। গাখীৰখিনি ফাটি গৈছিল ।

গাখীৰখিনি ফাটি যোৱা নাছিল ।

৭। বৰা চাৰে পিয়নটোক বজাৰলৈ নপঠালে চাহ খোৱা হলহেঁতেন।

বৰা চাৰে পিয়নটোক বজাৰলৈ নপঠালে চাহ খোৱা নহ'লহেঁতেন।

Digitized by Google

৮। সি মচলা পাতি বটি দিলে।

সি মচলা পাতি বটি নিদিলে।

৯। প্ৰমিলাই মাংসখন ৰান্ধিলে।

প্ৰমিলাই মাংসখন নাৰান্ধিলে।

১০। তই গলে তই ৰান্ধিব পাৰিলিহেঁতেন।

তই গলে তই ৰান্ধিব নোৱাৰিলিহেঁতেন।

১১। তৰকাৰীখন বৰ সোৱাদ হৈছিল।

তৰকাৰীখন বৰ সোৱাদ হোৱা নাছিল।

১২। বাইদেৱে ৰান্ধিলে সোৱাদ হ'লহেঁতেন।

বাইদেৱে ৰান্ধিলে সোৱাদ নহ'লহেঁতেন।

১৩। তইঁতে কলে হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন।

তইঁতে কলে হেম বাইদেৱো নগ'লহেঁতেন।

১৪। তেওঁ থাকিলে বৰ মজা হ'লহেঁতেন।

তেওঁ থাকিলে বৰ মজা নহ'লহেঁতেন।

১৫। তেওঁ কলে প্ৰণীতাইতে নাচিলেহেঁতেন।

তেওঁ কলে প্ৰণীতাইতে নানাচিলেহেঁতেন।

১৬। কেমেৰা নিলে ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

কেমেৰা নিলেও ফটো তুলিব নোৱাৰিলোঁহেঁতেন।

(b) Negation of Infinate verbs.

১। মই পিকনিকলৈ গৈ ভুল কৰিলোঁ।

মই পিকনিকলৈ নগৈ ভুল কৰিলোঁ।

Digitized by Google

২। তেই গলে পিকনিকৰ কথা নাপাহৰিহেঁতেন।
তই নগলে পিকনিকৰ কথা নাপাহৰিলিহেঁতেন।

৩। বাইদেৱে বান্ধিলে সোৱাদ হ'লহেঁতেন।
বাইদেৱে নাবান্ধিলে সোৱাদ হ'লহেঁতেন।

৪। তই তে কলে হেম বাইদেউ গ'লহেঁতেন।
তই তে নকলে হেম বাইদেউ গ'লহেঁতেন।

৫। তেওঁ থাকিলে বৰ মজা হলহেঁতেন।
তেওঁ নাথাকিলে বৰ মজা হ'লহেঁতেন।

৬। তেওঁ কলে প্ৰণীতাইতে নাচিলেহেঁতেন।
তেওঁ নকলে প্ৰণীতাইতে নাচিলেহেঁতেন।

(c) To Interogative.

১। মই তেনে বৰ মিচ কৰিলোঁ।
মই তেনে বৰ মিচ কৰিলোঁ নেকি ?

২। চাব নাথাকিলে পিকনিক ভেল হ'লহেঁতেন।
চাব নাথাকিলে পিকনিক ভেল হ'লহেঁতেন নেকি ?

৩। গাখীৰখিনি ফাটি গৈছিল।
গাখীৰখিনি ফাটি গৈছিল নেকি ?

৪। পিয়নটোক নপঠালে চাহখোৱা নহ'লহেঁতেন।
পিয়নটোক নপঠালে চাহখোৱা নহ'লহেঁতেন নেকি ?

৫। সি মচলাখিনি বটি দিলে।
সি মচলাখিনি বটি দিলে নেকি ?

Digitized by Google

৬। ভজাখন অলপ অদা হৈছিল।
ভজাখন অলপ অদা হৈছিল নেকি ?

৭। পায়সো বিনয়ে ৰান্ধিলে।
পায়সো বিনয়ে ৰান্ধিলে নেকি ?

৮। বাইদেৱে ৰান্ধিলে বেছি সোৱাদ হ'লহেঁতেন।
বাইদেৱে ৰান্ধিলে বেছি সোৱাদ হ'লহেঁতেন নেকি ?

৯। তহঁতে কলে হেম বাইদেৱো গ লহেঁতেন।
তহঁতে কলে হেম বাইদেৱো গ লহেঁতেন নে ?

১০। তেওঁ কলে প্ৰণীতাহঁতে নাচিলেহেঁতেন।
তেওঁ কলে প্ৰণীতাহঁতে নাচিলেহেঁতেন নে ?

১১। উৰ্মিলা বাইদেৱেও গালে।
উৰ্মিলা বাইদেৱেও গালে নেকি ?

১২। কেমেৰা নিলে ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন।
কেমেৰা নিলে ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন নেকি ?

EXERCISE

1 Fill in the blanks :

(ক) তই পিকনিকলৈ — — বৰ ভাল কৰিলি।

(খ) তই গলে পিকনিকৰ কথা — — নাপাহৰিলিহেঁতেন।

(গ) মাৰ গা বেয়া — — মই যেনে তেনে গলোঁহেঁতেন।

(ঘ) ৰবা চাৰ নাথাকিলে পিকনিক তেল — —।

Digitized by Google

(ঙ) বৰা চাবে পিয়নটোক নপঠালে চাহ খোৱা — — ।

(চ) সি মচলা পাতি — — দিলে।

(ছ) তই — — তই বান্ধিব পাৰিলিহেঁতেন ।

(জ) ভজাখন অলপ — — হৈছিল ।

(ঝ) আলু-কবিৰ — — বৰ সোৱাদ হৈছিল ।

(ঞ) তেওঁ থাকিলে বৰ — — হ'লহেঁতেন ।

2. Change the finate verb into negative :

(ক) তই নগৈ বৰ ভাল কৰিলি ।

(খ) তেওঁ কলে প্ৰণীতাইতে নাচিলেহেঁতেন ।

(গ) প্ৰণীতাই নাচিলে ৰমাইঁতে নাচিলেহেঁতেন ।

(ঘ) তেওঁ থাকিলে বৰ মজা হ'লহেঁতেন ।

(ঙ) বৰা চাৰ নাথাকিলে পিকনিক ভেল হ'লহেঁতেন ।

(চ) তুমি ৰান্ধিলে বৰ সোৱাদ হ'লহেঁতেন ।

3. Change the infinate verb into negative :

(ক) মই গৈ ভুল কৰিলোঁ ।

(খ) বিনয়ে মচলা বটি দিলে মই ৰান্ধিলোঁহেঁতেন ।

(গ) বাইদেৱে ৰান্ধিলে বেছি সোৱাদ হলহেঁতেন ।

(ঘ) বাইদেৱে কলে প্ৰণীতাই নাচিলেহেঁতেন ।

ঙ মই পিকনিকলৈ গলে মাই খং কৰিলেহেঁতেন ।

4. Change the finate verb into positive :

(ক) তই গলে পিকনিকৰ কথা নাপাহৰিলিহেঁতেন ।

(খ) মা থাকিলে মই নগলোঁহেঁতেন ।

Digitized by Google

(গ) পিয়নটোক নপঠালে পিকনিক নহ'লহেঁতেন।

(ঘ তোমালোকে কলেও তাই নানাচিলেহেঁতেন।

(ঙ) কেমেৰা নিলেও ফটো তুলিব নোৱাৰিলোঁহেঁতেন।

5. Replace the underlined word/phrase by the new one given in brackets :

ক) মই যেনে তেনে বৰ মিচ কৰিলোঁ। (তুমি)

(খ) মাৰ গা বেয়া নহলে মই গলোঁহেঁতেন (মোৰ)

(গ) ৰবা চাৰ নাথাকিলে পিকনিক ভেল হ'লহেঁতেন। (আপুনি)

(ঘ) মাংসখন তাই ৰান্ধিলে। (চাহ)

(ঙ) বাইদেৱে ৰান্ধিলে বৰ সোৱাদ হ'লহেঁতেন। (মই)

(চ) প্ৰণা তাই নানাচিলেও ৰমাইতে নাচিলে। (মই)

Vocabulary

পিকনিক	'picnic'
মজা	'interesting'
মিচ কৰিলোঁ	'(I) missed'
যেনে তেনে	'at any cost'
ভেল হ'লহেঁতেন	'(it) would have been spoiled'
গাখীৰ	'milk'
ফাটি গৈছিল	'spoiled'
আঞ্জা	'curry (-liquid)'
ভাত	'rice'

Digitized by Google

মচলা পাতি	'spices etc.'
বটি দিলে	'grinded'
মাংসখৰ	'the meat curry
ৰান্ধিলে	'cooked'
কবি	'cabbage'
তৰকাৰী	'curry (= semi-solid)
অদা	'insufficient salty'
নাচিলেহেঁতেন	'(she/he) would have danced'
কেমেৰা	'camera'
ফটো তুলিব	'to take photograph'

Grammatical Notes

1. The formation of past conditional finate verbs reinforced here. The conditioning infinite verb may also end in ইলে। In the formation of the negative of the infinite verbs negative ন- is prefixed to it subject to the distant progressive vowel assimilation.

Digitized by Google

Unit XIII : Lesson—66

The Servant Escaped

শ্ৰীমতী হাজৰিকা : শুনিছেনে, আমাৰ চাকৰ ল'ৰাটো কালি পলাই গ'ল ! আপুনি অফিচলৈ যোৱাৰ পাছৰ পৰা সি নাই . তাৰ কোঠা সোমাই দেখোঁ, তাৰ কাপোৰ কানি একো নাই।	Mrs. Hazarika : Have you heard, our boy-servant has escaped yesterday. He is not here since you left for office. Having entered into his room, I saw that his garments etc. were not there.
শ্ৰী হাজৰিকা : বৰ আচৰিত কথা ! মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।	Mr. Hazarika : Strange ! I could not think that he would do it.
শ্ৰীমতী হাজৰিকা : মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ যে সি এনেকুৱা কিবা এটা কৰিব।	Mrs. Hazarika : But I knew it earlier that he would do like this.
শ্ৰী হাজৰিকা : তুমি যদি আগতে জানিছিলা মোক কলেই নকলা ?	Mr Hazarika : If you knew it earlier why did you not tell me ?
শ্ৰীমতী হাজৰিকা : আপোনাক যদি কলোহেঁতেন আপুনিয়েই	Mrs Hazarika : If (I) had told you what you

Digitized by Google

বা কি কৰিলেহেঁতেন ?	would have done ?
শ্ৰী হাজৰিকা : তুমি যদি আগতে মোক ইয়াৰ আভাস দিলাহেঁতেন মই তাক কঢ়া নজৰত ৰাখিলোঁহেঁতেন।	Mr. Hazarika : If you would have given me prior idea, I would have kept him in strict watch
শ্ৰীমতী হাজৰিকা : তাৰ মতি গতি লৰিছিল যেতিয়া 'স যেনে-তেনে এদিন পলালহেঁতেন। সি যেনিবা দুদিন আগতে গ'ল ক্ষতি কি ?	Mrs Hazarika : Since his attitude changed, he would have escaped one day That he has gone a few days earlier, what is the harm ?
শ্ৰী হাজৰিকা : ক্ষতি নাই ? মইহে জানো অন্য এটা চাকৰ ল'বা বিচাৰি পোৱা কিমান টান !	Mr Hazarika : No harm ? I only know how difficult it is to find out a new servant.
শ্ৰীমতী হাজৰিকা : আপুনি যদি পিয়নবোৰক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল স্থানীয় ল'ৰা আনি দিলেহেঁতেন ! ইয়াক ন ৰখাহলেই ভাল আছিল।	Mrs. Hazarika : If you would have asked the peons they would have brought a good local boy. It would have been better if he would not have been kept.

Digitized by Google

In Assamese

শ্ৰী হাজৰিকা : তোমালোকে যদি তাক আসৈ নিদিলাহেঁতেন, সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন। বুবুলে যদি তাক ৰঙা চোলাটো নিদিলেহেঁতেন সি কি পিন্ধি গ'লহেঁতেন ? যোৱা মাহৰ দৰমহাও তুমিয়েই তাক দিবলৈ ক'লা · যদি তাৰ হাতত টকা নপৰিলহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন ?

Mr. Hazarika : If you would not have given him indulgence he would not have done like this. If Bubul would not have given him the red shirt what he would have worn ? You only asked me to pay him (his) last month's salary. If money would not have come to his hand, how could he go ?

শ্ৰীমতী হাজৰিকা : যি হব লগা আছিল হ'ল। অন্য এটা ল'ৰা আপুনিও বিচাৰক। মযো ৰঞ্জুৰ দেউতাকক বিচাৰিবলৈ কম।

Mrs. Hazarika : What was due has happened. You also look for another boy. I shall also ask Ranju's father to look for.

Substitution Drill

১ (ক) শুনিছে যে, আমাৰ চাকৰ ল'ৰাটো পলাই গ'ল।

কামকৰা

শুনিছেনে, আমাৰ কামকৰা ল'ৰাটো পলাই গ'ল।

Digitized by Google

পিয়ন

শুনিছেনে, আমাৰ পিয়নটো পলাই গ'ল ।

(খ) শুনিছেনে, আমাৰ চাকৰ ল'ৰাটো পলাই গ'ল ।

গুচি

শুনিছেনে, আমাৰ চাকৰ ল'ৰাটো গুচি গ'ল ।

২। (ক) তাৰ কোঠা সোমাই দেখোঁ, তাৰ কাপোৰ কানি একো নাই।

কোঠালি

তাৰ কোঠালি সোমাই দেখোঁ, তাৰ কাপোৰ কানি একো নাই।

খোটালি

তাৰ খোটালি সোমাই দেখোঁ, তাৰ কাপোৰ কানি একো নাই।

(খ) তাৰ কোঠা সোমাই দেখোঁ, তাৰ কাপোৰ কানি একো নাই।

টালি-টোপোলা

তাৰ কোঠা সোমাই দেখোঁ, তাৰ টালি-টোপোলা একো নাই।

বয়বস্তু

তাৰ কোঠা সোমাই দেখোঁ, তাৰ বয়বস্তু একো নাই।

৩। (ক) মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।

ভবাই

মই ভবাই নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব ।

কল্পনাই কৰা

মই কল্পনাই কৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।

ধাৰণাই

মই ধাৰণাই কৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।

(খ) মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।

Digitized by Google

এনেখন

মই ভাবিবই পৰা না'ছিলোঁ যে সি এনেখন কৰিব।

এইটো

মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এইটো কৰিব।

৪। মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ যে সি এনেকুৱা কিবা এটা কৰিব।

এনে

মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ যে সি এনে কিবা এটা কৰিব।

এনে ধৰণৰ

মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ যে সি এনে ধৰণৰ কিবা এটা কৰিব।

৫। (ক) তুমি যদি আগতে জানিছিলা, মোক কলেই নকলা ?

গম পাইছিলা

তুমি যদি আগতে গম পাইছিলা, মোক কলেই নকলা ?

খ) তুমি যদি আগতে জানিছিলা, মোক কলেই নকলা ?

কোৱা নাছিলা

তুমি যদি আগতে জানিছিলা, মোক কলেই কোৱা নাছিলা ?

জনোৱা নাছিলা

তুমি যদি আগতে জানিছিলা মোক কলেই জনোৱা নাছিলা ?

৬। (ক) আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন ?

জনালোঁহেঁতেন

আপোনাক যদি জনালোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন ?

(খ) আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন ?

কিখন

আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কিখন কৰিলেহেঁতেন ?

Digitized by Google

কিতাপ

আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কিতাপ কৰিলেহেঁতেন ?

৭। সি যেনে তেনে এদিন পলালহেঁতেন।

যি কোনো প্ৰকাৰে

সি যি কোনো প্ৰকাৰে এদিন পলালহেঁতেন।

যি কোনো উপায়ে

সি যি কোনো উপায়ে এদিন পলালহেঁতেন।

৮। সি যেনিবা দুদিন আগতে গ'ল, ক্ষতি কি ?

পলাল

সি যেনিবা দুদিন আগতে পলাল, ক্ষতি কি ?

৯। মইহে জানো, অন্য এটা ল'ৰা বিচাৰি পোৱা কিমান টান।

উলিওৱা

মইহে জানো, অন্য এটা ল'ৰা বিচাৰি উলিওৱা কিমান টান।

লোৱা

মইহে জানো, অন্য এটা ল'ৰা বিচাৰিলোৱা কিমান টান।

১০। আপুনি যদি পিয়নবোৰক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল স্থানীয় ল'ৰা আনি দিলেহেঁতেন।

সিহঁতক

আপুনি যদি সিহঁতক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল স্থানীয় ল'ৰা আনি দিলেহেঁতেন।

ডাঙৰ

আপুনি যদি সিহঁতক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ডাঙৰ স্থানীয় ল'ৰা আনি দিলেহেঁতেন।

১১। ইয়াক ন কথাহলেই ভাল আছিল।

Digitized by Google

In Assamese

এই ল'ৰাটোক

এই ল'ৰাটোক ন ৰখাহ'লেই ভাল আছিল।

হ'লহেঁতেন

এই ল'ৰাটোক নৰখাহ'লেই ভাল হ'লহেঁতেন।

১২। তোমালোকে যদি তাক আসৈ নিদিলাহেঁতেন সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন।

প্ৰশ্ৰয়

তোমালোকে যদি তাক প্ৰশ্ৰয় নিদিলাহেঁতেন সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন।

এনে

তোমালোকে যদি তাক প্ৰশ্ৰয় নিদিলাহেঁতেন সি এনে নহ'লহেঁতেন।

১৩। বুবুলে যদি তাক ৰঙা চোলাটো নিদিলেহেঁতেন সি কি পিন্ধি গ'লহেঁতেন ?

ভাল চোলাটো

বুবুলে যদি তাক ভাল চোলাটো নিদিলেহেঁতেন সি কি পিন্ধি গ'লহেঁতেন।

পিন্ধিলেহেঁতেন।

বুবুলে যদি তাক ভাল চোলাটো নিদিলেহেঁতেন সি কি পিন্ধিলেহেঁতেন ?

১৪। যোৱামাহৰ দৰমহাও তুমিয়ে তাক দিবলৈ কলা।

ভাড়া

যোৱামাহৰ ভাড়াও তুমিয়ে তাক দিবলৈ কলা।

সিইঁতক

যোৱামাহৰ ভাড়াও তুমিয়ে সিইঁতক দিবলৈ কলা।

কৈছিলা

যোৱামাহৰ ভাড়াও তুমিয়ে সিইঁতক দিবলৈ কৈছিল।

Digitized by Google

১৫। যদি তাৰ হাতত টকা নপৰিলহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন ?

নাথাকিলহেঁতেন

যদি তাৰ হাতত টকা নাথাকিলহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন ?

নাপালেহেঁতেন

যদি সি টকা নাপালেহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন ?

পলালহেঁতেন

যদি সি টকা নাপালেহেঁতেন সি কেনেকৈ পলালহেঁতেন ?

১৬। যি হব লগা আছিল হ'ল।

আছে হব

যি হব লগা আছে হব।

লাগে

যি হব লাগে হব।

১৭। মরো বন্ধুৰ দেউতাকক চাবলৈ কম।

খবৰ কৰিবলৈ

মরো বন্ধুৰ দেউতাকক খবৰ কৰিবলৈ কম।

কৈছোঁ

মরো বন্ধুৰ দেউতাকক খবৰ কৰিবলৈ কৈছোঁ।

Variation Drill

১। মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।

সি এনে কৰিব বুলি মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ।

২। মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ যে সি এনেকুৱা কৰিব।

সি এনেকুৱা কৰিব বুলি মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ।

Digitized by Google

৩। তুমি যদি আগতে জানিছিলা মোক কলেই নকলা ?

মোক কলেই নকলা যদি তুমি আগতে জানিছিলা ?

৪। মইহে জানোঁ, অন্য এটা চাকৰ ল'বা বিচাৰি পোৱা কিমান টান।

অন্য এটা চাকৰ ল'বা বিচাৰি পোৱা কিমান টান মইহে জানোঁ।

৫। আপুনি যদি পিয়নবোৰক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল স্থানীয় ল'ৰা আনি দিলেহেঁতেন।

পিয়নবোৰে এটা ভাল ল'ৰা আনি দিলেহেঁতেন যদি আপুনি সিহঁতক কলেহেঁতেন।

৬। বুবুলে যদি তাক ৰঙা চোলাটো নিদিলেহেঁতেন সি কি ক'ৰলেহেঁতেন ?

সি কি কৰিলেহেঁতেন যদি বুবুলে তাক ৰঙা চোলাটো নিদিলেহেঁতেন ?

৭। যদি তাৰ হাতত টকা নপাৰলহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন ?

সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন যদি তাৰ হাতত টকা নপৰিলহেঁতেন ?

Transformation Drill

১। আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন ?

আপোনাক কোৱাহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন ?

২। তুমি যদি আগতে কলাহেঁতেন মই তাক কঢ়া নজৰত ৰাখিলোঁহেঁতেন।

তুমি আগতে কোৱাহেঁতেন, মই তাক কঢ়া নজৰত ৰাখিলোঁহেঁতেন।

৩। তেওঁ যদি আহিলহেঁতেন মই গলোঁহেঁতেন।

তেওঁ অহাহেঁতেন মই গলোঁহেঁতেন।

৪। মই যদি ভালকৈ পঢ়িলোঁহেঁতেন মই পাচ কৰিলোঁহেঁতেন।

মই ভালকৈ পঢ়াহেঁতেন পাচ কৰিলোঁহেঁতেন।

Digitized by Google

৫। তই যদি গলিহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

তই যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

৬। আপুনি যদি পিয়নবোৰক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল স্থানীয় ল'ৰা আনি দিলেহেঁতেন।

আপুনি পিয়নবোৰক কোৱাহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল স্থানীয় ল'ৰা আনি দিলেহেঁতেন।

৭। তোমালোকে যদি তাক আসৈ নিদিলাহেঁতেন সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন।

তোমালোকে তাক আসৈ নিদিয়াহেঁতেন সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন।

৮। বুবুলে যদি বৰ্ডা চোলাটো নিদিলেহেঁতেন সি কি পিন্ধি গ'লহেঁতেন?

বুবুলে বৰ্ডা চোলাটো নিদিয়াহেঁতেন সি কি পিন্ধি গ'লহেঁতেন?

৯। যদি তাৰ হাতত টকা নপৰিলহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন?

তাৰ হাতত টকা নপৰাহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন?

Transposition Drill

১। মই কিন্তু ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।

সি এনে কৰিব বুলি মই কিন্তু ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ।

২। যদি তুমি আগতে জানিছিলা মোক কেলেই নকলা?

মোক কেলেই নকলা যদি তুমি আগতে জানিছিলা?

৩। আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন!

আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন!

৪। মইহে জানো অন্য এটা চাকৰ বিচাৰি পোৱা কিমান টান।

অন্য এটা চাকৰ বিচাৰি পোৱা কিমান টান মইহে জানো।

Digitized by Google

EXERCISE

1. Rewrite the sentences after having done the transposition as per the model given below :

Model : মই কিন্তু ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব > সি এনে কৰিব বুলি ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ ।

(ক) যদি তʼৰ হাতত টকা নপৰিলহেঁতেন সি কেনেকৈ গʼলহেঁতেন ?

(খ) বুবুলে যদি তাক ৰঙা চোলাটো নিদিলেহেঁতেন সি কি পিন্ধি গʼলহেঁতেন ?

(গ) তোমালোকে যদি তাক আসৈ নিদিলাহেঁতেন সি এনেকুৱা নহʼলহেঁতেন ।

(ঘ) আপুনি যদি পিয়নবোৰক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল স্থানীয় লʼৰা আনি দিলেহেঁতেন ।

(ঙ) মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ যে সি এনেকুৱা কিবা এটা কৰিব ।

2. Transform as per the model below :

Model : তুমি যদি আগতে জানিছিলা, মোক কেলেই নকলা ?>তুমি যদি আগতে জানাহেঁতেন মোক কেলেই নকলা ?

(ক) আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন ?

(খ) তুমি যদি আগতে মোক আভাস দিলাহেঁতেন মই তাক কথা নজনাব ৰাখিলোঁহেঁতেন ।

(গ) আপুনি যদি পিয়নবোৰক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল স্থানীয় লʼৰা আনি দিলেহেঁতেন ।

(ঘ) তোমালোকে যদি তাক আসৈ নিদিলাহেঁতেন সি কেতিয়াও এনেকুৱা নহʼলহেঁতেন ।

(ঙ) বুবুলে যদি তাক ৰঙা চোলাটো নিদিলেহেঁতেন সি কি পিন্ধি গʼলহেঁতেন ?

Digitized by Google

(চ) যদি তাৰ হাতত টকা নাথাকিলহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন ?

3. Change the tense of the finite verb into remote past/ present :

(ক) আমাৰ চাকৰ স'ৰাটো কালি পলাই গ'ল ।

(খ) আপুনি অফিচলৈ যোৱাৰ পাছৰ পৰা সি নাই ।

(গ) তাৰ কোঠা সোমাই দেখোঁ, তাৰ কাপোৰ কানি একো নাই ।

(ঘ) মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব ।

(ঙ) তুমি যদি আগতে জানিছিলা মোক কেলেই নকলা ?

Vocabulary

পলাই গ'ল	'escaped, fled away'
অফিচ	'office'
কাপোৰ কানি	'clothes etc.'
এনেকুৱা, এনে	'such'
কঢ়া	'strict'
মতিগতি	'movement, behaviour'
যদি	'as it'
বিচাৰি	'searching'
পাছ	'back, after'
আচৰিত	'surprising, strange'
কেলেই	'why'
নজৰ	'watch'
যেনেতেনে	'anyhow'
ক্ষতি	'harm'

Digitized by Google

টান	'hard, difficult'
স্থানীয়	'local'
আসৈ	'indulgence'
এনেকুৱা	'this type'
ৰঙা চোলা	'red shirt'
দৰমহা	'salary'
হবলগা	'due to happen'

Grammatical Notes

1. Complex sentences with the finite verb in past conditional are introduced here. If the two past conditional sentences as conjoined by 'যদি' the finite verb of the subordinate clause also shall be in concord with the grammatical person of the subject in the subordinate clause, eg. :

যদি তই কলিহেঁতেন, মই গলোঁহেঁতেন ।

যদি তুমি কলাহেঁতেন, মই গলোঁহেঁতেন ।

যদি আপুনি কলেহেঁতেন মই গলোঁহেঁতেন ।

Digitized by Google

Unit XIII : Lesson—67

Revised Lesson

১। আপোনালোক কৰবালৈ গৈছিল নেকি ? আপোনালোক অসমৰ কোন-খিনিলৈ গৈছিল নো ?

২। তই পিকনিকলৈ নগৈ বৰ ভুল কৰিলি।

৩। আপুনি অফিচলৈ যোৱাৰ পাছৰ পৰা সি নাই।

৪। মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব। মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ যে সি এনে কৰিব। তাৰ কোঠা সোমাই দেখোঁ, তাৰ কাপোৰ কানি একো নাই। মইহে জানো অন্য এটা চাকৰ ল'ৰা বিচাৰি পোৱা কিমান টান।

৫। মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন। শ্বিলঙত কম খৰচত থকা ঠাই পালোঁহেঁতেন। আগতে জনাহলে ময়ো গলোঁহেঁতেন। মই যোৱাহেঁতেন অন্টিইতকো লগত নিলোঁহেঁতেন। মাৰ গা বেয়া নহলে মই গলোঁ-হেঁতেন। কেমেৰা নিলে ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

৬। তই গলে পিকনিকৰ কথা নাপাহৰিলিহেঁতেন। তই গলে তই ৰান্ধিব পাৰিলিহেঁতেন।

৭। (ক) তুমি চাগৈ শ্বিলঙলৈ গলোঁহেঁতেন। তাত বিভিন্ন বিচপ চাব পাৰিলাহেঁতেন। অসমৰ বানপানীৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলাহেঁতেন।

(খ) তুমি যদি আগতে জানিছিলা মোক কেলেই নকলা ? তুমি যদি আগতে মোক আভাস দিলাহেঁতেন, মই তাক কড়া নজৰত ৰাখিলোঁহেঁতেন।

Digitized by Google

৮। তেওঁ মোক চাবলগীয়া ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন । তাত আমাৰ উপাচাৰ্যকো লগ পালেহেঁতেন । আপোনালোকৰ থকা মেলাতো কোনো অসুবিধা নহ'লহেঁতেন ।

৯। (ক) তুমি যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন । সকলোৱে একেলগে যোৱাহলে বৰ ভাল লাগিলহেঁতেন । ৰঙা চাহ নাথাকিলে পিকনিক তেল হ'লহেঁতেন । বৰা চাহে পিয়নটোক বজাৰলৈ নপঠালে চাহ খোৱা নহ'লহেঁতেন । বাইদেৱে পায়স ৰান্ধিলে বোধ সোৱাদ হ'লহেঁতেন । তইঁতে কলে হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন । তেওঁ থাকিলে বৰ মজা হ'লহেঁতেন । তেওঁ কলে প্ৰণীতাইতে নাচিলেহেঁতেন ।

(খ) আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন ? আপুনি যদি পিয়নবোৰক কলেহেঁতেন, সিহঁতে এটা ভাল স্থানীয় ল'ৰা বিচাৰি দিলেহেঁতেন । তোমালোকে যদি তাক আসৈ নিদিলাহেঁতেন সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন । বুবুলে যদি তাক ৰঙা চোলাটো নিদিলেহেঁতেন সি কি পিন্ধি গ'লহেঁতেন ? যদি তাৰ হাতত টকা নাথাকিলহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন ?

১০। তাৰ মতিগতি লৰিছিল যেতিয়া সি এদিন যেনে তেনে পলালহেঁতেন ।

১১। ইয়াক নৰখাহলেই ভাল আছিল ।

১২। যি হব লগা আছিল হ'ল ।

Substitution Drill

১। আপোনালোক কৰবালৈ গৈছিল নেকি ?

তই

তই কৰবালৈ গৈছিলি নেকি ?

Digitized by Google

তুমি

তুমি কৰবালৈ গৈছিলা নেকি ?

২। আপোনালোক অসমৰ কোনখিনিলৈ গৈছিল নে ?

উৰিষ্যা

আপোনালোক উৰিষ্যাৰ কোনখিনিলৈ গৈছিল নে ?

কলৈ

আপোনালোক উৰিষ্যাৰ কলৈ গৈছিল নো ?

তুমি

তুমি উৰিষ্যাৰ কলৈ গৈছিলা নো ?

৩। তই পিকনিকলৈ নগৈ বৰ ভুল কৰিলি।

কোণাৰ্কলৈ

তই কোণাৰ্কলৈ নগৈ বৰ ভুল কৰিলি।

গৈ

তই কোণাৰ্কলৈ গৈ বৰ ভুল কৰিলি।

ভাল

তই কোণাৰ্কলৈ গৈ বৰ ভাল ক'ৰিলি।

৪। আপুনি অফিচলৈ যোৱাৰ পাছৰ পৰা সি নাই।

বজাৰলৈ

আপুনি বজাৰলৈ যোৱাৰ পাছৰ পৰা সি নাই।

সময়ৰ

আপুনি বজাৰলৈ যোৱাৰ সময়ৰ পৰা সি নাই।

আগৰ পৰা

আপুনি বজাৰলৈ যোৱাৰ আগৰ পৰা সি নাই।

৫। মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।

Digitized by Google

ভবাই

মই ভবাই নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।

জনাই

মই জনাই নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।

৬। মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ যে সি এনে কিবা এটা কৰিব।

তেওঁ

তেওঁ কিন্তু আগতে জানিছিল যে সি এনে কিবা এটা কৰিব।

এনে কাম

তেওঁ কিন্তু আগতে জানিছিল যে সি এনে কাম কৰিব।

৭। তাৰ কোঠা সোমাই দেখোঁ, তাৰ কাপোৰ কানি একো নাই।

দীপাৰ

দীপাৰ কোঠা সোমাই দেখোঁ, তাইৰ কাপোৰ কানি একো নাই।

বয়বস্তু

দীপাৰ কোঠা সোমাই দেখোঁ, তাইৰ বয়বস্তু একো নাই।

৮। মইহে জানোঁ অন্য এটা চাকৰ ল'বা বিচাৰি পোৱা কিমান টান।

তেওঁ

তেওঁহে জানে অন্য এটা চাকৰ ল'বা বিচাৰি পোৱা কিমান টান।

কঠিন

তেওঁহে জানে অন্য এটা চাকৰ ল'বা বিচাৰি পোৱা কিমান কঠিন।

৯। মই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

তুমি

তুমি তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলাহেঁতেন।

Digitized by Google

তই
তই তেওঁৰ ঘৰত থাকিব পাৰিলিহেঁতেন।
খাব
তই তেওঁৰ ঘৰত খাব পাৰিলিহেঁতেন।

১০। আগতে জনাহলেময়ো গলোঁহেঁতেন।
গীতাও
আগতে জনাহলে গীতাও গ'লহেঁতেন।
জানিলে
আগতে জানিলে গীতাও গ'লহেঁতেন।
জনাহেঁতেন
আগতে জনাহেঁতেন গীতাও গ'লহেঁতেন।
আহিলহেঁতেন
আগতে জনাহেঁতেন গীতাও আহিলহেঁতেন।

১১। মই যোৱাহেঁতেন ভণ্টিহঁতকো নিলোঁহেঁতেন।
আনিলোঁহেঁতেন
মই যোৱাহেঁতেন ভণ্টিহঁতকো আনিলোঁহেঁতেন।
মাতিলোঁহেঁতেন
মই যোৱাহেঁতেন ভণ্টিহঁতকো মাতিলোঁহেঁতেন।
তাই
তাই যোৱাহেঁতেন ভণ্টিহঁতকো মাতিলাহেঁতেন।

১২। কেমেৰা দিলে ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন।
দিয়াহেঁতেন
কেমেৰা দিয়াহেঁতেন ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

Digitized by Google

নিয়াহলে

কেমেৰা নিয়াহলে ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন ।

পাৰিলিহেঁতেন

কেমেৰা নিয়াহলে ফটো তুলিব পাৰিলিহেঁতেন ।

১৩ তই গলে পিকনিকৰ কথা নাপাহৰিলিহেঁতেন ।

ভাষাকেন্দ্ৰ

তই গলে ভাষাকেন্দ্ৰৰ কথা নাপাহৰিলিহেঁতেন ।

তুমি

তুমি গলে ভাষাকেন্দ্ৰৰ কথা নাপাহৰিলাহেঁতেন ।

যোৱাহলে

তুমি যোৱাহলে ভাষাকেন্দ্ৰৰ কথা নাপাহৰিলাহেঁতেন ।

যোৱাহেঁতেন

তুমি যোৱাহেঁতেন ভাষাকেন্দ্ৰৰ কথা নাপাহৰিলাহেঁতেন ।

১৪ । তই গলে ৰান্ধিব পাৰিলিহেঁতেন ।

তুমি

তুমি গলে তুমি ৰান্ধিব পাৰিলাহেঁতেন ।

মই

মই গলে মই ৰান্ধিব পাৰিলোঁহেঁতেন ।

যোৱাহলে

মই যোৱাহলে মই ৰান্ধিব পাৰিলোঁহেঁতেন ।

১৫ । তুমি চাগৈ খিলঙলৈ গ'লাহেঁতেন ।

আপুনি

আপুনি চাগৈ খিলঙলৈ গ'লহেঁতেন ।

Digitized by Google

বোধকৰোঁ

আপুনি বোধকৰোঁ শ্বিলঙলৈ গ'লহেঁতেন।

১৬। তাত বিডন্ত বিচপ চাব পাৰিলাহেঁতেন।

জলপ্ৰপাত

তাত জলপ্ৰপাত চাব পাৰিলাহেঁতেন।

দেখিলাহেঁতেন

তাত জলপ্ৰপাত দেখিলাহেঁতেন।

১৭। অসমৰ বানপানীৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলাহেঁতেন।

পাৰিলিহেঁতেন

অসমৰ বানপানীৰ বৰ্ণনাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলিহেঁতেন।

কথাৰে

অসমৰ বানপানীৰ কথাৰে এটা গল্প লিখিব পাৰিলিহেঁতেন।

১৮। তুমি যদি আগতে মোক আভাস দিলাহেঁতেন মই তাক কড়া নজৰত ৰাখিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

জনালাহেঁতেন

তুমি যদি আগতে মোক জনালাহেঁতেন মই তাক কড়া নজৰত ৰাখিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

তই

তই যদি আগতে মোক জনালিহেঁতেন মই তাক কড়া নজৰত ৰাখিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

১৯। তেওঁ মোক চাবলগীয়া ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন।

ভাল ভাল

তেওঁ মোক ভাল ভাল ঠাইবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন।

ছবিবোৰ

তেওঁ মোক ভাল ভাল ছবিবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন।

Digitized by Google

চাৰে

চাৰে মোক ভাল ভাল ছবিবোৰ দেখুৱালেহেঁতেন।

২০। আপোনালোকৰ থকামেলাতো কোনো অসুবিধা নহ'লহেঁতেন।

তোমালোকৰ

তোমালোকৰ থকামেলাতো কোনো অসুবিধা নহ'লহেঁতেন।

অহাযোৱা

তোমালোকৰ অহাযোৱাতো কোনো অসুবিধা নহ'লহেঁতেন।

নাছিল

তোমালোকৰ অহাযোৱাতো কোনো অসুবিধা নাছিল।

২১। তুমি যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

যোৱাহলে

তুমি যোৱাহলে বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

গলে

তুমি গলে বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

থাকিলে

তুমি থা'কলে বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

২২। সকলোৱে একেলগে যোৱাহলে বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

গলে

সকলোৱে একেলগে গলে বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

যোৱাহেঁতেন

সকলোৱে একেলগে যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

আছিল

সকলোৱে একেলগে যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল আছিল।

২৩। বৰষা চাব নাথাকিলে পিকনিক ভাল হ'লহেঁতেন।

Digitized by Google

নথকাহলে

ৰবা চাৰ নথকাহলে পিকনিক ভাল হ'লহেঁতেন ।

নথকাহেঁতেন

ৰবা চাৰ নথকাহেঁতেন পিকনিক ভাল হ'লহেঁতেন ।

তেখেত

তেখেত নথকাহেঁতেন পিকনিক ভাল হ'লহেঁতেন ।

২৪ । বাইদেৱে পায়স ৰান্ধিলে বেছি সোৱাদ হ'লহেঁতেন ।

ভাল

বাইদেৱে পায়স ৰান্ধিলে বেছি ভাল হ'লহেঁতেন ।

ৰন্ধাহলে

বাইদেৱে পায়স ৰন্ধাহলে বেছি ভাল হ'লহেঁতেন ।

ৰন্ধাহেঁতেন

বাইদেৱে পায়স ৰন্ধাহেঁতেন বেছি ভাল হ'লহেঁতেন ।

২৫ । তহঁতে কাল হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন ।

তই

তই কলে হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন ।

কোৱাহলে

তই কোৱাহলে হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন

কোৱাহেঁতেন

তই কোৱাহেঁতেন হেম বাইদেৱো গ'লহেঁতেন ।

ময়ো

তই কোৱাহেঁতেন ময়ো গ'লোঁহেঁতেন

১৬ । তেওঁ থাকিলে_ বৰ মজা হ'লহেঁতেন ।

Digitized by Google

গলে

তেওঁ গলে বৰ মজা হ'লহেঁতেন।

যোৱাহলে

তেওঁ যোৱাহলে বৰ মজা হ'লহেঁতেন।

যোৱাহেঁতে

তেওঁ যোৱাহেঁতেন বৰ মজা হ'লহেঁতেন।

২৭। আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন ?

তেখেতক

তেখেতক যদি কলোঁহেঁতেন তেখেতেই বা কি কৰিলেহেঁতেন ?

তোমাক

তোমাক যদি কলোঁহেঁতেন তুমিয়েই বা কি কৰিলাহেঁতেন ?

২৮। আপুনি যদি পিয়নবোৰক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল ল'ৰা বিচাৰি দিলেহেঁতেন।

তুমি

তুমি যদি পিয়নবোৰক কলাহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল ল'ৰা বিচাৰি দিলেহেঁতেন।

তই

তই যদি পিয়নবোৰক কলিহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল ল'ৰা বিচাৰি দিলেহেঁতেন।

২৯। তোমালোকে যদি তাক আসৈ নিদিলাহেঁতেন সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন।

প্রশ্রয়

তোমালোকে যদি তাক প্রশ্রয় নিদিলাহেঁতেন সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন।

Digitized by Google

তই

তই যদি তাক প্ৰশ্ৰয় নিদিলিহেঁতেন সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন।

৩০। যদি তাক হাতত টকা নাথাকিলহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন ?

তেখেতৰ

যদি তেখেতৰ হাতত টকা নাথাকিলহেঁতেন তেখেত কেনেকৈ গ'লহেঁতেন ?

কলৈ

যদি তেখেতৰ হাতত টকা নাথাকিলহেঁতেন তেখেত কলৈ গ'লহেঁতেন ?

৩১। তাৰ মতিগতি লৰিছিল যেতিয়া সি এদিন যেনে তেনে পলালহেঁতেন।

ল'ৰাটোৰ

ল'ৰাটোৰ মতিগতি লৰিছিল যেতিয়া সি এদিন যেনেতেনে পলালহেঁতেন।

যি কোনো প্ৰকাৰে

ল'ৰাটোৰ মতিগতি লৰিছিল যেতিয়া স এদিন যি কোনো প্ৰকাৰে পলালহেঁতেন।

৩২। ইয়াক নৰখাহলেই ভাল আছিল।

হ'লহেঁতেন

ইয়াক নৰখাহলেই ভাল হ'লহেঁতেন।

নৰখাহেঁতেন

ইয়াক নৰখাহেঁতেন ভাল হ'লহেঁতেন।

ৰখাহেঁতেন

ইয়াক ৰখাহেঁতেন ভাল হ'লহেঁতেন।

Digitized by Google

Transformation Drill

১। তই গলে পিকনিকৰ কথা নাপাহৰিলিহেঁতেন।

যদি তই গলিহেঁতেন পিকনিকৰ কথা নাপাহৰিলিহেঁতেন।

২। আগতে জনাহলে ময়ো গলোঁহেঁতেন।

যদি আগতে জানিলোঁহেঁতেন ময়ো গলোঁহেঁতেন।

৩। মই যোৱাহেঁতেন ভন্টিহঁতকো লগত নিলোঁহেঁতেন।

যদি মই গলোঁহেঁতেন ভন্টিহঁতকো লগত নিলোঁহেঁতেন।

৪। মাৰ গা বেয়া নহলে মই গলোঁহেঁতেন।

যদি মাৰ গা বেয়া নহ'লহেঁতেন মই গলোঁহেঁতেন।

৫। কেমেৰা নিলে ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

যদি কেমেৰা নিলোঁহেঁতেন ফটো তুলিব পাৰিলোঁহেঁতেন।

৬। যদি আগতে মোক আভাস দিলাহেঁতেন মই তাক কড়া নজৰত ৰাখিলোঁহেঁতেন।

আগতে মোক আভাস দিয়াহেঁতেন মই তাক কড়া নজৰত ৰাখিলোঁহেঁতেন।

৭। তুমি যদি আগতে জানিছিলা মোক কেলেই নকলা ?

তুমি যদি আগতে জনাহলে মোক কেলেই নকলা ?

৮। তুমি যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

যদি তুমি গ'লাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

৯। বৰষুণ নাথাকিলে পিকনিক ভাল হ'লহেঁতেন।

যদি বৰষুণ নাথাকিলহেঁতেন পিকনিক ভাল হ'লহেঁতেন।

১০। চাহৰে পিয়নটোক বজাৰলৈ নপঠালে চাহ খোৱা নহ'লহেঁতেন।

যদি চাহৰে পিয়নটোক বজাৰলৈ নপঠালেহেঁতেন চাহ খোৱা ন'হলহেঁতেন।

Digitized by Google

১১। তেওঁ কলে প্ৰণীতাইঁতে নাচিলেহেঁতেন।

যদি তেওঁ কলোহঁতেন প্ৰণীতাহঁতে নাচিলেহেঁতেন।

১২। তেওঁ থাকিলে বৰ মজা হ'লহেঁতেন।

যদি তেওঁ থাকিলহেঁতেন বৰ মজা হ'লহেঁতেন।

১৩। আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন?

আপোনাক কোৱাহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন?

১৪। আপুনি যদি পিয়নবোৰক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল ল'ৰা বিচাৰি দিলেহেঁতেন।

আপুনি পিয়নবোৰক কোৱাহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল ল'ৰা বিচাৰি দিলেহেঁতেন।

১৫। তোমালোকে যদি তাক আসৈ নিদিলাহেঁতেন সি এনে নহ'লহেঁতেন।

তোমালোকে তাক আসৈ নিদিয়াহেঁতেন সি এনে নহ'লহেঁতেন।

১৬। বুবুলে যদি তাক ৰঙা চোলাটো নিদিলেহেঁতেন সি কি পিন্ধিলেহেঁতেন?

বুবুলে তাক ৰঙা চোলাটো নিদিয়াহেঁতেন সি কি পিন্ধিলেহেঁতেন?

১৭। যদি তাৰ হাতত টকা নাথাকিলহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন?

তাৰ হাতত টকা নাথকাহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন?

১৮। ইয়াক নৰখাহলেই ভাল আছিল।

যদি ইয়াক নাৰাখিলোঁহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

Transposition Drill

১। মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।

সি এনে কৰিব বুলি মই ভাবিবই পৰা নাছিলোঁ।

Digitized by Google

In Assamese

২। মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ যে সি এনে কৰিব।
সি এনে কৰিব বুলি মই কিন্তু আগতে জানিছিলোঁ।

৩। মইহে জানো অন্য এটা ল'ৰা বিচাৰি পোৱা কিমান টান।
অন্য এটা ল'ৰা বিচাৰি পোৱা কিমান টান মইহে জানো।

৪। তুমি যদি আগতে জানিছিলা মোক কেলেই নকলা ?
মোক কেলেই নকলা যদি তুমি আগতে জানিছিলা ?

৫। তুমি যদি আগতে মোক আভাস দিলাহেঁতেন তাক কথা নজৰত ৰাখিলোঁহেঁতেন।
তাক কথা নজৰত ৰাখিলোঁহেঁতেন তুমি যদি আগতে মোক আভাস দিলাহেঁতেন।

৬। আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন ?
আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন ?

৭। তোমালোকে যদি তাক আসৈ নিদিলাহেঁতেন সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন।
সি এনেকুৱা নহ'লহেঁতেন তোমালোকে যদি তাক আসৈ নিদিলাহেঁতেন।

৮। যদি তাৰ হাতত টকা নাথাকিলহেঁতেন সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন ?
সি কেনেকৈ গ'লহেঁতেন যদি তাৰ হাতত টকা নাথাকিলহেঁতেন ?

Digitized by Google

Unit XIII : Lesson—68

Test Lesson—MAGIC

বৰ্ণালী : জান মৃদুলা, আমি কালি যাদুখেল চাবলৈ গৈছিলোঁ। তই যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

Barnali : Do you know Mridula, we had been to see the magic yesterday. Had you gone there it would have been better.

মৃদুলা : তইঁত কাৰ লগত গৈছিলি ?

Mridula : With whom did you go ?

বৰ্ণালী : আমি তাৰৈৰ লগত গৈছিলোঁ। মা থকাহেঁতেন মাও লগত গ'লহেঁতেন। হুচেনৰ যাদু বৰ বঢ়িয়া। তেওঁ ছোৱালী এজনীক ডিঙিত কাটি দিয়ে। পাছত ছোৱালীজনী মানুহৰ মাজৰ পৰা উঠি আহে তই দেখা-হেঁতেন সেই দৃশ্য কেতিয়াও নাপাহৰিলিহেঁতেন

Barnali : We went with our friend's father. Had mother been there she would have also gone. Hussain's magic is very interesting. He beheads a girl. Afterwards the girl comes out from the audiance. Had you seen (it), you would have never forgotten.

মৃদুলা : তইঁত শেষলৈ আছিলি নে ?

Mridula : Did you stay till the end ?

Digitized by Google

In Assamese

বৰ্ণালী : নাই, আমি শেষলৈ নাছিলোঁ। আমি মাজমানতে উঠি গলোঁ।

Barnali : No, we did not stay till the end. We left in the middle.

মৃদুলা : যদি মই থাকিলোঁহেঁতেন, তহঁতকো শেষলৈ ৰাখিলোঁহেঁতেন। তহঁতে ছাতি নিছিলি নে ?

Mridula . Had I been there, I would have kept you till the end. Did you take umbrella ?

বৰ্ণালী : নাই, আমি ছাতি নিয়া নাছিলোঁ। ছাতি নিয়াহেঁতেন আমি নিতিতিলোঁহেঁতেন। হুচেইনে যদি সাপ গিলি খোৱা খেলটো দেখুৱালেহেঁতেন সকলোৱে আচৰিত হ'লহেঁতেন

Barnali : No, we did not take umbrella. Had we taken umbrella we would not have wet. Had Hussain shown the play of swallowing the snake, everyone would have been astonished.

মৃদুলা : হুচেইনে তাচপাতৰ খেল দেখুৱাইছিল নে ? তই চাগৈ তাচপাতৰ খেল চাই ভাল পালিহেঁতেন। তই কিজানি দুই এটা শিকিব পাৰিলিহেঁতেন।

Mridula : Did Hussain show the magic of playing cards. You would have probably got much interest in the playing cards game. You could have learnt one or two.

বৰ্ণালী : হুচেইনে এটা কণীখেল দেখুৱালে। কণীটো মাটিত ইফালৰ পৰা বাগৰি সিফাললৈ

Barnali : Hussain had shown an egg play. The egg rolls on the ground

Digitized by Google

যায়; পানীত চকচকৈ ঘূৰে।

from one end to the other. It rolles fast in water.

মৃদুলা : অ' সেইটো ! তেনেই সহজ খেল। তয়ো দেখুৱাব পাৰিবি। কণীৰ চোকোৰা এটাৰ ভিতৰত চিনাজোঁক এডাল সুমুৱাই দিবি। তাৰ পাছত মমেৰে মুখখন বন্ধ কৰি দিবি। কণীৰ ভিতৰত জোঁকডাল বগাই ফুৰিব। ফলত কণীটোও ঘূৰিব। তই দেখিলে বৰ ৰং পালি-হেঁতেন।

Mridula : Oh, that one ! Very easy play. You could also show. You will keep one leech inside one egg-shell. Afterwards close the hole by wax. The leech inside the egg shell shall be climbing. As a result the egg also shall roll. Had you seen, you would have got much pleasure.

Test Item

1. Give short answers :

(ক) কোন যাদু চাবলৈ গৈছিল ?

(খ) কোনে যাদু দেখুৱাইছে ?

(গ) কি কি যাদু দেখুৱা হ'ল ?

(ঘ) কণীখেল কেনেকৈ কৰে ?

(ঙ) বৰ্ণালীহঁত শেষলৈ আছিল নে ?

(চ) ৰবযুণত কোন কিয় তিতিছিল ?

Digitized by Google

2 Fill in the blanks :

(ক) কণীৰ — — এটাৰ ভিতৰ জোক সুমুৱাই দিয়া হয়।

(খ) কণীৰ ভিতৰত জোকডাল — — ফুৰিব ।

(গ) তই দেখিলে বৰ — — পালিহেঁতেন।

(ঘ) কণীটো পানীত —— কৈ·ঘূৰে ।

(ঙ) হুচেইনে যদি সাপ — — খেলটো দেখুৱালেহেঁতেন।

(চ) তেওঁ ছোৱালী এজনীৰ — — কাটি দিছিল ।

3. Substitute the underlined words by the new ones given in the brackets :

(ক) মা থকাহেঁতেন মাও গ লহেঁতেন । (মই, তুমি)

(খ) তই দেখাহেঁতেন সেই দৃশ্য কেতিয়াও নাপাহৰিলিহেঁতেন । (তুমি, আপুনি)

(গ) যদি মই থাকিলো হেঁতেন তইঁতকো শেষলৈ বা খলোহেঁতেন । (তেখেত, তই)

(ঘ) হুচেইনে যদি সাপ গিলিখোৱা খেলটো দেখুৱালেহেঁতেন সকলো আচৰিত হ'লহেঁতেন । (তই, সি)

(ঙ) তই চাগে তাচপাতৰ খেল চাই ভাল পালিহেঁতেন । (মা, তেখেত)

4. Transform as per the models :

Model A —মই থকাহেঁতেন তইঁতকো ৰাখিলোঁহেঁতেন > যদি মই থাকিলোঁহেঁতেন, তইঁতকো ৰাখিলোঁহেঁতেন ।

(ক) মা থকাহেঁতেন ময়ো গলোঁহেঁতেন ।

(খ) তই যোৱাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন ।

(গ) তই থকাহেঁতেন সেই দৃশ্য তই নাপাহৰিলিহেঁতেন ।

Digitized by Google

(ঘ) বৰা চাৰ নথকাহেঁতেন সকলো ভেল হ'লহেঁতেন।

(ঙ) ছোৱালীজনীক আচলতে কটাহেঁতেন তাই নাবাচিলহেঁতেন।

(চ) ছাতি নিয়াহেঁতেন আমি বৰষুণত নিতিতিলাহেঁতেন।

Model B—যদি মই থাকিলোঁহেঁতেন, তইঁতকো শেষলৈ ৰাখিলোঁহেঁতেন > মই থকাহেঁতেন তইঁতকো শেষলৈ ৰাখিলোঁহেঁতেন।

(ক) ছুচেইনে যদি সাপখোৱা খেলটো দেখুৱালেহেঁতেন সকলোৱে আচৰিত হ'লহেঁতেন।

(খ) তই যদি কণীখেলটো দেখিলিহেঁতেন, কেতিয়াও নাপাহৰিলিহেঁতেন।

(গ) তুমি যদি দেখিলাহেঁতেন, তুমি বৰ ৰং পালাহেঁতেন।

(ঘ) আপোনাক যদি কলোঁহেঁতেন, আপুনিয়েই বা কি কৰিলেহেঁতেন?

(ঙ) আপুনি যদি পিয়নবোৰক কলেহেঁতেন সিহঁতে এটা ভাল স্থানীয় ল'ৰা বিচাৰি দিলেহেঁতেন।

(চ) মই যদি জানিলোঁহেঁতেন ময়ো গলোঁহেঁতেন।

Model C—তুমি আগতে জনাহেঁতেন মোক জনাব লাগিছিল > তুমি আগতে জানিলে মোক জনাব লাগিছিল।

(ক) তোমালোকে তাক আগে নিদিয়াহেঁতেন সি এনে নহ'লহেঁতেন।

(খ) ইয়াক নৰখাহেঁতেন বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

(গ) তেওঁ যোৱাহেঁতেন বৰ মজা হ'লহেঁতেন।

(ঘ) সকলোৱে একেলগে যোৱাহলে বৰ ভাল হ'লহেঁতেন।

(ঙ) তই কোৱাহেঁতেন আমি আহিলোঁহেঁতেন।

5. Add the word at appropriate place:

(ক) তাৰ পাছত মুখ বন্ধ কৰি দিবি। মমেৰে

Digitized by Google

In Assamese

(খ) তই বৰ বং পালিহেঁতেন। দেখিলে

(গ) তই চাগৈ তাচ পাতৰ খেল ভাল পালিহেঁতেন। চাই

(ঘ) তই দুই এটা শিকিব পাৰিলিহেঁতেন। কিজানি

(ঙ) আমি উঠি গলোঁ। মাজ মানতে

Digitized by Google

Unit XIV : Lesson—69

Bubul's Reactions to Assam-visit

মই এদিন বুবুলক সুধিলোঁ, "বুবুল, অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?" সি কলে, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল দেউতা ।" মই আকৌ সুধিলোঁ, "কোনটো বস্তুৱে তোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে ?" সি উত্তৰ দিলে, "জয়সাগৰ পুখুৰী আৰু জয় দৌলে । দুয়োটাই সতী জয়মতীৰ আত্মত্যাগৰ কথা সোঁৱৰায় ।" মই ঘূৰাই সুধিলোঁ, "সতী জয়মতী কোননো ?" সি কলে, "সতী জয়মতী মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ ঘৈণীয়েক । তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে চাওদাঙৰ হাতত প্ৰাণ সমৰ্পণ কৰিছিল ।"

One day I asked Bubul, "Bubul, how did you enjoy Assam ?' He replied, "I enjoyed very much father." I again asked, ' which thing could impress in your mind too deeply ?" He replied, "the Joysagar tank and Joydoul (impressed in my mind. Both remind me of the sacrifice of Sati Joymati." I again asked, ' who is Sati Joymati ?'' He said, "Sati Joymati is the wife of king Gadadharsingha. She breathed her last in the hands of the royal constables for the welfare of her husband."

এইবাৰ মাকে সুধিলে, "বুবুল, কচোন বাৰু, তেওঁক কিয় ৰজাই শাস্তি দিছিল ?" বুবুলে কলে "ল'ৰা ৰজাই সিংহাসনত উঠি দেশৰ প্ৰতাপী যুৱৰাজ

This time his mother asked, "Bubul, please tell, why did the king awarded her punishment ?" Bubui

Digitized by Google

সকলক অংগক্ষত কৰাবলৈ ধৰিলে। জয়মতীৰ গিৰিয়েক তেতিয়া কৰবালৈ পলাই গ'ল বজাই তেতিয়া গদাপাণিৰ সন্ধান উলিয়াবলৈ জয়মতীক শাস্তি দিছিল" মাকে আকৌ প্ৰশ্ন কৰিলে, "জয়মতীৰ শেষত কি হ'ল ?" বুবুলে কলে, "সাতদিন নিৰ্যাতন ভুগি জয়মতীয়ে ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে।"

told, "The young king, having come to the throne, started to wound the powerful youths of the royal family. Then Joymati's husband flied away to some unknown place. Then the king punished Joymati in order to get the whereabout Gadapani" The mother again enquired, "what happened to Jaymoti finally ?" Bubul told, "having sufferred for seven days, Jaymoti breathed her last"

Build-up Drill

১। কেনে লাগিল ?

অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?

বুবুল, অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?

মই সুধিলো, "বুবুল, অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

মই এদিন বুবুলক সুধিলো, "বুবুল, অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

২। ভাল লাগিল দেউতা।

Digitized by Google

মোৰ বৰ ভাল লাগিল দেউতা।

সি কলে, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল দেউতা।"

৩। সাঁচ বহুৱাইছে।

কোনটো বস্তুৱে সাঁচ বহুৱাইছে।

কোনটো বস্তুৱে তোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে।

মই আকৌ সুধিলোঁ, "কোনটো বস্তুৱে তোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে?"

৪। জয়মতী কোননো?

সতী জয়মতী কোননো?

মই ঘূৰাই সুধিলোঁ, "সতী জয়মতী কোননো?"

৫। গদাধৰ সিংহৰ ঘৈণীয়েক।

মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ ঘৈণীয়েক।

সতী জয়মতী মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ ঘৈণীয়েক।

সি কলে, "সতী জয়মতী মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ ঘৈণীয়েক।"

৬। শাস্তি দিছিল।

তেওঁক কিয় শাস্তি দিছিল?

বুবুল কচোন, তেওঁক কিয় সাস্তি দিছিল?

এইবাৰ মাকে সুধিলে, "বুবুল কচোন, তেওঁক কিয় শাস্তি দিছিল?"

৭। অংগক্ষত কৰাবলৈ ধৰিলে।

যুৱৰাজ সকলক অংগক্ষত কৰাবলৈ ধৰিলে।

ল'ৰা ৰজাই যুৱৰাজ সকলক অংগক্ষত কৰাবলৈ ধৰিলে।

বুবুলে কলে, "লৰা ৰজাই যুৱৰাজ সকলক অংগক্ষত কৰাবলৈ ধৰিলে।"

৮ শেষত কি হ'ল?

জয়মতীৰ শেষত কি হ'ল?

Digitized by Google

মাকে আকৌ প্ৰশ্ন কৰিলে, "জয়মতীৰ শেষত কি হ'ল ?"

৯। ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে।

জয়মতীয়ে ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে।

সাতদিন নিৰ্যাতন ভুগি জয়মতীয়ে ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে।

বুবুলে কলে, "সাতদিন নিৰ্যাতন ভুগি জয়মতীয়ে ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে।"

Substitution Drill

১। মই এদিন বুবুলক সুধিলোঁ, "অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

সুধিছিলোঁ

মই এদিন বুবুলক সুধিছিলোঁ, "অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

প্ৰশ্ন কৰিলোঁ

মই এদিন বুবুলক প্ৰশ্ন কৰিলোঁ, "অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

ঠাইখন

মই এদিন বুবুলক প্ৰশ্ন কৰিলোঁ, "ঠাইখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

শিৱসাগৰখন

মই এদিন বুবুলক প্ৰশ্ন কৰিলোঁ, "শিৱসাগৰখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

২। সি উত্তৰ দিলে, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল দেউতা।"

কলে

সি কলে, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল দেউতা।"

জনালে

সি জনালে, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল দেউতা।"

Digitized by Google

উত্তৰ দিছিল

সি উত্তৰ দিছিল, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল দেউতা "

৩। (ক) মই আকৌ সুধিলোঁ।

পুণৰ

মই পুণৰ সুধিলোঁ

ঘূৰাই

মই ঘূৰাই সুধিলোঁ।

(খ) কোনটো বস্তুৱে তোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে ?

কথাই

কোনটো কথাই তোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে ?

বিষয়

কোনটো বিষয়ে তোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে ?

৪। (ক) জয়সাগৰ পুখুৰী আৰু জয়দৌলে মোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে।

গভীৰভাৱে

জয়সাগৰ পুখুৰী আৰু জয়দৌলে মোৰ মনত গভীৰভাৱে সাঁচ বহুৱাইছে।

গভীৰভাৱে ৰেখাপাত কৰিছে

জয়সাগৰ পুখুৰী আৰু জয়দৌলে মোৰ মনত গভীৰভাৱে ৰেখাপাত কৰিছে।

(খ) জয়সাগৰ পুখুৰী আৰু জয়দৌলে মোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে।

শিবসাগৰ পুখুৰী আৰু শিবদৌলে

শিবসাগৰ পুখুৰী আৰু শিবদৌলে মোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে।

কাৰেংঘৰ আৰু তলা তলঘৰে

কাৰেংঘৰ আৰু তলা তলঘৰে মোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে।

Digitized by Google

In Assamese

৫। (ক) দুয়োটাই সতী জয়মতীৰ আত্মত্যাগৰ কথা সোঁৱৰায়।

আত্মাহুতিৰ

দুয়োটাই সতী জয়মতীৰ আত্মাহুতিৰ কথা সোঁৱৰায়।

মহত্বৰ

দুয়োটাই সতী জয়মতীৰ মহত্বৰ কথা সোঁৱৰায়।

(খ) দুয়োটাই সতী জয়মতীৰ আত্মত্যাগৰ কথা সোঁৱৰায়।

মনত পেলায়

দুয়োটাই সতী জয়মতীৰ আত্মত্যাগৰ কথা মনত পেলায়।

মনলৈ আনে

দুয়োটাই সতী জয়মতীৰ আত্মত্যাগৰ কথা মনলৈ আনে।

৬। (ক) সতী জয়মতী মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ ঘৈণীয়েক।

ৰাণী

সতী জয়মতী মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ ৰাণী।

পাটৰাণী

সতী জয়মতী মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ পাটৰাণী।

পাটমাদৈ

সতী জয়মতী মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ পাটমাদৈ।

(খ) সতী জয়মতী মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ ঘৈণীয়েক।

স্বৰ্গদেৱ

সতী জয়মতী স্বৰ্গদেৱ গদাধৰ সিংহৰ ঘৈণীয়েক।

৭। (ক) তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে প্ৰাণ সমৰ্পণ কৰিছিল।

নিমিত্তে

তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ নিমিত্তে প্ৰাণ সমৰ্পণ কৰিছিল।

Digitized by Google

কাৰণে

তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ কাৰণে প্ৰাণ সমৰ্পণ কৰিছিল।

(খ) তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে চাণ্ডাণ্ডৰ হাতত প্ৰাণ সমৰ্পণ কৰিছিল।

ত্যাগ কৰিছিল

তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে চাণ্ডাণ্ডৰ হাতত প্ৰাণ ত্যাগ কৰিছিল।

হেৰুৱাইছিল

তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে চাণ্ডাণ্ডৰ হাতত প্ৰাণ হেৰুৱাইছিল

৮। এইবাৰ মাকে সুধিলে, "তেওঁক কিয় ৰজাই শাস্তি দিছিল ?"

ককায়েক

এইবাৰ ককায়েকে সুধিলে, "তেওঁক কিয় ৰজাই শাস্তি দিছিল ?"

দিলে

এইবাৰ ককায়েকে সুধিলে, "তেওঁক কিয় ৰজাই শাস্তি দিলে ?"

প্ৰশ্নকৰিলে

এইবাৰ ককায়েকে প্ৰশ্ন কৰিলে, "তেওঁক কিয় ৰজাই শাস্তি দিলে?"

৯। বুবুলে কলে, "গদা পাণিৰ সন্ধান উলিয়াবলৈ ৰজাই জয়মতীক শাস্তি দিছিল।"

জনালে

বুবুলে জনালে, "গদাপাণিৰ সন্ধান উলিয়াবলৈ ৰজাই জয়মতীক শাস্তি দিছিল।"

দিলে

বুবুলে জনালে, "গদাপাণিৰ সন্ধান উলিয়াবলৈ ৰজাই জয়মতীক শাস্তি দিলে।"

খবৰ উলিয়াবলৈ

বুবুলে জনালে, "গদাপাণিৰ খবৰ উলিয়াবলৈ ৰজাই জয়মতীক শাস্তি দিলে।"

Digitized by Google

১০। মাকে আকৌ প্ৰশ্ন কৰিলে, "জয়মতীৰ শেষত কি হ'ল ?"

সুধিলে

মাকে আকৌ সুধিলে, "জয়মতীৰ শেষত কি হ'ল ?"

১১। বুবুলে কলে, "সাতদিন নিৰ্যাতন ভুগি তেওঁ ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে ।"

উত্তৰ দিলে

বুবুলে উত্তৰ দিলে, "সাতদিন নিৰ্যাতন ভুগি তেওঁ ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে ।"

মৰিল

বুবুলে উত্তৰ দিলে, "সাতদিন নিৰ্যাতন ভুগি তেওঁ মৰিল ।"

Contraction Drill

১। মই এদিন বুবুলক সুধিলোঁ, "বুবুল অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

মই বুবুলক সুধিলোঁ, "অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

২। সি কলে, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল দেউতা ।"

সি কলে, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল ।"

৩। মই আকৌ সুধিলোঁ, "কোনটো বস্তুৱে তোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে ?"

মই সুধিলো, "কোনটোৱে তোৰ মনত সাঁচ বহুৱাইছে ?"

৪। মই ঘূৰাই সুধিলোঁ, "সতী জয়মতী কোন নো ?"

মই সুধিলোঁ, "সতী জয়মতী কোন ?"

৫। সি কলে, "সতী জয়মতী মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ ঘৈণীয়েক ।"

সি কলে, "জয়মতী গদাধৰ সিংহৰ ঘৈণীয়েক ।"

৬। এইবাৰ মাকে সুধিলে, "বুবুল কচোন, তেওঁক কিয় ৰজাই শাস্তি দিছিল ?"

এইবাৰ মাকে সুধিলে, "তেওঁক কিয় ৰজাই শাস্তি দিছিল ?"

Digitized by Google

৭। মাকে আকৌ প্ৰশ্ন কৰিলে, "জয়মতীৰ শেষত কি হ'ল ?"

মাকে প্ৰশ্ন কৰিলে, "জয়মতীৰ শেষত কি হ'ল ?"

৮। বুবুলে কলে, "সাতদিন নিৰ্যাতন ভুগি জয়মতীয়ে ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে "

বুবুলে কলে, "সাতদিন ভুগি জয়মতীয়ে ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে।"

Integration Drill

১। তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে চাওদাঙৰ হাতত প্ৰাণ সমৰ্পণ ক'ৰিছিল। সি কলে ।

সি কলে, "তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে চাওদাঙৰ হাতত প্ৰাণ সমৰ্পণ কৰিছিল।"

২। দুয়োটাই সতী জয়মতীৰ আত্মত্যাগৰ কথা সোঁৱৰায়। সি উত্তৰ দিলে।

সি উত্তৰ দিলে, "দুয়োটাই সতী জয়মতীৰ আত্মত্যাগৰ কথা সোঁৱৰায়."

৩। জয়মতীৰ গিৰিয়েক তেতিয়া কৰবালৈ পলাই গ'ল। বুবুলে কলে।

বুবুলে কলে, "জয়মতীৰ গিৰিয়েক তেতিয়া কৰবালৈ পলাই গ'ল "

৪। ৰজাই তেতিয়া গদাপাণিৰ সন্ধান উলিয়াবলৈ জয়মতীক শাস্তি দিছিল। সি উত্তৰ দিলে।

সি উত্তৰ দিলে, "ৰজাই তেতিয়া গদাপাণিৰ সন্ধান উলিয়াবলৈ জয়মতীক শাস্তি দিছিল।"

EXERCISE

I. Fill in the blanks :

(ক) "বুবুল অসমথন তোৰ কেনে — — ?"

Digitized by Google

(খ) "কোনটো — — তোৰ মনত দকৈ সাঁচ বহুৱাইছে ?"

(গ) দুয়োটাই সতী জয়মতীৰ আত্মত্যাগৰ কথা — —।

(ঘ) জয়মতী মহাৰাজ গদাধৰ সিংহৰ — —।

(ঙ) "বুবুল, কচোন — —, তেওঁক কিয় ৰজাই শাস্তি দিছিল ?"

(চ) ৰজাই যুৱৰাজ সকলক অংগক্ষত — — লাগিল।

(ছ) গদাপাণি তেতিয়া — — পলাই গ'ল।

(জ) সাতদিন নিৰ্যাতন ভুগি জয়মতীয়ে ইহলীলা — — কৰিলে।

(ঝ) সতী — — শেষত কি হ'ল ?

(ঞ) স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে — — হাতত প্ৰাণ সমৰ্পণ কৰিছিল।

2. Change the tense of the reporting verb to simple present :

(ক) মই বুবুলক সুধিলোঁ, "বুবুল, অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

(খ) সি কলে, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল দেউতা।"

(গ) সি উত্তৰ দিলে, "জয়সাগৰ পুখুৰীয়ে।"

(ঘ) মই সুধিলোঁ, "সতী জয়মতী কোন নো ?"

(ঙ) এইবাৰ মাকে সুধিলে, "কচোন বুবুল, তেওঁক ৰজাই কিয় শাস্তি দিছিল ?"

(চ) মাকে আকৌ প্ৰশ্ন কৰিলে, "জয়মতীৰ শেষত কি হ'ল ?"

(ছ) বুবুলে কলে, "সাতদিন ভুগি জয়মতী মৰিল।"

3. Split each sentence into two :

(ক) মাকে প্ৰশ্ন কৰিলে, "জয়মতীৰ শেষত কি হ'ল ?"

(খ) সি কলে, "গদাপাণি তেতিয়া কৰবালৈ পলাই গ'ল।"

(গ) সি উত্তৰ দিলে, "জয়মতীয়ে স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে চাওদাঙৰ হাতত প্ৰাণ ত্যাগ কৰিছিল।"

(ঘ) মই ঘূৰাই সুধিলোঁ, "জয়মতী কোন নো ?"

(ঙ) সি কলে, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল দেউতা।"

Digitized by Google

4. Join into one in the form of embadded sentence :

(ক) বুবুল, অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ? মই এদিন সুধিলোঁ ।

(খ) জয়সাগৰে মোৰ মনত সাঁচ বহুৱাইছে । সি উত্তৰ দিলে ।

(গ) সতী জয়মতী কোন নো ? মই সুধিলোঁ ।

(ঘ) সতী জয়মতীক কিয় ৰজাই শাস্তি দিছিল ? মাকে সুধিলে ।

(ঘ) সাতদিন শাস্তি ভুগি জয়মতীয়ে ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে · সি কলে ।

Vocabulary

বস্তু	'thing, item'
দকৈ	'deeply'
সাঁচ	'impression'
আত্মত্যাগ	'sacrifice'
সোঁৱৰায়	'reminds'
স্বামী	'husband'
অৰ্থে	'for'
চাওদাং	'royal constable in the Ahom Empire'
প্ৰাণ	'life'
সমৰ্পণ	'submit'
শাস্তি	'punishment'
সিংহাসন	'throne'
প্ৰতাপী	'powerful'
যুৱৰাজ	'youth of royal family'
অংগক্ষত	'bodily wound'

Digitized by Google

পলাই গ'ল	'escaped, flied away'
সন্ধান	'whereabout'
নিৰ্যাতন	'torture
ভুগি	'suffering'
ইহলীলা	'worldly life'
সম্বৰণ কৰিলে	'closed down'

Grammatical Notes

1. The use of direct speech is introduced here in this lesson. The reported verb may be in any tense :

Cultural Notes

জয়মতী কুঁৱৰী : In the early 17th century A. D. in between 1601-1603 A. D. a young king, named Sulikpha wanted either to kill or to wound the prospective princes so that he could never be dethroned. He could not do any harm to Gadapani who escaped and took shelter in Nagaland. So the king caught hold of his wife, Joymati and tortured her to know the whereabout of Gadapani. But she did never disclosed anything. She was brutally tortured for 7 days and finally she died.

জয়সাগৰ পুখুৰী : Her son Rudrasinha in 1697 A. D. in the memory of Joymati dug a big tank (76,80,00 sq.

Digitized by Google

yard) near the place where Joymati was tortured.

জয়দৌল : King Rudrasinha also built a temple in 1698 A. D. on the bank of Joysagar in the memory of his mother Joymati. This is located at the outskirt of the town of Sibasagar in Upper Assam.

Digitized by Google

Unit XIV : Lesson —70

In Rangpur, the Ancient Capital of Assam

মাকে মীনুক সুধিছিল বোলে অসমখন তাইৰ কেনে লাগিছিল। তাই উত্তৰ দিছিল বোলে তাইৰ বেয়া লগা নাছিল।

Mother asked Minu how she felt about Assam. She replied that she did not feel bad.

মোমায়েকে সুধিছিল বোলে কোনটো বস্তুৱে তাইৰ মনত গভীৰ ভাৱে ৰেখাপাত কৰিছে। তাই উত্তৰ দিছিল বোলে ৰংঘৰ কাৰেংঘৰ আৰু তলাতলঘৰৰ কাৰুকাৰ্য্যই।

Uncle asked what items impressed in her mind deeply. She replied that the Rangghar, Karengghar and Talatalghar (impressed her mind).

তেওঁ পুনৰ প্ৰশ্ন কৰিছিল বোলে কিয় বাৰু। তাই উত্তৰ দিছিল বোলে সেই কাৰুকাৰ্য্যৰ ক'তো তুলনা নাই কাৰণে। শ শ বছৰ আগতে বোলে সেইবোৰ নিৰ্মাণ কৰা। তথাপিতো সেইবোৰ নতুন যেন হৈ আছে।

He again asked why. She replied that there were no comparison with the archetect of these. These have been built hundred of years ago Still then, these look as if new.

লগতে তাই সুধিছিল যে মোমায়েকৰ মতামত কি। তেওঁ উত্তৰ দিছিল বোলে তেওঁৰো সেয়েই।

Also she enquired what was the opinion of her uncle. He replied that his opinion was also the same.

Digitized by Google

ৰংঘৰ কি কাৰণে সজোৱা হৈছিল বুলি মাকে পুণৰ প্ৰশ্ন কৰিলে ।

As to why the Rangghar was built, the mother asked.

ৰংঘৰত বহি ৰজাই ৰং পথাৰত হোৱা খেল ধেমালি চাইছিল বুলি তাই উত্তৰত কলে ।

She told (her mother) in reply that the king having sat in the Rangghar enjoyed the sports in the Rang Pathar.

তলাতলঘৰৰ বিশেষত্ব কি বুজি পাইছ নে বুলি খোমায়েকে সুধিলে । তাই তপৰাই মাত লগালে যে তাই বুজি পাইছে ।

The uncle asked if she could understand the peculiarity of Talatalghar She immediately replied that she could.

Substitution Drill

১। (ক) মাকে মীনুক সুধিছিল বোলে অসমখন তাইৰ কেনে লাগিছিল ।

সুধিলে

মাকে মীনুক সুধিলে বোলে অসমখন তাইৰ কেনে লাগিছিল ।

সুধিব

মাকে মীনুক সুধিব বোলে অসমখন তাইৰ কেনে লাগিছিল ।

(খ) মাকে মীনুক সুধিছিল বোলে অসমখন তাইৰ কেনে লাগিছিল ।

লাগিল

মাকে মীনুক সুধিছিল বোলে অসমখন তাইৰ কেনে লাগিল ।

লাগিছে

মাকে মীনুক সুধিছিল বোলে অসমখন তাইৰ কেনে লাগিছে ।

Digitized by Google

২। (ক) তাই উত্তৰ দিছিল বোলে তাইৰ বেয়া লগা নাছিল।

দিলে

তাই উত্তৰ দিলে বোলে তাইৰ বেয়া লগা নাছিল।

দিব

তাই উত্তৰ দিব বোলে তাইৰ বেয়া লগা নাছিল।

(খ) তাই উত্তৰ দিছিল বোলে তাইৰ বেয়া লগা নাছিল।

লগা নাই

তাই উত্তৰ দিছিল বোলে তাইৰ বেয়া লগা নাই।

৩। (ক) মোমায়েকে সুধিছিল বোলে কোনটো বস্তুৱে তাইৰ মনত গভীৰভাৱে ৰেখাপাত কৰিছে।

সুধিলে

মোমায়েকে সুধিলে বোলে কোনটো বস্তুৱে তাইৰ মনত গভীৰভাৱে ৰেখাপাত কৰিছে।

সুধিব

মোমায়েকে সুধিব বোলে কোনটো বস্তুৱে তাইৰ মনত গভীৰভাৱে ৰেখাপাত কৰিছে।

(খ) মোমায়েকে সুধিছিল বোলে কোনটো বস্তুৱে তাইৰ মনত গভীৰভাৱে ৰেখাপাত কৰিছে।

কৰিলে

মোমায়েকে সুধিছিল বোলে কোনটো বস্তুৱে তাইৰ মনত গভীৰভাৱে ৰেখাপাত কৰিলে।

কৰিছিল

মোমায়েকে সুধিছিল বোলে কোনটো বস্তুৱে তাইৰ মনত গভীৰভাৱে ৰেখাপাত কৰিছিল।

৪। তাই উত্তৰ দিছিল বোলে ৰংঘৰ কাৰেংঘৰৰ কাৰুকাৰ্যই।

দিলে

তাই উত্তৰ দিলে বোলে ৰংঘৰ কাৰেংঘৰৰ কাৰুকাৰ্যই।

Digitized by Google

দিব

তাইৰ উত্তৰ দিব বোলে ৰংঘৰ কৰেংঘৰৰ কাৰুকাৰ্যই।

৫। তেওঁ পুণৰ প্ৰশ্ন কৰিছিল বোলে কিয় বাৰু।

কৰিলে

তেওঁ পুণৰ প্ৰশ্ন কৰিলে বোলে কিয় বাৰু।

কৰিব

তেওঁ পুণৰ প্ৰশ্ন কৰিব বোলে কিয় বাৰু।

৬। তাই উত্তৰ দিছিল বোলে সেই কাৰুকাৰ্যৰ ক'তো তুলনা নাই কাৰণে।

দিলে

তাই উত্তৰ দিলে বোলে সেই কাৰুকাৰ্যৰ ক'তো তুলনা নাই কাৰণে।

দিব

তাই উত্তৰ দিব বোলে সেই কাৰুকাৰ্যৰ ক'তো তুলনা নাই কাৰণে।

৭। শ শ বছৰ আগতে বোলে সেইবোৰ নিৰ্মাণ কৰা।

নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল

শ শ বছৰ আগতে বোলে সেইবোৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল।

৮। ৰংঘৰ কি কাৰণে সজোৱা হৈছিল বুলি মাকে পুণৰ প্ৰশ্ন কৰিলে।

কিয়

ৰংঘৰ কিয় সজোৱা হৈছিল বুলি মাকে পুণৰ প্ৰশ্ন কৰিলে।

সুধিলে

ৰংঘৰ কিয় সজোৱা হৈছিল বুলি মাকে পুণৰ প্ৰশ্ন সুধিলে।

কোনে সজাইছিল বুলি

ৰংঘৰ কোনে সজাইছিল বুলি মাকে পুণৰ প্ৰশ্ন সুধিলে।

৯। ৰংঘৰত নহি ৰজাইৰং পথাৰত হোৱা খেলধেমালি চাইছিল।

Digitized by Google

ৰং পথাৰৰ খেলধেমালি

ৰংঘৰত বহি ৰজাই ৰং পথাৰৰ খেলধেমালি চাইছিল।

উপভোগ কৰিছিল

ৰংঘৰত বহি ৰজাই ৰং পথাৰৰ খেলধেমালি উপভোগ কৰিছিল।

১০। তলাতলঘৰৰ বিশেষত্ব কি বুজি পাইছ নে বুলি মোমায়েকে সুধিলে।

কাৰেংঘৰৰ

কাৰেংঘৰৰ বিশেষত্ব কি বুজি পাইছ নে বুলি মোমায়েকে সুধিলে।

ৰংঘৰৰ

ৰংঘৰৰ বিশেষত্ব কি বুজি পাইছ নে বুলি মোমায়েকে সুধিলে।

ককায়েকে

ৰংঘৰৰ বিশেষত্ব কি বুজি পাইছ নে বুলি ককায়েকে সুধিলে।

প্ৰশ্ন কৰিলে

ৰংঘৰৰ বিশেষত্ব কি বুজি পাইছ নে বুলি ককায়েকে প্ৰশ্ন কৰিলে।

১১। ভাই তপৰাই মাত লগালে যে তাই বুজি পাইছে।

তৎক্ষণাত্

ভাই তৎক্ষণাত্ মাত লগালে যে তাই বুজি পাইছে।

মাত দিলে

ভাই তৎক্ষণাত্ মাত দিলে যে তাই বুজি পাইছে।

বুজিছে

ভাই তৎক্ষণাত্ মাত দিলে যে তাই বুজিছে।

Transposition Drill

১। মাকে মীনুক সুধিছিল বোলে অসমথন তাইৰ কেনে লাগিছিল।

অসমখন তাইৰ কেনে লাগিছিল বুলি মাকে মীনুক সুধিছিল।

Digitized by Google

২। তাই উত্তৰ দিছিল বোলে তাইৰ বেয়া লগা নাছিল।
তাইৰ বেয়া লগা নাছিল বুলি তাই উত্তৰ দিছিল।

৩। মোমায়েকে সুধিছিল বোলে কোনটো বস্তুৱে তাইৰ মনত গভীৰ-ভাৱে ৰেখাপাত কৰিছে।
কোনটো বস্তুৱে তাইৰ মনত গভীৰভাৱে ৰেখাপাত কৰিছে বুলি মোমায়েকে সুধিছিল।

৪। তাই সমাধান দিছিল বোলে ৰংঘৰ কাৰেংঘৰৰ কাৰুকাৰ্যই।
ৰংঘৰ কাৰেংঘৰৰ কাৰুকাৰ্যই বুলি তাই সমাধান দিছিল।

৫। তেওঁ প্ৰশ্ন কৰিছিল বোলে কিয় বাৰু।
কিয় বাৰু বুলি তেওঁ প্ৰশ্ন কৰিছিল।

৬। তাই উত্তৰ দিছিল বোলে সেই কাৰুকাৰ্যৰ ক'তো তুলনা নাই কাৰণে।
সেই কাৰুকাৰ্যৰ ক'তো তুলনা নাই কাৰণে বুলি তাই উত্তৰ দিছিল।

৭। লগতে তাই সুধিছিল বোলে মোমাইদেৱেকৰ মতামত কি?
মোমাইদেৱেকৰ মতামত কি বুলি লগতে তাই সুধিছিল।

৮। ৰংঘৰ কি কাৰণে সজোৱা হৈছিল বুলি মাকে প্ৰশ্ন কৰিলে।
মাকে প্ৰশ্ন কৰিলে বোলে ৰংঘৰ কি কাৰণে সজোৱা হৈছিল।

৯। ৰংঘৰত বহি ৰজাই খেলধেমালি চাইছিল বুলি তাই উত্তৰত কলে।
তাই উত্তৰত কলে বোলে ৰংঘৰত বহি ৰজাই খেলধেমালি চাইছিল।

১০। তলাতলঘৰৰ বিশেষত্ব কি বুজি পাইছ নে বুলি মোমায়েকে সুধিলে।
মোমায়েকে সুধিলে বোলে তলাতলঘৰৰ বিশেষত্ব কি বুজি পাইছ নে।

১১। তাই তপৰাই মাত লগালে যে তাই বুজি পাইছে।
তাই বুজি পাইছে বুলি তাই তপৰাই মাত লগালে।

Digitized by Google

Integration Drill

১। বংঘৰৰ কাৰুকাৰ্যই তাইৰ মনত ৰেখাপাত কৰিছিল। তাই উত্তৰ দিছিল।

তাই উত্তৰ দিছিল বোলে বংঘৰৰ কাৰুকাৰ্যই তাইৰ মনত ৰেখাপাত কৰিছিল।

২। শ শ বছৰ আগতে সেইবোৰ নিৰ্মাণ কৰা। তাই উত্তৰ দিছিল।

তাই উত্তৰ দিছিল বোলে শ শ বছৰ আগতে সেইবোৰ নিৰ্মাণ কৰা।

৩। তথাপিতো সেইবোৰ নতুন যেন হৈ আছে। তাই কলে।

তাই কলে বোলে তথাপিতো সেইবোৰ নতুন যেন হৈ আছে।

৪। সতী জয়মতী কোন নো? ককায়েকে সুধিলে।

ককায়েকে সুধিলে বোলে সতী জয়মতী কোন নো?

৫। তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে প্ৰাণ সমৰ্পণ কৰিছিল। বুবুলে কলে।

বুবুলে কলে বোলে তেওঁ স্বামীৰ মংগলৰ অৰ্থে প্ৰাণ সমৰ্পণ কৰিছিল।

৬। কোনটো বস্তুৱে তোৰ মনত সাঁচ বহুৱাইছে? দেউতাকে বুবুলক সুধিলে।

দেউতাকে বুবুলক সুধিলে বোলে কোনটো বস্তুৱে তাৰ মনত সাঁচ বহুৱাইছে।

EXERCISE

1. Convert the following direct speeches into indirect ones:

(ক) কমলে কলে, "কাইলৈ মই নাহোঁ।"

(খ) মই ল'ৰাজনক সুধিলো, "তোমাৰ নাম কি?"

(গ) সি উত্তৰ দিলে, "মোৰ নাম প্ৰশান্ত।"

Digitized by Google

(ঘ) শিক্ষকজনে প্ৰশ্ন কৰিছিল, "পৃথিৱীৰ সৰ্ব্বোচ্চ পৰ্বত কোনখন ?"

(ঙ) তেওঁ কয়, "ইয়াৰ বাবে তেওঁ দায়ী নহয়।"

(চ) সকলোৱে কয়, "অসমখন কাশ্মীৰতকৈ ধুনীয়া।"

(ছ) ভাই সুধিছিল, "দেউতাই কি কোৱা ?"

2. Change the tense of the reporting verb :

(ক) তেওঁ কলে বোলে তেওঁৰ ভাল লগা নাছিল

(খ) তেখেতে সোধে বোলে ইয়াত কি বস্তু সস্তা।

(গ) তুমি কৈছিলা যে চাকৰি কৰি তোমাৰ ভাল লগা নাই।

(ঘ) মই কম কিয় মই চাকৰি এৰি দিবলৈ ওলাইছোঁ।

(ঙ) আপুনি মোক সুধিছিল যে মোৰ নাম কি ?

(চ) দেউতাকে দীপাক সুধিছিল যে ভাইৰ গা কেনে আছে।

3. Join each pair of sentences and reproduce in indirect speech :

(ক) ভাই চিনেমা চাবলৈ ভাল নাপায়। ভাই স্পষ্টকৈ কলে।

(খ) মই আজিয়েই ঘৰলৈ যাম। মই কৈ পঠাইছোঁ।

(গ) তুমি বাটত পলম নকৰিবা। তোমাৰ দেউতাৰাই কৈছিল।

(ঘ) তেখেত ইয়াত নাথাকে। তেখেত কলে।

(ঙ) মোৰ নাম কি ? চাৰে দীপকক সুধিলে।

4. Transform the sentences given under Q No. 1 into indirect speech using -বুলি।

5. Change the voice of the verb in the reported speech :

(ক) মই কলোঁ যে এই কামটো অনায়াসে কৰিব পাৰিম।

(খ) তুমি সুধিছিলা, "আজি কি কথাছবি দেখুৱাব ?"

Digitized by Google

(গ) সি কৈছিল, "কাইলৈ দৰমহা দিব "

(ঘ) অধ্যক্ষই সুধিছিল, "এইবাৰ গণেশপূজা হব নে নহয় ?"

(ঙ) সম্পাদকে উত্তৰ দিছিল যে গণেশপূজা হব ।

Vocabulary

বস্তু	'things'
গভীৰভাৱে	'deeply'
ৰেখাপাত কৰা	'impress'
কাৰুকাৰ্য	'architecture'
শ শ	'hundreds'
নিৰ্মাণ কৰা	'constructed'
মতামত	'opinion'
খেলধেমালি	'sports'
বিশেষত্ব	'peculiarity, speciality'
তপৰাই	'immediately'
বুজি পাইছে	'(he) has understood'

Grammatical Notes

1. Indirect speech is introduced in this lesson. The tense of the reported verb does not change in concord with the tense of the reportin verb. Any tense is permitted in the reported verb.

2 The personal pronouns মোৰ, মোমাৰ and আপোনাৰ in the reported shall change to তাৰ, তেওঁৰ and তেখেতৰ respectively.

Digitized by Google

Cultural Notes

ৰংপুৰ : অহোম সকলৰ ৰাজধানী স্বৰ্গদেৱ ৰুদ্ৰসিংহই ঘনশ্যাম নামে একজন খনিকৰক বংগদেশৰ পৰা অনাই ৰংপুৰ নগৰ নিৰ্মাণ কৰে।

তলাতলঘৰ : স্বৰ্গদেৱ ৰুদ্ৰসিংহই (১৬১৭ শক—১৬৩৬ শক) বংগদেশৰ পৰা ঘনশ্যাম নামৰ খনিকৰ একজন অনাই ৰংপুৰ নগৰ আৰু তলাতলঘৰ নিৰ্মাণ কৰে। নিৰ্মাণকাৰ্য সম্পূৰ্ণ কৰোঁতে ন বছৰ সময় লাগে। তলাতল ঘৰৰ নিৰ্মাণপ্ৰণালী বংগদেশত প্ৰচাৰিত হব বুলি এই খনিকৰক প্ৰাণদণ্ড দিয়া হয়। ৰাজেশ্বৰ সিংহ স্বৰ্গদেৱে (১৬৭৩ শক-১৬৯১ শক) ও ৰংপুৰ আৰু গড়গাওঁত দুটা পকী আৰু তলাতলঘৰ সাজে। (অসম বুৰঞ্জীতঃ গুণাভিৰাম বৰুৱা)

কাৰেংঘৰ : বৰ্ত্তমান শিৱসাগৰ চহৰৰ পৰা আঠ মাইল আঁতৰত গড়গাওঁত আহোমৰ ৰাজধানী আছিল। ইয়াতে ৰাজেশ্বৰৰ সিংহই কাৰেংঘৰ নিৰ্মাণ কৰে।

Digitized by Google

Unit XIV : Lesson—71

Mr. Hazarika with His Students

ছাত্ৰ	: আপুনি যদি বেয়া নাপায় কথা এটা সোধোঁ।	Student : If you do not mind, I would ask you one thing.
মি: হাজৰিকা	: কি কথা ?	Mr. Hazarika : What is that ?
ছাত্ৰ	: অহা পূজা বন্ধত আপুনি ক্লাচ লব নে নলয় ?	Student : Would you take the classes during the Puza holidays or not ?
মি: হাজৰিকা	: তোমালোক যদি অহা, মই লব পাৰোঁ। তোমালোকৰ পাঠ্য প্ৰায় আধাখিনিয়েই বাকী আছে।	Mr Hazarika : If you come, I may take. Almost half of your course is yet (to be finished).
ছাত্ৰ	: প্ৰতুলইঁতেও ফুকনচাৰক ক্লাচ লবলৈ ধৰিছে। পিছে চাৰৰ গা ভাল নহয়। যদি চাৰৰ তেতিয়ালৈ গা ভাল হয়, তেখেতে ক্লাচ লব।	Student : Pratul and others also have requested Phukan sir to take classes. But, he is not physically well. If he is cured by that time, he will take classes.
মি: হাজৰিকা	: এৰা, পূজা বন্ধটো যদি	Mr. Hazarika : Yes, if I can

Digitized by Google

পঢ়ুৱাব পাৰোঁ, তেনে হলে প্ৰায়খিনি শেষ কৰিব পৰা যাব।

teach (for the whole of) Puza Vacation the course could almost be finished.

ছাত্ৰ : যদি টেষ্টৰ আগে আগে পাঠ শেষ হয়, টেষ্টৰ পাছত আমি মন দি পঢ়িব পাৰোঁ।

Student : If the course is completed before the test we can read attentively after the test.

মি: হাজৰিকা : তোমালোকে কৈছা যেতিয়া মই ক্লাচ লমেই। অৱশ্যে এইবাৰ পাঠ্য কিতাপ পাওঁতেই বেচ দেৰী হ'ল। চৌধুৰীৰ অৰ্থনীতি বিজ্ঞান যেতিয়া ওলায়, তেতিয়া আগষ্ট পাৰিছেই। কিতাপখন ভাল। সেইখন পোৱা গৈছে যেতিয়া তোমালোকৰ অসুবিধা নহব লাগে।

Mr. Hazarika : Since you have requested I shall certainly take classes Of course, it was quite late in getting the text book. When Choudhury's Economics is out, it was already August The book is good. Since that has been received, there may not be any difficulty for you.

ছাত্ৰ : হয় চাৰ, চৌধুৰীৰ অৰ্থনীতি বিজ্ঞানখন উজু। কি চাৰ, ৰাওৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞানখনহে বুজিবলৈ কঠিন।

Student : Yes sir, Choudhury's Economics is very easy. But sir, Rao's Political Science is very difficult.

Digitized by Google

মি: হাজৰিকা : এইক্ষেত্ৰত তোমালোকে লেকচাৰৰ ওপৰত বেছি নিৰ্ভৰ কৰাই ভাল হ'ব।	Mr. Hazarika : In this case, you have to depend more on the lectures.

Substitution Drill

১। আপুনি যদি বেয়া নাপায় কথা এটা সোধোঁ।

খং নকৰে

আপুনি যদি খং নকৰে কথা এটা সোধোঁ।

অনুমতি দিয়ে

আপুনি যদি অনুমতি দিয়ে কথা এটা সোধোঁ।

সুধিব খোজোঁ

আপুনি যদি অনুমতি দিয়ে কথা এটা সুধিব খোজোঁ।

২। পূজাৰ বন্ধত আপুনি ক্লাচ লব নে ?

কৰিব

পূজাৰ বন্ধত আপুনি ক্লাচ কৰিব নে ?

পঢ়ুৱাব

পূজাৰ বন্ধত আপুনি পঢ়ুৱাব নে ?

৩। (ক) তোমালোক যদি অহা, মই লব পাৰোঁ।

থাকা

তোমালোক যদি থাকা, মই লব পাৰোঁ।

কোৱা

তোমালোকে যদি কোৱা, মই লব পাৰোঁ।

বিচৰা

তোমালোকে যদি বিচৰা, মই লব পাৰোঁ।

Digitized by Google

(খ) তোমালোক যদি অহা, মই লব পাৰোঁ ।

লম

তোমালোক যদি অহা, মই লম ।

মোৰ আপত্তি নাই

তোমালোক যদি অহা, মোৰ আপত্তি নাই।

৪। তোমালোকৰ পাঠ্য প্ৰায় আধাখিনিয়েই বাকী আছে ।

আধামানেই

তোমালোকৰ পাঠ্য প্ৰায় আধামানেই বাকী আছে

সকলোখিনিয়েই

তোমালোকৰ পাঠ্য প্ৰায় সকলোখিনিয়েই বাকী আছে ।

আটাইখিনিয়েই

তোমালোকৰ পাঠ্য প্ৰায় আটাইখিনিয়েই বাকী আছে

৫। যদি চাৰৰ গা ভালে থাকে, তেখেতে ক্লাচ লব ।

শৰীৰ

যদি চাৰৰ শৰীৰ ভালে থাকে, তেখেতে ক্লাচ লব।

মন

যদি চাৰৰ মন ভালে থাকে, তেখেতে ক্লাচ লব।

৬। (ক) পূজাৰ বন্ধত যদি পঢ়ুৱাব পাৰোঁ, তেনেহলে পাঠ শেষ কৰিব পৰা যায়।

পূজাৰ বন্ধত ভিতৰত

পূজাৰ বন্ধত ভিতৰত যদি পঢ়ুৱাব পাৰো, তেনেহলে পাঠ শেষ কৰিব পৰা যায়।

(খ) পূজাৰ বন্ধত যদি পঢ়ুৱাব পাৰোঁ, তেনেহলে পাঠ শেষ কৰিব পৰা যাব।

Digitized by Google

পৰা যায়

পূজাৰ বন্ধত যদি পঢ়ুৱাব পৰা যায়, তেনেহলে পাঠ শেষ কৰিব পৰা যাব।

পঢ়োৱা যায়

পূজাৰ বন্ধত যদি পঢ়োৱা যায়, তেনেহলে পাঠ শেষ কৰিব পৰা যাব।

৭। (ক) যদি টেস্ট আগে আগে পাঠ শেষ হয়, টেষ্টৰ পাছত আমি মন দি পঢ়িব পাৰোঁ।

আগতে

যদি টেষ্টৰ আগতে পাঠ শেষ হয়, টেষ্টৰ পাছত আমি মন দি পঢ়িব পাৰোঁ।

(খ) যদি টেষ্টৰ আগে আগে পাঠ শেষ হয়, টেষ্টৰ পাছত আমি মন দি পঢ়িব পাৰোঁ।

মনযোগ দি

যদি টেষ্টৰ আগে আগে পাঠ শেষ হয়, টেষ্টৰ পাছত আমি মনোযোগ দি পঢ়িব পাৰোঁ।

মনোযোগ সহকাৰে

যদি টেষ্টৰ আগে আগে পাঠ শেষ হয়, টেষ্টৰ পাছত আমি মনোযোগ সহকাৰে পঢ়িব পাৰোঁ।

৮। তোমালোকে কেছা যেতিয়া মই ক্লাচ লমেই।

কলা

তোমালোকে কলা যেতিয়া মই ক্লাচ লমেই।

আপুনি

আপুনি কলে যেতিয়া মই ক্লাচ লমেই।

কৰিমেই

আপুনি কলে যেতিয়া মই ক্লাচ কৰিমেই।

৯। অৱশ্যে এইবাৰ পাঠ্য কিতাপ পাওঁতেই বেচ দেৰী হ'ল।

Digitized by Google

পলম

অৱশ্যে এইবাৰ পাঠ্য কিতাপ পাওঁতেই বেচ পলম হ'ল।

এই বছৰ

অৱশ্যে এই বছৰ পাঠ্য কিতাপ পাওঁতেই বেচ পলম হ'ল।

যথেষ্ট

অৱশ্যে এই বছৰ পাঠ্য কিতাপ পাওঁতেই যথেষ্ট পলম হ'ল।

১০। চৌধুৰীৰ অৰ্থনীতিবিজ্ঞান যেতিয়া ওলায় তেতিয়া আগষ্ট পৰিছেই।

ৰাজনীতিবিজ্ঞান

চৌধুৰীৰ ৰাজনীতিবিজ্ঞান যেতিয়া ওলায় তেতিয়া আগষ্ট পৰিছেই।

চেপ্তেম্বৰ

চৌধুৰীৰ ৰাজনীতিবিজ্ঞান যেতিয়া ওলায় তেতিয়া চেপ্তেম্বৰ পৰিছেই।

পৰিছিল

চৌধুৰীৰ ৰাজনীতিবিজ্ঞান যেতিয়া ওলায় তেতিয়া চেপ্তেম্বৰ পৰিছিল।

১১। কিতাপখন ভাল

নতুন

কিতাপখন নতুন।

বেয়া

কিতাপখন বেয়া।

আমোদজনক

কিতাপখন আমোদজনক

১২। সেইখন পোৱা গৈছে যেতিয়া তোমালোকৰ অসুবিধা নহব লাগে।

যিহেতু

সেইখন পোৱা গৈছে যিহেতু তোমালোকৰ অসুবিধা নহব লাগে।

Digitized by Google

ওলাইছে

সেইখন ওলাইছে যিহেতু তোমালোকৰ অসুবিধা নহব লাগে।

ছাত্ৰসকলৰ

সেইখন ওলাইছে যিহেতু ছাত্ৰসকলৰ অসুবিধা নহব লাগে।

নহয়

সেইখন ওলাইছে যিহেতু ছাত্ৰসকলৰ অসুবিধা নহয়।

১৩। চৌধুৰীৰ অৰ্থনীতিবিজ্ঞানখন বৰ উজু।

ৰাজনীতিবিজ্ঞান

চৌধুৰীৰ ৰাজনীতিবিজ্ঞানখন বৰ উজু।

সহজ

চৌধুৰীৰ ৰাজনীতিবিজ্ঞানখন বৰ সহজ।

কঠিন

চৌধুৰীৰ ৰাজনীতিবিজ্ঞানখন বৰ কঠিন।

টান

চৌধুৰীৰ ৰাজনীতিবিজ্ঞানখন বৰ টান।

১৪। তেনেক্ষেত্ৰত তোমালোকে লেকচাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাই ভাল।

তুমি

তেনেক্ষেত্ৰত তুমি লেকচাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাই ভাল।

পাঠ্য কিতাপ

তেনেক্ষেত্ৰত তুমি পাঠ্য কিতাপ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাই ভাল।

উচিত

তেনেক্ষেত্ৰত তুমি পাঠ্য কিতাপৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাই উচিত।

দৰকাৰ

তেনেক্ষেত্ৰত তুমি পাঠ্য কিতাপৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাই দৰকাৰ।

Digitized by Google

Variation Drill

১। চাৰৰ যদি গা ভালে থাকে, তেখেতে ক্লাচ লব।
চাৰে যদি ভাল পায়, তেখেতে ক্লাচ লব।

২। যদি পঢ়ুৱাব পাৰোঁ, পাঠ শেষ কৰিব পৰা যাব।
যদি পঢ়ুৱাব পৰা যায়, পাঠ শেষ কৰিব পৰা যাব।

৩। যদি টেষ্টৰ আগতে পাঠ শেষ হয়, আমি মনযোগ দি পঢ়িব পাৰোঁ।
যদি টেষ্টৰ আগতে পাঠ শেষ কৰে, আমি মনযোগ দি পঢ়িব পাৰোঁ।

৪। চৌধুৰীৰ অৰ্থবিজ্ঞান যেতিয়া ওলায় তেতিয়া আগষ্ট পৰিছেই।
চৌধুৰীৰ অৰ্থবিজ্ঞান যেতিয়া উলিয়ায় তেতিয়া আগষ্ট পৰিছেই।

৫। সেইখন পোৱা গৈছে যেতিয়া তোমালোকৰ অসুবিধা নহব লাগে।
সেইখন পাইছা যেতিয়া তোমালোকৰ অসুবিধা নহব লাগে।

Transformation Drill

১। আপুনি যদি বেয়া নাপায় কথা এটা সোধোঁ।
আপুনি বেয়া নাপালে কথা এটা সোধোঁ।

২। তোমালোক যদি অহা মই ক্লাচ লব পাৰোঁ।
তোমালোক আহিলে মই ক্লাচ লব পাৰোঁ।

৩। যদি চাৰৰ গা ভাল হয় তেখেতে ক্লাচ লব।
চাৰৰ গা ভাল হলে তেখেতে ক্লাচ লব।

৪। যদি টেষ্টৰ আগে আগে ক্লাচ শেষ হয় টেষ্টৰ পাছত মন দি পঢ়িব পাৰোঁ।
টেষ্টৰ আগে আগে ক্লাচ শেষ হলে টেষ্টৰ পাছত মন দি পঢ়িব পাৰোঁ।

Digitized by Google

৫।　এইবাৰ পাঠ্য কিতাপ পাওঁতেই বেচ দেৰী হ'ল।
এইবাৰ পাঠ্য কিতাপ যেতিয়া পাওঁ তেতিয়া বেচ দেৰী হ'ল।

৬।　অৰ্থনীতিবিজ্ঞান যেতিয়া ওলায় তেতিয়া আগষ্ট পৰিছেই।
অৰ্থনীতিবিজ্ঞান ওলাওতে আগষ্ট পৰিছেই।

৭।　তোমালোকে কৈছা যেতিয়া মই ক্লাচ লমেই।
তোমালোকে কলে মই ক্লাচ লমেই।

৮।　সেইখন পোৱা গৈছে যেতিয়া তোমালোকৰ অসুবিধা নহব লাগে।
সেইখন পোৱা গলে তোমালোকৰ অসুবিধা নহব লাগে।

৯।　পূজাবন্ধটো যদি পঢ়ুৱাব পাৰোঁ, তোমালোকৰ পাঠ প্ৰায়খিনিয়েই শেষ কৰিব পৰা যাব।
পূজাবন্ধটো পঢ়ুৱাব পাৰিলে তোমালোকৰ পাঠ প্ৰায়খিনিয়েই শেষ কৰিব পৰা যাব।

Addition Drill

১।　অহা বন্ধত আপুনি ক্লাচ লব নে ? নলয়
অহা বন্ধত আপুনি ক্লাচ লব নে নলয় ?

২।　টেষ্টৰ পাছত আমি প'ঢ়ব পাৰোঁ। মন দি
টেষ্টৰ পাছত আমি মন দি পঢ়িব পাৰোঁ।

৩।　সেইখন পোৱা গৈছে যেতিয়া তোমালোকৰ অসুবিধা নহব। লাগে
সেইখন পোৱা গৈছে যেতিয়া তোমালোকৰ অসুবিধা নহব লাগে।

৪।　ৰাওৰ ৰাজনীতিবিজ্ঞানখন কঠিন। বুজিবলৈ
ৰাওৰ ৰাজনীতিবিজ্ঞানখন বুজিবলৈ কঠিন।

Digitized by Google

৫। লেকচাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাই ভাল হব। বেছি
লেকচাৰৰ ওপৰত বেছি নিৰ্ভৰ কৰাই ভাল হব।

EXERCISE

1. Fill in the blanks :

(ক) আপুনি যদি বেয়া — — কথা এটা সোধোঁ।

(খ) আপুনি ক্লাচ লব নে — — ?

(গ) তুমি কাইলৈ আহিবা নে — — ?

(ঘ) যদি টেষ্টৰ আগতে শেষ — —, টেষ্টৰ পাছত পঢ়িব পাৰোঁ ।

(ঙ) কিতাপ যেতিয়া — — তেতিয়া আগষ্ট পাইছেই ।

2. Transform as per the model :

Model 1—আপুনি যদি বেয়া নাপায় কথা এটা সোধোঁ > আপুনি বেয়া নাপালে কথা এটা সোধোঁ ।

(ক) তোমালোক যদি অহা মই লব পাৰোঁ ।

(খ) যদি চাৰৰ তেতিয়ালৈ গা ভাল হয়, তেখেতে ক্লাচ লব ।

(গ) যদি তোমালোকে কোৱা মই ক্লাচ লম।

(ঘ) যদি মই ধৰোঁ, ফুকন চাৰ যাব নে ?

(ঙ) যদি তই কৰ অধ্যক্ষ মাস্তি হব।

Model 2—কিতাপখন পাওঁতেই বেচ দেৰী হ'ল > যেতিয়া কিতাপখন পাওঁ তেতিয়া বহুত দেৰী হ'ল।

(ক) ভাষাকেন্দ্র পাওঁতে দহ বাজিল।

(খ) মই কথাটো কওঁতেই তেখেত খঙত জাঙুল খাই উঠিল।

Digitized by Google

(গ) কিতাপখন ওপাওঁতে আগষ্ট পৰিলেই ।

(ঘ) স্কুললৈ আহোঁতে ল'ৰাটোৱে এটা শিয়াল দেখিলে ।

Model 3—লেকচাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাই ভাল>লেকচাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰাই ভাল ।

(ক) চাকৰক বিশ্বাস কৰাই উচিত ।

(খ) তোমালোকৰ অসুবিধা হব লাগে ।

(গ) মই আজি ক্লাচ লব পাৰোঁ ।

3. Add the new element at the appropriate place :

(ক) তোমালোক অহা, মই ক্লাচ লম . যদি ।

(খ) যদি পূজাবন্ধটো পঢ়ুৱাব পাৰোঁ, পাঠ শেষ কৰিব পৰা যাব । প্ৰায়খিনি ।

গ) তোমালোকে লেকচাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাই ভাল হব । বেছি ।

(ঘ) প্ৰতুলইঁতেও ক্লাচ লবলৈ ধৰিছে । ফুকন চাৰক ।

(ঙ) অৱশ্যে এইবাৰ পাঠ্য কিতাপ পাওঁতেই দেৰী হ'ল । বেচ ।

Vocabulary

বেয়া নাপায়	'does not mind'
পূজাবন্ধ	'Puza Vacation'
পাঠ্য	'text'
আধাখিনি	'half'
গা	'body, physique'
প্ৰায়খিনি	'major portion'
টেষ্ট	'test'
মন দি	'attentively'
দেৰী	'late'

Digitized by Google

ে’চ	'sufficient'
ওলায়	'comes out, is published'
উজু	'easy'
কঠিন	'difficult, hard'
লেকচাৰ	'lecture'
নিৰ্ভৰ কৰা	'to depend'

Grammatical Notes

Joining of two sentences by 'যদি' is introduced here. When two sentences are joined by 'যদি' and the finite verb of the principal clause is in the future tense the finite verb in the subordinate clause shall be in the present indefinite, e.g :

যদি তুমি অহা মই যাম।

যদি মই কওঁ তেওঁ কৰিব।

যদি সি দিয়ে তেখেতে নিব।

Digitized by Google

Unit XIV : Lesson—72

Revised Lesson—Travelling in Darjeeling

মই এদিন মোৰ বন্ধুজনক সুধিলোঁ, "কাশ্মীৰখন তোমাৰ কেনে লাগিল? তেওঁ উত্তৰ দিলে, "মোৰ বৰ ভাল নালাগিল।" মোৰ পৰিবাৰে সুধিলে, "তাত বাৰু আঙুৰ, নাচপাতি, আপেল আদি সস্তা নে? তাত উলো বৰ কম দৰত পোৱা যায় নে'ক?"

One day I asked my friend, "How did you find Kashmir ?" He replied, "It was not nice for me." My wife asked, "Are grapes, pears, apples are cheap there ? Is wool also available there at cheap rate ?"

"নাই, ক'ত সস্তাত পাব? বৰং সেই-বোৰৰ দাম বেছিহে। অৱশ্যে বস্তুবোৰ তাত প্ৰচুৰ পৰিমাণে পোৱা যায়। তাত যোগানো বেছি, চাহিদাও বেছি।" তে উত্তৰ দিলে।

"No, where will you get at cheap rate ? Ra·her those are more costly there. Of course, things are plenty there. Supply as well as demand is more there," he replied.

এইবাৰ তেওঁৰ ল'ৰাটোৱে সুধিলে, অহাবছৰত দেউতাক দাৰ্জিলিঙলৈ যাব নে? দেউতাকে উত্তৰ দিছিল যে তেওঁলোক নাযায়।

This time his son asked whether their father would go to Derjeeling next year. The father replied that they won't go.

Digitized by Google

চৰকাৰে লিভ ট্ৰেভেল কন্‌চেচন দিব; তথাপিতো দেউতাকহঁত কিয় নাযায় বুলি ল’ৰাটোৱে প্ৰশ্ন কৰিলে।

The boy enquired why his father and others won t go in spite of the fact that the Govt. grant leave travel concession.

বেলৰ ভাৰাতকৈ বাহিৰা খৰচ দুগুন হয় কাৰণে যোৱাসম্ভৱ বুলি মাকে জনালে।

The mother informed that since the other expenses become almost double of the train fare, it was not possible.

দাৰ্জিলিঙত বৰফত খেলা আৰু ৰোপ ওৱেত বগোৱা বৰ আমোদজনক বুলি মই মন্তব্য কৰিলোঁ ।

I remarked that the playing on the snow and the climbing the ropeway in Darjeeling was interesting

“দাৰ্জিলিং বোধকৰোঁ কাশ্মীৰৰ দৰে খৰচ সাপেক্ষ নহয় ?” বন্ধুজনে মোলৈ চাই সুধিলে।

“Perhaps Darjeeling is not (so) costly as Kashmir ?” the friend having looked at me, asked

“এৰা, নহয় । যদি তোমালোকে মন কৰা, মই তোমালোকৰ থকা মেলাৰ বন্দোবস্ত কৰি দিব পাৰোঁ । তাত আমাৰ অফিচৰ এটা ভ্ৰমণ নিবাস আছে ।” মই কলোঁ ।

“Yes, (it) is not. If you wish I can make arrangement for your stay there. Our office owns a tourists’ house there,” I told.

Digitized by Google

"তইঁতে যদি ইচ্ছা কৰ অহা পূজা-বন্ধত যাওঁগৈ বল। আমি কিন্তু বেছি দিন নাথাকোঁ দেই।" বন্ধুৱে তেওঁৰ পুতেকলৈ চাই কলে

"If you wish, let us go the coming Puza Vacation. But we won't stay there for long," the friend told having locked at his son.

শেষত তেওঁলোকে মোক কগ ধ বলে যে ময়ো যাব লাগে।

Finally they approached me that I should also go.

Substitution Drill

১। মই এদিন বন্ধুজনক সুধিলোঁ, "কাশ্মীৰখন তোমাৰ কেনে লাগিল ?"

তোৰ

মই এদিন বন্ধুজনক সুধিলোঁ, "কাশ্মীৰখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

কেনে পালি

মই এদিন বন্ধুজনক সুধিলোঁ, "কাশ্মীৰখন তই কেনে পালি ?"

২। তেওঁ উত্তৰ দিলে, "মোৰ বৰ ভাল নালাগিল।"

কলে

তেওঁ কলে, "মোৰ বৰ ভাল নালাগিল"

বেয়া

তেওঁ কলে, "মোৰ বৰ বেয়া নালাগিল।"

৩। মোৰ পৰিবাৰে সুধিলে, "তাত বাৰু আঙুৰ, নাচপাতি, আপেল আদি সস্তা নে ?"

দেউতাই

মোৰ দেউতাই সুধিলে, "তাত আঙুৰ, নাচপাতি, আপেল আদি সস্তা নে ?"

Digitized by Google

কমলা আদি

মোৰ দেউতাই সুধিলে, "তাত বাৰু অঙুৰ, নাচপাতি, কমলা আদি সস্তা নে ?"

৪ ।　তাত উলো বৰ কম দৰত পোৱা যায় নেকি ?

পায়

তাত উলো বৰ কম দৰত পায় নেকি ?

সস্তাত

তাত উলো বৰ সস্তাত পায় নেকি ?

ফলো

তাত ফলো বৰ সস্তাত পায় নেকি ?

৫ ।　নাই, ক'ত সস্তাত পাব ?

কেনেকৈ

নাই, কেনেকৈ সস্তাত পাব ?

সহজে

নাই, কেনেকৈ সহজে পাব ?

৬ ।　বৰং সেইবোৰৰ দাম বেছিহে ।

কম

বৰং সেইবোৰৰ দাম কমহে ।

অৱশ্যে

অৱশ্যে সেইবোৰৰ দাম কমহে ।

৭ ।　অৱশ্যে বস্তুবোৰ তাত প্ৰচুৰ পৰিমাণে পোৱা যায় ।

যথেষ্ট

অৱশ্যে বস্তুবোৰ তাত যথেষ্ট পৰিমাণে পোৱা যায় ।

Digitized by Google

কম

অৰণ্যে বস্তুবোৰ তাত কম পৰিমাণে পোৱা যায়।

পায়

অৰণ্যে বস্তুবোৰ তাত কম পৰিমাণে পায়।

৮। তাত যোগানো বেছি চাহিদাও বেছি।

কম

তাত যোগানো কম চাহিদাও কম।

যথেষ্ট নহয়

তাত যোগানো যথেষ্ট নহয় চাহিদাও যথেষ্ট নহয়।

৯। এইবাৰ তেওঁৰ ল'ৰাটোৱে সুধিলে বোলে অহাবছৰ দেউতাকহঁত দাৰ্জিলিঙলৈ যাব নে?

প্ৰশ্ন কৰিলে

এইবাৰ তেওঁৰ ল'ৰাটোৱে প্ৰশ্ন কৰিলে বোলে অহাবছৰ দেউতাকহঁত দাৰ্জিলিঙলৈ যাব নে?

কাশ্মীৰলৈ

এইবাৰ তেওঁৰ ল'ৰাটোৱে প্ৰশ্ন কৰিলে বোলে অহাবছৰ দেউতাকহঁত কাশ্মীৰলৈ যাব নে?

ছোৱালীজনী

এইবাৰ তেওঁৰ ছোৱালীজনীয়ে প্ৰশ্ন কৰিলে বোলে অহাবছৰ দেউতাকহঁত কাশ্মীৰলৈ যাব নে?

১০। দেউতাকে উত্তৰ দিছিল বোলে তেওঁলোক নাযায়।

কৈছিল

দেউতাকে কৈছিল বোলে তেওঁলোক নাযায়।

কলে

দেউতাকে কলে বোলে তেওঁলোক নাযায়।

Digitized by Google

তেওঁ

দেউতাকে কলে যোলে তেওঁ নাযায়।

১১। তথাপিতো দেউতাকইত কিয় নাযায় বুলি ল'ৰাটোৰে প্ৰশ্ন কৰিলে।

তেওঁলোক

তথাপিতো তেওঁলোক কিয় নাযায় বুলি ল'ৰাটোৰে প্ৰশ্ন কৰিলে।

নাহে

তথাপিতো তেওঁলোক কিয় নাহে বুলি ল'ৰাটোৰে প্ৰশ্ন কৰিলে।

সুধিলে

তথাপিতো তেওঁলোক কিয় নাহে বুলি ল'ৰাটোৰে সুধিলে।

১২। ৰেলৰ ভাৰাতকৈ বাহিৰাখৰচ দুগুণ হয় কাৰণে যোৱা সম্ভৱ নহয় বুলি মাকে জনালে।

গাড়ীৰ

গাড়ীৰ ভাৰাতকৈ বাহিৰ খৰচ দুগুণ হয় কাৰণে যোৱা সম্ভৱ নহয় বুলি মাকে জনালে।

তিনিগুণ

গাড়ীৰ ভাৰাতকৈ বাহিৰা খৰচ তিনিগুণ হয় কাৰণে যোৱা সম্ভৱ নহয় বুলি মাকে জনালে।

অসম্ভৱ

গাড়ীৰ ভাৰাতকৈ বাহিৰা খৰচ তিনিগুণ হয় কাৰণে যোৱা অসম্ভৱ বুলি মাকে জনালে।

১৩। দাৰ্জিলিঙত বৰফত খেলা বৰ আমোদজনক বুলি মই মন্তব্য কৰিলোঁ।

আনন্দদায়ক

দাৰ্জিলিঙত বৰফত খেলা বৰ আনন্দদায়ক বুলি মই মন্তব্য কৰিলোঁ।

কলোঁ

দাৰ্জিলিঙত বৰফত খেলা বৰ আনন্দদায়ক বুলি মই কলোঁ।

Digitized by Google

১৪। দাৰ্জিলিং বোধকৰোঁ কাশ্মীৰৰ দৰে খৰচসাপেক্ষ নহয়।

কিজানি

দাৰ্জিলিং কিজানি কাশ্মীৰৰ দৰে খৰচসাপেক্ষ নহয়।

খুব সম্ভৱ

দাৰ্জিলিং খুব সম্ভৱ কাশ্মীৰৰ দৰে খৰচসাপেক্ষ নহয়।

নিচিনা

দাৰ্জিলিং খুব সম্ভৱ কাশ্মীৰৰ নিচিনা খৰচসাপেক্ষ নহয়।

১৫। যদি তোমালোকে মনকৰা মই তোমালোকৰ থকামেলাৰ বন্দোবস্ত কৰি দিব পাৰোঁ।

তহঁতে

যদি তহঁতে মনকৰ মই তহঁতৰ থকামেলাৰ বন্দোবস্ত কৰি দিব পাৰোঁ।

ইচ্ছাকৰ

যদি তহঁতে ইচ্ছাকৰ মই তহঁতৰ থকামেলাৰ বন্দোবস্ত কৰি দিব পাৰোঁ

ব্যৱস্থা

যদি তহঁত ইচ্ছাকৰ মই তহঁতৰ থকামেলাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব পাৰোঁ।

১৬। তহঁতে যদি ইচ্ছা কৰ অহা পূজাবন্ধত যাওঁগৈ বল।

মনকৰ

তহঁতে যদি মনকৰ অহা পূজাবন্ধত যাওঁগৈ বল।

তোমালোকে

তোমালোকে যদি মনকৰা অহা পূজাবন্ধত যাওঁগৈ বলা।

গৰমবন্ধত

তোমালোকে যদি মনকৰা অহা গৰমবন্ধত যাওঁগৈ বলা।

১৭। আমি কিন্তু বেছিদিন নাথাকোঁ দেই।

সৰহদিন

আমি কিন্তু সৰহদিন নাথাকোঁ দেই।

Digitized by Google

হলে

আমি হলে সৰহদিন নাথাকোঁ দেই।

১৮। বন্ধুৰে তেওঁৰ পুতেকলৈ চাই কলে।

জীয়েক

বন্ধুৰে তেওঁৰ জীয়েকলৈ চাই কলে।

তেখেতৰ

বন্ধুৰে তেখেতৰ জীয়েকলৈ চাই কলে।

ল'ৰা

বন্ধুৰে তেখেতৰ ল'ৰালৈ চাই কলে।

ছোৱালী

বন্ধুৰে তেখেতৰ ছোৱালীলৈ চাই কলে।

১৯। শেষত তেওঁলোকে মোকো ধৰিলে যে ময়ো যাব লাগে।

সিহঁতে

শেষত সিহঁতে মোকো ধৰিলে যে ময়ো যাব লাগে।

লাগিব

শেষত সিহঁতে মোকো ধৰিলে যে ময়ো যাব লাগিব।

Variation Drill

১। মই এদিন মোৰ বন্ধুজনক সুধিলোঁ, "কাশ্মীৰখন তোমাৰ কেনে লাগিল?"

কাশ্মীৰখন তোমাৰ কেনে লাগিল বুলি মই এদিন মোৰ বন্ধুজনক সুধিলোঁ।

২। তেওঁ উত্তৰ দিলে, "মোৰ বৰ ভাল নালাগিল।"

মোৰ বৰ ভাল নালাগিল বুলি তেওঁ উত্তৰ দিলে।

Digitized by Google

৩। মোৰ পৰিবাৰে সুধিলে,"তাত বাৰু আপেল,নাচপাতি আদি সস্তা নে ?"

তাত বাৰু আপেল নাচপাতি আদি সস্তা নে বুলি মোৰ পৰিবাৰে সুধিলে।

৪। "নাই, ক'ত সস্তাত পাব ?" তেওঁ উত্তৰ দিলে।

"নাই, ক'ত সস্তাত পাব বুলি তেওঁ উত্তৰ দিলে।

৫। ল'ৰাটো রে সুধিলে বোলে অহা বছৰত দেউতাক দাৰ্জিলিঙলৈ যাবনে ?

অহাবছৰ দেউতাক দাৰ্জিলিঙলৈ. যাবনে বুলি ল'ৰাটোৱে সুধিলে।

৬। তথাপিতো কিয় দেউতাকইত নাযায় বুলি ল'ৰাটোৱে প্ৰশ্ন কৰিলে।

ল'ৰাটোৱে প্ৰশ্ন কৰিলে, "তথাপিতো কিয় দেউতাকইত নাযায় ।"

৭। ৰেলৰ ভাৰাতকৈ বাহিৰা খৰচ দুগুণ হয় কাৰণে যোৱা সম্ভৱ নহয় বুলি মাকে জনালে।

মাকে জনালে, "ৰেলৰ ভাৰাতকৈ বাহিৰা খৰচ দুগুণ হয় কাৰণে যোৱা সম্ভৱ নহয়।"

৮। ৰোপৱেত বগোৱা বেচ আমোদজনক বুলি মই মন্তব্য কৰিলোঁ।

মই মন্তব্য কৰিলোঁ, "ৰোপওৱেত বগোৱা বেচ আমোদজনক।"

৯। "দাৰ্জিলিং বোধকৰোঁ কাশ্মীৰ দৰে খৰচসাপেক্ষ নহয় ?" বন্ধুজনে মোলৈ চাই সুধিলে।

বন্ধুজনে মোলৈ চাই সুধিলে বোলে দাৰ্জিলিং বোধকৰো কাশ্মীৰৰ দৰে খৰচসাপেক্ষ নহয়।

১০। "দাৰ্জিলিঙত আমাৰ অফিচৰ এটা ভ্ৰমণনিবাস আছে," মই কলোঁ।

মই কলোঁ যে দাৰ্জিলিঙত আমাৰ অফিচৰ এটা ভ্ৰমণনিবাস আছে।

১১। "তইঁতে যদি ইচ্ছা কৰ, অহা পূজাবন্ধত যাওঁগৈ বল," বন্ধুজনে তেওঁৰ পুতেকলৈ চাই কলে।

বন্ধুজনে তেওঁৰ পুতেকলৈ চাই কলে বোলে তইঁতে যদি ইচ্ছা কৰ, অহা পূজাবন্ধত যাওঁগৈ বল।

Digitized by Google

১২। "আমি বেছিদিন নাথাকোঁ দেই," তেওঁ কলে।
তেওঁ কলে বোলে আমি বেছিদিন নাথাকোঁ দেই।

১৩। শেষত তেওঁলোকে মোকো ধৰিলে যে মযো যাব লাগে।
শেষত তেওঁলোকে মোকো ধৰিলে, "আপুনিও যাব লাগে।"

EXERCISE

1. Change the tense of the reporting verb to Present/Future :

(ক) তেওঁ উত্তৰ দিলে, "অৱশ্যে তাত বস্তুবোৰ প্ৰচুৰ পৰিমাণে পোৱা যায়"
(খ) মোৰ পৰিয়ালে সুধিলে, "তাত আঙুৰ সস্তা নে ?"
(গ) বন্ধুজনে সুধিলে, "দাৰ্জিলিং গোধকৰো খৰচসাপেক্ষ নহয়"
(ঘ) "দাৰ্জিলিঙত বৰফত খেলা বৰ আমোদজনক" মই কলোঁ।

2. Change into indirect speech :

(ক) "কাশ্মীৰখন তোমাৰ কেনে লাগিল ?" মই বন্ধুজনক সুধিলোঁ।
(খ) "তাত যোগানো বেছি চাহিদাও বেছি" তেওঁ উত্তৰ দিলে।
(গ) দেউতাকে উত্তৰ দিছিল, "আমি নাযাওঁ"
(ঘ) "মই তোমালোকৰ থকামেলাৰ বন্দোবস্ত কৰি দিব পাৰোঁ," মই কলোঁ।
(ঙ) "আমি বেছিদিন নাথাকোঁ দেই," বন্ধুৱে পুতেকলৈ চাই কলে।

3. Change into direct speech :

(ক) তেওঁলোকে মোকো ধৰিলে যে মযো যাব লাগে।
(খ) ৰোপওৱেত বগোৱা বেচ আমোদজনক বুলি মই মন্তব্য কৰিলোঁ।
(গ) দেউতাকইত কিয় নাযায় বুলি ল'ৰাটোৱে প্ৰশ্ন কৰিলে।

Digitized by Google

(ঘ) সেউভাকে উত্তৰ দিছিল যে তেওঁলোক নাযায়।

(ঙ) নাই, কত সস্তাত পাব বুলি তেওঁ উত্তৰ দিলে।

4. Join the two sentences with 'বুলি':

(ক) "কাশ্মীৰখন তোমাৰ কেনে লাগিল ?" মই এদিন বন্ধুজনক সুধিলোঁ।

(খ) "মোৰ বৰ ভাল লাগিল।" তেওঁ উত্তৰ দিলে।

(গ) "তাত বাক অঙ্গুৰ সস্তা নে ?" মোৰ পৰিবাৰে সুধিলে।

(ঘ) "এৰা, নহয় " মই কলোঁ।

(ঙ) "আমি বেছিদিন নাথাকোঁ দেই " বন্ধুৱে পুতেকলৈ কলে।

5. Join the two sentences using 'বোলে'

(ক) "দাৰ্জিলিং বোধকৰোঁ বেছি খৰচ সাপেক্ষ নহয় ?" বন্ধুজনে সুধিলে।

(খ) "চৰকাৰে লিভ ট্ৰেভেল কনচেচন দিব নে ?" ল'ৰাটোৱে প্ৰশ্ন কৰিলে।

(গ) "বস্তুবোৰ প্ৰচুৰ পৰিমাণে পোৱা যায়।" তেওঁ উত্তৰ দিলে।

(ঘ) তেওঁ উত্তৰ দিলে, "মোৰ বৰ ভাল নালাগিল।"

(ঙ) মই এদিন মোৰ বন্ধুজনক সুধিলোঁ, "কাশ্মীৰখন তোমাৰ কেনে লাগিল ?"

Vocabulary

পৰিবাৰ	'wife'
আঙুৰ	'grapes'
নাচপাতি	'pears'
আপেল	'apple'
দৰত	'price, rate'
প্ৰচুৰ	'plenty'

Digitized by Google

যোগান	'supply'
চাহিদা	'demand'
লিভ ট্ৰেভল কনচেচন	'leave travel concession'
বাহিৰা খৰচ	'extra expenses'
দুগুণ	'two times'
সম্ভৱ	'possible'
বৰফ	'snow'
খেলা	'play'
ৰোপওৱে	'ropeway'
বগোৱা	'climbing'
আমোদজনক	'interesting'
থকামেলা	'stay etc.'
বন্দোবস্ত	'arrangement'
ভ্ৰমণনিবাস	'tourist house'
বল	'let us go (non-hon.)'

Word Notes

Leave Travel Concession : Now Govt. of India and many Private Companies encourage the employees (with family) to visit some place in India once in every 4 years. The Govt./Companies bear the full railway fare (to & fro).

Digitized by Google

Unit XIV : Lesson—73

Test Lesson—A CIRCUS

মৃদুলা : উৎপলা শুনিছেনে ? ইয়ালৈ এখন ভাল চাৰ্কাচ আহিছে।	Mridula : Have you heard Utpala ? A good circus party has come here.
উৎপলা : অ' শুনিছোঁ। ডি গ্ৰেট ওৰিয়েণ্টেল চাৰ্কাচ। তই চালি নেকি ?	Utpala : Oh yes, (I) have heard. The Great Oriental Circus. Have you seen ?
মৃদুলা : নাই চোৱা ভাই। দেউতা টুৰলৈ গৈছে। আজি ৰাতি আহি পোৱা কথা। যদি আজি ৰাতি আহি পায়, কাইলৈ আমি যাম। তই যাব খোজ নেকি ?	Mridula : I have not seen brother. Father has gone on tour (He) is supposed to reach this afternoon. If he arrives tonight, we will go tomorrow. Do you want to go ?
উৎপলা : এৰা। তইঁতে নিয় যদি মই নিশ্চয় যাম। আমাৰ সৰু ককাইদেউ নাই নহয়। তাৰ এইবোৰত বৰ নিচা।	Utpala : Yes. If you take. I shall certainly go. Our younger brother is not there indeed. He is very much interested in these.

Digitized by Google

মৃদুলা : মোৰো ভাই এইবোৰ চাই বৰ ভাল লাগে। সেই যে গোলকৰ ভিতৰত মটৰ চাইকেল মুৰোৱাটো ! এখন নহয় দুখন মটৰ চাইকেল। গাৰ নোম শিহৰি উঠে। আৰু যে বটলৰ ওপৰত চাং পাতিলৈ মূৰটো চাঙত লগাই ভৰি দুখন ওপৰলৈ তুলি ধৰে।	Mridula : I also very much like to see these, brother. That's the driving of motor-cycle inside the globe ! Not one but two motor-cycles. The hairs in the body spring up. And that having built a table on bottles placing the head on it the legs are kept upward.
উৎপলা : আকৌ সেই যে ওলোমা মৈত দুকালে দুজন উঠে। ছোৱালীজনীয়ে শিকলি এডালত কামুৰি ধৰে। তাৰ পিছত দুয়োজনে মৈত চক্ৰাকাৰে ঘূৰে মোৰ ভাই এই পৰি যাব এই পৰি যাব যেন লাগে।	Utpala : Again that game in which two persons climb on the two ends of a hanging ladder ! The girl catches a chain by her teeth. Then both of them along with the ladder revolve in a circular way.
মৃদুলা : জান, ইইঁতৰ হেনো তাঁৰৰ ওপৰেদি চাইকেল চলোৱা এটা অদ্ভুত খেল আছে। তাঁৰৰ ওপৰত দুজনীয়ে চাইকেল চলায়। দুজনীৰ	Mridula : Do (you) know, that they are said to have a peculiar game of riding cycle on wire. Two (ladies) drive (two)

Digitized by Google

পিঠিত বাঁহ এডাল বান্ধে। তাত আন এজনীয়ে এখন চাইকেল চলায়।

cycles on wire. A bamboo is fixed on the backs of the two. Another (girl) rides another cycle on it.

উৎপলা : গ্ৰেট লায়ন চাৰ্কাচে যে দেখুৱায়, এজনে চকুত কাপোৰ বান্ধি দেগাৰ সম্মুখলৈ মাৰে। সম্মুখত এজন থিয়দি থাকে। তেওঁৰ সোঁৱে বাঁৱে তলে ওপৰে পৰে অথচ গাত নালাগে।

Utpala : The game that the Great Lion Circus shows—one ties cloth on the eyes (and) throws swords to the front. One person stands in the front. (The swords) fall on his left, right, top and bottom; but do not touch body.

মৃদুলা : ওৰিয়েণ্টেলে বোলে চকুত কাপোৰ বান্ধি পিছফালে মাৰে। মায়ে কয় বোলে কাঠৰ তক্তা-খনৰ বিভিন্ন বিন্দুত চুম্বক লগোৱা থাকে। মোৰ ভাই, বিশ্বাস নহয়।

Mridula : The Oriental (circus) is said to throw swords towards the back after tieing clothes on the eyes. Mother says that magnet is fixed at different points in the plank (It) is not convincing to me.

উৎপলা : হব পাৰে, ভাই! দেউতাই

Utpala : It might be, brother!

Digitized by Google

কৈছে বোলে ব্লেড বা কাচ চোবোৱা খেল দেখুৱাওতা জনে মুখত নেমু ভেঙা ভৰাই লয়। ফলত এক ৰাসায়নিক প্ৰক্ৰিয়া হৈ মাংস কটা নোযোৱা হয়। হব দে, আমি কাইলৈ ভালকৈ চাম। তইঁত কেতিয়া আহ, খবৰ দিবি। মই ওলাই থাকিম।

Father has said that the man, showing the game of chewing the blade or glass, puts lemon in his mouth. As a result a chemical reaction takes place (and) the flesh does not get cut. Alright we will watch minutely tomorrow. When you will come, please inform. I shall keep (myself) ready.

মৃদুলা : বৰ্ণালীও যদি আহিব খোজে তাইকো লগত আনিবি। আমি আটায়ে এখন অটো-ৰিক্সালৈ যাম।

Mridula : If Barnali wants to come, bring her also with you. All of us will go by an autorickshaw.

Test Items

1. Give short answers :

(ক) ইয়ালৈ কি আহিছে ?

খ) মৃদুলাই চাৰ্কাচ চাইছে নে ?

(গ) উৎপলা কাৰ লগত যাব ?

(ঘ) মৃদুলাই কি খেল চাই ভাল পায় ?

Digitized by Google

(ঙ) উৎপলাই কি খেল চাই ভাল পায় ?

(চ) ওৰিয়েণ্টেল চাৰ্কাচে কি অদ্ভুত খেল দেখুৱায় ?

(ছ) গ্ৰেট লায়ন চাৰ্কাচৰ আচৰিত খেল কি ?

(জ) মৃদুলাৰ মাকে ডেগাৰ খেল সম্পৰ্কে কি কয় ?

(ঝ কাচ চোবোৰা খেল সম্পৰ্কে উৎপলাৰ দেউতাকে কি কয় ?

(ঞ) তেওঁ কেনেকৈ চাৰ্কাচ চাবলৈ যাব ?

2. Change into indirect speech :

(ক) মই এদিন বুবুলক সুধিলোঁ, "অসমখন তোৰ কেনে লাগিল ?"

(খ) মাকে সুধিলে, "বুবুল, জয়মতীক কিয় শাস্তি দিছিল ?"

(গ) শিক্ষক ছাত্ৰক সুধিলে, "তুমি কিয় পলমকৈ আহিছা ?"

(ঘ মাকে প্ৰশ্ন কৰিলে, "জয়মতীৰ শেষত কি হ'ল ?"

(ঙ) সি কলে, "মোৰ বৰ ভাল লাগিল ."

(চ) তুমি কবা, "মোৰ গা ভাল নাছিল ."

3 Change into direct speech :

(ক) তেওঁ কলে বোলে তেওঁৰ কাশ্মীৰখন ভাল নালাগিল।

(খ) তেখেতে জনালে যে তেখেতৰ দেউতাক কালি মৰিল।

(গ) লগতে তাই সুধিছিল যে মোমাইদেৱেকৰ মতামত কি ?

(ঘ) তাই গিৰিয়েকক কলে বোলে তেওঁৰ হাৰডাল হেৰাল।

(ঙ) তলাতলঘৰৰ বিশেষত্ব কি বুজি পাইছ নে বুলি মোমায়েকে সুধিলে।

(চ) অন্য এটা ভাৰতীয় ভাষা শিকাৰ তাৎপৰ্য্য কি ছাত্ৰ সকলে জানে নে নাই অধ্যাপকে সুধিলে।

(ছ, মোমায়েকে সুধিছিল বোলে কোনটো বস্তুৱে তাইৰ মনত ৰেখাপাত কৰিছে।

Digitized by Google

4. Transform as per the model :

Model : মই কলোঁ, "মই যেনেতেনে যাম।" > মই যেনেতেনে যাম বুলি কলোঁ।

(ক) মৃদুলাই কলে, "বৰ্ণালীকো আনিবি।"

(খ) "মোক খবৰ দিবি।" উৎপলাই কলে।

(গ) মৃদুলাই কলে, "চাৰ্কাচত তাঁৰৰ ওপৰেৰে চাইকেল চলায়।"

(ঘ) মই সুধিলোঁ বোলে ভাষাকেন্দ্ৰ কাইলৈ বন্ধ নেকি ?

(ঙ) তুমি কবা বোলে চাৰৰ গা ভাল নাই।

(চ) বুবুলে কলে, "কাশ্মীৰখন মোৰ ভাল লগা নাই।"

(ছ) আপুনি কওক যে আপুনি কাইলৈ আহিব নোৱাৰে।

5. Fill in the blanks :

(ক) যদি ছাত্ৰসকল — —পূজাবন্ধত ক্লাচ হব।

(খ) "তোমালোকে যদি অনুৰোধ — — অধ্যক্ষ মান্তি হব।"

(গ) "যদি মই আগধন — —, তেনেহলে টিকট কৰিম।"

(ঘ) ল'ৰাহঁতে যদি ইচ্ছা — —, দেউতাকে পূজাবন্ধত দাৰ্জিলিঙলৈ নিব।

(ঙ) আপুনি যদি — — মই আহিম।

(চ) মই যদি লটাৰীত টকা — — এটা দুমহলা ঘৰ সাজিলোঁহেঁতেন।

(ছ) তুমি যদি ৪০,০০০ টকা — —, কি কৰিলাহেঁতেন ?

(জ) তই যদি টকা — — তেনেহলে ঘৰসজা কাম আৰম্ভ কৰিব পাৰোঁ।

6 Complete and rewrite the following in complete sentences as per the model :

Model 1 :—তোমালোকৰ অসুবিধা নহব লাগে।

Digitized by Google

(ক) কাইলৈ টকা পাইচা পা — — — — ।

(খ) তেওঁৰ বেমাৰ এতিয়ামানে ভাল হ — — — — ।

(গ) সি এইবাৰ পৰীক্ষাত পাচ — — — — ।

(ঘ) তোমালোকে একো দিগ্দাৰী পা — — — — ।

(ঙ) তেওঁৰ লেকচাৰ এতিয়া মানে শেষ হ — — — — ।

Model 2 : শিক্ষকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা ভাল।

(ক) মাজে মাজে চিনেমা — — — — ।

(খ) ঘৰত ভাত — — — — — — ।

(গ) শ্ৰেণীত মনে মনে — — — — ।

(ঘ) কিতাপ কিনি — — অভ্যাস — —।

(ঙ) নিজ চকুৰে — — নিজ কাণেৰে — — কথাত বিশ্বাস নকৰিবা।

(চ) ৰোপওৱেত — — বৰ — —।

Model 3 : অৰ্থনীতিবিজ্ঞান যেতিয়া ওলায় তেতিয়া এপ্ৰিল পৰিছে ।

(ক) ... ...তেতিয়া দহ বাজিছে

(খ) যেতিয়া তেওঁ টোপনীৰ পৰা উঠে তেতিয়া সূৰ্য ... ... ।

(গ) মীনুহঁত যেতিয়া অসমলৈ যায় ... . ।

(ঘ) ... ...তেতিয়া মোক খবৰ দিবা।

(ঙ) ... ...ঢুকায়, তেতিয়া মই দশম মানত পঢ়ি আছোঁ।

———

Digitized by Google

Unit XV : Lesson—74

In Search of a Servant

হাজৰিকা : হেৰা ডেকা, শুনিছা নে ?	Hazarika : Hallow Deka, are you listening?
ডেকা : চাৰ !	Deka : (Pardon) sir !
হাজৰিকা : মোৰ চাকৰনী ছোৱালীজনী পলাল । তুমি অন্য এটা বিচাৰি দিব নোৱাৰা নে ?	Hazarika : My maid-servant has escaped. Could you not find out another ?
ডেকা : কেতিয়াৰ পৰা তাই নাই ?	Deka : Since when she is not there ?
হাজৰিকা : যোৱা কালিৰ পৰা। কালি যেতিয়া মই অফিচলৈ আহোঁ তাই আছিল । ঘূৰি গৈ দেখোঁ তাই নাই ।	Hazarika : Since yesterday. When I was coming to the office yesterday, she was there. Having returned, I saw she was not there.
ডেকা : মই বাৰু বিচাৰিম । আজি মোৰ অলপ কাম আছে । কাইলৈ বিচাৰিলে নহয় নে ?	Deka : Well, I shall search. I have a little work today. Shall it not do if I search tomorrow?

Digitized by Google

হাজৰিকা : কেলেই নহব ? তোমাৰ যেতিয়াই সুবিধা হয় বিচাৰি দিবা।

Hazarika : Why not ? When you will find time, you will search.

ডেকা : মোৰ কামখিনি শেষ হলে আজিয়েই বিচাৰি যাম চাৰ। তাই যেতিয়া পলাল, আপোনাৰ চাকৰ এটা নহলেই নহয়। সেই কথা মই বুজোঁ। মই যেনেতেনে ল'ৰা এটা বিচাৰি আনিম।

Deka : I shall go today itself sir. it my work shall be finished. Since she has left you can't manage without a servant. That I understand I shall certainly find out a boy.

হাজৰিকা : এৰা, চাকৰ এটা বিচাৰি দিলে বৰ উপকাৰ কৰা হব। পৰিবাৰে তোমাক কোৱাৰ কথাকে কৈছিল। তোমাৰ ওপৰত তেওঁৰ অগাধ বিশ্বাস।

Hazarika : Yes, it would be a great favour if you find out a servant. Wife asked me to tell you only. She has great faith in you.

ডেকা : আমাৰ চুবুৰীতে এটা ভাল ল'ৰা আছিল। যোৱামাহত ছালৰ পৰা পৰি তাৰ কোম ভাগিল। সি এতিয়াৰ পৰা কাম বন কৰিব নোৱাৰা হ'ল। মই যিমান সোনকালে পাৰোঁ অন্য এটা ল'ৰা যোগাৰ কৰি দিম

Deka : There was a good boy in our neighbourhood. Having fallen from the roof his waist was broken last month. Since then, he is unable to work. I shall, at any cost, find out a boy (servant) for you as early as possible.

Digitized by Google

Substitution Drill

১। মোৰ চাকৰনী ছোৱালীজনী পলাল।

চাকৰ ল'ৰাটো

মোৰ চাকৰ ল'ৰাটো পলাল।

পৰহি

মোৰ চাকৰ ল'ৰাটো পৰহি পলাল।

পলাইছে

মোৰ চাকৰ ল'ৰাটো পৰহি পলাইছে।

২। তুমি অন্য এটা বিচাৰি দিব নোৱাৰা নে ?

আপুনি

আপুনি অন্য এটা বিচাৰি দিব নোৱাৰে নে ?

তই

তই অন্য এটা বিচাৰি দিব নোৱাৰ নে ?

আনিব

তই অন্য এটা বিচাৰি আনিব নোৱাৰ নে ?

৩। কালি যেতিয়া মই আহোঁ, তাই আছিল।

যি সময়ত

কালি যি সময়ত মই আহোঁ, তাই আছিল।

যাওঁ

কালি যি সময়ত মই যাওঁ, তাই আছিল।

নাছিল

কালি যি সময়ত মই যাওঁ, তাই নাছিল।

৪। ঘূৰি গৈ দেখোঁ, তাই নাই।

Digitized by Google

আহি

ঘূৰি আহি দেখোঁ, তাই নাই।

উভতি

উভতি আহি দেখোঁ, তাই নাই।

আছে

উভতি আহি দেখোঁ, তাই আছে।

আহিছে

উভতি আহি দেখোঁ, তাই আহিছে।

৫। তোমাৰ যেতিয়াই সুবিধা হয় বিচাৰি দিবা।

তুমি

তুমি যেতিয়াই সুবিধা পোৱা বিচাৰি দিবা।

আপুনি

আপুনি যেতিয়াই সুবিধা পায় বিচাৰি দিব।

৬। তাই যেতিয়া পলাল, আপোনাৰ চাকৰ এটা নহলেই নহয় সেইকথা মই বুজোঁ।

গ'ল

তাই যেতিয়া গ'ল, আপোনাৰ চাকৰ এটা নহলেই নহয়, সেইকথা মই বুজোঁ।

নচলে

তাই যেতিয়া গ'ল, আপোনাৰ চাকৰ এটা নহলেই নচলে, সেইকথা মই বুজোঁ।

জানোঁ

তাই যেতিয়া গ'ল, আপোনাৰ চাকৰ এটা নহলেই নচলে, সেইকথা মই জানোঁ।

৭। মই যেনে তেনে ল'ৰা এটা বিচাৰি দিম।

Digitized by Google

সি

সি যেনে তেনে ল'ৰা এটা বিচাৰি দিব।

তুমি

তুমি যেনে তেনে ল'ৰা এটা বিচাৰি দিবা।

ছোৱালী

তুমি যেনে তেনে ছোৱালী এজনী বিচাৰি দিবা।

৮। কাইলৈ বিচাৰিলে নহয় নে?

পৰহিলৈ

পৰহিলৈ বিচাৰিলে নহয় নে?

নহব

পৰহিলৈ বিচাৰিলে নহব নে?

জানো

পৰহিলৈ বিচাৰিলে নহব জানো?

৯। কেলেই নহব?

কিয়

কিয় নহব?

নহয়

কিয় নহয়?

১০। এৰা, চাকৰ এটা বিচাৰি দিলে বৰ উপকাৰ কৰা হব।

হয়

এৰা, চাকৰ এটা বিচাৰি দিলে বৰ উপকাৰ কৰা হয়।

চাকৰনী

এৰা, চাকৰনী এজনী বিচাৰি দিলে বৰ উপকাৰ কৰা হয়।

Digitized by Google

১১। পৰিবাৰে তোমাক কোৰাৰ কথাকে কৈছিল।

ঘৈণীয়ে

ঘৈণীয়ে তোমাক কোৰাৰ কথাকে কৈছিল।

দিয়াৰ

ঘৈণীয়ে তোমাক দিয়াৰ কথাকে কৈছিল।

কলে

ঘৈণীয়ে তোমাক দিয়াৰ কথাকে কলে।

১২। তোমাৰ ওপৰত তেওঁৰ অগাধ বিশ্বাস।

ডেকাৰ

ডেকাৰ ওপৰত তেওঁৰ অগাধ বিশ্বাস।

বৰ'

ডেকাৰ ওপৰত তেওঁৰ বৰ বিশ্বাস।

গভীৰ

ডেকাৰ ওপৰত তেওঁৰ গভীৰ বিশ্বাস।

১৩। আমাৰ চুবুৰীতে এটা ভাল ল'ৰা আছিল।

ওচৰতে

আমাৰ ওচৰতে এটা ভাল ল'ৰা আছিল।

গাওঁতে

আমাৰ গাওঁতে এটা ভাল ল'ৰা আছিল।

ছোৱালী

আমাৰ গাওঁতে এজনী ভাল ছোৱালী আছিল।

১৪। ছালৰ পৰা পৰি তাৰ কোমৰ ভাগিল।

গছ

গছৰ পৰা পৰি তাৰ কোমৰ ভাগিল।

Digitized by Google

হাড়

গছৰ পৰা পৰি তাৰ হাড় ভাগিল ।

ভৰি

গছৰ পৰা পৰি ত'ৰ ভৰি ভাগিল ।

১৫। সি তেতিয়াৰ পৰা কাম বন কৰিব নোৱাৰা হ'ল ।

কাম কাজ

সি তেতিয়াৰ পৰা কাম কাজ কৰিব নোৱাৰা হ'ল ।

সেই সময়ৰ পৰা

সি সেই সময়ৰ পৰা কাম কাজ কৰিব নোৱাৰা হ'ল ।

হৈছে

সি সেই সময়ৰ পৰা কাম কাজ কৰিব নোৱাৰা হৈছে ।

১৬। মই যিমান সোনকালে পাৰোঁ অন্য এটা ল'ৰা যোগাৰ কৰি দিম ।

আন

মই যিমান সোনকালে পাৰোঁ আন এটা ল'ৰা যোগাৰ কৰি দিম ।

বন্দোবস্ত

মই যিমান সোনকালে পাৰোঁ আন এটা ল'ৰা বন্দোবস্ত কৰি দিম ।

Expansion Drill

Adding confirmative নহয় ।

১। মোৰ চাকৰনী ছোৱালীজনী পলাল ।

মোৰ চাকৰনী ছোৱালীজনী পলাল নহয় ।

Digitized by Google

২। মই যেতিয়া অফিচলৈ আহোঁ, তাই আছিল।
মই যেতিয়া অফিচলৈ আহোঁ, তাই আছিল নহয়।

৩। আজি মোৰ অলপ কাম আছে।
আজি মোৰ অলপ কাম আছে নহয়।

৪। মোৰ কামখিনি শেষ হলে আজিয়েই বিচাৰি যাম।
মোৰ কামখিনি শেষ হলে আজিয়েই বিচাৰি যাম নহয়।

৫। সেই কথা মই বুজোঁ।
সেই কথা মই বুজোঁ নহয়।

৬। মই ল'ৰা এটা বিচাৰি আনিম।
মই ল'ৰা এটা বিচাৰি আনিম নহয়।

Addition of surprise marking দেখোন।

১। মোৰ চাকৰ ল'ৰাটো পলাল।
মোৰ চাকৰ ল'ৰাটো পলাল দেখোন।

২। মই যেতিয়া অফিচলৈ যাওঁ, সি আছিল।
মই যেতিয়া অফিচলৈ যাওঁ, সি আছিল দেখোন।

৩। আপোনাৰ ওপৰত তেওঁৰ অগাধ বিশ্বাস।
আপোনাৰ ওপৰত তেওঁৰ অগাধ বিশ্বাস দেখোন।

৪। পৰিবাৰে তোমাৰ কথাকে কৈছিল।
পৰিবাৰে তোমাৰ কথাকে কৈছিল দেখোন।

Variation Drill

১। মই যেতিয়া অফিচলৈ আহোঁ, তাই আছিল।
মই অফিচলৈ অহা সময়ত তাই আছিল।

Digitized by Google

২। মই যেতিয়া উভতি যাওঁ, তাই নাই ।
মই উভতি যোৱা সময়ত তাই নাই ।

৩। তোমাৰ যেতিয়াই সুবিধা হয়, বিচাৰি দিবা ।
তোমাৰ সুবিধা হলে বিচাৰি দিবা ।

৪। ছালৰ পৰা পৰি তাৰ কোমৰ ভাগিল ।
ছালৰ পৰা পৰাত তাৰ কোমৰ ভাগিল ।

৫। মই যিমান সোনকালে পাৰোঁ অন্য এটা ল'ৰা যোগাৰ কৰি দিম ।
মই যিমান সোনকালে'পাৰি অন্য এটা ল'ৰা যোগাৰ কৰি দিম ।

৬। তাই যেতিয়া পলাল আপোনাৰ চাকৰ এটা নহলেই নহয় ।
তাই পলাল যেতিয়া আপোনাৰ চাকৰ এটা নহলেই নহয় ।

Transformation Drill

১। হেৰা ডেকা, শুনিছা নে ?
হেৰা ডেকা, শুনা নাই নে ?

২। তুমি অন্য এটা বিচাৰি দিব নোৱাৰা নে ?
তুমি অন্য এটা বিচাৰি দিব পাৰা নে ?

৩। যেতিয়া মই অফিচলৈ আহোঁ, তাই আছিল ।
যেতিয়া মই অফিচলৈ আহোঁ, তাই নাছিল ।

৪। ঘূৰি গৈ দেখোঁ, তাই নাই ।
ঘূৰি গৈ দেখোঁ, তাই আছে ।

Digitized by Google

৫। কাইলৈ বিচাৰিলে নহয় নে ?

কাইলৈ বিচাৰিলে হব নে ?

৬। কেলেই নহব ?

কেলেই হব ?

৭। সেইকথা মই বুজোঁ ।

সেইকথা মই নুবুজোঁ ।

৮। চাকৰ এটা বিচাৰি দিলে উপকাৰ কৰা হব ।

চাকৰ এটা বিচাৰি দিলেও উপকাৰ কৰা নহব ।

৯। আপোনাক কোৱাৰ কথা কৈছিল ।

আপোনাক কোৱাৰ কথা কোৱা নাছিল ।

১০। আমাৰ চুবুৰীত এটা ভাল ল'ৰা আছিল ।

আমাৰ চুবুৰীত এটা ভাল ল'ৰা আছে ।

১১। ছালৰ পৰা পৰি তাৰ কোমৰ ভাগিল ।

ছালৰ পৰা পৰিও তাৰ কোমৰ নাভাগিল ।

১২। তেতিয়াৰ পৰা সি কাম বন কৰিব নোৱাৰা হ'ল ।

তেতিয়াৰ পৰা সি কাম বন কৰিব পৰা হ'ল ।

১৩। মই অন্য এটা ল'ৰা যোগাৰ কৰি দিম ।

মই অন্য এটা ল'ৰা যোগাৰ কৰি নিদিওঁ ।

EXERCISE

1. Change the tense of the underlined verbs into past/future.

(ক) মই গৈ দেখোঁ, তাই নাই ।

Digitized by Google

(খ) সেইকথা মই বুজোঁ ।

(গ) মই যেনে তেনে ল'ৰা এটা বিচাৰি আনিম ।

(ঘ) কাইলৈ বিচাৰিলে নহয় নে ?

(ঙ) মই যেনেতেনে এটা ল'ৰা বিচাৰি আনিম ।

(চ) মই আফিচলৈ যোৱাৰ পাছৰ পৰা সি নাই ।

(ছ) পূজাৰ বন্ধত আপুনি ক্লাচ লব নে ?

2 Fill in the blanks :

(ক) তোমাৰ যেতিয়াই সুবিধা — —, বিচাৰি দিবা ।

(খ) ঘূৰি — —, দেখোঁ, সি নাই ।

(গ) আপোমাৰ চাকৰ এটা নহলেই — — ।

(ঘ) মই যেনে — — চাকৰ এটা বিচাৰি আনিম ।

(ঙ) আপোনাৰ ওপৰত তেওঁৰ — — বিশ্বাস ।

(চ) আমাৰ — — এটা ভাল ল'ৰা আছিল ।

(ছ) যোৱামাহত — — পৰি তাৰ — — ভাগিল ।

(জ) সি এতিয়া কাম কৰিব — — হ'ল ।

(ঝ) মই সোনকালে এটা ল'ৰা — — কৰি দিম ।

(ঞ) মোৰ কামখিনি শেষ হলে আজিয়েই — — যাম ।

3. Negate the following :

(ক) ছোৱালীজনী পলাল ।

(খ) কালি সি আছিল ।

(গ) মই বিচাৰিম ।

Digitized by Google

(ঘ) তুমি বিচাৰি দিবা।

(ঙ) মই ল'ৰা এটা বিচাৰি আনিম।

(চ) বৰ উপকাৰ কৰা হব।

(ছ) আমাৰ চুবুৰীত এটা ভাল ল'ৰা আছিল।

(ঙ) মই এটা বিচাৰি দিম।

4. Change into affirmative :

(ক) যোৱাকালিৰ পৰা ভাই নাই ।

(খ) চাকৰ এটা নহলে নহব

(গ) আপোনাৰ ওপৰত তেওঁৰ বিশ্বাস নাই।

(ঘ) তেওঁ আজি ঘৰলৈ নগলেই নহয়।

(ঙ) সি কাম কাজ কৰিব নোৱাৰা হ'ল।

Vocabulary

চাকৰনী	'maid servant'
বিচাৰিম	'(I) shall search)
সুবিধা	'convenience'
যেতিয়া	'when'
কামখিনি	'the work'
পলাল	'escaped, led away'
যেনে তেনে	'at any cost'
কোৱাৰ	'of telling'
কথা	'words, fact'
উপকাৰ	'help'
অগাধ	'deep'

Digitized by Google

বিশ্বাস	'faith'
চুবুৰী	'in the neighbourhood'
চাল	'roof'
কোমৰ	'waist'
কাম বন	'work'
যিমান	'as much'
সোনকালে	'early, soon'
যোগাৰ	'arrangement'

Grammatical Notes

1. Complex sentences with যেতিয়া in the subordinate clause is introduced here in this lesson.

2. When the finate verb in the principal clause is in the future tense, the verb in the subordinate clause shall be in the present indefinate; it need not be in the future Example :

মই যদি কওঁ তেওঁ শুনিব নে ?
তুমি যেতিয়াই আহা তেতিয়াই পাবা ।
আপুনি যেতিয়া যায়, মোক কব ।

Digitized by Google

Unit XV : Lesson—75

Servant's Daily Work

কেইদিনমান পাছতে ডেকাই এটা ল'ৰা বিচাৰি আনিলে আৰু হাজৰিকাক চমজাই দিলে। ল'ৰাটো তেনেই কমবয়সীয়া আৰু মৰম লগা। সি লিখাপঢ়াও অলপ অলপ জানে আৰু সি বজাৰ সমাৰ কৰাতো পাকৈত। ল'ৰাটো আনিদিয়া বাবে মিচেচ হাজৰিকা বৰ সন্তুষ্ট হ'ল আৰু ডেকাক ভালকৈ চাহপানী খুৱাই পঠালে। ল'ৰা-টোৱে চোলাপেণ্ট সলালে আৰু অলপ পাছতে কামত লাগি গ'ল। সি মিচেচ হাজৰিকাক খুৰীমা বুলি আৰু বুবুলক ককাইদেউ বুলি মাতিবলৈ ধৰিলে।

After some days Mr Deka found out a boy and handed him over to Mr. Hazarika. The boy is very tender-aged and lovely. He knows reading and writing a little and he is expert in shopping etc. Mrs. Hazarika has been very pleased for having brought the boy and entertained Mr. Deka with tea etc. The boy changed his garment and got into work after a while He used to call Mrs. Hazarika as aunt and Bubul as 'dada'.

সি লাহে লাহে জনাবুজা হ'ল। ঘৰৰ সকলো কথাকে সম্ভালি ললে। পুৱাই উঠি নোকোৱাকৈয়ে ঘৰ সৰা, বাচন মজা আদি কাম কৰা হ'ল। গোহালিৰ

Gradually he became well-accustomed. He controlled everything in the house. Having got up in the morn-

Digitized by Google

গোবৰ পেলোৱা, গাই খীৰোৱা, গৰু এৰাল দিয়া আদিও নিজমনে কৰা হ'ল। আবেলি কিনা কুটা কৰা, গৰু ছাগলী বন্ধা, শাক-পাচলি কুটি দিয়া, ল'ৰা ছোৱালীক ভৰি হাত ধুৱাই দিয়া আদি সকলো কাম নিয়াৰিকৈ কৰিব জনা হ'ল ঘৰৰ প্ৰত্যেকে তাৰ কথা আৰু কামত মুগ্ধ হ'ল।

ing without being instructed he used to do works like sweeping cleaning the utensils etc.. Removing the cow-dung from the cowshed. milking the cow, looking after the cow etc. he used to do for himself Buying in the afternoon, tieing of the cow, cutting of the vegetables, washing the hands & feet of the children etc—all the works he could do neatly. Everyone of the house was charmed by his words and actions.

Transformation Drill

(a) To simple sentence with conjunctive -ই।

১। কেইদিনমানৰ পাছত ডেকাই এটা ল'ৰা বিচাৰ আনিলে আৰু হাজৰিকাক চমজাই দিলে।

কেইদিনমানৰ পাছতে ডেকাই এটা ল'ৰা আনি হাজৰিকাক চমজাই দিলে।

Digitized by Google

২।   সি লিখা পঢ়া শিকিছে আৰু বজাৰ কৰিবলৈ জনা হৈছে।

সি লিখা পঢ়া শিকি বজাৰ কৰিবলৈ জনা হৈছে।

৩।   ল'ৰাটো আনিদিয়া বাবে মিচেচ হাজৰিকা বৰ সন্তুষ্ট হ'ল আৰু ডেকাক ভালকৈ চাহপানী খুৱাই পঠালে।

ল'ৰাটো আনিদিয়া বাবে মিচেচ হাজৰিকা বৰ সন্তুষ্ট হৈ ডেকাক ভালকৈ চাহপানী খুৱাই পঠালে।

৪।   ল'ৰাটোৱে চোলাপেণ্ট সলালে আৰু অলপ পাছতে কামত লাগি গ'ল।

ল'ৰাটোৱে চোলাপেণ্ট সলাই অলপ পাছতে কামত লাগি গ'ল।

(b) Simple sentences with infinitives :

১।   ডেকাই এটা ল'ৰা বিচাৰি আনিলে আৰু হাজৰিকাক চমজাই দিলে।

হাজৰিকাক দিবলৈ ডেকাই এটা ল'ৰা বিচাৰি আনিলে।

২।   ল'ৰাটোৱে চোলাপেণ্ট সলালে আৰু অলপ পাছতে কামত লাগিল।

ল'ৰাটোৱে কামত লাগিবলৈ চোলাপেণ্ট সলালে।

৩।   মিচেচ চৌধুৰী সাজু হ'ল আৰু ল'ৰা ছোৱালীক চাহপানী খুৱালে।

ল'ৰা ছোৱালীক চাহপানী খুৱাবলৈ মিচেচ চৌধুৰী সাজু হ'ল।

(c) Simple sentences with adjective clause :

১।   ল'ৰাটো তেনেই কম বয়সীয়া আৰু সি মৰম লগা।

কম বয়সীয়া ল'ৰাটো তেনেই মৰম লগা।

২।   ল'ৰাটোৱে লিখা পঢ়া অলপ অলপ জানে আৰু সি বজাৰ সমাৰ কৰাতো পাকৈত।

বজাৰ সমাৰ কৰাতো পাকৈত ল'ৰাটোৱে পঢ়া শুনাও অলপ অলপ জানে।

Digitized by Google

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— ডেকাই কেতিয়া এটা ল'ৰা আনিলে ?

উত্তৰ— ডেকাই কেইদিনমান পাছতে এটা ল'ৰা আনিলে।

প্ৰশ্ন— ডেকাই কাৰ কাৰণে ল'ৰাটো আনিলে ?

উত্তৰ— ডেকাই হাজৰিকাৰ কাৰণে ল'ৰাটো আনিলে।

প্ৰশ্ন— হাজৰিকাৰ কিয় ল'ৰাৰ দৰ্কাৰ হ'ল ?

উত্তৰ— কাৰণ, হাজৰিকাৰ চাকৰনী ছোৱালীজনী পলাল ।

প্ৰশ্ন— ল'ৰাটোৰ বয়স কিমান ?

উত্তৰ— ল'ৰাটো তেনেই কম বয়সীয়া।

প্ৰশ্ন— সি পঢ়া শুনা জানে নে ?

উত্তৰ— সি পঢ়া শুনা অলপ অলপ জানে।

প্ৰশ্ন— সি বজাৰ সমাৰ কৰিবলৈ জানে নে ?

উত্তৰ— হয়, সি বজাৰ সমাৰ কৰিবলৈ জানে।

প্ৰশ্ন— মিচেচ হাজৰিকাই ডেকাক কেলেই চাহপানী খুৱালে ?

উত্তৰ— চাকৰ এটা আনি দিয়া বাবে মিচেচ হাজৰিকাই ডেকাক চাহপানী খুৱালে।

প্ৰশ্ন— ল'ৰাটো কাম কাজ কৰাত পাকৈত নে ?

উত্তৰ— হয়, ল'ৰাটো কাম কাজ কৰাত পাকৈত।

প্ৰশ্ন— সি কাক কি কি বুলি মাতে ?

উত্তৰ— সি মিচেচ হাজৰিকাক খুৰীমা আৰু বুবুলক ককাইদেউ বুলি মাতে।

Digitized by Google

Integration Drill

(ক) সি লাহে লাহে জনা বুজা হ'ল। ঘৰৰ সকলো কথাকে চম্ভালি ল'লে।

সি লাহে লাহে জনাবুজা হৈ ঘৰৰ সকলো কথাকে চম্ভালি ললে।

(খ) সি পুৱাই উঠে। নোকোৱাকৈয়ে ঘৰসৰা, বাচন মজা আদি কৰে।

সি পুৱাই উঠি নোকোৱাকৈয়ে ঘৰসৰা, বাচনমজা আদি কৰে।

(গ) সি গোহ'লিৰ গোবৰ পেলায়। গাই খীৱায়। আৰু এৰাল দিয়ে।

সি গোহালিৰ গোবৰ পেলাই, গাই খীৱাই এৰাল দিয়ে।

(ঘ) সি ল'ৰা ছোৱালীক ভৰিহাত ধুৱাই দিয়ে। গধূলি শাক পাচলি কুটি দিয়ে।

সি লৰা ছোৱালী ভৰিহাত ধুৱাই গধূলি শাক পাচলি কুটি দিয়ে।

Vocabulary

পাছত	'after'
বিচাৰ আনিলে	'have brought'
চমজাই দিলে	'handed over'
কম বয়সীয়া	'tender-aged'
মৰমলগা	'lovely'
লিখা পঢ়া	'writing & reading'
অলপ অলপ	'a little'
বজাৰ সমাৰ কৰা	'shopping etc.'
পাকৈত	'expert'
সন্তুষ্ট	'satisfied, happy'
চাহপানী	'tea etc.'
সলালে	'changed'

Digitized by Google

খুৰীমা	'aunt'
জনা বুজা	'one who knows & understands'
চম্ভালি	'controlling'
নোকোৱাকৈকে	'having been not told'
ঘৰ সৰা	'sweeping the floor'
বাচন মজা	'cleaning the utensils'
গোহালি	'cow-shed'
গোবৰ	'cow-dung'
গাই খীৰোৱা	'milking'
এৰাল দিয়া	'To tie cow in the field by a long rope for grazing.'
নিজ মনে	'by himself'
কিনা কুটা কৰা	'buying etc.'
গৰু ছাগলী	'cattle'
কুটি দিয়া	'to cut to small pieces'
ধুৱাই দিয়া	'to get washed'
সকলো কাম	'all works'
নিয়াৰিকৈ	'neatly'
মুগ্ধ	'charmed'

Grammatical Notes

1. 'আৰু' is the conjunction and it conjoins two sentences.

2. Verbal noun is constructed by adding -আ to the verbstem. Case suffixes etc. could be added to the verbal noun. eg:

Digitized by Google

কৰ+আ=কৰা+locative -ত+ও=কৰাতো

পেলা+আ=পেলোৱা+locative -ত=পেলোৱাত।

3. Note the following typical constructions :

সি বুজা হ'ল।

সি জনা হ'ল।

সি কাম কৰা হ'ল।

সি কথা নুশুনা হ'ল।

In such constructions, the verbal nouns function as the complement to the verb হ'ল, and the above sentences carry the senses like 'he comes to a stage of understanding,' 'he comes to a stage of knowing,' 'he comes to a stage of doing,' 'he comes to a stage of not listening' respectively.

Digitized by Google

Unit XV : Lesson –76

A Gold-chain Lost

ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো বৰ নিৰ্জু আৰু বিশ্বাসী। মাজে মাজে তাক ঘৰত এৰি আমি আটায়ে বাহিৰ ওলাওঁ। লোকে কয় তাক এনেকৈ বিশ্বাস কৰাটো উচিত হোৱা নাই। ল'ৰাহঁতৰ মাকেও কয়, তাক এনেকৈ এৰি দিয়াটো ঠিক হোৱা নাই। এই বিলাক কথালৈ মই কাণ নিদিওঁ।

The servant brought by Mr. Deka is very humble and faithful. At times we all go out leaving him in the house. People say that it has not been proper to believe him in this way. Children's mother also says, it has not been proper to leave him in this way. I donot pay attention to such things.

এদিন মীনুৰ সোণৰ হাৰ এডাল হেৰাল। সকলোৱে ল'ৰাটোক সন্দেহ কৰিলে। মই তেওঁলোকক বুজালোঁ যে তাক এনেদৰে সন্দেহ কৰাটো অন্যায়।

One day one of Minu's gold-chains was lost. All suspected the boy I made them understand that to suspect him in this way was not just.

আন এদিন ৰিমজিমৰ পাথৰ লগোৱা আঙুঠি এটা নোহোৱা হ'ল। গোটেই ঘৰখন চলাথ কৰা হ'ল। কিন্তু

On another day one of Rimjim's rings with (a) stone fixed disappeared. The

Digitized by Google

আঙঠিটো আৰু উলিয়াব পৰা নগ'ল।

whole of the house was searched. But the ring could not be found out.

কেই সপ্তাহমান পাছত হাৰডাল এন্দুৰৰ গাঁতত পোৱা গ'ল। তেতিয়াহে সকলোৰে সন্দেহ আঁতৰিল। এইবাৰ সকলোৱে মিলি আঙঠিটো বিচাৰিলে ঘৰৰ আটালত নিগনিয়ে কুটা কাপোৰৰ মাজত আঙঠিটো পোৱা গ'ল।

After few weeks the chain has been found in the hole of a rat. Then only everyone's doubt disappeared. This time all unitedly searched the ring. The ring was found amidst the cut-pieces of clothes on the ceiling.

Substitution Drill

১। ডেকাই আনিদিয়া, ল'ৰাটো বৰ নিৰ্জু আৰু বিশ্বাসী।

কমবয়সীয়া

ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো বৰ কমবয়সীয়া আৰু বিশ্বাসী।

মৰমলগা

ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো বৰ মৰমলগা আৰু বিশ্বাসী।

২। মাজে মাজে তাক ঘৰত এৰি আমি আটায়ে বাহিৰ ওলাওঁ।

সকলোৰে

মাজে মাজে তাক ঘৰত এৰি আমি সকলোৰে বাহিৰ ওলাওঁ।

কেতিয়াবা

কেতিয়াবা তাক ঘৰত এৰি আমি সকলোৰে বাহিৰ ওলাওঁ।

Digitized by Google

ফুৰিবলৈ যাওঁ

কেতিয়াবা তাক ঘৰত এৰি আমি সকলোৱে ফুৰিবলৈ যাওঁ।

চাকৰ ল'ৰাটোক

কেতিয়াবা চাকৰ ল'ৰাটোক ঘৰত এৰি আমি সকলোৱে ফুৰিবলৈ যাওঁ

৩। লোকে কয় তাক এনেকৈ বিশ্বাস কৰাটো উচিত হোৱা নাই।

সকলোৱে

সকলোৱে কয় তাক এনেকৈ বিশ্বাস কৰাটো উচিত হোৱা নাই।

এনেদৰে

সকলোৱে কয় তাক এনেদৰে বিশ্বাস কৰাটো উচিত হোৱা নাই।

ভাল হোৱা

সকলোৱে কয় তাক এনেদৰে বিশ্বাস কৰাটো ভাল হোৱা নাই।

নকৰাটো

সকলোৱে কয় তাক এনেদৰে বিশ্বাস নকৰাটো ভাল হোৱা নাই।

কোনেও

কোনেও নকয় তাক এনেদৰে বিশ্বাস নকৰাটো ভাল হোৱা নাই।

৪। পৰিয়ালেও কয়, তাক এনেদৰে এৰি দিয়াটো ঠিক হোৱা নাই।

ল'ৰাইতৰ মাক

ল'ৰাইতৰ মাকেও কয়, তাক এনেদৰে এৰি দিয়াটো ঠিক হোৱা নাই।

নিদিয়াটো

ল'ৰাইতৰ মাকেও কয়, তাক এনেদৰে এৰি নিদিয়াটো ঠিক হোৱা নাই।

৫। এই বিলাক কথালৈ মই কাণ নিদিওঁ।

এনে

এনে বিলাক কথালৈ মই কাণ নিদিওঁ।

Digitized by Google

দাসে

এনে বিলাক কথালৈ দাসে কাণ নিদিয়ে।

মন

এনে বিলাক কথালৈ দাসে মন নিদিয়ে।

৬। এদিন মৌনুৰ সোণৰ হাৰ এডাল হেৰাল।

আমাৰ

এদিন আমাৰ সোণৰ হাৰ এডাল হেৰাল।

দুডাল

এদিন আমাৰ সোণৰ হাৰ দুডাল হেৰাল।

৭। সকলোৱে ল'ৰাটোক সন্দেহ কৰিলে।

আটায়ে

আটায়ে ল'ৰাটোক সন্দেহ কৰিলে।

কোনেও

কোনেও ল'ৰাটোক সন্দেহ নকৰিলে।

৮। মই তেওঁলোকক বুজালোঁ যে তাক এনেদৰে সন্দেহ কৰাটো অন্যায়।

আটাইকে

মই আটাইকে বুজালোঁ যে তাক এনেদৰে সন্দেহ কৰাটো অন্যায়।

কলোঁ

মই আটাইকে কলোঁ যে তাক এনেদৰে সন্দেহ কৰাটো অন্যায়।

ইমান

মই আটাইকে বুজালোঁ যে তাক ইমান সন্দেহ কৰাটো অন্যায়।

৯। কেই সপ্তাহমান পাছত হাবডাল এন্দুৰৰ গাঁতত পোৱা গ'ল।

কেই দিনমান

কেই দিনমান পাছত হাবডাল এন্দুৰৰ গাঁতত পোৱা গ'ল।

Digitized by Google

ওলাল

কেই দিনমান পাছত হাবডাল এন্দুৰৰ গাঁতত ওলাল।

১০। তেতিয়াহে সকলোৰে সন্দেহ আঁতৰিল।

দূৰ হ'ল

তেতিয়াহে সকলোৰে সন্দেহ দূৰ হ'ল।

নোহোৱা হ'ল

তেতিয়াহে সকলোৰে সন্দেহ নোহোৱা হ'ল।

তেতিয়াৰ পৰা

তেতিয়াৰ পৰা সকলোৰে সন্দেহ নোহোৱা হ'ল।

১১। ৰিমজিমৰ পাখৰ লগোৱা আঙঠি এটা নোহোৱা হ'ল।

হাৰ

ৰিমজিমৰ পাথৰ লগোৱা হাৰ এডাল নোহোৱা হ'ল।

হেৰাল

ৰিমজিমৰ পাথৰ লগোৱা হাৰ এডাল হেৰাল।

আমাৰ

আমাৰ পাথৰ লগোৱা হাৰ এডাল হেৰাল।

১২। গোটেই ঘৰখন চলাথ কৰা হ'ল।

কোঠাটো

গোটেই কোঠাটো চলাথ কৰা হ'ল।

গোটেইখন

গোটেইখন চলাথ কৰা হ'ল।

তন্নতন্নকৈ বিচৰা

গোটেইখন তন্নতন্নকৈ বিচৰা হ'ল।

Digitized by Google

১৩। কিন্তু আঙুঠিটো আক উলিয়াব পৰা নগ'ল।

হাৰডাল

কিন্তু হাৰডাল আক উলিয়াব পৰা নগ'ল।

বিচাৰি পোৱা

কিন্তু হাৰডাল আক বিচাৰি পোৱা নগ'ল।

১৪। এইবাৰ সকলোৱে মিলি আঙুঠিটো বিচাৰিলে।

আটায়ে

এইবাৰ আটায়ে মিলি আঙুঠিটো বিচাৰিলে।

লগ লাগি

এইবাৰ আটায়ে লগ লাগি আঙুঠিটো বিচাৰিলে।

হাৰডাল

এইবাৰ আটায়ে লগ লাগি হাৰডাল বিচাৰিলে।

১৫। ঘৰৰ আন্তালত নিগনিয়ে কুটা কাপোৰৰ মাজত আঙুঠিটো পোৱা গ'ল।

ছালত

ঘৰৰ ছালত নিগনিয়ে কুটা কাপোৰৰ মাজত আঙুঠিটো পোৱা গ'ল।

উঁয়ে কুটা

ঘৰৰ ছালত উঁয়ে কুটা কাপোৰৰ মাজত আঙুঠিটো পোৱা গ'ল।

কাগজ

ঘৰৰ ছালত উঁয়ে কুটা কাগজৰ মাজত আঙুঠিটো পোৱা গ'ল।

হাৰডাল

ঘৰৰ ছালত উঁয়ে কুটা কাগজৰ মাজত হাৰডাল পোৱা গ'ল।

ওলাল

ঘৰৰ ছালত উঁয়ে কুটা কাগজৰ মাজত হাৰডাল ওলাল।

Digitized by Google

Transformation Drill

(a) To complex sentence

১। ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো বৰ নিৰ্জু আৰু বিশ্বাসী।
ডেকাই যিটো ল'ৰা আনিদিলে, সি বৰ নিৰ্জু আৰু বিশ্বাসী।

২। তাক এনেকৈ বিশ্বাস কৰাটো উচিত হোৱা নাই।
তাক যে এনেকৈ বিশ্বাস কৰিছোঁ সেইটো উচিত হোৱা নাই।

৩। তাক এনেকৈ এৰি দিয়াটো ঠিক হোৱা নাই।
তাক যে এনেকৈ এৰি দিছোঁ সেইটো ঠিক হোৱা নাই।

৪। হেৰোৱা হাৰডাল এন্দুৰৰ গাঁতত পোৱা গ'ল।
যিডাল হাৰ হেৰাই ছিল সেইডাল এন্দুৰৰ গাঁতত পোৱা গ'ল।

(b) To Negative sentence

১। ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো বৰ নিৰ্জু আৰু বিশ্বাসী।
ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো সিমান নিৰ্জু আৰু বিশ্বাসী নহয়।

২। মাজে মাজে তাক ঘৰত এৰি আমি আটায়ে বাহিৰ ওলাওঁ।
কেতিয়াও তাক ঘৰত এৰি আমি আটায়ে বাহিৰ নোলাওঁ।

৩। সকলোৱে কয়, তাক এনেকৈ বিশ্বাস কৰাটো উচিত হোৱা নাই।
কোনেও নকয়, তাক এনেকৈ বিশ্বাস কৰাটো উচিত হোৱা নাই।

৪। কেইসপ্তাহমান পাছত হাৰডাল এন্দুৰৰ গাঁতত পোৱা গ'ল।
কেইসপ্তাহমান পাছতো হাৰডাল এন্দুৰৰ গাঁতত পোৱা নগ'ল।

Digitized by Google

৫ । তেতিয়াহে সকলোৰে সন্দেহ আঁতৰিল ।

তেতিয়াও কাৰো সন্দেহ নাঁতৰিল ।

৬ । সেইবাৰ সকলোৱে আঙুঠিটো বিচাৰিলে ।

এইবাৰ কোনেও আঙুঠিটো নিবিচাৰিলে ।

৭ । ঘৰৰ আতালত নিগনিয়ে কুটা কাপোৰৰ মাজত আঙুঠিটো পোৱা গ'ল ।

ঘৰৰ আতালত নিগনিয়ে কুটা কাপোৰৰ মাজত আঙুঠিটো পোৱা নগ'ল ।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন— ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো কেনে ?

উত্তৰ— ডেকাই আনিদিয় ল'ৰাটো নিৰ্জু আৰু বিশ্বাসী ।

প্ৰশ্ন— তাত বিশ্বাস কৰা সম্পৰ্কে লোকে কি কয় ?

উত্তৰ— লোকে কয় যে তাক এনেকৈ বিশ্বাস কৰাটো উচিত হোৱা নাই ।

প্ৰশ্ন— ঘৈণীয়েকে এই সম্পৰ্কে কি কয় ?

উত্তৰ— ঘৈণীয়েকে কয় যে তাক এনেকৈ এৰি দিয়াটো ঠিক হোৱা নাই ।

প্ৰশ্ন— মীনুৰ হাৰডাল কি হ'ল ?

উত্তৰ— মীনুৰ হাৰডাল হেৰাল ।

প্ৰশ্ন— হাৰডাল শেষত পোৱা গ'ল নে ?

উত্তৰ— হয়, হাৰডাল শেষত পোৱা গ'ল ।

প্ৰশ্ন— ক'ত পোৱা গ'ল ?

উত্তৰ— হাৰডাল শেষত এন্দুৰৰ গাঁতত পোৱা গ'ল ।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— বিমজিমৰ আঙুঠিটো কেনে আছিল ?

উত্তৰ— বিমজিমৰ আঙুঠিটো পাথৰ লগোৱা আছিল ।

প্ৰশ্ন— আঙুঠিটো কি হ'ল ?

উত্তৰ— আঙুঠিটোও নোহোৱা হ'ল ।

প্ৰশ্ন— আঙুঠিটো শেষত ক'ত পালে ?

উত্তৰ— আঙুঠিটো শেষত ঘৰৰ আত্মাবত নিগনিয়ে কুটা কাপোৰৰ মাজত পোৱা গ'ল।

EXERCISE

1. Fill in the blanks :

(ক) ডেকাই অনা ল'ৰাটো বৰ — — আৰু — — ।

(খ) তাক এনেকৈ বিশ্বাস — — উচিত হোৱা নাই ।

(গ) এইবিলাক কথালৈ মই কাণ — — ।

(ঘ) গোটেই ঘৰখন — — ক'ৰা হ'ল ।

(ঙ) এদিন বিমজিমৰ — — আঙুঠিটো — — হ'ল ।

(চ) নিগনিয়ে — — কাপোৰৰ মাজত পোৱা গ'ল ।

(ছ) এইবাৰ সকলোৱে — — আঙুঠিটো বিচাৰিলে ।

2. Combine the sentences as in the model :

Model : ডেকাই এটা ল'ৰা আনিদিলে । সি নিৰ্জু > ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো নিৰ্জু ।

(ক) চৌধুৰীয়ে এখন কাপোৰ কিনিলে । সেইখন দামী ।

(খ) মালিকে এখন নাটক লিখিছে । সেইখনে একাডেমী পুৰস্কাৰ পাইছে ।

(গ) মীনুৰ হাৰডাল হেৰাল । সেইডাল এন্দুৰৰ গাঁতত পোৱা গ'ল ।

Digitized by Google

(ঘ) আঙুঠিটো পাথৰ লগোৱা। সেইটো বিমজিমৰ।

(ঙ) ভাইৰ আঙুঠিটো হেৰাল। সেইটো আভালত ওলাল।

3. Replace the underlined phrase by one word :

(ক) তাক বিশ্বাস কৰাটো উচিত হোৱা নাই ;

(খ) মীনুৰ হাৰ এডাল নোহোৱা হ'ল।

(গ) আঙুঠিটো আৰু উলিয়াব পৰা নগ'ল ;

(ঘ) হাৰডাল এন্দুৰৰ গাঁতত পোৱা গ'ল.

(ঙ) তাক এনেকৈ এৰি দিয়াটো ঠিক হোৱা নাই।

(চ) ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো বিশ্বাসী।

4. Give negative reply :

(ক) ডেকাই অনা ল'ৰাটো বিশ্বাসী নে ?

(খ) তাক ঘৰত এৰি আটায়ে বাহিৰলৈ যায় নে ?

(গ) তাক এনেকৈ এৰি দিয়াটো ঠিক হৈছে নে ?

(ঘ) মীনুৰ সোণৰ হ'ৰডাল পালে নে ?

(ঙ) বিমজিমৰ আঙুঠিটো এন্দুৰে নিছে নেকি ?

5. Express the content of each sentence in two simple sentences :

(ক) ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো মৰমলগা ।

(খ) দেউতাই দিয়া চিঠিখন দুখলগা।

Digitized by Google

(গ) নিগনিয়ে কুটা কাপোৰৰ মাজত আঙুঠিটো পোৱা গ'ল।
(ঘ) তাইৰ পাথৰ লগোৱা আঙুঠিটো হেৰাল।
(ঙ) চলাথ কৰা ঘৰখনত আঙুঠিটো পোৱা নগ'ল।

Vocabulary

নিৰ্জ্জু	'humble'
বাহিৰ	'outside'
এনেকৈ	'in this way'
ঠিক	'accurate, proper'
কাণ নিদিওঁ	'I don't pay attention'
সোণৰ হাৰ	'golden chain'
সন্দেহ	'doubt'
এন্দুৰ	'rat'
নিগনি	'mouse'
বিশ্বাসী	'faithful'
লোক	'people'
উচিত	'proper'
কাণ	'ear'
পাথৰ লগোৱা আঙঠি, আঙুঠি	'stone-fixed ring'
হেৰাল	'lost'
অন্যায়	'inproper'

Digitized by Google

In Assamese

গাঁত	'hole'
আঁতৰিল	'disappeared'
চলাথ	'having searched minutely'
কুটা	'having cut into small pieces'
আটাল	'ceiling'

Digitized by Google

Unit XV : Lesson—77

Asking for a Loan

গ্ৰাহক : আপুনি নিজে মাল জুখিছে যে ! অমৃত কলৈ গ'ল ?	Customer : You are weighing the provision yourself ! Where has Amrit gone ?
মহাজন : নকব আৰু । কথা এষাৰ আছে নহয় বোলে বিপদ অকলে নাহে। মোৰ তলে গোবধ ওপৰে ব্ৰহ্মবধ।	Proprietor : Don't tell There is a saying that danger does not come alone. (Danger) of cow killing is above my head and Brahmin killing below my fe et.
গ্ৰাহক : কি হ'ল অলপ ভালকৈ কওক চোন।	Customer : Tell me in detail what happened !
মহাজন : যোৱা পৰহিৰ কথা। শুনিলোঁ, মোৰ কেৰাচিনৰ পাৰ্মিট বাতিল কৰিছে। মই চাপ্লাই অফিচলৈ ওলাইছোঁ। দহ বাজোঁ বাজোঁ। এনেতে এখন টেলিগ্ৰাম পালোঁ। চাকৰ ল'ৰাটোৰ ঘৰৰ পৰা	Proprietor : It is a matter of the day before yester-day. I heard, my per-mit for kerosine had been cancelled. I was ready for going to the supply office. It (was)

Digitized by Google

দিয়া । আজি কেই দিনমানৰ পৰা তাৰ বাপেকৰ অসুখ। কালিৰ পৰা বেছি হৈছে । এতিয়া মৰোঁ মৰোঁ । মই চিন্তাত পৰিলোঁ । তাক পঠোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি মই খোজ ললোঁ ।

about to be 10 o'clock. At that time I received a telegram. It (was) sent from the servant's house. Since last few days his father was unwell. It has increased since yesterday. Now (he) is about to die. I fell into a dilemma. Making the arrangement of sending him, I started.

গ্ৰাহক : পৰহি দহমান বজাততো বতৰ বৰ বেয়াকৈ আহিছিল।

Customer : The weather was becoming very bad at about 10 o'clock on the day before yesterday.

মহাজন : এৰা, আকাশ তেতিয়া মেঘাচ্ছন্ন । বৰষুণ আহোঁ আহোঁ । মাজে মাজে বিজুলি আৰু ঢেৰেকনি । ওচৰে পাজৰে ৰিক্সাচিক্সা একো নাই । উপায় নাপাই দৌৰিব ধৰিলোঁ । হেপাই ফেপ্যাই অফিচ পালোঁ । ভাগৱত

Proprietor : Yes, the sky was cloudy at that time. (It) was about to rain. At times lightening & thundering. There was no rickshaw or the like nearby. Finding no other means, I used

Digitized by Google

মোৰ প্ৰাণ যাওঁ যাওঁ।

to run. Breathing frequently I reached office. My life was about to go.

গ্ৰাহক : আপোনাক কওঁ কওঁ বুলিও কথা এযাৰ কব পৰা নাই। ডাঙৰ ল'ৰাটোৰ বিয়া পাতিছোঁ বিয়াৰ মালখিনি আপুনি বাকীকৈ দিব লাগিব।

Coustomer : Having thought of telling you one thing I could not tell yet. (I) have fixed up the marriage of my elder son. You shall have to give the provision of the marriage on credit.

মহাজন : আপোনাক দহোকুৰি প্ৰণাম বাকীৰ কাৰণে নধৰিব। যোৱা সপ্তাহত মোৰ দোকান লুট হ'ল নহয়। কোনো-ৰকম জোৰা তালি দি চলাই আছোঁ।

Proprietor : Salute you 200 times Don't approach me for credit. My shop was looted last month. Somehow I am running the shop with great difficulty.

Substitution Drill

১। আপুনি নিজে মাল জুখিছে যে!

তুমি

তুমি নিজে মাল জুখিছা যে!

Digitized by Google

নিজহাতে

তুমি নিজহাতে মাল জুখিছা যে !

দিছা

তুমি নিজহাতে মাল দিছা যে !

২। অমৃত কলৈ গ'ল ?

কেতিয়া

অমৃত কেতিয়া গ'ল ?

আহিল

অমৃত কেতিয়া আহিল ?

৩। কথা এষাৰ আছে নহয় বোলে বিপদ অকলে নাহে ।

এটা

কথা এটা আছে নহয় বোলে বিপদ অকলে নাহে ।

৪। মোৰ তলে গোবধ ওপৰে ব্ৰহ্মবধ ।

ইফালে-সিফালে

মোৰ ইফালে গোবধ সিফালে ব্ৰহ্মবধ ।

৫। কি হ'ল অলপ ভালকৈ কওকচোন ।

হৈছে

কি হৈছে অলপ ভালকৈ কওকচোন ।

বহলাই

কি হৈছে অলপ বহলাই কওকচোন ।

কোৱাচোন

কি হৈছে অলপ বহলাই কোৱাচোন ।

Digitized by Google

৬। যোৱা পৰহিৰ কথা।

কালিৰ

যোৱা কালিৰ কথা।

সিদিনা

যোৱা সিদিনাৰ কথা।

৭। শুনিলোঁ, মোৰ কেৰোচিনৰ পাৰ্মিট বাতিল কৰিছে।

হৈছে

শুনিলোঁ, মোৰ কেৰোচিনৰ পাৰ্মিট বাতিল হৈছে।

৮। মই চপ্পাই অফিচলৈ ওলাইছোঁ।

ঘৰলৈ

মই ঘৰলৈ ওলাইছোঁ।

বজাৰ

মই বজাৰলৈ ওলাইছোঁ।

তেওঁ

তেওঁ বজাৰলৈ ওলাইছে।

৯। দহ বাজোঁ বাজোঁ।

এঘাৰ

এঘাৰ বাজোঁ বাজোঁ।

বাৰ

বাৰ বাজোঁ বাজোঁ।

১০। এনেতে এখন টেলিগ্ৰাম পালোঁ।

তাঁৰ

এনেতে এখন তাঁৰ পালোঁ।

Digitized by Google

পাওঁ

এনেতে এখন তাঁৰ পাওঁ।

পায়

এনেতে এখন তাঁৰ পায়।

১১। চাকৰ ল'ৰাটোৰ ঘৰৰ পৰা দিয়া।

চাকৰণী

চাকৰণী ছোৱালীজনীৰ ঘৰৰ পৰা দিয়া।

পঠোৱা

চাকৰণী ছোৱালীজনীৰ ঘৰৰ পৰা পঠোৱা।

ছোৱালীজনীলৈ

চাকৰণী ছোৱালীজনীলৈ পঠোৱা।

১২। আজি কেইদিনমানৰ পৰা তাৰ বাপেকৰ অসুখ।

যোৱা

যোৱা কেইদিনমানৰ পৰা তাৰ বাপেকৰ অসুখ।

দুদিনমান

যোৱা দুদিনমানৰ পৰা তাৰ বাপেকৰ অসুখ।

বেমাৰ

যোৱা দুদিনমানৰ পৰা তাৰ বাপেকৰ বেমাৰ।

১৩। কালিৰ পৰা বেছি হৈছে।

পৰহি

পৰহিৰ পৰা বেছি হৈছে।

ভাল

পৰহিৰ পৰা ভাল হৈছে।

Digitized by Google

কমিছে

পৰহিৰ পৰা কমিছে ।

১৪। এতিয়া মৰোঁ মৰোঁ ।

যাওঁ যাওঁ

এতিয়া যাওঁ যাওঁ ।

বৰ্ত্তমান

বৰ্ত্তমান যাওঁ যাওঁ ।

১৫। মই চিন্তাত পৰিলোঁ ।

অসুবিধা

মই অসুবিধাত পৰিলোঁ ।

আমি

আমি অসুবিধাত পৰিলোঁ ।

১৬। তাক পঠোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি মই খোজ ললোঁ ।

বন্দোবস্ত

তাক পঠোৱাৰ বন্দোবস্ত কৰি মই খোজ ললোঁ ।

তাইক

তাইক পঠোৱাৰ বন্দোবস্ত কৰি মই খোজ ললোঁ ।

অফিচলৈ গলোঁ

তাইক পঠোৱাৰ বন্দোবস্ত কৰি মই অফিচলৈ গলোঁ ।

১৭। পৰহি দহমান বজাতভো বতৰ বেয়াকৈ আহিছিল ।

কালি

কালি দহমান বজাতভো বতৰ বেয়াকৈ আহিছিল ।

এঘাৰ

কালি এঘাৰমান বজাতভো বতৰ বেয়াকৈ আহিছিল ।

Digitized by Google

বেয়া আছিল

কালি এঘাৰমান বজাতভো বৰুৰ বেয়া আছিল।

১৮। এবা, আকাশ ভেতিয়া মেঘাচ্ছন্ন।

পৃথিবী

এবা, পৃথিবী ভেতিয়া মেঘাচ্ছন্ন।

সেই সময়ত

এবা, পৃথিবী সেই সময়ত মেঘাচ্ছন্ন।

১৯। বৰষুণ আহোঁ আহোঁ।

পৰোঁ পৰোঁ।

বৰষুণ পৰোঁ পৰোঁ।

২০। মাজে মাজে বিজুলি আৰু ঢেৰেকনি।

বতাহ আৰু বৰষুণ

মাজে মাজে বতাহ আৰু বৰষুণ।

ধুমুহা আৰু শিলাবৃষ্টি

মাজে মাজে ধুমুহা আৰু শিলাবৃষ্টি।

২১। ওচৰে পাজৰে বিস্লাচিস্লা একো নাই।

গাড়ী মটৰ

ওচৰে পাজৰে গাড়ী মটৰ একো নাই।

২২। উপায় নাপাই দৌৰিব ধৰিলোঁ।

নিৰুপায় হৈ

নিৰুপায় হৈ দৌৰিব ধৰিলোঁ।

নিৰুপায়ত পৰি

নিৰুপায়ত পৰি দৌৰিব ধৰিলোঁ।

Digitized by Google

ধৰিছোঁ

নিৰুপায়ত পৰি দৌৰিব ধৰিছোঁ ।

২৩। হেপাঁহ ফেপাঁহ অফিচ পালোঁ ।

ঘৰ

হেপাঁহ ফেপাঁহ ঘৰ পালোঁ ।

ওলালোঁ

হেপাঁহ ফেপাঁহ ঘৰ ওলালোঁ ।

২৪। ভাগৰত মোৰ প্ৰাণ যাওঁ যাওঁ ।

জীউ

ভাগৰত মোৰ জীউ যাওঁ যাওঁ ।

ক্লান্তি

ক্লান্তিত মোৰ জীউ যাওঁ যাওঁ ।

২৫। আপোনাক কওঁ কওঁ বুলিও কব পৰা নাই ।

সোধোঁ সোধোঁ

আপোনাক সোধোঁ সোধোঁ বুলিও সুধিব পৰা নাই ।

জনাওঁ জনাওঁ

আপোনাক জনাওঁ জনাওঁ বুলিও জনাব পৰা নাই ।

মাতোঁ মাতোঁ

আপোনাক মাতোঁ মাতোঁ বুলিও মাতিব পৰা নাই ।

২৬। ডাঙৰ ল'ৰাটোৰ বিয়া পাতিছোঁ ।

সৰু

সৰু ল'ৰাটোৰ বিয়া পাতিছোঁ ।

মাজু

মাজু ল'ৰাটোৰ বিয়া পাতিছোঁ ।

Digitized by Google

ছোৱালী

মাজু ছোৱালীজনীৰ বিয়া পাতিছোঁ ।

ঠিক হৈছে

মাজু ছোৱালীজনীৰ বিয়া ঠিক হৈছে ।

২৭। বিয়াৰ মালখিনি আপুনি বাকীকৈ দিব লাগিব ।

বস্ত্ৰখিনি

বিয়াৰ বস্ত্ৰখিনি আপুনি বাকীকৈ দিব লাগিব ।

গাখীৰখিনি

বিয়াৰ গাখীৰখিনি আপুনি বাকীকৈ দিব লাগিব ।

২৮। বাকীৰ কাৰণে নধৰিব ।

নকৰ

বাকীৰ কাৰণে নকৰ ।

বাবে

বাকীৰ বাবে নকৰ ।

২৯। যোৱা সপ্তাহত মোৰ দোকান লুট হ'ল ।

মাহত

যোৱা মাহত মোৰ দোকান লুট হ'ল ।

চুৰি

যোৱা মাহত মোৰ দোকান চুৰি হ'ল ।

ঘৰ

যোৱা মাহত মোৰ ঘৰ চুৰি হ'ল ।

৩০। কোনোৰকম জোৰাতালি দি চলাই আছো

প্ৰকাৰ

কোনো প্ৰকাৰ জোৰাতালি দি চলাই আছোঁ ।

Digitized by Google

জোৰা তাপলি

কোনো প্ৰকাৰ জোৰা তাপলি দি চলাই আছোঁ।

চলাইছোঁ

কোনো প্ৰকাৰ জোৰা তাপলি দি চলাইছোঁ।

Variation Drill

১। কথা এযাৰ আছে নহয় বোলে বিপদ অকলে নাহে।

বিপদ অকলে নাহে বুলি কথা এষাৰ আছে নহয়।

২। কি হ'ল অলপ ভালকৈ কওকচোন।

অলপ ভালকৈ কওকচোন কি হ'ল।

৩। শুনিলোঁ, মোৰ কেৰাচিনৰ পাৰ্মিট বাতিল হৈছে।

মোৰ কেৰাচিনৰ পাৰ্মিট বাতিল হৈছে বুলি শুনিলোঁ।

Integration Drill

১। এনেতে এখন টেলিগ্ৰাম পালোঁ। চাকৰ ল'ৰাটোৰ ঘৰৰ পৰা দিয়া।

এনেতে চাকৰ ল'ৰাটোৰ ঘৰৰ পৰা দিয়া এখন টেলিগ্ৰাম পালোঁ।

২। তাৰ ব'পেকৰ অসুখ। কালিৰ পৰা বেছি হৈছে।

কালিৰ পৰা তাৰ বাপেকৰ অসুখ বেছি হৈছে।

৩। তাৰ বাপেক এতিয়া মৰোঁ মৰোঁ। মই চিন্তাত পৰিলোঁ।

তাৰ বাপেক এতিয়া মৰোঁ মৰোঁ বুলি শুনি মই চিন্তাত পৰিলোঁ।

৪। আকাশ তেতিয়া মেঘাচ্ছন্ন। বৰষুণ আহোঁ আহোঁ।

তেতিয়া মেঘাচ্ছন্ন আকাশৰ পৰা বৰষুণ আহোঁ আহোঁ।

Digitized by Google

৫। ওচৰে পাজৰে বিস্নাচিস্না একো নাই। উপায় নাপাই দৌৰিব ধৰিলোঁ,

ওচৰে পাজৰে বিস্নাচিস্না একো নাপাই দৌৰিব ধৰিলোঁ।

৬। ডাঙৰ ল'ৰাটোৰ বিয়া পাতিছোঁ। বিয়াৰ মালখিনি আপুনি বাকীকৈ দিব লাগিব।

ডাঙৰ ল'ৰাটোৰ বিয়াৰ মালখিনি আপুনি বাকীকৈ দিব লাগিব।

Additive Drill

(a) Politeness marking 'দেই'।

১। কাকীৰ কাৰণে নধৰিব।

বাকীৰ কাৰণে নধৰিব দেই।

২। আপোনাক কথা এবাৰ কওঁ।

আপোনাক কথা এবাৰ কওঁ দেই।

৩। নকৰ।

নকৰ দেই।

৪। কালিৰ পৰা বেছি হৈছে।

কালিৰ পৰা বেছি হৈছে দেই।

(b) Confirmative 'নহয়'।

১। বিপদ অকলে নাহে।

বিপদ অকলে নাহে নহয়।

২। মোৰ কেৰাচিনৰ পাৰ্মিট বাতিল হৈছে।

মোৰ কেৰাচিনৰ পাৰ্মিট বাতিল হৈছে নহয়।

Digitized by Google

৩। তাৰ বাপেকৰ অসুখ।

তাৰ বাপেকৰ অসুখ নহয়।

৪। পৰহি বতৰ বেয়া আছিল।

পৰহি বতৰ বেয়া আছিল নহয়।

৫। বিস্মাচিস্মা একো নাই।

বিস্মাচিস্মা একো নাই নহয়।

৬। ডাঙৰ ল'ৰাটোৰ বিয়া পাতিছোঁ।

ডাঙৰ ল'ৰাটোৰ বিয়া পাতিছোঁ নহয়।

৭। আপুনি মালখিনি বাকীকৈ দিব লাগিব।

আপুনি মালখিনি বাকীকৈ দিব লাগিব নহয়।

Question-Response Drill

প্ৰশ্ন — মহাজনে কেলেই নিজে মাল জুখিছে ?

উত্তৰ — কাৰণ, অমৃত ঘৰলৈ গৈছে।

প্ৰশ্ন— অমৃত কেলেই ঘৰলৈ গৈছে ?

উত্তৰ— কাৰণ, তাৰ বাপেকৰ অসুখ।

প্ৰশ্ন— কেতিয়াৰ পৰা অমৃতৰ বাপেকৰ অসুখ ?

উত্তৰ— আজি কেইদিনমানৰ পৰা।

প্ৰশ্ন — এতিয়া অমৃতৰ বাপেক কেনে আছে ?

উত্তৰ— এতিয়া অমৃতৰ বাপেক মৰোঁ মৰোঁ।

প্ৰশ্ন— সিদিনা বতৰ কেনে আছিল ?

উত্তৰ— সিদিনা বতৰ বেয়া আছিল।

Digitized by Google

প্ৰশ্ন— ৰবযুণ লগত কি আছিল ?

উত্তৰ— ৰবযুণ লগত আছিল বিজুলি আৰু ঢেৰেকনি।

প্ৰশ্ন— মহাজন কেনেকৈ চাপ্লাই অফিচলৈ গ'ল ?

উত্তৰ— মহাজন দৌৰি দৌৰি চাপ্লাই অফিচলৈ গ'ল।

প্ৰশ্ন— গ্ৰাহকজনে কিয় বাকী বিচাৰিছে ?

উত্তৰ— কাৰণ তেওঁৰ ডাঙৰ পুতেকৰ বিয়া পাতিছে।

প্ৰশ্ন— মহাজনে বাকী দিব খুজিছে নে ?

উত্তৰ— নাই, মহাজনে বাকী দিব নোৱাৰোঁ বুলি কৈছে।

প্ৰশ্ন— মহাজনে কিয় বাকী দিব নোৱাৰোঁ বুলি কৈছে ?

উত্তৰ— কাৰণ, যোৱা সপ্তাহত তেওঁৰ দোকান লুট হৈছে।

প্ৰশ্ন— এতিয়া তেওঁ কেনেকৈ চলি আছে

উত্তৰ— এতিয়া তেওঁ কোনোৰকম জোৰাতালি দি চলি আছে।

EXERCISE

1. Fill in the blanks :

(ক) ভাগৱত প্ৰাণ — — — —।

(খ) সূৰ্য — — — —।

(গ) ৰবযুণ — — — —।

(ঘ) এবাৰ — — — —।

(ঙ) বাপেক এতিয়া — — — —।

(চ) মই — — বুলিও আহিস পৰা নাই।

Digitized by Google

2. Conjoin the sentences as per the model :

Model : তাক পঠোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিলোঁ । তাৰ পিছত মই খোজ ললোঁ । >তাক পঠোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি মই খোজ ললোঁ ।

(ক) মোৰ কেৰাচিনৰ পাৰ্মিট বাতিল কৰিছে বুলি শুনিলোঁ । মই চাপ্লাই অফিচলৈ গুলাইছোঁ ।

(খ) এনেতে এখন টেলিগ্ৰাম পালোঁ । চাকৰ ল'ৰাটোক ঘৰলৈ পঠালোঁ ।

(গ) মই চিন্তাত পৰিলোঁ । বিচাৰ বুদ্ধি হেৰুৱালোঁ ।

(ঘ) ওচৰে পাজৰে আশ্ৰয় লবলৈ ঠাই নাই । সেই দেখি দৌৰিব ধৰিলোঁ ।

(ঙ) কথাটো কওঁ বুলি ভাবিলোঁ । কিন্তু কব নোৱাৰিলোঁ ।

(চ) মহাজনক বাকীৰ কাৰণে ধৰিলোঁ । কিন্তু বাকী নাপালোঁ ।

3. Change into negative :

(ক) আপুনি বাকীকৈ দিব লাগিব ।

(খ) তেখেতৰ দোকান লুট হ'ল ।

(গ) কোনোৰকমে চলাই আছোঁ ।

(ঘ) পৰহি বতৰ বেয়াকৈ আহিছিল ।

(ঙ) মই চিন্তিত হলোঁ ।

(চ) মোৰ কেৰাচিনৰ পাৰ্মিট বাতিল কৰিছে ।

(ছ) তাৰ বাপেকৰ অসুখ ।

4. Add -দেই, -চোন or নহয় at the appropriate place :

(ক) আপুনি অলপ বহলাই কওক ।

(খ) বৰ অধীৰ নহবা ।

(গ) কথা এটা আছে বোলে দুখীয়াইহে দুখ পায় ।

(ঘ) দেউতাই কিন্তু বৰ বেয়া পাব ।

Digitized by Google

(ঙ) মই কালি এশ টকা হেৰুৱাইছোঁ ।

(চ) মোক বাকীৰ বাবে নথখিব ।

ছ) চাওঁ, কি কৰিব পাৰোঁ ।

5. Complete the conversation.

প্ৰ – মহাজনে কিয় নিজে মাল জুখিছে ?

উ– কাৰণ, অমৃত ... ... ।

প্ৰ— মহাজনৰ কেনে বিপদ ?

উ— মহাজনৰ তলে ... ... !

প্ৰ— মহাজনে বাকী দিব নোৱাৰে কিয় ?

উ— কাৰণ, ... !

প্ৰ— মহাজন চাপ্ৰাই অফিচলৈ কিয় ওলাইছে ?

উ— ... ...

প্ৰ— অমৃত ঘৰলৈ গ'ল কিয় ?

উ— ... ...

প্ৰ – মহাজনে বতাহ ৰবমূণৰ মাজেৰে কিয় দৌৰিব লগা হ'ল ?

উ— ... ...

প্ৰ— ... ... ?

উ— কাৰণ, তেওঁ ডাঙৰ পুতেকৰ বিয়া পাতিছে ।

প্ৰ— ... ... ?

উ— বাকী দিব নোৱাৰে . কাৰণ, যোৱা সপ্তাহত মহাজনৰ দোকান লুট হ'ল ।

Digitized by Google

Vocabulary

মাল	'goods, provision'
জুখিছে	'you (n-hon.) are weighing'
কথা এষাৰ	'one saying'
বিপদ	'danger'
গোবধ	'cow slaughter'
ব্ৰহ্মবধ	'killing of Brahmin'
বাতিল কৰিছে	'cancelled'
বাজোঁ বাজোঁ	'about to be··· o clock'
পাৰ্মিট	'permit'
টেলিগ্ৰাম	'telegram'
অসুখ	'illness, sickness'
মৰোঁ মৰোঁ	'about to die'
বতৰ	'weather'
আকাশ	'sky'
মেঘাচ্ছন্ন	'cloudy'
বিজুলি	'lightening'
ঢেৰেকনি	'thundering sound'
ওচৰে পাজৰে	'near about'
ৰিক্সাচিক্সা	'rickshaw and the like'
উপায়	'means'
হেপাঁই কেপাঁই	'having drawn frequent breath'
ভাগৰ	'fatigue'
কওঁ কওঁ বুলি	'thinking to tell'

Digitized by Google

বিয়া	'marriage'
পাতিছোঁ	'(I) have fixed'
দহোকুৰি	'many, 10 scores'
প্ৰণাম	'salute'
বাকী	'credit'
লুট হ'ল	'was looted'
জোবা তালি দি	'giving patches etc.'

Grammatical Notes

1. গোবধ : Cow slaughter is considered a serious crime. Idiomatically it is used to refer to a serious offence or commitment

2. ব্ৰহ্মবধ : Killing of Brahmin is considered as the most serious crime. It is idiomatically used to refer to more serious offence or commitment. Generally, the whole phrase তলে গোবধ ওপৰে ব্ৰহ্মবধ is used to mean that one is amidst serious offences, danger or commitments,

3. মোৰ ভাগৱত প্ৰাণ যাওঁ যাওঁ has its deep meaning as মোৰ ভাগৱত প্ৰাণ যাওঁ যাওঁ অৱস্থা হৈছে। Similarly the other phrases have deep meaning as follows :

দহ বাজোঁ বাজোঁ means দহ বাজোঁ বাজোঁ হৈছে।
এতিয়া মৰোঁ মৰোঁ means এতিয়া মৰোঁ মৰোঁ অৱস্থা হৈছে।

Digitized by Google

Unit XV : Lesson—78

Test Lesson : Kamal Kumar (– a folk tale)

এক ৰজাৰ দুগৰাকী ৰাণী আছিল। সন্তান সন্ততি নথকা বাবে ৰজাই কোনো গৰাকী ৰাণীকে ভাল নাপাইছিল। এদিন এজন সন্ন্যাসী ভিক্ষা কৰিবলৈ ৰজাৰ হাউলীত সোমাল। ভিক্ষা দিবলৈ যোৱা সৰু ৰাণীৰ মধুৰ ব্যৱহাৰত মুগ্ধ হৈ সন্ন্যাসীয়ে সৰু ৰাণীক এটা সুমিষ্ট ফল খাবলৈ দি কলে যে এই ফল খালে সৰু ৰাণী গৰ্ভৱতী হব। সময়ত যি ল'ৰা উপজিব তাৰ জুই. পানী আৰু অস্ত্ৰ একোতে মৰণ নহব; কিয়নো তাৰ জীৱটো বৰপুখুৰীৰ বৰ কাছকণীৰ পেটত থকা মুকুতাৰ হাৰডালত থাকিব সেই হাৰডাল কোনোবাই পিন্ধিলে ল'ৰাটো মুচকচ যাব আৰু সোলোকাই থলে পুণৰ বাচি উঠিব।

One king had two queens. Since they did not have children, the king did not like any one of the queens. One day, a Sannyasi entered into the compound of the king for begging alms. Being charmed at the sweet behaviour of the younger queen who came to give alms the Sannyasi gave her a sweet fruit to eat and told that if she (would) take that fruit, the younger queen shall become pregnant. The son, who will be born at the right time, shall not die in fire, water or weapon; because, his life shall be in the heart-chain contained in the womb of big tortoise in the big tank. If that chain

Digitized by Google

is worn by some one, the boy shall loose sense and if it is put off, he will survive.

সন্ন্যাসী-দত্ত ফল খাই সৰু ৰাণীয়ে যথা সময়ত এটি ল'ৰা প্ৰসৱ কৰিলে, যাৰ নাম ৰখা হ'ল কমল কুমাৰ। কমল কুমাৰ জন্মাৰ পাছত সৰু ৰাণীৰ প্ৰতি ৰজাৰ আদৰ বঢ়িলত ডাঙৰ ৰাণীৰ চকু পুৰিবলৈ ধৰিলে। পেটে পেটে কমল কুমাৰক মাৰিবৰ উপায় চিন্তিব ধৰিলে.

Eating the fruit, given by the Sannyasi, the younger queen delivered a son, who had been named as Kamal Kumar. After the birth of Kamala Kumar the king became more affectionate towards the younger queen for which the elder queen became jealous. Silently, she used to find the means to kill Kamalkumar.

লহপহকৈ বাঢ়ি অহা কমল কুমাৰে হাঁহ, পাৰ, ছাগলী আদি পুহিবলৈ ধৰিলে ডাঙৰ মাকৰ চোতাললৈ আ'হ-লেই সিবোৰক বান্ধি থোৱা হ'ল। ডাঙৰ মাকে তাৰবাবে কমল কুমাৰক গালি গালাজো পাৰে।

Having grown up luxuriantly, Kamal Kumar used to keep duck, pigeon, goat etc When they came to elder mother's courtyard, she used to tie up them The elder mother even scolds Kamal Kumar for this.

এদিন ডাঙৰ মাকে কমল কুমাৰক মাতি নি আদৰ সাদৰ কৰি কলে, "বোপাই, তোৰ জীউটো ক'ত আছে এই কথা যদি কৱ, মই তোৰ পাৰ ছাগলী একোকে বান্ধি নথওঁ।"

One day elder mother called Kamal Kumar and showing her love, told, "my dear, if you tell me where remains your life, I won't

Digitized by Google

tie up any of your pigeon, goat etc. ."

কমল কুমাৰে সুধিলে, "কিয় ডাঙৰ মা, মোৰ জীউটো জানো মোৰ বুকুৰ ভিতৰতে নাই ?"

Kamal Kumar asked, "Why, elder Mamy, is my life not there within my chest ?"

ডাঙৰ মাকে নাই বুলি জনাই কলে, "তোৰ জীউটো ক'ত আছে জানিলেহে তোৰ কেতিয়াবা বিপদ হলে মই তোক বচাব পাৰিম।"

Responding negatively the elder mother told, "I could save you when you would be in danger provided I could know where your life would remain."

পিছদিনা মাকক সুধি তাৰ জীউটো ক'ত আছে জানিলৈ কমল কুমাৰে ডাঙৰ মাকক কলেহি । ডাঙৰ মাকে তাক ভালকৈ খুৱাই মেলি পঠাই দিলে ।

Next day, having asked the mother, Kamal Kumar knew where remained his life and informed the elder mother. The elder mother entertained him well and sent home.

সময় দুপৰীয়া । জেঠমহীয়া ৰ'দে খাওঁ খাওঁ মূৰ্ত্তি ধাৰণ কৰিছে । হঠাতে হুৰা দুৰা লাগিল । ডাঙৰ ৰাণীৰ হাড় ভগা ৰোগ হৈছে । বেজে কওঁ নকওঁকৈ কলে বোলে ৰৰকাছৰ কলিজাৰ আগম-ডহেৰে তেওঁ দিয়া দৰব খালেহে যদি

Noon time. The sun in the month of May-June was very much scorching. Suddenly started a hue & cry. The elder queen has been attacked by bone-breaking

Digitized by Google

In Assamese

ৰাণী বাচে । কথা শুনি ৰজাই আদেশ দিলে যে জাল. পল, জুলুকি, জাকৈ লৈ যিয়ে যেনেকৈ পাৰে বৰ কাছ ধাৰব লাগে । কথামতে কাম । বৰ কাছ ধৰা হ'ল লগে লগে কমল কুমাৰ মাটিত ঢলি পৰিল । বৰ ৰাণীৰ চোতালত উঠা আনন্দৰ খলকণিত সক ৰাণীৰ বুকুভৰা কান্দোন তল পৰিল । মাজতে এবাৰ ৰজাই হুকুম জাৰি কৰিলে যে সক ৰাণীৰ হাউলিৰ কন্দাকটা মুহূৰ্ত্তে বন্ধ হব লাগে ।

disease. The physician hesitantly told that if the medicine given by him was taken with the lever of a big tortoise the queen might survive. Hearing this the king ordered that with the (available) fishing traps anybody by any means should catch the big tortoise. Action followed words. The big tortoise has been caught. Immediately Kamal Kumar fell down on the ground. In the trumpet of joy in the courtyard of the elder queen the heart-touching crying of the younger queen became insignificant. Once in middle the king passed orders that the crying in the compound of the younger queen uld stop in a moment.

Test Items

1. Give short answers :

(ক) সক ৰাণীয়ে কেনেকৈ এটা পুত্ৰ সন্তান লাভ কৰিলে ?

Digitized by Google

(খ) কমল কুমাৰৰ জীৱনৰ বৈশিষ্ট্য কি ?

(গ) ডাঙৰ ৰাণী কি কাৰণে ঈৰ্ষাত কাতৰ হ'ল ?

(ঘ) ল'ৰালিত কমল কুমাৰে কি কৰিবলৈ ভাল পাইছিল ?

(ঙ) ডাঙৰ মাকে কি সৰ্ত্তত কমল কুমাৰৰ পাৰ, ছাগলী আদি বান্ধি নথব বুলি কলে ?

(চ) ডাঙৰ ৰাণী হঠাৎ অসুস্থ হৈ পৰাৰ তাৎপৰ্য কি ?

(ছ) বেজে দৰবৰ লগত কি অনুপান দিলে ?

(জ) কমল কুমাৰ কিয় মাটিত ঢলি পৰিল ?

(ঝ) সিদিনা বতৰ কেনেকুৱা আছিল ?

(ঞ) ৰজাই সৰু ৰাণীলৈ কি হুকুম জাৰি কৰিলে ?

2. Fill in the blanks :

(ক) ভিক্ষা দিবলৈ — — সৰু ৰাণীৰ ব্যৱহাৰত সন্তুষ্ট — — সন্ন্যাসীয়ে সৰু ৰাণীক এটা ফল খ'বলৈ দিলে।

(খ) সেই হাৰডাল কোনোবাই পিন্ধিলে ল'ৰাটো — — যাব আৰু — — থলে পুণৰ বা.চ উঠিব।

(গ) যথা সময়ত সৰু ৰাণীয়ে এটা ল'ৰা — — কৰিলে।

(ঘ) সৰু ৰাণীলৈ ৰজাৰ — — বাঢ়িলত ডাঙৰ ৰাণীৰ — — — — ধৰিলে।

(ঙ) "তোৰ জীউটো ক'ত আছে যদি — — মই তোৰ পাৰ বান্ধি নথওঁ"

(চ) জেঠমইীয়া ব'দে — — — — মূৰ্ত্তি ধাৰণ কৰিছে।

(ছ) বৰ কাছৰ কলিজাৰ — — ঔষধ খালেহে ডাঙৰ ৰাণী বাচব।

(জ) জাল, — — জুলুকি, — — লৈ যিয়ে যেনেকৈ পাৰে বৰ কাছ ধৰিব লাগে।

Digitized by Google

(ঝ) কমল কুমাৰ মাটিত — — পৰিল।

(ঞ) ৰজাই হুকুম জাৰি কৰিলে যে সকু ৰাণীৰ হাউলীৰ — — — —
মূহুৰ্ত্তেত বন্ধ হব লাগে।

3. Give the corresponding feminine form :

ডাঙৰ ল'ৰা, মতা, বলদ, সিং, ডেকা, খুৰা, দেউতাক, ৰজা ।

4. Give the opposites :

ডাঙৰ, ওচৰ, হাঁহি, নগদ, তল, বেছি, বেয়াকৈ, সন্দেহ, দীঘল, চাপৰ,
পাছত, উচিত, সন্তুষ্ট, নাই, কৰিব, নোৱাৰা, মিঠা, দামী, সহজ ।

5 Give the other compenant to form the echo word/onomatopia/semantic reduplication.

ওচৰ — —; বিক্সা— —; টকা— —; শাক— —; সতি— —;
বজাৰ— —; চাহ — —; জনা— —; হেপাঁই — —; জোৰা— —;
গালি— —; আদৰ — —; হুৱা— — ; কন্দা — —; কাম— ।

6. Form verbal-nouns from the following verb-roots and use them in sentences :

সাৰ —, মাজ —, খীৰা—, এৰাল দে —, সন্দেহ কৰ —, কান্দ—, খা—,
শো—, বিয়া পাত , পঠা— ।

7. Transform the following sentences into complex sentences using যেতিয়া, যিটো ।

(ক) ডেকাই আনিদিয়া ল'ৰাটো বিশ্বাসী।

Digitized by Google

(খ) হেৰোৱা আঙঠিটো আতালত পোৱা গ'ল।

(গ) মালিকে লিখা শেহতীয়া উপন্যাসখনে একাডেমী বটা পালে।

(ঘ) সতি সন্ততি নথকা ৰজাই কোনোজনী ৰাণীকে ভাল নাপাইছিল।

(ঙ) বান্ধি খোৱা পাৰটো ডাঙৰ ৰাণীয়ে এৰি দিলে।

(চ) পাথৰ লগোৱা আঙঠি হেৰাল।

8. Express each sentence in two simple sentences :

(ক) বোৱামাহত ছালৰ পৰা পৰি তাৰ কোমৰ ভাগিল।

(খ) ডেকাই ল'ৰা এটা বিচাৰি আনি গজ বকাক চমজাই দিলে।

(গ) সি চোলাপেণ্ট সলাই কামত লাগি গ'ল।

(ঘ) উপায় [illegible]

(ঙ) কোনোৰকম জোৰাতালি দি চলি আছোঁ

(চ) পিছদিনা মাকক সুধি জানি লৈ কমল কুম'ৰে ড'ঙৰ মাকক কলে।

(ছ) বেজে চাই ঔষধ দিলে।

(জ) মাজে মাজে চাকৰটোক ঘৰত এৰি আটায়ে বাহিৰ ওলায়।

9. Replace the underlined phrases by one word each :

(ক) পাথৰ লগোৱা আঙঠি এটা নোহোৱা হ'ল।

(খ) তেখেতৰ চাকৰ এটা নহলেই নহয়

(গ) তেতিয়াৰ পৰা কামবন কৰিব নোৱাৰা হ'ল।

(ঘ) সি ঘৰৰ সকলো কথাকে চন্তালি কলে

(ঙ) আপুনি বাকীখিনি পৰিশোধ নকৰাটো উচিত হোৱা নাই।

(চ) সতিসন্ততি নথকা কাৰণে ৰজাৰ মনত বৰ দুঃখ।

Digitized by Google

10. Combine each pair of sentences and express in a simple sentence.

(ক) তাক পঠোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিলোঁ । তাৰ পাছত অফিচলৈ খোজ ললোঁ ।

(খ) সক ৰাণী ভিক্ষা দিবলৈ গ'ল । তেওঁৰ ব্যৱহাৰত সন্ন্যাসী মুগ্ধ হ'ল ।

(গ) ডেকাই এটা কামকৰা ল'ৰা আনিলে । তেওঁ ল'ৰাটো হাস্তৰিকাক চমজাই দিলে ।

(ঘ) ল'ৰাটো পুৱাই উঠে । নোকোৱাকৈয়ে ঘৰৰ সকলো কামবন কৰে ।

(ঙ) আতালত নিগনিয়ে কাপোৰ কুটিছিল । তাৰ মাজত আঙঠিটো পোৱা গ'ল ।

(চ) তাক সম্পূৰ্ণৰূপে বিশ্বাস কৰিছা । সেইটো ঠিক হোৱা নাই ।

11. Split each sentence into as many simple sentences as you can :

(ক) মীনুৰ মাকেও কয়, তাক এনেকৈ এৰি দিয়াটো ঠিক হোৱা নাই ।

(খ) মোৰ কেৰাচিনৰ পাৰ্মিট বাতিল হৈছে শুনি চাপ্লাই অফিচলৈ ওলালোঁ ।

(গ) এদিন ডাঙৰ মাকে তাক মাতি নি আদৰ সাদৰ কৰি কলে, "বোপাই, তোৰ জীউটো ক'ত আছে এই কথা যদি কৰ, মই তোৰ পাৰ, ছাগলী একো বান্ধি নথওঁ ."

(ঘ) সি পুৱাই উঠি বাচন মজা, ঘৰ সৰা, গোবৰ পেলোৱা আদি কাম কৰো ।

(ঙ) পাঁচ বজাত ঘূৰি গৈ দেখোঁ সি নাই ।

(চ) ভিক্ষা দিবলৈ যোৱা সক ৰাণীৰ ব্যৱহাৰত মুগ্ধ হৈ সন্ন্যাসীয়ে সক ৰাণীক এটা সুমিষ্ট ফল খাবলৈ দি কলে যে এই ফল খালে সক ৰাণী গৰ্ভৱতী হব ।

Digitized by Google

(ছ) সন্ন্যাসীদত্ত ফল খাই সৰু ৰাণীয়ে যথা সময়ত এটা সন্তান প্ৰসৱ কৰিলে যাৰ নাম ৰখা হ'ল কমল কুমাৰ।

Vocabulary

ৰাণী	'queen'
সতিসন্ততি	'issues'
ভাল নাপাইছিল	'did not like'
ভিক্ষা	'alms'
মধুৰ	'sweet, pleasant'
ব্যৱহাৰ	'behaviour'
মুগ্ধ	'charmed'
সুমিষ্ট	'sweet'
গৰ্ভৱতী	'pregnant'
উপজিব	'will be born'
অস্ত্ৰ	'weapon'
মৰণ	'death'
জীৱ	'life'
কাছ	'tortoise'
পেট	'belly, stomach'
মুকুতা	'pearl'
মূচকচ	'senseless'

Digitized by Google

In Assamese

সোলোকাই	'having put off'
প্ৰসৱ	'delivery'
আদৰ	'affection'
চকু পুৰিবলৈ	'to become jealous'
উপায়	'means'
পেটে পেটে	'silently'
লহ পহকৈ	'luxuriantly'
হাঁহ	'duck'
ছাগলী	'goat'
বান্ধি থোৱা	'to tie up'
গালি গালাজ	'scolding'
বুকু	'chest'
বিপদ	'danger'
বচাব	'to save'
দুপৰীয়া	'noon'
হুৱা দুৱা	'hue & cry'
বেজ	'physician
কলিজা	'liver'
দৰব	'medicine'
জাল	'net'
জুলুকি, পল, জকাই	'fishing instruments'
ঢলি পৰিল	'fell down'

Digitized by Google

চোতাল	'courtyard'
খলকনি	'sound of agitated water'
হুকুম	'order'
হাউলী	'compound'
মুহূর্ত্ত	'moment'

Digitized by Google

Y OF MICHIGAN
3 9015 05670 7105

Digitized by Google

Digitized by Google